ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «για τη Λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις»

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄
Λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού
και Φυσικού αερίου

Α΄. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.8.2009) και της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.8.2009) και η δημιουργία ενιαίου, σαφούς και εναρμονισμένου με τις ανωτέρω οδηγίες νομοθετικού πλαισίου για την οργάνωση και την εποπτεία της αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου.

Ήδη με την θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισσαβόνας, ο τομέας της ενέργειας συγκαταλέγεται πλέον στις συντρέχουσες αρμοδιότητες της Ένωσης και των κρατών - μελών, κι επιπρόσθετα με το άρθρο 194 (1) της ΣΛΕΕ (Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης), ως καίριες επιδιώξεις της Ένωσης ρητώς ορίζονται η διασφάλιση της λειτουργίας της αγοράς ενέργειας και του ενεργειακού εφοδιασμού, η προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και των διασυνδέσεων των ενεργειακών δικτύων. Η Ένωση έχει θέσει ως καίρια επιδίωξή της τη δημιουργία μίας ενιαίας εσωτερικής αγοράς ενέργειας, η οποία βασίζεται πάνω από όλα στην ύπαρξη ενός ευρωπαϊκού ασφαλούς και συνεκτικού δικτύου ενέργειας. Οι οδηγίες2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ εντάσσονται στο ενιαίο ρυθμιστικό πλαίσιο της 3ης Ενεργειακής Δέσμης και θέτουν τις βάσεις για την επίτευξη του στόχου αυτού. Ως εκ τούτου, ένας εκ των πρωτίστων σκοπών τους είναι ο καθορισμός σε ενωσιακό επίπεδο των ρυθμίσεων σχετικά με τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων μεταφοράς και διανομής από τις δραστηριότητες της παραγωγής και της προμήθειας τόσο στον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας όσο και στον τομέα φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης μίας διαδικασίας πιστοποίησης των διαχειριστών των συστημάτων μεταφοράς φυσικού αερίου.

Ο επιδιωκόμενος από τις οδηγίες 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ αποτελεσματικός διαχωρισμός της δραστηριότητας της μεταφοράς μπορεί να γίνει μόνο με την άρση της συστηματικής σύγκρουσης συμφερόντων που είναι εγγενής στην κάθετη ενοποίηση των δραστηριοτήτων προμήθειας και δικτύου. Και αυτό γιατί, όπως κατέδειξε η από 1 Ιανουαρίου 2007 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Έρευνα δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 στον ευρωπαϊκό κλάδο του αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας (Τελική Έκθεση)» (COM(2006) 851 τελικό), η κάθετη ενοποίηση συνεπάγεται τη διακριτική μεταχείριση της πρόσβασης των ανταγωνιστών των ολοκληρωμένων επιχειρήσεων στα δίκτυα και την έλλειψη επενδύσεων στην ανάπτυξη των υποδομών των δικτύων. Οι στρεβλώσεις αυτές συνιστούν εμπόδιο στην ουσιαστική απελευθέρωση της αγοράς και την ικανοποίηση της επιδίωξης ολοκλήρωσής της σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ώστε όλοι οι καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια, να απολαμβάνουν την ουσιαστική ευχέρεια της επιλογής και ψηλότερα πρότυπα παρεχόμενων υπηρεσιών στο πλαίσιο της απελευθερωμένης αγοράς με τη ταυτόχρονη ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού και της αειφορίας.

Τα μέτρα που θεσπίζονται με τις οδηγίες της 3ης Ενεργειακής Δέσμης ως προς τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων της μεταφοράς και της διανομής και, εν προκειμένω για το φυσικό αέριο και της αποθήκευσης φυσικού αερίου και της εγκατάστασης υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ), από τις ανταγωνιστικές δραστηριότητες της παραγωγής και της προμήθειας ερείδονται στην αρχή της αναλογικότητας. Έτσι, οι εκτενείς (και σε μεγάλο βαθμό περιοριστικές των ατομικών περιουσιακών δικαιωμάτων και των βασικών αρχών του δικαίου της Ένωσης για την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων και την ελευθερία εγκατάστασης) ρυθμίσεις του αποτελεσματικού διαχωρισμού των δραστηριοτήτων της μεταφοράς φυσικού αερίου δεν επεκτείνονται και στην έτερη μη ανταγωνιστική δραστηριότητα της διανομής ούτε στις δραστηριότητες της αποθήκευσης φυσικού αερίου ή της εγκατάστασης ΥΦΑ.

Η αναλογικότητα του μέτρου των περιοριστικών αυτών ρυθμίσεων έγκειται στην, κατά κοινή παραδοχή, ουσιώδη επιρροή των δικτύων της μεταφοράς στην ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής αγοράς, εν αντιθέσει με τα δίκτυα διανομής. Κι αυτό γιατί ο ρόλος των διαχειριστών και των κυρίων των δικτύων μεταφοράς είναι καίριος λαμβάνοντας υπόψη ότι (α) τα δίκτυα μεταφοράς συνενώνουν τις αγορές των κρατών - μελών και ως εκ τούτου καθορίζουν τα όρια των ενδοευρωπαϊκών/διασυνοριακών συναλλαγών, (β) το εγγενές χαρακτηριστικό των δικτύων αυτών είναι ότι η δυνατότητά τους να απορροφούν την εγχεόμενη ενέργεια καθορίζει το δυναμικό της παραγωγής και συνεπώς την ίδια την ανάπτυξη της αγοράς και την τελική ωφέλεια των καταναλωτών, και (γ) ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς έχει την αρμοδιότητα κατανομής στο δίκτυο μεταφοράς και συνεπώς είναι σε θέση να επηρεάζει μεροληπτικά προς όφελος των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων και να εμποδίζει την ανάπτυξη του υγιούς ανταγωνισμού σε βάρος των τελικών καταναλωτών.

Υπό τα δεδομένα αυτά, οι οδηγίες 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ θέτουν αυστηρούς κανόνες για την εξασφάλιση της ανεξαρτησίας των διαχειριστών των δικτύων μεταφοράς. Η ανεξαρτησία αυτή σε μεγάλο βαθμό ταυτίζεται με τον περιορισμό του ελέγχου της δραστηριότητας της μεταφοράς από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή ή την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου και προς το σκοπό αυτό η οδηγία της 3ης Ενεργειακής Δέσμης θεσπίζει τρία διαφορετικά πρότυπα:

(Α) Πρότυπο Ιδιοκτησιακού Διαχωρισμού

Ο Ιδιοκτησιακός Διαχωρισμός προϋποθέτει αφ' ενός ότι ο διαχειριστής έχει και την κυριότητα των παγίων του δικτύου της μεταφοράς και αφ' ετέρου ότι είναι ανεξάρ-

τητος από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου. Η ανεξαρτησία του διαχειριστή εξασφαλίζεται με τον πλήρη διαχωρισμό του από τα συμφέροντα της παραγωγής ή της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου, ο οποίος (διαχωρισμός) προϋποθέτει αφ' ενός ότι επιχειρήσεις παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου δεν θα ασκούν τον έλεγχο του διαχειριστή ή του δικτύου μεταφοράς, ούτε αντίστοιχα ο διαχειριστής θα ασκεί έλεγχο στις επιχειρήσεις αυτές και αφ' ετέρου ότι το ίδιο πρόσωπο δεν θα μπορεί να είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή συστήματος μεταφοράς και να είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου επιχείρησης που εκτελεί οποιαδήποτε από τις λειτουργίες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου αντίστοιχα. Αντιστοίχως, το ίδιο πρόσωπο δεν θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να διορίζει μέλη του διοικητικού συμβουλίου του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή συστήματος μεταφοράς και να ασκεί έλεγχο ή οιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου αντίστοιχα. Εντός των ως άνω ορίων, επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου θα μπορεί να έχει μετοχές μειοψηφίας σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς. Το πρότυπο του Ιδιοκτησιακού Διαχωρισμού είναι υποχρεωτικά εφαρμοστέο για τη διαχείριση των ανεξάρτητων συστημάτων μεταφοράς φυσικού αερίου(ΑΣΦΑ), δεδομένου ότι αυτά δεν ανήκαν σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση μέχρι τις 3 Σεπτεμβρίου 2009. Με το παρόν σχέδιο νόμου προκρίνεται η εφαρμογή του προτύπου αυτού συνολικά στην αγορά φυσικού αερίου (δηλ. και ως προς τη διαχείριση του ΕΣΦΑ), ενόψει και της επικείμενης αποκρατικοποίησης της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΠΑ.

(Β) Πρότυπο Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος

Οι νέες ρυθμίσεις της 3ης Ενεργειακής Δέσμης δίνουν την επιλογή στα κράτη - μέλη διορισμού Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος, ώστε να παρέχεται στις κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις η δυνατότητα να διατηρούν την ιδιοκτησία των πάγιων στοιχείων του δικτύου, διασφαλίζοντας παράλληλα τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των συμφερόντων του διαχειριστή από τις δραστηριότητες της παραγωγής ή της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου. Ειδικότερα, τούτο προϋποθέτει ότι πρόσωπο ανεξάρτητο από τις ανταγωνιστικές αυτές δραστηριότητες ασκεί όλες τις αρμοδιότητες του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου με βάση εκτενείς μηχανισμούς ρυθμιστικού ελέγχου. Η ανεξαρτησία του διαχειριστή και πάλι βασίζεται στην αμφίδρομη απουσία οποιουδήποτε ελέγχου μεταξύ του διαχειριστή και των επιχειρήσεων που ασκούν δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου, κατά το πρότυπο ανεξαρτησίας του Ιδιοκτησιακού Διαχωρισμού. Κατά παραλλαγή του προτύπου αυτού ασκεί μέχρι και σήμερα τις δραστηριότητες μεταφοράς ηλεκτρισμού ο ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ. Ωστόσο, η ανάγκη για την αμεσότητα της εκτέλεσης των αποφάσεων ως προς την ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών σε συνάρτηση με τα προβλήματα που αναμφίβολα ανακύπτουν ως προς την ευθύνη διαχείρισης του συστήματος από τον ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, δηλ. από επιχείρηση που δεν έχει στην κυριότητά της τα πάγια στοιχεία του συστήματος, καθιστούν το πρότυπο αυτό ως το λιγότερο πρόσφορο για την ελληνική αγορά.

(Γ) Πρότυπο Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς

Ο αποτελεσματικός διαχωρισμός για τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς βασίζεται σε έντονο ρυθμιστικό έλεγχο που διέπει αφ' ενός την οργάνωση της διοίκησης του (καίτοι επιτρέπεται ο διαχειριστής να αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης) και αφ' ετέρου την ανάπτυξη των υποδομών του δικτύου και την διαφάνεια της ενάσκησης των αρμοδιοτήτων του. Τα επιπλέον μέτρα ανεξαρτησίας που τίθενται με τις διατάξεις του κεφαλαίου V της οδηγίας 2009/72/ΕΚ σκοπό έχουν να περιορίσουν (σε σημείο εξάλειψης) την ουσιώδη επιρροή της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης στην δραστηριότητα του διαχειριστή και να αποτρέψουν τη μεροληπτική κοινοποίηση πληροφοριών σε βάρος των λοιπών χρηστών του δικτύου μεταφοράς. Με το παρόν σχέδιο προκρίνεται η εφαρμογή του προτύπου του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς για την ενάσκηση των δραστηριοτήτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς με το πρότυπο αυτό εξασφαλίζεται η παροχή των υπηρεσιών μεταφοράς ηλεκτρισμού με τον βέλτιστα οικονομικά τρόπο, αφού ο κύριος των παγίων του συστήματος μεταφοράς έχει την πλήρη ευθύνη της διαχείρισης, εκμετάλλευσης και ανάπτυξης του δικτύου. Η ανεξαρτησία του διαχειριστή επαληθεύεται μέσω της διαδικασίας πιστοποίησης που για πρώτη φορά θεσπίζεται με τις διατάξεις της 3ης Ενεργειακής Δέσμης τις οποίες ενσωματώνουν οι διατάξεις του παρόντος νόμου.

Περαιτέρω, η 3η Ενεργειακή Δέσμη στοχεύει στη βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για την αύξηση της διαφάνειας στην αγορά, την ενίσχυση της ενοποίησης της αγοράς, τη βελτίωση της πρόσβασης σε τελικούς καταναλωτές και τη διευκόλυνση της πρόσβασης τρίτων σε υποδομές καίριας σημασίας. Και αυτό γιατί έχει διαπιστωθεί ότι η εσωτερική αγορά πάσχει από έλλειψη ρευστότητας και διαφάνειας που εμποδίζει την αποδοτική κατανομή πόρων, περιορίζοντας τις δυνατότητες αντιστάθμισης κινδύνων και αναστέλλοντας την είσοδο νέων παικτών. Με τις διατάξεις της 3ης Ενεργειακής Δέσμης επιδιώκεται η αύξηση της εμπιστοσύνης στην αγορά με τον πολλαπλασιασμό των πληροφοριών που διατίθενται σε αυτήν. Ειδικότερα, τα κράτη - μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την εφαρμογή ενός συστήματος για την πρόσβαση τρίτων στα συστήματα μεταφοράς, διανομής αποθήκευσης, και ΥΦΑ με βάση δημοσιευμένα τιμολόγια, το οποίο θα ισχύει για όλους τους επιλέξιμους πελάτες και θα εφαρμόζεται αντικειμενικά και χωρίς διακρίσεις μεταξύ των χρηστών του συστήματος. Προς το σκοπό ενίσχυσης της διαφάνειας, τα εν λόγω τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους, εγκρίνονται προτού τεθούν σε ισχύ και δημοσιεύονται πριν από την έναρξη ισχύος τους.

Οι διατάξεις της 3ης Ενεργειακής Δέσμης αποσκοπούν στη διάπλαση εκείνων των συνθηκών που θα επιταχύνουν την επιδιωκόμενη ολοκλήρωση της αγοράς, δηλαδή τη δημιουργία μίας ενιαίας αγοράς ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι και το 2014, σύμφωνα και με σχετική απόφαση που έλαβε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο την 04.02.2011.Στο πλαίσιο της ενιαίας αυτής ευρωπαϊκής αγοράς αναγνωρίζεται περαιτέρω ότι οι ευάλωτοι πελάτες θα πρέπει να απολαμβάνουν προστασίας. Ως εκ τούτου, με τις Οδηγίες 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ ορί-

ζεται ότι τα κράτη - μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της ενεργειακής πενίας, αναπτύσσοντας για το σκοπό αυτό εθνικά προγράμματα δράσης ή άλλα κατάλληλα πλαίσια δράσης, τα οποία θα αποβλέπουν στη μείωση του αριθμού των ανθρώπων που υποφέρουν από μια τέτοια κατάσταση και σε κάθε περίπτωση θα διασφαλίζουν τον απαραίτητο ενεργειακό εφοδιασμό των ευάλωτων καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό με το παρόν σχέδιο νόμου παρέχεται για πρώτη φορά μία στοχευμένη προσέγγιση για την προστασία όχι μόνο των ευάλωτων αλλά και του συνόλου των πελατών, καθώς καθορίζονται οι υπηρεσίες Τελευταίου Καταφυγίου τόσο για το φυσικό αέριο όσο και για τον ηλεκτρισμό όσο και οι υπηρεσίες του Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας για τον ηλεκτρισμό.

Τέλος, για να επιτευχθεί η ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας, με τις οδηγίες 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ ενισχύεται η αρμοδιότητα των ρυθμιστικών αρχών και αναβαθμίζεται η λειτουργική, διοικητική και οικονομική του ανεξαρτησία. Έτσι, αντιμετωπίζονται οι θεσμικές αδυναμίες ως προς την απονομή ουσιαστικών αρμοδιοτήτων στις ρυθμιστικές αρχές υπό το καθεστώς των οδηγιών της 2ης Ενεργειακής Δέσμης (Οδηγίες 2003/55/ΕΚ και 2003/54/ΕΚ).

3. Δεδομένης της εμβέλειας των τροποποιήσεων των Οδηγιών 2003/54/ΕΚ και 2003/55/ΕΚ (Οδηγίες της 2ης Ενεργειακής Νομοθετικής Δέσμης), προτιμήθηκε, για λόγους σαφήνειας και εξορθολογισμού, να ενσωματωθούν οι διατάξεις τους στο ενιαίο κείμενο των νέων Οδηγιών της 3ης Ενεργειακής Δέσμης. Αντιστοίχως, με τον παρόντα νόμο δημιουργείται νέο πλαίσιο ρύθμισης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, με το οποίο επιδιώκεται να βελτιωθεί, απλουστευθεί και κωδικοποιηθεί σε ένα νέο, ενιαίο και συνεκτικό νομοθετικό κείμενο η ισχύουσα νομοθεσία, σύμφωνα με το πνεύμα και τις διατάξεις των Οδηγιών της 3ης Ενεργειακής Δέσμης. Για το σκοπό αυτό, καταργούνται οι διατάξεις του ν. 2773/1999 (Α΄ 286), όπως αυτές τροποποιήθηκαν με τους νόμου 3175/2003 (Α΄ 207) και 3426/2005 (Α΄ 309), καθώς και οι διατάξεις του ν. 3428/2005 (Α΄ 313), οι οποίες, ωστόσο, στο βαθμό που δεν καταργούνται, ενσωματώνονται και κωδικοποιούνται στον παρόντα νόμο και ταυτόχρονα προσαρμόζονται στις διατάξεις των Οδηγιών της 3ης Ενεργειακής Δέσμης.

Ο παρών νόμος αποτελείται από έξι (6) μέρη και 148 άρθρα με συνεχή αρίθμηση. Στο πρώτο μέρος (άρθρα 3 - 45) ενσωματώνονται οι διατάξεις των οδηγιών της 3ης Ενεργειακής Δέσμης αναφορικά με την ενίσχυση της ανεξάρτητης ρυθμιστικής αρχής. Στο δεύτερο μέρος (άρθρα 46 - 59) θεσπίζονται μέτρα για την προστασία των καταναλωτών και των ευάλωτων πελατών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των οδηγιών της 3ης Ενεργειακής Δέσμης. Στο τρίτο μέρος (άρθρα 60 - 93) εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία με τις διατάξεις της οδηγίας 2009/73/ΕΚ και τροποποιούνται και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι διατάξεις του ν. 3428/2005 «Απελευθέρωση Αγοράς Φυσικού αερίου» (Α΄ 313). Στο τέταρτο μέρος (άρθρα 94 - 143) εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία με τις διατάξεις της οδηγίας 2009/72/ΕΚ και αναθεωρείται το θεσμικό πλαίσιο της λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρισμού. Στο πέμπτο μέρος (άρθρο 145) περιέχονται οι ποινικές κυρώσεις και στο έκτο μέρος (άρθρα 146 -147) οι καταργούμενες και λοιπές διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου.

4. Το Μέρος Πρώτο του παρόντος νόμου καταργεί τις διατάξεις των άρθρων 3 έως 8 του ν. 2773/1999, όπως ισχύουν σήμερα. Επιφέρει μία σημαντική, συνολική αναμόρφωση του τρόπου οργάνωσης της ρυθμιστικής εποπτείας στο πεδίο της ενέργειας. Η αναμόρφωση αυτή κατέστη απαραίτητη για δύο βασικούς λόγους. Αφ' ενός, ενόψει της προσαρμογής του εσωτερικού δικαίου στις διατάξεις της λεγόμενης «Τρίτης Δέσμης Νομοθετικών Μέτρων για την Απελευθέρωση της Εσωτερικής Αγοράς Ενέργειας» (εφεξής «Τρίτου Ενεργειακού Πακέτου») δηλαδή στις ευρωπαϊκές οδηγίες 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ, καθώς και στους Κανονισμούς (ΕΚ) 713/2009, (ΕΚ) 714/2009 και (ΕΚ) 715/2009. Με τους κανόνες αυτούς του ευρωπαϊκού παραγώγου δικαίου, αναβαθμίζεται θεσμικά ο ρόλος της εθνικής ρυθμιστικής αρχής – στην Ελλάδα, της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) – στην οποία ανατίθεται πλέον η καθημερινή ρυθμιστική εποπτεία επί των ενεργειακών αγορών. Αφ' ετέρου, για λόγους νομοτεχνικής σαφήνειας, οι αμιγώς οργανωτικές διατάξεις για τη ρύθμιση των ενεργειακών αγορών έπρεπε να αποσπαστούν από το κείμενο του ν. 2773/1999, το οποίο αφορά μόνον ένα τμήμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Το νέο νομοθετικό κείμενο περιγράφει τις αρμοδιότητες και το ρόλο της ΡΑΕ πάνω στο σύνολο των ενεργειακών αγορών, οπότε και το πεδίο εφαρμογής του υπερβαίνει τις επί μέρους διατάξεις του ν. 2773/1999.

Το Μέρος Πρώτο του νόμου αποτελείται από επτά (7) κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο, τίθενται οι γενικοί κανόνες που διέπουν τις ενεργειακές αγορές, τους αμοιβαίους ρόλους της κεντρικής Διοίκησης και της ΡΑΕ, καθώς και οι θεμελιώδεις αρχές αναφορικά με την άσκηση ενεργειακών δραστηριοτήτων από τις επιχειρήσεις και με τη ρυθμιστική εποπτεία επί των δραστηριοτήτων αυτών.

Το δεύτερο κεφάλαιο περιέχει τις επί μέρους οργανωτικές διατάξεις για τη ΡΑΕ, δηλαδή τον τρόπο συγκρότησης και λειτουργίας της για τη λήψη των αποφάσεών της, τις αρμοδιότητες του Προέδρου, τις εγγυήσεις αμεροληψίας και ανεξαρτησίας που αφορούν στα μέλη της, τον τρόπο επιλογής των τελευταίων και τα κωλύματα/ασυμβίβαστα που συναρτώνται με το έργο τους, καθώς και την ειδική διαδικασία για τον πειθαρχικό τους έλεγχο.

Το τρίτο κεφάλαιο απαριθμεί τις σημαντικότερες εποπτικές αρμοδιότητες της ΡΑΕ, οι οποίες αυξάνονται σημαντικά με την ενσωμάτωση του Τρίτου Ενεργειακού Πακέτου στην ελληνική νομοθεσία και αφορούν τόσο στη ρύθμιση των μη ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων (πρόσβαση στις υποδομές μεταφοράς και διανομής), όσο και στην ex ante και ex post εποπτεία επί των απελευθερωμένων, ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων. Στο κεφάλαιο αυτό, περιλαμβάνονται και διατάξεις για την περιφερειακή ενεργειακή συνεργασία σε υπερεθνικό επίπεδο, καθώς και για τις σχέσεις της ΡΑΕ με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, οι οποίες για πρώτη φορά διευκρινίζονται κατά τρόπο σαφή.

Το τέταρτο κεφάλαιο περιλαμβάνει τα μέσα άσκησης των διευρυμένων δραστηριοτήτων της ΡΑΕ, δηλαδή τα εργαλεία με τα οποία ασκείται η ρυθμιστική της λειτουργία. Πλέον, το έργο της ΡΑΕ δεν είναι πρωτίστως γνωμοδοτικό, αλλά περιλαμβάνει γενικές αποφασιστικές αρ-

μοδιότητες, άρα τη λήψη ατομικών και κανονιστικών πράξεων, καθώς και τη σύναψη συμβάσεων, τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων, τη συλλογή στοιχείων, τη διεξαγωγή ερευνών, τη διενέργεια διαιτησιών, την εξέταση καταγγελιών και την επιβολή κυρώσεων, καθώς και αρμοδιότητες οι οποίες έλειπαν από το ισχύον καθεστώς, όπως η λήψη προσωρινών μέτρων για τη διασφάλιση της ενεργειακής αγοράς. Αναμορφώνεται ακόμη ο δικαστικός έλεγχος επί των πράξεων της ΡΑΕ.

Το πέμπτο κεφάλαιο αφορά στους πόρους και την οικονομική διαχείριση της ΡΑΕ, ζήτημα στο οποίο δίνει ιδιαίτερη έμφαση το ευρωπαϊκό δίκαιο, διότι μέσω αυτού διασφαλίζεται εν τοις πράγμασι η ανεξαρτησία και η αποτελεσματικότητα του ρυθμιστή, έχει δε νόημα η δημοσιονομική αυτοτέλεια που του αναγνωρίζουν ευθέως οι ευρωπαϊκές οδηγίες. Με τις διατάξεις του παρόντος νόμου περαιτέρω εξασφαλίζεται η κοστοστρέφεια των ανταποδοτικών τελών που θεσπίζονται υπέρ της ΡΑΕ και επιβαρύνουν τις υπόχρεες επιχειρήσεις.

Το έκτο κεφάλαιο έχει επίσης οργανωτικό περιεχόμενο και αναφέρεται στον τρόπο οργάνωσης της Γραμματείας της ΡΑΕ, δηλαδή του ειδικού διοικητικού μηχανισμού ο οποίος επιτελεί στην πράξη το μεγαλύτερο μέρος του ρυθμιστικού έργου. Τίθενται οι κανόνες για τη διάρθρωση και τη στελέχωση των υπηρεσιών της Γραμματείας.

Τέλος, συναφές είναι και το έβδομο κεφάλαιο, το οποίο οριοθετεί το περιεχόμενο του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ. Πρόκειται για το κανονιστικό κείμενο το οποίο κατεξοχήν συμπληρώνει και εξειδικεύει τις διατάξεις του παρόντος για τη ΡΑΕ και το οποίο πρέπει να εκπονείται, με βάση τα οριζόμενα στο παράγωγο ευρωπαϊκό δίκαιο, ευθέως από την εθνική ρυθμιστική αρχή ως επιπλέον εγγύηση της ανεξαρτησίας της.

Γενικότερα, με το Μέρος Πρώτο του παρόντος νόμου επιχειρείται η θεσμική αναβάθμιση της ΡΑΕ, αφ' ενός, μέσω της σημαντικής ενίσχυσης των εγγυήσεων ανεξαρτησίας και αμεροληψίας της Αρχής και, αφ' ετέρου, μέσω της ενδυνάμωσης του ρυθμιστικού της ρόλου, με την διεύρυνση των εκχωρούμενων σε αυτήν αρμοδιοτήτων και εξουσιών, όπως επιβάλλει το ευρωπαϊκό δίκαιο. Πλέον, το τεκμήριο ρυθμιστικής αρμοδιότητας, δηλαδή η λήψη των διοικητικών πράξεων και μέτρων που άπτονται της ρύθμισης των ενεργειακών αγορών και αφορούν στην εφαρμογή του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (χορήγηση αδειών, παρακολούθηση και εποπτεία της αγοράς, κ.λπ.), ανήκει στη ΡΑΕ, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες οι οποίες ρητά παραμένουν στην Κεντρική Διοίκηση και δη στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και αφορούν ιδίως στη χάραξη της γενικής πολιτικής της Χώρας στο νευραλγικό τομέα της ενέργειας, καθώς και στην εκπόνηση σημαντικών κανονιστικών πράξεων.

Πιο συγκεκριμένα, στη ΡΑΕ ανατίθενται αποφασιστικές αρμοδιότητες αναφορικά με την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, την αδειοδοτική διαδικασία, την ανάπτυξη και παρακολούθηση του προγράμματος ανάπτυξης, τα τιμολόγια μη ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων (λειτουργία δικτύων και υποδομών), την εποπτεία επί των διαχειριστών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και την πιστοποίησή τους, την τοποθέτηση και απομάκρυνση του υπεύθυνου συμμόρφωσης, τη διαφανή, ισότιμη και αμερόληπτη πρόσβαση στις διασυνδέσεις και στα δίκτυα εν γένει, την παρακολούθηση και εποπτεία της αγοράς ενέργειας και την προστασία των καταναλωτών.

Η αποτελεσματική άσκηση των ανωτέρω διευρυμένων αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ προϋποθέτει τη θεσμική αναβάθμιση της τελευταίας, η οποία επιχειρείται, αφ' ενός, μέσω της σημαντικής ενίσχυσης των εγγυήσεων ανεξαρτησίας, αυτονομίας και αμεροληψίας αυτής και, αφ' ετέρου, μέσω της ενίσχυσης των εξουσιών και των μέσων δράσης της.

Ειδικότερα, η πρόβλεψη ύπαρξης διακριτής νομικής προσωπικότητας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, αυτονομίας ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού της και συμμετοχής της Βουλής των Ελλήνων στην επιλογή των μελών της Αρχής, μέσω της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, συνιστούν απαραίτητα εχέγγυα για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας, της διαφάνειας και της αμεροληψίας της. Συναφώς, το νομικό καθεστώς των μελών της ΡΑΕ και η πειθαρχική διαδικασία για τον έλεγχό τους, αποτελούν τα θεσμικά αντίβαρα του αυξημένου ρόλου ο οποίος ανατίθεται πλέον στο συγκεκριμένο φορέα.

Εξάλλου, προκειμένου να δύναται να ασκήσει αποτελεσματικά τις αρμοδιότητές της και να επιτελέσει επιτυχώς το ρυθμιστικό της έργο, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις παρέχονται στη ΡΑΕ συγκεκριμένα εργαλεία, όπως, ενδεικτικά, η δυνατότητα συλλογής στοιχείων, διεξαγωγής ερευνών, εξέτασης καταγγελιών και συνακόλουθης επιβολής κυρώσεων, λήψης προσωρινών μέτρων κ.λπ.. Δυνάμει αυτών των εργαλείων παρέχεται η δυνατότητα στη ΡΑΕ, αφ' ενός, να αναζητά όλα τα στοιχεία που θεωρεί αναγκαία για την άσκηση των ρυθμιστικών της αρμοδιοτήτων προκειμένου, ενδεχομένως, να προετοιμάσει την επιβολή διοικητικών κυρώσεων και να προβαίνει σε αυτήν και, αφ' ετέρου, να συμμετέχει στο δικαιοπαραγωγικό έργο, κάθε φορά που η παρέμβασή της διασφαλίζει την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των θεσπιζόμενων ρυθμίσεων.

5. Το Μέρος Δεύτερο του νόμου αποτελείται από τρία (3) κεφάλαια.

Το πρώτο κεφάλαιο περιλαμβάνει τις ρυθμίσεις για την προστασία των πελατών στον τομέα της Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού αερίου. Σημειώνεται ότι για πρώτη φορά ορίζεται η έννοια του Ευάλωτων Πελατών και εξειδικεύονται τα κριτήρια προσδιορισμού των προσώπων που θα απολαμβάνουν των μέτρων αντιμετώπισης της ενεργιακής πενίας. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του κεφαλαίου αυτού καθορίζονται τα δικαιώματα των πελατών και οι υποχρεώσεις των προμηθευτών και θεσπίζονται για πρώτη φορά ειδικές ρυθμίσεις ως προς τη διαφάνεια των χρεώσεων και των πληροφοριών, ώστε οι πελάτες να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που θα διευκολύνουν την ελεύθερη επιλογή του Προμηθευτή τους. Το σύνολο των ανωτέρω ρυθμίσεων εξειδικεύεται με τον κώδικα προμήθειας που εκδίδεται από τη ΡΑΕ στο πλαίσιο της ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων της Αρχής.

Το δεύτερο κεφάλαιο ρυθμίζει τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας (ΥΚΩ) και τη διαδικασία του καθορισμού των υποχρεώσεων αυτών καθώς και της επιλογής με αντικειμενικά κριτήρια που δεν επιφέρουν στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό των επιχειρήσεων που θα επιφορτίζονται με την παροχή τους. Ως υποχρεώσεις κοινής ωφέλειας ορίζονται οι Υπηρεσίες Προμηθευτή Τελευταίου Καταφυγίου για την αγορά ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου και οι

Υπηρεσίες Καθολικής Υπηρεσίας για την αγορά ηλεκτρισμού. Σημειώνεται ότι για πρώτη φορά προβλέπεται ότι η θέσπιση ΥΚΩ, εκτός αυτών που ήδη προβλέπονται εκ του νόμου, προϋποθέτει την προηγούμενη διενέργεια έκθεσης επιπτώσεων, από την οποία θα προκύπτει τόσο η αναγκαιότητα λήψης του προτεινόμενου μέτρου όσο και η ανάλυση των επιπτώσεών του στον ανταγωνισμό. Περαιτέρω, με το παρόν σχέδιο νόμου προσδιορίζονται οι προϋποθέσεις της διαδικασίας επιλογής του παρόχου των ΥΚΩ κατά τρόπο αντικειμενικό που δεν εισάγει διακρίσεις και εξασφαλίζει την ισότιμη συμμετοχή των επιχείρησεων και τον ορθό υπολογισμό του κόστους παροχής των ΥΚΩ. Με το σύνολο των διατάξεων αυτών αναμορφώνεται το πλαίσιο της παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, κατά τρόπο ώστε να μην συνιστά εμπόδιο στην ελεύθερη λειτουργία της αγοράς.

Με το τρίτο κεφάλαιο προσδιορίζεται η διαδικασία αντικατάστασης των υφιστάμενων συστημάτων μέτρησης με τα νέα ευφυή συστήματα, ώστε στο πλαίσιο της ενεργειακής αποδοτικότητας να παρέχεται η δυνατότητα ενεργούς συμμετοχής των καταναλωτών στην αγορά ενέργειας.

6. Το τρίτο μέρος του νόμου αποτελείται από δέκα (10) κεφάλαια(άρθρα 60 – 93) και περιέχει τις ρυθμίσεις με τις οποίες ενσωματώνονται στην εθνική έννομη τάξη οι διατάξεις της οδηγίας 2009/73/ΕΚ. Προς το σκοπό αυτό τροποποιούνται και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες δια του παρόντος σχεδίου νόμου διατάξεις του ν. 3428/2005.

Ειδικότερα, το πρώτο κεφάλαιο ρυθμίζει τις ειδικές αρμοδιότητες της ΡΑΕ ως προς την αγορά του φυσικού αερίου, οι οποίες περιέχονταν στην καταργούμενη διάταξη του άρθρου 3 του ν. 3428/2005.

Με το δεύτερο κεφάλαιο ενσωματώνονται στην εθνική νομοθεσία οι διατάξεις των άρθρων 9, 10, 11 και 16 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ. Έτσι, αφ' ενός προσδιορίζεται ότι κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένου του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, θα πρέπει να πληροί τα κριτήρια του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού και αφ' ετέρου καθορίζεται η διαδικασία πιστοποίησής του.

Με το τρίτο κεφάλαιο επικαιροποιείται ο ορισμός του ΕΣΦΑ, η διαχείριση του οποίου ανατίθεται εκ του νόμου στον ΔΕΣΦΑ ΑΕ, ώστε να μην απαιτείται πλέον η έκδοση σχετικής άδειας κυριότητας ή διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Περαιτέρω, με το κεφάλαιο αυτό ρυθμίζονται οι κανόνες διαχείρισης του ΕΣΦΑ, κατά τρόπο που να πληροί τις προϋποθέσεις της 3ης Ενεργειακής Δέσμης. Προς το σκοπό αυτό, αναμορφώνεται μεταξύ άλλων και το περιεχόμενο του προγράμματος ανάπτυξης του ΕΣΦΑ, ώστε αυτό να είναι συμβατό με το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του στοιχείου (β) της παραγράφου 3 του άρθρου 8 και της παραγράφου 1 του Κανονισμού 715/2009.

Με το τέταρτο και το πέμπτο κεφάλαιο μεταφέρονται οι καταργούμενες δια του παρόντος ρυθμίσεις των κεφαλαίων Γ και Δ του ν. 3428/2005, τροποποιούμενες προς το σκοπό εναρμόνισης με το ρυθμιστικό πλαίσιο της 3ης Ενεργειακής Δέσμης. Σημειώνεται, ότι η οδηγία 2009/73/ΕΚ παρέχει στην Ελλάδα τη δυνατότητα να παρεκκλίνει από τα άρθρα 4, 24, 25, 26, 32, 37 ή/και 38 της οδηγίας για τις γεωγραφικές περιοχές και τις χρονικές περιόδους που καθορίζονται στις άδειες που έχει εκδώσει πριν από την 15 Μαρτίου 2002 και σύμφωνα με την οδηγία 98/30/ΕΚ, για την ανάπτυξη και την αποκλειστική εκμετάλλευση των δικτύων διανομής σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές. Με τις διατάξεις του παρόντος νόμου γίνεται χρήση της διακριτικής αυτής ευχέρειας με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη της διανομής φυσικού αερίου στην Ελληνική Επικράτεια.

Με το έκτο, έβδομο, όγδοο, ένατο και δέκατο κεφάλαιο μεταφέρονται οι καταργούμενες δια του παρόντος ρυθμίσεις των κεφαλαίων ΣΤ ως και Η του ν. 3428/2005, και με το δέκατο κεφάλαιο διευκρινίζεται, όπως και με την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 38 του ν. 3428/2005 ότι η μεταβολή με τις διατάξεις του παρόντος του νομικού πλαισίου που διέπει τις συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου δεν συνιστά σπουδαίο λόγο καταγγελίας αυτών. Σημειώνεται περαιτέρω ότι για πρώτη φορά ορίζεται με το σχέδιο νόμου αυτό η διαδικασία της παραχώρησης της χρήσης, ανάπτυξης και εκμετάλλευσης υπόγειου φυσικού χώρου σε χώρο αποθήκευσης φυσικού αερίου.

7. Το τέταρτο μέρος αποτελείται από έξι (6) κεφάλαια (άρθρα 94 – 143) και περιέχει τις ρυθμίσεις με τις οποίες ενσωματώνονται στην εθνική έννομη τάξη οι διατάξεις της οδηγίας 2009/72/ΕΚ. Με τις ρυθμίσεις του τέταρτου μέρους επέρχονται ουσιαστικές αλλαγές στην οργάνωση της αγοράς ηλεκτρισμού, καθώς για πρώτη φορά διακρίνονται οι αρμοδιότητες του λειτουργού της αγοράς από τις αρμοδιότητες του διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς. Έτσι, εκσυγχρονίζεται το πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς και εμπεδώνεται η εμπιστοσύνη των συμμετεχόντων σε αυτή. Περαιτέρω, εξασφαλίζεται ο λειτουργικός και νομικός διαχωρισμός των μη ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων της μεταφοράς και της διανομής ηλεκτρισμού από τις λοιπές δραστηριότητες της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης.

Με το πρώτο κεφάλαιο ενσωματώνονται στην εθνική έννομη τάξη οι διατάξεις των άρθρων 5, 8. 12 και 41 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

Με το δεύτερο κεφάλαιο ρυθμίζεται η διαδικασία σύστασης του νέου φορέα διαχείρισης του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρισμού (ΕΣΜΗΕ), στον οποίο μεταβιβάζεται και η κυριότητα των παγίων του συστήματος, κατόπιν απόσχισης του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων της ΔΕΗ ΑΕ, τα οποία υπάγονται λειτουργικά στις δραστηριότητες της Γενικής Διεύθυνσης Μεταφοράς της ΔΕΗ ΑΕ. Περαιτέρω με τις διατάξεις του κεφαλαίου αυτού εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία προς τις διατάξεις του κεφαλαίου V της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

Με το τρίτο κεφάλαιο ενσωματώνονται στην εθνική έννομη τάξη οι διατάξεις των άρθρων 9, 10, 11, 17 και 16 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

Με το τέταρτο κεφάλαιο επαναπροσδιορίζονται οι αρμοδιότητες του ΔΕΣΜΗΕ, ο οποίος μετεξελίσσεται σε λειτουργό της αγοράς ηλεκτρισμού, καθώς η δραστηριότητα της διαχείρισης, εκμετάλλευσης και ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ περιέρχεται στον ΑΔΜΗΕ που θα λειτουργεί υπό το πρότυπο του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς.

Με πέμπτο κεφάλαιο ρυθμίζεται η διαδικασία λειτουργικού και νομικού διαχωρισμού του διαχειριστή του συστήματος διανομής, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του κεφαλαίου αυτού ορίζεται ότι ο διαχειριστής του δικτύου διανομής είναι υπεύθυνος και για τη διαχείριση των ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Τέλος με το κεφάλαιο αυτό εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία και προς τις διατάξεις του άρθρου 28 της Οδη-

γίας 2009/72/ΕΚ ως προς τα κλειστά συστήματα διανομής.

Με το έκτο κεφάλαιο ρυθμίζονται οι αδειοδοτικές διαδικασίες για την κατασκευή απευθείας γραμμών, την παραγωγή, προμήθεια και εμπορία ηλεκτρισμού, καθώς και οι γενικότερες διατάξεις για την οργάνωση του τομέα.

Το πέμπτο μέρος περιέχει τις ποινικές κυρώσεις σε βάρος των προσώπων που ασκούν τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, χωρίς σχετική άδεια και τα ο έκτος μέρος τις τελικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις.

Β΄. ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Άρθρο 1
Σκοπός και πεδίο εφαρμογής

Στην πρώτη παράγραφο προσδιορίζεται ο σκοπός του παρόντος νόμου, ήτοι η προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.8.2009) και της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.8.2009)

Με τη δεύτερη παράγραφο αναγνωρίζεται ρητά η γενικότερη αρχή που διέπει την εποπτεία των δραστηριοτήτων της μεταφοράς, διανομής, προμήθειας και αγοράς ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου, καθώς και των δραστηριοτήτων αποθήκευσης αεριοποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου, δηλαδή ότι οι δραστηριότητες αυτές είναι κοινής ωφέλειας.

Άρθρο 2

Στο άρθρο 2 περιέχονται οι ορισμοί του παρόντος νόμου.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 3
Κρατική εποπτεία και γενικές αρχές

Η πρώτη παράγραφος επαναλαμβάνει τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 2773/1999, σύμφωνα με τις οποίες η άσκηση ενεργειακών δραστηριοτήτων τελεί υπό την εποπτεία του Κράτους, με τη διαφορά όμως ότι η κατανομή των εποπτικών αρμοδιοτήτων μεταξύ του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργείου και της ΡΑΕ επανακαθορίζεται υπέρ της τελευταίας. Επαναλαμβάνονται, ακόμη, οι διατάξεις για το μακροχρόνιο ενεργειακό σχεδιασμό με προσθήκη νέων παραμέτρων, οι οποίες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη.

Στις επόμενες παραγράφους τίθενται οι θεμελιώδεις αρχές οι οποίες διέπουν αντίστοιχα τον εποπτικό ρόλο του Κράτους πάνω στην ενέργεια, την ανάπτυξη ενεργειακών δραστηριοτήτων από επιχειρήσεις, καθώς και την άσκηση των αρμοδιοτήτων τόσο του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής όσο και της ΡΑΕ. Οι θεμελιώδεις αρχές είναι οι ίδιες που έχουν τεθεί εξαρχής από την ελληνική νομοθεσία στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών κανόνων για την ενέργεια και αποσκοπούν στην ιδανική σύζευξη της λειτουργίας της αγοράς υπό συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού με την εξυπηρέτηση κρίσιμων πτυχών του δημοσίου συμφέροντος, από την ενεργειακή επάρκεια και την προστασία του περιβάλλοντος μέχρι τη διασφάλιση της οικονομικής ανάπτυξης και των συμφερόντων του καταναλωτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΡΑΕ)

Άρθρο 4

Με το άρθρο αυτό διευκρινίζεται ότι πλέον το τεκμήριο της ρυθμιστικής εποπτείας επί των ενεργειακών αγορών ασκείται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), η οποία έχει ήδη συσταθεί και αποτελεί την «εθνική ρυθμιστική αρχή» για θέματα ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, όπως ο όρος αυτός τίθεται με τα άρθρα 35 παρ. 1 και 39 παρ. 1 των οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ αντίστοιχα.

Άρθρο 5
Νομική φύση της ΡΑΕ

Το συγκεκριμένο άρθρο δίνει απάντηση σε μία σειρά από νομικού χαρακτήρα ερωτήματα τα οποία είχαν ανακύψει σχετικά με τη φύση της ΡΑΕ, διευκρινίζοντας ότι ανήκει στην κατηγορία των ανεξάρτητων αρχών. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 35 παρ. 4 εδ. α' και 39 παρ. 4 περ. α' των οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ αντίστοιχα και προς ενίσχυση της ανεξαρτησίας της, ο νόμος χορηγεί στη ΡΑΕ για πρώτη φορά αυτοτελή νομική προσωπικότητα. Στο προαναφερθέν Ερμηνευτικό Σημείωμά της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διευκρινίζει ότι για να πληρούται η προϋπόθεση της ύπαρξης «νομικά διακριτής» ρυθμιστικής αρχής, η τελευταία πρέπει να αποτελεί χωριστή και διακριτή νομική οντότητα από κάθε Υπουργείο ή άλλο κυβερνητικό όργανο (βλ. σημείο 2.2.3., στο οποίο αναλύονται τα άρθρα 35 παρ. 5 και 39 παρ. 5 των οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ αντίστοιχα, σελ. 6, όπου αναφέρεται ότι "Legally distinct means that the NRA must be created as a separate and distinct legal entity from any Ministry or other government body") και, υπ' αυτή την έννοια, η εκχώρηση νομικής προσωπικότητας στη ΡΑΕ συνιστά έκφανση της ανεξαρτησίας της, διότι την αποσυνδέει από το νομικό πρόσωπο του Κράτους.

Ακόμη, διευκρινίζεται ότι, ως αμιγώς και όχι μόνο κατ' όνομα ανεξάρτητη αρχή, η ΡΑΕ έχει πλήρη διοικητική αυτοτέλεια και δεν υπόκειται σε οποιασδήποτε μορφής διοικητική εποπτεία, καθ' όσον η υπαγωγή σε αυτή θα υπονόμευε κάθε προσπάθεια απεξάρτησής της από τις κεντρικές δομές του Κράτους. Η ΡΑΕ υπόκειται μόνο σε κοινοβουλευτικό και δικαστικό έλεγχο. Γενικότερα, ο ρόλος του Ελληνικού Κοινοβουλίου ως προς την εποπτεία της ΡΑΕ αναβαθμίζεται σημαντικά με τον παρόντα νόμο, δημιουργώντας τα κατάλληλα θεσμικά αντίβαρα από την

κατάργηση της διοικητικής εποπτείας.

Άρθρο 6
Διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια

Με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 6 επαναλαμβάνεται ο κανόνας περί διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας της ΡΑΕ, προστίθεται όμως και μία επιπλέον εγγύηση η οποία τίθεται ρητά από το ευρωπαϊκό δίκαιο: η «πλήρης αυτονομία» της ΡΑΕ στην εκτέλεση προϋπολογισμού τον οποίο εκπονεί η ίδια (βλ. άρθρα 35 παρ. 5 εδ. α' και 39 παρ. 5 εδ. α' των οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ αντίστοιχα). Η Επιτροπή αποσαφηνίζει στο Ερμηνευτικό της Σημείωμα την πρόβλεψη αυτή, θεωρώντας ότι μόνη η ρυθμιστική αρχή είναι αυτή που μπορεί να αποφασίζει πώς θα δαπανηθούν οι πόροι οι οποίοι προβλέπονται στον προϋπολογισμό της (βλ. προαναφερθέν σημείο 2.2.3., σελ. 9, όπου αναφέρεται ότι "only the NRA can decide on how the allocated budget is spent"). Κατά τούτο, δεν μπορεί ούτε να ζητά ούτε να δέχεται οδηγίες ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού της (βλ. ανωτέρω σημείο 2.2.3., σελ. 9, όπου αναφέρεται ότι "it may neither seek nor receive any instruction on its budget spending").

Εντούτοις, δεδομένου ότι η αυτονομία στην εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΡΑΕ πρέπει να συμβιβάζεται με το νομικό πλαίσιο που θέτουν οι εθνικοί κανόνες του δημοσιονομικού δικαίου, προβλέπεται με την παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου ότι ο προϋπολογισμός της ΡΑΕ προσαρτάται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και η εκτέλεσή του παρακολουθείται από την Επιτροπή του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και ελέγχου της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους, όπως ορίζεται από τον Κανονισμό της Βουλής.

Με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι παρά την πλήρη οικονομική αυτοτέλεια που απολαμβάνει η ΡΑΕ, αυτή υποχρεούται να υποβάλλει ετήσια έκθεση σχετικά με τη δραστηριότητα και την εκπλήρωση των καθηκόντων της, στην οποία περιλαμβάνεται απολογισμός. Με αυτόν τον τρόπο, η ΡΑΕ λογοδοτεί για τον τρόπο με τον οποίο δαπάνησε τους πόρους της στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της.

Σύμφωνα με την παράγραφο 4, το Ελεγκτικό Συνέδριο διενεργεί τον κατασταλτικό έλεγχο της ΡΑΕ όπως ίσχυε μέχρι σήμερα.

Άρθρο 7
Συγκρότηση της ΡΑΕ

Με το παρόν άρθρο διατηρείται το ευέλικτο και λειτουργικό σχήμα της επταμελούς σύνθεσης της ΡΑΕ και προβλέπεται, για πρώτη φορά, η απαίτηση τα προς επιλογή μέλη να πληρούν τα απαραίτητα εχέγγυα ανεξαρτησίας και αμεροληψίας.

Με την παράγραφο 2, ενόψει της σκοπούμενης θεσμικής και λειτουργικής αναβάθμισης της ΡΑΕ επέρχεται μια ουσιαστική αλλαγή στον τρόπο συγκρότησης της Αρχής. Η διαδικασία επιλογής όλων των μελών αποκτά ιδιαίτερη θεσμική βαρύτητα, λόγω της συμμετοχής της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων στην επιλογή όλων των μελών της ΡΑΕ – η οποία έως σήμερα προβλεπόταν μόνο για την επιλογή του Προέδρου και των Αντιπροέδρων της – με τη μορφή παροχής σύμφωνης γνώμης επί της πρότασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Η συμμετοχή της Βουλής των Ελλήνων στην επιλογή των μελών της ΡΑΕ, καθώς και οι σαφείς προβλέψεις για προθεσμίες στη διαδικασία και δημοσιοποίηση των υποψηφιοτήτων, παρέχουν τα απαραίτητα εχέγγυα διαφάνειας, αμεροληψίας και αξιοκρατίας στη διαδικασία.

Ας σημειωθεί ότι η πρόβλεψη μεταβατικής διάταξης, σύμφωνα με την οποία η προβλεπόμενη νέα διαδικασία επιλογής εφαρμόζεται μετά τη λήξη της θητείας έκαστου εκ των εν ενεργεία μελών της, εισάγεται, αφ' ενός, κατ' επιταγή της αρχής της συνέχειας της δημόσιας υπηρεσίας με λειτουργική έννοια [βλ. αντί άλλων, ΣτΕ (ΠΕ) 158/1992 και 355/2006], όσο και της εκ περιτροπής συνεχούς λειτουργίας της ΡΑΕ, η οποία επιβάλλεται από τις διατάξεις των ευρωπαϊκών οδηγιών (βλ. σελ. 11 του Ερμηνευτικού Σημειώματος της Επιτροπής) και διασφαλίζεται με τη λήξη της θητείας των υφιστάμενων μελών της σε διαφορετικά χρονικά σημεία.

Επιπρόσθετα, με την παράγραφο 3, τα μέλη της ΡΑΕ εξοπλίζονται με σημαντικές εγγυήσεις προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Η περιορισμένη εκ του νόμου θητεία των μελών και η δυνατότητα ανανέωσης μόνο μια φορά, καθώς και η μη δυνατότητα ανάκλησης των μελών είναι μερικά από τα στοιχεία της θεσμικής κατοχύρωσης, αλλά και της ουσιαστικής ενίσχυσης της λειτουργικής ανεξαρτησίας της ΡΑΕ. Εξάλλου, προς διασφάλιση της συνέχειας της λειτουργίας της Αρχής προβλέπεται για πρώτη φορά με τον παρόντα νόμο ότι η ΡΑΕ συνεχίζει να λειτουργεί έως ένα εξάμηνο, αν κάποια από τα μέλη της εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο, εφόσον, κατά τις συνεδριάσεις της, τα λοιπά μέλη της επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία.

Άρθρο 8
Σύνθεση και λειτουργία της ΡΑΕ

Στο άρθρο 8 ορίζονται οι κανόνες σύνθεσης και λειτουργίας της ΡΑΕ και ρυθμίζονται ζητήματα αναφορικά με τη διαδικασία και τη λήψη αποφάσεων.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1, η ΡΑΕ συνέρχεται σε συνεδρίαση μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, όπως ορίζεται ειδικότερα στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της.

Στην παράγραφο 2 τίθενται οι κανόνες της απαρτίας και της πλειοψηφίας. Για πρώτη φορά με τον παρόντα νόμο προβλέπεται αυξημένη πλειοψηφία όταν η Αρχή αποφασίζει για την επιβολή κυρώσεων, ενώ με την παράγραφο 3 τίθεται εξαίρεση στην αρχή σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η γνώμη του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου, όταν η απόφαση συνεπάγεται την επιβολή κυρώσεων, σε σεβασμό προς το τεκμήριο αθωότητας.

Με την παράγραφο 4 παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για ρύθμιση των σχετικών με τις συνεδριάσεις της ΡΑΕ ζητημάτων με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της.

Στην παράγραφο 5 προβλέπεται για πρώτη φορά η δυνατότητα μεταβίβασης των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στη ΡΑΕ στα μέλη αυτής, ώστε να ενισχύεται η ευελιξία και, συνακόλουθα, η αποτελεσματικότητα της Αρχής. Η δυνατότητα αυτή κρίνεται απαραίτητη λόγω της

μεγάλης αύξησης των αποφασιστικών αλλά και ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων που εκχωρούνται πλέον στη ΡΑΕ.

Άρθρο 9
Αρμοδιότητες του Προέδρου της ΡΑΕ

Με το άρθρο 9 επαναλαμβάνονται οι αρμοδιότητες του Προέδρου της ΡΑΕ, όπως αυτές προβλέπονται ήδη στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της (ΠΔ 139/2001, Α΄ 121/18.06.2001) και αφορούν τόσο στην εσωτερική διαχείριση της Αρχής όσο και στην εκπροσώπησή της, με την προσθήκη των αρμοδιοτήτων που περιγράφονται στις αμέσως επόμενες παραγράφους, για λόγους ευελιξίας και με απώτερο στόχο την άσκηση αποτελεσματικού ρυθμιστικού ελέγχου.

Η παράγραφος 2 ρυθμίζει το ζήτημα της αναπλήρωσης του Προέδρου και της ανάθεσης της δικαστικής ή εξώδικης εκπροσώπησης της ΡΑΕ σε άλλο μέλος της Αρχής ή της Γραμματείας της.

Με τις παραγράφους 3, 4 και 5 παρέχονται στον Πρόεδρο εργαλεία για την αποτελεσματικότερη οργάνωση και λειτουργία της Αρχής. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η δυνατότητα συγκρότησης, με απόφαση του Προέδρου, μόνιμων ή έκτακτων επιτροπών και ομάδων για την εξέταση και έρευνα θεμάτων ειδικού ενδιαφέροντος, η δυνατότητα μεταβίβασης των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται με το παρόν άρθρο σε άλλα μέλη της ΡΑΕ ή σε μέλη της Γραμματείας της, καθώς και η δυνατότητα παροχής εξουσιοδότησης υπογραφής σε αυτά. Γενικότερα, η ευελιξία είναι από τα πλέον απαραίτητα στοιχεία για την άσκηση αποτελεσματικού ρυθμιστικού ελέγχου.

Άρθρο 10
Νομικό καθεστώς των μελών της ΡΑΕ

Με το άρθρο 10 ρυθμίζεται το νομικό καθεστώς των μελών της ΡΑΕ υπό το πρίσμα των αρχών της αμεροληψίας, τη διαφάνειας και της ανεξαρτησίας που πρέπει να διέπουν τη λειτουργία της Αρχής.

Στην παράγραφο 1 εξαγγέλλεται η προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία των μελών της ΡΑΕ και η αναγκαία συνακόλουθη μη υπαγωγή τους σε ιεραρχικό έλεγχο ή διοικητική εποπτεία κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Με την παράγραφο 2 επιβάλλεται στα μέλη της ΡΑΕ η υποχρέωση τήρησης των αρχών της αμεροληψίας και της ανεξαρτησίας, οι οποίες μεταφράζονται στην υποχρέωσή τους να ενεργούν ανεξάρτητα από οποιοδήποτε οικονομικό συμφέρον. Αμεροληψία του ρυθμιστή και επιστημονικά άρτια ρυθμιστική απόφαση συνδέονται άρρηκτα, υπό την έννοια ότι η τελευταία είναι αναγκαίο να λαμβάνεται ανεπηρέαστα, έξω από επιχειρηματικά-οικονομικά συμφέροντα και πολιτικές σκοπιμότητες. Η αμεροληψία/ανεξαρτησία των μελών της ρυθμιστικής αρχής επιβάλλεται ρητά από τα άρθρα 35 παρ. 4 εδ. β' και 39 παρ. 4 εδ. β' των οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ αντίστοιχα, σύμφωνα με τις διατάξεις των οποίων αυτά πρέπει να «...i) ενεργούν ανεξάρτητα από οποιοδήποτε αγοραίο συμφέρον...» και να μην «ii) (...) ζητούν ούτε [να] λαμβάνουν απευθείας οδηγίες από οποιαδήποτε κυβέρνηση ή άλλη δημόσια ή ιδιωτική οντότητα κατά την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων...».

Στην παράγραφο 3 θεσπίζεται πλήρης και αποκλειστική απασχόληση για τον Πρόεδρο και τους Αντιπροέδρους της ΡΑΕ και πλήρης απασχόληση για τα λοιπά μέλη, ώστε αυτά να αφιερώνονται απερίσπαστα στο ρυθμιστικό τους έργο, με εξαίρεση τυχόν ακαδημαϊκά καιαμιγώς ερευνητικά καθήκοντα.

Με τις παραγράφους 3 και 4 ενισχύεται η ανεξαρτησία των μελών της ΡΑΕ σε σχέση με τους ελεγχόμενους και εποπτευόμενους φορείς, ώστε οι αποφάσεις του ρυθμιστή να λαμβάνονται ανεξάρτητα από τα συμφέροντα των επιχειρήσεων του ενεργειακού κλάδου. Έτσι, αφ' ενός, εξαιρουμένων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των κάθε είδους ερευνητικών φορέων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, άλλων Ρυθμιστικών Αρχών ή φορέων ή ιδρυμάτων που παρέχουν εκπαίδευση ή υπηρεσίες σε στελέχη Ρυθμιστικών Αρχών, τα μέλη της ΡΑΕ δεν επιτρέπεται να κατέχουν τις ιδιότητες του εταίρου, μετόχου, μέλους διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστή, υπαλλήλου, τεχνικού ή άλλου συμβούλου ή μελετητή σε επιχείρηση που υπάγεται άμεσα ή έμμεσα, στον έλεγχο και την εποπτεία της ΡΑΕ, και, αφ' ετέρου, δεν επιτρέπεται να κατέχουν εταιρικά μερίδια ή μετοχές των ανωτέρω επιχειρήσεων, με εξαίρεση την έμμεση κατοχή τέτοιων μετοχών μέσω αμοιβαίων κεφαλαίων ή συνταξιοδοτικών προγραμμάτων με επενδύσεις σε μετοχές. Οι ως άνω απαγορεύσεις τίθενται κατ' επιταγή των προαναφερθέντων άρθρων των οδηγιών του Τρίτου Ενεργειακού Πακέτου, όπως αυτά ερμηνεύονται στο Σημείωμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Σύμφωνα με την παράγραφο 5 και προς το σκοπό της ενίσχυσης της διαφάνειας που πρέπει να διέπει τη λειτουργία της ΡΑΕ, διατηρείται η διάταξη του ν. 2773/1999 σύμφωνα με την οποία τα μέλη της Αρχής περιλαμβάνονται στους υπόχρεους προς υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν. 3213/2003.

Με την παράγραφο 6 ορίζεται ότι οι πάσης φύσεως αποδοχές των μελών της ΡΑΕ καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Η παράγραφος 8 συγκαταλέγεται μεταξύ των διατάξεων που επιδιώκουν την κατοχύρωση της αμεροληψίας και ανεξαρτησίας των μελών της ΡΑΕ από τα επιχειρηματικά-οικονομικά συμφέροντα του ενεργειακού κλάδου, όχι μόνο κατά τη διάρκεια της θητείας τους, αλλά και για εύλογο χρόνο μετά τη λήξη της. Προς το σκοπό αυτό, μέλος της ΡΑΕ δεν επιτρέπεται για δύο (2) έτη μετά τη λήξη της θητείας του να απασχοληθεί με οποιονδήποτε τρόπο σε εταιρεία ή επιχείρηση των οποίων οι δραστηριότητες υπήχθησαν στον έλεγχο της ΡΑΕ στο διάστημα της θητείας του. Να σημειωθεί ότι η διάταξη αυτή είναι σαφώς πιο αυστηρή από αντίστοιχες διατάξεις που υφίστανται στην ελληνική νομοθεσία για άλλες ανεξάρτητες αρχές (για παράδειγμα, την Επιτροπή Ανταγωνισμού).

Άρθρο 11
Πειθαρχική διαδικασία

Με το άρθρο 11 θεσπίζεται, για πρώτη φορά, ειδική πειθαρχική διαδικασία για τα μέλη της ΡΑΕ, δεδομένου ότι η υπαγωγή των μελών της Αρχής σε απ' ευθείας πειθαρχικό έλεγχο από όργανα της κεντρικής διοίκησης θα συνιστούσε ουσιαστική παρέμβαση στην ανεξαρτησία της και θα αντέβαινε στις οδηγίες 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ. Έτσι, ναι μεν η ύπαρξη πειθαρχικού ελέγ-

χου είναι επιβεβλημένη, ώστε να διασφαλίζεται ότι συντρέχουν στο πρόσωπο των μελών τα αυξημένα προσόντα που είναι απαραίτητα για την επιτέλεση των καθηκόντων τους, θα πρέπει, ωστόσο, ο έλεγχος αυτός να ανατίθενται σε όργανα που παρέχουν αυξημένα εχέγγυα ανεξαρτησίας.

Ενόψει των ανωτέρω, με την παράγραφο 1 προβλέπεται ότι ο καταλογισμός της πειθαρχικής ευθύνης των μελών της ΡΑΕ γίνεται με πλήρως αιτιολογημένη απόφαση ειδικού πειθαρχικού συμβουλίου, η συγκρότηση του οποίου, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, από δικαστικούς λειτουργούς και καθηγητές πανεπιστημίου και όχι από όργανα της εκτελεστικής εξουσίας, πληροί όλα τα εχέγγυα ανεξαρτησίας της ΡΑΕ.

Με την παράγραφο 3 ορίζεται ότι η αμοιβή των μελών και του γραμματέα του συμβουλίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ, ενώ στις παραγράφους 4, 5, 6, 7 και 8 προσδιορίζεται η διαδικασία πειθαρχικού ελέγχου από την κίνησή της έως και την έκδοση απόφασης.

Με την παράγραφο 9 προσδιορίζονται οι ποινές που δύναται να επιβληθούν στα μέλη της ΡΑΕ. Πρέπει να τονιστεί ότι η παραβίαση των αρχών της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας από μέλος της ΡΑΕ επισύρει την οριστική παύση του.

Με την παράγραφο 10 καθορίζονται οι περιπτώσεις αυτοδίκαιης έκπτωσης των μελών της ΡΑΕ, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση του ειδικού πειθαρχικού συμβουλίου.

Στην παράγραφο 11 προβλέπονται οι περιπτώσεις αναστολής της ιδιότητας του μέλους με απόφαση του ειδικού πειθαρχικού συμβουλίου. Στην περίπτωση αναστολής της ιδιότητας μέλους, διορίζεται αναπληρωματικό κατά τη διαδικασία της παραγράφου 2 του άρθρου 7, η θητεία του οποίου διαρκεί όσο διαρκεί η αναστολή. Εντούτοις, και στην περίπτωση αυτή έχει εφαρμογή η διάταξη σύμφωνα με την οποία η ΡΑΕ συνεχίζει να λειτουργεί, όχι όμως πέρα από ένα εξάμηνο, χωρίς τη συμμετοχή του μέλους του οποίου η ιδιότητα έχει ανασταλεί, εφόσον κατά τις συνεδριάσεις της τα λοιπά μέλη επαρκούν, ώστε να υπάρχει απαρτία.

Τέλος, με την παράγραφο 12 παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για ρύθμιση κάθε λεπτομέρειας σχετικά με την πειθαρχική διαδικασία καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ ύστερα από έγκριση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΡΑΕ

Η αναβάθμιση του ρυθμιστικού ρόλου της ΡΑΕ ως εθνικής ρυθμιστικής αρχής ενέργειας συνδέεται άρρηκτα με την αύξηση των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται σε αυτήν κατ' επιταγή του Τρίτου Ενεργειακού Πακέτου, το οποίο φαίνεται να ανάγει τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές σε «εγγυητές» της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς ενέργειας. Υπ' αυτή την έννοια, με το παρόν κεφάλαιο ενισχύεται σημαντικά ο ρόλος της ΡΑΕ μέσω της ανάθεσης σε αυτήν αποφασιστικών αρμοδιοτήτων αναφορικά με τη ρύθμιση των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Σημειώνεται ότι με βάση τα προοίμια των οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2099/73/ΕΚ, «οι ρυθμιστικοί φορείς ενέργειας θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν αποφάσεις σε κάθε συναφές ρυθμιστικό θέμα προκειμένου να λειτουργεί ορθώς η εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας…».

Άρθρο 12
Ασφάλεια εφοδιασμού

Η διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού συνιστά σημαντικό στοιχείο της δημόσιας ασφάλειας, η διαφύλαξη της οποίας συνδέεται με την ευημερία των πολιτών.

Με την παράγραφο 1 ανατίθεται στη ΡΑΕ η αρμοδιότητα να παρακολουθεί την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού αναφορικά με συγκεκριμένες κρίσιμες παραμέτρους και επιβάλλεται σε αυτήν η υποχρέωση να συντάσσει κάθε δύο (2) έτη και το αργότερο έως το τέλος Ιουλίου για τον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας και κάθε έτος και το αργότερο έως το τέλος Ιουλίου για τον τομέα Φυσικού αερίου, έκθεση στην οποία συνοψίζονται οι παρατηρήσεις από την παρακολούθηση της ασφάλειας εφοδιασμού.

Με την παράγραφο 2 ανατίθεται στη ΡΑΕ η αρμοδιότητα της παρακολούθησης της υλοποίησης των μέτρων διασφάλισης που είναι αναγκαία σε έκτακτες περιστάσεις.

Με την παράγραφο 3 η ΡΑΕ ορίζεται ως η αρμόδια Αρχή (Competent Authority) για τη διασφάλιση της εφαρμογής των μέτρων που ορίζονται στον Κανονισμό Ασφάλειας Εφοδιασμού του φυσικού αερίου 2010/994 της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Άρθρο 13
Χορήγηση αδειών

Με το παρόν άρθρο επιχειρείται μια σημαντική μεταρρύθμιση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, η οποία είναι, εξάλλου, σύμφωνη με τις κατευθύνσεις του ευρωπαϊκού δικαίου (βλ. σημεία 34 και 30 των προοιμίων των οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ αντίστοιχα, σύμφωνα με τα οποία «Οι ρυθμιστικοί φορείς ενέργειας θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν αποφάσεις σε κάθε συναφές ρυθμιστικό θέμα…»). Ειδικότερα, η ΡΑΕ αποκτά αποφασιστική αρμοδιότητα αναφορικά με την αδειοδοτική διαδικασία και, σύμφωνα με την παράγραφο 1, είναι η μόνη αρμόδια για τη χορήγηση, την τροποποίηση και την ανάκληση των αδειών που προβλέπονται για την άσκηση δραστηριότητας στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου, με εξαίρεση τις αμιγώς περιβαλλοντικές άδειες (συμπεριλαμβανομένης, επομένως, της άδειας εγκατάστασης). Για το λόγο αυτό, επιβάλλεται μια συνολική αναθεώρηση του υφιστάμενου νομοθετικού καθεστώτος αναφορικά με την αδειοδότηση επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, δεδομένου ότι μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, οι άδειες αυτές χορηγούνται καταρχήν από την κεντρική διοίκηση, εκτός των αδειών παραγωγής έργων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, η χορήγηση των οποίων ανατέθηκε πρόσφατα στη ΡΑΕ με το νέο νόμο 3851/2010.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2, η ΡΑΕ καθορίζει τη διαδικασία χορήγησης, τροποποίησης και ανάκλησης των ως άνω αδειών, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις άσκησης των δραστηριοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, ενώ παρέχεται σχετική εξουσιοδότηση για έκδοση Κανονισμών, με τους οποίους θα ρυθμίζεται κάθε ζήτημα σχετικά με τη διαδικασία και τις

προϋποθέσεις χορήγησης, τροποποίησης και ανάκλησης των αδειών αυτών, καθώς και τα κριτήρια που λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη.

Με την παράγραφο 3 ορίζεται ότι η ΡΑΕ παρακολουθεί και ελέγχει τον τρόπο ασκήσεως των δικαιωμάτων που παρέχονται με τις άδειες αυτές, καθώς και την τήρηση των υποχρεώσεων των κατόχων αδειών. Η αρμοδιότητα αυτή τελεί σε συνάρτηση με τις δυνατότητες ελέγχου, λήψης ασφαλιστικών μέτρων και επιβολής κυρώσεων εκ μέρους της ΡΑΕ.

Άρθρο 14
Ανάπτυξη υποδομών και παρακολούθηση προγράμματος ανάπτυξης

Με το παρόν άρθρο περιγράφονται οι αρμοδιότητες της ΡΑΕ αναφορικά με την ανάπτυξη των ενεργειακών υποδομών. Με βάση και τις επιταγές του ευρωπαϊκού δικαίου, η ανάπτυξη των δικτύων και εν γένει των υποδομών, αφενός, αποτελεί ζήτημα που υπόκειται σε διαβούλευση, αφετέρου, τίθεται υπό το ρυθμιστικό έλεγχο της ΡΑΕ, ιδίως όταν το πρόγραμμα ανάπτυξης δεν υλοποιείται προσηκόντως.

Άρθρο 15
Τιμολόγια μη ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων

Η επιταγή των ευρωπαϊκών οδηγιών για λήψη μέτρων προκειμένου να διασφαλιστούν τιμολόγια διαφανή και άνευ διακρίσεων για την πρόσβαση στα δίκτυα, οδήγησε σε πλήρη αναμόρφωση του νομικού πλαισίου αναφορικά με τον καθορισμό των τιμολογίων μη ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1, η ΡΑΕ έχει αρμοδιότητα να καθορίζει, με κανονιστική πράξη της, τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των τιμολογίων σύνδεσης και χρήσης των εθνικών δικτύων έπειτα από γνώμη των αρμόδιων διαχειριστών.

Επί τη βάσει της κατά την παράγραφο 1 καθορισθείσας μεθοδολογίας, σύμφωνα με την παράγραφο 2, οι αρμόδιοι διαχειριστές διατυπώνουν τη γνώμη τους στη ΡΑΕ αναφορικά με τα τιμολόγια σύνδεσης και χρήσης και η τελευταία προβαίνει σε έγκρισή τους διατηρώντας το δικαίωμα, σύμφωνα με την παράγραφο 5, να ζητήσει από τους αρμόδιους διαχειριστές την τροποποίησή τους, εφόσον κρίνει αιτιολογημένα ότι δεν διασφαλίζεται η αναλογική και αμερόληπτη τιμολόγηση της χρήσης των δικτύων (Συστημάτων Μεταφοράς και Δικτύων Διανομής).

Με την παράγραφο 4 προσδιορίζονται τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη από τη ΡΑΕ κατά τον καθορισμό της μεθοδολογίας τιμολόγησης κατά την παράγραφο 1, ενώ προβλέπεται, με την παράγραφο 6, η δυνατότητα εκ μέρους της ΡΑΕ να καθορίζει με απόφασή της προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες, σε περιπτώσεις καθυστέρησης ορισμού των οριστικών τιμολογίων.

Άρθρο 16
Εξαίρεση από υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης σε τρίτους

Με το παρόν άρθρο μεταφέρονται στο εσωτερικό δίκαιο οι διατάξεις των άρθρων 36 και 49 παρ. 4 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

Άρθρο 17
Διαχείριση Κλειστών Συστημάτων Διανομής

Με την παράγραφο 1 παρέχεται η αρμοδιότητα στη ΡΑΕ να καθορίζει Κλειστά Συστήματα Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου και τα πρόσωπα που τα διαχειρίζονται, με στόχο την εξασφάλιση της βέλτιστης αποτελεσματικότητας του ολοκληρωμένου ενεργειακού εφοδιασμού. Με την ίδια απόφαση της ΡΑΕ, καθορίζονται οι αρμοδιότητες, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των διαχειριστών Κλειστών Συστημάτων Διανομής, οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη ρύθμιση του τρόπου διαχείρισης των παραπάνω συστημάτων.

Με την παράγραφο 2 παρέχεται η δυνατότητα να εξαιρεθεί, με απόφαση της ΡΑΕ, ο διαχειριστής Κλειστού Συστήματος Διανομής από υποχρεώσεις οι οποίες θα αποτελούσαν περιττή διοικητική επιβάρυνση, λόγω της ιδιαίτερης φύσης του διαχειριστή και των χρηστών του συστήματος. Με την ίδια όμως παράγραφο, παρέχεται και σε κάθε χρήστη Κλειστού Συστήματος Διανομής, για το οποίο έχει παρασχεθεί εξαίρεση κατά τα ανωτέρω, η δυνατότητα να αιτείται την έγκριση από τη ΡΑΕ των εφαρμοζόμενων από τον διαχειριστή του Κλειστού Συστήματος Διανομής τιμολογίων σύνδεσης και χρήσης ή και της μεθοδολογίας βάσει της οποίας υπολογίζονται αυτά.

Άρθρο 18
Διαχωρισμός των διαχειριστών - Εποπτεία επί των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς

Ο αποτελεσματικός διαχωρισμός των δικτύων από τις δραστηριότητες παραγωγής και προμήθειας αποτελεί θεμελιώδη στόχο των οδηγιών του Τρίτου Ενεργειακού Πακέτου, κατά την έννοια των οποίων ο διαχωρισμός συνιστά το πιο αποτελεσματικό μέσο για την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, μέσω της προώθησης των επενδύσεων σε υποδομές χωρίς διακρίσεις, τη δίκαιη πρόσβαση των νεοεισερχομένων στα δίκτυα και τη διαφάνεια της λειτουργίας της αγοράς.

Στο πλαίσιο αυτό, με την παράγραφο 1 ανατίθεται στη ΡΑΕ η αρμοδιότητα να παρακολουθεί την επικοινωνία των ανεξάρτητων διαχειριστών μεταφοράς με τις κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις, ώστε να διασφαλίζεται η από μέρους των πρώτων τήρηση των υποχρεώσεών τους για ισότιμη πρόσβαση των χρηστών σε πληροφορίες και στοιχεία.

Για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της αναφορικά με την εποπτεία των διαχειριστών, παρέχεται στη ΡΑΕ με τις παραγράφους 2 και 3 η δυνατότητα να έχει πρόσβαση, αφ' ενός, σε κάθε στοιχείο αναφορικά με τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις ανεξάρτητων διαχειριστών μεταφοράς και κάθετα ολοκληρωμένων επιχειρήσεων και, αφ' ετέρου, στην έδρα, τα υποκαταστήματα και τις εν γένει εγκαταστάσεις των διαχειριστών και των κάθετα ολοκληρωμένων επιχειρήσεων. Οι αρμοδιότητες αυτές συναρτώνται με τις δυνατότητες ελέγχου, επιβολής κυρώσεων και λήψης προσωρινών μέτρων κατά τα οριζόμενα σε επόμενα άρθρα του παρόντος νόμου.

Με την παράγραφο 4 μεταφέρεται στην ελληνική νομοθεσία η δυνατότητα που παρέχεται από τις οδηγίες για διορισμό ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, στον οποίο ανατίθενται όλες ή συγκεκριμένες αρμοδιότητες του διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, σε περίπτω-

ση διαρκούς παραβίασης των υποχρεώσεων του, ιδίως σε σχέση με μεροληπτική συμπεριφορά προς όφελος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης.

Τέλος, με την παράγραφο 5 ορίζεται ότι η ΡΑΕ δύναται να ζητά αιτιολόγηση από τις Κάθετα Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις, σε περίπτωση αναφοράς από τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς για θέματα που αφορούν την εκτέλεση του Προγράμματος Ανάπτυξης.

Άρθρο 19
Πιστοποίηση διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

Με το παρόν άρθρο η αρμοδιότητα τόσο της πιστοποίησης των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου προκειμένου αυτές να διοριστούν διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς όσο και της παρακολούθησής τους αναφορικά με τη συμμόρφωσή τους προς τα κριτήρια που τίθενται στον παρόντα νόμο ανατίθεται στη ΡΑΕ.

Άρθρο 20
Υπεύθυνος συμμόρφωσης

Με το παρόν άρθρο προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες της ΡΑΕ αναφορικά με την τοποθέτηση και απομάκρυνση του υπεύθυνου συμμόρφωσης, οι αρμοδιότητες του οποίου καθορίζονται στο άρθρο 21 των οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ.

Άρθρο 21
Πρόσβαση στις διασυνδέσεις

Η διαφανής, ισότιμη και αμερόληπτη πρόσβαση στις διασυνδέσεις αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την επίτευξη του στόχου μιας εύρυθμα λειτουργούσας αγοράς ενέργειας. Συναφώς, η ρυθμιστική εποπτεία επί της πρόσβασης των χρηστών στα δίκτυα και τις υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου αποτελεί sinequanon προϋπόθεση για την απελευθέρωση των σχετικών αγορών.

Το παρόν άρθρο διευκρινίζει ότι η εποπτεία αυτή ασκείται από τη ΡΑΕ και αφορά σε κάθε ζήτημα το οποίο άπτεται της πρόσβασης στις υποδομές (εφαρμογή κανόνων πρόσβασης, τιμολόγια, μηχανισμός κατανομής και αποδέσμευσης δυναμικότητας, κ.λπ.). Η λήψη των σχετικών αποφάσεων από τη ΡΑΕ προϋποθέτει τη διατύπωση απλής γνώμης των αρμόδιων διαχειριστών.

Με την παράγραφο 2 και προκειμένου η ΡΑΕ να μπορεί να ασκεί αποτελεσματικά την αρμοδιότητά της αυτή, προβλέπεται ότι η Αρχή παρακολουθεί τη δημοσίευση των απαραίτητων πληροφοριών από τους διαχειριστές των συστημάτων και των δικτύων σχετικά με τις διασυνδέσεις, τη διαχείριση των συστημάτων μεταφοράς και των δικτύων διανομής ενέργειας και την κατανομή του δυναμικού στους ενδιαφερομένους και δύναται να ζητήσει από αυτούς κάθε πληροφορία σχετική με την εκτέλεση των καθηκόντων τους, τηρώντας την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

Με την παράγραφο 3 ορίζεται ότι η ΡΑΕ συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές των κρατών- μελών, των Συμμετεχόντων στην Ενεργειακή Κοινότητα, των όμορων χωρών, καθώς και με όργανα που λειτουργούν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ενεργειακής Κοινότητας, και της Ευρω - Μεσογειακής Συνεργασίας.

Με την παράγραφο 4 η ΡΑΕ εξουσιοδοτείται να καθορίσει με απόφασή της τη διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών που αναφύονται κατά την εφαρμογή των κανόνων που θεσπίζονται με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και του Κανονισμού Ανοικτής Διαδικασίας Δέσμευσης Δυναμικότητας Μεταφοράς στο υποθαλάσσιο Τμήμα του αγωγού Φυσικού Αερίου Ελλάδας – Ιταλίας (Αγωγός Ποσειδών), σύμφωνα με τα στοιχεία SG-Greffe (2007) D/203046 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Άρθρο 22
Παρακολούθηση και εποπτεία της αγοράς ενέργειας

Σύμφωνα με τις οδηγίες 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ, η εμπιστοσύνη και η ρευστότητα στην αγορά καθώς και ο αριθμός των συμμετεχόντων στην αγορά θα πρέπει να αυξηθούν και, προς τούτο, θα πρέπει να αναβαθμιστεί η ρυθμιστική εποπτεία επί των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου.

Προς το σκοπό αυτό, σύμφωνα με την παράγραφο 1, η ΡΑΕ διαθέτει πλείονα εργαλεία εποπτείας και παρακολούθησης του βαθμού και της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού στις ενεργειακές αγορές, των τιμών για τους οικιακούς καταναλωτές, της εμφάνισης περιοριστικών πρακτικών ή στρεβλώσεων των συνθηκών ανταγωνισμού, της συμβατότητας όρων συμβάσεων προμήθειας με την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και της τήρησης από τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου των υποχρεώσεων τους. Η παράγραφος αυτή κατοχυρώνει γενικά την αρμοδιότητα άσκησης exante και expost ρυθμιστικής εποπτείας από τη ΡΑΕ επί των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου σε ζητήματα που άπτονται της λειτουργίας των εν λόγω αγορών, από τη σκοπιά της τήρησης των ειδικών κανόνων που διέπουν τις αγορές αυτές, με εξαίρεση τους γενικούς κανόνες ανταγωνισμού (Ν. 703/1977, άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Με τις παραγράφους 2 και 3 παρέχεται αρμοδιότητα στη ΡΑΕ για παρακολούθηση του επιπέδου διαφάνειας στην ενεργειακή αγορά και του διαχωρισμού των λογαριασμών, ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς και διανομής και παραγωγής, προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και αποθήκευσης και προμήθειας φυσικού αερίου.

Με την παράγραφο 4 ορίζεται ότι η ΡΑΕ δύναται να εκδίδει μη δεσμευτικές οδηγίες προς τρίτους σχετικά με θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της για να διασφαλίζεται η ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου του παρόντος και η πληρέστερη πληροφόρηση των ενδιαφερομένων.

Άρθρο 23
Λήψη ρυθμιστικών μέτρων για την εύρυθμη λειτουργία των ενεργειακών αγορών

Εκτός των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ του προηγούμενου άρθρου αναφορικά με την παρακολούθηση και την εποπτεία της αγοράς ενέργειας, με στόχο την προώθηση του ανταγωνισμού και την τήρηση των ρυθμιστικών υποχρεώσεων των εποπτευόμενων επιχειρήσεων, η ΡΑΕ έχει, κατ' επιταγή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, τη δυνα-

τότητα να αποφασίζει τη λήψη κατάλληλων μέτρων ώστε να εξασφαλίζονται οφέλη για τους καταναλωτές μέσα από την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού που είναι αναγκαίος για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, όπως αναφέρεται ρητά στο προοίμιο των οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ, μερικά από τα πιθανά μέτρα που δύναται να λάβει η ΡΑΕ για την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς, δυνάμει των αρμοδιοτήτων που της παρέχονται από το παρόν άρθρο, είναι αφ' ενός τα προγράμματα απελευθέρωσης φυσικού αερίου, αφ' ετέρου η εγκαθίδρυση εικονικών εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής, μέσω των οποίων μια επιχείρηση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας είναι υποχρεωμένη είτε να πωλήσει είτε να καταστήσει διαθέσιμη μια ορισμένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή να χορηγήσει πρόσβαση σε μέρος του παραγωγικού δυναμικού της στους ενδιαφερόμενους προμηθευτές για ορισμένο χρονικό διάστημα.

Η άσκηση των αρμοδιοτήτων του παρόντος άρθρου συναρτάται με τις δυνατότητες έρευνας που εκχωρούνται στη ΡΑΕ από το άρθρο 28 του παρόντος νόμου και ασκούνται σε συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Άρθρο 24
Προστασία των καταναλωτών

Η προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών βρίσκεται στο επίκεντρο των οδηγιών του Τρίτου Ενεργειακού Πακέτου, στόχος των οποίων είναι η ενίσχυση και διασφάλιση τους. Βασική πτυχή της προστασίας των καταναλωτών είναι η παροχή δυνατότητας πρόσβασης σε αντικειμενικά και διαφανή δεδομένα που αφορούν την κατανάλωση ενέργειας, τις συναφείς τιμές και τις δαπάνες εξυπηρέτησής τους, ώστε να μπορούν να προβαίνουν σε συγκρίσεις και να ζητούν από ανταγωνιστές προμηθευτές να υποβάλουν προσφορές βάσει των δεδομένων αυτών.

Με το άρθρο 24 ανατίθεται στη ΡΑΕ η διασφάλιση των ανωτέρω δικαιωμάτων των καταναλωτών.

Με την παράγραφο 3 διευκρινίζεται ότι η ΡΑΕ εξετάζει τις καταγγελίες καταναλωτών μόνο εφόσον απορρέουν από ή αφορούν σε ρυθμιστικά ζητήματα, ενώ ζητήματα που αφορούν αστικές ή εμπορικές αντιδικίες υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα των Αρχών προστασίας των καταναλωτών.

Άρθρο 25
Περιφερειακή Συνεργασία - Οργανισμός Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας

Ο στόχος της ενοποίησης της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και της δημιουργίας ίσων όρων ανταγωνισμού για όλες τις εγκατεστημένες στην Ευρωπαϊκή Ένωση επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου καταδεικνύει τη σημασία της περιφερειακής συνεργασίας, η οποία ενισχύεται σημαντικά με το Τρίτο Ενεργειακό Πακέτο. Η συνεργασία των εθνικών ρυθμιστικών αρχών μεταξύ τους και με τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και με τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, ο οποίος ιδρύθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) 713/2009, είναι απαραίτητη για την εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας με στόχο την πραγμάτωση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας.

Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι η ΡΑΕ μπορεί να συνεργάζεται, καθ' οιονδήποτε τρόπο, με όργανα που λειτουργούν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διεθνείς οργανισμούς ή άλλα όργανα που προβλέπονται από διεθνείς συμφωνίες και συνθήκες, με στόχο την ανάπτυξη εναρμονισμένου ρυθμιστικού πλαισίου, την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού, την προστασία του καταναλωτή, την προστασία του περιβάλλοντος και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας. Στο πλαίσιο αυτό, η ΡΑΕ συμμετέχει σε επιτροπές και ομάδες, συνεδριάσεις και συνόδους συμβουλίων και οργάνων.

Με την παράγραφο 2 ορίζεται το περιεχόμενο της συνεργασίας και θεσπίζονται συγκεκριμένες υποχρεώσεις της ΡΑΕ.

Με τις παραγράφους 3 και 4 καθορίζεται η σχέση της ΡΑΕ με τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΚ) 713/2009.

Με την παράγραφο 5 τίθενται οι στόχοι της διαβούλευσης και συνεργασίας της ΡΑΕ με τις ρυθμιστικές αρχές άλλων κρατών μελών, τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 26
Σχέσεις ΡΑΕ με την Επιτροπή Ανταγωνισμού

Προς την επίτευξη του στόχου της ενίσχυσης του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά ενέργειας, ενθαρρύνεται η συνεργασία της ΡΑΕ με την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Παράλληλα, προσδιορίζονται σαφώς και κατανέμονται οι αρμοδιότητες των δύο Αρχών.

Σχηματικά, η εφαρμογή του ειδικού δικαίου της ενέργειας ανήκει στη ΡΑΕ, ενώ η αρμοδιότητα ελέγχου της τήρησης των γενικών κανόνων προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού (ν. 3959/2011, άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης) παραμένει στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Επειδή όμως το πεδίο των νομοθετικών αυτών κειμένων επικαλύπτεται, με αποτέλεσμα οι δύο αυτές Αρχές να καλούνται να ασκήσουν παράλληλα τις αρμοδιότητές τους (έρευνες, συλλογή στοιχείων, λήψη προσωρινών μέτρων, επιβολή κυρώσεων), διαμορφώνεται με τον παρόντα νόμο ένα σαφές πλαίσιο κοινής δράσης και δυνατότητας επιτάχυνσης των διαδικασιών, αφ' ενός, με τη συμμετοχή εκπροσώπων της μίας Αρχής στο ερευνητικό έργο που ασκεί η άλλη και, αφ' ετέρου, με τη δυνατότητα από κοινού χρήσης των ευρημάτων του ελέγχου στο πλαίσιο των αμοιβαίων αρμοδιοτήτων τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΜΕΣΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΡΑΕ

Άρθρο 27
Συλλογή στοιχείων

Η ενδελεχής ενημέρωση της ΡΑΕ είναι κρίσιμη για την αποτελεσματικότητα του ρυθμιστικού της έργου. Με την παράγραφο 1 παρέχεται στην Αρχή η δυνατότητα να αναζητεί τα στοιχεία που η ίδια θεωρεί αναγκαία για την άσκηση των ρυθμιστικών της αρμοδιοτήτων.

Με την παράγραφο 2 παρέχεται η αρμοδιότητα στη ΡΑΕ να απαιτεί τη διαβίβαση πληροφοριών αναφορικά

με τις δραστηριότητες ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Αποδέκτες της εντολής για διαβίβαση πληροφοριών είναι οι επιχειρήσεις που παρέχουν την υπό ρύθμιση υπηρεσία, ήτοι όσες ασκούν ενεργειακές δραστηριότητες. Η υποχρέωση παροχής πληροφοριών της παραγράφου 2 έχει διττό χαρακτήρα: αφ' ενός, αφορά στοιχεία τα οποία εκ του νόμου οφείλουν να δημοσιεύουν ή να γνωστοποιούν οι επιχειρήσεις στη ΡΑΕ, αφ' ετέρου, περιλαμβάνει και κάθε είδους πληροφορία την οποία ζητεί η Αρχή με ρητή πράξη της, στο πλαίσιο της γενικής αρμοδιότητας ενημέρωσης που διαθέτει.

Η παράλειψη συμμόρφωσης προς το συγκεκριμένο καθήκον επισύρει τις διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 38 παρ. 3 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, τις οποίες δύναται να επιβάλει η ΡΑΕ με απόφασή της.

Η γενική αρμοδιότητα συλλογής στοιχείων του παρόντος νόμου εφαρμόζεται σωρευτικά με τις ειδικότερες αρμοδιότητες συλλογής στοιχείων που προβλέπονται από άλλες διατάξεις του παρόντος νόμου και την ενεργειακή νομοθεσία γενικότερα.

Άρθρο 28
Διεξαγωγή ερευνών

Με το παρόν άρθρο δίδεται γενική αρμοδιότητα στη ΡΑΕ, όταν εξετάζει κατά πόσον οι εποπτευόμενες επιχειρήσεις τηρούν τις υποχρεώσεις τις οποίες τους επιβάλλει η νομοθεσία, να κάνει χρήση οιονεί προανακριτικών αρμοδιοτήτων για να προετοιμάσει την ενδεχόμενη επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Ανάλογη διάταξη υπάρχει στο άρθρο 39 του ν. 3959/2011.

Πιο συγκεκριμένα, μέλη της ΡΑΕ ή το προσωπικό της Γραμματείας της, μετά από έγγραφη εντολή της Αρχής, ασκούν τις αρμοδιότητες και τα δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 39 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει. Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο αυτό, «α) να ελέγχουν κάθε είδους και κατηγορίας βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα των επιχειρήσεων και ενώσεων επιχειρήσεων, καθώς και την ηλεκτρονική εμπορική αλληλογραφία των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων, διαχειριστών και γενικά εντεταλμένων τη διοίκηση ή διαχείριση προσώπων, καθώς και του προσωπικού των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως της μορφής αποθήκευσής τους, και οπουδήποτε και εάν αυτά φυλάσσονται και να λαμβάνουν αντίγραφα ή αποσπάσματά τους, β) να προβαίνουν σε κατασχέσεις βιβλίων, εγγράφων και άλλων στοιχείων, καθώς και ηλεκτρονικών μέσων αποθήκευσης και μεταφοράς δεδομένων, τα οποία αποτελούν επαγγελματικές πληροφορίες, γ) να ελέγχουν και να συλλέγουν πληροφορίες και δεδομένα κινητών τερματικών, φορητών συσκευών, καθώς και των εξυπηρετητών τους σε συνεργασία με τις αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές, που βρίσκονται μέσα ή έξω από τις κτιριακές εγκαταστάσεις των ελεγχόμενων επιχειρήσεων ή ενώσεων αυτών, δ) να ενεργούν έρευνες στα γραφεία και τους λοιπούς χώρους και τα μεταφορικά μέσα των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, ε) να σφραγίζουν οποιονδήποτε επαγγελματικό χώρο, βιβλία ή έγγραφα, κατά την περίοδο που διενεργείται ο έλεγχος και στο μέτρο των αναγκών αυτού, στ) να ενεργούν έρευνες στις κατοικίες των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων, διαχειριστών και γενικά εντεταλμένων τη διοίκηση ή διαχείριση προσώπων, καθώς και του προσωπικού των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, εφόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες, ότι φυλάσσονται εκεί βιβλία ή άλλα έγγραφα που συνδέονται με την επιχείρηση και το αντικείμενο του ελέγχου, ζ) να λαμβάνουν, κατά την κρίση τους, ένορκες ή ανωμοτί καταθέσεις, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, και να ζητούν από κάθε αντιπρόσωπο ή μέλος του προσωπικού της επιχείρησης ή ένωσης επιχειρήσεων, επεξηγήσεις για τα γεγονότα ή τα έγγραφα που σχετίζονται με το αντικείμενο και το σκοπό του ελέγχου και να καταγράφουν τις σχετικές απαντήσεις. Η διαδικασία συλλογής, φύλαξης και επεξεργασίας ηλεκτρονικών αρχείων και αλληλογραφίας, που συλλέγονται για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, καθορίζεται με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Κατά την άσκηση των εξουσιών τους, σύμφωνα με τις περιπτώσεις α΄ μέχρι ζ΄, οι υπάλληλοι Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού τηρούν τις διατάξεις του άρθρου 9 του Συντάγματος για το άσυλο της κατοικίας».

Άρθρο 29
Διαβούλευση

Με το παρόν άρθρο κατοχυρώνεται ο θεσμός της διαβούλευσης, ως το κατεξοχήν διαδικαστικό εργαλείο για την πραγμάτωση του στόχου της «καλής ρύθμισης» των ενεργειακών αγορών, τον οποίο έχει αναλάβει η ΡΑΕ.

Το άρθρο 29 αποτελεί νομοθετική κατοχύρωση της παρέμβασης των ενδιαφερομένων φορέων στο δημόσιο διάλογο επί των προτεινόμενων λύσεων, με στόχο την ενσωμάτωση των πορισμάτων του διαλόγου στα επιλεγόμενα τελικά ρυθμιστικά μέτρα. Σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις, η ΡΑΕ δύναται να προβαίνει σε διαδικασία διαβούλευσης οποτεδήποτε το κρίνει αναγκαίο και, σε κάθε περίπτωση, πριν από τη λήψη αποφάσεων και μέτρων με σημαντικές επιπτώσεις στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Επιπρόσθετα, πρέπει να τίθεται επαρκές χρονικό πλαίσιο για τη διενέργεια της διαβούλευσης, εντός του οποίου τα ενδιαφερόμενα μέρη θα έχουν την ευχέρεια να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

Κάθε ειδικότερο ζήτημα αναφορικά με την διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης ρυθμίζεται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ.

Άρθρο 30
Κανονιστικές και νομοπαρασκευαστικές αρμοδιότητες

Στην παράγραφο 1 προβλέπεται ότι για την έκδοση έκδοση κανονιστικών πράξεων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της ΡΑΕ, αρμόδια για την έκδοσή τους είναι η ΡΑΕ, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά. Δηλαδή με την επιφύλαξη ρητής αντίθετης πρόβλεψης, κάθε κείμενο κανονιστικού περιεχομένου εμπίπτει στην αποφασιστική αρμοδιότητα της Αρχής.

Στην περίπτωση που, ενόψει των επιταγών του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος, απαιτείται η έκδοση προεδρικών διαταγμάτων για τη ρύθμιση ζητημάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της ΡΑΕ, η ΡΑΕ προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια για την έκδοση αυτών και καταθέτει προς του καθ' ύλην αρμόδιους υπουργούς τις απόψεις της επί των σχεδίων των εν λόγω διαταγμάτων.

Στην παράγραφο 2 προβλέπεται η δυνατότητα της ΡΑΕ να αναφέρεται προς τη Βουλή των Ελλήνων και τον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό προτείνοντας νομοθετικές

ρυθμίσεις σχετικά με την προώθηση και επίλυση θεμάτων που ανάγονται στην εκπλήρωση της αποστολής της. Αφετηρία της διάταξης αυτής αποτέλεσε η παράγραφος 7 εδ. α' του άρθρου 138Α του Κανονισμού της Βουλής, αναφορικά με τις συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές.

Με την παράγραφο 3 παρέχεται στη ΡΑΕ εξουσιοδότηση να εκδίδει, με απόφασή της, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης, Κανονισμό Ακροάσεων, Κανονισμό Προμηθειών, καθώς και κάθε άλλη κανονιστική πράξη που αφορά στον τρόπο άσκησης του ρυθμιστικού της έργου. Η Επιτροπή σημειώνει στο Ερμηνευτικό της Σημείωμα ότι η ρυθμιστική αρχή είναι αποκλειστικά αρμόδια για να προσδιορίσει τον τρόπο λειτουργίας και διαχείρισής της (βλ. προαναφερθέν σημείο 2.2.3., σελ. 6, όπου αναφέρεται ότι "Notwithstanding national administrative rules, it is the sole responsibility of the NRA to determine how it operates and is managed…"). Επομένως, οι κανονιστικές πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 δεν μπορεί παρά να εκδίδονται με απόφαση της ΡΑΕ. Ωστόσο, στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου επί των δραστηριοτήτων της ΡΑΕ, ορίζεται ότι το σχέδιο του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης τίθεται σε συζήτηση πριν από την οριστικοποίησή του ενώπιον της αρμόδιας Επιτροπής της Βουλής, σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 43 Α παρ. 3 και 14 (στ) του Κανονισμού της Βουλής.

Σύμφωνα με την παράγραφο 4, παρέχεται στη ΡΑΕ εξουσιοδότηση για την έκδοση των προβλεπόμενων στη νομοθεσία για την ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό αέριο Κανονισμών και Κωδίκων, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου διαχειριστή, όπου αυτή απαιτείται, καθώς και των λοιπών κανονιστικών πράξεων. Ενόψει των αυξημένων αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ μετά και την ενσωμάτωση των οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ, η εν λόγω κανονιστική αρμοδιότητα ασκείται κατόπιν απλής γνώμης των διαχειριστών, όπου αυτή απαιτείται για τεχνικές λεπτομέρειες, και όχι κατόπιν εισήγησης ή σύμφωνης γνώμης αυτών, διότι κάτι τέτοιο αυξάνει τον κίνδυνο καθυστερήσεων και διατήρησης κενών στο εφαρμοστέο κανονιστικό πλαίσιο.

Με την παράγραφο 5 προστίθεται η αρμοδιότητα εκπόνησης κειμένων softlaw (Ανακοινώσεις) εκ μέρους της ΡΑΕ, τα οποία έχουν αποδειχθεί ιδιαιτέρως χρήσιμα για την ευέλικτη και αποτελεσματική άσκηση του ρυθμιστικού έργου. Αντίστοιχες αρμοδιότητες έχουν εκχωρηθεί και σε άλλες ανεξάρτητες αρχές (Επιτροπή Ανταγωνισμού, Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης).

Άρθρο 31
Συμβάσεις

Η κατάρτιση συμβάσεων από τη ΡΑΕ συνιστά ένα από τα εργαλεία που αυτή διαθέτει για την επιτέλεση του ρυθμιστικού της έργου. Η ΡΑΕ δύναται να συνάψει συμβάσεις έργων, υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών για να αποκτήσει τα μέσα που χρειάζεται για τη δράση της. Με την παράγραφο 1 προσδιορίζεται το ειδικό νομικό πλαίσιο το οποίο διέπει τη σύναψη και την εκτέλεση των συμβάσεων αυτών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. Μετά την εκπόνηση Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης ή ειδικότερου Κανονισμού Προμηθειών, οι γενικές διατάξεις περί σύναψης διοικητικών και δημοσίων συμβάσεων εφαρμόζονται μόνο κατά το μέρος που δεν αντιβαίνουν στους εν λόγω ειδικούς κανόνες.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2, η ΡΑΕ μπορεί να συνάπτει συμβάσεις με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, ερευνητικά πανεπιστημιακά ινστιτούτα και ερευνητικά ιδρύματα, καθώς και με ειδικούς επιστήμονες ή τεχνικούς με ειδικές γνώσεις και εμπειρία, για την εκτέλεση έργων ή την εκπόνηση μελετών που εντάσσονται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 32
Αποφάσεις της ΡΑΕ

Με την παράγραφο 1 επιβάλλονται δύο σημαντικότατες υποχρεώσεις στη ΡΑΕ αναφορικά με τις αποφάσεις και τις πράξεις της. Αφ' ενός, αυτές πρέπει να είναι πλήρως και ειδικά αιτιολογημένες και, αφ' ετέρου, κατά κανόνα να δημοσιεύονται είτε στην επίσημη ιστοσελίδα της, εκτός αν αφορούν την εθνική άμυνα, είτε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εάν έχουν κανονιστικό χαρακτήρα.

Με την παράγραφο 2 θεσπίζεται ενδικοφανής διοικητική προσφυγή κατά των ατομικών εκτελεστών διοικητικών πράξεων της ΡΑΕ, η άσκηση της οποίας συνεπάγεται την επανεξέταση της προσβαλλόμενης πράξης από τη ΡΑΕ. Με τον τρόπο αυτόν περιορίζονται και οι εν δυνάμει διαφορές από πράξεις της ΡΑΕ οι οποίες θα άγονται ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων.

Άρθρο 33
Δικαστικός έλεγχος των αποφάσεων της ΡΑΕ

Με το παρόν άρθρο αναμορφώνεται το νομοθετικό πλαίσιο αναφορικά με τον δικαστικό έλεγχο των αποφάσεων της ΡΑΕ.

Με την παράγραφο 1 προσδιορίζονται τα ένδικα βοηθήματα με τα οποία προσβάλλονται οι αποφάσεις/πράξεις της ΡΑΕ. Με αίτηση ακύρωσης προσβάλλονται, αφενός, οι πράξεις που αφορούν τη χορήγηση, την άρνηση χορήγησης, την τροποποίηση ή την ανάκληση διοικητικών αδειών και, αφετέρου, οι κανονιστικού χαρακτήρα αποφάσεις της Αρχής. Το ένδικο βοήθημα ασκείται, στην πρώτη περίπτωση, ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, ενώ, στη δεύτερη περίπτωση, ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίο αποφαίνεται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό. Οι υπόλοιπες πράξεις της ΡΑΕ προσβάλλονται με το ένδικο βοήθημα της προσφυγής, το οποίο ασκείται ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Κατά της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών επί αίτησης ακύρωσης χωρεί έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, ενώ κατά της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών επί προσφυγής χωρεί αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Με την παράγραφο 2 επαναλαμβάνονται οι σύντομες χρονικές προθεσμίες εντός των οποίων εκδικάζονται τα ένδικα βοηθήματα που ασκούνται κατά των πράξεων της ΡΑΕ και εκδίδονται οι δικαστικές αποφάσεις.

Άρθρο 34
Καταγγελία ενώπιον της ΡΑΕ

Με τις διατάξεις του άρθρου 34 κατοχυρώνεται ο θεσμός της καταγγελίας ως γενικό διαδικαστικό δικαίωμα οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον να στραφεί ενώπιον της ΡΑΕ κατά των κυρίων και των διαχειριστών συστήματος μεταφοράς ή δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, κατά των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης, ΥΦΑ ή διανομής φυσικού αερίου, κατά του διαχειριστή μη διασυνδεδεμένων νησιών, καθώς και κατά των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Η καταγγελία αποτελεί το μέσο για να διαπιστωθεί κατά πόσον ο καθ' ου η καταγγελία παραβίασε μια ή περισσότερες υποχρεώσεις που του επιβάλλονται από το ισχύον νομικό πλαίσιο, κατά το μέρος που αυτό εμπίπτει στη ρυθμιστική αρμοδιότητα της ΡΑΕ, παραβίαση η οποία πλήττει εξ αντανακλάσεως τα έννομα συμφέροντα του καταγγέλλοντος.

Άρθρο 35
Προσωρινά μέτρα

Με το άρθρο 35 καλύπτεται ένα υφιστάμενο νομοθετικό κενό και προβλέπεται για πρώτη φορά η δυνατότητα της ΡΑΕ για λήψη προσωρινών μέτρων σε συνθήκες επείγοντος, ως αυτονόητη συνιστώσα των εποπτικής φύσεως αρμοδιοτήτων που ασκεί η Αρχή. Αρμοδιότητα λήψης προσωρινών μέτρων σε περίπτωση επείγουσας ανάληψης δράσης, προκειμένου να διασφαλισθεί ο ανταγωνισμός και να προστατευτούν τα συμφέροντα των χρηστών, διαθέτει και η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων δυνάμει του άρθρου 16 παρ. 5 του ν. 3431/2006.

Η ΡΑΕ έχει αρμοδιότητα για λήψη προσωρινών μέτρων όταν πιθανολογείται η ύπαρξη παράβασης της κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, η οποία ενέχει άμεση, σοβαρή και επικείμενη απειλή για τη δημόσια ασφάλεια, τη δημόσια τάξη, τη δημόσια υγεία ή τις συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου, ή δημιουργεί σοβαρά οικονομικά ή λειτουργικά προβλήματα σε άλλες επιχειρήσεις. Τα μέτρα διατάσσονται με απόφαση της ΡΑΕ αφού ακουστεί, εφόσον το επιθυμεί, η ενδιαφερόμενη επιχείρηση, εκτός εάν λόγοι κατεπείγοντος δεν το επιτρέπουν.

Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου καταλείπεται ευρεία διακριτική ευχέρεια στη ΡΑΕ ως προς το είδος και το περιεχόμενο των προσωρινών μέτρων που δύναται να επιλέξει.

Άρθρο 36
Διοικητικές κυρώσεις

Η δυνατότητα επιβολής διοικητικών κυρώσεων συνιστά απαραίτητη συνιστώσα των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ. Και τούτο, διότι η ανάθεση της ρυθμιστικής λειτουργίας σε ανεξάρτητο φορέα, όπως η ΡΑΕ στον τομέα της ενέργειας, δεν μπορεί παρά να συνοδεύεται από την ανάθεση σε αυτόν της αρμοδιότητας να επιβάλλει κυρώσεις όταν διαπιστώνει παραβίαση της ρυθμιστικής νομιμότητας. Εξάλλου, στα σημεία 37 και 33 των προοιμίων των οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ αντίστοιχα τονίζεται ότι οι ρυθμιστικοί φορείς ενέργειας θα πρέπει να έχουν την δυνατότητα «…να επιβάλλουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις…» σε επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου που αθετούν τις υποχρεώσεις τους.

Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία εκδίδεται μετά από ακρόαση των ενδιαφερομένων, επιβάλλονται στους κυρίους και διαχειριστές των συστημάτων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και στις επιχειρήσεις του κλάδου ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, εφόσον παραβιάζουν τις διατάξεις της κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου ή τους όρους των αδειών που τους έχουν χορηγηθεί, ανάλογα με τη βαρύτητα και τη συχνότητα της παράβασης, πρόστιμα ύψους έως 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών τους.

Ναι μεν καταλείπεται διακριτική ευχέρεια στη ΡΑΕ αναφορικά με την επιμέτρηση της ποινής, η Αρχή όμως δεσμεύεται από την αρχή της αναλογικότητας, αλλά και από άλλες ουσιαστικές εγγυήσεις όπως η αρχή nullumcrimennullapoenasinelege και η αρχή indubioproreo. Επιπρόσθετα, μολονότι κατά την παράγραφο 3 η επιβολή των προστίμων του παρόντος άρθρου δεν αποκλείει την επιβολή, για την ίδια παράβαση, άλλων διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται από άλλες διατάξεις και αντίστροφα, κατά την επιμέτρηση, όμως, του προστίμου, η τυχόν επιβολή άλλης κύρωσης από άλλη Αρχή πρέπει να λαμβάνεται υπόψη.

Άρθρο 37
Διαιτησία

Η εξωδικαστική επίλυση διαφορών, οι οποίες ανακύπτουν κατά την δραστηριοποίηση στις ενεργειακές αγορές, από τη ΡΑΕ κατοχυρώνεται με το παρόν άρθρο, το οποίο προβλέπει το θεσμό της μόνιμης διαιτησίας, όπως απαιτεί και η νέα ευρωπαϊκή νομοθεσία για την ενέργεια.

Με το παρόν άρθρο θεσπίζονται κάποιες εξαιρετικές ρυθμίσεις, οι οποίες αποκλίνουν από τα ισχύοντα στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (ΚπολΔ).

Για να κινηθεί η διαδικασία απαιτείται συμφωνία των μερών, σε αντίθεση προς την καταγγελία, στην οποία αρκεί η προσφυγή κάθε προσώπου με έννομο συμφέρον ενώπιον της ΡΑΕ.

Η διαιτητική απόφαση τέμνει τη διαφορά στο σύνολό της, ενώ, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, η δημοσίευση της απόφασης λαμβάνει χώρα στο πολύ σύντομο χρονικό διάστημα των έξι (6) μηνών από την κίνηση της διαδικασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΠΟΡΟΙ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΡΑΕ

Άρθρο 38

Η ανεξαρτησία της ΡΑΕ τελεί σε άμεση συνάρτηση με την εκχώρηση σε αυτήν των αναγκαίων πόρων για την άσκηση του ρυθμιστικού της έργου. Επιπρόσθετα, η οικονομική αυτοτέλεια της ΡΑΕ, που κατοχυρώνεται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία και συνίσταται στη δυνατότητά της να καταρτίζει η ίδια τον προϋπολογισμό της (βλ. άρθρο 6 του Πρώτου Μέρους του παρόντος νόμου), συνδέ-

εται με το ύψος των πόρων της ΡΑΕ οι οποίοι είναι ως επί το πλείστον ανταποδοτικοί των υπηρεσιών που αυτή παρέχει. Ως εκ τούτου, τα οικονομικά της ΡΑΕ καθορίζονται κυρίως από το τρίπτυχο: α) κατάρτιση του προϋπολογισμού (στον οποίο προϋπολογίζονται τα έσοδα και τα έξοδα), β) καθορισμός μεθοδολογίας τελών υπέρ της ΡΑΕ (τα οποία είναι ανταποδοτικά, αντίστοιχα, δηλαδή, των εύλογων εξόδων της ΡΑΕ για την άσκηση του ρυθμιστικού της έργου), γ) καθορισμός ύψους τελών (με βάση τον εγκεκριμένο από τη Βουλή των Ελλήνων προϋπολογισμό της Αρχής και τα κριτήρια ανταποδοτικότητας του τέλους). Ειδικότερα:

Με την παράγραφο 1 προσδιορίζονται οι πόροι της ΡΑΕ, οι οποίοι κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες: α) ανταποδοτικά τέλη, τα οποία επιβάλλονται στις εποπτευόμενες επιχειρήσεις και β) επιδοτήσεις, επιχορηγήσεις, χρηματοδοτήσεις ερευνητικών προγραμμάτων και κάθε άλλο έσοδο που προέρχεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από διεθνείς οργανισμούς.

Με την παράγραφο 3 παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στη ΡΑΕ να καθορίσει τη μεθοδολογία υπολογισμού των ανταποδοτικών τελών ανά δραστηριότητα και την ακολουθούμενη πρακτική διαδικασία, στο πλαίσιο της εν γένει άσκησης των αρμοδιοτήτων της. Με την ίδια παράγραφο τίθενται τα κριτήρια τα οποία η ΡΑΕ υποχρεούται να λάβει υπόψη της κατά την κατάρτιση της εν λόγω μεθοδολογίας.

Με την παράγραφο 4 παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής να καθορίσει το ύψος των ανταποδοτικών τελών που επιβάλλονται υπέρ της ΡΑΕ, τα όργανα, τον τρόπο, τη διαδικασία είσπραξής τους και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Η απόφαση εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ.

Στην παράγραφο 5 προβλέπεται η δυνατότητα της ΡΑΕ να εισπράττει συνδρομές από συμμετέχοντες σε συνέδρια ή αντίστοιχες εκδηλώσεις, με αποκλειστικό στόχο την επιτυχή και αποτελεσματική διοργάνωση αυτών. Οι συνδρομές αυτές δεν αποτελούν πόρους της ΡΑΕ, όπως αυτοί ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Με την παράγραφο 6 ορίζεται ότι το πλεόνασμα που προκύπτει από την οικονομική διαχείριση της ΡΑΕ στο τέλος κάθε διετίας δύναται σε ποσοστό το ογδόντα τοις εκατό (80%) είτε να διατίθεται ως έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού, είτε το ποσό αυτό να μειώνει ισόποσα και συμμέτρως το ύψος των ανταποδοτικών τελών που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις του τομέα της ενέργειας, ώστε να πληρούται το κριτήριο της κοστοστρέφειας των ανταποδοτικών τελών. Στην περίπτωση αυτή με την ίδια απόφαση καθορίζεται κατά τρόπο διαφανή, αντικειμενικό και αμερόληπτο, που δεν εισάγει διακρίσεις, η μεθοδολογία επιμερισμού του ποσού αυτού στις υπόχρεες επιχειρήσεις, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ.

Με τις παραγράφους 7 και 8 επαναλαμβάνονται διατάξεις του ν. 2773/1999 αναφορικά με την υποχρέωση της ΡΑΕ για τήρηση λογαριασμών και δημοσίευση ισολογισμού και τον εσωτερικό έλεγχο των οικονομικών στοιχείων και των ετήσιων λογαριασμών από ορκωτούς λογιστές. Προστίθεται τελευταίο εδάφιο με το οποίο προσδιορίζεται ότι οι δαπάνες του ελέγχου βαρύνουν τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΡΑΕ

Άρθρο 39

Με το παρόν άρθρο προσδιορίζεται ο ρόλος της Γραμματείας της ΡΑΕ, ο οποίος συνίσταται στη διοικητική και επιστημονική υποστήριξη της Αρχής.

Άρθρο 40
Διάρθρωση της Γραμματείας

Με το παρόν άρθρο αναδιαρθρώνεται η Γραμματεία της ΡΑΕ κατά τρόπο ώστε η εσωτερική της οργάνωση να ανταποκρίνεται στην ανάγκη της αποτελεσματικής άσκησης του πλήρους εύρους των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται δυνάμει του παρόντος νόμου και την επιτέλεση των ρυθμιστικών της καθηκόντων.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1, η βασική διάρθρωση της ΡΑΕ γίνεται σε Διευθύνσεις και Γραφείο Προέδρου. Για την υποστήριξη του Γραφείου Προέδρου, διατηρούνται οι πέντε (5) θέσεις ειδικών συνεργατών, οι οποίες είχαν συσταθεί με το άρθρο 37 παρ. 2 του ν. 3428/2005. Οι πέντε (5) ειδικοί συνεργάτες εξομοιούνται ως προς το νομικό καθεστώς τους προς τους μετακλητούς δημοσίους υπαλλήλους, με εξαίρεση τα εργασιακά τους ζητήματα ως προς τα οποία εξομοιούνται με το λοιπό προσωπικό της Γραμματείας της ΡΑΕ. Η πρόσληψη στις θέσεις αυτές γίνεται με απόφαση Προέδρου, ενώ μπορούν να καλύπτονται και από μέλη του προσωπικού των Διευθύνσεων της Γραμματείας της ΡΑΕ, τα οποία, στην περίπτωση αυτή, εξακολουθούν να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νομικού καθεστώτος που διέπει τα μέλη της Γραμματείας της ΡΑΕ.

Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι οι αρμοδιότητες των επιμέρους Διευθύνσεων και του Γραφείου Προέδρου, καθώς και η κατανομή των θέσεων του προσωπικού σε αυτά, καθορίζονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ.

Με την παράγραφο 3 προβλέπεται η συγκρότηση κάθε Διεύθυνσης σε Τμήματα και παρέχεται εξουσιοδότηση στη ΡΑΕ να καθορίσει τις επιμέρους αρμοδιότητες των Τμημάτων και να τοποθετήσει τα μέλη της Γραμματείας της ΡΑΕ κατά Διευθύνσεις και Τμήματα.

Με την παράγραφο 4 προβλέπεται η ύπαρξη Προϊσταμένου σε κάθε Διεύθυνση και Τμήμα και καθορίζεται ο τρόπος επιλογής του.

Στο πλαίσιο της διαφάνειας που πρέπει να διέπει την οργάνωση και λειτουργία της ΡΑΕ, θεσπίζεται με την παράγραφο 5 υποχρέωση δημοσίευσης στην επίσημη ιστοσελίδα της των πληροφοριών σχετικά με την οργανωτική δομή, τη διάρθρωση της Γραμματείας και τον ορισμό των Προϊσταμένων των Διευθύνσεων και των Τμημάτων.

Άρθρο 41
Προσωπικό της Γραμματείας

Η παράγραφος 1 προβλέπει σύσταση ορισμένων νέων θέσεων στη Γραμματεία της ΡΑΕ, η οποία είναι αναγκαία ενόψει των νέων σημαντικότατων αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στη ΡΑΕ δυνάμει του παρόντος νόμου που μεταφέρει στην ελληνική έννομη τάξη τις διατάξεις των οδηγιών του Τρίτου Ενεργειακού Πακέτου. Αξίζει να ση-

μειωθεί ότι στα άρθρα 35 παρ. 5 και 39 παρ. 5 των οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ αντίστοιχα ορίζεται ότι «Για να προστατεύσουν την ανεξαρτησία της ρυθμιστικής αρχής, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ιδίως ότι: α) η ρυθμιστική αρχή μπορεί (...) να διαθέτει (...) επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων της,...». Με την ίδια παράγραφο συνιστάται μία πρόσθετη κατηγορία προσωπικού, το οποίο καλείται ειδικό τεχνικό προσωπικό και παρέχει έργο υποδομής στη λειτουργία της Γραμματείας, προσφέροντας εξειδικευμένες τεχνικές υπηρεσίες για την αρτιότερη εκτέλεση του έργου της. Η παράγραφος 1 αποσκοπεί στη διασφάλιση της αποτελεσματικής και απρόσκοπτης λειτουργίας της Αρχής, η οποία εξαρτάται άμεσα από την υψηλής ποιότητας διοικητική και επιστημονική υποστήριξη της Γραμματείας.

Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι η πλήρωση των νέων θέσεων διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (Α΄ 28), όπως ισχύουν, ύστερα από προκήρυξη της ΡΑΕ,, στην οποία καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 50/2001 (ΦΕΚ Α΄39).

Με την παράγραφο 4 προβλέπεται η δυνατότητα κάλυψης θέσεων της Γραμματείας της ΡΑΕ με απόσπαση προσωπικού των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, με εξαίρεση τις επιχειρήσεις του τομέα ενέργειας. Καινοτομίες του παρόντος νόμου, με τις οποίες διασφαλίζεται η ανεξαρτησία της ΡΑΕ, συνιστούν: α) η απαίτηση της προηγούμενης σύμφωνης γνώμης της ΡΑΕ για την άρση της απόσπασης και β) η υποχρεωτική διακοπή της απόσπασης μετά από εισήγηση της ΡΑΕ, σε περίπτωση που οι ανάγκες της Γραμματείας της, για την κάλυψη των οποίων έγινε η απόσπαση συγκεκριμένου υπαλλήλου, μπορούν πλέον να καλυφθούν από το προσωπικό της.

Με την παράγραφο 5 προβλέπεται η δυνατότητα κάλυψης θέσεων της Γραμματείας της ΡΑΕ με μετάταξη προσωπικού. Η διαδικασία κινείται από τη ΡΑΕ με σχετική ανακοίνωσή της. Οι αιτήσεις μετάταξης εξετάζονται από τη ΡΑΕ, η οποία αποφαίνεται, αφού συνεκτιμήσει την καταλληλότητα των υποψηφίων για την άσκηση των καθηκόντων της θέσης στην οποία θα γίνει η μετάταξη, κατ' εφαρμογή της διαδικασίας της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 42
Υπηρεσιακό Συμβούλιο

Τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού της Γραμματείας της ΡΑΕ κρίνονται από υπηρεσιακό συμβούλιο, το οποίο λειτουργεί και ως πειθαρχικό συμβούλιο και ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ και, συμπληρωματικά, από τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄ 26) και του π.δ. 410/1988, όπως κάθε φορά ισχύουν.

Άρθρο 43
Αποδοχές, αποζημιώσεις προσωπικού της Γραμματείας

Με το άρθρο ορίζεται ότι οι αποδοχές, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι μισθοί, τα επιδόματα και οι απολαβές για υπερωριακή απασχόληση, καθώς και το ύψος κάθε είδους δαπανών σχετικών με τις πρόσθετες αποζημιώσεις και την αποζημίωση μετακίνησης του προσωπικού που υπηρετεί στη ΡΑΕ με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή έμμισθης εντολής, συμπεριλαμβανομένων των πέντε (5) ειδικών συνεργατών του Γραφείου Προέδρου, καθορίζονται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Άρθρο 44

Με το παρόν άρθρο επιβάλλονται στα μέλη του προσωπικού της Γραμματείας υποχρεώσεις εχεμύθειας και επαναλαμβάνεται η διάταξη που ισχύει και για τα μέλη της ΡΑΕ αναφορικά με την απαγόρευση να κατέχουν, κατά τη διάρκεια της θητείας τους, θέση εταίρου, μετόχου, μέλους διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστή, υπαλλήλου, τεχνικού ή άλλου συμβούλου ή μελετητή σε επιχείρηση, η οποία εποπτεύεται άμεσα ή έμμεσα από τη ΡΑΕ, εξαιρουμένων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των Διεθνών Οργανισμών και των κάθε είδους ερευνητικών φορέων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΡΑΕ

Άρθρο 45

Ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ, ως το κατεξοχήν κείμενο που διέπει την εσωτερική λειτουργία και διαχείριση της ΡΑΕ, εκδίδεται αποκλειστικά από την ίδια.

Με την παράγραφο 2 προσδιορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο του Κανονισμού με αναφορά στα ζητήματα που αυτός ρυθμίζει.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 46

Με το άρθρο αυτό διευκρινίζεται το πεδίο εφαρμογής του κεφαλαίου αυτού καθώς και η δυνατότητα επιβολής σχετικών κυρώσεων από τη ΡΑΕ.

Άρθρο 47
Δικαιώματα Επιλεγόντων Πελατών

Με την παράγραφο 1 κατοχυρώνεται το βασικότερο δικαίωμα των Επιλεγόντων Πελατών, που είναι η ελευθερία επιλογής Προμηθευτή, και η αλλαγή Προμηθευτή χωρίς οικονομική επιβάρυνση. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, για μεγάλους πελάτες επιτρέπεται η προμήθεια από περισσότερους του ενός Προμηθευτές ταυτοχρόνως.

Ο Πελάτης προστατεύεται από αθέμιτες συναλλακτικές πρακτικές με την υποχρέωση σύναψης προσφοράς Προμήθειας και Σύμβασης Προμήθειας οι οποίοι είναι γνωστοί στον Πελάτη εκ των προτέρων (παράγραφο 2). Έτσι διασφαλίζονται τα δικαιώματα του Πελάτη μιας και

έχει την δυνατότητα να συναινέσει ή να αρνηθεί τους προσφερόμενους όρους Προμήθειας. Σε κάθε περίπτωση, στην παράγραφο 3, δίνεται το δικαίωμα στον Οικιακό Πελάτη να υπαναχωρήσει από την Σύμβαση Προμήθειας εντός τουλάχιστον 14 ημερών σε περίπτωση που δεν είχε στην διάθεσή του τα απαραίτητα στοιχεία κατά την υπογραφή της Σύμβασης.

Άρθρο 48
Υποχρεώσεις των Προμηθευτών

Με το άρθρο αυτό επιβάλλονται υποχρεώσεις στους Προμηθευτές για παροχή πληροφοριών και υπηρεσιών ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των ευάλωτων πελατών και των πελατών σε απομακρυσμένες περιοχές και η ενημέρωση των καταναλωτών σε ότι αφορά τα δικαιώματά τους για αλλαγή Προμηθευτή, ένταξη σε κατηγορία ευάλωτων καταναλωτών, ή πρόσβαση σε Υπηρεσίες Τελευταίου Καταφυγίου και Καθολικής Υπηρεσίας (παράγραφος 1).

Επιπλέον, με την παράγραφο 2 ορίζεται η υποχρέωση ενημέρωσης του καταναλωτή σχετικά με τις πηγές και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της ενέργειας που κατανάλωσε.

Με τις παραγράφους 3 και 4, ορίζονται οι υποχρεώσεις του Προμηθευτή σχετικά με την εξυπηρέτηση πελατών και την διαδικασία υποβολής και διαχείρισης αιτημάτων και παραπόνων πελατών.

Τέλος, με την παράγραφο 5 διασφαλίζεται το δικαίωμα του καταναλωτή να γνωρίζει εκ των προτέρων τους πιθανούς λόγους άρνησης προσφοράς Προμήθειας από τον Προμηθευτή.

Άρθρο 49
Διαφάνεια των χρεώσεων και των πληροφοριών

Οι καταναλωτές πρέπει να διαθέτουν σαφείς και κατανοητές πληροφορίες όσο αφορά τα δικαιώματά τους σε σχέση με τον ενεργειακό τομέα ώστε να είναι σε θέση να επωφεληθούν από τον ανταγωνισμό στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Οι πληροφορίες αυτές αφορούν ιδίως τους προσφερόμενους συμβατικούς όρους, τις ισχύουσες χρεώσεις των Προμηθευτών και εκτίμηση του ετήσιου κόστους παροχής (παράγραφος 1).

Η παράγραφος 2 εξειδικεύει τις υποχρεώσεις για δημοσιοποίηση πληροφοριών κατ' ελάχιστο στην ιστοσελίδα τους, ενώ στη παράγραφο 3 αναφέρεται αντίστοιχη υποχρέωση της ΡΑΕ. Οι υποχρεώσεις αυτές δύναται να εξειδικεύονται στους Κώδικες Προμήθειας.

Με την παράγραφο 4 ορίζονται υποχρεώσεις δημοσιοποίησης γενικότερων στοιχείων σχετικά με την δραστηριότητα των Προμηθευτών έτσι ώστε να είναι σε θέση ο καταναλωτής να αξιολογήσει τους Προμηθευτές βάσει γενικότερων κριτηρίων, όπως οικονομικά κριτήρια, μέγεθος δραστηριότητας, σχετικές αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνται, κλπ..

Άρθρο 50
Διαδικασίες επίλυσης διαφορών

Εγγύηση για μεγαλύτερη προστασία των καταναλωτών αποτελεί η διαθεσιμότητα αποτελεσματικών μέσων διακανονισμού διενέξεων για όλους τους καταναλωτές. Σύμφωνα με την παράγραφο 1, το πρώτο στάδιο επίλυσης διαφορών μεταξύ Προμηθευτή και πελάτη αποτελεί η φιλική επίλυση. Στην συνέχεια (Παράγραφος 2), ο Πελάτης μπορεί να απευθυνθεί στον Συνήγορο του Καταναλωτή ή κάθε άλλο αρμόδιο φορέα. Με στόχο τον ταχύ και αποτελεσματικό διακανονισμό των παραπόνων, οι διαδικασίες επίλυσης διαφορών δύναται να εξειδικεύονται περαιτέρω στους Κώδικες Προμήθειας σύμφωνα με την παράγραφο 3.

Άρθρο 51
Κώδικας Προμήθειας

Με το άρθρο αυτό, εξειδικεύονται οι ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στους Κώδικες Προμήθειας με στόχο την προστασία των καταναλωτών, ειδικότερα σχετικά με την διαδικασία αλλαγής Προμηθευτή και σύναψη Σύμβασης Προμήθειας, το ελάχιστο περιεχόμενό της, υποχρεώσεις των Προμηθευτών για παροχή πληροφοριών και ενημέρωσης των Πελατών, διαδικασία έκδοσης και ελάχιστο περιεχόμενο λογαριασμού κατανάλωσης, διαδικασία χειρισμού ληξιπρόθεσμων οφειλών, διαδικασία τροποποίησης όρων και καταγγελίας Σύμβασης Προμήθειας.

Άρθρο 52
Προστασία Ευάλωτων Πελατών

Το άρθρο αυτό διασφαλίζει τον απαραίτητο ενεργειακό εφοδιασμό των ευάλωτων πελατών με την πρόβλεψη για ειδικά μέτρα προστασίας των καταναλωτών αυτών. Κατηγορίες ευάλωτων πελατών ορίζονται στην παράγραφο 1, και περιλαμβάνουν πελάτες οι οποίοι δεν είναι σε θέση είτε να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους έναντι του Προμηθευτή, είτε να διαπραγματευτούν τη συμβατική τους σχέση με τον Προμηθευτή, είτε να αξιώσουν να δικαιώματά τους απέναντι στον τελευταίο, ένεκα αντικειμενικά ιδιαίτερα δυσχερών και αναπότρεπτων κοινωνικών ή ατομικών συνθηκών που εκφεύγουν του ελέγχου τους, και ως εκ τούτου χρήζουν ειδικών μέτρων υποστήριξης και προστασίας.

Στην παράγραφο 2 αναφέρονται ενδεικτικά μέτρα που μπορούν να ληφθούν για την προστασία των ευάλωτων πελατών ανάλογα με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η κάθε κατηγορία. Στην παράγραφο 3 δίνονται οι απαραίτητες εξουσιοδοτήσεις για τον καθορισμό κριτηρίων, προϋποθέσεων ένταξης, διαδικασιών και μέτρων προστασίας ευάλωτων καταναλωτών.

Άρθρο 53

Η ενεργειακή πενία είναι ένα ολοένα αυξανόμενο πρόβλημα. Με το άρθρο αυτό, δίνεται εξουσιοδότηση για απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ή για κοινές υπουργικές αποφάσεις με τις οποίες καθορίζονται κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπισή της. Τέτοια μέτρα θεωρούνται τα εθνικά προγράμματα δράσης, βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης για την κατοικία ή άλλα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της ενεργειακής πενίας, που αποβλέπουν στη μείωση του αριθμού των ανθρώπων που υποφέρουν από μια τέτοια κατάσταση.

Άρθρο 54

Οι καταναλωτές πρέπει να έχουν εύκολη και δωρεάν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους, την ισχύουσα νομοθεσία και τους τρόπους προσφυγής που διαθέτουν σε περίπτωση διαφοράς με τον Προμηθευτή τους. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, το άρθρο αυτό ορίζει ως ενιαία σημεία επαφής τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών, με διαδικασίες που εξειδικεύονται σε κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ

Άρθρο 55
Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η παροχή Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας για λόγους προστασίας ευάλωτων καταναλωτών, την ασφάλεια συμπεριλαμβανομένης και της ασφάλειας του εφοδιασμού, την τακτική παροχή, την ποιότητα και τις τιμές παροχής, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής αποδοτικότητας, της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της προστασίας κλίματος. Ορίζονται βασικές αρχές και υποχρεώσεις καθώς και εξουσιοδοτήσεις σχετικά με την ανάθεση της παροχής ΥΚΩ μέσω διαγωνισμού ή ως υποχρέωση, τον καθορισμό του τρόπου επιμερισμού των δαπανών για την παροχή των ΥΚΩ, τον καθορισμό των μοναδιαίων χρεώσεων, την διαχείριση των λογαριασμών που σχετίζονται με την παροχή ΥΚΩ και τις σχετικές χρεώσεις.

Άρθρο 56
Διαδικασία ανάθεσης της παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος

Με το άρθρο αυτό, εξειδικεύονται οι βασικές αρχές και η διαδικασία διενέργειας του διαγωνισμού και ανάθεσης των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας όπως ορίζονται στα άρθρα 55, 57και 58. Περαιτέρω ρυθμίζονται και οι βασικές αρχές για την μεθοδολογία υπολογισμού του ανταλλάγματος που οφείλεται για την παροχή της υπηρεσίας κοινής ωφέλειας.

Άρθρο 57
Προμηθευτής Τελευταίου Καταφυγίου

Για να διασφαλιστεί το δικαίωμα του πελάτη να προμηθεύεται ηλεκτρική ενέργεια ή φυσικό αέριο και να αποφευχθεί η διακοπή παροχής του λόγω υπαιτιότητας του Προμηθευτή του, θεσπίζεται με το άρθρο αυτό η Υπηρεσία Τελευταίου Καταφυγίου. Ο Προμηθευτής Τελευταίου Καταφυγίου αναλαμβάνει προσωρινά την προμήθεια πελατών του Προμηθευτή που έχει αστοχήσει, και έως ότου διαπραγματευτούν νέα Σύμβαση Προμήθειας.Με την παράγραφο 2 ορίζεται η διαδικασία επιλογής των Προμηθευτών που θα παρέχουν τις υπηρεσίες Τελευταίου Καταφυγίου.

Άρθρο 58
Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας
Ηλεκτρικής Ενέργειας

Για να διασφαλιστεί το δικαίωμα των οικιακών καταναλωτών και των μικρών επιχειρήσεων να απολαύουν του δικαιώματος εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια συγκεκριμένης ποιότητας σε σαφώς συγκρίσιμες, διαφανείς και λογικές τιμές, ακόμα και αν δεν έχουν εξασκήσει το δικαίωμά τους να επιλέξουν εναλλακτικό Προμηθευτή ή αδυνατούν να συμβληθούν με εναλλακτικό προμηθευτή στην απελευθερωμένη αγορά, θεσπίζεται ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ως ο ύστατος προμηθευτής σύμφωνα με την Οδηγία 2009/72/ΕΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΕΥΦΥΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ

Άρθρο 59
Εφαρμογή ευφυών συστημάτων μέτρησης

Το άρθρο αυτό ρυθμίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής ευφυών συστημάτων μέτρησης τα οποία βοηθούν την ενεργό συμμετοχή των καταναλωτών στην αγορά ηλεκτρικής ενεργείας, αλλά και γενικότερα την πιο αποτελεσματική και πιο οικονομική λειτουργία της. Η υλοποίηση αυτών των συστημάτων μέτρησης ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (παράγραφος 1), και υπόκειται σε οικονομική αξιολόγηση όλων των μακροπρόθεσμων στοιχείων κόστους και οφέλους για την αγορά και τους επιμέρους καταναλωτές, σε σχέση με τη μορφή ευφυούς μέτρησης που είναι οικονομικά περισσότερο εύλογη και αποδοτική, καθώς και το χρονικό πλαίσιο στο οποίο είναι εφικτή η εξάπλωση των συστημάτων (παράγραφος 3). Η ΡΑΕ με απόφασή της (παράγραφος 2) ρυθμίζει την ένταξη του έργου αυτού στον προγραμματισμό της ανάπτυξης των δικτύων ώστε να διασφαλίζεται η λειτουργικότητα, η υλοποίηση και η ανάκτηση της δαπάνης του έργου.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΡΑΕ

Άρθρο 60
Αρμοδιότητες της ΡΑΕ

Με το άρθρο 60 αναδιατυπώνονται οι διατάξεις του καταργούμενου άρθρου 3 του ν. 3428/2005 για λόγους νομικής συνοχής και ασφάλειας δικαίου με την απαλοιφή όλων εκείνων των ρυθμίσεων που περιέχονται και εξειδικεύονται στο Πρώτο Μέρος του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Άρθρο 61

Με το άρθρο 60 ορίζεται ότι κάθε επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού αερί-

ου ασκεί τις αρμοδιότητες του διαχειριστή του συστήματος. Με την παράγραφο 2 ορίζεται περαιτέρω, ότι από τις διατάξεις του τρίτου μέρους του παρόντος νόμου, δύναται να χορηγούνται εξαιρέσεις για καθορισμένο χρονικό διάστημα υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, κατά τα ειδικώς οριζόμενα με το άρθρο 76, ή παρεκκλίσεις υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 49 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

Άρθρο 62
Διαχωρισμένοι Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου

Με το άρθρο 62 και τον τίτλο «Διαχωρισμένοι Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού αερίου», εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία με τις διατάξεις του άρθρου 9 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ. Συνεπώς, εφόσον στις 3 Σεπτεμβρίου 2009 το σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου δεν ανήκει σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου, τότε για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του άρθρου 13 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, θα πρέπει σωρευτικά ο διαχειριστής να έχει στην κυριότητά του το σύστημα μεταφοράς, όπως ορίζεται με την παράγραφο 1 του άρθρου 61, και επιπρόσθετα να μην ασκείται άμεσα ή έμμεσα έλεγχος επί του διαχειριστή από επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού αερίου ή και το ανάστροφο. Παράλληλα, και προς το σκοπό της αποφυγής μεροληπτικής κοινοποίησης εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών απαγορεύεται το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα να διορίζουν ή να είναι τα ίδια μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή οργάνων με εκπροσωπευτική εξουσία στο διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς ή στο σύστημα μεταφοράς και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου.

Η έννοια του ελέγχου ορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 139/2004 του Συμβουλίου, της 20 Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων. Αντιστοίχως η έννοια του δικαιώματος ορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 62 ως:

(α) η εξουσία άσκησης δικαιωμάτων ψήφου,

(β) η εξουσία διορισμού μελών του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση· ή

(γ) η κατοχή πλειοψηφικού μεριδίου στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο της επιχείρησης ή του διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού αερίου

Έτσι, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 9 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, μία επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της παραγωγής ή της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου, μπορεί να έχει συμμετοχή στο εταιρικό κεφάλαιο του διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς, ωστόσο η συμμετοχή αυτή θα πρέπει να είναι μειοψηφική και να μην συναρτάται με την άσκηση οιουδήποτε δικαιώματος ψήφου επί του Διαχωρισμένου Διαχειριστή Μεταφοράς.

Η αναφορά στην άσκηση ελέγχου ή δικαιώματος σε διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς ή στο σύστημα μεταφοράς, αν και φαίνεται να συνιστά εννοιολογικό πλεονασμό, αφού κατά κανόνα ο διαχειριστής του συστήματος έχει και την κυριότητα των παγίων, είναι δόκιμη και σύμφωνη με το γράμμα της οδηγίας. Κι αυτό γιατί σε περίπτωση εφαρμογής του προτύπου του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 15 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, που αποτελεί μέχρι σήμερα και το πιο διαδεδομένο πρότυπο διαχωρισμού της δραστηριότητας της μεταφοράς εντός της Ευρωπαϊκής Ένωση, ο διαχειριστής αποτελεί διακριτή προσωπικότητα από τον κύριο του συστήματος. Συνεπώς, τα κριτήρια του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού εξετάζονται σε συνάρτηση με τη δυνατότητα άσκησης ελέγχου επί του συστήματος και όχι επί του διαχειριστή του.

Η οριζόντια εφαρμογή των κανόνων περί ιδιοκτησιακού διαχωρισμού στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται και στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, εναρμονίζει την εθνική νομοθεσία με την παράγραφο 3 του άρθρου 9 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, η οποία ρητώς ορίζει ότι, για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο (β) του άρθρου 9 της οδηγίας, η έννοια «επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας» περιλαμβάνει την έννοια «επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας» κατά την έννοια της οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Προς το σκοπό της αποφυγής περαιτέρω εκμετάλλευσης εμπιστευτικά ευαίσθητων πληροφοριών έχει επεκταθεί η οριζόντια εφαρμογή και των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 62 που ενσωματώνουν τις διατάξεις των περιπτώσεων γ και δ της παραγράφου 1 του άρθρου 9 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ. Κι αυτό γιατί εντός της ελληνικής αγοράς παρατηρείται έντονη αλληλεξάρτηση και παράλληλη δραστηριοποίηση των επιχειρήσεων τόσο στον τομέα του φυσικού αερίου όσο και στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 62 ενσωματώνονται οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 9 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, έτσι ώστε η απαίτηση της οδηγίας σύμφωνα με την οποία τα πάγια του συστήματος μεταφοράς πρέπει να ανήκουν κατά κυριότητα στον διαχειριστή του συστήματος να θεωρείται ότι πληρούται εφόσον δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις που έχουν στην ιδιοκτησία τους Συστήματα Μεταφοράς Φυσικού αερίου έχουν συστήσει κοινοπραξία, η οποία ενεργεί ως διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού αερίου σε δύο ή περισσότερα κράτη - μέλη για τα εν λόγω Συστήματα Μεταφοράς Φυσικού αερίου. Ουδεμία άλλη επιχείρηση επιτρέπεται να συμμετέχει στην κοινοπραξία, εκτός εάν έχει εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 14 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Συστήματος ή αν έχει εγκριθεί ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς για τους σκοπούς του κεφαλαίου IV της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 62 ενσωματώνονται οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 9 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, ώστε τα κριτήρια περί ιδιοκτησιακού διαχωρισμού να πληρούνται εφόσον δύο διαφορετικοί φορείς του Δημοσίου τομέα που ασκούν έλεγχο αφενός στο διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς ή στο σύστημα μεταφοράς και αφετέρου σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου να θεωρούνται για τους σκοπούς του αποτελεσματικού δια-

χωρισμού διαφορετικά πρόσωπα. Η ρύθμιση αυτή της οδηγίας συνάδει με το άρθρο 345 της ΣΛΕΕ κι ως εκ τούτου δεν επιβάλει στα κράτη - μέλη την υποχρεωτική ιδιωτικοποίηση των δικτύων στο πλαίσιο του Ιδιοκτησιακού Διαχωρισμού. Εφόσον όμως ο ίδιος φορέας του Ελληνικού Δημοσίου, π.χ. το ίδιο Υπουργείο ασκεί τον έλεγχο στον ΔΕΣΦΑ και σε επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας φυσικού αερίου, τότε συνεχίζουν να εφαρμόζονται οι διατάξεις του προτύπου του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς των άρθρων 63 ως και 71 του παρόντος νόμου.

Με την παράγραφο 6 του άρθρου 62 ενσωματώνονται η παράγραφος 12 του άρθρου 9 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, με την οποία ορίζεται ότι οι επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού αερίου δεν δικαιούνται σε καμία περίπτωση να αποκτούν τον Έλεγχο ή να ασκούν οιοδήποτε δικαίωμα άμεσα ή έμμεσα επί διαχωρισμένων διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού αερίου της Χώρας ή άλλων κρατών - μελών.

Άρθρο 63
Απόκτηση συμμετοχής σε Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου

Με το άρθρο 63 θεσπίζεται η υποχρέωση κοινοποίησης στη ΡΑΕ της πρόθεσης απόκτησης εταιρικού μεριδίου σε Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού αερίου που εμπίπτει στην εποπτεία της ΡΑΕ, καθώς και σε περίπτωση αύξησης ήδη υφιστάμενης Συμμετοχής, ούτως ώστε η αναλογία των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου που κατέχει ένα πρόσωπο στον Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που κατά την εκάστοτε ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία δύνανται να εξομοιωθούν με κατοχή δικαιωμάτων ψήφου από το αυτό πρόσωπο, να φθάνει ή να υπερβαίνει τα κατώτατα όρια του 20%, 33% ή 50% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου ή ο Διαχωρισμένος Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού αερίου να καθίσταται θυγατρική του προσώπου που αποκτά τη Συμμετοχή. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ουσιαστικά επιδιώκεται η αποφυγή καταστρατήγησης της απαγόρευσης που τίθεται με την παράγραφο 6 του άρθρου 62. Έτσι παρέχεται η δυνατότητα στη ΡΑΕ να εκκινήσει τη διαδικασία πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 του παρόντος, εφόσον εκτιμά ότι, εξαιτίας της απόκτησης Συμμετοχής στο Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, καθίσταται αναγκαία η επανεκτίμηση της πλήρωσης των κριτηρίων του άρθρου 62 ή να εναντιωθεί, εφόσον η Συμμετοχή συνεπάγεται όντως την απόκτηση Ελέγχου ή την άσκηση οποιουδήποτε δικαιώματος, άμεσα ή έμμεσα, επί Διαχωρισμένων Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού αερίου από επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε δραστηριότητα παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού αερίου. Περαιτέρω προβλέπεται ότι σε περίπτωση που πραγματοποιηθεί η Συμμετοχή ή αυξηθεί η ήδη υφιστάμενη Συμμετοχή χωρίς να ανακοινωθεί εκ των προτέρων στη ΡΑΕ ή χωρίς να εγκριθεί η πραγματοποίησή της, ή σε περίπτωση μη γνωστοποίησης στη ΡΑΕ της μεταβολής της ταυτότητας του φυσικού ή νομικού προσώπου που ελέγχει νομικό πρόσωπο με Συμμετοχή σε Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού αερίου, τότε αυτοδικαίως παύει να έχει αποτέλεσμα η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τη Συμμετοχή του προσώπου καθώς και διοικητικές κυρώσεις.

Άρθρο 64
Διορισμός και πιστοποίηση των διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου

Με το άρθρο 64 ενσωματώνονται οι διατάξεις του άρθρου 10 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ αναφορικά με την πιστοποίηση του διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς.

Άρθρο 65
Πιστοποίηση σε σχέση με τρίτες χώρες

Με το άρθρο 65 ενσωματώνονται οι διατάξεις του άρθρου 11 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ αναφορικά με την πιστοποίηση του διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς. Προϋπόθεση για τη χορήγηση πιστοποίησης, σε περίπτωση που τον έλεγχο του διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς ή του κυρίου του συστήματος μεταφοράς αποκτήσει πρόσωπο τρίτης χώρας, είναι ότι στην περίπτωση αυτή δεν διακυβεύεται η ασφάλεια εφοδιασμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε κάθε περίπτωση και προς τον σκοπό της διαφύλαξης των συμφερόντων της χώρας, η ΡΑΕ διατηρεί, σύμφωνα με την παράγραφο 9, το δικαίωμα να αρνηθεί την πιστοποίηση του διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού αερίου, εφόσον τον έλεγχο του έχει αποκτήσει πρόσωπο τρίτης χώρας.

Άρθρο 66
Εχεμύθεια διαχειριστών Συστημάτων Φυσικού Αερίου

Με το άρθρο 66 υπό τον τίτλο «Εχεμύθεια διαχειριστών Συστημάτων Φυσικού αερίου» αφ' ενός ενσωματώνονται οι διατάξεις του άρθρου 16 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ και αφ' ετέρου θεσπίζονται υποχρεώσεις εχεμύθειας και για τους διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης φυσικού αερίου και ΥΦΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Άρθρο 67
Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο τις καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 3428/2005, με το οποίο ορίζεται το Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ). Ειδικότερα, επικαιροποιείται ο ορισμός του ΕΣΦΑ και διευκρινίζεται ότι ο εσωτερικός χώρος των αγωγών του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού αερίου και οι δεξαμενές στη νήσο Ρεβυθούσα δεν αποτελούν Εγκατάσταση Αποθήκευσης Φυσικού αερίου. Ρητώς ορίζεται ότι τα έργα που εντάσσονται στο ΕΣΦΑ αναγνωρίζονται ως έργα μείζονος εθνικής σημασίας, ότι είναι προφανούς δημόσιας ωφέλειας και γενικά δημοσίου συμφέροντος. Περαιτέρω, με την παράγραφο 3 ανατίθεται εκ του νόμου η διαχείριση του ΕΣΦΑ στον ΔΕΣΦΑ και ορίζεται ότι υποχρεούται να υποβάλλει αίτημα πιστοποίησης, σύμφωνα με τα άρθρα 64 ή 65.

Άρθρο 68
Αρμοδιότητες του ΔΕΣΦΑ ΑΕ

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 3428/2005. Ως προς τις αρμοδιότητες του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, το προϋφιστάμενο πλαίσιο αποτυπώνει τις ρυθμίσεις των διατάξεων του άρθρου 13 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, ωστόσο με τις υφιστάμενες τροποποιήσεις ενσωματώνονται και οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 22 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ. Έτσι με την παράγραφο 2 του παρόντος αυτού ορίζεται ρητώς ότι ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων αποθήκευσης, εγκαταστάσεων επαναεριοποίησης ΥΦΑ ή Μεγάλων Πελατών λόγω πιθανών μελλοντικών περιορισμών στις διαθέσιμες δυνατότητες του ΕΣΦΑ ή πρόσθετων δαπανών συνδεόμενων με την απαραίτητη αύξηση δυναμικού. Επιπρόσθετα θεσπίζεται η υποχρέωση του ΔΕΣΦΑ ΑΕ να προβαίνει στις αναγκαίες βελτιώσεις του ΕΣΦΑ για την παροχή πρόσβασης, όταν αυτό είναι οικονομικά εφικτό ή όταν ένας δυνητικός πελάτης είναι διατεθειμένος να πληρώσει γι' αυτές. Περαιτέρω, σε εναρμόνιση με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 35 της οδηγίας 2009/73 θεσπίζεται υποχρέωση του ΔΕΣΦΑ ΑΕ να εξασφαλίζει το κατάλληλο δυναμικό εισόδου και εξόδου για τη νέα σύνδεση, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Περαιτέρω, ρητώς ορίζεται η υποχρέωση του διαχειριστή του ΕΣΦΑ να συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου καθώς και σε κοινοπραξίες, μεταξύ άλλων με έναν ή περισσότερους διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού αερίου, χρηματιστήρια φυσικού αερίου και άλλους σχετικούς φορείς με στόχο να αναπτυχθεί η δημιουργία περιφερειακών αγορών στο πλαίσιο της διαδικασίας ελευθέρωσης της αγοράς.

Τέλος, με τις παραγράφους 3 και 4 ορίζονται οι προϋποθέσεις για την αγορά φυσικού αερίου και σύναψης σύμβασης πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από τον ΔΕΣΦΑ ΑΕ.

Άρθρο 69
Κώδικας διαχείρισης του ΕΣΦΑ

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 3428/2005. Σημειώνεται ότι η ΡΑΕ αποκτά διευρυμένες αποφασιστικές αρμοδιότητες σε σχέση με το προϋφιστάμενο καθεστώς κατά το οποίο είχε κυρίως γνωμοδοτικό έργο και, μεταξύ άλλων, καθίσταται αρμόδια για την έγκριση του κώδικα διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Περαιτέρω το πλαίσιο που διέπει το πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΦΑ εναρμονίζεται με το κοινοτικό πλαίσιο, καθώς τίθεται ως ρητή υποχρέωση του ΔΕΣΦΑ να λαμβάνει υπόψη του κατά τη σύνταξη του προγράμματος ανάπτυξης το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης και τα περιφερειακά επενδυτικά προγράμματα σύμφωνα με τις διατάξεις του στοιχείου (β) της παραγράφου 3 του άρθρου 8 και της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 715/2009.

Άρθρο 70
Τεχνικοί κανόνες

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται και κωδικοποιούνται οι διατάξεις του καταργούμενου άρθρου 11 του ν. 3428/2005, οριοθετείται η αρμοδιότητα εισήγησης του ΔΕΣΦΑ ΑΕ σε σχέση με τον καθορισμό των τεχνικών κανόνων. Έτσι, σε αντίθεση με το προϋφιστάμενο πλαίσιο, ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ εισηγείται μόνο για τους τεχνικούς σχέση Εξωτερικών Εγκαταστάσεων Αερίου που θα αφορούν στη μελέτη, τα υλικά, την εγκατάσταση, την επιθεώρηση, τις δοκιμές, την ασφάλεια και τη λειτουργία των Συστημάτων Μεταφοράς, Εγκαταστάσεων ΥΦΑ και Εγκαταστάσεων Αποθήκευσης.

Άρθρο 71
Δέσμευση δυναμικότητας ΕΣΦΑ

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 3428/2005.

Άρθρο 72
Μητρώο Χρηστών ΕΣΦΑ

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3428/2005.

Άρθρο 73
Αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 3428/2005.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Άρθρο 74
Άδεια ΑΣΦΑ

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3428/2005. Ειδικότερα οι αλλαγές που έχουν επέλθει σε σχέση με τις καταργούμενες διατάξεις αφορούν αφ' ενός στη διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, που είναι αρμόδια και για την έκδοση της άδειας ΑΣΦΑ. Περαιτέρω, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις ιδιοκτησιακού διαχωρισμού για τα συστήματα μεταφοράς φυσικού αερίου που την 3η Σεπτεμβρίου 2009 δεν ανήκαν σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, με την παράγραφο 2 ορίζεται ως κριτήριο για την χορήγηση άδειας ΑΣΦΑ η ικανοποίηση των κριτηρίων της παραγράφου 1 του άρθρου 61 και του άρθρου 62 και επιπλέον με την παράγραφο 6 διευκρινίζεται ότι η χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση πιστοποίησης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 64 και 65.

Άρθρο 75
Διαγωνισμός χορήγησης Άδειας ΑΣΦΑ

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 3428/2005.

Άρθρο 76
Απαλλαγή από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης τρίτων σε ΑΣΦΑ και την υποχρέωση ιδιοκτησιακού διαχωρισμού

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού μεταφέρονται οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 3428/2005 τροποποιούμενες ώστε η χορηγούμενη απαλλαγή να μην αφορά μόνο την πρόσβαση τρίτων αλλά και τις υποχρεώσεις ιδιοκτησιακού διαχωρισμού σύμφωνα με το άρθρο 9 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ. Με την παράγραφο 3 διευκρινίζεται ότι ηεφαρμογή της διαδικασίας των παραγράφων 1 και 2 δεν απαιτείται, εφόσον πρόκειται για ΑΣΦΑ που συνιστά τμήμα διασύνδεσης, για την οποία έχει χορηγηθεί απαλλαγή από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε τρίτους κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 22 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ ή του άρθρου 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

Άρθρο 77
Διαχειριστής ΑΣΦΑ

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 3428/2005. Με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου αναθεωρείται η προγενέστερη ρύθμιση του καταργούμενου άρθρου 18 του ν. 3428/2005, σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση διασύνδεσης του ΑΣΦΑ με το ΕΣΦΑ, άδεια διαχείρισης του ΑΣΦΑ χορηγείται στο ΔΕΣΦΑ ΑΕ. Αντιθέτως προβλέπεται ρητώς αφ' ενός ότι άδεια διαχείρισης του ανεξάρτητου συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου χορηγείται αποκλειστικά στον κάτοχο της άδειας ΑΣΦΑ, καθώς τούτο επιβάλλεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 9 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση, η Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ δύναται να χορηγηθεί βάσει κριτηρίων αποδοτικότητας και οικονομικής ισορροπίας σε πρόσωπο άλλου εκτός του κατόχου της Άδειας ΑΣΦΑ. Στην περίπτωση αυτή, ο κάτοχος της Άδειας ΑΣΦΑ συνάπτει σύμβαση με τον κάτοχο της Άδειας Διαχείρισης ΑΣΦΑ, με την οποία καθορίζεται το αντάλλαγμα που οφείλεται για την ανάληψη της διαχείρισης του ΑΣΦΑ από το συνολικά εισπρακτέο έσοδο του ΑΣΦΑ με βάση τα δημοσιευόμενα τιμολόγια χρήσης του, νομοθετική ρύθμιση που ενσωματώνει τις διατάξεις του άρθρου 12 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, σύμφωνα με τις οποίες τα κράτη - μέλη ορίζουν ή απαιτούν από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου που έχουν στην ιδιοκτησία τους εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή ΥΦΑ να ορίσουν, για χρονικό διάστημα που καθορίζεται από τα κράτη - μέλη βάσει κριτηρίων αποδοτικότητας και οικονομικής ισορροπίας, έναν ή περισσότερους διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης και ΥΦΑ.Τέλος, με την παράγραφο 6 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι για τη διασφάλιση της ισότιμης μεταχείρισης των Χρηστών του ΑΣΦΑ, εφόσον ο διαχειριστής του αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης υποχρεούται να καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, στο οποίο αναφέρει τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική συμπεριφορά υπέρ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και να διασφαλίζεται η δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος.

Άρθρο 78
Αρμοδιότητες Διαχειριστή ΑΣΦΑ

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 3428/2005. Οι αρμοδιότητες του διαχειριστή του ΑΣΦΑ εναρμονίζονται με τις διατάξεις της οδηγίας 2009/73/ΕΚ αναφορικά με τις προϋποθέσεις άρνησης πρόσβασης και ειδικότερα ορίζεται ότι ο διαχειριστής ανεξάρτητου συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου υποχρεούται να προβαίνει στις αναγκαίες βελτιώσεις του συστήματος για την παροχή της πρόσβασης όταν αυτό είναι οικονομικά εφικτό ή όταν ένας δυνητικός πελάτης είναι διατεθειμένος να πληρώσει για αυτές. Τέλος, με τις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου αυτού ορίζονται οι προϋποθέσεις για την αγορά φυσικού αερίου και σύναψης σύμβασης πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από το διαχειριστή του ΑΣΦΑ.

Άρθρο 79
Κώδικας Διαχείρισης ΑΣΦΑ

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 3428/2005. Σημειώνεται και πάλι ότι η ΡΑΕ καθίσταται αρμόδια για τη θέσπιση του Κώδικα Διαχείρισης, αρμοδιότητα που κατά το προϋφιστάμενο καθεστώς είχε ανατεθεί στον αρμόδιο καθ' ύλην Υπουργό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΔΙΑΝΟΜΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Άρθρο 80
Άδεια Διανομής Φυσικού Αερίου

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 3428/2005.Οι τροποποιήσεις που επέρχονται σε σχέση με το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς εστιάζονται στην ενσωμάτωση των υποχρεώσεων αποτελεσματικού διαχωρισμού του διαχειριστή του δικτύου διανομής, εφόσον αυτός αποτελεί τμήμα κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Άρθρο 81
Άδεια Προμήθειας Φυσικού Αερίου

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ

και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 3428/2005. Έτσι, η ΡΑΕ αποκτά διευρυμένες αποφασιστικές αρμοδιότητες και, μεταξύ άλλων, εκδίδει τις άδειες προμήθειας. Περαιτέρω με την παράγραφο 5 ορίζεται ότι η νόμιμη άσκηση δραστηριοτήτων Προμήθειας Φυσικού Αερίου σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία, παρέχει δικαίωμα Άδειας Προμήθειας Φυσικού Αερίου στην Ελλάδα, σύμφωνα με ειδική διαδικασία που προβλέπεται στον Κανονισμό Αδειών Φυσικού Αερίου, ώστε να μην εισάγονται διακρίσεις μεταξύ των προμηθευτών που δραστηριοποιούνται ή επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στην Ελληνική Επικράτεια.

Άρθρο 82
Επιλέγοντες Πελάτες

Με το άρθρο αυτό κωδικοποιούνται οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 3428/2005 ως προς τον ορισμό των Επιλεγόντων Πελατών, ώστε να μην είναι δαιδαλώδης ο προσδιορισμός τους.

Άρθρο 83
Προμηθευτές με υψηλό μερίδιο αγοράς

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 3428/2005. Προς το σκοπό της εναρμόνισης με τις απαιτήσεις της Οδηγίας, η ΡΑΕ αποκτά διευρυμένες αποφασιστικές αρμοδιότητες ως προς τη ρύθμιση των υποχρεώσεων των προμηθευτών με υψηλή μερίδιο αγοράς.

Άρθρο 84
Μεταπώληση Φυσικού Αερίου

Με το άρθρο αυτό μεταφέρονται στο πλαίσιο της κωδικοποίησης της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία της αγοράς φυσικού αερίου, οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 3428/2005.

Άρθρο 85
Κώδικας Προμήθειας Φυσικού Αερίου
σε Επιλέγοντες Πελάτες

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 28 του ν. 3428/2005.

Άρθρο 86
Ενιαία Αγορά Φυσικού Αερίου

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 3428/2005. Και στην περίπτωση αυτή η ΡΑΕ έχει πλέον αυξημένες αρμοδιότητες σε σχέση με το προϋφιστάμενο πλαίσιο. Περαιτέρω με την παράγραφο 5 παρέχεται η εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής να αυξήσει το ποσοστό της Ποσότητας Φυσικού Αερίου που κάθε προμηθευτής υποχρεούται να προσφέρει προς πώληση σε ετήσια βάση μέσω της ΕΑΦΑ, ώστε να επαυξηθεί η ρευστότητά της.

Άρθρο 87
Περιορισμός ανώτατου περιθωρίου κέρδους
Προμηθευτών Φυσικού Αερίου

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 30 του ν. 3428/2005. Και στην περίπτωση αυτή η ΡΑΕ έχει πλέον αυξημένες αρμοδιότητες σε σχέση με το προϋφιστάμενο πλαίσιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΗΡΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΣΜΩΝ

Άρθρο 88
Τιμολόγηση Βασικών Δραστηριοτήτων

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 3428/2005. Και στην περίπτωση αυτή η ΡΑΕ έχει πλέον αυξημένες αρμοδιότητες σε σχέση με το προϋφιστάμενο πλαίσιο, καθώς έχει αποφασιστική αρμοδιότητα για την έκδοση του Κανονισμού Τιμολόγησης.

Άρθρο 89
Τήρηση λογαριασμών - Λογιστικός Διαχωρισμός

Με το άρθρο αυτό μεταφέρονται προς το σκοπό κωδικοποίησης του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την λειτουργία της αγοράς φυσικού αερίου οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 3428/2005.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΑΔΕΙΩΝ

Άρθρο 90
Κανονισμός Αδειών

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ ως προς τις αρμοδιότητες της ΡΑΕ και την ενίσχυση των ρυθμιστικών της αρμοδιοτήτων και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 3428/2005.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 91
Υφιστάμενες συμβάσεις

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται προς το σκοπό ενσωμάτωσης προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ ως προς τις αρμοδιότητες της ΡΑΕ και την ενίσχυση των ρυθμιστικών της αρμοδιοτήτων και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 3428/2005.

Άρθρο 92

Με το άρθρο αυτό μεταφέρονται προς το σκοπό κωδικοποίησης του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την λειτουργία της αγοράς φυσικού αερίου οι καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 3428/2005.

Άρθρο 93

Με το άρθρο αυτό ορίζεται ότι για τη χρήση και εκμετάλλευση υπογείου φυσικού χώρου ως χώρου αποθήκευσης Φυσικού Αερίου απαιτείται η προηγούμενη παραχώρηση της χρήσης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 94
Καθήκοντα του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ)

Με το άρθρο αυτό ενσωματώνονται στην εθνική έννομη τάξη οι διατάξεις του άρθρου 12 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ. Ειδικότερα, με την παράγραφο 1 καθορίζεται ο ρόλος του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ). Στην παράγραφο 2 απαριθμούνται οι επιμέρους αρμοδιότητές του, σύμφωνα με τις προβλέψεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ. Με την παράγραφο 3 καθορίζεται η δυνατότητα του Διαχειριστή να προβαίνει στη σύναψη συμβάσεων αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας. Στην παράγραφο 4 καθορίζεται το γενικό πλαίσιο συνεργασίας του Διαχειριστή με τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. Η παράγραφος 5 προβλέπει τη δυνατότητα του Διαχειριστή να παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες έναντι αμοιβής, ενώ η παράγραφος 6 εντάσσει τη λειτουργία του Διαχειριστή στο ευρύτερο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς ενέργειας.

Άρθρο 95
Δημιουργία νέου δυναμικού παραγωγής μέσω διαδικασίας υποβολής προσφορών

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται η δυνατότητα σύναψης από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ συμβάσεων ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, για λόγους ασφάλειας εφοδιασμού, καθώς και συμβάσεων διαχείρισης της ζήτησης και βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας, εφόσον το αδειοδοτημένο δυναμικό παραγωγής και τα μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας και διαχείρισης της ζήτησης που ήδη εφαρμόζονται δεν διασφαλίζουν την επάρκεια εφοδιασμού. Σκοπός του άρθρου αυτού να οριοθετήσει τη διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών για τη δημιουργία νέου δυναμικού βάσει δημοσιευμένων κριτηρίων.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις προβλέπεται ότι η εκτίμηση σχετικά με την ύπαρξη ανάγκης σύναψης τέτοιων συμβάσεων ανήκει στην αποφασιστική αρμοδιότητα της ΡΑΕ, με απόφαση της οποίας καθορίζονται, ιδίως, η επιλογή του φορέα που διενεργεί τον διαγωνισμό, η διαγωνιστική διαδικασία, οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, τα κριτήρια επιλογής για την ανάδειξη της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, το μέγιστο και ελάχιστο των προσφορών, η διαδικασία σύναψης της σύμβασης με τον Διαχειριστή, ο τρόπος ανάκτησης του σχετικού κόστους του Διαχειριστή, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Η καθιέρωση διαφανούς αδειοδοτικής διαδικασίας προκειμένου να διασφαλίζεται αποτελεσματικά ο ανταγωνισμός στην αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενεργείας, ήδη αποτελεί επιλογή του έλληνα νομοθέτη, σε πλήρη συμφωνία με το κοινοτικό δίκαιο και την καθιερωμένη πρακτική στα κράτη - μέλη της Ε.Ε. Εντούτοις, για λόγους κατοχύρωσης της ασφάλειας του εφοδιασμού, σε περίπτωση που με τη διαδικασία χορήγησης αδειών δεν δημιουργείται επαρκές δυναμικό παραγωγής ηλεκτρικής ενεργείας, οφείλει να ληφθεί πρόνοια για τη δημιουργία νέου δυναμικού μέσω διαδικασίας υποβολής προσφορών, υπό την εποπτεία του ρυθμιστή. Το νέο δυναμικό είναι δυνατόν να αφορά, μεταξύ άλλων, ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενεργείας και συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας. Καινοτομία της παρούσας Οδηγίας αποτελεί η ρύθμιση ότι για λόγους ασφάλειας εφοδιασμού παράλληλα με τη διαδικασία για κατασκευή νέου δυναμικού παραγωγής πρέπει να συνεκτιμώνται και μέτρα για τη διαχείριση της ζήτησης και εξοικονόμησης ενέργειας.

Άρθρο 96
Κώδικας Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

Στην παράγραφο 1 προβλέπεται ότι η διαχείριση του ΕΣΜΗΕ διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Κώδικας Διαχείρισης Ε-ΣΜΗΕ), ο οποίος καταρτίζεται από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ. Η ΡΑΕ εγκρίνει τον Κώδικα μετά από δημόσια διαβούλευση.

Με την παράγραφο 2 καθορίζεται το περιεχόμενο του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΣΥΣΤΑΣΗ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 97
Σκοπός του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

Με την παράγραφο 1 εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία με τις προβλέψεις του Κεφαλαίου V της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, σχετικά με τη δυνατότητα δημιουργίας Ανεξάρτητου Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και ιδίως, καθορίζεται η μεταβίβαση της κυριότητας του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας σε αυτόν.

Με τη ρύθμιση της παραγράφου 4 καθορίζεται ότι η ΑΔΜΗΕ ΑΕ θα πρέπει να προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια, ώστε να είναι εφικτή η χορήγηση πιστοποίησής της ως Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς το αργότε-

ρο μέχρι την 3η Μαρτίου 2012 και ρυθμίζεται μεταβατικώς ότι μέχρι την πιστοποίησή της η ΑΔΜΗΕ ΑΕ ασκεί τις αρμοδιότητες του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ δυνάμει της υπ' αριθ. Υ.Α. Δ5/ΗΛ/Β/Φ1/7705/25.04.2001 (Β΄ 492) απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης.

Η μορφή διαχωρισμού του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς (ΑΔΜ) στην οποία θα υπακούει ο ΑΔΜΗΕ Α.Ε έχει σαφώς ορισμένα χαρακτηριστικά τα οποία προκύπτουν από την κοινοτική νομοθεσία: Προβλέπεται συγκεκριμένα, ότι η κυριότητα του συστήματος μεταφοράς, μαζί με την αρμοδιότητα διαχείρισής του, θα μεταφερθεί σε ανεξάρτητη εταιρία, η οποία θα αποτελεί τμήμα του εταιρικού σχήματος της ενοποιημένης μητρικής εταιρίας, ως θυγατρική της. Σύμφωνα με το σχήμα αυτό, ο Διαχειριστής θα αποτελεί νομικό πρόσωπο με μορφή διακριτή από εκείνη της μητρικής εταιρίας, στη δομή της οποίας θα συνεχίσει να εντάσσεται. Παράλληλα, θα διαθέτει εκτός από τη διαχείριση και πλήρες δικαίωμα κυριότητας του Συστήματος μεταφοράς, καθώς και των μελλοντικών επεκτάσεών του όπως προβλέπει το αμέσως επόμενο άρθρο.

Με την παράγραφο 5 διασφαλίζεται ότι η ΑΔΜΗΕ ΑΕ θα τελεί πάντοτε υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του Δημοσίου. Τυχόν μεταβίβαση μετοχών είναι δυνατό μόνο εφόσον διασφαλίζεται είτε καταστατικά είτε με εξωεταιρικές συμφωνίες ότι η διοίκηση τής εταιρείας ασκείται κατά πλειοψηφία από μέλη που διορίζονται από το Δημόσιο ή/και ότι η λήψη μείζονος σημασίας αποφάσεων που ανάγονται στη διαχείριση του δικτύου γίνεται μόνον με τη σύμφωνη γνώμη του Δημοσίου.

Άρθρο 98
Απόσχιση της δραστηριότητας Μεταφοράς της ΔΕΗ ΑΕ

Στο άρθρο αυτό καθορίζεται η διαδικασία μεταβίβασης της κυριότητας του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας από τη ΔΕΗ ΑΕ στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, με τη διαδικασία της απόσχισης και εισφοράς κλάδου, και ειδικότερα, επιβάλλεται στη ΔΕΗ ΑΕ η υποχρέωση να προβεί στο νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό της δραστηριότητας της διαχείρισης του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, με την εισφορά του κλάδου της Γενικής Διεύθυνσης Μεταφοράς στη θυγατρική της εταιρεία με την επωνυμία «Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ) ΑΕ».

Συνέπεια της εφαρμογής της μορφής του διαχωρισμού που προβλέπεται στο αμέσως προηγούμενο άρθρο, είναι ότι, η ΔΕΗ ΑΕ, αποξενούμενη από την κυριότητα του Συστήματος μεταφοράς, λαμβάνει τη θέση μητρικής εταιρίας σε ένα νέο καθετοποιημένο σχήμα, στο οποίο θα διαθέτει την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου.

Άρθρο 99
Μεταφορά δραστηριοτήτων της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ

Με το άρθρο αυτό καθορίζεται η διαδικασία μεταβίβασης στην ΑΔΜΗΕ Α.Ε από τη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, εκείνων των οργανωτικών μονάδων και δραστηριοτήτων που αφορούν τη διαχείριση, λειτουργία και ανάπτυξη του Συστήματος Μεταφορά συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων παγίων καθώς και του προσωπικού του ΔΕΣΜΗΕ που απασχολείται στις εν λόγω δραστηριότητες.

Άρθρο 100
Εμπορικές σχέσεις της ΑΔΜΗΕ ΑΕ με τη ΔΕΗ ΑΕ

Με το άρθρο αυτό καθορίζονται οι εμπορικές σχέσεις της ΑΔΜΗΕ ΑΕ με τη ΔΕΗ ΑΕ και ειδικότερα οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες η πρώτη επιτρέπεται να παρέχει (αλλά όχι να της παρέχονται) υπηρεσίες στη δεύτερη και στις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις.

Στην παράγραφο 1 προβλέπεται ιδίως ότι οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής των εν λόγω υπηρεσιών τελούν υπό την προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ. Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι σε περίπτωση υποβολής αιτήματος της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, οι μέτοχοι της ΑΔΜΗΕ οφείλουν να της παρέχουν τους κατάλληλους οικονομικούς πόρους για την αντικατάσταση των παρόντων πάγιων στοιχείων του Συστήματος και, καθώς και για μελλοντικά επενδυτικά σχέδια. Με την παράγραφο 3 ορίζεται ότι η ΑΔΜΗΕΑΕ προβαίνει σε κάθε ενέργεια αναγκαία ώστε να έχει διακριτή εμπορική ταυτότητα, ιδίως έναντι της μητρικής της εταιρείας. Στην παράγραφο 4 εισάγονται υποχρεώσεις λειτουργικού διαχωρισμού της ΑΔΜΗΕΑΕ σε σχέση με οποιαδήποτε επιχείρηση ασκεί δραστηριότητα παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου, ή άλλες συνδεδεμένες με αυτές επιχειρήσεις, και ιδίως με οποιοδήποτε τμήμα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ.Με την παράγραφο 5 διασφαλίζεται ο λογιστικός διαχωρισμός της ΑΔΜΗΕΑΕ σε σχέση με την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση της ΔΕΗ ΑΕ με την εισαγωγή της υποχρέωσης ελέγχου του Διαχειριστή από ορκωτούς ελεγκτές διάφορους αυτών της ΔΕΗ ΑΕ Τέλος, με την παράγραφο 6 ορίζεται ότι για τα οχήματα της ΑΔΜΗΕ ΑΕ εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του π.δ. 764/1978.

Άρθρο 101
Ανεξαρτησία της ΑΔΜΗΕ ΑΕ

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την κατοχύρωση της ανεξαρτησίας της ΑΔΜΗΕ Α.Ε από πλευράς αυτόνομης επάρκειας ανθρωπίνων, οικονομικών και τεχνικών πόρων καθώς και ότι διαθέτει αυτονομία κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς τόσο έναντι της καθετοποιημένης μητρικής της ΔΕΗ ΑΕ όσο και έναντι οποιουδήποτε συμφέροντος παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, ορίζεται οτι η ΑΔΜΗΕΑΕ διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση της ΔΕΗ ΑΕ, ιδίως όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, συντήρηση ή ανάπτυξη του Συστήματος και επιπλέον, διαθέτει εξουσία άντλησης κεφαλαίων από τη χρηματαγορά, ιδίως μέσω δανεισμού και αύξησης κεφαλαίου.

Με την παράγραφο 2 κατοχυρώνεται ότι η ΑΔΜΗΕΑΕ διασφαλίζει ότι διαθέτει επαρκείς πόρους για την εύρυθμη διενέργεια της δραστηριότητας της μεταφοράς, καθώς και για την ανάπτυξη και διατήρηση ενός επαρκούς, οικονομικά αποτελεσματικού και ασφαλούς Συστήματος Μεταφοράς.

Στην παράγραφο 3 ορίζεται ότι οι θυγατρικές επιχειρήσεις της ΔΕΗ ΑΕ ή άλλες επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας απαγορεύεται να αποκτήσουν άμεση ή έμμεση συμμετοχή στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Και αντίστοιχα, η ΑΔΜΗΕΑΕ απαγορεύεται να αποκτήσει άμεση ή έμμεση συμμετοχή σε επιχειρήσεις που εκτελούν τέτοιες δραστηριότητες.

Στην παράγραφο 4 ορίζεται ότι η συνολική οργάνωση της δραστηριότητας της ΑΔΜΗΕ Α.Ε και το καταστατικό της, διασφαλίζουν την ουσιαστική ανεξαρτησία της σε σχέση με τις καθημερινές δραστηριότητές της και τη διαχείριση του Συστήματος Μεταφοράς, καθώς και σε σχέση με τις δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία του 10ετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Στην παράγραφο 5 ορίζεται ότι κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία η ΑΔΜΗΕ Α.Ε δεν προβαίνει σε διακρίσεις και δεν παρεμποδίζει τη λειτουργία του ελεύθερου ανταγωνισμού στην παραγωγή ή την προμήθεια.

Με την παράγραφο 6 καθορίζεται ότι όλες οι εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ των μερών της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ και της ΑΔΜΗΕ Α.Ε θα πρέπει να εναρμονίζονται με τις συνθήκες λειτουργίας της αγοράς και του ελεύθερου ανταγωνισμού και εισάγονται υποχρεώσεις ελέγχου και ρυθμιστικής εποπτείας.

Στις παραγράφους 7 και 8 προβλέπεται ότι η ΑΔΜΗΕ Α.Ε υποβάλλει προς έγκριση στη ΡΑΕ όλες τις εμπορικές και οικονομικές συμφωνίες με την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση της ΔΕΗ ΑΕ και ενημερώνει τη ΡΑΕ για τους οικονομικούς πόρους που είναι διαθέσιμοι για επενδύσεις στο Σύστημα.

Στην παράγραφο 9 εισάγεται η υποχρέωση της ΔΕΗ ΑΕ να απέχει από κάθε πράξη που επηρεάζει τη συμμόρφωση της ΑΔΜΗΕΑΕ με τις υποχρεώσεις του Κεφαλαίου αυτού.

Άρθρο 102
Προσωπικό της ΑΔΜΗΕ ΑΕ

Με το άρθρο αυτό καθορίζονται ζητήματα που αφορούν τη μεταφορά προσωπικού της ΔΕΗ ΑΕ στον ΑΔΕΣΜΗΕ και ρυθμίζονται οι εργασιακές σχέσεις του προσωπικού αυτού, σύμφωνα και με την επιταγή της οδηγίας περί ανεξαρτησίας του προσωπικού από την μητρική –κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, χωρίς να επέρχεται βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας και ασφάλισης του εν λόγω προσωπικού, ένεκα της μεταφοράς αυτής.

Άρθρο 103
Μεταφορά Προσωπικού της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ

Με το άρθρο αυτό καθορίζονται ζητήματα που αφορούν τη μεταφορά προσωπικού της Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ και τους όρους εργασίας του προσωπικού αυτού, σύμφωνα και με την επιταγή της οδηγίας περί ανεξαρτησίας του προσωπικού από την μητρική –κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, χωρίς να επέρχεται βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας και ασφάλισης του εν λόγω προσωπικού, ένεκα της μεταφοράς αυτής.

Άρθρο 104
Μεταφορά Προσωπικού της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ
που προέρχεται από τη ΔΕΗ ΑΕ

Με το άρθρο αυτό καθορίζονται ζητήματα που αφορούν τη μεταφορά στον ΑΔΕΣΜΗΕ προσωπικού της προσωπικού της ΔΕΗ ΑΕ που έχει διατεθεί στον Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και ρυθμίζονται οι εργασιακές σχέσεις του προσωπικού αυτού, σύμφωνα κ και με την επιταγή της οδηγίας περί ανεξαρτησίας του προσωπικού από την μητρική –κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, χωρίς να επέρχεται βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας και ασφάλισης του εν λόγω προσωπικού, ένεκα της μεταφοράς αυτής.

Άρθρο 105
Ανεξαρτησία του προσωπικού και διοίκηση
της ΑΔΜΗΕ ΑΕ

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού κατοχυρώνουν την ανεξαρτησία της διοίκησης και των υψηλόβαθμων στελεχών της της ΑΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, μεταφέροντας τους σχετικούς κανόνες της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ. Ορίζεται ειδικότερα ότι, οι αποφάσεις σχετικά με τον διορισμό, την ανανέωση και τους όρους εργασίας, των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ Α.Ε, λαμβάνονται από το Εποπτικό Συμβούλιο της εταιρίας και κοινοποιούνται στη ΡΑΕ, που μπορεί να εγείρει αντιρρήσεις στην περίπτωση που προκύψουν αμφιβολίες όσον αφορά την επαγγελματική ανεξαρτησία των προσώπων αυτών, καθώς και στην περίπτωση πρόωρης λήξης της περιόδου απασχόλησής τους. Επιπλέον, προβλέπεται ρητά η δυνατότητα των μελών του διοικητικού συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ή άλλου συλλογικού οργάνου με εκτελεστικές αρμοδιότητες, να προσφύγουν ενώπιον της ΡΑΕ, σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης τους ή οποιασδήποτε άλλης μορφής πρόωρης λήξης της απασχόλησής τους. Περαιτέρω, εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις επαγγελματικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ Α.Ε και ιδίως η υποχρέωση να μην κατέχουν καμία επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση, που να συνδέεται με οποιοδήποτε μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ, πέραν της ΑΔΜΗΕ Α.Ε, για ορισμένη περίοδο τόσο πριν, όσο και μετά τη λήξη της θητείας τους. Με το άρθρο αυτό οι περιορισμοί επεκτείνονται και στα υψηλόβαθμα στελέχη της εταιρείας τα οποία λογοδοτούν απευθείας στη διοίκηση αυτής. Επιπλέον, ορίζονται οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται με απόφαση της ΡΑΕ, για παράβαση των σχετικών διατάξεων τόσο στο Διαχειριστή, όσο και σε άλλες επιχειρήσεις παραγωγής /προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου

Άρθρο 106
Αρμοδιότητες και σύνθεση του Εποπτικού Συμβουλίου

Το άρθρο αυτό μεταφέρει στην εθνική έννομη τάξη τις διατάξεις της Οδηγίας σχετικά με το Εποπτικό Συμβούλιο που οφείλει να διαθέτει η ΑΔΜΗΕ ΑΕ ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς και το οποίο θα είναι υπεύθυνο για τη λήψη αποφάσεων που αναμένεται να έχουν επίπτωση στην αξία των πάγιων στοιχείων, και ειδικότερα αποφάσεων σχετικά με την έγκριση του ετήσιου σχε-

δίου χρηματοδότησης, τον καθορισμό του επιπέδου δανεισμού της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, και το ύψος των μερισμάτων που διανέμονται στους μετόχους. Επιμέρους διατάξεις ορίζουν τη σύνθεση του Εποπτικού Συμβουλίου, τους όρους ανεξαρτησίας και επαγγελματικής επάρκειας, και όσον αφορά στη θητεία των μελών του και τη δυνατότητα της ΡΑΕ να προβάλει αντιρρήσεις και να ασκεί έλεγχο σχετικά με τη σύνθεση και λειτουργία του οργάνου αυτού.

Άρθρο 107
Πρόγραμμα Συμμόρφωσης
και Υπεύθυνος Συμμόρφωσης

Με το άρθρο αυτό εξειδικεύεται η υποχρέωση της ΑΔΜΗΕΑΕ να καταρτίζει και να εκτελεί Πρόγραμμα Συμμόρφωσης στο οποίο αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται η διακριτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η κατάλληλη παρακολούθηση της συμμόρφωσης των υπαλλήλων της για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται σε αυτό. Το Πρόγραμμα αυτό υπόκειται στην έγκριση της ΡΑΕ και η συμμόρφωση προς αυτό υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του Υπευθύνου Συμμόρφωσης, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που διορίζεται από το Εποπτικό Συμβούλιο, με την επιφύλαξη της έγκρισης της ΡΑΕ. Καθορίζονται περαιτέρω οι αρμοδιότητες του Υπευθύνου Συμμόρφωσης και ιδίως η υποχρέωσή του για εκπόνηση ετήσιας έκθεσης στην οποία καθορίζονται τα μέτρα που λαμβάνονται για την εκτέλεση του Προγράμματος Συμμόρφωσης και την υποβολή της στη ΡΑΕ, την υποβολή έκθεσης στο Εποπτικό Συμβούλιο και την έκδοση συστάσεων σχετικά με το πρόγραμμα συμμόρφωσης και την εκτέλεσή του, την κοινοποίηση προς τη ΡΑΕ κάθε ουσιαστικής παράβασης ως προς την εφαρμογή του προγράμματος συμμόρφωσης, και την υποβολή έκθεσης στη ΡΑΕ για όλες τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ Α.Ε και της ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Ειδικότερα, θεσπίζεται το πλαίσιο αρμοδιοτήτων του Υπευθύνου Συμμόρφωσης, η ένταξή του στο σύστημα ρυθμιστικής εποπτείας, οι εγγυήσεις λειτουργικής ανεξαρτησίας του, οι όροι της θητείας του, η συμμετοχή του στα όργανα της ΑΔΜΗΕ ΑΕ και οι κυρώσεις που επιβάλλει η ΡΑΕ για παράβαση των σχετικών διατάξεων.

Οι κανόνες που εισάγει το άρθρο αυτό αναγιγνώσκονται σε συνδυασμό με τις διατάξεις εκείνες που απονέμουν στη ΡΑΕ την αρμοδιότητα να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση όλων των συμμετεχόντων στην αγορά ενέργειας προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από την κείμενη νομοθεσία καθώς και τις αρμοδιότητες της τελευταίας επί ειδικών ζητημάτων ανταγωνισμού στην αγορά ενέργειας: Εδώ περιλαμβάνεται και η λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων (καταγραφή καταχρηστικών πρακτικών, γενικότερης συμμόρφωσης διαχειριστών, ιδιοκτητών συστημάτων, κ.ο.κ).

Άρθρο 108
Ανάπτυξη του ΕΣΜΗΕ και εξουσία λήψης αποφάσεων
για επενδύσεις

Με το άρθρο αυτό ενσωματώνονται οι προβλέψεις του Άρθρου 22 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ και συγκεκριμένα η υποχρέωση της ΑΔΜΗΕ Α.Ε να καταθέτει σε ετήσια βάση 10ετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, το οποίο αφορά την περίοδο με έναρξη την 1η Ιανουαρίου του αμέσως επόμενου έτους και βασίζεται στην υφιστάμενη και την προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση. Στις επιμέρους διατάξεις του άρθρου αυτού εξειδικεύονται τα μέτρα που περιλαμβάνει το Πρόγραμμα ώστε να διασφαλίζεται η επάρκεια του Συστήματος και η ασφάλεια του εφοδιασμού, θεσπίζονται ειδικοί κανόνες που αφορούν στη διαμόρφωσή του και καθορίζονται οι αρμοδιότητες της ΡΑΕ στο πεδίο αυτό, ιδίως σε ότι αφορά τη δημόσια διαβούλευση και τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της ΑΔΜΗΕΑΕ και τον εποπτικό ρόλο του ρυθμιστή επί της κατάρτισης και υλοποίησής του σχετικού Προγράμματος. Συγκεκριμένα, με τις διατάξεις του άρθρου αυτού παρέχεται επαρκής νομική βάση για την ενάσκηση εκ μέρους της ΡΑΕ όλων εκείνων των αρμοδιοτήτων που σχετίζονται με την ανάπτυξη του συστήματος και την υλοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων. Σε αυτές περιλαμβάνονται ενδεικτικά η παρακολούθηση των επενδυτικών προγραμμάτων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, όσον αφορά ιδίως τη συμμόρφωσή τους με τα διακοινοτικά προγράμματα ανάπτυξης των συστημάτων μεταφοράς που προβλέπονται στους διασυνοριακούς Κανονισμούς της 3ης Ενεργειακής Δέσμης, καθώς και η διατύπωση συστάσεων για τροποποίηση τους. Επίσης, μεταφέρεται η εξαιρετικά σημαντική ρύθμιση της παραγράφου 7 του άρθρου 22της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, η οποία προβλέπει τα μέτρα που η ρυθμιστική αρχή έχει την υποχρέωση να λάβει σε περίπτωση κατά την οποία διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δεν εκτελεί μια προγραμματισμένη επένδυση σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης και ιδίως, διοργανώνει ανοικτό διαγωνισμό, ή επιτρέπει σε ανεξάρτητους επενδυτές να συμμετάσχουν στο εταιρικό κεφάλαιο της ΑΔΜΗΕ ΑΕ προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι απαραίτητες επενδύσεις.

Άρθρο 109
Σύνδεση νέων εγκαταστάσεων
ηλεκτροπαραγωγής στο ΕΣΜΗΕ

Το άρθρο αυτό εξειδικεύει την αρμοδιότητα λήψης αποφάσεων εκ μέρους της ΑΔΜΗΕ Α.Ε σχετικά με τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο σύστημα μεταφοράς, μεταφέροντας τις σχετικές διατάξεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ. Ορίζεται ειδικότερα ότι η ΑΔΜΗΕ ΑΕ καταρτίζει και δημοσιεύει διαφανείς και αποτελεσματικές διαδικασίες για τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο Σύστημα, που υπόκεινται στην έγκριση της ΡΑΕ, ενώ παράλληλα δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής παρά μόνο για συγκεκριμένους λόγους που εγκρίνονται από τη ΡΑΕ.

Το άρθρο αυτό μεταφέρει μεταξύ άλλων τις διατάξεις τουάρθρου 22 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ και παρέχει μια ειδική νομική βάση για την ενάσκηση βασικών ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων, όπως η παρακολούθηση τήρησης υποχρεώσεων πρόσβασης τρίτων και η εν γένει εποπτεία εφαρμογής των υποχρεώσεων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και διανομής, των προμηθευτών, των πελατών και άλλων παραγόντων της αγοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
& ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 110
Ιδιοκτησιακός διαχωρισμός της δραστηριότητας μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας

Στο άρθρο αυτό θεσπίζεται το δικαίωμα της ΔΕΗ ΑΕ να επιλέξει τον ιδιοκτησιακό διαχωρισμό κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 της Οδηγίας 2009/72 ΕΚ, όσον αφορά στη διαχείριση του Συστήματος Μεταφοράς. Κι αυτό γιατί, βάσει ρητής πρόβλεψης του κοινοτικού δικαίου, τα κράτη - μέλη δεν έχουν το δικαίωμα να αποκλείσουν από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση τη δυνατότητα να επιλέξει με δική της πρωτοβουλία τη λύση του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού.

Άρθρο 111
Διορισμός τρίτου Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η δυνατότητα της ΡΑΕ με αιτιολογημένη απόφασή της να διορίσει τρίτο πρόσωπο ως Ανεξάρτητο Διαχειριστή Συστήματος, σε περίπτωση συστηματικής παραβίασης από την ΑΔΜΗΕΑΕ των υποχρεώσεων που υπέχει, ιδίως μάλιστα σε περίπτωση κατ' εξακολούθηση μεροληπτικής συμπεριφοράς προς όφελος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ΔΕΗ ΑΕ Εξειδικεύονται περαιτέρω οι υποχρεώσεις του διοριζόμενου ως διαχειριστή σε σχέση με την εθνική και τη κοινοτική νομοθεσία, και ιδίως όσον αφορά στην ανεξαρτησία του έναντι συμφερόντων παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου καθώς και σε ότι αφορά τη συνεργασία με διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς σε ευρωπαϊκό και περιφερειακό επίπεδο κατά τον Κανονισμό (ΕΚ) 714/2009. Επιπλέον, διαρρυθμίζονται οι σχέσεις του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος με τον Κύριο του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, που οφείλει, ιδίως, να συνεργάζεται με τον διοριζόμενο ως Ανεξάρτητο Διαχειριστή Συστήματος και να τον συνδράμει στην εκπλήρωση των καθηκόντων του, να χρηματοδοτεί τις επενδύσεις τις οποίες αποφασίζει ο τελευταίος και εγκρίνει η ΡΑΕ, να παρέχει τα εχέγγυα για την κάλυψη των ευθυνών που ανακύπτουν από την χρήση των παγίων στοιχείων του Συστήματος. Τέλος, ορίζεται ότι η ΡΑΕ εποπτεύει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της ΑΔΜΗΕΑΕ η οποία διατηρεί την Κυριότητα του ΕΣΜΗΕ και λαμβάνει κάθε σχετικό μέτρο σε συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Το άρθρο αυτό εξειδικεύει τη γενική αρχή που διαπερνά το σύνολο του δικαίου εσωτερικής αγοράς ενέργειας, κατά την οποία οι ρυθμιστικές αρχές οφείλουν να διαθέτουν εξουσία να επιβάλουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις και να αποφασίζουν τη λήψη κατάλληλων μέτρων ώστε να εξασφαλίζονται οφέλη για τους καταναλωτές μέσω της προώθησης του αποτελεσματικού ανταγωνισμού που είναι αναγκαίος για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενεργείας.

Άρθρο 112
Ανεξαρτησία του Κυρίου του Συστήματος Μεταφοράς

Με τις επιμέρους ρυθμίσεις που εισάγει το άρθρο αυτό, διασφαλίζεται ότι στην περίπτωση του προηγούμενου άρθρου 111, ο Κύριος του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, εφόσον αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, είναι ανεξάρτητος, τουλάχιστον ως προς τη νομική μορφή, την οργάνωση και τη λήψη των αποφάσεων, από άλλες δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με τη μεταφορά. Ορίζεται επιπλέον ότι η ΡΑΕ εφαρμόζει τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 14 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ προκειμένου να διασφαλίζεται η πλήρης και αποτελεσματική συμμόρφωση του Κυρίου του Συστήματος Μεταφοράς με τις ελάχιστες προϋποθέσεις διαχωρισμού.

Άρθρο 113
Πιστοποίηση του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ

Με το άρθρο αυτό εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία με τις προβλέψεις του άρθρου 10 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, σχετικά με την υποχρέωση της ΑΔΜΗΕΑΕ, ως υποψήφιος Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς, να γνωστοποιήσει στη ΡΑΕ τη συμμόρφωσή του με τις διατάξεις και με τις απαιτήσεις του νόμου και να αιτηθεί τη χορήγηση πιστοποίησης από τη ΡΑΕ ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς. Παρατηρείται σχετικά ότι βάσει της τρίτης δέσμης νομοθετικών μέτρων για την εσωτερική αγορά ενέργειας, οι εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές είναι αρμόδιες για την Πιστοποίηση των διαχειριστών μεταφοράς. Το υπόψη άρθρο εξειδικεύει ιδίως τα στάδια της διαδικασίας πιστοποίησης και τις σχετικές εξουσίες της ΡΑΕ και ιδίως, τη δυνατότητα της ΡΑΕ να ζητά - όποτε το κρίνει απαραίτητο -συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία επί της υποβληθείσας αίτησης για πιστοποίηση, και τη διαρκή ρυθμιστική εποπτεία σχετικά με την πλήρωση των όρων της: Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς γνωστοποιούν στη Ρυθμιστική Αρχή κάθε συναλλαγή που ενδεχομένως καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της συμμόρφωσής τους προς τις υποχρεώσεις για το διαχωρισμό. Αντίστοιχα, οι Ρυθμιστικές Αρχές μπορούν να κινήσουν τη διαδικασία πιστοποίησης μετά από κάθε τέτοια γνωστοποίηση καθώς και με δική τους πρωτοβουλία, όταν περιέλθει σε γνώση τους ότι μελλοντικές αλλαγές μετοχικής σύνθεσης ή άσκησης ελέγχου επί των Κυρίων ή των Διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ενδέχεται να καταλήξουν σε παράβαση των υποχρεώσεων για το διαχωρισμό. Η σχετική επανεξέταση μπορεί να γίνει και ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα της Επιτροπής.

Η υποχρέωση πιστοποίησης των διαχειριστών είναι ανεξάρτητη της μορφής διαχωρισμού που θα επιλεγεί για κάθε έναν από τους διαχειριστές συστημάτων. Η πιστοποίηση περιλαμβάνει τον έλεγχο συμμόρφωσης προς τις προϋποθέσεις του άρθρου 9 της Οδηγίας 2003/54, ενώ η απόφαση της ΡΑΕ για την Πιστοποίηση κοινοποιείται στην Επιτροπή που είναι δυνατόν να παρέχει σχετική γνώμη. Η ίδια η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει και να λάβει υπόψη της σχετικά και γνώμη του Οργανισμού Συνεργα-

σίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας. Η Πιστοποίηση από τη ΡΑΕ αφού λάβει υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής, συνιστά προϋπόθεση για το νόμιμο διορισμό των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, ο οποίος κοινοποιείται στην Επιτροπή και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ.

Άρθρο 114
Πιστοποίηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ στην περίπτωση που ενδέχεται να ελέγχεται από πρόσωπα τρίτης χώρας

Με το άρθρο αυτό μεταφέρονται οι διατάξεις του άρθρου 11 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, σύμφωνα με τις οποίες, στην περίπτωση που η ΑΔΜΗΕΑΕ ενδέχεται να τεθεί ή έχει ήδη τεθεί υπό τον έλεγχο προσώπου από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες, η ΡΑΕ ειδοποιεί σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εκδίδει σχέδιο απόφασης σχετικά με την πιστοποίηση της ΑΔΜΗΕΑΕ εντός τεσσάρων μηνών. Καθορίζονται ειδικότερα το περιεχόμενο και οι όροι της σχετικής πιστοποίησης, οι υποχρεώσεις της ΑΔΜΗΕΑΕ πριν και μετά τη χορήγησή της, καθώς και η συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη διαμόρφωση της απόφασης της ΡΑΕ σχετικά με κατά πόσον ο έλεγχος προσώπου ή προσώπων από την οικεία τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας ή άλλου Κράτους - Μέλους της ΕΕ καθώς και στην περίπτωση που διαπιστώσει ότι διακυβεύεται η προστασία των έννομων συμφερόντων της χώρας..

Άρθρο 115
Απαλλαγή από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης τρίτων και τις υποχρεώσεις ιδιοκτησιακού διαχωρισμού

Στο άρθρο αυτό κατοχυρώνεται η δυνατότητα χορήγησης εξαιρέσεων για νέα υποδομή μεταφοράς, ιδίως για υποβρύχιες διασυνδέσεις με συστήματα άλλων χωρών.

Άρθρο 116
Διαφάνεια και τήρηση εμπιστευτικότητας

Με το άρθρο αυτό εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς και του Λειτουργού της Αγοράς να τηρούν την αρχή της διαφάνειας και να δημοσιεύουν έγκαιρα όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την ενίσχυση του ελεύθερου ανταγωνισμού και την αποτελεσματική πρόσβαση στην αγορά και λειτουργία αυτής και εισάγεται ορισμός των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών στη διαφύλαξη των οποίων υποχρεούνται. Ορίζονται επιπλέον οι κυρώσεις που επισύρει η παραβίαση των σχετικών διατάξεων καθώς και οι ειδικές υποχρεώσεις του Διαχειριστή προκειμένου για την τήρηση της διαφάνειας, της εχεμύθειας και της έγκυρης πληροφόρησης.

Δεδομένου ότι η αγορά ηλεκτρικής ενεργείας πάσχει από έλλειψη ρευστότητας και διαφάνειας, η οποία εμποδίζει την αποτελεσματική κατανομή των πόρων, την αντιστάθμιση του κινδύνου και την είσοδο νέων επιχειρήσεων, απαιτείται ενίσχυση του ανταγωνισμού. Προκειμένου να αυξηθεί η εμπιστοσύνη στην αγορά και ο αριθμός των συμμετεχόντων σε αυτή, παράλληλα με την αναβάθμιση της ρυθμιστικής εποπτείας επί των επιχειρήσεων που προμηθεύουν ηλεκτρική ενεργεία, απαιτείται ενίσχυση της διαφάνειας κατά τρόπον ώστε να μη θίγεται η νομοθεσία περί εμπορικού απορρήτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΑΓΟΡΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 117
Ανεξάρτητος Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

Με την πρώτη παράγραφο του άρθρου αυτού ορίζεται ότι με την ολοκλήρωση της μεταφοράς των δραστηριοτήτων της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ στην ΑΔΜΗΕ Α.Ε, η ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ μετονομάζεται σε "ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΛΑΓΗΕ) ΑΕ και ασκεί τις δραστηριότητες τις οποίες ασκούσε η ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, πλην εκείνων που μεταφέρονται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Με τη δεύτερη παράγραφο ορίζεται οτι παραμένουν στο Λειτουργό τα πάγια στοιχεία που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου χρησιμοποιούνται στις παραμένουσες σε αυτόν δραστηριότητες.

Με την τρίτη παράγραφο προβλέπεται η δυνατότητα του Ελληνικού Δημοσίου να περιορίζει το ποσοστό συμμετοχής του στο Λειτουργό της Αγοράς σύμφωνα με διαδικασία που ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Άρθρο 118
Σκοπός – Αρμοδιότητες του Λειτουργού της Αγοράς

Το άρθρο αυτό ορίζει ότι ο Λειτουργός της Αγοράς εφαρμόζει τους κανόνες για τη λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδομένων πράξεων και ιδίως τον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό, σύμφωνα με τις επιμέρους διατάξεις της παραγράφου 2. Σε αυτές, εξειδικεύονται συγκεκριμένα οι αρμοδιότητες της ΛΑΓΗΕ ΑΕ σχετικά με τον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό (προγραμματισμός εγχύσεων, υπολογισμός Οριακής Τιμής Συστήματος, εκκαθάριση συναλλαγών), καθορίζεται το πλαίσιο συνεργασίας με τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ, και οι επιμέρους υποχρεώσεις του, μεταξύ των οποίων και η υποχρέωση του να τηρεί τους αναγκαίους διαχειριστικούς λογιστικούς λογαριασμούς για την είσπραξη των τελών ή άλλων χρεώσεων, να συνάπτει συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του 3468/2006 που παράγονται από εγκαταστάσεις ΑΠΕ και να διενεργεί τη διευθέτηση των χρηματικών συναλλαγών στο πλαίσιο του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού σε συνεργασία με τους Διαχειριστές του Συστήματος και του Δικτύου. Τέλος, εισάγονται μεταβατικές διατάξεις για το διάστημα έως την ολοκλήρωση αφ' ενός των διαδικασιών για τη δημιουργία της υποδομής και των εν γένει ενεργειών που απαιτούνται προκειμένου να είναι δυνατή η άσκηση των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στη ΛΑΓΗΕ ΑΕ.

Άρθρο 119
Προσωπικό της ΛΑΓΗΕ ΑΕ

Στο άρθρο αυτό εξειδικεύονται ζητήματα σχετικά με το εργασιακό καθεστώς των υπαλλήλων της ΛΑΓΗΕ ΑΕ.

Άρθρο 120
Κώδικας Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας

Στο άρθρο αυτό καθορίζεται η διαδικασία κατάρτισης, το πεδίο εφαρμογής και το περιεχόμενο του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, με τον οποίο καθορίζονται ιδίως οι οικονομικοί και οι τεχνικοί κανόνες που διέπουν τον προγραμματισμό και τις συναλλαγές οι οποίες αφορούν την εξυπηρέτηση του φορτίου ηλεκτρικής ενέργειας, υπό όρους καλής και ασφαλούς λειτουργίας του Συστήματος και των εγκαταστάσεων που συνδέονται με αυτό, καθώς και οι προϋποθέσεις δημιουργίας και οι κανόνες λειτουργίας βραχυχρόνιων και μακροχρόνιων αγορών ηλεκτρισμού.

Σκοπός του άρθρου αυτού, μεταξύ άλλων είναι, η παροχή επαρκούς νομικής βάσης καθώς και των σχετικών εξουσιοδοτήσεων που θα επιτρέψουν αφενός την κατάρτιση του ρυθμιστικού πλαισίου λειτουργίας της αγοράς, το οποίο θα εφαρμόσει ο Λειτουργός της Αγοράς, και αφετέρου την εποπτεία της λειτουργίας των αγορών και ιδίως της λειτουργίας του ελεύθερου ανταγωνισμού σε αυτές: Η Ρυθμιστική Αρχή, σύμφωνα με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις που θα εξειδικευθούν περαιτέρω στον Κώδικα Συναλλαγών, παρακολουθεί το επίπεδο διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των τιμών χονδρικής, και διασφαλίζει τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων προς τις υποχρεώσεις περί διαφάνειας, παρακολουθεί τη λειτουργία της αγοράς και το επίπεδο του ανταγωνισμού σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής, συμπεριλαμβανομένων των οργανωμένων αγορών ενέργειας, τη διαμόρφωση των τιμών για τους οικιακούς καταναλωτές, καθώς και οποιαδήποτε στρέβλωση ή περιορισμό του ελεύθερου ανταγωνισμού, και παραπέμπει ενώπιον των οικείων αρχών ανταγωνισμού τις σχετικές υποθέσεις. Επιπλέον, η Ρυθμιστική Αρχή παρακολουθεί την εμφάνιση περιοριστικών συμβατικών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων ρητρών αποκλειστικότητας οι οποίες μπορεί να εμποδίζουν μεγάλους μη οικιακούς καταναλωτές να συνάπτουν συμβάσεις ταυτόχρονα με περισσότερους από έναν προμηθευτές ή να περιορίζουν τη δυνατότητα επιλογής τους και αντίστοιχα, ενημερώνουν τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού για παρόμοιες πρακτικές.

Ορίζεται επιπλέον ότι με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού και κάθε άλλης αρμόδιας αρχής, η ΡΑΕ επιβάλλει ρυθμιστικά μέτρα που αποβλέπουν στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε αυτή, τα οποία εξειδικεύονται στον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, και είναι δυνατόν να αφορούν ειδικές ρυθμίσεις αντιστάθμισης τυχόν δεσπόζουσας επιρροής στη σχετική αγορά, ειδικούς ρυθμιστικούς όρους και κανόνες με αντικείμενο τη διασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής σε αυτή, καθώς και ρυθμίσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της ρευστότητας της ίδιας αγοράς. Ως παράδειγμα νομικά δεσμευτικού μέτρου που οι ρυθμιστές θα έχουν αρμοδιότητα να εισηγούνται και να επιβάλουν για την προώθηση του ελεύθερου ανταγωνισμού στην αγορά ενέργειας, αναφέρεται η επιβολή υποχρέωσης διάθεσης (απελευθέρωσης) εικονικού δυναμικού ηλεκτροπαραγωγής (VIPPs) - μέτρο δηλαδή διάθεσης δυναμικού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για προμήθεια επί ορισμένο χρονικό διάστημα στην αγορά, με σκοπό να διευκολύνεται η είσοδος νέων φορέων στην αγορά και να προωθείται ο ανταγωνισμός.

Άρθρο 121
Συμβουλευτική Επιτροπή της ΑΔΜΗΕΑΕ
και της ΛΑΓΗΕ ΑΕ

Το άρθρο αυτό προβλέπει ότι στην ΑΔΜΗΕΑΕ συνίσταται Συμβουλευτική Επιτροπή χρηστών του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας με σκοπό την κατοχύρωση της διαφάνειας στο πλαίσιο της λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και της διαχείρισης του Συστήματος Μεταφοράς και καθορίζει τις αρμοδιότητες, τον τρόπο λειτουργίας της, τη σύνθεσή της, καθώς και την πρόσβασή της σε πληροφορίες που αφορούν τη λειτουργία της αγοράς και τη διαχείριση του Συστήματος Μεταφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΔΙΑΝΟΜΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 122
Κυριότητα του Δικτύου Διανομής

Η παράγραφος 1 ορίζει ότι η κυριότητα του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ) ανήκει αποκλειστικά στη ΔΕΗ ΑΕ. στην οποία χορηγείται και Άδεια Αποκλειστικότητας της Κυριότητας του ΕΔΔΗΕ που καλύπτει και κάθε μελλοντική επέκτασή του.

Η παράγραφος 2 προβλέπει ότι οι όροι και περιορισμοί της Άδειας Αποκλειστικότητας της Κυριότητας του ΕΔΔΗΕ καθορίζονται με απόφαση της ΡΑΕ και καθορίζει το περιεχόμενο της άδειας αυτής, που συνίσταται ιδίως στην παραχώρηση της διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ στον Διαχειριστή αυτού, το ρόλο και τις ευθύνες του Κυρίου έναντι του Διαχειριστή του Δικτύου, και τη διασφάλιση του λογιστικού και του λειτουργικού διαχωρισμού των σχετικών με την κυριότητα του ΕΔΔΗΕ δραστηριοτήτων της ΔΕΗ ΑΕ, από τις λοιπές δραστηριότητες που ασκεί αυτή στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας

Η παράγραφος 3 προβλέπει ότι η ΔΕΗ ΑΕ, ως Κύριος του ΕΔΔΗΕ, υποχρεούται ιδίως να διασφαλίζει τη διάθεση των οικονομικών και κάθε άλλης φύσης πόρων που απαιτούνται από την πλευρά της για την απρόσκοπτη υλοποίηση της ανάπτυξης του Δικτύου σύμφωνα με τον προγραμματισμό που εκπονεί ο Διαχειριστής αυτού.

Η άνευ διακρίσεων πρόσβαση στο δίκτυο διανομής καθορίζει την πρόσβαση από τους πελάτες λιανικής στα επόμενα στάδια της αγοράς. Ωστόσο, το ενδεχόμενο διακρίσεων όσον αφορά την πρόσβαση τρίτων και τις επενδύσεις είναι λιγότερο σημαντικό σε επίπεδο διανομής από ό,τι σε επίπεδο μεταφοράς, ενώ η συμφόρηση και η επιρροή των συμφερόντων παραγωγής ή προμήθειας είναι γενικά εντονότερες σε επίπεδο διανομής.

Άρθρο 123
Νομικός και λειτουργικός διαχωρισμός
της δραστηριότητας Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας

Με το άρθρο αυτό ενσωματώνονται στην εθνική νομοθεσία οι διατάξεις του Άρθρου 24 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ σχετικά με το νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό της δραστηριότητας Διανομής Ηλεκτρικής Ενέρ-

γειας, που πραγματοποιείται με την εισφορά του κλάδου της Διανομής της ΔΕΗ ΑΕ στη θυγατρική της εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ΑΕ» (ΔΕΔΔΗΕ), η οποία υποκαθίσταται σε όλα εν γένει τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις έννομες σχέσεις της ΔΕΗ ΑΕ που αφορούν τον εισφερόμενο κλάδο.

Ο νομικός και λειτουργικός διαχωρισμός των διαχειριστών συστημάτων διανομής κατέστη υποχρεωτικός, σύμφωνα με την οδηγία 2003/54/ΕΚ, μόλις από 1ης Ιουλίου 2007 και τα αποτελέσματά του στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενεργείας δεν έχουν ακόμη αξιολογηθεί. Επομένως, οι υφιστάμενοι κανόνες νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε αποτελεσματικό διαχωρισμό αν καθορισθούν με μεγαλύτερη σαφήνεια, εφαρμοστούν ορθά και παρακολουθούνται στενά και σε αυτό αποβλέπει το παρόν άρθρο. Για τη δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού σε επίπεδο λιανικής, οι διαχειριστές των συστημάτων διανομής θα πρέπει επίσης να μην μπορούν να εκμεταλλευθούν την κάθετη ολοκλήρωσή τους όσον αφορά την ανταγωνιστική θέση τους στην αγορά, ιδίως σε σχέση με οικιακούς και μικρούς μη οικιακούς πελάτες.

Άρθρο 124
Ανεξαρτησία του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ

Οι ρυθμίσεις που εισάγει το άρθρο αυτό αποβλέπουν στην κατοχύρωση της επαγγελματικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των διοικητικών οργάνων, καθώς και των υψηλόβαθμων στελεχών που λογοδοτούν σε αυτά της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ Ορίζεται ιδίως ότι η πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, ή άλλου συλλογικού οργάνου με εκτελεστικές αρμοδιότητες, οφείλει να μην κατέχει καμία επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση που να συνδέεται με τη ΔΕΗ ΑΕ ή με συνδεδεμένη με αυτή επιχείρηση για χρονικό διάστημα τριών ετών πριν από τον διορισμό. Στο ίδιο άρθρο προσδιορίζονται οι έννομες συνέπειες που επιφέρει η παράβαση των σχετικών διατάξεων καθώς και τα δικαιώματα των προσώπων η προάσπιση της ανεξαρτησίας των οποίων επιδιώκεται με τις υπόψη διατάξεις.

Περαιτέρω, ορίζεται ότι η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να διασφαλίζει τους αναγκαίους ανθρώπινους, τεχνικούς, υλικούς και οικονομικούς πόρους για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του ΕΔΔΗΕ και γενικότερα για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της ενώ με την Άδεια Αποκλειστικότητας της Κυριότητας του Δικτύου Διανομής καθορίζονται όροι και περιορισμοί σχετικά με την προστασία των οικονομικών δικαιωμάτων της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ΔΕΗ ΑΕ καθώς και των δικαιωμάτων εποπτείας επί της διαχείρισης του ΔΕΔΔΗΕ, σε ότι αφορά την απόδοση επί των παραχωρούμενων κεφαλαίων. Η εκτέλεση προγράμματος συμμόρφωσης από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και ο διορισμός και οι αρμοδιότητες του Υπευθύνου Συμμόρφωσης, καθώς και η σχέση λογοδοσίας του τελευταίου έναντι της ΡΑΕ, αποτελούν αντικείμενο των παραγράφων 10, 11, 12 και 13, ενώ η πρόβλεψη για την υποχρέωση του ΔΕΔΔΗΕ να μεριμνά για τη διατήρηση διακριτής εμπορικής ταυτότητας σε σχέση με τη ΔΕΗ ΑΕ ολοκληρώνει τις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού.

Άρθρο 125
Προσωπικό της ΔΕΔΔΗΕΑΕ

Η μεταφορά του προσωπικού της ΔΕΗ ΑΕ που απασχολείται με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας στην Γενική Διεύθυνση Διανομής της ΔΕΗ ΑΕ, καθώς και στην Διεύθυνση Διαχείρισης Νησιών της ΔΕΗ ΑΕ στο ΔΕΔΔΗΕ, καθώς και η αντίστοιχη μεταφορά και τα εργασιακά δικαιώματα του λοιπού αναγκαίου προσωπικού αποτελεί αντικείμενο των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 126
Άδεια Διαχείρισης του Δικτύου Διανομής

Η παράγραφος 1 εισάγει την υποχρέωση της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ να λάβει Άδεια Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η οποία καλύπτει και κάθε μελλοντική επέκτασή του, εντός τακτής προθεσμίας από την ολοκλήρωση της διαδικασίας απόσχισης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Η παράγραφος 2 ορίζει ότι η άδεια χορηγείται από τη ΡΑΕ και οριοθετεί το κανονιστικό της περιεχόμενο.

Άρθρο 127
Αρμοδιότητες του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ

Με το άρθρο αυτό μεταφέρονται στην εθνική έννομη τάξη ιδίως οι προβλέψεις του άρθρου 25 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ και εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες του Διαχειριστή που είναι γενικά υπεύθυνος για την ανάπτυξη, τη λειτουργία και τη συντήρηση, υπό οικονομικούς όρους, ενός ασφαλούς, αξιόπιστου και αποδοτικού Δικτύου Διανομής, για τη διασφάλιση μακροπρόθεσμα της ικανότητας αυτού να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις για παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον, και την ενεργειακή αποδοτικότητα, καθώς και για τη διασφάλιση της πρόσβασης στο Δίκτυο προκειμένου να ασκούν τις δραστηριότητές τους, σύμφωνα με την Άδεια Διαχείρισης του Δικτύου που του χορηγείται κατά τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου καθώς και του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ. Στις επιμέρους διατάξεις του άρθρου αυτού, εκτός από τις βασικές υποχρεώσεις του Διαχειριστή, καλύπτονται ζητήματα εμπιστευτικότητας, διαφάνειας και οικονομικών σχέσεων του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ με τον Κύριο του ΕΔΔΗΕ, στον οποίο ο πρώτος καταβάλλει ετήσιο αντάλλαγμα για την παραχώρηση της διαχείρισης του Δικτύου, το οποίο εγκρίνεται από τη ΡΑΕ.

Άρθρο 128
Κώδικας Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ

Στην παράγραφο 1 ορίζεται ότι η διαχείριση του ΕΔΔΗΕ διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, ο οποίος καταρτίζεται από τον Διαχειριστή αυτού, ο οποίος υποβάλλει σχετική γνώμη στη ΡΑΕ, η οποία τροποποιεί, εγκρίνει και εκδίδει το τελικό κείμενο του κώδικα μετά από διαβούλευση.

Στην παράγραφο 2 οριοθετείται το κανονιστικό περιεχόμενο του Κώδικα, και ενδεικτικά αναφέρονται οι τεχνικές προδιαγραφές και απαιτήσεις σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του δικτύου, οι όροι και η διαδικασία παροχής πρόσβασης σε αυτό, οι προϋποθέσεις άρνησης σύνδεσης, οι συμβατικές σχέσεις μεταξύ του Διαχειριστή και των χρηστών του ΕΔΔΗΕ, οι διαδικασίες και

οι όροι ανάπτυξής του, ο καθορισμός καθώς και οι διαδικασίες έκδοσης τιμολογίων και τήρησης λογαριασμών από τον Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ, η αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων, σχετικά με τη λειτουργία του δικτύου, οι διαδικασίες εφαρμογής μέτρων διαχείρισης της ζήτησης και εξοικονόμησης ενέργειας.

Άρθρο 129
Αρμοδιότητες του Διαχειριστή ΕΔΔΗΕ όσον αφορά στη διαχείριση των ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών

Με το άρθρο αυτό εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ως διαχειριστή και των ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, που περιλαμβάνουν τη διαχείριση της παραγωγής, τη λειτουργία της αγοράς και των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας των νησιών αυτών. Προβλέπεται, καταρχήν, ότι για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται εντός τακτής προθεσμίας από την ολοκλήρωση της διαδικασίας απόσχισης, να λάβει άδεια Διαχείρισης ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Η άδεια αυτή χορηγείται από τη ΡΑΕ, μετά από αίτηση της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και με αυτή καθορίζονται οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής, καθώς και τα αναγκαία μέτρα διασφάλισης της αμερόληπτης και χωρίς διακρίσεις συμπεριφοράς της έναντι των παραγωγών και προμηθευτών. Στο άρθρο αυτό εξειδικεύονται περαιτέρω οι αρμοδιότητες της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ως Διαχειριστή των ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

Άρθρο 130
Κώδικας Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών

Στο άρθρο αυτό ορίζεται ότι η διαχείριση της παραγωγής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και καθορίζεται η διαδικασία έκδοσης και τροποποίησής του. Η παράγραφος 2 οριοθετεί το περιεχόμενό του Κώδικα εξειδικεύοντας ιδίως τα κριτήρια που εφαρμόζει η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ κατά την εκτέλεση των επιμέρους υποχρεώσεων της. Ορίζεται επιπλέον ότι η ΔΕΗ ΑΕ οφείλει να τηρεί χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, και ομοίως η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ να τηρεί χωριστούς λογαριασμούς για τη δραστηριότητα διαχείρισης δικτύου διανομής για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά καθώς και για τα Απομονωμένα Μικροδίκτυα.

Άρθρο 131
Διαχείριση Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ) - Κλειστά Δίκτυα Διανομής

Στο άρθρο αυτό εισάγονται ειδικοί κανόνες για τη Διαχείριση Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών ως Κλειστού Δικτύου Διανομής και εξειδικεύονται περαιτέρω οι προβλέψεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ για τη διαχείριση Κλειστών Δικτύων Διανομής, όπως κτίρια σιδηροδρομικών σταθμών, αερολιμένες, νοσοκομεία, με ενσωματωμένες εγκαταστάσεις ή εγκαταστάσεις χημικής βιομηχανίας. Μεταξύ άλλων ορίζεται ότι η ΡΑΕ δύναται με απόφασή της να κατατάσσει ένα δίκτυο, το οποίο διανέμει ηλεκτρική ενέργεια σε γεωγραφικά περιορισμένο βιομηχανικό ή εμπορικό χώρο ή κοινόχρηστο χώρο, και το οποίο δεν εφοδιάζει οικιακούς καταναλωτές, ως Κλειστό Δίκτυο Διανομής, υπό τη συνδρομή ορισμένων προϋποθέσεων που ορίζονται στο άρθρο αυτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 132
Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

Στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι η δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτή, ενώ στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου καθορίζεται ότι με την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων για τις άδειες παραγωγής από Α.Π.Ε., η άδεια για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον προτεινόμενο νόμο και στον Κανονισμό Αδειών, που θεσπίζεται από τη ΡΑΕ. Το κανονιστικό περιεχόμενο του Κανονισμού Αδειών προσδιορίζεται στην παράγραφο 3, ενώ στις υπόλοιπες διατάξεις του άρθρου εξειδικεύονται οι επιμέρους αρμοδιότητες και ο ρόλος της ΡΑΕ κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών.

Η υποχρέωση αδειοδότησης καθώς και οι ειδικά προβλεπόμενες εξαιρέσεις από την υποχρέωση αυτή υπακούουν στην αρχή ότι οι διαδικασίες χορήγησης αδειών δεν θα πρέπει να οδηγούν σε διοικητική επιβάρυνση δυσανάλογη προς το μέγεθος και τη δυνητική σπουδαιότητα των παραγωγών ηλεκτρικής ενεργείας. Οι αρμοδιότητες της ΡΑΕ, έχουν χαρακτήρα τέτοιο ώστε να διασφαλίζεται ότι οι διαδικασίες χορήγησης αδειών δεν θα συνιστούν φραγμό στην πρόσβαση νεοεισερχομένων. Η χορήγηση της άδειας παραγωγής δεν συνεπάγεται την άρση της υποχρέωσης περί απόκτησης των άλλων προβλεπόμενων αδειών, όπως εγκατάστασης και λειτουργίας οι οποίες αποτελούν την ουσιαστική προυπόθεση για την άσκηση της δραστηριότητας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και οι οποίες χορηγούνται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Άρθρο 133
Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά

Με το άρθρο αυτό καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία χορήγησης άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα από τη ΡΑΕ σύμφωνα με τους όρους και τις ειδικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στο νόμο αυτόν και στον Κανονισμό Αδειών.

Άρθρο 134
Άδεια Προμήθειας και Εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας

Με το άρθρο αυτό αποσαφηνίζεται ότι η Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Επιλέγοντες Πελάτες και, όσον αφορά τη ΔΕΗ ΑΕ και σε Μη Επιλέγοντες Πελάτες, επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια προμήθειας η-

λεκτρικής ενέργειας, ενώ η εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας, επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή άδεια εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας. Καθορίζονται περαιτέρω οι ειδικοί όροι χορήγησης άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και οι αντίστοιχοι για τη χορήγηση άδειας εμπορίας, ηλεκτρικής ενέργειας. Ορίζεται επιπλέον ότι στα Απομονωμένα Μικροδίκτυα άδεια προμήθειας χορηγείται αποκλειστικά στη ΔΕΗ ΑΕ, ενώ η σύννομη άσκηση δραστηριοτήτων προμήθειας ή εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας σε κράτος-μέλος της ΕΕ, παρέχει δικαίωμα άσκησης της δραστηριότητας προμήθειας στην Ελλάδα, κατά πάρεκκλιση της γενικής διοικητικής διαδικασίας, σύμφωνα με ειδική διαδικασία που προβλέπεται στον Κανονισμό Αδειών.

Άρθρο 135
Κανονισμός Αδειών

Στο άρθρο αυτό καθορίζεται το ρυθμιστικό πεδίο και το κανονιστικό περιεχόμενο του Κανονισμού Αδειών που θεσπίζεται με απόφαση της ΡΑΕ, καθώς και το τέλος για την έκδοση, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών παραγωγής και αποφάσεων εξαίρεσης, αδειών προμήθειας και εμπορίας και τα ετήσια τέλη για τη χρήση των αδειών και των εξαιρέσεων αυτών.

Προβλέπεται επιπλέον, η δυνατότητα κανονιστικής παρέμβασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προκειμένου για την επιβολή στους κάτοχους αδειών του παρόντος προσθέτων υποχρεώσεων για τη διασφάλιση της παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας καθώς και την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, ενώ ρητή μνεία γίνεται στη ρυθμιστική εποπτεία που ασκείται από τη ΡΑΕ. Σημειώνεται σχετικά ότι η τήρηση των προδιαγραφών περί Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας αποτελεί θεμελιώδη απαίτηση της κοινοτικής νομοθεσίας για την ενέργεια, και με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις διασφαλίζονται οι στόχοι της προστασίας των καταναλωτών, της ασφάλειας του εφοδιασμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και της διασφάλισης του ελεύθερου ανταγωνισμού, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της ελληνικής πραγματικότητας και τηρουμένου του κοινοτικού δικαίου.

Άρθρο 136
Απευθείας γραμμές

Με το άρθρο αυτό θεσπίζεται δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορήγηση από τη ΡΑΕ άδειας απευθείας γραμμής, Ορίζεται συγκεκριμένα ότι τέτοιο δικαίωμα έχουν αφ' ενός οι κάτοχοι αδειών παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, που είναι εγκατεστημένοι στην ελληνική επικράτεια, προκειμένου να προμηθεύουν τις εγκαταστάσεις τους, τις θυγατρικές τους επιχειρήσεις και Επιλέγοντες Πελάτες, και αφ' ετέρου κάθε Επιλέγων Πελάτης, που είναι εγκατεστημένος στην ελληνική επικράτεια, προκειμένου να προμηθεύεται ηλεκτρική ενέργεια. Τα κριτήρια και η διαδικασία χορήγησης σχετικής άδειας, καθώς και το περιεχόμενό της, αποτελούν αντικείμενο των διατάξεων του άρθρου αυτού, που ορίζει επιπλέον ζητήματα εγκατάστασης, λειτουργίας και διαχείρισης των απευθείας γραμμών, που ανακύπτουν μεταξύ άλλων, από ενδεχόμενη ένταξη της Απευθείας Γραμμής στο Σύστημα ή το Δίκτυο.

Άρθρο 137
Επιλέγοντες Πελάτες

Με το άρθρο αυτό διευκρινίζεται ότι όλοι οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας ορίζονται ως Επιλέγοντες, Πελάτες με εξαίρεση τους καταναλωτές που είναι εγκατεστημένοι σε Απομονωμένα Μικροδίκτυα με την επιφύλαξη της χορήγησης παρέκκλισης από την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων, και εξειδικεύονται οι έννομες συνέπειες που απορρέουν εκ του γεγονότος αυτού.

Άρθρο 138
Κώδικας Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε Πελάτες

Αντικείμενο του άρθρου αυτού είναι η οριοθέτηση και εξειδίκευση του κανονιστικού περιεχομένου του Κώδικα Προμήθειας σε Πελάτες που εκδίδεται από τη ΡΑΕ.

Επίσης με το άρθρο αυτό εισάγεται υποχρέωση της ΔΕΗ ΑΕ, μετά από αίτηση Μη Επιλέγοντα Πελάτη, να του προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης που ορίζει ο Κώδικας Προμήθειας σε Πελάτες, και αντίστοιχα, μετά από αίτηση Επιλέγοντα Πελάτη άλλου προμηθευτή, να του προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια, με όρους που δεν δημιουργούν διακρίσεις μεταξύ Επιλεγόντων Πελατών.

Άρθρο 139
Παρεκκλίσεις

Η δυνατότητα χορήγησης δικαιώματος παρέκκλισης από την εφαρμογή των διατάξεων των Κεφαλαίων ΙΙΙ και Ι-ΙΙ της Οδηγίας 2009772 ΕΚ ως προς τα Απομονωμένα Μικροδίκτυα αποτελεί αντικείμενο του άρθρου αυτού.

Άρθρο 140
Γενικά τιμολόγια και διατάξεις χρέωσης

Το άρθρο αυτό περιλαμβάνει όλες τις ρυθμίσεις σχετικά με τα τιμολόγια με βάση τα οποία, οι κάτοχοι άδειας εισπράττουν τίμημα ή τέλος ή οποιαδήποτε αντιπαροχή για την παροχή των υπηρεσιών τους. Τα τιμολόγια, με εξαίρεση εκείνα της προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες, δεν ισχύουν εάν δεν εγκριθούν προηγουμένως από τη ΡΑΕ. Στο άρθρο καθορίζονται η διαδικασία και τα κριτήρια έγκρισης των τιμολογίων από τη ΡΑΕ, η οποία επιπλέον επιβάλλει ρυθμιστικά μέτρα επί ζητημάτων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία εξειδικεύονται στον Κώδικα Προμήθειας. Τα μέτρα αυτά αποβλέπουν τόσο στην προστασία των καταναλωτών από καταχρηστικές συμπεριφορές, όσο και στην πρόληψη και καταστολή πρακτικών νόθευσης του ανταγωνισμού στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας.

Η σχετική διάταξη μεταφέρει στην ελληνική έννομη τάξη τους κανόνες εκείνους του δικαίου της εσωτερικής αγοράς ενέργειας που ορίζουν ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να καθορίζουν ή να εγκρίνουν τιμολόγια ή μεθοδολογίες οι οποίες διέπουν τον υπολογισμό των τιμολογίων, βάσει προτάσεως του διαχειριστή. Βάσει αυτών, διασφαλίζεται η υιοθέτηση τιμολογίων υπό καθεστώς πλήρους διαφάνειας και χωρίς την εισαγωγή διακρίσεων, που ισχύουν για όλους τους χρήστες. Με τις διατάξεις που εισάγει το άρθρο αυτό λαμβάνεται ειδική μέριμνα ώστε τα τιμολόγια να μην εισάγουν διακρίσεις και να αντικατοπτρίζουν το κόστος,

λαμβάνοντας ιδίως υπόψη το μακροπρόθεσμο, οριακό και εξοικονομούμενο κόστος δικτύου από τον επιμερισμό της παραγωγής και τα μέτρα διαχείρισης της ζήτησης. Κατά τον καθορισμό των όρων πρόσβασης, η ΡΑΕ εξασφαλίζει ότι παρέχονται επαρκή βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα κίνητρα στους διαχειριστές δικτύων για τη βελτιστοποίηση των επιδόσεων των συστημάτων, την προώθηση της ενοποίησης της αγοράς, καθώς και την κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού και της ανάπτυξης του συστήματος. Επιπλέον, είναι αρμόδια για το καθορισμό των όρων ή των μεθοδολογιών πρόσβασης στις διασυνοριακές υποδομές, περιλαμβανομένων των διαδικασιών για την κατανομή δυναμικότητας και τη διαχείριση συμφόρησης.

Αξιοσημείωτο ότι δεν υφίσταται πλέον η δυνατότητα υποβολής προς έγκριση από άλλο όργανο των αποφάσεων του ρυθμιστή για το καθορισμό των τιμολογίων ή της μεθοδολογίας υπολογισμού τους, επομένως πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι ρυθμιστικές αρχές διαθέτουν αποκλειστική αρμοδιότητα στο πεδίο αυτό.

Άρθρο 141
Τήρηση λογαριασμών από κατόχους αδειών

Με το άρθρο αυτό εισάγονται οι κανόνες που διέπουν την τήρηση λογαριασμών από κατόχους αδειών, οι οποίοι, ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τη νομική μορφή τους, καταρτίζουν - υποβάλλουν σε έλεγχο και δημοσιεύουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους.

Άρθρο 142
Κανόνες ασφαλείας

Αντικείμενο του άρθρου αυτού αποτελεί ο καθορισμός της διαδικασίας θέσπισης και το περιεχομένου των Κανόνων Ασφαλείας. Πρόκειται για κανόνες αναγκαστικού δικαίου που αποβλέπουν στη προστασία από κινδύνους που ενδέχεται να ανακύψουν από την άσκηση δραστηριοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας και λαμβάνουν υπόψη, μεταξύ άλλων, τις συστάσεις που εκδίδει ο Οργανισμός Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας.

Άρθρο 143
Ειδικός λογαριασμός

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται επιμέρους ζητήματα που σχετίζονται με τον ειδικό διαχειριστικό Λογαριασμό μέσω του οποίου ο Λειτουργός της Αγοράς και η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ανακτά πλήρως τα ποσά που καταβάλλει στους αντισυμβαλλόμενους που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια με χρήση ΑΠΕ και ως ΣΗΘΥΑ. Ως έσοδα του ειδικού λογαριασμού ορίζονται το ποσό που καταβάλλουν οι κάτοχοι άδειας παραγωγής και οι προμηθευτές που συμμετέχουν στην ημερήσια αγορά, μέσω της διαδικασίας διευθέτησης των Αποκλίσεων Παραγωγής-Ζήτησης, τα ποσά που καταβάλλουν οι Προμηθευτές για την απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από το δίκτυο των Μη διασυνδεδεμένων Νησιών, καθώς και η Δ.Ε.Η ΑΕ ως αποκλειστικός Προμηθευτής στα Απομονωμένα Μικροδίκτυα, για τα οποία έχει ληφθεί παρέκκλιση, το ειδικό τέλος που επιμερίζεται σε κάθε Πελάτη περιλαμβανομένων και των αυτοπαραγωγών, ομοιόμορφα για όλη την Ελληνική Επικράτεια, τα έσοδα που προέρχονται από τις δημοπρατήσεις των αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, και άλλα ποσά που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ
ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 144

Με το άρθρο αυτό καθορίζονται οι ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση άσκησης των ενεργειακών δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, χωρίς την κατοχή σχετικής άδειας. Με την παράγραφο 3 ορίζεται περαιτέρω ότι το Δικαστήριο δύναται να επιβάλλει και τη δήμευση εν όλω ή εν μέρει των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού που χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση της παράβασης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄
ΕΡΕΥΝΑ, ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ Α.Ε.

1. Επί της αρχής των ρυθμίσεων του προτεινόμενου νομοσχεδίου.

Με την προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση προωθείται η υλοποίηση του Εθνικού Φορέα Υδρογονανθράκων, ο οποίος θα διαχειρίζεται τα αποκλειστικά δικαιώματα του Δημοσίου σε θέματα αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων της χώρας και θα εισηγείται την παραχώρηση αυτών των δικαιωμάτων σε ενδιαφερόμενες πετρελαϊκές εταιρείες επ'ανταλλάγματι.

Η συμμετοχή του πετρελαίου στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας παραμένει κυρίαρχη, με ποσοστά σταθερά πάνω από 50%-55%. Οι ανάγκες της Ελλάδας υπολογίζονται σε περίπου 120 εκατ. Βαρέλια το χρόνο. Το 56% της συνολικής κατανάλωσης παρατηρείται στον τομέα των μεταφορών. Η βιομηχανία αντιπροσωπεύει το 18,5% ενώ οι υπόλοιποι κλάδοι (οικιακός, εμπορικός, κ.α.) το 25%. Ένα σημαντικό μέρος του πετρελαίου χρησιμοποιείται από τη ΔΕΗ για ηλεκτροπαραγωγή, κυρίως στα μη διασυνδεδεμένα νησιά. Το πετρέλαιο είναι βέβαιο ότι για αρκετά χρόνια ακόμα θα εξακολουθεί να καλύπτει σημαντικό μερίδιο της αγοράς. Το 99,5% του αργού πετρελαίου που διατίθεται για διύλιση στη χώρα εισάγεται από το εξωτερικό και μόνο το 0,5% παράγεται στην Ελλάδα.

Η έρευνα και η παραγωγή (Ε&Π) υδρογονανθράκων είναι μια εξαιρετικά περίπλοκη επιχειρηματική δραστηριότητα, κατά την οποία εφαρμόζονται εξειδικευμένες τεχνολογίες, απαιτείται υψηλή ένταση κεφαλαίων ενώ εμπεριέχονται σημαντικοί κίνδυνοι αποτυχίας (γεωλογικοί, τεχνικοί, περιβαλλοντικοί, εμπορικοί, πολιτικοί). Βεβαίως, έχει αποδειχθεί ιστορικά ότι τα τελικά οικονομικά αποτελέσματα είναι ιδιαιτέρως θετικά τόσο για τα κράτη που έχουν στην κατοχή τους κοιτάσματα υδρογονανθράκων όσο και για τις πετρελαϊκές εταιρείες που τα εκμεταλλεύονται.

Εξ αιτίας των ανωτέρω λόγων, τα περισσότερα κράτη δεν αναλαμβάνουν άμεσα τους επιχειρηματικούς κινδύνους και δεν δραστηριοποιούνται στην έρευνα για τον εντοπισμό κοιτασμάτων πετρελαίου ενώ μέσω διεθνών διαφανών διαγωνισμών παραχωρούν τα δικαιώματά

τους σε εξειδικευμένες πετρελαϊκές εταιρείες, διασφαλίζοντας όμως αυτά τα δικαιώματα μέσω αυστηρών συμβάσεων. Τις διαδικασίες των παραχωρήσεων αυτών τις διενεργούν τα κράτη, μέσω ενός αμιγώς κρατικού φορέα, ο οποίος επιπλέον διαπραγματεύεται τις συμβάσεις με τις πετρελαϊκές εταιρείες και στη συνέχεια ελέγχει την τήρηση των συμβάσεων σε τεχνικά, οικονομικά, εμπορικά και περιβαλλοντικά θέματα. Οι εταιρείες με τη σειρά τους, συνήθως διασπείρουν τους επιχειρηματικούς κινδύνους με τη δημιουργία κοινοπραξιών, ενώ καταβάλλουν στα κράτη υψηλότατους φόρους (συνήθως ως ποσοστό από τα έσοδα παραγωγής), το ύψος των οποίων είναι αποτέλεσμα των διεθνών διαγωνισμών και εξαρτάται από τις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς, τις πιθανότητες ύπαρξης υδρογονανθράκων στο υπέδαφος, τις προβλεπόμενες τεχνικές δυσκολίες παραγωγής - μεταφοράς κλπ.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, εάν οι τεχνικές πιθανότητες ανακάλυψης ενός κοιτάσματος πετρελαίου είναι της τάξεως του 20%, θεωρείται ότι οι συνθήκες είναι πολύ ευνοϊκές, δεδομένου ότι οι ερευνητικές δαπάνες για την ανακάλυψη ενός θαλασσίου κοιτάσματος 100 εκατ. βαρελιών (όσο το κοίτασμα του Πρίνου) ανέρχονται στα επίπεδα των $ 0,2 δις και οι αναγκαίες επενδύσεις ανάπτυξης του κοιτάσματος για την έναρξη παραγωγής σε τουλάχιστον $ 1 δις. Η παραγωγή αυτού του κοιτάσματος διαρκεί 25 περίπου χρόνια, με δαπάνες παραγωγής $ 1,5 δις, αποφέρει έσοδα $ 7,5 δις και εκτιμάται ότι τα προ φόρων καθαρά κέρδη των εταιρειών ανέρχονται $ 1,8 δις. Οι αντίστοιχοι φόροι ανέρχονται σε $ 3 δις που μεταφράζεται σε ετήσια έσοδα περίπου $120 εκατ. από ένα και μόνο κοίτασμα αντίστοιχο του Πρίνου.

Στη χώρα μας, τη διαχείριση των δικαιωμάτων Ε&Π την ασκούσε το εκάστοτε Υπουργείο Βιομηχανίας/Ανάπτυξης μέσω κρατικών φορέων (ΙΓΕΥ, ΙΓΜΕ) και από το 1975 η κρατική ΔΕΠ και στη συνέχεια η ΔΕΠ – ΕΚΥ, που ιδρύθηκαν για το σκοπό αυτό. Σε αυτά τα πλαίσια παραχωρήθηκαν κατά καιρούς δικαιώματα Ε&Π σε εξειδικευμένες πετρελαϊκές εταιρείες (η τελευταία ήταν το 1997), ενώ πραγματοποίησε αυτοδύναμες έρευνες και η ΔΕΠ – ΕΚΥ. Αποτέλεσμα αυτών των ερευνών ήταν η ανακάλυψη των κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου στην περιοχή του Πρίνου (από την τότε OCEANIC τη δεκαετία 1970 με παραγωγή μέχρι σήμερα περίπου 125 εκατ. βαρέλια) και τον εντοπισμό δύο μικρών κοιτασμάτων στο Κατάκολο (πετρέλαιο) και την Επανομή (φυσικό αέριο) από τη ΔΕΠ – ΕΚΥ τη δεκαετία του 1980. Παράλληλα η ΔΕΠ – ΕΚΥ ήλεγχε, για λογαριασμό του ελληνικού δημοσίου και τις εργασίες στην περιοχή του Πρίνου, από τα έσοδα του οποίου εισέπραττε το δημόσιο $50 εκατ. ετησίως (τη δεκαετία του 1980 με τιμές αργού 10 – 20 $/ βαρέλι).

Όλες οι μέχρι σήμερα ερευνητικές εργασίες και μελέτες, παρότι αποσπασματικές, ασυνεχείς και ανολοκλήρωτες, επιβεβαιώνουν ότι η χώρα διαθέτει πετρελαϊκό δυναμικό. Εκείνο που απαιτείται είναι η διενέργεια ερευνών ώστε να είναι δυνατή η ανακάλυψη και παραγωγή υδρογονανθράκων, οι οποίοι εκτιμάται ότι θα μπορούσαν να καλύπτουν περίπου το ένα τρίτο (1/3) των ενεργειακών αναγκών της χώρας τα επόμενα 30 χρόνια, με ό,τι αυτό συνεπάγεται σε μείωση δαπανών αγοράς αργού, έσοδα του δημοσίου, αύξηση θέσεων εργασίας κλπ.

Μετά την απορρόφηση της ΔΕΠ – ΕΚΥ από την ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. (1998) και την αλλαγή της μετοχικής σύνθεσης της τελευταίας (2003), που επέφερε την ιδιωτικοποίηση της, σε συνδυασμό με τις περιορισμένες τεχνικές δυνατότητες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η Ελλάδα σήμερα αποτελεί εξαίρεση, όχι μόνο στην ΕΕ αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο, κράτους που δεν διαθέτει ένα κρατικό φορέα για την διαχείριση των δικαιωμάτων του και την προστασία του περιβάλλοντος και του ενεργειακού του πλούτου σε πετρέλαιο και φυσικό αέριο. Το αποτέλεσμα είναι να έχουν διακοπεί εδώ και 12 χρόνια οι αδειοδοτήσεις για Ε&Π, να παρακολουθούνται όχι συστηματικά οι εργασίες στα κοιτάσματα του Πρίνου και φυσικά η χώρα να στερείται πολύτιμων επενδύσεων προερχόμενων από διεθνείς πετρελαϊκές εταιρείες και να αποκλείεται ουσιαστικά η δυνατότητα εισροής εξαιρετικά μεγάλων εσόδων σε περίπτωση ανακάλυψης κοιτασμάτων και παραγωγής πετρελαίου και φυσικού αερίου. Σε όλα τα κράτη της Ε.Ε και της υπόλοιπης Β. Ευρώπης υπάρχει σχετικός κρατικός φορέας, ο οποίος είναι είτε ανεξάρτητη δημόσια διαχειριστική - ρυθμιστική αρχή (11 χώρες), είτε κρατικός φορέας με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, όπως η προτεινόμενη στο παρόν κείμενο, είτε οργανωτική μονάδα σχετικού Υπουργείου (10 χώρες).

Για να κατορθώσει η Χώρα μας να προσελκύσει έμπειρους και οικονομικά εύρωστους επενδυτές στον συγκεκριμένο κλάδο, χρειάζεται να υπάρχει ξεκάθαρο και ελκυστικό νομικό πλαίσιο, συμβατό με τις αρχές της Ε.Ε., αυστηρές προδιαγραφές για την προστασία του περιβάλλοντος καθώς και μηχανισμούς οι οποίοι θα εγγυώνται τη διαφάνεια, την ισότιμη μεταχείριση και την ελαχιστοποίηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών, οι οποίοι θα στελεχωθούν με έμπειρα και εξειδικευμένα στελέχη, που κατέχουν το αντικείμενο σε βάθος, και θα αποτελούν αξιόπιστους συνομιλητές.

Επομένως είναι απολύτως επιβεβλημένη η άμεση σύσταση με νόμο ενός αμιγώς κρατικού φορέα, ο βασικός σκοπός του οποίου είναι:

Η διαχείριση των αποκλειστικών δικαιωμάτων του Δημοσίου στην Αναζήτηση, Έρευνα και Εκμετάλλευση των Υδρογονανθράκων της χώρας καθώς και

Η διαχείριση, ο έλεγχος και η παρακολούθηση των σχετικών συμβάσεων που συνάπτονται ή έχουν συναφθεί στο παρελθόν από το Δημόσιο με πετρελαϊκές εταιρείες

Ενδεδειγμένη λύση στη παρούσα φάση, αποτελεί η δημιουργία ενός μικρού, ευέλικτου και αποτελεσματικού σχήματος, με τη μορφή Ανώνυμης Εταιρείας, με μοναδικό μέτοχο το Δημόσιο (στελεχωμένου με έμπειρο προσωπικό 20-25 ατόμων) που θα αναλάβει σε σύντομο χρονικό ορίζοντα (12 – 18 μήνες) τη διενέργεια διεθνούς διαγωνισμού (γύρου παραχωρήσεων) για την παραχώρηση των δικαιωμάτων Ε&Π, σε περιοχές όπου τα δεδομένα είναι ώριμα και υπάρχουν ενδείξεις ύπαρξης πετρελαίου ή/και αερίου.

2. Επί των ρυθμίσεων:

Αναλυτικότερα, στο άρθρο 145 του προτεινόμενου σχετικού νομοσχεδίου προβλέπεται ότι με Προεδρικό Διάταγμα συστήνεται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία ‘Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων ΑΕ’ (ΕΔΕΥ ΑΕ), διάρκειας πενήντα (99) ετών, η οποία διέπεται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, το καταστατικό της, και συμπληρωματικά από το κ.ν. 2190/1920 (Α΄144) και τις διατάξεις του ν. 2289/1995 (Α΄27).

Με το ως άνω διάταγμα καταρτίζεται το καταστατικό της εταιρείας και ρυθμίζονται όλα τα θέματα που προβλέπεται από την κείμενη για τις ανώνυμες εταιρίες νομοθεσία.

Επίσης, στο ίδιο άρθρο προβλέπονται διάφορες απαλλαγές υπέρ της εταιρείας, όπως από συμβολαιογραφικά δικαιώματα σε σχέση με τη σύνταξη και τροποποίηση του καταστατικού της καθώς και από φόρους ή τέλη.

Με το άρθρο 146 καθορίζεται ο σκοπός της εταιρείας. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο αυτού, η εταιρεία είναι αρμόδια για τη διαχείριση για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου των αποκλειστικών δικαιωμάτων του στην αναζήτηση, έρευνα και εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων που υπάρχουν στις χερσαίες, υπολίμνιες και υποθαλάσσιες περιοχές, στις οποίες η Ελληνική Δημοκρατία ασκεί κυριαρχία ή κυριαρχικά δικαιώματα καθώς και στη διαχείριση, τον έλεγχο και την παρακολούθηση των σχετικών συμβάσεων που συνάπτονται από το Δημόσιο ή για λογαριασμό αυτού με τρίτους.

Στους σκοπούς της, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνεται η διερεύνηση και αξιολόγηση του δυναμικού της χώρας σε υδρογονάνθρακες, η συλλογή, επεξεργασία, αποτίμηση και διαχείριση των στοιχείων που αποκτώνται κατά τη διάρκεια ερευνών, η προετοιμασία και διεξαγωγή των σχετικών διαγωνισμών και η προβολή τους στη διεθνή ενεργειακή αγορά για την προσέλκυση πετρελαϊκών εταιρειών, η αξιολόγηση των αιτήσεων άδειας αναζήτησης, η διαπραγμάτευση των όρων των σχετικών συμβάσεων και εισήγηση για την υπογραφή αυτών, η έγκριση του συνολικού σχεδίου ανάπτυξης και γενικότερα όλων των υποχρεώσεων των αναδόχων, η εκπόνηση οικονομοτεχνικών αποτιμήσεων των προς παραχώρηση περιοχών και η ανάλυση επιχειρηματικών κινδύνων καθώς και η παροχή υπηρεσιών συμβούλου του Δημοσίου σε συναφή θέματα.

Στο άρθρο 147 καθορίζεται το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ, καλυπτόμενο εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο. Έσοδα της εταιρίας είναι τα ποσά που εισπράττει από τη διάθεση με αντάλλαγμα των στοιχείων και δεδομένων που έχει στη διάθεσή της, τυχόν χορηγίες προς αυτήν, τα ποσά που εισπράττει από την παραχώρηση των δικαιωμάτων.

Στο ίδιο άρθρο προβλέπεται η έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με την οποία θα καθορίζονται η διαδικασία εκκαθάρισης των ποσών που εισπράττει η εταιρεία από την άσκηση των δραστηριοτήτων της, το ποσοστό που παρακρατεί υπέρ αυτής, η διαδικασία απόδοσης του υπολοίπου στο Δημόσιο καθώς και άλλα θέματα.

Επιπλέον, η παράγραφος 4 του ως άνω άρθρου προβλέπει και τη δυνατότητα καταβολής επιχορήγησης στην εταιρεία για την εκτέλεση έργων ή παροχή υπηρεσιών σχετικά με την επίτευξη του σκοπού της από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους, μέσω του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής θα καθορίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την καταβολή της σχετικής χρηματοδότησης.

Το άρθρο 148 ρυθμίζει τα θέματα σχετικά με τη διοίκηση της εταιρείας και συγκεκριμένα τον αριθμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου, τον τρόπο επιλογής τους, τη διάρκεια της θητείας τους, κωλύματα και ασυμβίβαστα, τη διαδικασία καθορισμού των αποδοχών και αποζημιώσεων, τον τρόπο εκπροσώπησης της εταιρείας καθώς και άλλες υποχρεώσεις των μελών.

Στο άρθρο 149 προβλέπεται η οικονομική διαχείριση της εταιρείας σύμφωνα με την κείμενη για τις ανώνυμες εταιρείες νομοθεσία.

Στο άρθρο 150 παρέχεται η δυνατότητα σύναψης συμβάσεων ανάθεσης μελετών, εκτέλεσης έργων στο φορέα, παροχής υπηρεσιών και προμηθειών καθώς και σύναψης συμβάσεων με Ανώτατα και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ερευνητικούς φορείς, όπως το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών και το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών και επιστήμονες καθώς και εξειδικευμένους επιστήμονες και τεχνικούς.

Στο άρθρο 151 προβλέπεται η έκδοση Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της εταιρίας, που εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Στο άρθρο 152 ρυθμίζονται θέματα μεταφοράς προσωπικού από υπηρεσίες του δημοσίου, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και νομικά πρόσωπα της παρ.1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994.

Επίσης, προβλέπεται η πρόσληψη ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης με την οποία καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις.

Η παράγραφος 3 του ίδιου άρθρου προβλέπει την έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με την οποία θα καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια σχετική με τη μισθοδοσία του προσωπικού.

Τέλος, στο άρθρο 153 προβλέπεται ότι ο νέος φορέας διαχειρίζεται τα πάσης φύσεως αρχεία που έχουν προκύψει από ερευνητικές και παραγωγικές διαδικασίες στην Ελλάδα. Επιπλέον, όσα αρχεία και στοιχεία αποκτήθηκαν στο παρελθόν για λογαριασμό του Δημοσίου από εργασίες έρευνας και παραγωγής υδρογονανθράκων μπορεί να παραχωρούνται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ για φύλαξη-διαχείριση και αξιοποίησή τους.

Τις αρμοδιότητες της ΕΔΕΥ ΑΕ που συστήνεται με τον παρόντα νόμο, μέχρι την ουσιαστική λειτουργία αυτής, τις ασκεί προσωρινά η Διεύθυνση Πετρελαϊκής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Ν.2289/1995 ΠΕΡΙ «ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

Η διαδικασία παραχώρησης δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων διέπεται από το νόμο 2289/95 «περί αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στην Ελλάδα», εναρμονισμένος με τη σχετική κοινοτική οδηγία 94/22 ΕΚ.

Το ισχύον πλαίσιο εφαρμόσθηκε κατά τον πρώτο γύρο παραχωρήσεων το 1997, ωστόσο, δεν προσέλκυσε το ενδιαφέρον των μεγάλων πετρελαϊκών εταιριών. Παράλληλα, στο χρονικό διάστημα που παρήλθε, η διεθνής πρακτική αδειοδοτήσεων έρευνας και παραγωγής αξιοποίησε νέα εργαλεία που έδωσαν τη δυνατότητα σε χώρες με δυναμικό υδρογονανθράκων να προβληθούν και να προσελκύσουν επενδύσεις στον κλάδο, όπως για παράδειγμα εξελίξεις στις πρακτικές διαχείρισης Ε-Π Υ/Α,

στις τεχνολογίες των σεισμικών καταγραφών και των αντίστοιχων επεξεργασιών, στις τεχνολογίες των χερσαίων γεωτρήσεων μεγάλου γεωτρητικού βάθους και των θαλάσσιων γεωτρήσεων σε βαθιά νερά, κλπ.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δυνατότητες και τα «κίνητρα» που παρέχει σήμερα ο ν. 2289/1995 υστερούν και πρέπει να ενισχυθούν με πρόσφορους τρόπους, ώστε να δημιουργηθεί ένα ευνοϊκότερο κλίμα για την προσέλκυση σοβαρών επενδύσεων ιδιαιτέρως υψηλού επιχειρηματικού ρίσκου, που θα τονώσουν σημαντικά την ερευνητική δραστηριότητα στην Ελλάδα, αλλά και θα επιτρέψουν στον φορέα διαχείρισης να εφαρμόσει τις επιτυχημένες πρακτικές άλλων χωρών, οι ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Β΄ σκοπούν στην αναμόρφωση και στον εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, σε πλήρη συμμόρφωση με τη σχετική ευρωπαϊκή οδηγία.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο αναμόρφωσης του τροποποιηθέντος νόμου, με τα άρθρα 154 και 155 του παρόντος, όλες οι αρμοδιότητες και τα δικαιώματα που είχαν ανατεθεί στις εταιρίες ΔΕΠ ΑΕ και ΔΕΠ – ΕΚΥ ΑΕ βάσει του ν. 468/1976 και του ν.2289/1995 και των εκτελεστικών αυτών Προεδρικών Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων περιέρχονται κατ'αποκλειστικότητα στο νέο φορέα ΕΔΕΥ ΑΕ, στον οποίο παρέχεται το δικαίωμα να ενεργεί για λογαριασμό του Δημοσίου, σύμφωνα με τους σκοπούς του, και ειδικότερα, να συνάπτει συμβάσεις με τρίτους για την έρευνα και εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων.

Περαιτέρω, υφίσταται ανάγκη αναθεώρησης της ισχύουσας νομοθεσίας περί υφαλοκρηπίδας έτσι ώστε να εναρμονισθεί με τις ευμενέστερες για τα ελληνικά συμφέροντα διατάξεις της Σύμβασης των ΗΕ για το Δίκαιο της Θάλασσας (1982). Ειδικότερα, όσον αφορά τον προσδιορισμό του εξωτερικού ορίου της υφαλοκρηπίδας, η ελληνική νομοθεσία εξακολουθεί να αναφέρεται στο κριτήριο της Σύμβασης της Γενεύης για την Υφαλοκρηπίδα (1958), δηλαδή «το κριτήριο του ισοβαθούς των 200 μέτρων» και το «κριτήριο της εκμετάλλευσης» (βλ. άρθρο 148(1) του ν.δ/τος 210 της 3/5.10.1973 «Περί μεταλλευτικού κώδικος»)

Παράλληλα, τροποποιείται αναλόγως και το άρθρο 148(1) του ν.δ/τος 210/1973.

Με την παράγραφο 5 του άρθρου 156 εισάγεται η διεθνώς δοκιμασμένη ερευνητική πρακτική των «σεισμικών ερευνών μη αποκλειστικών δεδομένων» (Non-exclusive seismic surveys), με την οποία εξειδικευμένες εταιρίες του κλάδου επενδύουν με τον τρόπο αυτό σε έρευνες και τα δεδομένα που προκύπτουν πωλούνται ως πακέτα πληροφοριών – προγραμμάτων Ε-Π στις περιοχές αυτές. Έτσι η δαπάνη επιμερίζεται σε περισσότερους πελάτες (multi-client surveys). Η παραπάνω διαδικασία θα επιτρέψει στο ελληνικό Δημόσιο να εξερευνήσει ευρείες περιοχές του θαλάσσιου χώρου ανέξοδα αλλά και ταυτόχρονα θα προσποριστεί όφελος από τη συμμετοχή του στα κέρδη από τα έσοδα διανομής των ερευνητικών δεδομένων από τον αδειούχο.

Στην παράγραφο 6 του ίδιου άρθρου αυξάνεται η έκταση των προς παραχώρηση για αναζήτηση οικοπέδων. Η αύξηση αυτή ακολουθεί τη διεθνώς διαμορφωμένη τάση, δεδομένου ότι είναι προς το συμφέρον του Δημοσίου η, στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα, εξερεύνηση των παραγωγικών χαρακτηριστικών τους, στο βαθμό άλλωστε που οι σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις επιτρέπουν απολύτως τη διερεύνηση τέτοιων εκτάσεων.

Με την παράγραφο 11 του ίδιου άρθρου εισάγεται το σύστημα «ανοιχτής πρόσκλησης» (open door) με το οποίο οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές μπορούν να ζητούν την παραχώρηση οποιασδήποτε διαθέσιμης ελεύθερης περιοχής, χωρίς να χρειάζεται η προκήρυξη «γύρου παραχωρήσεων».

Το ισχύον μέχρι σήμερα σύστημα των «γύρων παραχωρήσεων» ή «γύρου αδειοδοτήσεων» (το μοναδικό σύστημα που εφαρμόζεται έως σήμερα στην Ελλάδα), λειτουργεί μέσω της προκήρυξης διεθνών διαγωνισμών για την παραχώρηση συγκεκριμένων ερευνητικών περιοχών που επιλέγει η χώρα, από τους οποίους αναδεικνύονται οι ανάδοχοι. Είναι ένα σύστημα δοκιμασμένο, που αποτελεί στις περισσότερες χώρες τον «κανόνα» για τις παραχωρήσεις και εφαρμόζεται για το μεγαλύτερο τμήμα των ερευνητικών περιοχών τους. Είναι όμως δαπανηρό και χρονοβόρο και προκαλεί αρκετές καθυστερήσεις στα προγράμματα ερευνών, δεδομένου ότι από «γύρο» σε «γύρο» μεσολαβούν περίοδοι αρκετών ετών.

Με τη ρύθμιση αυτή ενσωματώνεται πλήρως η σχετική ευρωπαϊκή οδηγία. Κατ' αυτό τον τρόπο, οι περιοχές που εντάσσονται στο σύστημα «ανοιχτής πρόσκλησης», είναι διαθέσιμες σε μόνιμη βάση και μπορούν, ανά πάσα στιγμή, να αποτελέσουν αντικείμενο διαπραγμάτευσης και χορήγησης αδείας για έρευνα και εκμετάλλευση.

Με τις παραγράφους 12, 13 και 14 του ίδιου άρθρου προστίθεται στους όρους της διακήρυξης η υποχρέωση καταβολής χρηματικών τιμημάτων, με τα οποία επιβαρύνεται ο Ανάδοχος και τα οποία αποτελούν αντικείμενο προσφοράς κατά τη διαγωνιστική διαδικασία.

Πιο συγκεκριμένα, εισάγεται τίμημα ετήσιας στρεμματικής αποζημίωσης και κατά το στάδιο εκμετάλλευσης, δεδομένου ότι η περιοχή αυτή αποστερείται από οποιαδήποτε άλλη χρήση για όλο το διάστημα της εκμετάλλευσης.

Επιπλέον, καθιερώνονται τίμημα υπογραφής της σύμβασης καθώς και τίμημα μετά την έναρξη της πρώτης παραγωγής ενός κοιτάσματος. Με τον τρόπο αυτό, το ελληνικό Δημόσιο εισπράττει προκαταβολικά μέρος των εσόδων για τη μερική κάλυψη δαπανών που έχει πραγματοποιήσει διαχρονικά για την ανάδειξη των περιοχών που αποτελούν συμβατικό αντικείμενο καθώς και για τη λειτουργία του Φορέα που θα παρακολουθεί την παραγωγική δραστηριότητα. Τέλος, προβλέπεται τέλος επιμόρφωσης του σχετικού με τον κλάδο ανθρώπινου δυναμικού που προέρχεται από το δημόσιο τομέα, με στόχο την αναβάθμιση της δημόσιας διοίκησης σε θέματα ενεργειακής και πετρελαϊκής πολιτικής.

Τέλος, στην παράγραφο 18 του ίδιου άρθρου προστίθεται η υποχρέωση υποβολής των υπογραφόμενων από την ΕΔΕΥ ΑΕ και τον Ανάδοχο σχετικών συμβάσεων στον Υπουργό ΠΕΚΑ προς έγκριση, άλλως αυτές καθίστανται άκυρες, μη δυνάμενες να παράγουν έννομα αποτελέσματα.

Με το άρθρο 157 απαγορεύεται ρητά η άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας της ΕΔΕΥ ΑΕ μέσω της συμμετοχής της για λογαριασμό του Δημοσίου σε κοινοπραξία με τον Ανάδοχο.

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 158 αυξάνεται η διάρκεια του σταδίου ερευνών σε επτά και οκτώ έτη για χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές αντίστοιχα ενώ με την παράγραφο 2 δίδεται η δυνατότητα παράτασης, επιπλέον των είκοσι πέντε ετών του αρχικού σταδίου εκμετάλλευσης, έως και δύο πενταετίες, όταν αποδεδειγμένα η

προβλεπόμενη αρχική διάρκεια δεν επαρκεί για την ολοκλήρωση των εν λόγω δραστηριοτήτων. Για την περίπτωση αυτή, προβλέπεται επαναδιαπραγμάτευση των όρων παραχώρησης.

Με τον τρόπο αυτό, επιτυγχάνεται η μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των εναπομεινάντων αποθεμάτων υδρογονανθράκων, συμβάλλοντας στη βέλτιστη και βιώσιμη αξιοποίηση του συγκεκριμένου φυσικού πόρου.

Στο άρθρο 160 προβλέπεται ότι για τη μεταβίβαση συμβατικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων σε ανεξάρτητο τρίτο, ή ακόμη και σε συγγενή επιχείρηση ή σε άλλο μέλος της κοινοπραξίας απαιτείται η συναίνεση του εκμισθωτή ή εργοδότη και η έγκριση του Υπουργού ΠΕΚΑ ενώ το Δημόσιο σε περίπτωση υποκατάστασης ή μεταβίβασης ποσοστών του Αναδόχου δύναται να ασκήσει δικαίωμα πρώτης προτίμησης.

Επίσης, εισάγεται αυστηρός έλεγχος από τον Εκμισθωτή ή Ανάδοχο των προγραμμάτων εργασιών και των κάθε είδους δαπανών και προμηθειών υλικών και υπηρεσιών που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση για των εργασιών, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την έγκριση αυτών.

Στο άρθρο 161 προτείνεται η μείωση του φόρου των καθαρών κερδών από το επίπεδο του σαράντα τοις εκατό (40%), στο ύψος του είκοσι (20%), καθόσον η μείωση του φόρου δεν επηρεάζει τα συνολικά έσοδα του Κράτους (φόρος + μισθώματα), γιατί θα αναπληρωθούν με αυξημένα μισθώματα, ανάλογα και με την ζήτηση (πετρελαιοπιθανότητα) μιας περιοχής. Ο υψηλός φόρος λειτουργεί ανασταλτικά στην προσέλκυση επενδύσεων, σε μια χώρα που μέχρι σήμερα δεν έχει να παρουσιάσει μεγάλα κοιτάσματα και θεωρείται υψηλού (γεωλογικού) ρίσκου. Ο υψηλός φόρος επομένως μπορεί να καθιστά μικρά ή και μεσαία κοιτάσματα (ανάλογα και με το πού εντοπίζονται, σε ξηρά ή θάλασσα), μη εκμεταλλεύσιμα. Σύμφωνα με αναλύσεις διεθνών οργανισμών, το ύψος αυτό κυμαίνεται μεταξύ 15-45% των καθαρών κερδών, ενώ σε χώρες ελάχιστου γεωλογικού ρίσκου μπορεί να ξεπερνά το 75% (Νιγηρία, Ντουμπάι, κ.α.).

Επομένως, με χαμηλότερη φορολογία, ανάλογα με την πετρελαιοπιθανότητα μιας περιοχής (και την δυνατότητα ανεύρεσης μικρών, μεσαίων ή και μεγάλων κοιτασμάτων), τον ευρύτερο ανταγωνισμό και τις τιμές πετρελαίου, η αγορά θα μπορεί να προσφέρει και ανάλογα μισθώματα. Δηλαδή για περιοχές με χαμηλές πιθανότητες/μικρά κοιτάσματα, το Κράτος θα μπορούσε να δεχτεί χαμηλά μισθώματα, ώστε τα κοιτάσματα που θα βρεθούν να είναι εκμεταλλεύσιμα και τελικά να έχει έσοδα και από αυτά. Για περιοχές με πιθανότητες εύρεσης μεσαίων κοιτασμάτων, θα μπορούσε να αναμένει μεγαλύτερα μισθώματα και για περιοχές με πιθανότητες εύρεσης μεγάλων κοιτασμάτων, θα μπορούσε να αναμένει πολύ μεγαλύτερα.

Επιπλέον, εισάγεται Περιφερειακός Φόρος ύψους πέντε τοις εκατό, στο πλαίσιο της ενίσχυσης των κάθε είδους υφιστάμενων και μελλοντικών αναπτυξιακών και περιβαλλοντικών πρωτοβουλιών των τοπικών κοινωνιών.

Στο άρθρο 164 εισάγεται αυστηρή περιβαλλοντική πολιτική, μετά και τις νέες κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αφορμή την έκρηξη της εξέδρας γεώτρησης σε κοιτάσματα πετρελαίου στον Κόλπο του Μεξικού.

Λαμβάνοντας υπόψη την από 12.10.2010 ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο για το πρόβλημα της ασφάλειας των υπεράκτιων δραστηριοτήτων εκμετάλλευσης κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου, προβλέπεται η υποχρέωση εκπόνησης Κανονισμών, που εγκρίνονται από τον Υπουργό ΠΕΚΑ και τον αρμόδιο κατά περίπτωση Υπουργό, για την εκτέλεση των κάθε φύσης εργασιών αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, με σκοπό τη λήψη μέτρων ασφαλείας και την παρεμπόδιση της ρύπανσης ή μόλυνσης του περιβάλλοντος που μπορεί να προκληθεί σε σχέση με τις δραστηριότητες υδρογονανθράκων. Ειδικότερα, ο Ανάδοχος οφείλει να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες υδρογονανθράκων διενεργούνται με περιβαλλοντικά αποδεκτό και ασφαλή τρόπο που είναι συμβατός με την περιβαλλοντική νομοθεσία και την ορθή πρακτική της διεθνούς πετρελαϊκής βιομηχανίας και να ασκεί γι αυτό το σκοπό αποτελεσματικό έλεγχο.

Προς τούτο, δίδεται η δυνατότητα στον Υπουργό ΠΕΚΑ να ζητάει την κατάθεση εγγύησης ή εναλλακτικά ασφαλιστήριο συμβόλαιο σε διεθνή οίκο ενώ παράλληλα προβλέπεται η υποχρέωση για τον Ανάδοχο να καταθέτει κατ'έτος είκοσι τοις εκατό από το μίσθωμα ή μερίδιο παραγωγής στο λογαριασμό του Γαλάζιου Ταμείου, για την προστασία του περιβάλλοντος από δραστηριότητες που έχουν σχέση με κάθε είδους εκμετάλλευση ή χρήση ενεργειακών πηγών ή πόρων.

Τέλος, καταργούνται οι διατάξεις που αφορούσαν στη ΔΕΠ – ΕΚΥ, σύμφωνα με τις οποίες το Δημόσιο μπορούσε να παραχωρεί την άσκηση δικαιωμάτων του στην εν λόγω εταιρία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΓΩΓΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΜΠΟΥΡΓΚΑΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ (ΑΡΘΡΑ 165-175)

1. Επί των ρυθμίσεων των άρθρων σχετικά με τη διαδρομή και εγκατάσταση αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη.

Η κατασκευή του αγωγού πετρελαίου «Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη» προβλέπεται, ως γνωστόν, στην τριμερή συμφωνία που υπογράφηκε μεταξύ των Κυβερνήσεων της Ρωσικής Ομοσπονδίας, της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας. Η συμφωνία αυτή έχει κυρωθεί με τον ν. 3558/2007 (Α΄101) και έχουν αρχίσει να υλοποιούνται τα προβλεπόμενα σε αυτήν προ της κατασκευής του αγωγού στάδια. Έτσι, έχει ήδη συσταθεί από τα συμβαλλόμενα μέρη ως φορέας κατασκευής και εκμετάλλευσης του αγωγού η διεθνής εταιρεία «TRANS-BALKAN PIPELINE B.V.», εταιρεία ολλανδικού δικαίου με έδρα το Άμστερνταμ, και θα ακολουθήσει η έναρξη των διαπραγματεύσεων για την διαμόρφωση των όρων της Συμφωνίας Διέλευσης μεταξύ των κυβερνήσεων της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας αφενός, και της εν λόγω εταιρείας αφετέρου. Τις διαπραγματεύσεις αυτές από Ελληνικής πλευράς θα διεξάγει η Επιτροπή Διαπραγμάτευσης που συστάθηκε με την ΠΥΣ 11/01.9.2008 (Α΄ 184) όπως τροποποιήθηκε με την ΠΥΣ 7/01.3.2010 (Α΄ 37).

Για να γίνει δυνατή η κατασκευή του αγωγού μετά την ολοκλήρωση των ανωτέρω, και μάλιστα με ταχείς ρυθμούς και σύντομες διαδικασίες, απαιτείται η θέσπιση ειδικού νομικού πλαισίου, όπως έχει γίνει κατά το παρελθόν σε όμοια έργα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η διαδρομή και η εγκατάσταση του αγωγού φυσικού αερίου από τη «ΔΕΠΑ Α.Ε.», που προβλέφθηκε με τις

διατάξεις των άρθρων 4 και 5 του ν. 1929/1991 «Διαρρυθμίσεις στον ενιαίο φόρο κατανάλωσης των πετρελαιοειδών προϊόντων και άλλες διατάξεις» (Α΄19), με τις οποίες θεσπίσθηκε ένα ευέλικτο θεσμικό πλαίσιο που διευκόλυνε την κατασκευή του αγωγού.

Με δεδομένο το πλαίσιο αυτό και με σεβασμό στο δικαίωμα της ιδιοκτησίας που προστατεύεται από το άρθρο 17 του Συντάγματος και το άρθρο 1 του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου των Παρισίων (20.3.1952) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) της Ρώμης (κυρωθείσης με τον ν. 2329/1953 και στη συνέχεια με το ν.δ. 53/1974), θεσπίσθηκαν ορισμένοι περιορισμοί στη χρήση των ακινήτων διέλευσης του αγωγού εις βάρος των ιδιοκτητών και λοιπών δικαιούχων τους, κατ΄ εφαρμογήν του άρθρου 18 παρ. 5 του Συντάγματος, το οποίο ορίζει ότι μπορεί με νόμο να προβλεφθεί και κάθε άλλη στέρηση της ελεύθερης χρήσης και κάρπωσης της ιδιοκτησίας (πέρα από αυτές που προβλέπονται από τις παραγράφους 1-4 του ίδιου άρθρου), η οποία επιβάλλεται από ιδιαίτερες περιστάσεις επίσης ότι νόμος ορίζει τον υπόχρεο και τη διαδικασία καταβολής στον δικαιούχο του ανταλλάγματος της χρήσης ή της κάρπωσης, το οποίο πρέπει να ανταποκρίνεται στις υφιστάμενες κάθε φορά συνθήκες.

Το ειδικό αυτό νομικό πλαίσιο για τον αγωγό του φυσικού αερίου έχει κριθεί από τη νομολογία των Ελληνικών Δικαστηρίων (Α.Π. 1119/2004-Α.Π. 118/2000, -Εφ. Θες/νίκης 1526/2003, ΣτΕ 1119/2002, κ.λπ.) συμβατό με τις ανωτέρω διατάξεις του Συντάγματος και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, αφού μάλιστα προβλέπεται και αποζημίωση για τους ιδιοκτήτες, τους νομείς ή κατόχους των ακινήτων από τα οποία διέρχεται ο αγωγός. Έτσι, με δεδομένο το νομολογιακό αυτό κεκτημένο και τις ομοιότητες των έργων των δύο αγωγών, προτείνονται με το παρόν νομοσχέδιο όμοιες περίπου ρυθμίσεις με αυτές του αγωγού φυσικού αερίου, προσαρμοσμένες στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του αγωγού πετρελαίου «Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη».

2. Επί των επί μέρους άρθρων του νομοσχεδίου.

Άρθρο 165
Διαδρομή και Εγκατάσταση Αγωγού

1. Η διαδρομή και εγκατάσταση του αγωγού πετρελαίου «Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη», των τυχόν διακλαδώσεών του, των συστατικών και των παραρτημάτων του ορίζονται με απόφαση ή αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

2. Το έργο του αγωγού συνολικά χαρακτηρίζεται ως έργο εθνικής σημασίας, δημόσιας ωφέλειας και γενικά δημόσιου συμφέροντος.

Άρθρο 166
Υποχρεώσεις ιδιοκτητών ακινήτων, απαγορεύσεις, καταβολή ποσοστού αγοραίας αξίας

1. Οι κύριοι ή νομείς ή κάτοχοι κάθε μορφής εκτάσεων υποχρεούνται να επιτρέπουν στα ακίνητα που εξουσιάζουν, την εκτέλεση οιουδήποτε έργου και εργασιών που είναι αναγκαίες για την κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση του αγωγού.

2. Ορίζονται ζώνες ορισμένου πλάτους δεξιά και αριστερά από τον άξονα του αγωγού και των καλωδίων προστασίας του, εντός των οποίων απαγορεύεται η εκτέλεση ορισμένων έργων και εργασιών, όπως ανόρυξη φρεάτων, φύτευση δένδρων κ.λπ.

3. Επιπλέον των ανωτέρω ζωνών, για τις εργασίες εγκατάστασης του αγωγού, επιτρέπεται η προσωρινή κατάληψη και χρησιμοποίηση και άλλων εδαφικών ζωνών με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Οι ζώνες αυτές δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το προβλεπόμενο πλάτος των 22 μέτρων.

4. Καθορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης η αγοραία αξία των εκτάσεων των παραγράφων 2 και 3, το 25% της οποίας καταβάλλεται στον δικαιούχο ως αποζημίωση για τους περιορισμούς που επιβάλλονται στο ακίνητο.

5. Ορίζεται προθεσμία ενός (1) έτους από τη δημοσίευση στο οικείο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για τη διαδρομή του αγωγού, εντός της οποίας πρέπει να εκδοθεί από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης η απόφαση ή οι αποφάσεις καθορισμού της αξίας των εκτάσεων της παραγράφου 4.

6. Τα ποσά που καταβάλλονται στους δικαιούχους είτε ως ποσοστό της αξίας των ανωτέρω ζωνών είτε ως αποζημίωση σύμφωνα με το άρθρο 168 απαλλάσσονται από φόρο, τέλη ή κρατήσεις υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε άλλου στα πλαίσια της πλήρους ικανοποίησης των δικαιούχων κατά τη συνταγματική επιταγή (αρθ. 17 και 18 Συντάγματος).

Άρθρο 167
Περιορισμοί δόμησης

1. Ορίζονται ζώνες ορισμένου πλάτους δεξιά και αριστερά από τον άξονα του αγωγού και από το καλώδιο καθοδικής προστασίας, στις οποίες απαγορεύεται κάθε είδους δόμηση.

2. Παρέχεται η δυνατότητα, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, να μειώνεται το πλάτος της συγκεκριμένης ζώνης, σύμφωνα με τον σχεδιασμό του έργου.

Άρθρο 168
Αποζημίωση δικαιούχων

1. Προβλέπεται η καταβολή στους δικαιούχους χρηματικής αποζημιώσεως για τη ζημία που υφίστανται σε περίπτωση που παραβλάπτεται η συνήθης εκμετάλλευση των ακινήτων ή προκαλούνται ζημιές σε αυτά, η οποία αποζημίωση ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης.

2. Καθορίζεται η διεθνής εταιρεία του έργου «TRANSBALKAN PIPELINE BV» ως υπόχρεος για την καταβολή όλων των ειδών αποζημιώσεως που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, ήτοι της αποζημιώσεως για τους περιορισμούς στη χρήση σύμφωνα με το άρθρο 166 παρ. 2, της αποζημιώσεως για τη ζημία που υφίσταται ο ιδιοκτήτης του ακινήτου εκ της προσωρινής καταλήψεως αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 166 παρ. 4, της αποζημιώσεως για τους περιορισμούς δόμησης, σύμφωνα με το άρθρο 167 παρ. 1, και, τέλος, της αποζημιώσεως για την περίπτωση που παραβλάπτεται η συνήθης εκμετάλλευση του ακινή-

του ή προκαλούνται ζημιές στα τυχόν επικείμενα κτίσματα, σε κάθε άλλου είδους εγκαταστάσεις, δένδρα, φυτά και καρπούς, σύμφωνα με το άρθρο 168 παρ. 1.

Άρθρο 169
Δικαστική επίλυση διαφορών

1. Παρέχεται στους ενδιαφερόμενους (ιδιοκτήτες κ.λπ. των ακινήτων) η δυνατότητα προσφυγής στο αρμόδιο κατά τόπο Μονομελές Πρωτοδικείο, σε περίπτωση που δεν αποδέχονται την καθοριζόμενη από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης αξία των εκατέρωθεν του αγωγού ζωνών, καθώς και το ύψος της αποζημίωσης για τις ζημίες στην εκμετάλλευση των ακινήτων και για τις τυχόν λοιπές βλάβες ή φθορές αυτών από την κατασκευή του αγωγού.

2. Προβλέπεται η δυνατότητα έναρξης και συνέχισης εκτέλεσης του έργου του αγωγού ανεξαρτήτως της άσκησης προσφυγής ή οποιασδήποτε άλλης δικαστικής ενέργειας.

Άρθρο 170
Χρησιμοποίηση δημοτικών εκτάσεων

Παρέχεται στην εταιρεία η δυνατότητα να χρησιμοποιεί με αποζημίωση εκτάσεις που ανήκουν σε ΟΤΑ Α΄και Β΄βαθμού, οι οποίες είναι αναγκαίες για την κατασκευή του αγωγού και, σε περίπτωση που αυτές είναι κοινόχρηστες, να τις επαναφέρει στην προηγούμενη κατάσταση με δικές της δαπάνες.

Άρθρο 171
Απαλλοτρίωση ακινήτων

1. Επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση κάθε μορφής έκτασης μόνο κατά το μέτρο που είναι αναγκαία για την εκτέλεση του έργου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 17 του Συντάγματος και του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων, που κυρώθηκε με τον ν. 2882/2001 (Α΄ 17) για όλα τα σχετικά με την απαλλοτρίωση θέματα. Η απαλλοτρίωση επιτρέπεται μόνον υπέρ του Δημοσίου, την δε σχετική δαπάνη φέρει η εταιρεία.

2. Στις απαλλοτριωμένες εκτάσεις περιλαμβάνονται αυτοδικαίως και όλα τα επ' αυτών επικείμενα, όπως κτίσματα, δένδρα κ.λπ.

3. Οι απαλλοτριωμένες εκτάσεις προβλέπεται να παραδίδονται στην εταιρεία κατά χρήση.

Άρθρο 172
Ποινικές κυρώσεις – Μεταγραφή

1. Προβλέπονται ποινικές κυρώσεις για όσους παραβαίνουν τις διατάξεις του άρθρου 166 παρ. 1, 2 και 3 και του άρθρου 167 παρ. 1, εμποδίζοντας την εκτέλεση του έργου με δραστηριότητες επί των ακινήτων οι οποίες δεν επιτρέπονται (π.χ. φύτευση, δόμηση κ.λπ.).

2. Ορίζεται ότι μεταγράφονται στις μερίδες των δικαιούχων στο οικείο Υποθηκοφυλακείο και στο Κτηματολογικό Γραφείο αν υπάρχει οι αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με τις οποίες: α) ορίζεται η διαδρομή του αγωγού (άρθρο 165 παρ. 1), β) επιτρέπεται η προσωρινή κατάληψη και χρησιμοποίηση επιπλέον εδαφικών ζωνών για τις ανάγκες του έργου (άρθρο 166 παρ. 3) και γ) μειώνεται το πλάτος συγκεκριμένης ζώνης (άρθρο 167 παρ. 2).

Άρθρο 173
Παραχώρηση χρήσης αιγιαλού, παραλίας –
Υποθαλάσσια έργα- Χρήση Λιμένα

1. Παρέχεται η δυνατότητα παραχώρησης στην εταιρεία, με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Προστασίας του Πολίτη, του δικαιώματος χρήσης τμημάτων αιγιαλού, παραλίας, παρακείμενου θαλάσσιου χώρου και πυθμένα θάλασσας με την καταβολή σχετικής εύλογης αποζημίωσης, για την εγκατάσταση και λειτουργία του αγωγού και για την εκτέλεση κάθε είδους αναγκαίου για τον σκοπό αυτόν έργου και εργασιών, με ενδεικτική αναφορά ορισμένων.

2. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα παραχώρησης στην εταιρεία από τον φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης του Λιμένα Αλεξανδρούπολης ορισμένων χώρων αυτού κατά χρήση, αναγκαίων για την εξυπηρέτηση της λειτουργίας και συντήρησης του αγωγού και με όρους που θα περιλαμβάνονται σε σχετική σύμβαση που θα υπογράψουν οι εν λόγω ενδιαφερόμενοι μεταξύ των οποίων και η καταβολή ευλόγου ανταλλάγματος.

Άρθρο 174
Παρεκκλίσεις για απόκτηση ακινήτων

Προβλέπεται να μην ισχύουν για την εταιρεία ως προς τα ακίνητα που θα αποκτά για τις ανάγκες του έργου: α) οι ισχύουσες απαγορεύσεις κατάτμησης ακινήτων και κληροτεμαχίων δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 29 του ν. 1337/1983 (Α΄ 33) και 1 του α.ν. 431/1968 (Α΄ 115) και β) οι περιορισμοί κατάρτισης δικαιοπραξιών σε παραμεθόριες περιοχές από αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα δυνάμει του άρθρου 25 του ν. 1892/1990 (Α΄ 101).

Άρθρο 175
Πολεοδομικές ρυθμίσεις

Για την ανέγερση εγκαταστάσεων της εταιρείας που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση και λειτουργία του έργου, εισάγονται ως προς τους όρους δόμησης παρεκκλίσεις από τις ρυθμίσεις των άρθρων 1 και 4 του π.δ. 24/31.5.1982 ως προς την αρτιότητα των οικοπέδων, τον συντελεστή δόμησης κ.λπ..

Ενόψει όλων των ανωτέρω, η μείζων εθνική σημασία των έργων αυτών και η προφανής δημόσια ωφέλεια που απορρέει από την υλοποίησή τους επιβάλλουν τη διαμόρφωση ενός ειδικού νομικού πλαισίου, κατάλληλου να εγγυηθεί την επιτάχυνση των διαδικασιών εκτέλεσής τους.

Ανάλογη νομοθετική παρέμβαση κρίθηκε αναγκαία στο παρελθόν, οπότε και τα άρθρα 4 και 5 του ν.1929/1991 (Α΄19) θεσπίστηκαν για την άμεση και αδιαμφισβήτητη ρύθμιση θεμάτων, που αφορούσαν στη διαδρομή και στην εγκατάσταση αγωγού φυσικού αερίου από τη ΔΕΠΑ Α.Ε..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΑΓΩΓΟΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΙΤΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ (άρθρα 176-177)

1. Επί της αρχής των ρυθμίσεων

Η αναβάθμιση της θέσης της χώρας στο διεθνή ενεργειακό χάρτη επιτάσσει τη μέγιστη δυνατή διασύνδεσή της με πηγές φυσικού αερίου, μιας ενεργειακής μορφής που καταλαμβάνει πλέον κεντρική θέση στις προτεραιότητες της ενεργειακής πολιτικής, ενόψει της υψηλής της απόδοσης και της περιβαλλοντικής της προσφορότητας σε σχέση με τις παραδοσιακές μορφές ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται επιβεβλημένη η διεθνής συνεργασία για την ανάπτυξη δικτύων διακίνησης του φυσικού αερίου που συνδέουν την ελληνική επικράτεια με άλλα Κράτη και την καθιστούν διεθνή και περιφερειακό ενεργειακό κόμβο.

Ο Υποθαλάσσιος Αγωγός Φυσικού Αερίου για τη Διασύνδεση Ελλάδας-Ιταλίας (ΥΑΦΑ-ΠΟΣΕΙΔΩΝ ή IGI Poseidon) αποτελεί αντικείμενο των διατάξεων του ν. 3441/2006 (Α΄ 39), με τον οποίον κυρώθηκε η σχετική διακρατική συμφωνία. Για την υλοποίηση του έργου, το οποίο βρίσκεται σε προπαρασκευαστικό της κατασκευής στάδιο, έχει ήδη συσταθεί η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία ΥΑΦΑ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε. (IGI-POSEIDON).

Ταυτόχρονα, ο Αγωγός Φυσικού Αερίου για τη Διασύνδεση Ελλάδας-Βουλγαρίας (IGB) βρίσκεται σε ανάλογη προπαρασκευαστική φάση, δοθέντος ότι τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν ήδη δρομολογήσει τη διαδικασία σύστασης του φορέα υλοποίησης του έργου.

Ενόψει των ανωτέρω, από τα οποία προκύπτει η εθνική σημασία και η προφανής δημόσια ωφέλεια των έργων αυτών και η ομοιότητά τους με το έργο του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη, προκρίνεται να ισχύσουν και για τα έργα αυτά οι ρυθμίσεις των προηγούμενων άρθρων που αφορούν στο έργο του εν λόγω αγωγού, με σκοπό την επιτάχυνση των διαδικασιών εκτέλεσής τους.

2. Επί των επί μέρους άρθρων του νομοσχεδίου

Άρθρο 176
Αγωγοί Φυσικού Αερίου Διασύνδεσης Ελλάδας - Ιταλίας και Ελλάδας - Βουλγαρίας

Το άρθρο αυτό έχει ως αντικείμενο την ταυτοποίηση των έργων που υπάγονται στις ρυθμίσεις του παρόντος σχεδίου νόμου. Αναγνωρίζονται ως έργα εθνικής σημασίας και δημόσιας ωφέλειας και προσδιορίζονται κατά περιεχόμενο ο υποθαλάσσιος Αγωγός Φυσικού Αερίου για τη Διασύνδεση Ελλάδας-Ιταλίας (ΥΑΦΑ-ΠΟΣΕΙΔΩΝ ή IGI Poseidon) και ο Αγωγός Φυσικού Αερίου για τη Διασύνδεση Ελλάδας-Βουλγαρίας (IGB). Παράλληλα, παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον αρμόδιο Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής να εκδώσει τις αναγκαίες πράξεις για την χωροταξική ρύθμιση των έργων των Αγωγών.

Άρθρο 177
Οριοθέτηση έργων αγωγών

Με το άρθρο αυτό, προβλέπεται η εφαρμογή των ρυθμίσεων που εισάγονται με τα άρθρα 165 μέχρι 172, 173 παρ. 1 και τα άρθρα 174 και 175 για τη διαδρομή και εγκατάσταση του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη και για τους αγωγούς φυσικού αερίου του άρθρου 176.

Επιπλέον, εξατομικεύονται οι φορείς εκτέλεσης των έργων των εν λόγω αγωγών ως νομικά πρόσωπα εταιρικής μορφής που απολαμβάνουν των ρυθμίσεων του παρόντος για τους σκοπούς της επιτάχυνσης και της απρόσκοπτης υλοποίησης των έργων αυτών.

Με την παράγραφο τρία παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση θαλάσσιων δραστηριοτήτων, στο βαθμό που συνδέονται με τα σημεία διέλευσης του ελληνοϊταλικού Αγωγού και ενδέχεται να παραβλάπτουν τη λειτουργία του. Η θέση τέτοιων κανόνων πρέπει να επιφέρει την ελάχιστη δυνατή βλάβη σε νόμιμα δικαιώματα και να κατατείνει στην ασφάλεια των εγκαταστάσεων και των δραστηριοτήτων, χωρίς να παραβιάζει κανόνες του διεθνούς συμβατικού και εθιμικού δικαίου της θάλασσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ (άρθρα 178-193)

Άρθρο 178
Θέματα διαχείρισης- κατανομής δυναμικότητας διακρατικών διασυνδέσεων φυσικού αερίου

Κατά την εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης ια' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν.3428/2005 (Α΄ 313), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 16 του ν. 3661/2008 (Α΄89) προέκυψε ότι, με αυτές προβλέπεται μόνο η έκδοση της γνωμοδότησης της ΡΑΕ προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για τα αναφερόμενα στις εν λόγω διατάξεις θέματα και δεν προβλέπεται σε συνέχεια αυτής η έκδοση απόφασης του Υπουργού για την ρύθμιση των θεμάτων αυτών.

Έτσι με την προτεινόμενη ρύθμιση συμπληρώνονται οι ανωτέρω διατάξεις και παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από τη γνωμοδότηση αυτή της ΡΑΕ να ρυθμίζει γενικώς τα θέματα των διακρατικών διασυνδέσεων των αγωγών φυσικού αερίου καθώς και τα ειδικότερα θέματα διαχείρισης του δυναμικού των διασυνδέσεων αυτών, όπως οι όροι πρόσβασης, τα σχετικά τιμολόγια, κλπ καθώς και των σχετικών κανονισμών και διατηρείται επίσης παράλληλα η αρμοδιότητα της ΡΑΕ να παρακολουθεί και να εποπτεύει τη διαχείριση του δυναμικού των διασυνδέσεων και να συνεργάζεται για το σκοπό αυτό με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών.

Άρθρο 179
Τροποποίηση διατάξεων ν. 2364/1995 και ν. 3428/2005

Σχετικά με την ίδρυση των τριών νέων Ε.Π.Α στις γεωγραφικές περιοχές της Στερεάς Ελλάδας και Εύβοιας, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, για τις οποίες τυγχάνουν εφαρμογής οι σχετικές διατάξεις των νόμων 2364/1995 (Α΄ 252), 3428/2005 (Α΄ 313) και 3734/2009 (Α΄ 8), χορηγήθηκε, μετά από αίτηση της Ελληνικής Κυβέρνησης, με την υπ' αριθμ. Πρωτοκόλλου 22836/11.09.2008 Απόφαση της Επιτροπής παρέκκλιση επί συγκεκριμένων διατάξεων της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ.

Επί τη βάσει της Απόφασης Παρέκκλισης υφίσταται α-

νάγκη τροποποίησης ορισμένων διατάξεων του εθνικού νομοθετικού πλαισίου, ώστε να υπάρξει συμμόρφωση αυτού με τους περιορισμούς και τις απαγορεύσεις που επιτάσσει η προαναφερόμενη Απόφαση Παρέκκλισης. Οι ρυθμίσεις που προτείνονται σκοπό έχουν να προσαρμόσουν τις διατάξεις του ν. 2364/1995, ώστε να δημιουργήσουν ένα συμβατό νομοθετικό πλαίσιο τόσο με την Απόφαση Παρέκκλισης όσο και με τις διατάξεις του μεταγενέστερου ν. 3428/2005, βάσει των οποίων θα προκηρυχθούν οι σχετικοί διαγωνισμοί και το οποίο θα συμβάλλει καθοριστικά στην προσέλκυση ιδιωτών επενδυτών για συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο των τριών νέων Ε.Π.Α.

Επιπλέον, προβλέπεται το αργότερο μέχρι την παρέλευση ενός (1) έτους από την έναρξη λειτουργίας καθενός εκ των αγωγών μεταφοράς φυσικού αερίου υψηλής πίεσης που θα διέρχονται από τις γεωγραφικές περιοχές των Περιφερειών Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου, η Δ.ΕΠ.Α. Α.Ε. να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για τη δημιουργία και λειτουργία με τη μορφή ανωνύμων εταιρειών δύο (2) νέων Ε.Π.Α., ήτοι της Ε.Π.Α. Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας και της Ε.Π.Α. Πελοποννήσου με γεωγραφικά όρια δραστηριότητας τις αντίστοιχες Περιφέρειες

1. Επειδή η χρονική ισχύς της άδειας διανομής φυσικού αερίου επί τη βάσει των διατάξεων του ν. 2364/1995 (δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 4) έχει ορισθεί από είκοσι πέντε (25) μέχρι τριάντα πέντε (35) έτη, κρίνεται σκόπιμο να αποσαφηνισθεί ότι η παρεχόμενη από τον ίδιο νόμο δυνατότητα παράτασης της χρονικής ισχύος της άδειας διανομής φυσικού αερίου θα αφορά χρονικό διάστημα και πέραν των 35 ετών.

2. Σχετικά με τους όρους τους οποίους θα πρέπει να περιλαμβάνει η άδεια διανομής, η παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995 συμπληρώνεται για λόγους εναρμόνισης με το άρθρο 28 του Κανονισμού αδειών φυσικού αερίου σχετικά με τη δραστηριότητα της διανομής.

3. Αναφορικά με το ποσοστό συμμετοχής του ιδιώτη επενδυτή στο μετοχικό κεφάλαιο των Ε.Π.Α που θα συσταθούν, τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995, όπως ισχύει σήμερα, ώστε να επιτυγχάνεται συμμόρφωση με τη σχετική περιοριστική διάταξη της Απόφασης Παρέκκλισης σχετικά με το θέμα αυτό, η οποία απαγορεύει τον εκ των προτέρων καθορισμό του ποσοστού συμμετοχής του ιδιώτη επενδυτή στο 49% στις νέες Ε.Π.Α. Σύμφωνα με την Απόφαση Παρέκκλισης, η κατανομή των μετοχών των Ε.Π.Α μεταξύ της ΔΕΠΑ και των ιδιωτών επενδυτών θα εξαρτάται αποκλειστικά από την εισφορά κάθε μετόχου στο κεφάλαιο της αντίστοιχης Ε.Π.Α. Αναφορικά με το προκηρυσσόμενο ποσοστό, αυτό ορίζεται κατ' ελάχιστο σε ποσοστό 35%, δεδομένου ότι ο ιδιώτης επενδυτής θα αναλάβει το δικαίωμα διαχείρισης των Ε.Π.Α.

4. Σύμφωνα με την Απόφαση Παρέκκλισης προστίθενται στα συμβατικά τεύχη των διαγωνισμών συγκεκριμένοι περιορισμοί που σχετίζονται με την υποχρέωση επανεπένδυσης, δικαιώματα ελέγχου πλειοψηφίας, κλπ.

5. Σύμφωνα με την Απόφαση Παρέκκλισης οι ιδιώτες επενδυτές που θα συμμετάσχουν στους διαγωνισμούς δεν θα υποχρεούνται να υποβάλλουν σχέδιο σύμβασης προμήθειας φυσικού αερίου διάρκειας τουλάχιστον πέντε (5) ετών, αλλά δύναται να υποχρεωθούν να επιβεβαιώσουν ότι έχουν εξασφαλίσει δικαίωμα αγοράς φυσικού αερίου για περίοδο που δεν θα υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη. Στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου να διασφαλιστεί κατ' ελάχιστον η ασφάλεια εφοδιασμού των Ε.Π.Α. οι ιδιώτες επενδυτές θα υποβάλλουν δήλωση επιβεβαίωσης εξασφάλισης δικαιώματος αγοράς ή εφόσον δύνανται, προσύμφωνο αγοράς φυσικού αερίου με ελάχιστους όρους που θα καλύπτουν (i) τη μέγιστη διάρκεια μη δυνάμενη να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, (ii) τις ελάχιστες ετήσιες ποσότητες φυσικού αερίου μη δυνάμενες να υπερβούν τις ανώτατες ποσότητες που έχουν προσδιορισθεί με την ως άνω απόφαση παρέκκλισης, και (iii) τα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ στα οποία θα παραδίδονται οι ως άνω ποσότητες αερίου.

6. Η διάταξη της παρ. 23 του άρθρου 7 του ν. 2364/1995, όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 31, του ν. 3734/2009 σχετικά με τη δυνατότητα επικαιροποίησης της έκθεσης αποτίμησης των εισφερομένων σε είδος από την ΕΔΑ προς την αντίστοιχη νέα Ε.Π.Α. για κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου, τροποποιείται λαμβανομένου υπόψη της απορρόφησης της ΕΔΑ από τη Δ.ΕΠ.Α. Α.Ε. αλλά και του σχετικού περιορισμού που εισάγει η Απόφαση Παρέκκλισης σχετικά με την υποχρέωση της Δ.ΕΠ.Α. Α.Ε. να έχει συνταχθεί εκ των προτέρων η σχετική έκθεση αποτίμησης και να έχει τεθεί υπόψη των προεπιλεγέντων στα πλαίσια υποβολής της οικονομικής τους προσφοράς.

7. Η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 3428/2005 αναφέρει μεταξύ άλλων στο δεύτερο εδάφιο ότι η υπουργική απόφαση αναφορικά με την προκήρυξη του διαγωνισμού για τις νέες Ε.Π.Α πρέπει να ρυθμίζει και τους όρους προμήθειας φυσικού αερίου κάθε υπό σύσταση Ε.Π.Α. Η διάταξη αυτή καταργείται προκειμένου να μην υφίσταται σύγκρουση με την Απόφαση Παρέκκλισης, η οποία προβλέπει ότι οι ιδιώτες επενδυτές δεν θα υποχρεούνται να παράσχουν σχέδιο σύμβασης προμήθειας φυσικού αερίου για τουλάχιστον πέντε (5) έτη αλλά μία δήλωση από τον προμηθευτή φυσικού αερίου επιβεβαίωσης εξασφάλισης του δικαιώματος αγοράς φυσικού αερίου για περίοδο που δεν θα υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη.

Άρθρο 180
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3175/2003

Με τις παραγράφους 1 και 2 προβλέπεται πιο ευέλικτη διαδικασία για την εκμίσθωση των δικαιωμάτων έρευνας και διαχείρισης γεωθερμικού δυναμικού που πιθανολογείται ότι θα οδηγήσει στην προσέλκυση επενδυτών.

Με την παράγραφο 3 καθιερώνεται τέλος υπέρ των Ο-ΤΑ Α΄ βαθμού στα όρια των οποίων βρίσκεται η γεωθερμική εκμετάλλευση

Με την παράγραφο 4 ορίζεται, πέραν των προβλεπομένων ελεγκτικών διαδικασιών, ότι οι διαδικασίες, οι μέθοδοι παρακολούθησης και ο έλεγχος των γεωθερμικών εργασιών σε επίπεδο Αποκεντρωμένης Διοίκησης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Άρθρο 181
Μεταλλευτικές - Λατομικές εργασίες εντός δασών - δασικών εκτάσεων

Η προτεινόμενη προσθήκη στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 57 του ν.998/1979 (Α΄ 289), έχει ως σκοπό:

α. την παροχή, υπό αυστηρές προϋποθέσεις, της δυνατότητας απόθεσης καταλοίπων της μεταλλουργικής επεξεργασίας τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν και περαιτέρω, εντός δασών ή δασικών εκτάσεων που ευρίσκονται εντός της ζώνης οριστικής παραχώρησης του μεταλλευτικού χώρου όπου ασκείται μεταλλουργική δραστηριότητα.

Η ρύθμιση αυτή είναι αναγκαία γιατί δίνει διέξοδο στη διαχείριση προϊόντων, παραπροϊόντων και υπολειμμάτων της συνολικής αλυσίδας εκμετάλλευσης των ορυκτών πρώτων υλών, ώστε η εκμετάλλευση αυτών να γίνεται με όρους βιώσιμης ανάπτυξης και να αποφεύγεται διάσπαρτη και ευκαιριακή κατάληψη χώρων χωρίς υποδομές εντός δασών και δασικών εκτάσεων.

Επίσης, με τη ρύθμιση αυτή επιτυγχάνεται ο περιορισμός των επεμβάσεων εντός δασών ή δασικών εκτάσεων στις περιοχές εκείνες μόνο όπου υπάρχει διαπιστωμένη ανάγκη επέμβασης για την εξυπηρέτηση της μεταλλουργικής δραστηριότητας, διότι υποχρεώνεται ο φορέας της μεταλλουργικής δραστηριότητας σε ενδελεχή εξέταση της καταλληλότητας και της χωρητικότητας της θέσης υποδοχής των καταλοίπων για λόγους περιβαλλοντικής προστασίας (πχ, γεωτεκτονικά συστήματα, υδροφόροι ορίζοντες κλπ) σε συνδυασμό με τη βιωσιμότητα της δραστηριότητας, πράγματα τα οποία σταθμίζονται κατά το στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, προκειμένου να χορηγηθεί ή μη η έγκριση.

β. την παροχή της δυνατότητας χρησιμοποίησης προσωρινά των χώρων των ανενεργών μεταλλείων και λατομείων για τα οποία έχει χορηγηθεί έγκριση επέμβασης, ως χώρων απόθεσης, επεξεργασίας και αξιοποίησης αποβλήτων προερχομένων από εκσκαφές κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ), στο πλαίσιο της αποκατάστασης και αναδάσωσης των εκτάσεων αυτών, με προφανές όφελος για το περιβάλλον, αφού α) μέσω της διαδικασίας αυτής ανακτώνται υλικά τα οποία καλύπτουν ανάγκες της κοινωνίας, τα οποία σε διαφορετική περίπτωση θα έπρεπε να εξορυχθούν πρωτογενώς, με ό,τι αυτό συνεπάγεται σε επίπεδο περιβαλλοντικών επιπτώσεων, β) τα δε οριστικώς απορριπτόμενα υλικά συμμετέχουν στην υλοποίηση του προγράμματος αποκατάστασης του μεταλλείου ή λατομείου και γ) αποφεύγεται η δέσμευση «παρθένων» εκτάσεων για την υποδοχή των δραστηριοτήτων απόθεσης, επεξεργασίας και αξιοποίησης αποβλήτων προερχομένων από εκσκαφές κατασκευές και κατεδαφίσεις.

Άρθρο 182
Παράταση προθεσμίας για τον καθορισμό λατομικών περιοχών

Με τις προτεινόμενες διατάξεις παρατείνεται για μία ακόμη πενταετία, η προθεσμία καθορισμού λατομικών περιοχών (ή των χώρων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων του άρθρου 15 του ν. 1515/1985), προκειμένου να ολοκληρωθεί το σύστημα καθορισμού των λατομικών περιοχών σε όλους τους Νομούς της Χώρας.

Παράλληλα η διαδικασία καθορισμού των εν λόγω περιοχών εναρμονίζεται με τις απαιτήσεις του νέου νομοθετικού πλαισίου το οποίο προέκυψε από την ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο των διατάξεων της οδηγίας 2001/42/ΕΚ δια της κ.υ.α. υπ' αριθ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28.7.2006 (1225/Β/5.12.2006)

Η ολοκλήρωση του συστήματος καθορισμού των λατομικών περιοχών είναι ύψιστης σημασίας, καθώς μόνο κατ' εξαίρεση και σε συγκεκριμένες περιπτώσεις είναι επιτρεπτή η εκμετάλλευση λατομείων αδρανών υλικών εκτός λατομικών περιοχών. Μία από αυτές είναι και η περίπτωση που δεν έχει καταστεί δυνατή με τη διαδικασία του άρθρου 3 του ν. 2115/1993 η δημιουργία λατομικής περιοχής σε συγκεκριμένη επαρχία ή νήσο. Συνεπώς, εφόσον η Διοίκηση αποστερηθεί της δυνατότητας να καθορίσει λατομικές περιοχές σε κάποιους Νομούς, θα καταστεί επιτρεπτή η εκμετάλλευση λατομείων αδρανών υλικών εκτός λατομικών περιοχών και, άρα, θα καταστρατηγηθεί το πνεύμα του νομοθέτη, που ήταν η συγκέντρωση της λατομικής δραστηριότητας σε κατάλληλα επιλεγμένες περιοχές.

Βεβαίως, ο νομοθέτης έθεσε και συγκεκριμένη προθεσμία για τον καθορισμό των λατομικών περιοχών (ή των χώρων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων του άρθρου 15 του ν. 1515/1985), πλην όμως, αφ' ενός αυτή η προθεσμία δεν είναι αποκλειστική, αφετέρου η μη ολοκλήρωση του συστήματος καθορισμού των λατομικών περιοχών αναιρεί την ουσία της νομοθετικής ρύθμισης του άρθρου 3 του Ν.1428/1984, όπως ισχύει, που είναι, πρωτίστως, ο καθορισμός των λατομικών περιοχών και η συγκέντρωση της λατομικής δραστηριότητας εντός αυτών και, δευτερευόντως, το χρονικό πλαίσιο ολοκλήρωσης του συστήματος. Εξάλλου, στις περισσότερες περιπτώσεις η καθυστέρηση που, όντως, έχει σημειωθεί δεν οφείλεται σε αδράνεια της Διοίκησης, αλλά σε διάφορους λόγους, όπως αποχαρακτηρισμός ή μη ενεργοποίηση υφιστάμενων λατομικών περιοχών, πιέσεις των τοπικών κοινωνιών, εκδόσεις αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι οποίες είχαν ως συνέπεια ή επέβαλαν τον αποχαρακτηρισμό τους, είτε ακόμη και λόγω αμφισβητήσεων ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς τους.

Άρθρο 183
Παράταση λειτουργίας λατομείων αδρανών υλικών και λατομείων μαρμάρων

Με την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου παρατείνεται μέχρι 31.12.2013, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, η λειτουργία των λατομείων αδρανών υλικών των οποίων δεν έχει λήξει η ισχύς των περιβαλλοντικών όρων και τα οποία λειτουργούν εντός λατομικών περιοχών (ή εντός των χώρων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων του άρθρου 15 του ν. 1515/1985) ή με βάση τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 2α και 2β του ν. 1428/1984, όπως ισχύουν, και των οποίων οι συμβάσεις μίσθωσης ή οι άδειες εκμετάλλευσης έχουν συμπληρώσει ή συμπληρώνουν μέχρι 31.12.2012 την προβλεπόμενη διάρκεια των τριάντα ετών.

Σκοπός της διάταξης είναι η αποτροπή της διακοπής της λειτουργίας των εν λόγω λατομείων, μόνο και μόνο επειδή συμπλήρωσαν την τριακονταετία. Η συγκεκριμένη διάρκεια ισχύος των συμβάσεων μίσθωσης ή αδειών εκμετάλλευσης καθιερώθηκε με το ν. 2115/1993, διότι τότε ο νομοθέτης έκρινε, όπως προκύπτει και από την εισηγητική έκθεσή του, ότι αυτή ήταν επαρκής για την απόσβεση των σημαντικών δαπανών που απαιτούντο για τη δημιουργία σύγχρονων λατομείων (αγορά - ανανέωση εγκαταστάσεων, μηχανικού εξοπλισμού, δημιουργία έργων υποδομής, διανοίξεως λατομείων κλπ). Αυτή η

προσέγγιση, όμως, δεν ανταποκρίνεται πλέον στις σύγχρονες επιταγές και δεν λαμβάνει υπόψη σημαντικές παραμέτρους.

Τούτο διότι η ορθολογική διαχείριση του φυσικού πλούτου επιτάσσει την πλήρη αξιοποίηση των κοιτασμάτων σε θέσεις, όπου έχει ήδη συντελεσθεί η επέμβαση στο περιβάλλον, καθώς αυτή αποτελεί την πιο ενδεδειγμένη από περιβαλλοντική άποψη λύση. Εξάλλου, δεδομένου ότι οι πρώτες συμβάσεις μίσθωσης ή άδειες εκμετάλλευσης χρονολογούνται από το 1977, η σταδιακή διακοπή λειτουργίας των λατομείων αδρανών υλικών που έχει αρχίσει το 2007 έχει ιδιαίτερα αρνητικές επιπτώσεις για την εθνική και την τοπική οικονομία.

Με γνώμονα τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης οι οποίες επιβάλλουν την ορθολογικότερη και πλήρη αξιοποίηση των φυσικών πόρων και την αποτελεσματικότερη προστασία του περιβάλλοντος, το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προτίθεται, στο αμέσως επόμενο διάστημα, να προτείνει νέο σχέδιο νόμου, προκειμένου να αντιμετωπιστούν συνολικά τα προβλήματα που αναδύθηκαν προϊόντος του χρόνου από την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας και να απλουστευθεί το νομικό πλαίσιο λειτουργίας των λατομικών εν γένει εκμεταλλεύσεων με σκοπό την ισόρροπη ανάπτυξη και την απρόσκοπτη αξιοποίηση των κοιτασμάτων, μέχρις εξαντλήσεώς τους, με ορθολογικό τρόπο και το οποίο θα λαμβάνει, παράλληλα, μέριμνα για την προστασία και αποκατάσταση του περιβάλλοντος. Η αξιοποίηση όλων των πηγών του εθνικού πλούτου για την εξυπηρέτηση του γενικού συμφέροντος δεν αποτελεί μόνο υποχρέωση της πολιτείας και συνταγματική επιταγή, αλλά και σημαντική παράμετρο που ενσωματώνεται διεθνώς στις αναπτυξιακές πολιτικές και, ιδίως, της Ε.Ε., όπως στην πρόσφατη πρωτοβουλία του Επιτρόπου Verheugen «Πρωτοβουλία για τις πρώτες ύλες – Κάλυψη των ουσιωδών αναγκών μας για ανάπτυξη και απασχόληση στην ευρώπη (COM(2008)699)». Η εξορυκτική δραστηριότητα αναπτύσσεται ουσιαστικά στην περιφέρεια, όπου οι γεωλογικοί και κοιτασματολογικοί παράγοντες το επιτρέπουν, συμβάλλοντας στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στηρίζοντας συναφείς οικονομικές δραστηριότητες. Δεδομένης, λοιπόν, της συμβολής της αξιοποίησης του ορυκτού πλούτου στην περιφερειακή ανάπτυξη, αλλά και της διαχρονικής ζήτησης των λατομικών προϊόντων, οι αποφάσεις της Διοίκησης πάνω σε θέματα εγκατάστασης και λειτουργίας εκμεταλλεύσεων λατομείων θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα συγκερασμού της προστασίας του περιβάλλοντος με την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω, η διακοπή λειτουργίας των λατομείων του εν λόγω άρθρου λόγω συμπλήρωσης της τριακονταετίας τη δεδομένη χρονική περίοδο και πριν τεθεί σε εφαρμογή το νέο νομικό πλαίσιο, μόνο προβλήματα θα δημιουργούσε. Με γνώμονα λοιπόν την ομαλή και οικονομικά συμφέρουσα τροφοδοσία της χώρας με αδρανή υλικά, είναι αναγκαίο να παραταθεί η λειτουργία των εν λόγω λατομείων μέχρι 31.12.2013, εύλογο χρονικό διάστημα εντός του οποίου θα μπορούσε να ολοκληρωθεί η διαδικασία επεξεργασίας και θέσπισης του νέου νομικού πλαισίου.

Βεβαίως, ως προϋπόθεση για την παράταση της λειτουργίας των λατομείων τίθεται η ανανέωση των περιβαλλοντικών όρων καθώς και των σχετικών εγγυητικών επιστολών για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την μελέτη αποκατάστασης του περιβάλλοντος και την καλή εκτέλεση των συμβάσεων μίσθωσης, λαμβάνοντας υπόψη και το γεγονός ότι η παράταση που δίνεται έχει το χαρακτήρα προσωρινής ρύθμισης μέχρι τη μετάβαση στο νέο νομικό πλαίσιο.

Με την παράγραφο 2 ρυθμίζεται ομοίως και η περίπτωση των λατομείων μαρμάρων, οι άδειες των οποίων έχουν λήξει ή λήγουν. Το νομικό πλαίσιο που διέπει σήμερα την εκμετάλλευση των λατομείων μαρμάρων είναι ο ν. 669/1979, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Το ειδικότερο θέμα της χρονικής παράτασης των αδειών εκμετάλλευσης και των συμβάσεων των λατομείων μαρμάρων ρυθμίζεται αναλυτικά από τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 2702/1999. Με βάση τις διατάξεις αυτές το μέγιστο χρονικό διάστημα μέχρι του οποίου μπορεί να παραταθούν οι εν λόγω άδειες και μισθώσεις είναι τα σαράντα (40) έτη.

Δεδομένου ότι η υποχρέωση εφοδιασμού των λατομείων μαρμάρων με άδεια εκμεταλλεύσεως θεσπίσθηκε με τις διατάξεις του Ν.Δ. 433/1970, το οποίο εκδόθηκε στις 3.2.1970, αρχίζει πλέον να συμπληρώνεται η μέγιστη χρονική διάρκεια των σαράντα (40) ετών που προβλέπουν οι ισχύουσες διατάξεις. Ήδη όμως έχει λήξει ο μέγιστος χρόνος των σαράντα (40) ετών για τις μισθώσεις πολύ περιορισμένου αριθμού λατομείων μαρμάρου, καθώς η σύναψη της σύμβασης μίσθωσης προηγείται πάντοτε της έκδοσης της άδειας εκμετάλλευσης.

Εντός των αμέσως επόμενων ετών πρόκειται να συμπληρωθεί ο μέγιστος χρόνος των σαράντα (40) ετών για τις μισθώσεις ή/και τις άδειες εκμετάλλευσης μεγάλου αριθμού λατομείων μαρμάρων με αποτέλεσμα μεγάλος αριθμός λατομείων να αναγκασθεί να διακόψει τη λειτουργία του. Τούτο θα έχει αρνητικές συνέπειες, τόσο για την εθνική οικονομία, καθώς δεν μπορεί να προβλεφθεί ότι θα υπάρξουν αντίστοιχες νέες εκμεταλλεύσεις, όσο και για το περιβάλλον, καθώς θα απαιτηθούν επεμβάσεις σε νέες πιθανές μαρμαροφόρες περιοχές. Επιπλέον για τα περισσότερα από τα λειτουργούντα λατομεία μαρμάρων πληρούνται οι προϋποθέσεις (ύπαρξη κοιτάσματος, απουσία απαγορευτικών της λατομείας λόγων κ.λ.π.) για την συνέχιση της λειτουργίας τους.

Η επαύξηση της χρονικής διάρκειας των αδειών εκμετάλλευσης των λατομείων μαρμάρων και των αντίστοιχων συμβάσεων μίσθωσης έως τις 31.12.2013 κρίνεται σκόπιμη: Πρώτον από περιβαλλοντικής απόψεως, αφού είναι περιβαλλοντικά φιλικότερο να γίνεται κατά το δυνατόν πληρέστερη αξιοποίηση των κοιτασμάτων μαρμάρου σε θέσεις στις οποίες έχει ήδη συντελεσθεί η επέμβαση στο περιβάλλον και έχουν ήδη κατασκευασθεί τα απαιτούμενα έργα υποδομής (δρόμοι, εγκαταστάσεις κ.λ.π.). Δεύτερον από οικονομικής απόψεως δεδομένου ότι συνεπάγεται επέκταση του χρόνου απόσβεσης των σχετικών επενδύσεων, δεν απαιτούνται δαπάνες για έρευνες σε νέες περιοχές ή δαπάνες για εκμετάλλευση νέων λατομείων και των αντίστοιχων έργων υποδομής, γεγονός σημαντικό ιδιαίτερα στη σημερινή δύσκολη οικονομική συγκυρία για έναν κλάδο όπως αυτός του μαρμάρου, ο οποίος έχει σημαντική συμβολή στην Εθνική Οικονομία και ιδιαίτερα στην περιφερειακή ανάπτυξη και απασχόληση, ενώ πλήττεται από την οικονομική κρίση στον κατασκευαστικό κλάδο και τον διεθνή ανταγωνισμό από αντίστοιχα προϊόντα χωρών όπως η Τουρκία, η Κίνα

η Ινδία κ.λ.π. στις οποίες υπάρχουν πολύ μικρότερες περιβαλλοντικές υποχρεώσεις και κοινωνικά ή μισθολογικά βάρη.

Με την παραγραφο 3 του εν λόγω άρθρου, θεσπίζεται η καταβολή «πράσινου τέλους» από τους εκμεταλλευτές των λατομείων των προηγούμενων παραγράφων. Το τέλος αυτό θα ανέρχεται στο 1% επί της αξίας των πωλούμενων προϊόντων και θα κατατίθεται σε ειδικό προς τούτο τραπεζικό λογαριασμό του Πράσινου Ταμείου. Είναι σημαντικό ότι το τέλος αυτό θα διατίθεται αποκλειστικά για περιβαλλοντικές δράσεις στην περιοχή των τοπικών ή δημοτικών κοινοτήτων στις οποίες λειτουργούν τα εν λόγω λατομεία, αντισταθμίζοντας έτσι τις οχλήσεις ή περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις που ενδεχομένως υφίσταται η περιοχή από τη λειτουργία τους.

Τέλος με την παραγραφο 3 του εν λόγω άρθρου, εξαιρούνται των ρυθμίσεων των παραγράφων 1 και 3 τα λατομεία τα οποία δεν συμπληρώνουν τριακονταετία μέχρι 31.12.2013, ώστε να συνεχίσουν την λειτουργία τους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις ήδη ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 184
Αποκέντρωση αρμοδιότητας παραγωγής
ANFO και SLURRIES

Με τις προτεινόμενες διατάξεις αποκεντρώνονται οι αρμοδιότητες που αφορούν στην παραγωγή ANFO και SLURRIES (γαλακτωμάτων), επί εγκαταστάσεων ευρισκομένων πάνω σε οχήματα, εντός μεταλλευτικών και λατομικών χώρων, ώστε να ασκούνται από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας στις οποίες ανήκει και η συναφής αρμοδιότητα χορήγησης αδειών εγκαταστάσεως και λειτουργίας αποθηκών εκρηκτικών υλών και καψυλλίων εντός μεταλλευτικών και λατομικών χώρων.

Άρθρο 185
Τροποποίηση του ν. 3557/2007

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 του α.ν. 1838 της 8/9 Ιουνίου 1951 “Περί εκτελέσεως των έργων Υδρεύσεως των Αθηνών-Πειραιώς- -Περιχώρων” (Α΄ 170) ορίστηκε ότι: “Επιτρέπεται η επίταξις υπό του Υπουργού των Δημοσίων Έργων χώρων ή πραγμάτων αμέσως αναγκαιούντων εις την εκτέλεσιν των έργων υπό όρους και αποζημιώσεις κανονιζομένους και εγκρινομένους υπό του Υπουργού μετά γνώμην του κατά το άρθρον 3 Συμβουλίου”.

Η παραπάνω διάταξη ενσωματώθηκε στο άρθρο Πέμπτο του ν. 3555/2007 για την “Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου “Ιονία Οδός” από Αντίρριο μέχρι Ιωάννινα, ΠΑΘΕ Αθήνα (Α/Κ Μεταμόρφωσης) - Μαλιακός (Σκάρφεια) και Συνδετήριου Κλάδου του ΠΑΘΕ Σχηματάρι - Χαλκίδα και λοιπές διατάξεις” (Α΄ 81/16.04.2007) σύμφωνα με το οποίο: “ 1. Για την κατασκευή των έργων της παραγράφου 1 του άρθρου τέταρτου του παρόντος, καθώς και των έργων που συγχρηματοδοτούνται από κοινοτικά προγράμματα και υπό την προϋπόθεση ότι έχει κηρυχθεί απαλλοτρίωση για την απόκτηση των αναγκαίων εκτάσεων, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 5 του ν. 1838/1951 (170 Α`), προς εκτέλεση των έργων μέχρι τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης. Η καταβληθείσα λόγω της επίταξης αποζημίωση συμψηφίζεται με την αποζημίωση εκ της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως, όπως αυτή καθορίζεται από τα αρμόδια δικαστήρια, εφόσον αφορά την αξία απαλλοτριουμενων ακινήτων ή και των επικειμένων τους, ενώ δεν υπόκειται σε συμψηφισμό η αποζημίωση λόγω επίταξης που αφορά την προσωρινή στέρηση της χρήσης των ακινήτων. 2. Η παρ. 20β του άρθρου 6 του ν. 2052/1992 (Α΄ 94) έχει ανάλογη εφαρμογή στα ως άνω έργα. 3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων και της παραγράφου 2 του άρθρου τέταρτου του παρόντος νόμου έχουν ανάλογη εφαρμογή στις αναγκαστικές απαλλοτριώσεις εδαφικών εκτάσεων και των επικειμένων τους που κρίνονται απαραίτητες για την απόληψη λιγνίτη με σκοπό την απρόσκοπτη λειτουργία των εργοστασίων της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού”.

Με την ως άνω διάταξη προβλέπεται ρητά πλέον η δυνατότητα επίταξης- προ της συντέλεσης της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης - εδαφικών εκτάσεων και των επικειμένων τους που κρίνονται απαραίτητες για την απόληψη λιγνίτη, κατά τρόπο όμως που δεν ρυθμίζεται ούτε η διοικητική διαδικασία υλοποίησης της δυνατότητας του Νόμου, ούτε η (οικονομική) διασφάλιση του θιγόμενου ιδιοκτήτη αλλά ούτε και προκύπτει με σαφήνεια οι λόγοι δημοσίου συμφέροντος που δικαιολογούν την εξαιρετική αυτή ρύθμιση. Ως προς το τελευταίο αυτό σημείο, επισημαίνεται ότι, αφενός μεν η γραμματική διατύπωση της υφιστάμενης διάταξης (“....με σκοπό την απρόσκοπτη λειτουργία των εργοστασίων της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού...”) επιδέχεται ευρύτατα περιθώρια ερμηνείας, αφετέρου δε το γεγονός ότι η ρύθμιση επικεντρώνεται αποκλειστικά στη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού, έρχεται σε αντίθεση με τα όσα όρισε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (υπόθεση COMP/B-/38.700 κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμ. Ε (2009) 6244)) αναφορικά με την διαπίστωση της προστασίας της δεσπόζουσας θέσης της Δ.Ε.Η. στην εθνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και τα μέτρα που προτάθηκαν για την άρση της παραβίασης του άρθρου 86 της ΣυνθΕΚ.

Με την προταθείσα Τροποποίηση σκοπείται συνεπώς αφενός η δυνατότητα σαφούς πρακτικής εφαρμογής και υπηρεσιακής υλοποίησης των διατάξεων του άρθρου Πέμπτου του Ν 3557/2007, αφετέρου η θέσπιση όρων προστασίας του ιδιοκτήτη και της περιουσίας του και εκ τρίτου ο περιορισμός του μέτρου αυτού στην εξαιρετική και μόνον περίπτωση όπου επαπειλείται η ενεργειακή επάρκεια του Συστήματος, αδιακρίτως προς το πρόσωπο του τροφοδοτούντος Παραγωγού. Ειδικότερα:

(α). Κατά το πρώτο εδάφιο της προταθείσας Τροποποίησης, η επίταξη επιτρέπεται προκειμένου να διασφαλισθεί η ενεργειακή επάρκεια του Συστήματος. Στο βαθμό που η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τους Ατμοηλεκτικούς Σταθμούς (ΑΗΣ), εξαρτάται απόλυτα από την τροφοδοσία των τελευταίων με εξορυσσόμενες ποσότητες λιγνίτη, η μη τροφοδοσία αυτών με τις απαραίτητες ποσότητες - λόγω πρόσκαιρης αδυναμίας εξόρυξης οφειλόμενης στην αδυναμία επέμβασης στο υπό απαλλοτρίωση ακίνητο μέχρι τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης – δύναται να επαπειλείσει, ανάλογα πάντα και με την παραγόμενη ισχύ του τροφοδοτούμενου ΑΗΣ, την επάρκεια του Συστήματος επηρεάζοντας συνακόλουθα και νομοτελειακά την ηλεκτροδότηση περιοχών που τροφοδοτούνται από τον συγκεκριμένο ΑΗΣ. Στις περιπτώσεις

αυτές και προκειμένου να αποφευχθεί η κατακόρυφη μείωση των παραγωγικών δυνατοτήτων του ελλιπώς τροφοδοτούμενου ΑΗΣ ώστε να συνεχίσει απρόσκοπτα η ηλεκτροδότηση περιοχών της επικράτειας που εξαρτώνται ενεργειακά από τον συγκεκριμένο ΑΗΣ, για όσο χρόνο διαρκέσουν οι εκκρεμείς δικαστικές διαδικασίες, καθίσταται προφανής ο χαρακτήρας και το εύρος του δημοσίου συμφέροντος που υπηρετείται από την έγκαιρη και επείγουσα υλοποίηση του μέτρου της επίταξης και μάλιστα σε έναν τόσο κρίσιμο τομέα όπως η απρόσκοπτη ηλεκτροδότηση της χώρας.

(β). Κατά το δεύτερο εδάφιο της προταθείσας Τροποποίησης διευκρινίζεται ότι ο κίνδυνος κατάρρευσης της ενεργειακής επάρκειας του Συστήματος, ο οποίος και αποτελεί καταλυτική προϋπόθεση για την εφαρμογή του μέτρου της επίταξης, λόγω ακριβώς του εθνικού χαρακτήρα και της άμεσης κοινωνικής ανάγκης που εγείρει, αποφασίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και ΠΕΚΑ. Αρμόδιο όργανο για να εισηγηθεί το εξαιρετικό αυτό μέτρο καθίσταται η Γενική Διεύθυνση Φυσικού Πλούτου του ΥΠΕΚΑ, η οποία αποτελεί την πλέον εξειδικευμένη διοικητική Υπηρεσία σε θέματα και δραστηριότητες που αφορούν την εξόρυξη λιγνίτη και η οποία δύναται να εντοπίσει και εξαντλήσει τυχόν εναλλακτικές λύσεις προτού εισηγηθεί υπέρ του μέτρου της επίταξης.

(γ). Η διασφάλιση του θιγόμενου ιδιοκτήτη προβλέπεται στα επόμενα εδάφια της προταθείσας Τροποποίησης, με τη σύνταξη εμπεριστατωμένης έκθεσης εκτίμησης της αποζημίωσης για τη στέρηση της χρήσης των επιτασσομένων εκτάσεων και των επικειμένων τους και την καταβολή αυτής προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε πράξη κατάληψης επί του ακινήτου. Πρόσθετα δε, ο θιγόμενος ιδιοκτήτης δεν αποστερείται του δικαιώματος να αναζητήσει τυχόν μεγαλύτερη αποζημίωση από το Δικαστήριο που είναι αρμόδιο για τον καθορισμό τιμής μονάδος αποζημίωσης.

Άρθρο 186
Τροποποίηση του άρθρου 27Α του ν. 3734/2009

Σύμφωνα με τις υφιστάμενες διατάξεις η εγγυημένη τιμή πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς κατοχυρώνεται κατά την ημερομηνία σύναψης της Σύμβασης Πώλησης. Το γεγονός αυτό έχει ως συνέπεια πιθανή υπαγωγή σε χαμηλότερο τιμολογιακό καθεστώς ως αποτέλεσμα καθυστερήσεων στην εξέταση αιτημάτων για σύναψη Συμβάσεων Πώλησης λόγω αστάθμητων παραγόντων που δεν οφείλονται στην υπαιτιότητα του υποψήφιου παραγωγού. Για τον λόγο αυτό κρίνεται αναγκαίο η τιμή πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από φωτοβολταϊκούς σταθμούς να κατοχυρώνεται κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης, άλλως από τη συμπλήρωσή του. Η αναδρομικότητα της ανωτέρω διάταξης τίθεται για εκκρεμή αιτήματα από 6.9.2010 για το λόγο ότι αυτή είναι η ημερομηνία δημοσίευσης στο ΦΕΚ Β΄1497 της Υ.Α./Φ1/οικ.17149 σχετικά με τον τύπο και το περιεχόμενο της σύμβασης πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ.

Η εγγυημένη αυτή τιμή πώλησης ισχύει για 18 μήνες για τα μικρά έργα και για 36 μήνες για τα μεγαλύτερα (πάνω από 10 MW) αφού για τα τελευταία απαιτείται, κατά τεκμήριο, μεγαλύτερος χρόνος κατασκευής. Προστίθεται μια νέα ρύθμιση ώστε το 36μηνο να ισχύει και για μικρότερα μεμονωμένα έργα τα οποία, όμως, απαιτούν κοινά έργα σύνδεσης (δηλαδή νέες γραμμές μεταφοράς ή διανομής ή νέους υποσταθμούς) με άλλα και όλα μαζί ξεπερνούν τα 10 MW. Και αυτό διότι η κατασκευή νέων γραμμών μεταφοράς ή διανομής ή/και νέων υποσταθμών ανύψωσης από τη μέση στην υψηλή τάση αποτελούν χρονοβόρες διαδικασίες για την ολοκλήρωση των οποίων οι 18 μήνες δεν είναι αρκετοί.

Τέλος, ο δείκτης τιμών καταναλωτή, βάσει του οποίου γίνεται η ετήσια αναπροσαρμογή τιμών ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από φωτοβολταϊκούς σταθμούς, καθορίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή και όχι από την Τράπεζα της Ελλάδος όπως εκ παραδρομής είχε γραφεί στη διάταξη.

Άρθρο 187
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3468/2006

Η εν λόγω νομοθετική ρύθμιση της παραγράφου 1 σκοπεί στην προώθηση ευρύτερα του σχεδίου ενεργειακής αυτάρκειας της νήσου Αγίου Ευστρατίου, κατά το μεγαλύτερο μέρος από ανανεώσιμες πηγές, μέσω της δημιουργίας μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και αποθήκευσής της, κατά τρόπον ώστε να καλύπτονται πλήρως και υπό καθεστώς ασφάλειας εφοδιασμού οι εκάστοτε ανάγκες του νησιού.

Προκειμένου να επιταχυνθεί η πραγματοποίηση του εγχειρήματος και δεδομένου του μικρού μεγέθους των ενεργειακών αναγκών του νησιού και επομένως -κατά τεκμήριο- και των μονάδων που θα κατασκευασθούν, με τη ρύθμιση αυτή απαλλάσσεται το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) από την υποχρέωση να λάβει άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του ν. 3468/2006 για σταθμούς από Α.Π.Ε ιδιοκτησίας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τους οποίους αναλαμβάνει να προμηθεύσει και να εγκαταστήσει για λογαριασμό αυτών στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων.

Στο αρθ.8 του ν.3468/2006, όπως ισχύει, προβλέπεται η διάρκεια ισχύος της προσφοράς σύνδεσης όσον αφορά σε έργα τα οποία δεν εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής. Δεν υπήρχε πρόβλεψη στο νόμο όσον αφορά στο χρόνο ισχύος της προσφοράς σύνδεσης για τα έργα που εξαιρούνται από την υποχρέωση να λάβουν άδεια παραγωγής. Κρίνεται απαραίτητο να υπάρξει σχετική πρόβλεψη και για τα έργα αυτά προκειμένου να μη δεσμεύεται άκριτα ο ηλεκτρικός χώρος. Το εξάμηνο, ως χρόνος ισχύος της προσφοράς σύνδεσης για τα ανωτέρω έργα, κρίνεται ως ικανοποιητικός προκειμένου ο ενδιαφερόμενος να προχωρήσει στο επόμενο βήμα της αδειοδοτικής διαδικασίας με τη σύναψη σύμβασης σύνδεσης και την κατάθεση της προβλεπόμενης από τον ίδιο νόμο εγγυητικής επιστολής.

Ακόμα εισάγεται διαφοροποίηση ως προς το χρονικό σημείο που η προσφορά σύνδεσης καθίσταται οριστική για σταθμούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής και επιπλέον δεν υπόκεινται σε διαδικασία Ε.Π.Ο. Στην περίπτωση αυτή προβλέπεται ότι η προσφορά σύνδεσης είναι εξαρχής οριστική. Κατά τεκμήριο για τα έργα αυτά δεν έχει νόημα η έννοια της αρχικής προσφοράς σύνδεσης.

Επιπλέον, προς άρση της αμφισβήτησης για τη χρονο-

λογική σειρά υπογραφής των Συμβάσεων Σύνδεσης και Πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. προτείνεται με την ίδια ρύθμιση να προηγείται σε κάθε περίπτωση η υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης.

Προκειμένου να καθίσταται εφικτή η κατά προτεραιότητα έγχυση στο δίκτυο της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από την αξιοποίηση της ηλιακής ακτινοβολίας και χαρακτηρίζεται ως ΑΠΕ, επιβάλλεται ανάλογη διαχείριση και της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από συμβατικά καύσιμα στους ηλιοθερμικούς σταθμούς, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει. Η περιορισμένη αυτή κατανάλωση των συμβατικών καυσίμων, σύμφωνα με την ως άνω διάταξη, έχει κριθεί αναγκαία για την λειτουργία του σταθμού και την αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας και η ηλεκτρική ενέργεια που θα παραχθεί από τα καύσιμα αυτά δεν μπορεί να διαχωριστεί από το σύνολο της παραγόμενης ενέργειας κατά τη διαδικασία παραγωγής. Συνεπώς, θα πρέπει να έχει προτεραιότητα κατά την κατανομή του φορτίου από τον αρμόδιο διαχειριστή, ως τμήμα της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από το σταθμό. Εξάλλου, σε περίπτωση χρήσης βιοντήζελ ή άλλου βιοκαυσίμου, η προτεραιότητα αυτή επιβάλλεται για λόγους ίσης μεταχείρισης των πηγών ΑΠΕ.

Η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από το βοηθητικό καύσιμο που καταναλώνει ο ηλιοθερμικός σταθμός, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, θα πρέπει να τιμολογείται ανάλογα με τη φύση της πρωτογενούς ενέργειας. Στην περίπτωση χρήσης βιοντήζελ ή άλλου βιοκαυσίμου που χαρακτηρίζεται ως ΑΠΕ, η τιμολόγηση θα πρέπει να γίνεται όπως και για τους σταθμούς που χρησιμοποιούν τα καύσιμα αυτά. Σε διαφορετική περίπτωση, η τιμολόγηση θα πρέπει να αντανακλά το μεταβλητό κόστος παραγωγής της ενέργειας αυτής. Είναι αναγκαία, ωστόσο, η υιοθέτηση ανώτατης τιμής για την τιμολόγηση αυτή, η οποία θα αντανακλά το κόστος παραγωγής από συμβατικά καύσιμα στο ηλεκτρικό σύστημα στο οποίο συνδέεται ο ηλιοθερμικός σταθμός, ώστε να δίνονται τα κίνητρα επιλογής των κατάλληλων καυσίμων μεταξύ αυτών που επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν, βάσει της ως άνω διάταξης. Με απόφαση της ΡΑΕ θα καθορίζεται η σχετική μεθοδολογία υπολογισμού του τιμήματος, ενώ με την απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 12 καθορίζεται η μεθοδολογία για τον προσδιορισμό των ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας που παράγονται από ηλιοθερμικό σταθμό και αντιστοιχούν στις διάφορες πρωτογενείς πηγές ενέργειας.

Παρότι ένας ηλιοθερμικός σταθμός κατά κανόνα μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του για διατήρηση της αρτιότητας και λειτουργικότητας του εξοπλισμού του από τη χρήση των βοηθητικών καυσίμων (συμβατικών και βιοκαυσίμων), κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, σε εξαιρετικές περιπτώσεις που αυτό δεν καθίσταται εφικτό για οποιονδήποτε λόγο, θα πρέπει να επιτρέπεται η απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από το δίκτυο για την κάλυψη των αναγκών αυτών. Ωστόσο, η ηλεκτρική αυτή ενέργεια θα πρέπει να συμψηφίζεται με την παραγωγή του ηλιοθερμικού σταθμού, ώστε η διαδικασία αυτή να λειτουργεί ως αντικίνητρο για την εκτεταμένη χρήση της. Ο τρόπος εφαρμογής της διαδικασίας αυτής, ο χρόνος που λαμβάνεται υπόψη για τον συμψηφισμό και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής θα καθορίζεται στην απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 12. Από τη ρύθμιση αυτή θα πρέπει να εξαιρείται η κατανάλωση από παροχή χαμηλής τάσης στο σταθμό, για την κάλυψη μικρών και συνηθισμένων καταναλώσεων (π.χ. φωτισμός, κατανάλωση υπολογιστικών συστημάτων κλπ), όπως συμβαίνει και σε άλλους σταθμούς ΑΠΕ.

Άρθρο 188
Προτεραιότητα σύνδεσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από βιοαέριο

Οι σταθμοί βιοαερίου θεωρούνται ως σταθμοί «βάσης», που παρέχουν εγγυημένη ισχύ και συμβάλουν στην ευστάθεια του συστήματος. Παράλληλα, η εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από βιοαέριο, που εμπίπτει στις υποπεριπτώσεις (ιδ) και (ιε), του πίνακα τιμολόγησης παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, της περίπτωσης β, της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/200Ε, όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 2, του άρθρου 5 του ν. 3851/2010, συμβάλει άμεσα στην επίλυση περιβαλλοντικής φύσεως προβλημάτων, που άπτονται της ασφαλούς διαχείρισης των οργανικών αποβλήτων, όπως είναι τα πτηνο-κτηνοτροφικά απόβλητα.

Με τις εισαγόμενες ρυθμίσεις απεμπλέκονται οι εκκρεμούσες, στους αρμόδιους διαχειριστές του δικτύου, αιτήσεις για τη χορήγηση προσφορών σύνδεσης σε σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από βιοαέριο, η αξιολόγηση των οποίων καθυστερεί λόγω του συσσωρευμένου φόρτου εργασίας που προέκυψε μετά το ν. 3851/2010, εξαιτίας της πληθώρας των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί για τη χορήγηση προσφορών σύνδεσης σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, στους αρμόδιους διαχειριστές του δικτύου.

Η υλοποίηση των εν λόγω σταθμών ηλεκτροπαραγωγής βιοαερίου, πέραν της συμβολής τους στους εθνικούς στόχους διείσδυσης των ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο και στην άμβλυνση περιβαλλοντικών προβλημάτων από την ανεξέλεγκτη διάθεση γεωργικών και πτηνο-κτηνοτροφικών αποβλήτων, αναμένεται να συμβάλει στην ενεργοποίηση του αγροτικού πληθυσμού, μέσω της δημιουργίας συναφών θέσεων εργασίας στην ελληνική Περιφέρεια.

Άρθρο 189
Ρυθμίσεις για έργα ηλεκτροδότησης των νησιών

Η ομαλή, συνεχής και ασφαλής τροφοδότηση των καταναλωτών με ηλεκτρική ενέργεια ανά πάσα στιγμή και σε όλη την Επικράτεια, αποτελεί υπηρεσία κοινής ωφέλειας και συνιστά εκπλήρωση καθολικής υπηρεσίας με την οποία σήμερα είναι επιφορτισμένη η ΔΕΗ, επί τη βάσει των διατάξεων του ιδρυτικού της νόμου 1468/1950, των διατάξεων των άρθρων 1 παρ. 2 και 26 παρ. 2 και 3 του ν. 2773/1999 και της διάταξης του άρθρου 3 παρ. 2 της Οδηγίας 2003/54.

Ιδίως στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, η εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής γίνεται περισσότερο επιτακτική για τη ΔΕΗ, ως Διαχειριστή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 23Α του ν. 2773/1999 και τούτο διότι οι ενεργειακές ανάγκες τους δεν καλύπτονται επαρκώς και αποτελεσματικά, η δε εγκατεστημένη ισχύς των υφιστάμενων Σταθμών Παρα-

γωγής (Αυτόνομοι Σταθμοί Παραγωγής -ΑΣΠ, Τοπικοί Σταθμοί Παραγωγής -ΤΣΠ) δεν δύναται να ανταποκριθεί στη ζήτηση και να την καλύψει. Βασική προϋπόθεση της σύννομης λειτουργίας των Σταθμών παραγωγής και των στοιχείων του Δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί η χωροταξική τακτοποίησή τους, η οποία σε αρκετές περιπτώσεις παραμένει μέχρι σήμερα σε εκκρεμότητα. Επισημαίνεται ότι αρκετοί από τους ΑΣΠ υπάρχουν και λειτουργούν στα νησιά πολλά χρόνια πριν εφαρμοσθούν χωροταξικά σχέδια και σε μερικές περιπτώσεις παρ' όλο που οι σταθμοί προϋπήρχαν δεν λήφθηκαν υπόψη και δεν περιελήφθησαν σε αυτά.

Από τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι είναι αναγκαία και επιτακτική η άμεση σύζευξη των χωροταξικών/πολεοδομικών, περιβαλλοντικών, οικοδομικών και ενεργειακών παραμέτρων που διέπουν τη σύννομη λειτουργία ΑΣΠ κατά τρόπον ώστε να καθίσταται περισσότερο απλή, γρήγορη και αποτελεσματική η σύννομη λειτουργία τους σε περιπτώσεις κατά τις οποίες είναι αναγκαία η δρομολόγηση μικρών, περιορισμένων σε έκταση και ένταση αποκλίσεων από την αρχική τους περιγραφή, οργάνωση και λειτουργία, τη στιγμή μάλιστα που πολλές από τις εν λόγω αποκλίσεις γίνονται για σύντομο χρονικό διάστημα.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών και μέχρι την εξατομικευμένη τακτοποίηση κάθε ΑΣΠ χωριστά με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, τη δυναμική του, το χώρο εγκατάστασής του, τις ανάγκες (υπάρχουσες και μελλοντικές) που καλείται να καλύψει, και ενόψει της ικανοποίησης της υποχρέωσης παροχής καθολικής υπηρεσίας στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, προτείνεται η αντιμετώπιση της κατάστασης με την εισαγωγή νομοθετικής ρύθμισης.

Με την προτεινόμενη παράγραφο 1, επιδιώκεται να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της έλλειψης χωροταξικής πρόβλεψης για την εγκατάσταση των Σταθμών Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργεια και των Στοιχείων του Δικτύου Διανομής και Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά.

Πιο συγκεκριμένα, προβλήματα δημιουργούνται στις περιπτώσεις των τοπικών πολεοδομικών/χωροταξικών ακόμα και ρυμοτομικών σχεδίων τα οποία είτε δεν προβλέπουν ρυθμίσεις για ήδη υφιστάμενες εγκαταστάσεις ΣΠ και στοιχείων του δικτύου μεταφοράς και διανομής, είτε απαγορεύουν την εγκατάστασή τους. Με τέτοιο όμως περιεχόμενο οι ρυθμίσεις αυτές έρχονται σε πλήρη αντίθεση με το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Α΄ 128/2008), το οποίο περιέχει σαφείς διατάξεις για την εγκατάσταση υποδομών παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (βλ. σχετικά Άρθρο 6, Κεφάλαιο Β, Β1 Γενικές Κατευθύνσεις για την Ενέργεια, Β2 Υποδομές Ενέργειας) καθώς και με το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Βορείου Αιγαίου (ΥΑ 262/2003, Β΄ 1473/2003, Κεφάλαιο Β.2.1.2 Χωροταξική Οργάνωση-Αξιολόγηση και Προοπτικές, Χωρική Οργάνωση Υποδομών, Ενέργεια) και το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Νοτίου Αιγαίου (ΥΑ 252/2003, Β΄ 1487/2003, Άρθρο 3, Θέση και Ρόλος της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου στον Διεθνή, Ευρωπαϊκό και Εθνικό Χώρο, Κεφάλαιο Β.3.1.2., Χωρική Οργάνωση, Αξιολόγηση και Προοπτικές, Χωρική Οργάνωση Υποδομών, Μεταφορές). Επομένως, αυτά (τα ειδικά, τοπικά χωροταξικά πλαίσια), ως ιεραρχικά κατώτερα, δεν δύνανται να εφαρμοστούν όταν οι προβλέψεις τους έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις, προβλέψεις και κατευθύνσεις του προαναφερθέντος Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (πρβλ πρόσφατη νομοθετική διόρθωση με το ν. 3851/2010) και των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, αντίστοιχα.

Αντίστοιχα προβλήματα δημιουργούνται και σε επίπεδο περιβαλλοντικής αδειοδότησης (π.χ. η προσθήκη ηλεκτροπαραγωγών ζευγών (Η/Ζ) καθιστά αναγκαία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, την τροποποίηση της απόφασης ΕΠΟ ακόμα και αν τα Η/Ζ εγκαθίστανται για την κάλυψη των αναγκών των θερινών μηνών με στόχο την μικρή επαύξηση ισχύος λόγω αύξησης της ζήτησης κλπ) καθώς επίσης και σε επίπεδο οικοδομικών αδειών και εγκρίσεων.

Με την παράγραφο 2 του σχεδίου νόμου, εισάγεται παρέκκλιση από τον περιορισμό της περ. α' του άρθρου 1 του από 31.5.1985 προεδρικού διατάγματος για τους όρους δόμησης γηπέδων εκτός σχεδίου πόλεων (Δ΄ 270), όπως ισχύει. Ειδικότερα, η παρέκκλιση συνίσταται στην κάμψη της υποχρέωσης για πρόσωπο 25 μέτρων σε κοινόχρηστο δρόμο, γηπέδου στο οποίο είναι εγκατεστημένος ή πρόκειται να εγκατασταθεί Σταθμός Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή στοιχείο του Δικτύου μεταφοράς ή διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι η ανέγερση γίνεται σε γήπεδο που εξυπηρετείται από αγροτικούς ή δασικούς δρόμους.

Με την παράγραφο 3 επιδιώκεται να αντιμετωπιστούν προβλήματα και δυσλειτουργίες που δημιουργούνται όταν σε συγκεκριμένες περιοχές, όπως, ενδεικτικά, στη Σύρο, τη Νάξο, Μύκονο, στις οποίες έχει εγκριθεί σχετικό π.δ. καθορισμού ΖΟΕ καθορίζεται με αυτό (το π.δ. καθορισμού ΖΟΕ) η οικοδομική γραμμή στα 100 μέτρα από τη γραμμή αιγιαλού σε αντίθεση αφενός με το γενικό όριο των 30 μέτρων που ισχύει για την υπόλοιπη Χώρα, αφετέρου δε με την ειδική παρέκκλιση που χορηγείται ειδικά για βιομηχανίες και βιοτεχνίες για τις οποίες δεν ισχύει ο περιορισμός των 30 μέτρων, μετά από σχετική απόφαση του αρμόδιου Υπουργού (ν.δ. 439 της 12/13.12.1970 – Α΄ 36, περί συμπληρώσεως των διατάξεων περί αιγιαλού). Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζεται η οικοδομική γραμμή από τη γραμμή αιγιαλού στα 30 μέτρα, ανεξάρτητα από άλλη, αντίθετη πρόβλεψη σε πδ ΖΟΕ. Από τις ρυθμίσεις της παρούσας δεν θίγονται οι διατάξεις του ν.δ. 439 /1970 (Α΄ 36).

Με την παράγραφο 4 αντιμετωπίζονται οι σοβαρότατες δυσλειτουργίες που δημιουργούνται λόγω καθυστερήσεων στη διαδικασία του άρθρου 14 του ν. 2971/2001 σε περιπτώσεις αντικατάστασης ή συντήρησης νόμιμων ενεργειακών εγκαταστάσεων σε παραλία ή αιγιαλό συνεχόμενου ή παρακείμενου θαλάσσιου χώρου ή πυθμένα, που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού. Εισάγεται λοιπόν ρύθμιση σύμφωνα με την οποία όταν πρόκειται για αντικατάσταση ή συντήρηση ενεργειακής εγκατάστασης σε παραλία ή αιγιαλό συνεχόμενου ή παρακείμενου θαλάσσιου χώρου ή πυθμένα, η σχετική διαδικασία (αντικατάστασης ή συντήρησης) γίνεται επί τη βάσει της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, μετά από ενημέρωση της αρμόδιας κατά τόπο Κτηματικής Υπηρεσίας.

Με την παράγραφο 5 επιδιώκεται να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που δημιουργούνται από τις αποφάσεις

κήρυξης περιοχής ως αναδασωτέας. Σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΟλΣτΕ 677/2010, ΣτΕ 2778/1988), αφ' ης στιγμής η περιοχή χαρακτηριστεί αναδασωτέα, κάθε δραστηριότητα σ' αυτή απαγορεύεται, επιτρέπεται δε, στο άκρως απαραίτητο μέτρο μόνο μετά την πραγματοποίηση της αναδάσωσης και την ανάκτηση της δασικής μορφής της καταστραφείσας έκτασης, απαγορευομένης απολύτως τέτοιας επέμβασης προ της πραγματοποίησης του σκοπού της αναδάσωσης, αφού αποχαρακτηριστεί και χαρακτηριστεί ως δασική, οπότε πλέον θα μπορεί κανείς να ζητήσει έγκριση επέμβασης σε δασική έκταση. Με τον τρόπο όμως αυτό, δημιουργούνται τεράστια προβλήματα κυρίως για την εγκατάσταση στοιχείων του Δικτύου, τη στιγμή μάλιστα που ιδίως οι Γραμμές Μεταφοράς και Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας διέρχονται από τέτοιες περιοχές.

Προτείνεται λοιπόν τροποποίηση υφιστάμενης ρύθμισης, της παραγράφου 1 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, προκειμένου να αρθεί η αμφισβήτηση σχετικά με την αληθή έκταση εφαρμογής της και επεκταθεί και στους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και τα συνοδά αυτών έργα, δηλαδή στα στοιχεία του Συστήματος και Δικτύου. Στην διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, προβλέπονται οι εξαιρέσεις από την γενική αρχή απαγόρευσης επεμβάσεων στις κηρυγμένες ως αναδασωτέες εκτάσεις. Σε αυτές τις εξαιρέσεις συγκαταλέγονται και τα έργα υποδομής της παραγράφου 2 άρθρου 58 ν. 998/1979. Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και τα συνοδά αυτών έργα θεωρούνται έργα υποδομής της παραγράφου 2 άρθρου 58 ν. 998/1979 σύμφωνα με το ερμηνευτικό κανόνα της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου. Στην παράγραφο 1 άρθρου 45 ν. 998/1979 ωστόσο δεν έχει συμπεριληφθεί σαφής αναφορά στην παράγραφο 3 άρθρου 58, με αποτέλεσμα αυτή να δύναται να ερμηνευθεί κατά τρόπο που αποκλείει την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και συνοδών έργων σε κηρυγμένες ως αναδασωτέες εκτάσεις. Λαμβάνοντας υπόψη αφενός την φύση της παραγράφου 3 άρθρου 58 ν. 998/1979 –ερμηνευτικός κανόνας της έννοιας «έργων υποδομής»- αλλά και την έκταση εφαρμογής της στον παρόντα νόμο σύμφωνα με την διατύπωση της, και αφετέρου την βούληση του νομοθέτη αναφορικά με την εξαίρεση των έργων υποδομής από την γενική απαγόρευση επεμβάσεων σε κηρυγμένες ως αναδασωτέες εκτάσεις και προκειμένου να μην καταλείπεται καμία αμφιβολία σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 45 ν. 998/1979 προτείνεται τροποποίηση της προαναφερθείσας παραγράφου.

Άρθρο 190
Κέντρα Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας

1. Η τροφοδότηση με ηλεκτρική ενέργεια πυκνοκατοικημένων αστικών περιοχών κατά πάγια διεθνή πρακτική γίνεται μέσω υποσταθμών υψηλής τάσης προς μέση τάση, κλειστού τύπου με υπόγεια δίκτυα σύνδεσης, οι οποίοι έχουν καθιερωθεί να ονομάζονται Κέντρα Διανομής (Κ/Δ). Παρόμοιοι υποσταθμοί λειτουργούν σε όλα τα μεγάλα αστικά κέντρα της ευρώπης, αλλά και διεθνώς. Έτσι, στο Λεκανοπέδιο της Αττικής, από δεκαετιών, είναι εγκατεστημένα και λειτουργούν 15 Κέντρα Διανομής, ορισμένα εκ των οποίων σε πολύ κεντρικές θέσεις, κάτι που συμβαίνει άλλωστε σε όλες τις μεγάλες πόλεις της ευρώπης και όλου του κόσμου.

Τα Κ/Δ αποτελούν θεμελιώδη τμήματα του ηλεκτρικού συστήματος της χώρας, δηλαδή, του διαγράμματος ροής της ηλεκτρικής ενέργειας έτσι όπως αυτή παράγεται, μεταφέρεται και διανέμεται από τους Σταθμούς Παραγωγής μέχρι τον τελικό Καταναλωτή. Οι υπηρεσίες και δραστηριότητες διανομής ηλεκτρικής ενέργειας έχουν δε κοινωφελή χαρακτήρα σύμφωνα με το άρθρο 1 ν. 2773/1999 [Α΄ 286].

Βασική σκοπιμότητα και προορισμός των Κ/Δ είναι η εξασφάλιση της επάρκειας και αξιοπιστίας ηλεκτροδότησης των πάσης φύσεως καταναλωτών (οικιακών, εμπορικών, βιομηχανικών) της ευρύτερης περιοχής την οποία εξυπηρετούν. Η επάρκεια τροφοδότησης των αστικών κέντρων ή άλλων πολεοδομικών ιστών της χώρας με ηλεκτρική ενέργεια θα ήταν τεχνικά ανέφικτη χωρίς την ύπαρξη διάσπαρτων υποσταθμών υψηλής τάσης προς μέση τάση εντός αυτών σε αποστάσεις μεταξύ τους ανάλογα με την πυκνότητα των εξυπηρετούμενων φορτίων. Επί πλέον για τη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου αξιοπιστίας της ηλεκτροδότησης των καταναλωτών, η ισχύουσα νομοθεσία επιβάλλει την τήρηση του κριτήριου αξιοπιστίας «Ν-1», κατά την εκμετάλλευση και ανάπτυξη του Δικτύου. Σύμφωνα με αυτό, απώλεια οποιουδήποτε στοιχείου (γραμμής, μετασχηματιστή κ.λπ.) πρέπει να μπορεί να αντιμετωπιστεί από την εφεδρεία ισχύος που διαθέτουν τα υπόλοιπα εν λειτουργία στοιχεία. Σε αντίθετη περίπτωση, υπάρχει κίνδυνος εκτεταμένων διακοπών ηλεκτροδότησης για μεγάλα χρονικά διαστήματα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την ομαλή κοινωνική και οικονομική ζωή των ηλεκτροδοτούμενων περιοχών. Η εν λόγω ουσιαστική απαίτηση αξιοπιστίας επιβάλλει τη διατήρηση σημαντικών περιθωρίων εφεδρείας στα υφιστάμενα Κ/Δ, οι μετασχηματιστές των οποίων δεν μπορούν να φορτίζονται σε ισχύ ανώτερη ενός ποσοστού της τάξης του 80% της ονομαστικής τους ικανότητας. Πέραν αυτών όμως για να διασφαλίζεται η ομαλή και αδιάλειπτη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας απαιτείται, λόγω της διαρκούς αύξησης της ζήτησης στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας, η δημιουργία νέων Κ/Δ εντός των πόλεων.

Η σημασία των Κ/Δ ως θεμελιώδους αστικής υποδομής αναγνωρίζεται στο Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης [ΦΕΚ Α΄ 128/2008], στο άρθρο 6 του οποίου, «περί της χωρικής διάρθρωσης των στρατηγικής σημασίας δικτύων υποδομών και υπηρεσιών μεταφορών, ενέργειας και επικοινωνιών», προβλέπεται για τις υποδομές ενέργειας (ενότητα Β), ότι «η ένταξη των υποδομών ενέργειας στρατηγικής εμβέλειας στον εθνικό χωροταξικό σχεδιασμό επιβάλλει […] τη ριζική βελτίωση του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και ιδίως την αντιμετώπιση των προβλημάτων των ιδιαίτερα ευαίσθητων ενεργειακά περιοχών (π.χ. μεγάλα αστικά κέντρα) μέσω ενίσχυσης του δικτύου και των αντίστοιχων υποσταθμών».

Βασικό χαρακτηριστικό των Κ/Δ είναι ότι ο εξοπλισμός εγκλείεται στο σύνολό του στο εσωτερικό κτιρίου και η είσοδος και έξοδος των ηλεκτρικών γραμμών υψηλής και μέσης τάσης γίνεται αποκλειστικά με υπόγεια καλώδια. Η βασική αυτή κατασκευαστική αρχή έχει ως αποτέλεσμα την απουσία οποιασδήποτε αρνητικής επίπτωσης στο περιβάλλον. Ειδικότερα, τα παραγόμενα μαγνητικά και ηλεκτρικά πεδία είναι μηδαμινά και υπολείπονται σημαντικά από τα αυστηρότατα επίπεδα αναφοράς για συχνότητες έως 100 KHz που ισχύουν στην ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία [βλ. Πίνακα 2 του άρθρου 2 της

3060 (ΦΟΡ) 238/28.3.2002 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και Υγείας και Πρόνοιας (Β΄ 512) που εκδόθηκε σε εκτέλεση, μεταξύ άλλων, και της συστάσεως του Συμβουλίου της Ε.Ε. «Σχετικά με τον περιορισμό της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία 0 Hz-300GHz», L 199 (1999/519/EC), 30.7.1999], κινούνται δε στο επίπεδο του υποβάθρου του αστικού περιβάλλοντος. Επιπλέον, δεν υφίσταται κίνδυνος έκρηξης, έκλυσης τοξικών αερίων, χημικής ρύπανσης ή διαρροής αποβλήτων.

Όπως είναι διεθνώς αποδεκτό τα Κ/Δ πρέπει να βρίσκονται σε κεντροβαρικές θέσεις ως προς τα φορτία που τροφοδοτούν, εντός του πολεοδομικού ιστού και των περιοχών ζήτησης ενέργειας.

Αυτό επιβάλλεται από λόγους περιβαλλοντικούς αλλά και εθνικής οικονομίας, δεδομένου ότι όσο αυξάνεται η απόσταση μεταξύ των Κ/Δ και των τροφοδοτούμενων απ' αυτά καταναλώσεων τόσο αυξάνονται οι απώλειες των δικτύων άρα και η κατασπατάληση πολύτιμων ενεργειακών πόρων και κατά συνέπεια και η αύξηση εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου με όλες τις δυσάρεστες περιβαλλοντικές και οικονομικές συνέπειες. Επί πλέον όμως η ανάγκη συνεχούς βελτίωσης της ποιότητας τροφοδότησης των καταναλωτών με την ισοφόρτιση των εγκαταστάσεων και τη μείωση των διαταραχών της τάσεως εξ αιτίας γραμμών μεγάλου μήκους, επιβάλλει την εγκατάσταση των Κ/Δ εντός των περιοχών ζήτησης του φορτίου σε κεντροβαρικές θέσεις του πολεοδομικού ιστού.

Την εγκατάσταση των Κ/Δ εντός του πολεοδομικού ιστού επιβάλλει επίσης και η ανάγκη ορθολογικής ανάπτυξης του υπόγειου δικτύου υψηλής και μέσης τάσης, σε καθορισμένες οδεύσεις με σαφώς χαραγμένα και διαμορφωμένα όρια οδών και πεζοδρομίων.

3. Η ισχύουσα πολεοδομική νομοθεσία ως προς τον καθορισμό χρήσεων γης δεν έχει λάβει υπόψη της την ανάγκη δημιουργίας των αναγκαίων για τη διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας εγκαταστάσεων βασικού κοινωνικού εξοπλισμού. Ο νομοθέτης του Π.Δ./τος της 23.2/6.3.1987 (Δ΄ 166), με το οποίο θεσπίστηκαν οι κατηγορίες των πολεοδομικών χρήσεων γης και το περιεχόμενό τους, παρέλειψε να προβλέψει ρητά τη χρήση των κοινωφελών εγκαταστάσεων που είναι αναγκαίες για την ομαλή λειτουργία του οικισμού, όπως είναι οι εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (αλλά και άλλων κοινωνικών αγαθών όπως το νερό, η αποχέτευση, οι τηλεπικοινωνίες κλπ.). Είναι λογικό να υποθέσει κανείς ότι ο νομοθέτης του εν λόγω Π.Δ. υπέλαβε ότι τα απαραίτητα για τη λειτουργία του οικισμού βασικά έργα αστικής υποδομής, όπως είναι τα Κέντρα Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, επιτρέπεται να κατασκευασθούν σε κάθε γενική κατηγορία χρήσεων γης, εφόσον είναι αναγκαία για τη διασφάλιση των βασικών όρων διαβίωσης στον οικισμό. Σε κάθε περίπτωση, με την απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας 2283/2000 κρίθηκε ότι τα Κ/Δ ηλεκτρικής ενέργειας περιλαμβάνονται στην ειδική πολεοδομική χρήση «κοινωφελούς οργανισμού» του άρθρου 1 περ. Β, εδ. 4 του Π.Δ. της 23.2/6.3.1987. Σημειώνεται ότι η τελευταία αυτή διάταξη συγκαταλέγει τη χρήση κοινωφελών οργανισμών μαζί με τις χρήσεις γραφείων, τραπεζών και ασφαλιστικών εταιρειών, υπολαμβάνει δηλαδή ότι πρόκειται για χρήση παροχής υπηρεσιών, ανάλογη ως προς την πολεοδομική της λειτουργία με εκείνη των γραφείων. Για τον λόγο αυτό, ο νομοθέτης του Π.Δ. της 23.2/6.3.1987 περιέλαβε την πολεοδομική χρήση «κοινωφελούς οργανισμού» ως επιτρεπτή χρήση μόνον στις κατηγορίες χρήσεων «γενικής κατοικίας» και «Πολεοδομικού κέντρου - κεντρικές λειτουργίες πόλης τοπικό κέντρο συνοικίας – γειτονιάς», ενώ δεν περιλαμβάνεται στις υπόλοιπες κατηγορίες χρήσεων, ακόμα και σε εκείνες που επιτρέπουν επιβαρυντικές λειτουργίες, όπως είναι οι κατηγορίες χρήσεων οχλούσας βιομηχανίας-βιοτεχνίας, μη οχλούσας βιομηχανίας-βιοτεχνίας, χονδρεμπορίου κλπ., προφανώς διότι δεν συνάδει η παρουσία εγκαταστάσεων παροχής υπηρεσιών σε τέτοιου είδους χρήσεις. Διαπιστώνεται λοιπόν ένα νομοθετικό κενό όσον αφορά τα Κέντρα Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο, ενόψει της δεσμευτικότητας των τυποποιημένων χρήσεων γης στον πολεοδομικό σχεδιασμό, μπορεί μεσοπρόθεσμα να οδηγήσει σε μείζονα προβλήματα ηλεκτροδότησης των αστικών περιοχών της χώρας, δεδομένου ότι προκύπτουν αμφιβολίες ως προς το επιτρεπτό της ανέγερσης και λειτουργίας Κ/Δ σε πολλές περιοχές, ακόμη μάλιστα και αν η προβλεπόμενη για την οικεία περιοχή κατηγορία χρήσεων είναι βιοτεχνική ή βιομηχανική.

Είναι επομένως αναγκαία μια ρητή νομοθετική ρύθμιση, όπως η εισαγόμενη, με την οποία να αίρονται οι αμφιβολίες ως προς το επιτρεπτό της ανέγερσης και λειτουργίας εγκαταστάσεων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας σε όλες τις κατηγορίες χρήσεων γης που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία ή από τον χωροταξικό ή πολεοδομικό σχεδιασμό. Η ρύθμιση αυτή επιβάλλεται από πολεοδομικά κριτήρια, τα οποία αναγνωρίσθηκαν στην πρόσφατη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ειδικότερα δε από τη σημασία που έχουν οι βασικές κοινωφελείς υποδομές για τη διασφάλιση ικανοποιητικών όρων διαβίωσης στον οικισμό ή σε κάθε πολεοδομικό ιστό. Σύμφωνα με τη νομολογία αυτή, από τα άρθρα 24 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος απορρέει η επιταγή για τον νομοθέτη να ρυθμίσει τη χωροταξική αναδιάρθρωση και την πολεοδομική ανάπτυξη των οικιστικών εν γένει περιοχών, με κριτήρια την «εξυπηρέτηση της λειτουργικότητας και της αναπτύξεως των οικισμών και την εξασφάλιση των καλλίτερων δυνατών όρων διαβιώσεως των κατοίκων, η οποία προϋποθέτει την ύπαρξη βασικών έργων υποδομής, καθώς και έργων κοινωνικού εξοπλισμού» [βλ. ΣτΕ 3944/2008, ΣτΕ 967/2007, ΣτΕ 1567/2005]. Στο πλαίσιο αυτό, η πολεοδομική νομοθεσία οφείλει να λάβει υπόψη της κατά τον καθορισμό του περιεχομένου των κατηγοριών χρήσεων γης την ανάγκη δημιουργίας Κ/Δ ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία, όπως εκτέθηκε ανωτέρω, συνιστούν βασικά έργα κοινωνικής υποδομής που είναι απολύτως απαραίτητα για τη λειτουργία του πολεοδομικού συγκροτήματος που εξυπηρετούν.

4. Όσον αφορά την περιβαλλοντική νομοθεσία, οι ισχύουσες διατάξεις [ΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 126880/07, Β΄ 435/29.3.2007] προβλέπουν ότι τα Κ/Δ ηλεκτρικής ενέργειας 150 έως 400 kV αποτελούν έργα της δεύτερης κατηγορίας και τέταρτης υποκατηγορίας, υπό την έννοια του άρθρου 3 παρ. 2 του ν. 1650/1986, όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει. Η κατάταξη σε μία κατηγορία έργων που «δεν προκαλούν σοβαρές επιπτώσεις» στο περιβάλλον είναι εύλογη, δεδομένου ότι όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω, λόγω ακριβώς του κλειστού χαρακτήρα των Κ/Δ, το μεν παραγόμενο ηλεκτρικό και μαγνητικό πεδίο είναι μηδαμινό, ενώ δεν δημιουργούνται άλλου είδους εκπομπές ή κίνδυνοι για το περιβάλλον. Λόγω όμως της ανυπέρθετης ανάγκης εγκατάστασης

των Κ/Δ εντός αστικών περιοχών, αλλά και της σημασίας των Κ/Δ για τη διασφάλιση της ομαλής ηλεκτροδότησης των πόλεων, κρίνεται αναγκαίο να περιέλθει η αρμοδιότητα περιβαλλοντικής αδειοδότησης των Κ/Δ στις κεντρικές υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Πράγματι, όπως έχει κριθεί επανειλημμένως από το ΣτΕ, η άσκηση της αρμοδιότητας έγκρισης περιβαλλοντικών όρων από τον Υπουργό ΠΕΚΑ συνιστά ουσιώδη διαδικαστική εγγύηση σεβασμού της ισχύουσας περιβαλλοντικής νομοθεσίας [πρβλ. ΣτΕ 1657, 1805/2005].-

Άρθρο 191
Τροποποίηση άρθρου 20 του ν. 3054/2002

Με την προτεινόμενη ρύθμιση στο άρθρο 20 του ν.3054/2002 προτείνεται να διαγραφεί η έκφραση «στους πρατηριούχους» και να αντικατασταθεί με την έκφραση «στους κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας ή σε τελικούς καταναλωτές» ώστε να μη δρα περιοριστικά στην υποχρέωση αναφοράς των τιμών από τις εταιρίες εμπορίας πετρελαιοειδών μόνο για τα πετρελαιοειδή που διαθέτουν στους πρατηριούχους αλλά και για τα λοιπά είδη πετρελαιοειδών (όπως ναυτιλιακά και αεροπορικά καύσιμα).

Άρθρο 192
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3852/2010

1. Κατόπιν των αλλαγών που επήλθαν στις Περιφέρειες με το ν.3852/2010 (Α΄ 87) ανέκυψε ζήτημα αναφορικά με το ποιο είναι το αρμόδιο όργανο έκδοσης αδειών εγκατάστασης, λειτουργίας και επέκτασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε.

Ειδικότερα, στο άρθρο 186 ΙΙ Γ (Υποτομέας Ενέργειας, περ. 20) του ν.3852/2010 η χορήγηση άδειας εγκατάστασης, λειτουργίας ή επέκτασης σταθμού ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν.3468/2006 (Α΄129) εμπίπτει στις αρμοδιότητες των Περιφερειών. Συνεπώς οι ανωτέρω άδειες χορηγούνται με απόφαση του Περιφερειάρχη.

Μετά τη δημοσίευση του ν.3852/2010, εκδόθηκαν τα προεδρικά διατάγματα που προβλέπουν τους Οργανισμούς των Περιφερειών και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Στους Οργανισμούς των Περιφερειών προβλέπεται ότι στις αρμοδιότητες του Τμήματος Χορήγησης Αδειών Ανάπτυξης, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων (της Διεύθυνσης Ανάπτυξης της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης) υπάγεται η χορήγηση αδειών εγκατάστασης, λειτουργίας, ελέγχου, μελετών και όλων των σχετικών διοικητικών και τεχνικών θεμάτων και ζητημάτων που αφορούν θέματα ανάπτυξης, ενέργειας, φυσικών πόρων, επενδύσεων και προστασίας περιβάλλοντος (ενδεικτικά άρθ. 21 του π.δ/τος 130/2010, Οργανισμός της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, Α΄223 και άρθ. 21 του π.δ/τος 241/2010, Οργανισμός της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, Α΄241). Αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση των ανωτέρω αδειών είναι ο Περιφερειάρχης.

Στους Οργανισμούς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων προβλέπεται ότι στις αρμοδιότητες του Τμήματος Φυσικών Πόρων (της Διεύθυνσης Τεχνικού Ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής) υπάγεται, μεταξύ άλλων, η διαχείριση αξιοποίησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με όλες τις απαιτούμενες διαδικασίες αδειοδότησης και παρακολούθησης (ενδεικτικά άρθ. 9 Ε2 περ. β΄ του π.δ/τος 236/2010, Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου, Α΄ 236 και άρθ. 9 Ε2 περ. β΄ του π.δ/τος 231/2010, Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, Α΄ 231). Στις ανωτέρω περιπτώσεις αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση αδειών είναι ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Βάσει των ανωτέρω, ανακύπτει ζήτημα ως προς την αρμοδιότητα χορήγησης αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. καθώς δημιουργείται σύγχυση ως προς το γεγονός, αν αυτή εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Περιφερειάρχη ή του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Με γνώμονα τη μέγιστη δυνατή επιτάχυνση της διαδικασίας έκδοσης αδειών εγκατάστασης, λειτουργίας και επέκτασης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. προτείνεται η μεταφορά της αρμοδιότητας χορήγησης των ανωτέρω αδειών στο Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Προς τούτο, καθίσταται αναγκαία η τροποποίηση του άρθ.186 του ν.3852/2010 σύμφωνα με την προτεινόμενη ρύθμιση, ενώ η δεύτερη παράγραφος της φροντίζει την εξασφάλιση του σύννομου των αδειών που έχουν ήδη εκδοθεί (στην συντριπτική τους πλειοψηφία από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις) ανεξάρτητα από την αρχή χορήγησης τους.

2. Οι αρμοδιότητες που είχαν οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις μέχρι την ισχύ του ν. 3852/2010, ως προς την αδειοδότηση εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών, φυσικού αερίου, κ.ά., αποτυπώνονται στην παρ. 29, του άρθρου 3, του Π.Δ. 78/2006 (Α΄ 80), ως κάτωθι:

«Η χορήγηση αδειών εγκατάστασης, επέκτασης, εκσυγχρονισμού και λειτουργίας, σύμφωνα με το ν. 3325/2005, στις:

α) Βιομηχανίες παραγωγής πετρελαιοειδών και λιπαντικών (διυλιστήρια) με εγκατε-στημένη παραγωγική ισχύ μέχρι και 367 KW (500 HP) και αποθηκευτική ικανότητα μέχρι και 10.000 m3.

β) Εγκαταστάσεις εναποθήκευσης και διακίνησης υγρών καυσίμων, υγραερίων και ασφάλτου, εμφιάλωσης υγραερίων και συσκευασίας λιπαντικών, με αποθηκευτική ικανότητα μέχρι και 50.000 m3 και με εγκατεστημένη παραγωγική ισχύ μέχρι και 367 KW (500 HP) με εξαίρεση τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης για την οποία ισχύει μέχρι και 1470 KW (2000 HP).

γ) Εγκαταστάσεις αναγέννησης ορυκτελαίων με αποθηκευτική ικανότητα μέχρι και 10.000 m3 ανεξαρτήτως εγκατεστημένης ισχύος.

δ) Εγκαταστάσεις ερευνών και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, αποθήκευσης, διακίνησης και διανομής φυσικού αερίου με εγκατεστημένη παραγωγική ισχύ μέχρι και 367 KW (500 HP) και αποθηκευτική ικανότητα μέχρι και 10.000 m3 ».

Με την παράγραφο 17 του γ'. Υποτομέα Ενέργειας, του άρθρου 186, του ν. 3852/2010, η Περιφέρεια αναλαμβάνει, αντίστοιχα, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

«τη χορήγηση αδειών εγκατάστασης, επέκτασης και λειτουργίας εγκαταστάσεων αποθήκευσης και διακίνησης υγρών καυσίμων, υγραερίων, λιπαντικών και ασφάλτου χωρητικότητας από 10.000 μέχρι 50.000 κ.μ., καθώς και μονάδων αναγέννησης ορυκτελαίων, ανεξαρτήτως ιπποδύναμης, εμφιαλώσεως υγραερίων, συσκευασίας λιπαντικών, ερευνών και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, αποθήκευσης, διακίνησης και διανομής φυσικού αερίου».

Όπως προκύπτει από τη σύγκριση των ανωτέρω δια-

τάξεων, στη νέα ρύθμιση έχει μεταφερθεί, ρητά, μέρος μόνον των αρμοδιοτήτων, γεγονός που δημιουργεί ασάφειες και αμφιβολίες ως προς τις αρμοδιότητες. Τα κενά και οι αμφιβολίες δεν φαίνεται να αίρονται από τις γενικές διατάξεις του άρθρου 283 του ν.3852/2010, δεδομένου ότι και στην πράξη, από 1/1/2011, έχουν ανακύψει ερωτηματικά φορέων και επενδυτών ως προς την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης και Περιφέρειας.

Σκοπός της ρύθμισης, που προτείνεται, είναι να αποτυπώσει με σαφήνεια και πληρότητα τις αρμοδιότητες της Περιφέρειας, όσον αφορά στην αδειοδότηση διυλιστηρίων, εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών, φυσικού αερίου και άλλων συναφών εγκαταστάσεων.

Άρθρο 193
Αποσπάσεις προσωπικού Δ.Ε.Η Α.Ε.

Μέχρι την ισχύ του ν. 3429/2005 στην Επιχείρηση ΔΕΗ Α.Ε. υλοποιούνταν αποσπάσεις μισθωτών σε φορείς εκτός αυτής δεδομένου ότι μέχρι τότε η ΔΕΗ ανήκε στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, όπως αυτός είχε οριοθετηθεί με το ν. 1256/1982 και επαναπροσδιορίστηκε με τους νόμους 1892/1990 και 2190/94. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφ. Β΄, άρθρο 15 του ν. 3429/2005, οι Εταιρείες της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του υπόψη Νόμου – μεταξύ των οποίων και η ΔΕΗ Α.Ε. ευρίσκονται εκτός του, κατά τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις, ευρύτερου δημόσιου τομέα. Ως εκ τούτου, μετά την έναρξη ισχύος του παραπάνω Νόμου, δεν ήταν πλέον δυνατές οι αποσπάσεις μισθωτών της Επιχείρησης σε φορείς εκτός αυτής.

Ωστόσο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του ν. 3581/2007 «οι διατάξεις που προβλέπουν αποσπάσεις προσωπικού των εταιρειών της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005, στις οποίες το Δημόσιο κατέχει αμέσως ή εμμέσως την πλειοψηφία του μετοχικού τους κεφαλαίου, εξακολουθούν να εφαρμόζονται και μετά την ισχύ του ν. 3429/2005, μέχρι την 31.12.2008. Με την απόφαση απόσπασης, είναι δυνατόν να ορίζεται ότι με τη μισθοδοσία του αποσπώμενου βαρύνεται ο φορέας στον οποίο γίνεται η απόσπαση».

Στη συνέχεια, με την ψήφιση του άρθρου 31 του ν. 3730/2008, η ισχύς των αποσπάσεων παρατάθηκε μέχρι την 31.12.2011.

Επιπλέον πρόβλημα δημιουργείται και από την απαίτηση των αποσπασμένων έναντι της Επιχείρησης – μετά τη λήξη της απόσπασής τους – για καταβολή αντίστοιχης αποζημίωσης, λόγω μη χορήγησης των κανονικών αδειών τους από τους υπόχρεους προς τούτο φορείς απόσπασης. Αυτό έχει ως συνέπεια τη δημιουργία δικαστικής αντιδικίας μεταξύ μισθωτών και Επιχείρησης, με τις περαιτέρω εύλογες αρνητικές συνέπειες για την τελευταία.

Με την παρούσα ρύθμιση προτείνεται να μην επιτρέπονται στο εξής αποσπάσεις προσωπικού της ΔΕΗ, με εξαίρεση σε υπηρεσιακές μονάδες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθώς και όσες έχουν γίνει με βάση το άρθρο 34 του ν. 2773/1999.

Άρθρο 194
Τροποποίηση ν.δ/τος 210/1974

Προκειμένου να εναρμονισθεί η νομοθεσία με τις ευμενέστερες για τα ελληνικά συμφέροντα διατάξεις της Σύμβασης των ΗΕ για το Δίκαιο της Θάλασσας, υφίσταται ανάγκη τροποποίησης του ορισμού των υπολίμνιων και υποθαλάσσιων περιοχών της χώρας, όπως αναφέρεται στο μεταλλευτικό Κώδικα

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄
ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 195

Με το άρθρο αυτό ορίζονται οι καταργούμενες διατάξεις.

Άρθρο 196

Στο άρθρο αυτό περιέχονται ορισμένες τελικές και μεταβατικές διατάξεις.

Άρθρο 197

Με το άρθρο αυτό επέρχονται τροποποιήσεις σε διατάξεις του ν. 3468/2006.

Άρθρο 198

Με το άρθρο αυτό ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος.

Αθήνα, 7 Ιουλίου 2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Δ. Ρέππας	Ευαγ. Βενιζέλος
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
Μ. Χρυσοχοΐδης	Γ. Παπακωνσταντίνου
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
Γ. Κουτρουμάνης	Μ. Παπαϊωάννου
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
Χ. Καστανίδης	Π. Μπεγλίτης

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Χ. Παπουτσής

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ (ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΩΝ 2009/72, 2009/73/ΕΚ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

Άρθρο 1
Σκοπός και πεδίο εφαρμογής

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των διατάξεων της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.8.2009) και της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά Φυσικού Αερίου και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.8.2009).

Οι δραστηριότητες της παραγωγής, της προμήθειας, της αγοράς, της μεταφοράς και της διανομής Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και της αποθήκευσης και της υγροποίησης Φυσικού Αερίου και της αεριοποίησης υγροποιημένου Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Οι δραστηριότητες αυτές είναι κοινής ωφέλειας και τελούν υπό την εποπτεία του Κράτους.

Άρθρο 2
Ορισμοί

1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι όροι που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις αυτού έχουν την ακόλουθη έννοια:

(α) Ανεξάρτητοι Διαχειριστές Μεταφοράς: Οι διαχειριστές που πιστοποιούνται κατά τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο IV της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και στο Κεφάλαιο V της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

(β) Ανεξάρτητοι Διαχειριστές Συστήματος: Οι διαχειριστές που πιστοποιούνται κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 14 και 15 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και στα άρθρα 13 και 14 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

(γ) Δημόσιος Τομέας: Ο κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 τομέας (Α΄ 28).

(δ) Διασυνδεμένο Σύστημα: Το σύστημα που αποτελείται από αριθμό συστημάτων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες διασυνδέσεις.

(ε) Διαχειριστής Συστήματος Ενέργειας: Τα νομικά πρόσωπα που ασκούν, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθήκοντα Διαχειριστή του ΕΣΦΑ, ή Διαχειριστή του ΑΣΦΑ ή Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(στ) Διαχειριστής Δικτύου Διανομής: Τα νομικά πρόσωπα που ασκούν, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθήκοντα Διαχειριστή Δικτύου Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, ή Φυσικού Αερίου, περιλαμβανομένων των Διαχειριστών των Κλειστών Δικτύων Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

(ζ) Έλεγχος: Δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα που, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα άσκησης καθοριστικής επιρροής της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως μέσω:

(αα) δικαιωμάτων κυριότητας ή χρήσης επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης,

(ββ) δικαιωμάτων ή συμβάσεων που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επιρροής επί της σύνθεσης, της ψηφοφορίας ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης.

(η) Ενεργειακή Δραστηριότητα: Η Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, καθώς και η Χρήση Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου και η Χρήση Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.

(θ) Ενεργειακή Πενία: Η κατάσταση των καταναλωτών, κατά την οποία, αυτοί ευρίσκονται σε δυσχερή θέση, λόγω του χαμηλού εισοδήματός τους, όπως αυτό προκύπτει από τις φορολογικές τους δηλώσεις, σε συνδυασμό με την επαγγελματική τους κατάσταση, την οικογενειακή τους κατάσταση και ειδικών καταστάσεων υγείας, να καλύψουν τις δαπάνες για τις εύλογες ανάγκες εφοδιασμού τους σε ηλεκτρική ενέργεια ή Φυσικό Αέριο, καθώς οι δαπάνες αυτές αποτελούν σημαντικό ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματός τους.

(ι) Ευάλωτοι Πελάτες: Οι Καταναλωτές που εντάσσονται στις κατηγορίες πελατών που περιγράφονται στο άρθρο 52 του παρόντος.

(ια) Κλειστά Δίκτυα Διανομής Ενέργειας: Το Δίκτυο Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών και τα δίκτυα διανομής που ορίζονται με το άρθρο 131.

(ιβ) Σύστημα Μεταφοράς: Τα Συστήματα Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και τα Συστήματα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου περιλαμβανομένων των Ανεξάρτητων Συστημάτων Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ).

(ιγ) Πελάτης ή Καταναλωτής: Ο Πελάτης Φυσικού Αερίου, περιλαμβανομένων των ΕΠΑ ή/και ο Πελάτης ηλεκτρικής ενέργειας, εξαιρουμένων των Διαχειριστών Συστημάτων και Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου και Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς ή Δικτύων Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας. Για τους σκοπούς αυτού του νόμου οι πελάτες διακρίνονται σε πελάτες χονδρικής και σε τελικούς πελάτες, σε επιλέγοντες και μη επιλέγοντες και σε οικιακούς και μη οικιακούς.

(ιδ) Πελάτης χονδρικής: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προμηθεύεται Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια με σκοπό τη μεταπώλησή τους εντός ή εκτός του συστήματος όπου είναι εγκατεστημένο.

(ιε) Τελικός Πελάτης: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια αποκλειστικά για δική του χρήση.

(ιστ) Οικιακός Πελάτης: Ο Πελάτης που αγοράζει Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια για δική του οικιακή κατανάλωση, αποκλειομένων των εμπορικών ή επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

(ιζ) Μη Οικιακός Πελάτης: Ο Πελάτης που αγοράζει Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια, η οποία δεν προορί-

ζεται για τη δική του οικιακή χρήση, συμπεριλαμβανομένων των πελατών χονδρικής και των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιη) Επιλέγων Πελάτης: Ο Πελάτης που δικαιούται να επιλέγει Προμηθευτή ή αγοράζει απευθείας Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια, κατά τις διατάξεις του παρόντος.

(ιθ) Προγράμματα Ανάπτυξης: Τα δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης των δικτύων μεταφοράς Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας που καταρτίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 69 και 108.

(κ) Προμήθεια: Η πώληση, περιλαμβανομένης της μεταπώλησης, Φυσικού Αερίου (περιλαμβανομένου του ΥΦΑ) και ηλεκτρικής ενέργειας σε Πελάτες.

(κα) Προμηθευτής: Το φυσικό και νομικό πρόσωπο που ασκεί δραστηριότητα Προμήθειας Φυσικού Αερίου ή και Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(κβ). Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων: Τα τιμολόγια για τη χρέωση των Βασικών Δραστηριοτήτων Φυσικού Αερίου και τα τιμολόγια για τη χρέωση χρήσης του Συστήματος Μεταφοράς και του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(κγ) Υπεύθυνος Συμμόρφωσης: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διορίζεται για τον έλεγχο συμμόρφωσης του οικείου Διαχειριστή προς το πρόγραμμα συμμόρφωσης, όταν και όπου αυτό απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

(κδ) Ασφάλεια: νοείται, τόσο η ασφάλεια του εφοδιασμού και της παροχής Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, όσο και η τεχνική ασφάλεια.

(κε) Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις: είναι οι επιχειρήσεις κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920 (Α΄ 37).

2. Ορισμοί που αναφέρονται ιδίως στο Φυσικό Αέριο:

(α) Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ): Σύστημα Φυσικού Αερίου που δεν εντάσσεται στο Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) ανεξαρτήτως διασύνδεσης με το Σύστημα αυτό.

(β) Ανώτερη Θερμογόνος Δύναμη (ΑΘΔ): Η ποσότητα θερμότητας που παράγεται από την πλήρη στοιχειομετρική καύση, με αέρα, ενός (1) κανονικού κυβικού μέτρου Φυσικού Αερίου σε σταθερή απόλυτη πίεση 1,01325 bar, όταν η αρχική θερμοκρασία του καυσίμου μίγματος και η τελική θερμοκρασία των προϊόντων της καύσης θεωρείται ότι είναι μηδέν (0) βαθμοί Κελσίου και το παραγόμενο, κατά την καύση, νερό βρίσκεται συμπυκνωμένο στην υγρή κατάσταση. Ως κανονικό κυβικό μέτρο νοείται η ποσότητα μάζας Φυσικού Αερίου που, υπό συνθήκες απόλυτης πίεσης 1,01325 bar και θερμοκρασίας μηδέν (0) βαθμών Κελσίου, καταλαμβάνει όγκο ενός (1) κυβικού μέτρου.

(γ) Απευθείας Γραμμή: Αγωγός Φυσικού Αερίου, συμπληρωματικός του ΕΣΦΑ ή άλλου ΑΣΦΑ, τον οποίο κατασκευάζουν οι Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου για τον εφοδιασμό των Επιλεγόντων Πελατών τους ή οι Επιλέγοντες Πελάτες για τον εφοδιασμό τους από Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου και ο οποίος δεν εντάσσεταιστο ΕΣΦΑ ή σε άλλον ΑΣΦΑ. Οι Απευθείας Γραμμές αποτελούν ΑΣΦΑ και μπορούν να τροφοδοτούνται από το ΕΣΦΑ, από άλλο ΑΣΦΑ ή από Σύστημα Φυσικού Αερίου άλλης χώρας.

(δ) Βασικές Δραστηριότητες Φυσικού Αερίου: Η παροχή υπηρεσιών Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, Διανομής Φυσικού Αερίου, Εγκατάστασης ΥΦΑ και Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.

(ε) Διανομή Φυσικού Αερίου: Η διοχέτευση Φυσικού Αερίου μέσω αγωγών, εκτός των αγωγών πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg, με σκοπό την τροφοδότηση Πελατών, μη συμπεριλαμβανομένης της Προμήθειας.

(στ) Διαχειριστής ΑΣΦΑ: Ο κάτοχος Άδειας Διαχείρισης ΑΣΦΑ.

(ζ) Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου ΑΕ (ΔΕΣΦΑ ΑΕ): Ο Διαχειριστής του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 67.

(η) Διαχωρισμένος Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου: Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 62 του παρόντος.

(θ) Δίκτυο Διανομής: Οι αγωγοί, οι εγκαταστάσεις αποσυμπίεσης και μετρήσεων και ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης που προορίζονται για Διανομή ή που απαιτούνται για τη διοχέτευση του Φυσικού Αερίου από Σύστημα Μεταφοράς προς τις εγκαταστάσεις καταναλωτών.

(ι) Εγκατάσταση Αποθήκευσης: Εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση Φυσικού Αερίου. Ως Εγκαταστάσεις Αποθήκευσης θεωρούνται και τα τμήματα των Εγκαταστάσεων ΥΦΑ που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση, εξαιρουμένου του μέρους αυτών που χρησιμοποιείται για προσωρινή αποθήκευση, επαναεριοποίηση του ΥΦΑ και έγχυσή του σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Δεν περιλαμβάνονται εγκαταστάσεις που χρησιμοποιεί ο Διαχειριστής Συστήματος Φυσικού Αερίου αποκλειστικά για την άσκηση των καθηκόντων του.

(ια) Εγκατάσταση Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ): Σταθμός που χρησιμοποιείται για την εισαγωγή, εκφόρτωση και αεριοποίηση του ΥΦΑ και για την υγροποίηση Φυσικού Αερίου, συμπεριλαμβανομένων των βοηθητικών υπηρεσιών και της προσωρινής αποθήκευσης, που είναι αναγκαία για την επαναεριοποίησή του και την έγχυσή του σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Δεν περιλαμβάνονται τα τμήματα της εγκατάστασης που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για αποθήκευση.

(ιβ) Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ): Το Σύστημα Φυσικού Αερίου που ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του παρόντος.

(ιγ) Εταιρείες Παροχής Αερίου (ΕΠΑ): Οι εταιρείες που συστήνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995 (Α΄ 252), όπως ισχύει.

(ιδ) Επιχείρηση Φυσικού Αερίου: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: Παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας, Αγοράς, Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου, ή προσωρινής αποθήκευσης και επαναεριοποίησης ΥΦΑ και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή / και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές. Στον ορισμό αυτόν δεν περιλαμβάνονται οι Πελάτες που αγοράζουν Φυσικό Αέριο για δική τους χρήση.

(ιε) Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου: Επιχείρηση Φυσικού Αερίου ή όμιλος επιχειρήσεων Φυσικού Αερίου, όπου:

(αα) το ίδιο πρόσωπο ή τα ίδια πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον Έλεγχο, και

(ββ) η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες Μεταφοράς, Διανομής, ΥΦΑ και αποθήκευσης και τουλάχιστον

μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή Προμήθειας Φυσικού Αερίου.

(ιστ) Λειτουργός της ΕΑΦΑ: Το νομικό πρόσωπο που είναι αρμόδιο για την οργάνωση και λειτουργία της Ενιαίας Αγοράς Φυσικού Αερίου (ΕΑΦΑ) όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 86.

(ιζ) Μεγάλος Πελάτης: Πελάτης, ο οποίος προμηθεύεται εντός χρονικού διαστήματος δώδεκα (12) διαδοχικών μηνών, ποσότητα τουλάχιστον 100.000 MWh ΑΘΔ, ανάθεση κατανάλωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 82.

(ιη) Μεταφορά Φυσικού Αερίου: Η διοχέτευση Φυσικού Αερίου μέσω δικτύου αγωγών πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg με σκοπό την παροχή Φυσικού Αερίου σε Πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης της Προμήθειας.

(ιθ) Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου: Η επιχείρηση που είναι Κάθετα ή Οριζόντια Ολοκληρωμένη.

(κ) Οριζόντια Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου: Επιχείρηση που ασκεί τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας, Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου ή προσωρινής αποθήκευσης και επαναεριοποίησης ΥΦΑ και (τουλάχιστον) μία άλλη (επιχειρηματική) δραστηριότητα εκτός του τομέα του Φυσικού Αερίου.

(κα) Ποσότητα Φυσικού Αερίου: Η ποσότητα του Φυσικού Αερίου που μετράται σε μεγαβατώρες (MWh) ΑΘΔ, εκτός εάν προσδιορίζεται διαφορετικά.

(κβ) Προμηθευτής: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί νόμιμα τη δραστηριότητα Προμήθειας Φυσικού Αερίου κατά τις διατάξεις του άρθρου 81 του παρόντος.

(κγ) Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου: Οι αγωγοί και οι κλάδοι πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg, οι εγκαταστάσεις μετρήσεων, συμπίεσης και αποσυμπίεσης, ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης, που απαιτούνται για τη μεταφορά Φυσικού Αερίου από τα σημεία έγχυσης προς άλλο Σύστημα Φυσικού Αερίου, Δίκτυο Διανομής ή εγκαταστάσεις Πελατών.

(κδ) Σύστημα Φυσικού Αερίου: Τα Συστήματα Μεταφοράς, οι Εγκαταστάσεις ΥΦΑ, οι Εγκαταστάσεις Αποθήκευσης και οι εγκαταστάσεις παραλαβής συμπιεσμένου Φυσικού Αερίου, περιλαμβανομένου του εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων ελέγχου.

(κε) Φυσικό Αέριο: Το καύσιμο αέριο που εξάγεται από γεωλογικούς σχηματισμούς και αποτελείται κυρίως από μεθάνιο (τουλάχιστον 75% σε αναλογία γραμμομορίων) και από υδρογονάνθρακες υψηλότερου μοριακού βάρους και ενδεχομένως από μικρές ποσότητες αζώτου, διοξειδίου του άνθρακα, οξυγόνου και ίχνη άλλων ενώσεων και στοιχείων, στο οποίο μπορεί να έχουν προστεθεί και οσμητικές ουσίες. Ως Φυσικό Αέριο νοείται το ανωτέρω μίγμα σε οποιαδήποτε κατάσταση και αν περιέλθει, με μεταβολή των φυσικών συνθηκών, όπως συμπίεση, ψύξη ή οποιαδήποτε άλλη μεταβολή, συμπεριλαμβανομένης της υγροποίησης (Υγροποιημένο Φυσικό Αέριο - ΥΦΑ).

(κστ) Χρήστης: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο δικαιούται να συνάπτει συμβάσεις για τη χρήση Συστήματος Φυσικού Αερίου.

Ορισμοί που αναφέρονται ιδίως στην ηλεκτρική ενέργεια:

(α) Αποκεντρωμένη Παραγωγή: Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες παραγωγής που συνδέονται στο δίκτυο διανομής.

(β) Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.): Οι μη ορυκτές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η αιολική ενέργεια, η ηλιακή ενέργεια, η ενέργεια κυμάτων, η παλιρροϊκή ενέργεια, η βιομάζα, τα αέρια που εκλύονται από χώρους υγειονομικής ταφής και από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού, τα βιοαέρια, η γεωθερμική ενέργεια, η υδραυλική ενέργεια που αξιοποιείται από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

(γ) Απευθείας γραμμή: είτε η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία συνδέει μια απομονωμένη μονάδα παραγωγής με έναν απομονωμένο πελάτη είτε η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας η οποία συνδέει έναν παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας με μία επιχείρηση προμήθειας ηλεκτρικής ενεργείας, η οποία προμηθεύει απευθείας τις δικές της εγκαταστάσεις, θυγατρικές επιχειρήσεις και επιλέγοντες Πελάτες. Οι απευθείας γραμμές δεν εντάσσονται στο Σύστημα Μεταφοράς ή στο Δίκτυο Διανομής.

(δ) Απομονωμένο Μικροδίκτυο: είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 500 GWh.

(ε) Αυτοπαραγωγός: είναι ο παραγωγός, ο οποίος παράγει ηλεκτρική ενέργεια κυρίως για δική του χρήση και διοχετεύει τυχόν πλεόνασμα της ενέργειας αυτής στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής.

(στ) Διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών: η διαδικασία με την οποία καλύπτονται προγραμματισμένες πρόσθετες ανάγκες και ανάγκες αντικατάστασης δυναμικού με προμήθειες από νέες ή υπάρχουσες εγκαταστάσεις παραγωγής.

(ζ) Διανομή ηλεκτρικής ενέργειας: η μεταφορά μέσω δικτύου διανομής υψηλής, σε περίπτωση που έχει ειδικά καθορισθεί ότι ανήκουν στο δίκτυο διανομής, μέσης και χαμηλής τάσης της ηλεκτρικής ενεργείας που εγχέεται σε αυτό από το διασυνδεδεμένο με αυτό σύστημα μεταφοράς και τις μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα στο δίκτυο διανομής με σκοπό την παράδοσή της σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(η) διασυνδεδεμένο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας: ένα σύνολο συστημάτων μεταφοράς και δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες διασυνδέσεις.

(θ) διασύνδεση: είναι οι γραμμές, οι εγκαταστάσεις και οι μετρητές που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς από ή προς την ελληνική επικράτεια, καθώς και με το Δίκτυο Διανομής.

(ι) Διαχειριστής δικτύου διανομής: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση, την παροχή πρόσβασης σε πελάτες και παραγωγούς που συνδέονται σε αυτό και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του δικτύου διανομής σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα δίκτυα διανομής και συστήματα μεταφοράς, και για τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση υπηρεσιών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(ια) Διαχειριστής συστήματος μεταφοράς: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα συστήματα, και για την μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση

υπηρεσιών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιβ) Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών: Οι γραμμές διανομής μέσης και χαμηλής τάσης και οι εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκονται εντός των ορίων του ακινήτου που περιγράφεται στις διατάξεις του Άρθρου Πρώτου του ν. 2338/1995 (Α΄ 202) και οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου κατασκευάζονται, αναπτύσσονται και τίθενται σε λειτουργία από την εταιρεία «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ», καθώς και οι μελλοντικές επεκτάσεις αυτών εντός διανομής της ίδιας έκτασης, αποτελούν το Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δίκτυο ΔΑΑ) και δεν εντάσσονται στο Δίκτυο, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 2773/1999.

(ιγ) Δραστηριότητα Ηλεκτρικής Ενέργειας: είναι καθεμία από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας και Αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιδ) Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ): είναι το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ ΑΕ που είναι εγκατεστημένο στην ελληνική επικράτεια, το οποίο αποτελείται από γραμμές μέσης και χαμηλής τάσης και εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και από γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο αυτό. Το Δίκτυο, εκτός από το δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, συνδέεται στο ΕΣΜΗΕ μέσω των υποσταθμών υψηλής τάσης και μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ). Όριο μεταξύ Συστήματος και Δικτύου αποτελεί το διακοπτικό μέσο που βρίσκεται στην πλευρά της ΥΤ του μετασχηματιστή ισχύος του υποσταθμού και το οποίο αποτελεί στοιχείο του Δικτύου. Για τις περιοχές, στο δίκτυο διανομής των οποίων ανήκουν γραμμές ΥΤ, το όριο μεταξύ συστήματος και δικτύου διανομής καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση των Διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ και γνώμη των Κυρίων του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ.

(ιε) Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ): είναι οι γραμμές υψηλής τάσης, οι εγκατεστημένες στην ελληνική επικράτεια διασυνδέσεις, χερσαίες ή θαλάσσιες και όλες οι εγκαταστάσεις, εξοπλισμός και εγκαταστάσεις ελέγχου που απαιτούνται για την ομαλή, ασφαλή και αδιάλειπτη διακίνηση ηλεκτρικής ενέργειας από έναν σταθμό παραγωγής σε έναν υποσταθμό, από έναν υποσταθμό σε έναν άλλο ή προς ή από οποιαδήποτε διασύνδεση. Τα έργα διασύνδεσης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών με το ΕΣΜΗΕ εντάσσονται στο ΕΣΜΗΕ. Στο Σύστημα Μεταφοράς δεν περιλαμβάνονται οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο Δίκτυο Διανομής, καθώς και τα δίκτυα των μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(ιστ) Ενεργειακή αποδοτικότητα/διαχείριση της ζήτησης: η συνολική ή ολοκληρωμένη προσέγγιση στόχος της οποίας είναι να επηρεάσει την ποσότητα και το χρονικό προγραμματισμό της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενεργείας με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενεργείας και των φορτίων αιχμής, δίνοντας το προβάδισμα στις επενδύσεις για μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας ή άλλα μέτρα όπως οι συμβάσεις προμήθειας με δικαίωμα διακοπής, έναντι των επενδύσεων για την αύξηση του δυναμικού παραγωγής, εάν οι πρώτες από τις προαναφερόμενες επενδύσεις αποτελούν την αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη εναλλακτική λύση, λαμβανομένων υπόψη του θετικού περιβαλλοντικού αντικτύπου που προκύπτει από τη μειωμένη κατανάλωση ενεργείας και των συναφών πτυχών της ασφάλειας του εφοδιασμού και του κόστους διανομής.

(ιζ) Επικουρική υπηρεσία: κάθε υπηρεσία που είναι αναγκαία για τη διαχείριση συστήματος μεταφοράς ή δικτύου διανομής, όπως η ρύθμιση της τάσης, η ρύθμιση της συχνότητας, η παροχή εφεδρειών, η παροχή αέργου ισχύος, η επανεκκίνηση του Συστήματος Μεταφοράς, μετά από διακοπή και η παρακολούθηση της διακύμανσης του φορτίου.

(ιη) Επιχείρηση ηλεκτρικής ενεργείας: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, προμήθεια, ή αγορά ηλεκτρικής ενεργείας και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή /και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές. Στον ορισμό αυτόν δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες.

(ιθ) Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενεργείας: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή όμιλος επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, στον οποίο το ίδιο πρόσωπο ή πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον Έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

(κ) Μακροπρόθεσμος προγραμματισμός: ο προγραμματισμός των επενδυτικών αναγκών όσον αφορά το δυναμικό παραγωγής, μεταφοράς και διανομής σε μακροπρόθεσμη βάση, προκειμένου να καλύπτεται η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα και να εξασφαλίζεται ο εφοδιασμός των πελατών.

(κα) Μεταφορά ηλεκτρικής ενεργείας: η Μεταφορά μέσω συστήματος υπερυψηλής και υψηλής τάσης.της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα σε αυτό, καθώς και αυτής που εγχέεται σε αυτό μέσω των διασυνδέσεών του με όμορα συστήματα μεταφοράς με σκοπό την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικούς πελάτες άμεσα συνδεδεμένους στο σύστημα αυτό, σε όμορα συστήματα μεταφοράς με τα οποία διασυνδέεται και σε δίκτυα διανομής, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(κβ) Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά: είναι τα νησιά της ελληνικής επικράτειας; των οποίων το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας δεν συνδέεται με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο Διανομής της ηπειρωτικής χώρας.

(κγ) Μικρό απομονωμένο σύστημα: είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 3000 GWh. και στο οποίο ποσοστό κάτω του 5 % της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα.

(κδ) Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη.

(κε) Οριζόντια Ολοκληρωμένη επιχείρηση: η επιχείρηση που ασκεί μία τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση ή μεταφοράς ή διανομής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενεργείας, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

(κστ) Παράγωγο ηλεκτρικής ενεργείας: χρηματοπι-

στωτικό μέσο που προσδιορίζεται στα σημεία 5, 6 ή 7 του τμήματος Γ΄ του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων [EEL 145, 30.4.2004], όπου το μέσο αυτό σχετίζεται με την ηλεκτρική ενέργεια.

(κζ) Παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παράγει ηλεκτρική ενέργεια.

(κη) Πρόσβαση: είναι η σύνδεση με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και η χρήση αυτών.

(κθ) Σύμβαση Προμήθειας ηλεκτρικής ενεργείας: η σύμβαση για την προμήθεια ηλεκτρικής ενεργείας, μη συμπεριλαμβανομένου παραγώγου ηλεκτρικής ενέργειας.

(λ) Χρήστης συστήματος: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τροφοδοτεί με ηλεκτρική ενέργεια ένα σύστημα μεταφοράς ή δίκτυο διανομής ή που τροφοδοτείται από ένα τέτοιο σύστημα ή δίκτυο.

Κατά τα λοιπά, για την εφαρμογή των διατάξεων του Τέταρτου Μέρους του παρόντος νόμου, ισχύουν οι ορισμοί των διατάξεων του ν. 2773/1999 (Α΄ 286), όπως ισχύει, καθώς και των σχετικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή τους.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΡΑΕ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 3
Κρατική εποπτεία και γενικές αρχές

1. Η άσκηση Ενεργειακών Δραστηριοτήτων τελεί υπό την εποπτεία του Κράτους, η οποία ασκείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας. Ο μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός λαμβάνει υπόψη του τα υπάρχοντα και πιθανολογούμενα ενεργειακά αποθέματα σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, τις τάσεις της διεθνούς αγοράς ενέργειας και αποσκοπεί:

(α) Στην ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς ενέργειας μέσω της αύξησης του διασυνοριακού εμπορίου, ώστε να επιτευχθούν, ανταγωνιστικές τιμές, υψηλότερα πρότυπα παρεχόμενων υπηρεσιών, βελτίωση της αποδοτικότητας του τομέα και ταυτόχρονα να ενισχυθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού και η αειφορία.

(β) Στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και την εφαρμογή βιώσιμης πολιτικής για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας εντός της ενιαίας ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς.

(γ) Στην προστασία του περιβάλλοντος, στο πλαίσιο και των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας, συμπεριλαμβανομένης της παροχής των κατάλληλων οικονομικά αποτελεσματικών κινήτρων στους παραγωγούς για επενδύσεις σε νέες περισσότερο αποδοτικές και φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες παραγωγής ενεργείας και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και μέσω Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ), καθώς και της λήψης των κατάλληλων μέτρων για την ενθάρρυνση των καταναλωτών στην αποδοτικότερη χρήση της ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού.

(δ) Στην ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας, με κύριο στόχο την ενσωμάτωση των απομονωμένων δικτύων στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και τη δημιουργία μίας ενιαίας εθνικής και ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς.

(ε) Στη βελτίωση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας της εθνικής οικονομίας και την επίτευξη υγιούς ανταγωνισμού με στόχο τη μείωση του κόστους ενέργειας για το σύνολο των Χρηστών και Πελατών.

(στ) Στην καταπολέμηση της Ενεργειακής Πενίας με τη διαμόρφωση ενός Εθνικού Σχεδίου Δράσης.

Ο μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός διαμορφώνεται σε δεκαετή κυλιόμενη βάση και προσλαμβάνει τη μορφή απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία γνωστοποιείται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή της Βουλής των Ελλήνων. Πριν από την έκδοση της σχετικής απόφασης, ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ζητά τη γνώμη της ΡΑΕ, των παραγωγικών φορέων, της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και ειδικών επιστημόνων.

2. Το Κράτος μεριμνά για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη όλων των δραστηριοτήτων του ενεργειακού τομέα, για την εξασφάλιση, υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού, της παροχής τεχνικά αξιόπιστης και οικονομικά προσιτής ενέργειας στους καταναλωτές, για την καταπολέμηση της Ενεργειακής Πενίας και για την εφαρμογή των κανόνων της απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και της αγοράς Φυσικού Αερίου.

3. Οι επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες υποχρεούνται:

(α) Να ασκούν τη δραστηριότητά τους και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και τις πράξεις που εκδίδονται κατ` εξουσιοδότησή της και τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στις άδειές τους.

(β) Να τηρούν τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αμεροληψίας και της μη διάκρισης των Χρηστών και των Πελατών, ιδίως για τις υπηρεσίες που παρέχουν υπό καθεστώς αποκλειστικών δικαιωμάτων.

(γ) Να λειτουργούν και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους κατά τρόπον ώστε να προάγεται ο υγιής ανταγωνισμός στην αγορά ενέργειας, εκπληρώνοντας τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που τους ανατίθενται.

(δ) Να ασκούν τη δραστηριότητά τους κατά τρόπο τέτοιο, ώστε να μη θίγονται τα δικαιώματα των Πελατών, όπως αυτά εξειδικεύονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και με τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

(ε) Να παρέχουν υπηρεσίες ενεργειακής αποδοτικότητας κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3855/2010 (Α΄ 95) και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

(στ) Να εφαρμόζουν τα μέτρα για την καταπολέμηση της Ενεργειακής Πενίας και την προστασία των Ευάλωτων Πελατών.

(ζ) Να παρέχουν στις αρμόδιες αρχές τις πληροφορίες που τους ζητούνται στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους, εντός των προθεσμιών που τίθενται με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος νόμου και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

4. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και η ΡΑΕ ασκούν τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται με τον παρόντα νόμο και τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του με τέτοιο τρόπο ώστε:

(α) Να προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από τις επιπτώσεις των Ενεργειακών Δραστηριοτήτων, να διασφαλίζεται η ενεργειακή αποδοτικότητα, η προστασία του κλίματος και η βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξη.

(β) Να ικανοποιείται το σύνολο των ενεργειακών αναγκών της χώρας και να διαφυλάσσεται η ασφάλεια εφοδιασμού και το αδιάλειπτο της τροφοδοσίας σε ενέργεια, σύμφωνα με την οικονομικά βέλτιστη από τις διαθέσιμες τεχνολογίες.

(γ) Να ελέγχεται, αν οι κάτοχοι άδειας που δραστηριοποιούνται στην αγορά ενέργειας, μπορούν να χρηματοδοτούν τις δραστηριότητες για τις οποίες τους χορηγήθηκε άδεια.

(δ) Να προάγεται η εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικών και οικονομικά αποτελεσματικών μεθόδων και πρακτικών από τους κατόχους αδειών, καθώς και η ενεργειακά αποδοτική και οικονομικά αποτελεσματική χρήση της ενέργειας που προμηθεύονται οι πελάτες.

(ε) Να προάγεται ο υγιήςανταγωνισμός στην αγορά ενέργειας και η εύρυθμη λειτουργία αυτής, σύμφωνα με το ισχύον εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο.

(στ) Να προστατεύονται τα συμφέροντα των Πελατών-και ιδιαίτερα των Ευάλωτων Πελατών, ιδίως σε σχέση με τις τιμές, τη διαφάνεια των τιμολογίων και των χρεώσεων, τους όρους προμήθειας ενέργειας, την ασφάλεια εφοδιασμού, την τακτική παροχή, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών παροχής ενέργειας και να ασκείται αποτελεσματικά το δικαίωμα των Πελατών να επιλέγουν Προμηθευτή.

(ζ) Να λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες στις οποίες προβαίνουν οι κάτοχοι άδειας για την έρευνα, ανάπτυξη και χρήση νέων τεχνικών, μεθόδων και διαδικασιών κατά την άσκηση των Ενεργειακών Δραστηριοτήτων.

(η) Να προστατεύεται το κοινό από κινδύνους που δημιουργούνται από τις Ενεργειακές Δραστηριότητες και να τηρούνται οι κανόνες υγιεινής και ασφάλειας όσων απασχολούνται στις δραστηριότητες αυτές.

(θ) Να υλοποιούνται τα μέτρα που θεσπίζονται με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της Ενεργειακής Πενίας σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, τόσο του δημοσίου τομέα, όσο και του ιδιωτικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΡΑΕ)

Άρθρο 4

1. Ο έλεγχος, η ρύθμιση και η εποπτεία της αγοράς ενέργειας, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ασκούνται από τη ΡΑΕ, η οποία συστάθηκε με το ν. 2773/1999 και αποτελεί την εθνική ρυθμιστική αρχή σε θέματα ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, κατά την έννοια των Οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ.

2. Η ΡΑΕ ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο Κεφάλαιο Γ΄ του Πρώτου Μέρους και αυτές που της χορηγούνται επιπρόσθετα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου σε άλλα σημεία του.

Άρθρο 5
Νομική φύση της ΡΑΕ

Η ΡΑΕ είναι ανεξάρτητη ρυθμιστική αρχή με έδρα την Αθήνα, έχει νομική προσωπικότητα και παρίσταται αυτοτελώς σε δίκες που έχουν ως αντικείμενο πράξεις ή παραλείψεις της ή έννομες σχέσεις που την αφορούν. Η ΡΑΕ υπόκειται μόνο σε κοινοβουλευτικό έλεγχο σύμφωνα με το άρθρο 138Α του Κανονισμού της Βουλής και σε δικαστικό έλεγχο.

Άρθρο 6
Διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια ΡΑΕ

1. Η ΡΑΕ έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και δικό της προϋπολογισμό, κατά την εκτέλεση του οποίου διαθέτει πλήρη αυτονομία.

2. Ο προϋπολογισμός της ΡΑΕ προσαρτάται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και η εκτέλεσή του παρακολουθείται από την Επιτροπή του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και ελέγχου της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους, όπως ορίζεται από τον Κανονισμό της Βουλής. Τον προϋπολογισμό εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ο Πρόεδρος της ΡΑΕ.

3. Η ΡΑΕ συντάσσει ετησίως, έως την 31η Μαρτίου κάθε έτους, έκθεση σχετικά με τη δραστηριότητά της και την εκπλήρωση των καθηκόντων της, απαριθμώντας τα μέτρα που ελήφθησαν και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν για καθένα από τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές της. Η έκθεση αυτή συζητείται και εγκρίνεται σε ειδική συνεδρίαση της ΡΑΕ και υποβάλλεται στη Βουλή των Ελλήνων, τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επιπρόσθετα, η έκθεση αυτή δημοσιεύεται στην επίσημη ιστοσελίδα της ΡΑΕ. Στην ετήσια έκθεση πεπραγμένων της παρούσας παραγράφου περιλαμβάνεται και απολογισμός ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού της.

4 Το Ελεγκτικό Συνέδριο διενεργεί τον κατασταλτικό έλεγχο των δαπανών της ΡΑΕ, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Άρθρο 7
Σύνθεση της ΡΑΕ

1. Η ΡΑΕ απαρτίζεται από επτά (7) μέλη, στα οποία συμπεριλαμβάνονται ο Πρόεδρος και δύο (2) Αντιπρόεδροι, τα οποία διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την επαγγελματική τους ικανότητα και διαθέτουν εξειδικευμένη εμπειρία σε θέματα αρμοδιότητας της ΡΑΕ, καθώς και εχέγγυα ανεξαρτησίας και αμεροληψίας.

2. Τα μέλη της ΡΑΕ επιλέγονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ύστερα από προκήρυξη που δημοσιεύεται σε τέσσερις (4), τουλάχιστον, ημερήσιες εφημερίδες πανελλήνιας κυκλοφορίας και προτείνονται στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων για διορισμό. Η προκήρυξη δημοσιεύεται το αργότερο εξήντα (60) ημέρες πριν από την υποβολή της πρότασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προς την ως άνω Επιτροπή και καλεί τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν υποψηφιότητα μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, όχι μικρότερο των τριάντα (30) ημερών. Ο αριθμός και τα στοιχεία των υποψηφίων, πλην όσων έχουν ρητώς αιτηθεί τη μη δημοσιοποίησή τους, καθώς και η πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προς την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας για διορισμό, δημοσιεύονται στην επίσημη ιστοσελίδα της ΡΑΕ. Η Επιτροπή γνωμοδοτεί επί της πρότασης εντός τριάντα (30) ημερών και η γνωμοδότηση αυτή αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα της ΡΑΕ. Σε περίπτωση θετικής γνωμοδότησης της Επιτροπής, τα συγκεκριμένα τρία (3) μέλη που έχουν προταθεί από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για τις θέσεις του Προέδρου, του Α΄ Αντιπροέδρου και του Β΄ Αντιπροέδρου διορίζονται στην αντίστοιχη θέση με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου. Τα λοιπά μέλη για τα οποία έχει γνωμοδοτήσει θετικά η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Η διαδικασία επιλογής των μελών της ΡΑΕ της παρούσας παραγράφου εφαρμόζεται μετά τη λήξη της θητείας εκάστου εκ των εν ενεργεία, κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, μελών της.

3. Η θητεία των μελών της ΡΑΕ είναι πενταετής. Κανένα μέλος της ΡΑΕ δεν μπορεί να υπηρετήσει για περισσότερες από δύο (2) θητείες. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους τα μέλη της ΡΑΕ δεν ανακαλούνται. Εάν κατά τη διάρκεια της θητείας μέλους της ΡΑΕ κενωθεί για οποιονδήποτε λόγο η θέση του, διορίζεται, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2, νέο μέλος για πλήρη θητεία, εφόσον μέχρι την κανονική λήξη της θητείας του μέλους του οποίου η θέση κενώθηκε υπολείπεται διάστημα μικρότερο των δύο (2) ετών. Σε κάθε άλλη περίπτωση, το νέο μέλος διορίζεται για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους του οποίου η θέση κενώθηκε. Η ΡΑΕ συνεχίζει να λειτουργεί, όχι όμως πέρα από ένα εξάμηνο, αν κάποια από τα μέλη της εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο, εφόσον, κατά τις συνεδριάσεις της, τα λοιπά μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία.

Άρθρο 8
Λειτουργία της ΡΑΕ

1. Η ΡΑΕ συνέρχεται σε συνεδρίαση μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, όπως ορίζεται ειδικότερα στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της.

2. Η ΡΑΕ συνεδριάζει νομίμως εφόσον μετέχουν στη συνεδρίαση ο Πρόεδρος ή τουλάχιστον ένας εκ των Αντιπροέδρων ως προεδρεύων και τρία (3) τουλάχιστον μέλη, αποφασίζει δε κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση που θέμα της ημερήσιας διάταξης είναι η επιβολή κύρωσης, η ΡΑΕ συνεδριάζει νομίμως εφόσον μετέχουν στη συνεδρίαση τουλάχιστον πέντε (5) μέλη, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή ενός εκ των Αντιπροέδρων ως προεδρεύοντος.

3. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου ή, εάν αυτός απουσιάζει, του προεδρεύοντος Αντιπροέδρου, εκτός από τις περιπτώσεις που η λαμβανόμενη απόφαση συνεπάγεται την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

4. Κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τις συνεδριάσεις της ΡΑΕ ρυθμίζεται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της.

5. Με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να μεταβιβάζονται στον Πρόεδρο, στους Αντιπροέδρους ή σε άλλα μέλη της ΡΑΕ συγκεκριμένες αρμοδιότητες, οι οποίες ανατίθενται στη ΡΑΕ. Στην απόφαση με την οποία γίνεται η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων μπορεί να ορίζεται ότι οι μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες δύνανται να ασκούνται παράλληλα και από τη ΡΑΕ ως συλλογικό όργανο. Δεν μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα της επιβολής διοικητικών κυρώσεων, η οποία ανήκει στη ΡΑΕ ως συλλογικό όργανο.

Άρθρο 9
Αρμοδιότητες του Προέδρου της ΡΑΕ

1. Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ εκπροσωπεί την Αρχή στις σχέσεις της με τις άλλες διοικητικές ή ανεξάρτητες αρχές και τους τρίτους, καθώς και ενώπιον των δικαστηρίων και έχει, δυνάμει του παρόντος νόμου, των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του και των αποφάσεων της ΡΑΕ, την ευθύνη της λειτουργίας αυτής, ασκεί δε τις προς τούτο αρμοδιότητες και ιδίως:

(α) Προΐσταται της Γραμματείας και όλων των υπηρεσιών της ΡΑΕ και διευθύνει το έργο τους.

(β) Είναι ο υπηρεσιακός και πειθαρχικός προϊστάμενος του προσωπικού που απασχολείται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στη Γραμματεία της ΡΑΕ.

(γ) Εκδίδει τις ατομικές πράξεις που αφορούν σε θέματα του προσωπικού της Γραμματείας της ΡΑΕ, εκτός από αυτές για τις οποίες αρμόδια είναι τα αντίστοιχα συμβούλια ή η ΡΑΕ.

(δ) Καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και προεδρεύει στις συνεδριάσεις της ΡΑΕ.

(ε) Προβαίνει σε διαχειριστικές πράξεις για την εφαρμογή των αποφάσεων της ΡΑΕ και μπορεί να προβαίνει σε κατάρτιση συμβάσεων αξίας μέχρι του ποσού που εκάστοτε ορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ.

(στ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του μεταβιβάζεται με απόφαση της ΡΑΕ δυνάμει της παραγράφου 5 του άρθρου 8.

Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του Προέδρου της ΡΑΕ, αυτός αναπληρώνεται από τον Α΄ Αντιπρόεδρο και, σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας αυτού, από τον Β΄ Αντιπρόεδρο. Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ ή ο Αντιπρόεδρος που τον αναπληρώνει μπορεί να αναθέτει τη δικαστική ή εξώδικη εκπροσώπηση της Αρχής για συγκεκριμένη πράξη ή ενέργεια ή κατηγορία πράξεων ή ενεργειών σε άλλο μέλος της ΡΑΕ ή σε μέλος της Γραμματείας της.

2. Κατόπιν εισήγησης του Προέδρου, η ΡΑΕ δύναται, με απόφασή της, να συγκροτεί επιτροπές και ομάδες για την εξέταση και έρευνα θεμάτων ειδικού ενδιαφέροντος που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες της ΡΑΕ. Στις κατά

το προηγούμενο εδάφιο συγκροτούμενες επιτροπές και ομάδες μπορούν να συμμετέχουν και πρόσωπα που δεν είναι μέλη της Γραμματείας της ΡΑΕ. Με την απόφαση της ΡΑΕ καθορίζονται το έργο, η διάρκεια και η σύνθεση κάθε επιτροπής και ομάδας. Οι εισηγήσεις και γνωμοδοτήσεις των επιτροπών και των ομάδων της παρούσας παραγράφου υποβάλλονται στον Πρόεδρο της ΡΑΕ, ο οποίος δύναται να αποφασίσει τη δημόσια ανακοίνωση των συμπερασμάτων στην επίσημη ιστοσελίδα της ΡΑΕ. Η αμοιβή των μελών των επιτροπών και ομάδων της παρούσας παραγράφου καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η δαπάνη που προκαλείται από την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ.

3. Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ μπορεί με πράξη του, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να μεταβιβάζει σε άλλα μέλη της ΡΑΕ ή σε μέλη της Γραμματείας της κάποια ή κάποιες από τις αρμοδιότητες που του ανατίθενται σύμφωνα με την παράγραφο 1 περιπτώσεις α΄ έως και ε΄.

4. Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ μπορεί με πράξη του, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να παρέχει εξουσιοδότηση σε άλλα μέλη της ΡΑΕ ή σε μέλη της Γραμματείας της να υπογράφουν αντ' αυτού και με εντολή του τις πράξεις που ο Πρόεδρος έχει αρμοδιότητα να εκδίδει.

Άρθρο 10
Νομικό καθεστώς μελών της ΡΑΕ

1. Τα μέλη της ΡΑΕ είναι ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί, απολαύουν πλήρους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και κατά την άσκηση των καθηκόντων τους δεν υπόκεινται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά ή άλλα διοικητικά όργανα.

2. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, τα μέλη της ΡΑΕ δεσμεύονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, έχουν υποχρέωση τήρησης των αρχών της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας και ενεργούν ανεξάρτητα από οποιοδήποτε οικονομικό συμφέρον. Τα μέλη της ΡΑΕ δεν ζητούν ούτε λαμβάνουν απευθείας οδηγίες από κυβερνητικά και διοικητικά όργανα ή από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ή φορέα.

3. Ο Πρόεδρος και οι Αντιπρόεδροι της ΡΑΕ είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Τα υπόλοιπα μέλη της ΡΑΕ είναι πλήρους απασχόλησης, αλλά δύνανται να αναλαμβάνουν διδακτικά καθήκοντα σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης. Ειδικότερα, επιτρέπεται στα υπόλοιπα μέλη της ΡΑΕ να αναλαμβάνουν διδακτικά καθήκοντα ή να απασχολούνται υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ερευνητικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, άλλες ρυθμιστικές Αρχές ή φορείς ή ιδρύματα που παρέχουν εκπαίδευση ή υπηρεσίες σε στελέχη ρυθμιστικών Αρχών. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα μέλη της ΡΑΕ απαγορεύεται να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές, υπάλληλοι, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή μελετητές σε επιχείρηση που υπάγεται άμεσα ή έμμεσα στον έλεγχο και την εποπτεία της ΡΑΕ. Η κάλυψη των εισφορών των μελών της ΡΑΕ σε φορείς κοινωνικής ασφάλισης βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ, εκτός και εάν ορίζεται διαφορετικά από ειδικότερες διατάξεις.

4. Τα μέλη της ΡΑΕ απαγορεύεται να κατέχουν εταιρικά μερίδια ή μετοχές των επιχειρήσεων που υπάγονται άμεσα ή έμμεσα στην εποπτεία της ΡΑΕ, με εξαίρεση την έμμεση κατοχή τέτοιων μετοχών μέσω αμοιβαίων κεφαλαίων ή συνταξιοδοτικών προγραμμάτων με επενδύσεις σε μετοχές.

5. Τα μέλη της ΡΑΕ υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3213/2003 (Α΄ 309).

6. Οι πάσης φύσεως αποδοχές των μελών της ΡΑΕ καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Η δαπάνη που προκαλείται από την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου βαρύνει αποκλειστικά τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ.

7. Μέλος της ΡΑΕ που προέρχεται από φορέα του δημόσιου τομέα, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή έμμισθης εντολής, επανέρχεται αυτοδικαίως μετά τη λήξη της θητείας του στη θέση που κατείχε πριν από το διορισμό του. Η θητεία του στη ΡΑΕ λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και κατά τη διάρκειά της δεν διακόπτεται η βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Αν η θέση που κατείχε ή στην οποία έχει εξελιχθεί δεν είναι κενή ή έχει καταργηθεί, επανέρχεται σε ομοιόβαθμη προσωρινή θέση του κλάδου του, η οποία συστήνεται αυτοδικαίως και καταργείται με την αποχώρησή του από τον φορέα.

8. Τα μέλη της ΡΑΕ δεν επιτρέπεται, για δύο (2) έτη μετά τη λήξη της θητείας τους με οποιονδήποτε τρόπο, να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή να απασχολούνται, με ή χωρίς αμοιβή, με έμμισθη εντολή ή με οποιαδήποτε έννομη σχέση, σε εταιρεία ή επιχείρηση των οποίων οι δραστηριότητες υπήχθησαν, άμεσα ή έμμεσα, στον έλεγχο και την εποπτεία της ΡΑΕ κατά τη διάρκεια της θητείας τους. Σε όσους παραβαίνουν τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, ανεξάρτητα από την ευθύνη που στοιχειοθετείται δυνάμει άλλων διατάξεων, επιβάλλεται, με απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου του άρθρου 11, πρόστιμο ίσο με το δεκαπλάσιο των συνολικών αποδοχών που τα εν λόγω πρόσωπα έλαβαν ως μέλη της ΡΑΕ κατά τη διάρκεια της θητείας τους.

Άρθρο 11
Πειθαρχική διαδικασία

1. Τα μέλη της ΡΑΕ, για κάθε παράβαση των υποχρεώσεών τους, οι οποίες απορρέουν από τον παρόντα νόμο, υπέχουν πειθαρχική ευθύνη. Η ευθύνη αυτή καταλογίζεται με πλήρως αιτιολογημένη απόφαση ειδικού πειθαρχικού συμβουλίου σύμφωνα με τη διαδικασία των επόμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου.

2. Το πειθαρχικό συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με πενταετή θητεία και απαρτίζεται από δύο (2) Συμβούλους της Επικρατείας και τρεις (3) μόνιμους Καθηγητές Πανεπιστημίου οποιασδήποτε βαθμίδας στο γνωστικό αντικείμενο του δημοσίου δικαίου και τους αντίστοιχους αναπληρωτές τους, οι οποίοι επιλέγονται μετά από κλήρωση που διενεργείται από την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας. Πρόεδρος ορίζεται ο αρχαιότερος δικαστικός λειτουργός εκ των μελών του συμβουλίου. Μέλη του πειθαρχικού συμβουλίου που συ-

νταξιοδοτούνται από το σώμα στο οποίο μετέχουν ως δικαστικοί λειτουργοί ή καθηγητές διατηρούν την ιδιότητα του μέλους του πειθαρχικού συμβουλίου έως τη λήξη της θητείας τους. Με την ίδια απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής διορίζεται ο γραμματέας του συμβουλίου και ο αναπληρωτής του, οι οποίοι είναι μέλη της Γραμματείας της ΡΑΕ.

3. Η αμοιβή του προέδρου, των μελών και του γραμματέα του πειθαρχικού συμβουλίου, καθώς και των αναπληρωτών τους καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Η δαπάνη που προκαλείται από το προηγούμενο εδάφιο βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ.

4. Την πειθαρχική διαδικασία ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου δύνανται να κινήσουν με απόφασή τους ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ο Πρόεδρος της Βουλής ή η ΡΑΕ χωρίς τη συμμετοχή του ελεγχόμενου μέλους.

5. Το όργανο που κινεί την πειθαρχική διαδικασία κατά την παράγραφο 4 διαβιβάζει στον πρόεδρο του πειθαρχικού συμβουλίου πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τον ατομικό φάκελο του εγκαλουμένου και κάθε αναγκαίο επιπλέον στοιχείο και κοινοποιεί αντίγραφο της κίνησης της πειθαρχικής διαδικασίας στο σύνολο των τακτικών και αναπληρωματικών μελών του πειθαρχικού συμβουλίου.

6. Ο πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου, όταν λάβει τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου, παραγγέλλει την επίδοση κλήσης με γνωστοποίηση των αιτιάσεων στον εγκαλούμενο γνωρίζοντάς του παράλληλα ότι δικαιούται να λάβει γνώση του συνόλου των εγγράφων της υπόθεσης μέχρι την ημερομηνία της πρώτης συνεδρίασης.

7. Το συμβούλιο συνεδριάζει με την παρουσία τριών (3) τουλάχιστον μελών και αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, κατόπιν ακρόασης του εγκαλουμένου. Ο τελευταίος απολαμβάνει του δικαιώματος να παρίσταται στην ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου διαδικασία με δικηγόρο.

8. Το πειθαρχικό συμβούλιο αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό εντός προθεσμίας ενενήντα (90) ημερών από την κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας και τη διαβίβαση σε αυτό πλήρους φακέλου της υπόθεσης. Η απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ισχύει από τη δημοσίευσή της και είναι προσβλητή με προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων περί υπαλληλικής προσφυγής. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης που επιβάλλει την ποινή.

9. Στα μέλη της ΡΑΕ, όταν προβαίνουν σε πράξεις ή αναλαμβάνουν εργασία ή έργο που δεν συμβιβάζονται με τις αρχές της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας που πρέπει να διέπουν τη λειτουργία της Αρχής, ανεξάρτητα από τυχόν αστική ή/και ποινική ευθύνη που τυχόν υπέχουν, επιβάλλεται με την ως άνω διαδικασία η ποινή της παύσης,

10. Τα μέλη της ΡΑΕ εκπίπτουν αυτοδικαίως από τη θέση τους, εάν κατά τη διάρκεια της θητείας τους καταδικαστούν με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄ 26). Η έκπτωση των μελών της ΡΑΕ συνεπεία αμετάκλητης δικαστικής απόφασης διαπιστώνεται με απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου, η οποία εκδίδεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της αμετάκλητης δικαστικής απόφασης.

11. Η ιδιότητα του μέλους μπορεί να ανασταλεί, με απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου, εφόσον έχει κινηθεί πειθαρχική διαδικασία κατά του μέλους αυτού και, πάντως, εάν εκδοθεί αμετάκλητο παραπεμπτικό βούλευμα για ένα από τα εγκλήματα που συνεπάγονται κώλυμα διορισμού ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007) και μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική απόφαση. Αν ανασταλεί η ιδιότητα μέλους, διορίζεται αναπληρωματικό μέλος κατά τη διαδικασία της παραγράφου 2 του άρθρου 7, η θητεία του οποίου διαρκεί όσο διαρκεί η αναστολή. Ωστόσο, η ΡΑΕ συνεχίζει να λειτουργεί, όχι όμως πέρα από ένα εξάμηνο, χωρίς τη συμμετοχή του μέλους, του οποίου η ιδιότητα έχει ανασταλεί, εφόσον κατά τις συνεδριάσεις της τα λοιπά μέλη επαρκούν, ώστε να υπάρχει απαρτία.

12. Κάθε λεπτομέρεια σχετικά με την πειθαρχική διαδικασία καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΡΑΕ

Άρθρο 12
Ασφάλεια εφοδιασμού

1. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ιδίως σε σχέση με το ισοζύγιο προσφοράς και ζήτησης στην ελληνική αγορά ενέργειας, το επίπεδο της προβλεπόμενης μελλοντικής ζήτησης, το προβλεπόμενο πρόσθετο δυναμικό παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου που βρίσκεται υπό προγραμματισμό ή υπό κατασκευή, την ποιότητα και το επίπεδο συντήρησης και αξιοπιστίας των συστημάτων μεταφοράς και των δικτύων διανομής, και την εφαρμογή μέτρων για την κάλυψη της αιχμής ζήτησης, καθώς και τις συνθήκες της αγοράς ενέργειας σε σχέση με τη δυνατότητα ανάπτυξης νέου παραγωγικού δυναμικού. Για τους σκοπούς αυτούς, η ΡΑΕ, συντάσσει κάθε δύο (2) έτη και το αργότερο έως το τέλος Ιουλίου για τον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας και κάθε ένα (1) έτος και το αργότερο έως το τέλος Ιουλίου για τον τομέα Φυσικού Αερίου, έκθεση, στην οποία συνοψίζονται οι παρατηρήσεις από την παρακολούθηση της ασφάλειας εφοδιασμού, λαμβάνοντας υπόψη τις τακτικές προβλέψεις των Διαχειριστών των Συστημάτων και των Διαχειριστών των Δικτύων Ενέργειας. Η έκθεση αυτή δημοσιοποιείται και κοινοποιείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, τη Βουλή των Ελλήνων και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την υλοποίηση των μέτρων διασφάλισης που λαμβάνονται σε περίπτωση αιφνίδιας κρίσης στην ενεργειακή αγορά ή όταν απειλούνται η σωματική ακεραιότητα ή η ασφάλεια των προσώπων, των μηχανημάτων ή των εγκαταστάσεων ή η αρτιότητα των Συστημάτων Ενέργειας.

3. Η ΡΑΕ ορίζεται ως η Αρμόδια Αρχή (Competent Authority) για τη διασφάλιση της εφαρμογής των μέτρων που ορίζονται στον Κανονισμό Ασφάλειας Εφοδιασμού του Φυσικού Αερίου 994/2010 της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 6 και 7 του Κανονισμού 994/2010/ ΕΚ ασκούνται από τη ΡΑΕ με την ιδιότητά της ως Αρμόδια Αρχή. Η ΡΑΕ, με την ιδιότητά της αυτή, κατά την κατάρτιση και εφαρμογή του προληπτικού σχεδίου δράσης και του σχεδίου έκτακτης ανάγκης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, τα οποία προβλέπονται στην παρ.4 του άρθρου 4 του Κανονισμού 994/2010/ΕΚ, δύναται να αναθέτει τη διεκπεραίωση ειδικά οριζόμενων καθηκόντων που σχετίζονται με τα παραπάνω σε τρίτα πρόσωπα. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και εποπτεύει την εκτέλεση των ανατιθέμενων καθηκόντων.

Άρθρο 13
Χορήγηση αδειών

1. Η ΡΑΕ αποφασίζει για τη χορήγηση, την τροποποίηση και την ανάκληση των αδειών για την άσκηση Ενεργειακών Δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος νόμου, υπό την προϋπόθεση της τήρησης των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης και λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αιτούντων, την προστασία των καταναλωτών, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού. Ειδικότερα, η ΡΑΕ, κατά τη χορήγηση αδειών, προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια προκειμένου αυτές να είναι σύμφωνες με τις προβλέψεις του Μακροχρόνιου Ενεργειακού Σχεδιασμού, καθώς και με τυχόν περιορισμούς που περιλαμβάνονται σε αυτόν ή σε δεσμευτικό κείμενο που υποβάλλεται από την Ελληνική Δημοκρατία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή σε Διεθνείς Οργανισμούς. Σε περίπτωση που η ΡΑΕ απορρίψει αίτηση για χορήγηση άδειας, οφείλει να διασφαλίσει ότι οι λόγοι της απόρριψης είναι αντικειμενικοί και αμερόληπτοι, καθώς επίσης ότι οι λόγοι αυτοί θα καταστούν γνωστοί στον αιτούντα, έτσι ώστε να έχει τη δυνατότητα να προσφύγει κατά της ανωτέρω απόφασης της Αρχής, δυνάμει των άρθρων 32 και 33. Στην περίπτωση απόρριψης αιτήματος για χορήγηση άδειας που αφορά δραστηριότητα στην αγορά του φυσικού αερίου η ΡΑΕ γνωστοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τους λόγους της ως άνω απόρριψης.

2. Η ΡΑΕ καθορίζει τη διαδικασία χορήγησης, τροποποίησης και ανάκλησης των αδειών για την άσκηση των Ενεργειακών Δραστηριοτήτων, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις της άσκησης των Δραστηριοτήτων αυτών. Προς το σκοπό αυτόν, η ΡΑΕ, εκδίδει τους προβλεπόμενους κανονισμούς, με τους οποίους ρυθμίζεται κάθε ζήτημα σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις χορήγησης, τροποποίησης και ανάκλησης των αδειών αυτών, καθώς και τα κριτήρια που λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη.

3. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και ελέγχει τον τρόπο άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχονται με τις άδειες αυτές, καθώς και την τήρηση των υποχρεώσεων των κατόχων αδειών.

4. Κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών ή πιστοποίησης για την άσκηση των δραστηριοτήτων στον τομέα της ενέργειας, η ΡΑΕ δύναται να συλλέγει και να αξιολογεί τεχνικά, οικονομικά, λογιστικά, εμπορικά και άλλα συναφή στοιχεία των ενδιαφερομένων.

Άρθρο 14
Ανάπτυξη υποδομών και παρακολούθηση προγράμματος ανάπτυξης

1. Η ΡΑΕ, μετά από δημόσια διαβούλευση με τους υφιστάμενους και δυνητικούς χρήστες, αποφασίζει σχετικά με τροποποιήσεις των Προγραμμάτων Ανάπτυξης που καταρτίσθηκαν από τους αρμόδιους Διαχειριστές Μεταφοράς. Η ΡΑΕ δημοσιοποιεί τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης και εξετάζει:

(α) εάν το Πρόγραμμα Ανάπτυξης καλύπτει όλες τις ανάγκες που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία της ως άνω διαβούλευσης, ιδιαίτερα δε τις επενδυτικές ανάγκες,

(β) εάν το Πρόγραμμα Ανάπτυξης είναι σύμφωνο προς το αντίστοιχο διακοινοτικό, μη δεσμευτικό, δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης των συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου που καταρτίζεται σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΚ) 714/2009 και 715/2009

και στη συνέχεια δύναται να ζητήσει από τον αρμόδιο Διαχειριστή Μεταφοράς να τροποποιήσει ανάλογα το Πρόγραμμά του. Εάν προκύψει αμφιβολία όσον αφορά τη συμφωνία ή μη του Προγράμματος Ανάπτυξης με το αντίστοιχο διακοινοτικό, η ΡΑΕ συμβουλεύεται τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας που συστάθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) 713/2009.

2. Σε περίπτωση που έργα, τα οποία εντάσσονται στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης, δεν υλοποιούνται για λόγους άλλους από αυτούς που εκφεύγουν από τη σφαίρα επιρροής του διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, η ΡΑΕ ενεργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 108.

3. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των Προγραμμάτων Ανάπτυξης. Επίσης, η ΡΑΕ παρακολουθεί το χρόνο που χρειάζονται οι Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομήςγια την πραγματοποίηση των συνδέσεων χρηστών, την υλοποίηση επισκευών και την παροχή υπηρεσιών στους χρήστες των Συστημάτων και των Δικτύων τους. Η ΡΑΕ δύναται να καθορίζει προθεσμίες σχετικά με τα ανωτέρω, καθώς και ποινικές ρήτρες που καταπίπτουν υπέρ των χρηστών σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών.

Άρθρο 15
Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων

1. Η ΡΑΕ αποφασίζει, έξι (6) μήνες πριν από την έναρξη ισχύος τους, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 88 για το Φυσικό Αέριο και 140 για την ηλεκτρική ενέργεια, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των Τιμολογίων Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων, κατά τρόπο, ώστε τα Τιμολόγια αυτά να μην εισάγουν διακρίσεις και να αντικατοπτρίζουν το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι μεθοδολογίες και τα Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ και των αρμόδιων Διαχειριστών.

2. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με την παράγραφο 1, η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη της την ανάγκη για τη θέσπιση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινήτρων για τους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και τους Διαχειριστές των Δικτύων Διανομής, προκειμένου να βελτιώνεται η αποδοτικότητα των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής, να

προωθείται η ανάπτυξη της αγοράς ενέργειας, η ασφάλεια του εφοδιασμού και να υποστηρίζονται οι σχετικές με τις αρμοδιότητες των ως άνω Διαχειριστών ερευνητικές δραστηριότητες αυτών.

3. Η ΡΑΕ δύναται με ειδικά αιτιολογημένη γνώμη να ζητά από τους αρμόδιους Διαχειριστές να τροποποιήσουν τα ως άνω Τιμολόγια, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 1, εφόσον κρίνει ότι δεν διασφαλίζεται η αναλογική και η αμερόληπτη τιμολόγηση της χρήσης των Συστημάτων ή των Δικτύων Διανομής.

4. Σε περίπτωση καθυστέρησης στον καθορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής ενέργειας, η ΡΑΕ δύναται να καθορίζει, με απόφασή της, προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες υπολογισμού των Τιμολογίων αυτών και να αποφασίζει τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά Τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα αντίστοιχα προσωρινά.

Άρθρο 16
Εξαίρεση από υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης τρίτων και της υποχρέωσης για Ιδιοκτησιακό Διαχωρισμό

Η ΡΑΕ αποφασίζει σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής τμήματος ή του συνόλου της δυναμικότητας Συστήματος Φυσικού Αερίου και Διασυνδέσεων με Συστήματα Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας άλλων χωρών από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε τρίτους ή την υποχρέωση Ιδιοκτησιακού Διαχωρισμού, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 76 για το Φυσικό Αέριο και στο άρθρο 115 για τον ηλεκτρισμό και προς το σκοπό αυτόν συνεργάζεται με τις ρυθμιστικές αρχές άλλων κρατών - μελών, τυχόν τρίτου εμπλεκόμενου κράτους,τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, τα όργανα της Ενεργειακής Κοινότητας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 17
Διαχείριση Κλειστών Δικτύων Διανομής

1. Με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα Κλειστά Δίκτυα Διανομής εντός της Ελληνικής Επικράτειας και τα πρόσωπα που τα διαχειρίζονται. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι αρμοδιότητες, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των Διαχειριστών Κλειστών Δικτύων Διανομής, οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη ρύθμιση του τρόπου διαχείρισης των παραπάνω Κλειστών Δικτύων Διανομής.

2. Με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία εκδίδεται μετά από αίτηση Διαχειριστή Κλειστού Δικτύου Διανομής, δύναται να παρέχεται εξαίρεση από την υποχρέωση, σύμφωνα με την οποία τα τιμολόγια σύνδεσης και χρήσης στο Κλειστό Δίκτυο Διανομής που αυτός διαχειρίζεται και οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους εγκρίνονται από τη ΡΑΕ πριν από τη θέση τους σε ισχύ. Κάθε χρήστης Κλειστού Δικτύου Διανομής, για το οποίο έχει παρασχεθεί εξαίρεση κατά τα ανωτέρω, δύναται να αιτείται την έγκριση από τη ΡΑΕ των εφαρμοζόμενων, από τον Διαχειριστή του Κλειστού Δικτύου Διανομής, τιμολογίων σύνδεσης και χρήσης ή και της μεθοδολογίας βάσει της οποίας υπολογίζονται αυτά.

Άρθρο 18
Διαχωρισμός των Διαχειριστών - Εποπτεία επί των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς

1. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την επικοινωνία μεταξύ των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς και των Κάθετα Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων στις οποίες ανήκουν, με σκοπό τη διασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς περί ισότιμης πρόσβασης χρηστών σε πληροφορίες και στοιχεία.

2. Η ΡΑΕ έχει πρόσβαση σε κάθε στοιχείο που αφορά σε εμπορικές και οικονομικές σχέσεις, συμπεριλαμβανομένων των δανείων, μεταξύ των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς και των Κάθετα Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων στις οποίες ανήκουν προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι σχέσεις αυτές είναι συμβατές και βασίζονται στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Με απόφαση της ΡΑΕ εγκρίνεται κάθε οικονομική και εμπορική συμφωνία μεταξύ των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς και των Κάθετα Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων στις οποίες ανήκουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 101.

3. Η ΡΑΕ έχει δικαίωμα πρόσβασης, οποτεδήποτε, ακόμη και χωρίς προηγούμενη ανακοίνωση, στην έδρα, τα υποκαταστήματα και τις εν γένει εγκαταστάσεις των Κάθετα Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων και των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς, περιλαμβανομένων των πληροφοριακών συστημάτων και των αρχείων επικοινωνίας, προκειμένου να διαπιστώνεται η πληρότητα των στοιχείων που παρέχονται στη ΡΑΕ για την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων της.

4. Με απόφαση της ΡΑΕ δύναται να ανατίθενται σε Ανεξάρτητο Διαχειριστή Συστήματος, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 111, όλες ή συγκεκριμένες αρμοδιότητες του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, όπως αυτές καθορίζονται με το άρθρο 94, σε περίπτωση διαρκούς παράβασης εκ μέρους του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς των υποχρεώσεων που υπέχει από την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς και, ιδίως, σε περίπτωση κατ' εξακολούθηση μεροληπτικής συμπεριφοράς προς όφελος της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης στην οποία ανήκει.

5. Η ΡΑΕ δύναται να ζητά αιτιολόγηση από τις Κάθετα Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις, σε περίπτωση αναφοράς από τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς για θέματα που αφορούν την εκτέλεση του Προγράμματος Ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης, ιδίως, της αντίκρουσης των αναφορών περί μεροληπτικής συμπεριφοράς προς όφελος των εν λόγω Κάθετα Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων.

Άρθρο 19
Πιστοποίηση Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς

1. Η ΡΑΕ αποφασίζει σχετικά με την πιστοποίηση επιχειρήσεων Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τα κριτήρια και τη διαδικασία του άρθρου 64 για το Φυσικό Αέριο και του άρθρου 113 για την ηλεκτρική ενέργεια και, στην περίπτωση αιτημάτων που υποβάλλονται από νομικά πρόσωπα τα οποία προέρχονται από χώρα που δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τα κριτήρια και τη διαδικασία του άρθρου 65 για το Φυσικό Αέριο και του άρθρου 114 για την ηλεκτρική ενέργεια,

προκειμένου οι επιχειρήσεις αυτές να οριστούν ως Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς.

2. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την από μέρους των Διαχειριστών των Συστημάτων Μεταφοράς διαρκή συμμόρφωση προς τα κριτήρια του Κεφαλαίου Β του Τρίτου Μέρους και των Κεφαλαίων Β και Γ του Τέταρτου Μέρους και για το λόγο αυτόν, τηρώντας την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, δύναται να ζητεί οποιαδήποτε πληροφορία και στοιχείο από τους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και τις επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου.

3. Η ΡΑΕ δύναται να εκκινεί οποτεδήποτε διαδικασία ελέγχου της πλήρωσης των κριτηρίων πιστοποίησης και ιδίως:

(α) Ύστερα από γνωστοποίηση του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς σχεδιαζόμενης συναλλαγής, που, ενδεχομένως, να καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της πλήρωσης των κριτηρίων, κατά περίπτωση, του Κεφαλαίου Β΄ του Τρίτου Μέρους και των Κεφαλαίων Β΄ και Γ΄ του Τέταρτου Μέρους.

(β) Με δική της πρωτοβουλία, όταν περιέλθει σε γνώση της, ότι σχεδιαζόμενη αλλαγή στον Έλεγχο ή στον τρόπο λήψης αποφάσεων των Κυρίων ή των Διαχειριστών των Συστημάτων Μεταφοράς ενδέχεται να καταλήξει σε παράβαση των άρθρων 62 για το Φυσικό Αέριο και 110 για την ηλεκτρική ενέργεια.

(γ) Όταν διαπιστώνει, ότι έχει ήδη συντελεστεί παράβαση του άρθρου 62 για το Φυσικό Αέριο ή του άρθρου 110 για την ηλεκτρική ενέργεια.

(δ) Ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Άρθρο 20
Υπεύθυνος Συμμόρφωσης

1. Η τοποθέτηση ή η απομάκρυνση του Υπευθύνου Συμμόρφωσης των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 107, καθώς και οι όροι της σχετικής εντολής που λαμβάνει αυτός από το Εποπτικό Συμβούλιο του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς, υπόκεινται σε προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ.

2. Η ΡΑΕ, δύναται να απορρίψει την πρόταση τοποθέτησης ή να ζητήσει την απομάκρυνση του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης μόνο σε περίπτωση που δεν διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του εν λόγω προσώπου ως προς τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς ή δεν διαπιστώνεται η επαγγελματική του επάρκεια σε σχέση με τα προβλεπόμενα καθήκοντά του.

Άρθρο 21
Πρόσβαση στις Διασυνδέσεις

1. Η ΡΑΕ θεσπίζει,παρακολουθεί και εποπτεύει την εφαρμογή των κανόνων πρόσβασης στις Διασυνδέσεις, συμπεριλαμβανόμενων των σχετικών τιμολογίων και της μεθοδολογίας υπολογισμού αυτών, του μηχανισμού κατανομής και αποδέσμευσης της δυναμικότητας και διαχείρισης της συμφόρησης, καθώς και της παροχής των υπηρεσιών εξισορρόπησης, της διαδικασίας εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών που αναφύονται κατά την εφαρμογή των ανωτέρω, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Προς τούτο, η ΡΑΕ, ζητεί από τους αρμόδιους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς σχετική γνώμη. Η ΡΑΕ συνεργάζεται, για το σκοπό αυτόν, με τις ρυθμιστικές αρχές άλλων χωρών με τις οποίες υφίσταται διασύνδεση.

2. Η ΡΑΕ παρακολουθεί τη δημοσίευση των απαραίτητων πληροφοριών από τους διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και σχετικά με τις Διασυνδέσεις, τη διαχείριση των Συστημάτων Μεταφοράς και την κατανομή του δυναμικού στους ενδιαφερομένους και δύναται να ζητήσει από τους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς κάθε πληροφορία σχετική με την εκτέλεση των καθηκόντων τους τηρώντας την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

3. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της κατά τις παραγράφους 1 και 2, καθώς και του άρθρου 25 η ΡΑΕ συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές των κρατών- μελών, των Συμμετεχόντων στην Ενεργειακή Κοινότητα, των όμορων χωρών, καθώς και με όργανα που λειτουργούν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ενεργειακής Κοινότητας, και της Ευρω - Μεσογειακής Συνεργασίας

4. Η ΡΑΕ καθορίζει με απόφασή της τη διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών που αναφύονται κατά την εφαρμογή των κανόνων που θεσπίζονται με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και του Κανονισμού Ανοικτής Διαδικασίας Δέσμευσης Δυναμικότητας Μεταφοράς στο υποθαλάσσιο Τμήμα του Αγωγού Φυσικού Αερίου Ελλάδας – Ιταλίας (Αγωγός Ποσειδών), σύμφωνα με τα στοιχεία SG-Greffe (2007) D/203046 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Άρθρο 22
Παρακολούθηση και εποπτεία της αγοράς ενέργειας

1. Η ΡΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, παρακολουθεί και εποπτεύει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας, εκπονεί μελέτες, συντάσσει, δημοσιεύει και υποβάλλει εκθέσεις, προβαίνει σε συστάσεις, αποφασίζει ή εισηγείται στα αρμόδια όργανα τη λήψη αναγκαίων μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης κανονιστικών και ατομικών πράξεων, ιδίως για την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού και των ρυθμιστικών υποχρεώσεων που τίθενται με τον παρόντα νόμο, την προστασία των καταναλωτών, την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, την προστασία του περιβάλλοντος, την ασφάλεια εφοδιασμού και την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για το σκοπό αυτόν η ΡΑΕ παρακολουθεί και εποπτεύει ιδίως:

(α) το βαθμό και την αποτελεσματικότητα του ανταγωνισμού στην αγορά ενέργειας, σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής,

(β) τις τιμές για τους οικιακούς καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων προπληρωμής, το ποσοστό αλλαγής Προμηθευτή, το ποσοστό διακοπής παροχής, την παροχή υπηρεσιών συντήρησης και τα σχετικά τέλη, καθώς και τα παράπονα των Πελατών,

(γ) την εμφάνιση στρεβλώσεων ή περιορισμών του ανταγωνισμού και περιοριστικών συμβατικών πρακτικών, όπως ρητρών αποκλειστικότητας που ενδέχεται να εμποδίζουν Πελάτες να συνάπτουν συμβάσεις ταυτόχρονα με περισσότερους από έναν Προμηθευτές ή να περιορίζουν τη δυνατότητα επιλογής Προμηθευτή,

(δ) τη συμβατότητα των όρων συμβάσεων Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου με δυνατότητα

διακοπής, καθώς και των μακροπρόθεσμων συμβάσεων Προμήθειας, με το εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο,

(ε) την τήρηση των ειδικών ρυθμιστικών υποχρεώσεων που βαρύνουν τις επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τους όρους των αδειών που τους έχουν χορηγηθεί.

2. Η ΡΑΕ παρακολουθεί το επίπεδο διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των τιμών χονδρικής, και διασφαλίζει τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες προς τις υποχρεώσεις τους περί διαφάνειας.

3. Η ΡΑΕ παρακολουθεί το διαχωρισμό των λογαριασμών των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις των άρθρων 89 για το Φυσικό Αέριο και 141 για την ηλεκτρική ενέργεια, καθώς και των Διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής, έχει πρόσβαση σε αυτούς και εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής, προμήθειας, μεταπώλησης, αποθήκευσης φυσικού αερίου, καθώς και διαχείρισης εγκαταστάσεων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ).

4. Στο πλαίσιο των ανωτέρω, η ΡΑΕ δύναται να εκδίδει μη δεσμευτικές προς τρίτους οδηγίες και κατευθύνσεις σχετικά με θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της και τον τρόπο άσκησης αυτών, προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου του νόμου αυτού και η πληρέστερη πληροφόρηση των ενδιαφερομένων.

Άρθρο 23
Λήψη ρυθμιστικών μέτρων για την εύρυθμη λειτουργία των ενεργειακών αγορών

1. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων άλλων αρχών που ορίζονται με σχετική διάταξη νόμου, η ΡΑΕ δύναται να επιβάλει σε επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες μέτρα και όρους, ανάλογους προς το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, οι οποίοι κρίνονται αναγκαίοι προκειμένου να διασφαλίζονται η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου και η ύπαρξη συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού και εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς. Στο πλαίσιο αυτό η ΡΑΕ ασκεί τις εξουσίες διεξαγωγής ερευνών του άρθρου 28 και συνεργάζεται ιδίως με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, κατά τα ειδικώς προβλεπόμενα στο άρθρο 26, και τις αρχές που είναι αρμόδιες για την άσκηση εποπτείας στο χρηματοπιστωτικό τομέα.

2. Η ΡΑΕ δημοσιεύει ετησίως έκθεση σχετικά με τη συμμόρφωση των τιμών προμήθειας προς τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και τις διαβιβάζει στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, όταν κρίνεται σκόπιμο.

Άρθρο 24
Προστασία των Καταναλωτών

1. Η ΡΑΕ ασκεί την εποπτεία της εφαρμογής των μέτρων προστασίας των Πελατών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δεύτερου Μέρους.

2. Η ΡΑΕ, με απόφασή της, δύναται να επιβάλει στους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής Ενέργειας την υποχρέωση παροχής δεδομένων κατανάλωσης των Πελατών, χωρίς χρέωση, σε επεξεργάσιμη μορφή.

3. Η ΡΑΕ εξετάζει τις καταγγελίες Πελατών μόνο εφόσον απορρέουν από ή αφορούν σε ζητήματα ρυθμιστικής εποπτείας που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο και εξειδικεύονται στις κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του. Δεν εξετάζονται από τη ΡΑΕ ζητήματα που αφορούν σε αστικής ή εμπορικής φύσεως διαφορές.

Άρθρο 25
Περιφερειακή Συνεργασία – Οργανισμός Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας

1. Η ΡΑΕ, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, μπορεί να συνεργάζεται, καθ' οιονδήποτε τρόπο, με όργανα που λειτουργούν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ενεργειακής Κοινότητας, διεθνείς οργανισμούς ή άλλα όργανα που προβλέπονται από διεθνείς συμφωνίες και συνθήκες, με στόχο την ανάπτυξη εναρμονισμένου ρυθμιστικού πλαισίου, την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού, την προστασία των Πελατών, την προστασία του περιβάλλοντος και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας. Για την άσκηση των ως άνω αρμοδιοτήτων της, η ΡΑΕ συμμετέχει σε επιτροπές και ομάδες, συνεδριάσεις και συνόδους συμβουλίων και οργάνων και καταβάλλει κάθε είδους δαπάνες που προκύπτουν από τις σχετικές υποχρεώσεις της.

2. Η ΡΑΕ συμβάλλει με κάθε τρόπο στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και στην προαγωγή του υγιούς ανταγωνισμού σε αυτή, συνεργαζόμενη με τις ρυθμιστικές αρχές των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες ρυθμιστικές αρχές, ιδίως στην περιοχή της Ενεργειακής Κοινότητας, της Μαύρης Θάλασσας και της Μεσογείου, καθώς και με τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα όργανα της Ενεργειακής Κοινότητας και διεθνείς οργανισμούς, και ιδίως:

(α) Κοινοποιεί στις ρυθμιστικές αρχές ενέργειας άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας οποιεσδήποτε πληροφορίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

(β) Παρακολουθεί την τεχνική συνεργασία μεταξύ των Ευρωπαίων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των ομολόγων τους σε τρίτες χώρες, ιδίως σε χώρες της Ενεργειακής Κοινότητας και σε χώρες με τα συστήματα των οποίων διασυνδέονται τα Συστήματα Μεταφοράς της Ελλάδος.

(γ) Συμβάλλει σε διαδικασίες ανταλλαγής δεδομένων για τις πιο σημαντικές διαδικασίες της αγοράς σε περιφερειακό επίπεδο.

3. Η ΡΑΕ δύναται να ζητεί τη γνώμη του Οργανισμού Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και να ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για θέματα διασυνοριακού εμπορίου και ιδίως σε σχέση με αποφάσεις ρυθμιστικών αρχών άλλων κρατών - μελών, που πιθανώς να αντίκεινται στις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στη σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία, εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της εν λόγω απόφασης.

4. Η ΡΑΕ εφαρμόζει τις νομικά δεσμευτικές αποφάσεις του Οργανισμού Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και

των οργάνων της Ενεργειακής Κοινότητας.

5. Η ΡΑΕ διαβουλεύεται και συνεργάζεται για διασυνοριακά θέματα με τις ρυθμιστικές αρχές ενέργειας άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ενεργειακής Κοινότητας, καθώς και τρίτων χωρών με τα συστήματα των οποίων διασυνδέονται τα Συστήματα Μεταφοράς της Ελλάδος, με τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και ιδίως για:

(α) Την προώθηση της δημιουργίας λειτουργικών διευθετήσεων, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για βέλτιστη διαχείριση του συστήματος, να προωθείται η ανάπτυξη κοινών χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και η διασυνοριακή κατανομή δυναμικότητας, καθώς και να παρέχεται η δυνατότητα επαρκούς επιπέδου δυναμικού διασύνδεσης, μέσω και νέων Διασυνδέσεων, σε περιφερειακό επίπεδο και μεταξύ περιφερειών, ώστε να καθίσταται εφικτή η ανάπτυξη υγιούςανταγωνισμού και η βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, χωρίς διακρίσεις μεταξύ προμηθευτών σε διάφορα κράτη - μέλη.

(β) Την ανάπτυξη κοινών κανόνων σχετικά με την κατανομή δυναμικότητας και διαχείρισης της συμφόρησης στις διασυνδέσεις.

Άρθρο 26
Σχέσεις ΡΑΕ με την Επιτροπή Ανταγωνισμού

1. Η ΡΑΕ συνεργάζεται στενά με την Επιτροπή Ανταγωνισμού για την αντιμετώπιση παραβάσεων του δικαίου του ανταγωνισμού, οι οποίες εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της τελευταίας. Στο πλαίσιο αυτό, η ΡΑΕ δύναται να εισηγείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού την κίνηση, κατά προτεραιότητα, σχετικής έρευνας προκειμένου να διαπιστωθεί εάν υφίσταται παράβαση του γενικού δικαίου του ανταγωνισμού, εφόσον κατά τη διεξαγωγή ερευνών από τη ΡΑΕ, δυνάμει του άρθρου 28, προκύψουν ενδείξεις ότι τίθεται ζήτημα εφαρμογής των διατάξεων του γενικού δικαίου του ανταγωνισμού.

2. Η ΡΑΕ και η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχουν καθήκον αμοιβαίας ενημέρωσης για ευρήματα που συλλέγονται στο πλαίσιο των ελεγκτικών τους εξουσιών και πιθανολογούν ότι είναι κρίσιμα για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της προς ενημέρωση ρυθμιστικής Αρχής, διαβιβάζοντας τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία.

3. Εφόσον κινηθεί ελεγκτική διαδικασία από τη ΡΑΕ και την Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 28 και το άρθρο 39 του ν. 3959/2011 (Α΄ 93) αντιστοίχως, καθεμία από τις δύο αυτές Αρχές δύναται να ορίσει εντεταλμένο υπάλληλο ως Ελεγκτή, ο οποίος θα συμμετάσχει στις διαδικασίες που διεξάγονται από την άλλη Αρχή.

4. Τα στοιχεία και τα ευρήματα που προκύπτουν από τη διενέργεια ερευνών από τη ΡΑΕ και την Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 28 και τα άρθρα 38 και 39 του ν. 3959/2011 αντιστοίχως, δύνανται, ύστερα από την αμοιβαία διαβίβασή τους, να χρησιμοποιηθούν και από τις δύο ρυθμιστικές Αρχές για τη στοιχειοθέτηση παραβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων κάθε Αρχής.

5. Σε σχέση με τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες, η αποδέκτρια Αρχή εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα Αρχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΜΕΣΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΡΑΕ

Άρθρο 27
Συλλογή στοιχείων

1. Η ΡΑΕ δύναται να συλλέγει πάσης φύσεως στοιχεία, ιδίως τεχνικά, οικονομικά, λογιστικά, εμπορικά και άλλα συναφή στοιχεία, προκειμένου να εκπληρώνει αποτελεσματικά τις εκ του νόμου αρμοδιότητές της.

2. Η ΡΑΕ δύναται να απαιτεί πληροφορίες από τις επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες σχετικά με την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένης της αιτιολόγησης για οποιαδήποτε άρνηση χορήγησης πρόσβασης σε τρίτους, καθώς και οποιεσδήποτε πληροφορίες σχετικά με μέτρα αναγκαία για την ενίσχυση των Συστημάτων ή των Δικτύων Διανομής Ενέργειας. Σε περίπτωση άρνησης ή καθυστέρησης παροχής στοιχείων ή υποβολής ελλιπών στοιχείων, η ΡΑΕ δύναται να επιβάλλει τις κυρώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 38 του ν. 3959/2011.

Άρθρο 28
Διεξαγωγή ερευνών

Τα μέλη της ΡΑΕ και το προσωπικό της Γραμματείας της, μετά από έγγραφη εντολή της ΡΑΕ, προς διαπίστωση των παραβάσεων του παρόντος νόμου και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του και των κανόνων ανταγωνισμού στους τομείς αυτούς, ασκούν τις εξουσίες και τα δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 39 του ν. 3959/2011. Σε περίπτωση παρεμπόδισης του έργου της ΡΑΕ εφαρμόζονται οι σχετικές με την επιβολή ποινών και κυρώσεων διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 3959/2011.

Άρθρο 29
Διαβούλευση

1. Η ΡΑΕ προβαίνει σε δημόσια διαβούλευση στις περιπτώσεις που προβλέπονται ρητά με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, οποτεδήποτε το κρίνει αυτό αναγκαίο και, σε κάθε περίπτωση, πριν από τη λήψη αποφάσεων και ρυθμιστικών μέτρων που δύναται να έχουν σημαντικές συνέπειες στη σχετική αγορά ενέργειας, δίδοντας στα ενδιαφερόμενα μέρη τη δυνατότητα να διατυπώσουν τη γνώμη τους και να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους ως προς τα προτεινόμενα μέτρα. Η δημόσια διαβούλευση διεξάγεται για εύλογο χρονικό διάστημα και τα αποτελέσματά της, καθώς και τα συμπεράσματα της ΡΑΕ από αυτήν, αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα της.

2. Τα θέματα που αφορούν τη δημόσια διαβούλευση, τις ελάχιστες προϋποθέσεις δημοσιότητας και το περιεχόμενο αυτής, τη διαδικασία, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ.

Άρθρο 30
Κανονιστικές και νομοπαρασκευαστικές αρμοδιότητες

1. Στην περίπτωση που η νομοθεσία για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου προβλέπει την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων, η ΡΑΕ προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια για την έκδοση αυτών και κατα-

θέτει προς τους καθ' ύλην αρμόδιους Υπουργούς τις απόψεις της επί των σχεδίων των εν λόγω διαταγμάτων. Στην περίπτωση που νομοθεσία για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου προβλέπει την έκδοση κανονιστικών πράξεων, αρμόδια για την έκδοσή τους είναι η ΡΑΕ, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά.

2. Η ΡΑΕ δύναται να αναφέρεται προς τη Βουλή των Ελλήνων και τον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό προτείνοντας νομοθετικές ρυθμίσεις σχετικά με την προώθηση και επίλυση θεμάτων που ανάγονται στην εκπλήρωση της αποστολής της. Ο Πρόεδρος της Βουλής διαβιβάζει τις σχετικές προτάσεις στη Μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων, η οποία μπορεί να διατυπώνει εγγράφως προς τον Πρόεδρο της Βουλής τις απόψεις της επί των ανωτέρω αναφορών.

3. Η ΡΑΕ εκδίδει, με απόφασή της, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης, Κανονισμό Ακροάσεων, Κανονισμό Προμηθειών, καθώς και κάθε άλλη κανονιστική πράξη που αφορά στον τρόπο άσκησης του ρυθμιστικού της έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Το σχέδιο του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης τίθεται σε συζήτηση πριν από την οριστικοποίησή του ενώπιον της αρμόδιας Επιτροπής της Βουλής, σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 43Α παρ. 3 και 14 (στ) του Κανονισμού της Βουλής.

4. Η ΡΑΕ εκδίδει, με απόφασή της, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τους Κανονισμούς και Κώδικες που προβλέπονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου διαχειριστή, όπου αυτή απαιτείται.

5. Η ΡΑΕ, με απόφασή της, δύναται να εκδίδει ανακοινώσεις, οι οποίες αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα της, ως προς τον τρόπο με τον οποίον ερμηνεύει και εφαρμόζει το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο, εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων της.

Άρθρο 31
Συμβάσεις

1. Η ΡΑΕ μπορεί να συνάπτει συμβάσεις εκτέλεσης έργων, παροχής υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών για θέματα που άπτονται των σκοπών και της λειτουργίας της. Η σύναψη, η υλοποίηση και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναφορικά με τις συμβάσεις αυτές διέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα νομοθετήματα προσαρμογής της εθνικής νομοθεσίας προς το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, συμπληρωματικά, από τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ, τον Κανονισμό Προμηθειών της ΡΑΕ, εφόσον αυτός έχει εκδοθεί, και τις σχετικές διακηρύξεις.

2. Η ΡΑΕ μπορεί να συνάπτει συμβάσεις με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, ερευνητικά πανεπιστημιακά ινστιτούτα και ερευνητικά ιδρύματα, καθώς και με ειδικούς επιστήμονες ή τεχνικούς με ειδικές γνώσεις και εμπειρία για την εκτέλεση έργων ή την εκπόνηση μελετών, που εντάσσονται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 32
Αποφάσεις της ΡΑΕ

1. Οι πράξεις και αποφάσεις της ΡΑΕ, οι οποίες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, πρέπει να είναι πλήρως και ειδικά αιτιολογημένες, καταχωρούνται σε ιδιαίτερο βιβλίο, εκτός εάν αφορούν την εθνική άμυνα ή τη δημόσια ασφάλεια, οπότε καταχωρούνται σε ειδικό απόρρητο βιβλίο και δημοσιοποιούνται με ανάρτηση στην επίσημη ιστοσελίδα της. Οι κανονιστικού χαρακτήρα αποφάσεις της ΡΑΕ δημοσιεύονται επιπλέον στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Κατά των ατομικών εκτελεστών πράξεων της ΡΑΕ χωρεί αίτηση αναθεώρησης εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της απόφασης. Η προηγούμενη άσκηση της αίτησης αναθεώρησης έχει χαρακτήρα ενδικοφανούς προσφυγής και είναι αναγκαία προϋπόθεση για το παραδεκτό του ένδικου βοηθήματος του άρθρου 33 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 33
Δικαστικός έλεγχος των αποφάσεων της ΡΑΕ

1. Η απόφαση που εκδίδεται επί της αίτησης αναθεώρησης, η οποία ασκήθηκε κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 32, προσβάλλεται ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με το ένδικο βοήθημα της αίτησης ακύρωσης, στην περίπτωση που η απόφαση αφορά τη χορήγηση ή την άρνηση χορήγησης, την τροποποίηση ή την ανάκληση διοικητικών αδειών, και της προσφυγής σε κάθε άλλη περίπτωση. Κατά της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών επί αίτησης ακύρωσης χωρεί έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Κατά της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών επί προσφυγής χωρεί αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Εάν η απόφαση έχει κανονιστικό χαρακτήρα, αυτή προσβάλλεται με αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας σε πρώτο και τελευταίο βαθμό.

2. Η προσφυγή ή η αίτηση ακύρωσης εκδικάζονται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την ημέρα κατάθεσής τους και η απόφαση εκδίδεται εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την εκδίκασή τους. Αναβολή της συζήτησης επιτρέπεται μόνο μία φορά και για σπουδαίο λόγο, ο δε επαναπροσδιορισμός της συζήτησης δεν επιτρέπεται να απέχει περισσότερο από ένα (1) μήνα από την αρχική δικάσιμο, εκτός εάν συντρέχει περίπτωση συνεκδίκασης με άλλη συναφή αίτηση.

Άρθρο 34
Καταγγελία ενώπιον της ΡΑΕ

1. Όποιος έχει έννομο συμφέρον δικαιούται να υποβάλει ενώπιον της ΡΑΕ καταγγελία κατά των κυρίων και των διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής Ενέργειας, καθώς και κατά των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, για παράβαση των υποχρεώσεών τους που καθορίζονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του ή της άδειας που τους έχει χορηγηθεί. Επί της καταγγελίας αποφασίζει η ΡΑΕ εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται για τρεις (3) ακόμη μήνες με αιτιολογημένη πράξη της ΡΑΕ, η οποία εκδίδεται πριν λήξει η αρχική προθεσμία, εφόσον η παράταση είναι αναγκαία για τη συγκέντρωση πληροφοριών που απαιτούνται για τη λήψη της σχετικής απόφασης. Περαιτέρω παράταση της προθεσμίας επιτρέπεται μόνο κατόπιν συναίνεσης του προσώπου που υπέβαλε την καταγγελία.

2. Η απόφαση της ΡΑΕ προσβάλλεται δικαστικά κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 33.

Άρθρο 35
Προσωρινά μέτρα

1. Σε περιπτώσεις που η ΡΑΕ, δρώντας αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας, διαπιστώσει κατά σοβαρή πιθανολόγηση ότι τίθεται ζήτημα παράβασης της κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, η οποία ενέχει άμεση, σοβαρή και επικείμενη απειλή για τη δημόσια ασφάλεια, τη δημόσια τάξη, τη δημόσια υγεία ή τις συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου ή δημιουργεί σοβαρά οικονομικά ή λειτουργικά προβλήματα σε άλλες επιχειρήσεις, μπορεί να λαμβάνει, με αιτιολογημένη απόφασή της και τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, πρόσφορα προσωρινά μέτρα προς αντιμετώπιση της κατάστασης, πριν τη λήψη οριστικής απόφασης. Τα προσωρινά αυτά μέτρα δεν πρέπει να κατατείνουν στην πλήρη ικανοποίηση του δικαιώματος. Στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση παρέχεται δυνατότητα να εκθέσει τις απόψεις της, εκτός εάν λόγοι κατεπείγοντος δεν το επιτρέπουν. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η εν λόγω επιχείρηση καλείται να εκθέσει τις απόψεις της εντός πέντε (5) ημερών από τη λήψη των προσωρινών μέτρων και να προτείνει μέτρα αποκατάστασης. Εάν αυτά κριθούν επαρκή, η ΡΑΕ ανακαλεί τα προσωρινά μέτρα και επικυρώνει τα προτεινόμενα από την επιχείρηση μέτρα αποκατάστασης.

2. Η απόφαση της ΡΑΕ περί των προσωρινών μέτρων είναι άμεσα εκτελεστή και υπόκειται μόνο σε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 33. Η άσκηση της προσφυγής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της αποφάσεως περί των προσωρινών μέτρων.

3. Η ΡΑΕ μπορεί να επιβάλει χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης προς την απόφασή της περί των προσωρινών μέτρων.

Άρθρο 36
Διοικητικές κυρώσεις

1. Με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία εκδίδεται μετά από ακρόαση των ενδιαφερομένων, επιβάλλονται στους κυρίους και τους διαχειριστές των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και στις επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, εφόσον παραβιάζουν τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του ή τους όρους των αδειών που τους έχουν χορηγηθεί, πρόστιμα ύψους έως 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών τους. Το ύψος του προστίμου είναι ανάλογο με τη βαρύτητα και τη συχνότητα της παράβασης.

2. Με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εξειδικεύεται η μεθοδολογία και τα επί μέρους κριτήρια των προστίμων της προηγούμενης παραγράφου.

3. Η επιβολή των προστίμων αυτών δεν αποκλείει την επιβολή, για την ίδια παράβαση, άλλων διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται από άλλες διατάξεις, ιδίως δε των προβλεπομένων στις διατάξεις του ν. 3959/2011.

4. Οι αποφάσεις της ΡΑΕ που εκδίδονται στις ανωτέρω περιπτώσεις αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα της και δημοσιεύονται στον τύπο.

5. Τα πρόστιμα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο εισπράττονται με τη διαδικασία του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ) στο όνομα και για λογαριασμό της ΡΑΕ και αποδίδονται σε αυτήν.

6. Σε περιπτώσεις συστηματικής και κατ' επανάληψη παράβασης του νομοθετικού πλαισίου και των όρων, σύμφωνα με τους οποίους χορηγούνται οι προβλεπόμενες στον παρόντα νόμο άδειες, η ΡΑΕ μπορεί να ανακαλεί τις άδειες αυτές. Η ανάκληση μπορεί να επιβάλεται παράλληλα και με πρόστιμο.

Άρθρο 37
Διαιτησία

1. Με τον παρόντα νόμο οργανώνεται μόνιμη διαιτησία στη ΡΑΕ, στην οποία υπάγονται προς επίλυση:

(α) οι διαφορές μεταξύ προσώπων που δραστηριοποιούνται με οποιονδήποτε τρόπο στον τομέα της ενέργειας,

(β) οι διαφορές μεταξύ Επιλεγόντων Πελατών, όπως αυτοί προσδιορίζονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου και των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες,

(γ) κάθε διαφορά που αναφύεται μεταξύ των ανωτέρω προσώπων από την εφαρμογή της σχετικής κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

2. Η υπαγωγή στη διαιτητική διαδικασία μιας από τις ανωτέρω διαφορές προϋποθέτει κατάρτιση συμφωνίας διαιτησίας μεταξύ των μερών.

3. Στην ως άνω διαιτησία εφαρμόζονται τα άρθρα 867 έως 900 του ΚΠολΔ, εφόσον με το παρόν άρθρο δεν ορίζεται διαφορετικά. Σε περίπτωση διεθνούς εμπορικής διαιτησίας, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 2735/1999 (Α΄ 167), η υπαγωγή στον ΚΠολΔ είναι δυνατή εφόσον, υπάρχει ρητή σχετική συμφωνία μεταξύ των μερών.

4. Η διαιτησία διεξάγεται ενώπιον τριμελούς διαιτητικού οργάνου, το οποίο συγκροτείται από πρόσωπα που αναφέρονται σε κατάλογο διαιτητών και επιδιαιτητών, ο οποίος συντάσσεται κάθε δύο έτη, με απόφαση του Προέδρου της ΡΑΕ. Ο κατάλογος περιλαμβάνει μέλη της ΡΑΕ, μέλη Τεχνικών Επιμελητηρίων και Δικηγορικών Συλλόγων, καθώς και καθηγητές Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων οποιασδήποτε βαθμίδας, με εξειδικευμένες γνώσεις στις διαφορές που υπάγονται στη διαιτησία της ΡΑΕ.

5. Αν τα μέρη δεν ορίσουν διαιτητή ή επιδιαιτητή, κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 873 και 874 του ΚΠολΔ, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 878 ΚΠολΔ, αλλά αντί για το Μονομελές Πρωτοδικείο αποφασίζει σχετικά ο Πρόεδρος της ΡΑΕ. Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ αποφασίζει, επίσης, αντί του Μονομελούς Πρωτοδικείου, στις περιπτώσεις των άρθρων 880 παρ. 2 και 884 του ΚΠολΔ.

6. Το διαιτητικό δικαστήριο μεριμνά ώστε η διαδικασία έως και τη δημοσίευση της απόφασης να έχει περατωθεί εντός έξι (6) μηνών από την κίνηση της διαδικασίας διαιτησίας.

7. Το διαιτητικό δικαστήριο δύναται με απόφασή του να ζητεί από τη ΡΑΕ τη διατύπωση γνώμης για ζητήματα που άπτονται των ρυθμιστικών της αρμοδιοτήτων και είναι κρίσιμα για την επίλυση της διαφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΠΟΡΟΙ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΡΑΕ

Άρθρο 38

1. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, η ΡΑΕ εισπράτει, ως πόρους αυτής:

(α) Ανταποδοτικά τέλη που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις του τομέα της ενέργειας και ειδικότερα:

(αα) Εφάπαξ τέλη για την επεξεργασία και γνωμοδότηση ή απόφαση επί των αιτήσεων που υποβάλλονται για τη χορήγηση ή τροποποίηση ή επέκταση ή ανανέωση άδειας ή πιστοποίησης προς άσκηση δραστηριότητας στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας ή του φυσικού αερίου.

(ββ) Ετήσια τέλη για την άσκηση δραστηριότητας στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, του φυσικού αερίου και των υγρών καυσίμων.

(β) Επιδοτήσεις, επιχορηγήσεις, χρηματοδοτήσεις ερευνητικών προγραμμάτων και κάθε άλλο έσοδο που προέρχεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από διεθνείς οργανισμούς.

2. Οι πόροι της ΡΑΕ εισπράττονται για λογαριασμό της και κατατίθενται σε τραπεζικό λογαριασμό, τη διαχείριση του οποίου έχει η ΡΑΕ, σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της.

3. Η ΡΑΕ, με απόφασή της, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζει τη μεθοδολογία υπολογισμού των ανταποδοτικών τελών ανά δραστηριότητα και ακολουθούμενη πρακτική διαδικασία, στο πλαίσιο της εν γένει άσκησης των αρμοδιοτήτων της. Η μεθοδολογία καταρτίζεται λαμβάνοντας υπόψη τον κύκλο εργασιών κάθε δραστηριότητας, το εύρος των απαιτούμενων διοικητικών ενεργειών και απασχόλησης της Αρχής, και ιδίως αυτών της χορήγησης και παρακολούθησης αδειών ή πιστοποίησης άσκησης της δραστηριότητας, καθώς και της εποπτείας της αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη, ταυτόχρονα, την ελαχιστοποίηση της επιβάρυνσης των καταναλωτών και την εξασφάλιση ισότιμης και αποτελεσματικής εισόδου στις σχετικές αγορές.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ, με βάση τον προϋπολογισμό της Αρχής και τη μεθοδολογία υπολογισμού της παραγράφου 3, καθορίζονται το ύψος των ανταποδοτικών τελών που επιβάλλονται υπέρ της ΡΑΕ, τα όργανα, ο τρόπος είσπραξης των τελών και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

5. Η ΡΑΕ δύναται να εισπράττει συνδρομές από συμμετέχοντες σε συνέδρια ή εκδηλώσεις παρεμφερούς σκοπού που οργανώνει, προκειμένου να διασφαλίζεται η επιτυχής και αποτελεσματική διοργάνωση αυτών.

6. Αν από την οικονομική διαχείριση της ΡΑΕ στο τέλος κάθε διετίας προκύπτει θετικό οικονομικό αποτέλεσμα (έσοδα - έξοδα) που υπερβαίνει τις δαπάνες της προηγούμενης χρήσης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δύναται έως το ογδόντα τοις εκατό (80%) του οικονομικού αυτού αποτελέσματος:

(α) είτε να διατίθεται ως έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού,

(β) είτε το ποσό αυτό να μειώνει ισόποσα και συμμέτρως το ύψος των ανταποδοτικών τελών που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις του τομέα της ενέργειας, ώστε να πληρούται το κριτήριο της κοστοστρέφειας των ανταποδοτικών τελών. Στην περίπτωση αυτή με την ίδια απόφαση καθορίζεται κατά τρόπο διαφανή, αντικειμενικό και αμερόληπτο, που δεν εισάγει διακρίσεις, η μεθοδολογία επιμερισμού του ποσού αυτού στις υπόχρεες επιχειρήσεις, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ.

7. Η ΡΑΕ έχει υποχρέωση να τηρεί λογαριασμούς και αρχεία, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα αποτελέσματα χρήσης, και να δημοσιεύει ισολογισμό, όπως ορίζεται ειδικότερα στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της.

8. Ο έλεγχος των οικονομικών στοιχείων και των ετήσιων λογαριασμών και οικονομικών καταστάσεων γίνεται από δύο (2) ορκωτούς λογιστές. Τα στοιχεία αυτά και οι οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται σε δύο (2) ημερήσιες εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας και την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και υποβάλλονται στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων και στη Μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων μαζί με την έκθεση πεπραγμένων της παραγράφου 4 του άρθρου 6 και τον προϋπολογισμό του επόμενου έτους. Οι δαπάνες του ελέγχου βαρύνουν τη ΡΑΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΡΑΕ

Άρθρο 39

Η διοικητική και επιστημονική υποστήριξη της ΡΑΕ ανατίθεται στη Γραμματεία της, η οποία ιδρύθηκε με το άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 2773/1999.

Άρθρο 40
Διάρθρωση της Γραμματείας

1. Η Γραμματεία της ΡΑΕ διαρθρώνεται σε Διευθύνσεις και Γραφείο Προέδρου, του οποίου προΐσταται ο Πρόεδρος της Αρχής, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ. Για την υποστήριξη του έργου του Γραφείου Προέδρου διατηρούνται οι πέντε (5) θέσεις ειδικών συνεργατών, οι οποίες είχαν συσταθεί με το άρθρο 37 παρ. 2 του ν. 3428/2005. Οι πέντε (5) ειδικοί συνεργάτες εξομοιούνται ως προς το νομικό καθεστώς τους προς τους μετακλητούς δημοσίους υπαλλήλους, με εξαίρεση τα εργασιακά τους ζητήματα ως προς τα οποία εξομοιούνται με το λοιπό προσωπικό της Γραμματείας της ΡΑΕ. Η πρόσληψη στις θέσεις αυτές γίνεται με απόφαση Προέδρου, ενώ μπορούν να καλύπτονται και από μέλη του προσωπικού των Διευθύνσεων της Γραμματείας της ΡΑΕ, τα οποία, στην περίπτωση αυτή, εξακολουθούν να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νομικού καθεστώτος που διέπει τα μέλη της Γραμματείας της ΡΑΕ.

2. Οι αρμοδιότητες των επί μέρους Διευθύνσεων και του Γραφείου Προέδρου, καθώς και η κατανομή των θέσεων του προσωπικού καθορίζονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ.

3. Κάθε Διεύθυνση συγκροτείται από Τμήματα, στα οποία κατανέμεται το προσωπικό των Διευθύνσεων, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ. Με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση του Προέδρου της, ή με απόφαση του Προέδρου της, εφόσον η σχετική αρμοδιότητα έχει μεταβιβασθεί σε αυτόν δυνάμει της παραγράφου 5 του άρθρου 8, καθορίζονται οι επί μέρους αρμο-

διότητες των Τμημάτων και τοποθετούνται τα μέλη της Γραμματείας της ΡΑΕ κατά Διευθύνσεις και Τμήματα.

4. Σε καθεμία από τις Διευθύνσεις και σε καθένα από τα Τμήματα της Γραμματείας της ΡΑΕ ορίζεται Προϊστάμενος, ο οποίος αναπληρώνεται κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ. Οι Προϊστάμενοι των Διευθύνσεων και των Τμημάτων, καθώς και οι Αναπληρωτές τους, επιλέγονται, με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση του Προέδρου της, για τριετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεώνεται μία ή περισσότερες φορές με όμοια απόφαση, μεταξύ των μελών της Γραμματείας της ΡΑΕ, τα οποία πληρούν τα κριτήρια που εξειδικεύονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ. Στη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών προϊσταται Δικηγόρος της Αρχής με σχέση έμμισθης εντολής, διορισμένος στον Άρειο Πάγο, που επιλέγεται από τη ΡΑΕ, μετά από εισήγηση του Προέδρου της και αναπληρώνεται κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ.

5. Πληροφορίες σχετικά με την οργανωτική δομή, τη διάρθρωση της ΡΑΕ και τον ορισμό των Προϊσταμένων των Διευθύνσεων και των Τμημάτων αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα της.

Άρθρο 41
Προσωπικό της Γραμματείας

1. Για τη στελέχωση της Γραμματείας της ΡΑΕ, εν όψει των νέων αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ με τον παρόντα νόμο, ιδρύονται, πέραν των θέσεων που προβλέπονται στο ν. 2773/1999 και σε άλλες διατάξεις όπως ισχύουν μέχρι σήμερα, επιπλέον είκοσι (20) θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού, πέντε (5) θέσεις διοικητικού προσωπικού και πέντε (5) θέσεις δικηγόρων που υπηρετούν με σχέση έμμισθης εντολής. Επιπρόσθετα, πέντε (5) θέσεις ειδικού τεχνικού προσωπικού. Τα μέλη του ειδικού τεχνικού προσωπικού παρέχουν έργο υποδομής στη λειτουργία της Γραμματείας προσφέροντας εξειδικευμένες τεχνικές υπηρεσίες για την αρτιότερη εκτέλεση του έργου της. Οι ειδικότητες και τα προσόντα πρόσληψης του διοικητικού, ειδικού επιστημονικού και ειδικού τεχνικού προσωπικού, καθώς και των δικηγόρων που υπηρετούν με σύμβαση έμμισθης εντολής καθορίζονται από τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ.

2. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ, μπορούν να αυξάνονται οι θέσεις του προσωπικού της Γραμματείας της ΡΑΕ.

3. Η πλήρωση των θέσεων διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (Α΄ 28), όπως ισχύουν, ύστερα από προκήρυξη της ΡΑΕ, στην οποία καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 50/2001 (Α΄ 39).

4. Θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή μπορούν να καταλαμβάνονται από δικηγόρους, που υπηρετούν σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού, με απόφαση της ΡΑΕ, ύστερα από αίτησή τους και σύμφωνη γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου. Η πρόσληψη δικηγόρου σε θέση ειδικού επιστημονικού προσωπικού της ΡΑΕ συνεπάγεται υποχρεωτική αναστολή του δικηγορικού λειτουργήματος. Η παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 1868/1989 (Α΄ 230), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 37 του ν. 2145/1993 (Α΄88) και στη συνέχεια συμπληρώθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 19 του ν. 3232/2004 (Α΄48), εφαρμόζεται αναλόγως, με εξαίρεση τη δεύτερη περίοδο της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του ν. 1868/1989, από την ημέρα ανάληψης των καθηκόντων τους, για τους δικηγόρους που υπηρετούν στη ΡΑΕ με σύμβαση έμμισθης εντολής, για τους δικηγόρους που υπηρετούν στη ΡΑΕ σε θέση ειδικού επιστημονικού προσωπικού και τελούν σε υποχρεωτική αναστολή άσκησης του λειτουργήματός τους, καθώς και για τους νομικούς που προσλαμβάνονται με σύμβαση ορισμένου χρόνου. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και για τα μέλη της ΡΑΕ εφόσον είναι δικηγόροι.

5. Για την κάλυψη των αναγκών της Γραμματείας της ΡΑΕ μπορεί να αποσπάται σε αυτήν προσωπικό των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (Α΄ 28), όπως ισχύει, με εξαίρεση τις επιχειρήσεις του τομέα ενέργειας. Η απόσπαση διενεργείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από πρόταση της ΡΑΕ, κατά παρέκκλιση από τις κείμενες γενικές και ειδικές διατάξεις, για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών που μπορεί να παρατείνεται, σύμφωνα με τον Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007). Για την άρση της απόσπασης απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ. Η απόσπαση υπαλλήλου διακόπτεται υποχρεωτικά, μετά από εισήγηση της ΡΑΕ, σε περίπτωση που οι ανάγκες της Γραμματείας της, για την κάλυψη των οποίων έγινε η απόσπαση συγκεκριμένου υπαλλήλου, μπορούν να καλυφθούν από το προσωπικό της. Εφόσον οι αποδοχές υπαλλήλου που προέρχεται από φορέα του Δημοσίου Τομέα και αποσπάται στη ΡΑΕ, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, είναι χαμηλότερες εκείνων που αντιστοιχούν στη θέση που κατείχε πριν από την απόσπασή του, οι αποδοχές του διατηρούνται αυτοδικαίως στο ύψος των αποδοχών της οργανικής του θέσης, λαμβανομένης υπόψη της μισθολογικής ωρίμανσης και εξέλιξης της θέσεως αυτής. Η δαπάνη που προκαλείται από την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου βαρύνει αποκλειστικά τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ.

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από πρόταση της ΡΑΕ, μπορεί να μετατάσσεται κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, προσωπικό που υπηρετεί σε φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, για την κάλυψη των οργανικών θέσεων της Γραμματείας της ΡΑΕ, εφόσον έχει τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται για διορισμό στις θέσεις αυτές. Η ΡΑΕ, εφόσον επιθυμεί να καλύψει κενές θέσεις της Γραμματείας της με μετάταξη, προβαίνει σε σχετική ανακοίνωση που αποστέλλεται σε όλα τα Υπουργεία, τα οποία την κοινοποιούν σε όλες τις εποπτευόμενες από αυτά υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και στην οποία ορίζεται αποκλειστική προθεσμία υποβολής αιτήσεων. Οι αιτήσεις μετάταξης εξετάζονται από τη ΡΑΕ, η οποία αποφαίνεται, αφού συνεκτιμήσει την καταλληλότητα των υποψηφίων για την άσκηση των καθηκόντων της θέσης στην οποία θα γίνει η μετάταξη, κατ' εφαρμογή της διαδικασίας της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 42
Υπηρεσιακό Συμβούλιο

Στη Γραμματεία της ΡΑΕ συστήνεται υπηρεσιακό συμβούλιο, το οποίο λειτουργεί και ως πρωτοβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο και ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ και, συμπληρωματικά, από τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007) και του π.δ. 410/1988 (Α΄ 191), όπως κάθε φορά ισχύουν. Η συγκρότηση, η σύνθεση, η θητεία, η λειτουργία και οποιοδήποτε άλλο ζήτημα αναφορικά με το υπηρεσιακό συμβούλιο ρυθμίζονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ. Το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό όργανο συγκροτείται και λειτουργεί κατά αναλογία των οριζομένων στις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ..

Άρθρο 43
Αποδοχές, αποζημιώσεις προσωπικού της Γραμματείας

1. Οι αποδοχές, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι μισθοί, τα επιδόματα και οι απολαβές για υπερωριακή απασχόληση, καθώς και το ύψος κάθε είδους δαπανών σχετικών με τις πρόσθετες αποζημιώσεις και την αποζημίωση μετακίνησης του προσωπικού που υπηρετεί στη ΡΑΕ με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή έμμισθης εντολής, συμπεριλαμβανομένων των πέντε (5) ειδικών συνεργατών του Γραφείου Προέδρου, καθορίζονται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

2. Η δαπάνη που προκαλείται από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου βαρύνει αποκλειστικά τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ.

Άρθρο 44

Το προσωπικό της Γραμματείας της ΡΑΕ υπέχει τις υποχρεώσεις εχεμύθειας και προστασίας του επιχειρηματικού ή και άλλων απορρήτων, που υπέχουν και τα μέλη της ΡΑΕ κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Επιτρέπεται στα μέλη της Γραμματείας της ΡΑΕ να αναλαμβάνουν διδακτικά καθήκοντα ή να απασχολούνται υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ερευνητικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, άλλες ρυθμιστικές Αρχές ή φορείς ή ιδρύματα που παρέχουν εκπαίδευση ή υπηρεσίες σε στελέχη ρυθμιστικών Αρχών. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα μέλη της Γραμματείας της ΡΑΕ απαγορεύεται να κατέχουν θέση εταίρου, μετόχου, μέλους διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστή, υπαλλήλου, τεχνικού ή άλλου συμβούλου ή μελετητή σε επιχείρηση, η οποία εποπτεύεται άμεσα ή έμμεσα από τη ΡΑΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΡΑΕ

Άρθρο 45

1. Τα θέματα εσωτερικής λειτουργίας και διαχείρισης της ΡΑΕ ρυθμίζονται από τον Κανονισμό της που καταρτίζεται από την Ολομέλειά της με απόφαση που λαμβάνεται κατά αυξημένη πλειοψηφία, ύστερα από διαβούλευση με το Σύλλογο Εργαζομένων στην Αρχή και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Με τον Κανονισμό ρυθμίζονται ιδίως:

(α) η διάρθρωση της Γραμματείας της ΡΑΕ σε επί μέρους Διευθύνσεις, Τμήματα και στο Γραφείο Προέδρου,

(β) οι αρμοδιότητες των επί μέρους Διευθύνσεων της Γραμματείας και του Γραφείου Προέδρου της ΡΑΕ,

(γ) οι ειδικότητες, τα προσόντα, τα κριτήρια και οι λεπτομέρειες πρόσληψης του προσωπικού της Γραμματείας της ΡΑΕ, η κατανομή του στις επί μέρους Διευθύνσεις, Τμήματα και το Γραφείο Προέδρου και οι όροι εργασίας του,

(δ) οι λεπτομέρειες αναφορικά με το υπηρεσιακό συμβούλιο, ο τρόπος, η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια της αξιολόγησης του προσωπικού της Γραμματείας της ΡΑΕ,

(ε) τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής των Προϊσταμένων των Διευθύνσεων και των Τμημάτων της Γραμματείας της ΡΑΕ,

(στ) η εσωτερική λειτουργία της ΡΑΕ και ιδίως η διαδικασία των συνεδριάσεων και της λήψης αποφάσεων, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κανονισμού Ακροάσεων της ΡΑΕ, εφόσον αυτός έχει εκδοθεί,

(ζ) ο τρόπος διαχείρισης των πόρων, του υλικού και της περιουσίας της ΡΑΕ, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με την οικονομική διαχείριση της ΡΑΕ,

(η) κάθε ζήτημα σχετικό με τις προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κανονισμού Προμηθειών της ΡΑΕ, εφόσον αυτός έχει εκδοθεί,

(θ) οι λεπτομέρειες σχετικά με την πειθαρχική διαδικασίατων μελών της ΡΑΕ,

(ι) τα θέματα που αφορούν τη δημόσια διαβούλευση, τις ελάχιστες προϋποθέσεις δημοσιότητας και το περιεχόμενο αυτής, τη διαδικασία και κάθε άλλη λεπτομέρεια,

(ια) οι κανόνες δεοντολογίας που διέπουν τα μέλη της ΡΑΕ και το προσωπικό της Γραμματείας της, καθώς και τους συνεργάτες αυτής,

(ιβ) κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη λειτουργία της ΡΑΕ και της Γραμματείας της.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 46

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2251/1994 (Α΄ 191) οι διατάξεις των Κεφαλαίων Α΄ και Β΄ του παρόντος Δεύτερου Μέρους ρυθμίζουν ειδικότερα τα ζητήματα προστασίας των Πελατών στον τομέα Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου. Για τους σκοπούς των Κεφαλαίων αυτών οποιαδήποτε αναφορά σε Πελάτες νοείται ως αναφορά σε Επιλέγοντες Πελάτες. Οι διατάξεις των Κεφαλαίων Α΄ και Β΄ δεν εφαρμόζονται στις ΕΠΑ ως Επιλέγοντες Πελάτες.

2. Η ΡΑΕ εποπτεύει την τήρηση των διατάξεων των Κεφαλαίων Α΄ και Β΄ του παρόντος Δεύτερου Μέρους από τους Προμηθευτές που προμηθεύουν Επιλέγοντες Πελάτες, καθώς και όσον αφορά στο Κεφάλαιο Γ΄ από τους Διαχειριστές των Δικτύων Διανομής και δύναται να

επιβάλει στους παραβάτες, διοικητικές κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 47
Δικαιώματα Επιλεγόντων Πελατών

1. Οι Επιλέγοντες Πελάτες έχουν δικαίωμα ελεύθερης επιλογής Προμηθευτή. Όλοι οι Επιλέγοντες Πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στην Υψηλή και Μέση Τάση και οι Επιλέγοντες Πελάτες Φυσικού Αερίου, δύναται να προμηθεύονται ενέργεια, ταυτοχρόνως, από περισσότερους του ενός Προμηθευτές. Η διαδικασία αλλαγής προμηθευτή δεν επιφέρει οικονομική επιβάρυνση στον πελάτη. Η αλλαγή Προμηθευτή δεν απαλλάσσει τον Πελάτη από την υποχρέωση τήρησης των συμβατικών του δεσμεύσεων.

2. Η Προμήθεια επιτρέπεται μόνο μετά από σύναψη Σύμβασης Προμήθειας μεταξύ Προμηθευτή και πελάτη. Η Σύμβαση Προμήθειας συνάπτεται κατόπιν προσφοράς Προμήθειας, την οποία καταρτίζει και υποβάλλει ο Προμηθευτής στον Πελάτη κατόπιν αίτησής του. Οι γενικοί και ειδικοί όροι της Σύμβασης Προμήθειας πρέπει να είναι συμβατοί με τις αρχές της καλής πίστης και τήρησης των συναλλακτικών ηθών, και να καθίστανται εν γνώσει του πελάτη πριν από τη σύναψη της Σύμβασης Προμήθειας.

3. Ο Οικιακός Πελάτης έχει δικαίωμα να υπαναχωρήσει αζημίως από τη Σύμβαση Προμήθειας εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών, εκτός εαν έχει συμφωνηθεί μεγαλύτερη προθεσμία, αν ο Προμηθευτής δεν παρέδωσε στον Πελάτη τα στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄, β΄, γ΄ και ζ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 48, καθώς και τα στοιχεία της παραγράφου 2 του άρθρου 51, όπως αυτά εξειδικεύονται με τους Κώδικες Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

Άρθρο 48
Υποχρεώσεις των Προμηθευτών

1. Οι Προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, υποχρεούνται ιδίως:

(α) Να πληροφορούν τους Πελάτες τους για τη δυνατότητα αλλαγής Προμηθευτή, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 47.

(β) Να παρέχουν, ιδίως κατά τη διαδικασία σύναψης Σύμβασης Προμήθειας, πληροφορίες ως προς τη δυνατότητα ένταξης του Πελάτη στις κατηγορίες των Ευάλωτων Πελατών και να συνδράμουν τον Πελάτη στην υπαγωγή του σε αυτές, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις ένταξής του.

(γ) Να παρέχουν πληροφορίες για τη δυνατότητα πρόσβασης του Πελάτη στην Υπηρεσία Τελευταίου Καταφυγίου και προκειμένου για την ηλεκτρική ενέργεια και στην Καθολική Υπηρεσία.

(δ) Να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες υποβολής παραπόνων και τις διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών.

(ε) Να λαμβάνουν τα προβλεπόμενα κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση των Πελατών που βρίσκονται σε απομακρυσμένες περιοχές.

(στ) Να λαμβάνουν τα προβλεπόμενα κατάλληλα μέτρα προστασίας των Ευάλωτων Πελατών.

(ζ) Να παρέχουν και να διασφαλίζουν την άμεση και εύκολη πρόσβαση στο Ερωτηματολόγιο Καταναλωτή Ενεργείας, που συντάσσεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ή σε κάθε άλλου είδους πληροφορίες και έντυπα κατόπιν υποδείξεως της ΡΑΕ.

(η) Να παρέχουν τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας που τους επιβάλλονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

2. Ο Προμηθευτής οφείλει να παρέχει στον Πελάτη στοιχεία σχετικά με:

(α) Τη συνεισφορά κάθε ενεργειακής πηγής στο συνολικό μείγμα καυσίμων του εκάστοτε Προμηθευτή κατά το προηγούμενο έτος, με κατανοητό και σαφώς συγκρίσιμο τρόπο.

(β) Πληροφορίες για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όσον αφορά τουλάχιστον τις εκπομπές CO2, που είναι αποτέλεσμα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το συνολικό μείγμα καυσίμων του Προμηθευτή κατά το προηγούμενο έτος.

3. Ο Προμηθευτής υποχρεούται να συνιστά και να διατηρεί καθ' όλη τη διάρκεια άσκησης της δραστηριότητάς του επαρκώς στελεχωμένη, αναλόγως του αριθμού και των κατηγοριών Πελατών με τους οποίους συναλλάσσεται, υπηρεσία εξυπηρέτησης πελατών.

4. Κάθε Προμηθευτής υποχρεούται να εφαρμόζει διαδικασία υποβολής και διαχείρισης αιτημάτων και παραπόνων Πελατών. Η διαδικασία υποβολής και διαχείρισης αιτημάτων και παραπόνων καταρτίζεται κατά τρόπο που να διασφαλίζει τη βέλτιστη εξυπηρέτηση του Πελάτη κατά τη διαδικασία υποβολής τους, παρέχοντάς του για τον σκοπό αυτόν κάθε αναγκαία πληροφορία. Η διαδικασία διενεργείται κατά τρόπο εύκολο, ανέξοδο και χωρίς να εισάγονται διακρίσεις ανάμεσα στις διάφορες κατηγορίες Πελατών. Η ΡΑΕ ελέγχει και παρακολουθεί την τήρηση των υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις διαδικασίες υποβολής και διαχείρισης αιτημάτων και παραπόνων Πελατών κάθε Προμηθευτή.

5. Ο Προμηθευτής δικαιούται να αρνηθεί να προμηθεύσει συγκεκριμένο Πελάτη εάν συντρέχουν σοβαροί λόγοι, όπως η ύπαρξη ληξιπρόθεσμων οφειλών του Πελάτη προς άλλον Προμηθευτή. Οι προϋποθέσεις άρνησης προμήθειας και διακοπής της παροχής πρέπει να είναι σαφώς διατυπωμένες και παρέχονται στον Πελάτη εκ των προτέρων και ιδίως κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων για τη σύναψη της Σύμβασης Προμήθειας.

Άρθρο 49
Διαφάνεια των χρεώσεων και των πληροφοριών

1. Οι Πελάτες έχουν δωρεάν και εύκολη, χωρίς διακρίσεις, πρόσβαση στην πληροφορία που θα τους επιτρέπει να επιλέγουν τον κατάλληλο για αυτούς Προμηθευτή και, ιδίως, τις εκάστοτε ισχύουσες χρεώσεις και τους όρους των Συμβάσεων Προμήθειας εκάστου Προμηθευτή για τις κατηγορίες Πελατών που εξυπηρετούν, στοιχεία σχετικά με την κατανάλωσή τους, καθώς και στοιχεία της συνολικής χρέωσης της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου εκάστου Πελάτη.

2. Οι Προμηθευτές υποχρεούνται να δημοσιοποιούν, τουλάχιστον στην ιστοσελίδα τους, όλους τους όρους και προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στις Συμβάσεις Προμήθειας και τους αντίστοιχους τιμοκαταλόγους τους. Στους Κώδικες Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου είναι δυνατόν να εξειδικεύονται τα δικαιώματα αυτά και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις των

συμμετεχόντων στην αγορά, ιδίως των αρμόδιων διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής ενέργειας και των Προμηθευτών, ώστε να διασφαλίζεται η εξυπηρέτηση των δικαιωμάτων των Πελατών.

3. Η ΡΑΕ δημοσιοποιεί συγκεντρωτικούς πίνακες με την ιστοσελίδα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τα δημοσιευμένα τιμολόγια κάθε Προμηθευτή, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στον Κώδικα Προμήθειας.

4. Κάθε Προμηθευτής υποχρεούται να τηρεί την αρχή της διαφάνειας και να δημοσιοποιεί γενικά στατιστικά στοιχεία που συγκεντρώνει σχετικά με τους Πελάτες του, καθώς και στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητές του. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο προκειμένου να διασφαλίζεται η αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχουν οι Προμηθευτές στους Πελάτες τους και ιδίως τα στοιχεία της παραγράφου 2 του άρθρου 48, καθώς και η παροχή αυτών σε εθνικό επίπεδο με τρόπο σαφώς συγκρίσιμο.

Άρθρο 50
Διαδικασίες επίλυσης διαφορών

1. Προμηθευτές και Πελάτες οφείλουν να καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για τη φιλική επίλυση οποιασδήποτε διαφοράς ή διαφωνίας προκύπτει ως προς την ερμηνεία, την ισχύ ή την τήρηση όρων της Σύμβασης Προμήθειας και των σχετικών προβλέψεων του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας και Φυσικού Αερίου.

2. Για κάθε διαφωνία μεταξύ Πελάτη και Προμηθευτή, ο Πελάτης μπορεί να απευθυνθεί στον Συνήγορο του Καταναλωτή κατά τα προβλεπόμενα στο ν. 3297/2004 (Α΄ 259), όπως ισχύει, ή σε κάθε άλλο αρμόδιο φορέα που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία.

3. Με τους Κώδικες Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας και Φυσικού Αερίου είναι δυνατόν να ρυθμίζονται περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών.

Άρθρο 51
Κώδικας Προμήθειας

1. Με τους Κώδικες Προμήθειας που εκδίδονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 85 για το Φυσικό Αέριο και 138 για την ηλεκτρική ενέργεια, δύναται να εξειδικεύονται οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου και να διαφοροποιούνται οι ως άνω υποχρεώσεις των Προμηθευτών για διαφορετικές κατηγορίες πελατών ανάλογα των ιδιαιτεροτήτων των πελατών αυτών ως προς την κατανάλωσή τους και τις οικονομικές και διαπραγματευτικές τους δυνατότητες. Με τους Κώδικες Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου ρυθμίζονται ειδικότερα:

(α) Η διαδικασία αλλαγής Προμηθευτή και το απαιτούμενο χρονικό διάστημα για την ολοκλήρωσή της που δεν δύναται να υπερβαίνει τις τρεις (3) εβδομάδες, από την κοινοποίηση της σχετικής εντολής περί αλλαγής εκπροσώπησης προς τον αρμόδιο Διαχειριστή, κατά τρόπον ώστε να διευκολύνεται η αλλαγή Προμηθευτή, χωρίς οικονομική επιβάρυνση του Πελάτη, καθώς και οι υποχρεώσεις του Προμηθευτή και του πελάτη κατά τη διαδικασία αλλαγής.

(β) Οι όροι και οι προϋποθέσεις Προμήθειας σε Πελάτες.

(γ) Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις Προμηθευτών και πελατών, τόσο κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων και της σύναψης σύμβασης μεταξύ τους όσο και κατά την εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

(δ) Τα θέματα που αφορούν την προστασία των καταναλωτών από αθέμιτες και παραπλανητικές μεθόδους πώλησης.

(ε) Η διαδικασία σύναψης Σύμβασης Προμήθειας και ιδίως:

(αα) Η διαδικασία υποβολής προσφοράς για την παροχή υπηρεσίας Προμήθειας.

(ββ) Το ελάχιστο περιεχόμενο της προσφοράς, που περιλαμβάνει σχέδιο Σύμβασης Προμήθειας συμπεριλαμβανομένων των προτεινόμενων από τον Προμηθευτή τιμολογίων και των ειδικών και γενικών όρων της Σύμβασης, όπως, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, οι όροι διακοπτόμενου φορτίου ηλεκτρικής ενέργειας και οι ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής Φυσικού Αερίου.

(γγ) Οι όροι προσφοράς πρόσθετων υπηρεσιών, όπως οι υπηρεσίες ενεργειακής αποδοτικότητας, εφόσον αυτοί δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος ή και του αντίστοιχού Κώδικα Προμήθειας, καθώς και τις σχετικές χρεώσεις για τις πρόσθετες αυτές υπηρεσίες.

(δδ) Οι σχετικές εξουσιοδοτήσεις που δύνανται να παρέχονται από τους Πελάτες προς τους Προμηθευτές.

(εε) Οι προϋποθέσεις άρνησης Προμήθειας.

(στ) Το ελάχιστο περιεχόμενο της Σύμβασης Προμήθειας σύμφωνα με την παράγραφο 2.

(ζ) Η ελάχιστη διάρκεια της Σύμβασης Προμήθειας και σχετικοί όροι και προϋποθέσεις για την πρόωρη λύση και καταγγελία της Σύμβασης.

(η) Η δυνατότητα καταβολής και επιστροφής εγγύησης, καθώς και ο τρόπος καθορισμού αυτής.

(θ) Οι όροι και προϋποθέσεις ώστε οι Πελάτες να έχουν ελευθερία επιλογής μεθόδων πληρωμής που είναι δίκαιοι και διαφανείς.

(ι) Τα ελάχιστα τυποποιημένα έντυπα που υποχρεούται να καταρτίζει κάθε Προμηθευτής και να διαθέτει δωρεάν τουλάχιστον στα σημεία εξυπηρέτησης Πελατών και μέσω της ιστοσελίδας, καθώς και τα έντυπα που συνοδεύουν τη Σύμβαση Προμήθειας

(ια) Οι λεπτομέρειες καθώς και τα στοιχεία που υποχρεούται να κοινοποιεί ο Προμηθευτής στη ΡΑΕ για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 49.

(ιβ) Οι υποχρεώσεις της ΡΑΕ σχετικά με την καλύτερη ενημέρωση των καταναλωτών και τη διευκόλυνσή τους στην επιλογή Προμηθευτή,

(ιγ) Οι βασικές αρχές κατάρτισης τιμολογίων προμήθειας ώστε, μεταξύ άλλων να είναι αυτά εύκολα συγκρίσιμα, λαμβάνοντας υπόψη και τις ακολουθούμενες πρακτικές μέτρησης των διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής ενέργειας.

(ιδ) Η διαδικασία και οι όροι της παροχής υπηρεσιών Προμηθευτή Τελευταίου Καταφυγίου και, προκειμένου για την ηλεκτρική ενέργεια και, Καθολικής Υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 57 και 58 και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι Πελάτες που δικαιούνται τις υπηρεσίες αυτές.

2. Το ελάχιστο περιεχόμενο της Σύμβασης Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου περιλαμβάνει τα στοιχεία του Προμηθευτή, την περιγραφή των παρεχόμενων υπηρεσιών, τους γενικούς και ειδικούς όρους Προμήθειας, τα τιμολόγια προμήθειας και τις λοιπές χρεώσεις, τον τρόπο εκτίμησης ή μέτρησης της κατανάλω-

σης, τη μεθοδολογία υπολογισμού των χρεώσεων βάσει εκτιμήσεων κατανάλωσης ή μετρήσεων και τυχόν ειδικούς όρους.

3. Ως προς την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Σύμβαση Προμήθειας, οι Κώδικες Προμήθειας καθορίζουν ιδίως:

(α) Τις υποχρεώσεις του Προμηθευτή σχετικά με την ενημέρωση του Πελάτη, ιδίως σχετικά με τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια, τις λοιπές χρεώσεις και τους τρόπους επικοινωνίας.

(β) Τη διαδικασία και τη συχνότητα έκδοσης και αποστολής λογαριασμών κατανάλωσης για τις υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο της Σύμβασης Προμήθειας.

(γ) Το ελάχιστο περιεχόμενο του λογαριασμού κατανάλωσης.

(δ) Τους εναλλακτικούς τρόπους αποστολής λογαριασμών κατανάλωσης.

(ε) Τη διαδικασία διόρθωσης λογαριασμών κατανάλωσης.

(στ) Τη διαδικασία και τους τρόπους εξόφλησης λογαριασμών κατανάλωσης.

(ζ) Τη διαδικασία χειρισμού ληξιπρόθεσμων οφειλών.

(η) Τη διαδικασία επίλυσης διαφορών.

(θ) Τη διαδικασία τροποποίησης των όρων της Σύμβασης Προμήθειας συμπεριλαμβανομένων και των τιμολογίων προμήθειας, σύμφωνα με εκ των προτέρων καθορισμένα αντικειμενικά, διαφανή και επαληθεύσιμα κριτήρια και τα δικαιώματα του καταναλωτή σε περίπτωση μονομερούς τροποποίησης των όρων της Σύμβασης από τον Προμηθευτή.

(ι) Τη διαδικασία καταγγελίας της Σύμβασης Προμήθειας.

(ια) Τις περιπτώσεις και τη διαδικασία λύσης και εκχώρησης της Σύμβασης Προμήθειας.

Άρθρο 52
Προστασία Ευάλωτων Πελατών

1. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου και της Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, στους Ευάλωτους Πελάτες εντάσσονται οι κάτωθι κατηγορίες πελατών:

(α) Οι οικονομικά ασθενείς Οικιακοί Πελάτες που πλήττονται από την Ενεργειακή Πενία.

(β) Οι Πελάτες που, οι ίδιοι ή οι σύζυγοι αυτών ή πρόσωπα των οποίων αυτοί έχουν την επιμέλεια σύμφωνα με το νόμο και συνοικούν με αυτούς, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη συνεχή και αδιάλειπτο παροχή ενέργειας. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται οι Πελάτες που χρήζουν μηχανικής υποστήριξης και ιδίως άτομα που χρειάζονται συνεχή προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας για τη λειτουργία συσκευών υποστήριξης ή παρακολούθησης ζωτικών λειτουργιών, ενδεικτικά, συσκευές μηχανικής υποστήριξης αναπνευστικής ή καρδιακής λειτουργίας, συσκευές αιμοκάθαρσης και κάθε παρόμοιας φύσης συσκευή.

(γ) Ηλικιωμένοι πελάτες που έχουν συμπληρώσει το εβδομηκοστό (70ό) έτος της ηλικίας τους, υπό την προϋπόθεση ότι δεν συνοικούν με άλλο πρόσωπο το οποίο δεν έχει συμπληρώσει το ως άνω όριο ηλικίας.

(δ) Πελάτες με σοβαρά προβλήματα υγείας, ιδίως άτομα με σοβαρή σωματική ή ψυχική αναπηρία, με νοητική αναπηρία, σοβαρά οπτικοακουστικά ή κινησιακά προβλήματα, ή με πολλαπλές αναπηρίες ή με χρόνια πάθηση και οι οποίοι εκ του λόγου τούτου δεν δύνανται να διαχειριστούν και διαπραγματευτούν τη συμβατική τους σχέση με τον Προμηθευτή.

(ε) Οι Πελάτες σε απομακρυσμένες περιοχές και ιδιαίτερα στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά που δικαιούνται ίδιες υπηρεσίες τόσο ως προς τις τιμές όσο και ως προς την ποιότητα, την ασφάλεια του εφοδιασμού και τη διαφάνεια των συμβατικών όρων και προϋποθέσεων με τους άλλους Πελάτες.

2. Ανάλογα με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η κάθε κατηγορία, δύναται να λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα για την προστασία τους, ιδίως η παροχή μειωμένων τιμολογίων, ή έκπτωση επί των δημοσιευμένων τιμολογίων κάθε Προμηθευτή, η εγκατάσταση μετρητών με δυνατότητα προπληρωμής, οι ευνοϊκότεροι όροι πληρωμής των λογαριασμών, οι εναλλακτικοί τρόποι πρόσβασης σε υπηρεσίες εξυπηρέτησης και πληρωμής λογαριασμών, η απαγόρευση διακοπής σύνδεσης τέτοιων καταναλωτών σε κρίσιμες περιόδους.

3. Τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ένταξης ενός πελάτη σε κατηγορία Ευάλωτων Πελατών καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Με εξαίρεση μέτρων που σχετίζονται με τιμολόγια Προμήθειας και με εκπτώσεις, τα τιμολόγια Προμήθειας, τα μέτρα προστασίας για κάθε κατηγορία Ευάλωτων Καταναλωτών τόσο κατά το προσυμβατικό, όσο και κατά το συμβατικό ή στάδιο λύσης και καταγγελίας της Σύμβασης με τον Προμηθευτή, καθορίζονται με σχετικές διατάξεις στους αντίστοιχους Κώδικες Προμήθειας. Η ΡΑΕ ελέγχει και παρακολουθεί την τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπονται για τους Ευάλωτους Πελάτες και δύναται να επιβάλει τις κυρώσεις του άρθρου 36, σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων αυτών.

Άρθρο 53

Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ή κοινές αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του Υπουργού Οικονομικών, καθώς και κάθε άλλου συναρμόδιου Υπουργού, ανάλογα με την περίπτωση, καθορίζονται τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της Ενεργειακής Πενίας, όπως ιδίως τα εθνικά Σχέδια Δράσης, ευεργετήματα σε συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, όταν απαιτείται για τη διασφάλιση του ενεργειακού σχεδιασμού σε Ευάλωτους Πελάτες και την υποστήριξη των βελτιώσεων ενεργειακής απόδοσης.

Άρθρο 54

Ενιαία σημεία επαφής για την παροχή κάθε αναγκαίας πληροφορίας που αφορά στα δικαιώματα των καταναλωτών, καθώς και τους τρόπους προσφυγής τους σε περίπτωση διαφοράς, στο πλαίσιο της σχετικής ισχύουσας κείμενης νομοθεσίας, είναι τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) της επικράτειας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζονται η διαδικασία και ο τρόπος παροχής της πληροφόρησης αυτής και τα απαιτούμενα έντυπα που θα διατίθενται για τη διευκόλυνσή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ

Άρθρο 55
Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας

1. Εκτός των υπηρεσιών που αναφέρονται στις διατάξεις των άρθρων 57 και 58, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται, σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δύναται να ορίζονται κι άλλες υπηρεσίες κοινής ωφέλειας με σκοπό την προστασία των Ευάλωτων Πελατών, την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης και της ασφάλειας του εφοδιασμού, την τακτική παροχή, την ποιότητα και τις τιμές παροχής, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής αποδοτικότητας, της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της προστασίας κλίματος.

2. Οι υποχρεώσεις για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας πρέπει να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες, να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου στους Πελάτες και να μην εμποδίζουν τον υγιή ανταγωνισμό. Για το σκοπό αυτόν πριν από την πρόταση της παραγράφου 1 εκδίδεται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Έκθεση Επιπτώσεων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στις ιστοσελίδες του Υπουργείου και της ΡΑΕ και στην οποία αναφέρονται κατ' ελάχιστον:

(α) Η αναγκαιότητα λήψης του μέτρου της επιβολής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

(β) Ανάλυση των επιπτώσεων του προτεινόμενου μέτρου στον ανταγωνισμό.

(γ) Ειδική αιτιολόγηση ως προς την αναλογικότητα του μέτρου προς τον επιδιωκόμενο σκοπό σε σχέση με λιγότερη επαχθή για τον ανταγωνισμό μέτρα.

(δ) Τον προτεινόμενο χρονικό περιορισμό επιβολής του μέτρου και την περιοδική επανεξέταση των κριτηρίων επιβολής του.

(ε) Τα μέτρα εξασφάλισης της διαφάνειας στον τρόπο υπολογισμού του ανταλλάγματος και της αποτροπής της παράβασης των διατάξεων του άρθρου 106 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δύναται να ζητεί, για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, τις απόψεις της ΡΑΕ και της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ορίζεται ότι οι ΥΚΩ παρέχονται:

(α) Είτε από το σύνολο των επιχειρήσεων που ασκούν τη σχετική δραστηριότητα.

(β) Είτε ότι από επιχειρήσεις που επιλέγονται κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. που διενεργείται μετά από απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ύστερα από γνώμη της ΡΑΕ, με κριτήριο τη δυνατότητα παροχής των σχετικών υπηρεσιών με το μικρότερο για το κοινωνικό σύνολο κόστος, Με την ίδια απόφαση ορίζονται η διαδικασία, οι όροι, τα κριτήρια και κάθε σχετική λεπτομέρεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 56.

4. Σε περίπτωση που δεν εκδηλωθεί ενδιαφέρον κατά τα ως άνω με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ως πάροχος της υπηρεσίας κοινής ωφέλειας ορίζεται η επιχείρηση που μπορεί να παρέχει τις εν λόγω υπηρεσίες κατά το βέλτιστο οικονομικά τρόπο.

5. Με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 1 δύναται να ορίζεται ότι οι δαπάνες για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας επιμερίζονται για όλη την Ελληνική Επικράτεια, σε κάθε κατηγορία πελατών, περιλαμβανομένων των αυτοπαραγωγών στην περίπτωση της ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με μεθοδολογία, η οποία καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η μεθοδολογία αυτή επιμερίζει τις δαπάνες βάσει συντελεστών που διαφοροποιούνται ανά κατηγορία Πελατών, έτσι ώστε να προκύπτει χρέωση ανά μονάδα κατανάλωσης η οποία εξισορροπεί τις οικονομικές συνέπειες μεταξύ των κατηγοριών Πελατών και ταυτόχρονα προωθεί την εξοικονόμηση ενέργειας και την αποδοτική χρήση αυτής.

6. Οι αριθμητικές τιμές των συντελεστών της ανωτέρω μεθοδολογίας, καθώς και οι μοναδιαίες χρεώσεις που επιβάλλονται στους Πελάτες, ανεξάρτητα Προμηθευτή, προσδιορίζονται κάθε έτος με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

7. Προκειμένου για την ηλεκτρική ενέργειαη ετήσια επιβάρυνση Πελάτη κατά θέση κατανάλωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των επτακοσίων εβδομήντα τριών χιλιάδων πεντακοσίων τριάντα ενός (773.531) ευρώ. Το όριο αυτό αναπροσαρμόζεται κατά το πρώτο τρίμηνο κάθε έτους με απόφαση της ΡΑΕ σύμφωνα με τη μέση ετήσια μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή, όπως δημοσιεύεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ).

8. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ και οι Διαχειριστές Συστημάτων και Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου τηρούν ειδικό διαχειριστικό λογαριασμό για τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας. Στο λογαριασμό αυτόν χρεώνονται ως εκροές τα ανταλλάγματα που παρέχονται στους υπόχρεους παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας και πιστώνονται ως εισροές τα έσοδα από χρεώσεις που επιβάλλονται στους Πελάτες και συλλέγονται από τους Προμηθευτές. Ο μηχανισμός ανάκτησης των χρεώσεων αυτών και απόδοσης του οφειλόμενου ανταλλάγματος, καθώς και κάθε ειδικότερη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του μηχανισμού αυτού καθορίζεται για μεν το Φυσικό Αέριο στο Μέρος Γ΄ του παρόντος νόμου για δε την ηλεκτρική ενέργεια στο Μέρος Δ΄ του παρόντος νόμου. Προϋπόθεση για την καταβολή του ανταλλάγματος της παραγράφου 4 του άρθρου 56 αποτελεί η τήρηση χωριστών λογαριασμών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 9.

9. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου οφείλουν να τηρούν χωριστούς λογαριασμούς στους οποίους απεικονίζονται τουλάχιστον τα οικονομικά ανταλλάγματα που παρέχονται στις επιχειρήσεις αυτές για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, καθώς και τα άρθρα 57 και 58, καθώς και οι χρεώσεις που επιβάλλουν στους Πελάτες τους σχετικά με τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. Η ΡΑΕ είναι αρμόδια για τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 56
Διαδικασία ανάθεσης της παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος

1. Στην περίπτωση που ηεπιλογή των επιχειρήσεων που θα παρέχουν τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας γίνεται με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος η διαδικασία επιλογής του παρόχου των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας θα πρέπει να πληροί τις κάτωθι προϋποθέσεις:

(α) Να είναι απλή, διαφανής και να μην εισάγει διακρίσεις μεταξύ των επιχειρήσεων.

(β) Να εξασφαλίζει την οικονομική και τεχνική δυνατότητα της παροχής της συγκεκριμένης υπηρεσίας κοινής ωφέλειας.

(γ) Να επιφέρει το μικρότερο δυνατό κόστος τόσο στους πελάτες που κάνουν χρήση των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας όσο και για τους υπόλοιπους πελάτες.

(δ) Να ελαχιστοποιούνται οι στρεβλώσεις στην αγορά, ιδίως όσον αφορά στην παροχή υπηρεσιών με τιμές ή άλλους όρους και προϋποθέσεις, που αποκλίνουν από τους συνήθεις εμπορικούς όρους.

(ε) Να εξασφαλίζεται ότι καμία επιχείρηση δεν αποκλείεται εκ των προτέρων και να μπορεί να ορίζονται διαφορετικές επιχειρήσεις ή ομάδες επιχειρήσεων για την παροχή των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας για κάθε διαφορετική κατηγορία πελατών ή για την κάλυψη διαφορετικών περιοχών της Χώρας.

(στ) Να περιλαμβάνει συγκριτική αξιολόγηση μεταξύ των προτεινόμενων τιμολογίων για κάθε κατηγορία πελατών και του αιτούμενου ανταλλάγματος που υποβάλλει κάθε ενδιαφερόμενος για την παροχή των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

2. Στην περίπτωση που ορίζεται ότι οι υπηρεσίες των άρθρων 55, 56 και 57 παρέχονται από το σύνολο των επιχειρήσεων που ασκούν τη σχετική δραστηριότητα, με απόφαση της ΡΑΕ που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθορίζεται η μεθοδολογία υπολογισμού του κόστους και το αντάλλαγμα που οφείλεται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας των άρθρων 55, 56 και 57. Το αντάλλαγμα δεν μπορεί να υπερβαίνει το μέτρο του αναγκαίου για την κάλυψη του κόστους για την εκπλήρωση της υποχρέωσης παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εσόδων και ενός εύλογου κέρδους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών. Η μεθοδολογία υπολογισμού του ανταλλάγματος πρέπει να είναι απλή, διαφανής, να μην επιφέρει στρεβλώσεις στην αγορά, να επιφέρει το ελάχιστο δυνατό κόστος στους καταναλωτές και η εφαρμογή της να είναι εύκολα επαληθεύσιμη και ελέγξιμη. Για τον ορθό υπολογισμό του κόστους παροχής των υπηρεσιών θα πρέπει να πληρούνται τα ακόλουθα κριτήρια:

(α) Το κόστος παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας δεν δύναται να υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ του καθαρού κόστους της λειτουργίας μιας καθορισμένης επιχείρησης, με υποχρεώσεις κοινής ωφέλειας και της λειτουργίας της χωρίς τις υποχρεώσεις αυτές.

(β) Για την ορθή εκτίμηση του κόστους δεν λαμβάνονται υπόψη κόστη που κάθε καθορισμένη επιχείρηση θα προσπαθούσε να αποφύγει εάν δεν παρείχε υπηρεσίες κοινής ωφέλειας.

(γ) Για τον προσδιορισμό του κόστους συνεκτιμώνται τα οφέλη που αποκομίζει η επιχείρηση από την παροχή των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

3. Σε περίπτωση απευθείας ανάθεσης της παροχής των υπηρεσιών σε μία επιχείρηση, το κόστος καθορίζεται βάσει αναλύσεως των δαπανών στις οποίες θα προέβαινε μια μέση επιχείρηση, με χρηστή διαχείριση και κατάλληλα εξοπλισμένη προς ικανοποίηση των απαιτήσεων σχετικά με την παροχή της υπηρεσίας κοινής ωφέλειας, προκειμένου να εκπληρώσει τις ως άνω υποχρεώσεις.

4. Ειδικά για την ηλεκτρική ενέργεια έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής του Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας και του Προμηθευτή Τελευταίου Καταφυγίου κατά τα άρθρα 57 και 58 αντίστοιχα, ως πάροχος των υπηρεσιών αυτών ορίζεται η ΔΕΗ ΑΕ. Κάθε Πελάτης εντάσσεται στην αντίστοιχη τιμολογιακή κατηγορία της ΔΕΗ ΑΕ και τιμολογείται με τα δημοσιευμένα τιμολόγια Προμήθειας που ισχύουν και για τους λοιπούς Πελάτες της ΔΕΗ ΑΕ, οι οποίοι ανήκουν στην ίδια κατηγορία Πελατών. Η μεθοδολογία υπολογισμού του ανταλλάγματος του ενδεχόμενου κόστους της ΔΕΗ ΑΕ για την παροχή των υπηρεσιών αυτών, καθώς και οι τρόποι κάλυψής του καθορίζονται σύμφωνα με τα κριτήρια του παρόντος άρθρου με αποφάσεις της ΡΑΕ οι οποίες εκδίδονται μετά από δημόσια διαβούλευση. Η ευθύνη για την επαλήθευση της ορθότητας υπολογισμού του ανταλλάγματος και της αποφυγής καταβολής υπεραντιστάθμισης ανήκει στη ΡΑΕ.

Άρθρο 57
Προμηθευτής Τελευταίου Καταφυγίου

1. Ο Προμηθευτής Τελευταίου Καταφυγίου Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούται να προμηθεύει Πελάτες, οι οποίοι δεν εκπροσωπούνται από Προμηθευτή, λόγω υπαιτιότητας του μέχρι πρότινος Προμηθευτή τους και όχι των Πελατών. Η προμήθεια διενεργείται προσωρινά και για μέγιστο χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών προκειμένου να δοθεί κατάλληλος χρόνος στους Πελάτες να διαπραγματευθούν νέα σύμβαση με Προμηθευτή της επιλογής τους.

2. Η επιλογή των Προμηθευτών που θα παρέχουν τις υπηρεσίες Τελευταίου Καταφυγίου γίνεται:

(α) Για το Φυσικό Αέριο σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 81.

(β) Για την ηλεκτρική ενέργεια με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος κατά τη διαδικασία του άρθρου 56. Με απόφαση της ΡΑΕ καθορίζονται η διαδικασία, οι όροι, τα κριτήρια και κάθε σχετική λεπτομέρεια. Σε περίπτωση που δεν εκδηλωθεί ενδιαφέρον κατά τα ως άνω, ως πάροχος της Υπηρεσίας Τελευταίου Καταφυγίου ορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ ο Προμηθευτής με το μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς ανά κατηγορία πελατών.

Άρθρο 58
Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας

1. Ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούται να προμηθεύει Οικιακούς Πελάτες και μικρές επιχειρήσεις (με ισχύ παροχής μέχρι και 25 kVA), οι οποίοι είτε έχουν αδρανήσει σχετικά με το δικαίωμα ελεύθερης επιλογής Προμηθευτή είτε αδυνατούν να βρουν Προμηθευτή στην απελευθερωμένη αγο-

ρά με τους υφιστάμενους εμπορικούς όρους.

2. Η Προμήθεια Καθολικής Υπηρεσίας στους Πελάτες της παραγράφου 1 γίνεται σε τιμές εύλογες, διαφανείς, εύκολα και άμεσα συγκρίσιμες με τιμές άλλων Προμηθευτών και που δεν εισάγουν διακρίσεις μεταξύ κατηγοριών πελατών. Οι χρεώσεις πρέπει να είναι διακριτές ανά δραστηριότητα και οι χρεώσεις που αντιστοιχούν στις ανταγωνιστικές δραστηριότητες παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να αντανακλούν το κόστος με δυνατότητα αναπροσαρμογής λόγω μεταβολών στο υποκείμενο κόστος.

3. Οι Προμηθευτές οφείλουν να ενημερώνουν τους Πελάτες τους που έχουν πρόσβαση σε καθολική υπηρεσία σχετικά με τα δικαιώματά τους όσον αφορά την καθολική υπηρεσία. Ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας οφείλει ιδιαίτερα να υπενθυμίζει στους Πελάτες και τη δυνατότητα αλλαγής Προμηθευτή.

4. Η επιλογή των Προμηθευτών που θα παρέχουν την Καθολική Υπηρεσία σε αυτές γίνεται με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Με απόφαση της ΡΑΕ καθορίζονται η διαδικασία, οι όροι, τα κριτήρια και κάθε σχετική λεπτομέρεια. Σε περίπτωση που δεν εκδηλωθεί ενδιαφέρον κατά τα ως άνω, ως πάροχος της Καθολικής Υπηρεσίας ορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ ο Προμηθευτής με το μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς ανά κατηγορία Πελατών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΕΥΦΥΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ

Άρθρο 59
Εφαρμογή ευφυών συστημάτων μέτρησης

1. Η ευρείας κλίμακας αντικατάσταση υφιστάμενων συστημάτων μέτρησης της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στο Δίκτυο Διανομής με αντίστοιχα ευφυή συστήματα, η οποία αποσκοπεί ιδίως στη δυνατότητα ενεργού συμμετοχής των καταναλωτών στην αγορά ενέργειας αλλά και γενικότερα στην αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη λειτουργία της, ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της ΡΑΕ και σχετική εισήγηση των αρμόδιων Διαχειριστών σύμφωνα με την παράγραφο 2.

2. Η εισήγηση των αρμόδιων Διαχειριστών των Δικτύων Διανομής υποβάλλεται στη ΡΑΕ εντός ενός έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, λαμβάνει υπόψη τη μεγιστοποίηση του κοινωνικού οφέλους και περιλαμβάνει εναλλακτικές προτάσεις για τα παραπάνω θέματα. Για την κατάρτιση της εισήγησής του, ο αρμόδιος Διαχειριστής λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα τεχνοοικονομικής μελέτης κόστους – οφέλους (ΜΚΟ), την οποία και συνυποβάλλει με την παραπάνω εισήγηση. Η ΜΚΟ εκπονείται με μέριμνα του αρμόδιου Διαχειριστή και περιλαμβάνει την εξέταση εναλλακτικών τεχνικών λύσεων για την εφαρμογή ευφυών συστημάτων μέτρησης στο Δίκτυο Διανομής, την εκτίμηση του αναμενόμενου κόστους κάθε λύσης, καθώς και του οφέλους της για τη δραστηριότητα της διανομής, για τις διάφορες κατηγορίες χρηστών του Δικτύου και τους Προμηθευτές, και την εκτίμηση του εφικτού χρόνου υλοποίησής της.

3. Με απόφαση της ΡΑΕ ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την ένταξη του έργου στον προγραμματισμό της ανάπτυξης του Δικτύου Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, όπως, μεταξύ άλλων:

(α) οι ελάχιστες λειτουργικές απαιτήσεις και προδιαγραφές όσον αφορά είτε στα μετρητικά συστήματα ή στις σχετικές υπηρεσίες που παρέχονται στην αγορά ενέργειας, και εξειδίκευσή τους για διάφορες κατηγορίες συμμετεχόντων σε αυτήν,

(β) οι ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά σε θέματα τυποποίησης, διαλειτουργικότητας και επεκτασιμότητας των ευφυών συστημάτων μέτρησης, σε σχέση, μεταξύ άλλων, και με τη δυνατότητα ένταξης στο σύστημα μετρητικού εξοπλισμού της επιλογής των χρηστών του Δικτύου,

(γ) ο προϋπολογισμός έργου και όροι προσδιορισμού της δαπάνης που εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση του Δικτύου,

(δ) το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου, καθώς και αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα ταμειακών ροών,

(ε) η μεθοδολογία επιμερισμού δαπάνης μεταξύ του αρμόδιου Διαχειριστή και των Χρηστών του Δικτύου.

4. Ειδικά για την ηλεκτρική ενέργεια στόχοι για την ολοκλήρωση του έργου είναι η δεκαετία, καθώς και ο εξοπλισμός με ευφυή συστήματα μέτρησης τουλάχιστον ποσοστού 80% των Πελατών έως το 2020.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΡΑΕ

Άρθρο 60
Αρμοδιότητες της ΡΑΕ

Η ΡΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της που ορίζονται με το Πρώτο Μέρος του παρόντος, έχει επιπρόσθετα τις εξής ρυθμιστικές αρμοδιότητες ως προς την αγορά του Φυσικού Αερίου:

(α) Τηρεί Μητρώο Αδειών, στο οποίο καταχωρίζει τις άδειες που χορηγούνται από αυτήν.

(β) Τηρεί το Μητρώο Χρηστών του ΕΣΦΑ σύμφωνα με το άρθρο 72.

(γ) Καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών εξισορρόπησης φορτίου για την ασφαλή, αποτελεσματική και αξιόπιστη λειτουργία των Συστημάτων Φυσικού Αερίου. Για το σκοπό αυτόν εγκρίνει, μεταξύ άλλων, ετήσιο πρόγραμμα εξισορρόπησης φορτίου.

(δ) Παρακολουθεί και ελέγχει την άσκηση των δραστηριοτήτων των διαχειριστών Συστημάτων Φυσικού Αερίου, για την τήρηση των όρων του παρόντος νόμου, των Αδειών τους ή/και της πιστοποίησής τους και μπορεί να επιβάλλει στους διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου την υποχρέωση, κατά την παροχή των υπηρεσιών τους, να προβαίνουν σε κάθε αναγκαία ενέργεια ή τροποποίηση των όρων και προϋποθέσεων παροχής πρόσβασης σε Σύστημα Φυσικού Αερίου, προκειμένου να τηρείται η αρχή της ίσης μεταχείρισης.

(ε) Παρακολουθεί την εφαρμογή μηχανισμών διαχείρισης της συμφόρησης και εγκρίνει συγκεκριμένα μέτρα για την άρση της συμφόρησης ύστερα από εισήγηση του Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου.

(στ) Παρακολουθεί και εποπτεύει τη λειτουργία της Ενιαίας Αγοράς Φυσικού Αερίου (ΕΑΦΑ) κατά το άρθρο 86 και δημοσιεύει ετήσια έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα της παρακολούθησης αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Άρθρο 61
Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου

1. Κάθε επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, ασκεί τις αρμοδιότητες του διαχειριστή του εν λόγω Συστήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Από τις διατάξεις του Τρίτου Μέρους του παρόντος νόμου, δύναται να χορηγούνται εξαιρέσεις για καθορισμένο χρονικό διάστημα υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, κατά τα ειδικώς οριζόμενα με το άρθρο 76, ή παρεκκλίσεις υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 49 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

Άρθρο 62
Διαχωρισμένοι Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (Άρθρο 9 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ)

1. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

(α) Το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται:

(αα) Να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο επί επιχείρησης που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου και συγχρόνως να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας ή σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, ούτε

(ββ) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο επί Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας ή επί Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας και συγχρόνως να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

(β) Το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται να διορίζουν μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή οργάνων με εκπροσωπευτική εξουσία σε Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου και

(γ) Το ίδιο πρόσωπο δεν δικαιούται να είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή οργάνων με εκπροσωπευτική εξουσία τόσο σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου όσο και σε Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

2. Τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στοιχεία α΄ και β΄, περιλαμβάνουν ειδικότερα:

(α) την εξουσία άσκησης δικαιωμάτων ψήφου,

(β) την εξουσία διορισμού μελών του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση ή

(γ) την κατοχή πλειοψηφικού μεριδίου στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο της επιχείρησης ή του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

3. Η υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 61 θεωρείται ότι πληρούται όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις που έχουν στην κυριότητά τους Συστήματα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου έχουν συστήσει κοινοπραξία, η οποία ενεργεί ως Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου σε δύο ή περισσότερα κράτη - μέλη για τα εν λόγω Συστήματα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Ουδεμία άλλη επιχείρηση επιτρέπεται να συμμετέχει στην κοινοπραξία, εκτός εάν έχει εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 14 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ ως ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος ή αν έχει πιστοποιηθεί ως ανεξάρτητος διαχειριστής μεταφοράς για τους σκοπούς του κεφαλαίου IV της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

4. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εφόσον το πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 2, στοιχεία α΄, β΄ και γ΄, είναι το Ελληνικό Δημόσιο ή άλλος φορέας, οργανισμός ή κρατικός λειτουργός του Δημόσιου Τομέα, τότε δύο διαφορετικοί φορείς του Δημόσιου Τομέα που ασκούν Έλεγχο αφ' ενός στο διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και αφ' ετέρου σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου δεν θεωρούνται ότι είναι το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα, εφόσον δεν βρίσκονται υπό τον έλεγχο του ίδιου τρίτου φορέα του Δημόσιου Τομέα.

5. Οι Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και το προσωπικό τους υπόκεινται στις υποχρεώσεις εχεμύθειας σύμφωνα με το άρθρο 66 του παρόντος ως προς τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, οι οποίες περιέρχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Οι εν λόγω πληροφορίες δεν διαβιβάζονται σε επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

6. Οι επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου δεν δικαιούνται σε καμία περίπτωση να αποκτούν τον Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα άμεσα ή έμμεσα επί διαχωρισμένων Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου της χώρας ή άλλων κρατών - μελών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

7. Κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση που έχει στην κυριότητά της σύστημα μεταφοράς σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να παρεμποδίζεται να λάβει μέτρα για τη συμμόρφωσή της με τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 63
Απόκτηση συμμετοχής σε Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου

1. Κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο που σκοπεύει να αποκτήσει, μεμονωμένα ή σε σύμπραξη με άλλα πρόσωπα, Συμμετοχή σε Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου υποχρεούται να ενημερώσει προηγουμένως τη ΡΑΕ και να κοινοποιήσει σε αυτή το ποσοστό της συμμετοχής. Η ίδια υποχρέωση ισχύ-

ει και όταν αυξάνεται ήδη υφιστάμενη συμμετοχή, ούτως ώστε η αναλογία των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου που κατέχει ένα πρόσωπο στο Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που κατά την εκάστοτε ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία δύνανται να εξομοιωθούν με κατοχή δικαιωμάτων ψήφου από το αυτό πρόσωπο, να φθάνει ή να υπερβαίνει τα κατώτατα όρια του 20%, 33% ή 50% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου ή ο Διαχωρισμένος Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου να καθίσταται θυγατρική του προσώπου που αποκτά τη Συμμετοχή.

2. Προκειμένου περί συμμετοχών που πραγματοποιούνται από νομικά πρόσωπα, η ΡΑΕ δικαιούται:

(α) Να ζητεί πληροφορίες για την ταυτότητα των φυσικών και νομικών προσώπων που άμεσα ή έμμεσα ελέγχουν τα νομικά πρόσωπα που προτίθενται να αυξήσουν ή να αποκτήσουν συμμετοχή σε Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και

(β) να επιβάλλει την υποχρέωση να της γνωστοποιείται οποιαδήποτε μεταγενέστερη μεταβολή στην ταυτότητα αυτών των φυσικών ή νομικών προσώπων.

3. Εντός τριών (3) μηνών από τη γνωστοποίηση της απόκτησης ή αύξησης συμμετοχής, η ΡΑΕ υποχρεούται:

(α) Να εγκρίνει τη συμμετοχή ή

(β) να εκκινήσει τη διαδικασία πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 του παρόντος, εφόσον εκτιμά ότι, εξαιτίας της απόκτησης συμμετοχής στο Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, καθίσταται αναγκαία η επανεκτίμηση της πλήρωσης των κριτηρίων του άρθρου 62 ή

(γ) να εναντιωθεί, εφόσον η συμμετοχή συνεπάγεται την απόκτηση Ελέγχου ή την άσκηση οποιουδήποτε δικαιώματος, άμεσα ή έμμεσα, επί Διαχωρισμένων Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου που υπάγονται στην αρμοδιότητά της από επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε δραστηριότητα παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

4. Σε περίπτωση που πραγματοποιηθεί η συμμετοχή ή αυξηθεί η ήδη υφιστάμενη συμμετοχή χωρίς να ανακοινωθεί εκ των προτέρων στη ΡΑΕ ή χωρίς να εγκριθεί η πραγματοποίησή της, ή σε περίπτωση μη γνωστοποίησης στη ΡΑΕ της μεταβολής της ταυτότητας του φυσικού ή νομικού προσώπου που ελέγχει νομικό πρόσωπο με συμμετοχή σε Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, αυτοδικαίως παύει να έχει αποτέλεσμα η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τη συμμετοχή του προσώπου. Επιπροσθέτως, η ΡΑΕ μπορεί με απόφασή της να επιβάλλει σε όσους παραβαίνουν την υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης της απόκτησης ή της αύξησης ήδη υφιστάμενης συμμετοχής, τις κυρώσεις του άρθρου 36.

Άρθρο 64
Διορισμός και πιστοποίηση των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (Άρθρο 10 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ)

1. Κάθε υποψήφιος Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου υποχρεούται να γνωστοποιήσει στη ΡΑΕ τη συμμόρφωσή του προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου αιτούμενος τη χορήγηση πιστοποίησης. Ο Διαχειριστής υποχρεούται να υποβάλει την αίτησή του προβαίνοντας σε κάθε αναγκαία ενέργεια προκειμένου να τηρηθούν η διαδικασία και οι προθεσμίες του Κανονισμού (ΕΚ) 715/2009. Η αίτηση συνοδεύεται από όλα τα απαραίτητα έγγραφα και στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων όσων αναφέρονται στο άρθρο 63 του παρόντος, και καταχωρείται στο μητρώο αιτήσεων της ΡΑΕ. Με απόφασή της η ΡΑΕ καθορίζει τα ειδικότερα έγγραφα και στοιχεία που συνοδεύουν την αίτηση του υποψήφιου Διαχειριστή. Η ΡΑΕ, εντός τασσόμενης προθεσμίας, δύναται να ζητήσει από τον υποψήφιο Διαχειριστή κάθε πληροφορία ή στοιχείο σχετικά με την υποβληθείσα αίτηση.

2. Η ΡΑΕ δύναται να ζητήσει από τον υποψήφιο διαχειριστή να υποβάλει, εντός ρητώς τασσόμενης προθεσμίας, κάθε πληροφορία ή στοιχείο σχετικά με την τήρηση των όρων του παρόντος άρθρου και του Κανονισμού (ΕΚ) 715/2009 ως προς τις προϋποθέσεις πιστοποίησης και να αιτηθεί με αιτιολογημένη απόφασή της τη λήψη μέτρων προς το σκοπό συμμόρφωσής του με τις διατάξεις του παρόντος. Κατόπιν γνωστοποίησης από τον υποψήφιο Διαχειριστή της συμμόρφωσής του με τις υποδείξεις της, η ΡΑΕ ενεργεί κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος.

3. Η ΡΑΕ εκδίδει απόφαση σχετικά με την αίτηση του Διαχειριστή εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή της αίτησης. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση του Διαχειριστή θεωρείται ότι έχει γίνει αποδεκτή, εφόσον η ΡΑΕ δεν εκφράσει αντιρρήσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 2, εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου. Η ΡΑΕ κοινοποιεί αμελλητί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη ρητή ή σιωπηρή απόφασή της σχετικά με την πιστοποίηση του Διαχειριστή μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες. Η ρητή ή σιωπηρή απόφαση της ΡΑΕ παράγει αποτελέσματα μετά την περάτωση της διαδικασίας που καθορίζεται με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 715/2009. Η απόφαση της ΡΑΕ και η γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 715/2009, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Κάθε Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου υποχρεούται να γνωστοποιεί αμελλητί στη ΡΑΕ κάθε σχεδιαζόμενη συναλλαγή που ενδεχομένως καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της συμμόρφωσής του προς τις επιταγές του παρόντος κεφαλαίου.

5. Η ΡΑΕ τηρεί την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που τίθενται υπόψη της κατά τη διαδικασία πιστοποίησης του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

Άρθρο 65
Πιστοποίηση σε σχέση με τρίτες χώρες (Άρθρο 11 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ)

1. Όταν υποβάλλεται αίτημα πιστοποίησης από κύριο ή Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου που τελεί υπό τον Έλεγχο προσώπου ή προσώπων από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες, η ΡΑΕ ειδοποιεί σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η ΡΑΕ γνωστοποιεί επίσης αμελλητί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε περίσταση που θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση του Ελέγχου Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

2. Οι Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου γνωστοποιούν στη ΡΑΕ κάθε περίσταση που θα

μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση του Ελέγχου Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή του Διαχειριστή του από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

3. Η ΡΑΕ εκδίδει σχέδιο απόφασης σχετικά με την πιστοποίηση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης σύμφωνα με την παράγραφο 2 ή της αίτησης της παραγράφου 1 ή τη λήξη της προθεσμίας της παραγράφου 4 και αρνείται την πιστοποίηση, εάν δεν έχει αποδειχθεί:

(α) κατά πόσον η απόκτηση Ελέγχου συνεπάγεται παράβαση του άρθρου 62 και

(β) ότι η χορήγηση της πιστοποίησης δεν θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας ή κράτους - μέλους ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά την εξέταση του θέματος αυτού, η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη:

(αα) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, με την Ευρωπαϊκή Ένωση μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, στις οποίες διαλαμβάνονται τα ζητήματα ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού,

(ββ) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ελλάδας έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας, τα οποία απορρέουν δυνάμει συμφωνιών που έχει συνάψει η Ελλάδα με τη χώρα αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμφωνίες αυτές συνάδουν με την κοινοτική νομοθεσία, και

(γγ) άλλα συγκεκριμένα στοιχεία και περιστάσεις που αφορούν την υπόθεση και την οικεία τρίτη χώρα.

4. Η ΡΑΕ, δύναται να ζητήσει από τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και τις επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας κάθε πληροφορία σχετική με την εκτέλεση των καθηκόντων του ως προς τη διαδικασία πιστοποίησης τάσσοντας για το σκοπό αυτόν σχετική προθεσμία.

5. Η ΡΑΕ κοινοποιεί αμελλητί την απόφασή της στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που σχετίζονται με αυτή.

6. Πριν από την έκδοση απόφασης από τη ΡΑΕ σχετικά με την πιστοποίηση, η ΡΑΕ αιτείται τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το:

(α) με την επιφύλαξη τυχόν χορήγησης εξαίρεσης κατ' άρθρο 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, κατά πόσον ο υπό πιστοποίηση φορέας συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις του άρθρου 62 του παρόντος κατόπιν της αλλαγής του Ελέγχου του, και

(β) κατά πόσον η χορήγηση της πιστοποίησης δεν θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Η ΡΑΕ λαμβάνει εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη των προθεσμιών που προβλέπονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 11 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ την τελική της απόφαση όσον αφορά την πιστοποίηση. Κατά τη λήψη της απόφασής της, η ΡΑΕ λαμβάνει δεόντως υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η ΡΑΕ δύναται να αρνηθεί την πιστοποίηση, εάν αυτή θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας ή άλλου κράτους - μέλους ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

8. Η τελική απόφαση της ΡΑΕ και η γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όταν η τελική απόφαση της ΡΑΕ διαφέρει από τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ μαζί με την απόφαση και το αιτιολογικό της.

9. Η ΡΑΕ διατηρεί το δικαίωμα να αρνηθεί την πιστοποίηση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, σε περίπτωση που κατά την άσκηση του νομικού ελέγχου της κρίνει ότι διακυβεύεται η δημόσια ασφάλεια της χώρας σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 66
Εχεμύθεια Διαχειριστών Συστημάτων Φυσικού Αερίου (Άρθρο 16 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ)

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 89 του παρόντος ή άλλης διάταξης που καθορίζει υποχρέωση κοινοποίησης πληροφοριών, οι Διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου διαφυλάσσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που περιέρχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και αποτρέπουν τη μεροληπτική κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν στις δικές τους δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα.

2. Απαγορεύεται στους Διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου:

(α) Η κοινοποίηση τυχόν εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών στα λοιπά μέρη της επιχείρησης, εκτός εάν η κοινοποίηση αυτή απαιτείται για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής.

(β) Η χρήση κοινών παρόχων υπηρεσιών, όπως ενδεικτικά, κοινή νομική υπηρεσία και κοινοί σύμβουλοι και ελεγκτές, με τα λοιπά μέρη της επιχείρησης. Δεν εμπίπτει στην ως άνω απαγόρευση η κοινή χρήση αμιγώς διοικητικών υπηρεσιών ή συστημάτων πληροφορικής.

3. Κατά την αγορά ή πώληση Φυσικού Αερίου από Συνδεδεμένες με αυτούς Επιχειρήσεις οι Διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου υποχρεούνται να μην καταχρώνται τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, τις οποίες λαμβάνουν από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο σύστημα.

4. Οι Διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου υποχρεούνται να τηρούν την αρχή της διαφάνειας και να δημοσιεύουν έγκαιρα στην ιστοσελίδα τους όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τον υγιή ανταγωνισμό και την αποτελεσματική πρόσβαση και λειτουργία της αγοράς. Η τήρηση της αρχής της διαφάνειας δεν θίγει την υποχρέωση εχεμύθειας ως προς τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, σύμφωνα με την αμέσως επόμενη παράγραφο 5.

5. Με την επιφύλαξη της κοινοποίησης πληροφοριών στη ΡΑΕ, απαγορεύεται στα πρόσωπα που ασκούν ή άσκησαν δραστηριότητα για λογαριασμό Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου είτε ως μέλη του διοικητικού συμβουλίου του είτε ως προσωπικό του είτε ως απασχολούμενοι με ή χωρίς αμοιβή, με έμμισθη εντολή ή με οποιαδήποτε άλλη έννομη σχέση στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου, να γνωστοποιούν σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο και σε οποιαδήποτε δημόσια αρχή τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που έχουν χαρακτηριστεί ως εμπορικά ευαίσθητες/α και συνιστούν επιχειρηματικό απόρρητο.

6. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το άρ-

θρο 36 του παρόντος νόμου διοικητικές κυρώσεις. Με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ, καθορίζονται οι λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Άρθρο 67
Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου

1. Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) είναι το Σύστημα Φυσικού Αερίου το οποίο περιλαμβάνει:

(α) Το υφιστάμενο, κατά την έκδοση του παρόντος, Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας, όπως ορίζεται στην περίπτωση δ΄ της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2364/1995 (Α΄ 252), όπως ισχύει, αποτελούμενο από τον κεντρικό αγωγό και τους κλάδους του και τις προγραμματισμένες επεκτάσεις και ενισχύσεις του ΕΣΦΑ σύμφωνα με την υπ' αριθ. Δ1/Γ/1588/2007 υπουργική απόφαση (Β΄ 60), τις εγκαταστάσεις μέτρησης, ρύθμισης, συμπίεσης και αποσυμπίεσης, το σύστημα ελέγχου λειτουργίας, επικοινωνιών και τηλεχειρισμού, τα κέντρα λειτουργίας και συντήρησης, τα κέντρα ελέγχου κατανομής φορτίου και γενικά τις εγκαταστάσεις που αποτελούν στοιχεία της λειτουργίας και της υποστήριξης του Συστήματος Μεταφοράς, καθώς και τα υφιστάμενα σημεία εισόδου του μετρητικού σταθμού Σιδηροκάστρου και Αγίας Τριάδας Μεγάρων Αττικής και των Κήπων Έβρου. Ο εσωτερικός χώρος των αγωγών του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου δεν αποτελεί Εγκατάσταση Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.

(β) Την Εγκατάσταση ΥΦΑ στη νήσο Ρεβυθούσα. Οι δεξαμενές ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα δεν αποτελούν Εγκατάσταση Αποθήκευσης και χρησιμοποιούνται μόνο για προσωρινή αποθήκευση του ΥΦΑ πριν από την επαναεριοποίησή του και την έγχυσή του στο Σύστημα Μεταφοράς.

(γ) Τα έργα επέκτασης και ενίσχυσης του ΕΣΦΑ, τις εγκαταστάσεις, τις διασυνδέσεις, τις υποδομές ή τους χώρους αποθήκευσης και επανεισαγωγής Φυσικού Αερίου στο ΕΣΦΑ που εκτελούνται σύμφωνα με το εγκεκριμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Τα έργα που εντάσσονται στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ αποτελούν έργα δημόσιας ωφέλειας και μείζονος εθνικής σημασίας.

2. Δεν περιλαμβάνονται στο ΕΣΦΑ εγκαταστάσεις συμπίεσης Φυσικού Αερίου για τελική χρήση από κινητήρες οχημάτων και λοιπές εμπορικές χρήσεις.

3. Η διαχείριση του ΕΣΦΑ ανατίθεται με τον παρόντα νόμο στο ΔΕΣΦΑ ΑΕ, η δε άσκηση της δραστηριότητας του τελευταίου διέπεται από τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου. Κάθε υφιστάμενη διάταξη που παραπέμπει ή αναφέρεται σε άδεια κυριότητας ή διαχείρισης του ΕΣΦΑ νοείται ως παραπομπή στις οικείες διατάξεις του παρόντος νόμου. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ υποχρεούται να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου και να υποβάλει αίτημα πιστοποίησης στη ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 64 ή 65 του παρόντος.

4. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ τελεί πάντοτε υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του Δημοσίου. Οποιαδήποτε μεταβίβαση μετοχών η οποία επάγεται τη μεταβολή στο δημόσιο έλεγχο του ΔΕΣΦΑ ΑΕ συντελείται μόνο εφόσον διασφαλίζεται καταστατικά ότι η διοίκηση της εταιρείας ασκείται κατά πλειοψηφία από μέλη που διορίζονται από το Δημόσιο ή/και ότι η λήψη μείζονος σημασίας αποφάσεων που ανάγονται στη διαχείριση του δικτύου γίνεται μόνον με τη σύμφωνη γνώμη του Δημοσίου.

Άρθρο 68
Αρμοδιότητες του ΔΕΣΦΑ ΑΕ

1. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ λειτουργεί, συντηρεί, διαχειρίζεται, εκμεταλλεύεται και αναπτύσσει το ΕΣΦΑ και τις διασυνδέσεις που εντάσσονται σε αυτό, προκειμένου το ΕΣΦΑ να είναι οικονομικά αποδοτικό, τεχνικά άρτιο και ολοκληρωμένο, ώστε να εξυπηρετούνται οι ανάγκες των Χρηστών σε Φυσικό Αέριο, κατά τρόπο ασφαλή, επαρκή, αξιόπιστο και οικονομικά αποδοτικό και να διασφαλίζεται η λειτουργία μίας ενιαίας αγοράς φυσικού αερίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η προστασία του περιβάλλοντος.

2. Στο πλαίσιο των ανωτέρω υποχρεώσεων ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ:

(α) Παρέχει στους Χρήστες πρόσβαση στο ΕΣΦΑ με τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο και για όσο διάστημα επιθυμούν, χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την ομαλή και ασφαλή λειτουργία του ΕΣΦΑ. Για το σκοπό αυτόν συνάπτει με τους Χρήστες Συμβάσεις Μεταφοράς, Συμβάσεις Χρήσης Εγκατάστασης ΥΦΑ και Συμβάσεις Χρήσης Εγκατάστασης Αποθήκευσης, σύμφωνα με πρότυπες συμβάσεις, οι οποίες καταρτίζονται και δημοσιεύονται από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ στην ιστοσελίδα του, μετά από έγκριση της ΡΑΕ. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ μπορεί να αρνηθεί την παροχή πρόσβασης στο ΕΣΦΑ μόνο για λόγους έλλειψης δυναμικότητας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ ή αν η πρόσβαση στο ΕΣΦΑ ενδέχεται να εμποδίζει το ΔΕΣΦΑ ΑΕ να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας που του έχουν ανατεθεί. Η άρνηση παροχής πρόσβασης αιτιολογείται ειδικά και ενημερώνεται σχετικά ο ενδιαφερόμενος Χρήστης και η ΡΑΕ. Άρνηση πρόσβασης επιτρέπεται, εφόσον έχει τηρηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 48 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και στην περίπτωση κατά την οποία συντρέχουν σοβαρές οικονομικές και χρηματοοικονομικές δυσχέρειες, λόγω συμβάσεων που περιέχουν ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ προβαίνει στις αναγκαίες βελτιώσεις του ΕΣΦΑ για την παροχή πρόσβασης, όταν αυτό είναι οικονομικά εφικτό ή όταν ένας δυνητικός πελάτης είναι διατεθειμένος να πληρώσει γι' αυτές. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ εξασφαλίζει το κατάλληλο δυναμικό εισόδου και εξόδου για τη νέα σύνδεση, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ.

(β) Προγραμματίζει τις παραδόσεις Φυσικού Αερίου στο ΕΣΦΑ και τις παραλαβές Φυσικού Αερίου από αυτό, κατανέμει το φορτίο στους Χρήστες και μεριμνά για την εξασφάλιση της ποιότητας του Φυσικού Αερίου.

(γ) Έχει την ευθύνη για την εξισορρόπηση του φορτίου και την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ, κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης αυτού. Για το σκοπό αυτόν μπορεί να συνάπτει, κατόπιν διαγωνισμού, με διαφανείς διαδικασίες, που δεν εισάγουν διακρίσεις και βασίζονται στους κανόνες της

αγοράς, συμβάσεις με Προμηθευτές για την αγορά και παράδοση Φυσικού Αερίου. Τις συμβάσεις αυτές συνομολογεί μετά την έγκριση του ετήσιου προγράμματος εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης από τη ΡΑΕ και επιβάλλει στους Χρήστες χρεώσεις για την κάλυψη των σχετικών δαπανών του, όπως προβλέπεται στον Κώδικα Διαχείρισης αυτού. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ τηρεί χωριστό λογαριασμό εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ.

(δ) Εισπράττει το τέλος ασφάλειας εφοδιασμού από τους Χρήστες και τηρεί χωριστό λογαριασμό για τις δραστηριότητες αυτές, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

(ε) Εφαρμόζει μηχανισμούς διαχείρισης της συμφόρησης στα σημεία εισόδου και εξόδου, οι οποίοι βασίζονται, κατά το δυνατόν, σε μηχανισμούς της αγοράς, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια όπως ορίζεται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, προκειμένου να προάγεται ο υγιής ανταγωνισμός, χωρίς διακρίσεις μεταξύ Χρηστών ή κατηγοριών Χρηστών. Δημοσιεύει ιστορικά στοιχεία και προβλέψεις ροών σε κάθε σημείο εισόδου και εξόδου για τα επόμενα έτη, προκειμένου να ενημερώνονται οι Χρήστες για την πιθανότητα συμφόρησης. Ενημερώνει τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, όταν η ζήτηση για δέσμευση μεταφορικής ικανότητας σε σημείο εισόδου ή εξόδου δημιουργεί εύλογα πιθανότητα συμφόρησης στο σημείο αυτό. Τηρεί χωριστό λογαριασμό για τη διαχείριση της συμφόρησης, το πιστωτικό υπόλοιπο του οποίου συνυπολογίζεται κατά τον καθορισμό του τιμολογίου χρήσης του ΕΣΦΑ, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό Τιμολόγησης.

(στ) Μεριμνά για την άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών σύμφωνα με το άρθρο 73.

(ζ) Συντάσσει κάθε έτος και δημοσιεύει αναλυτική έκθεση για τη λειτουργία του ΕΣΦΑ, για τις μεταβολές των τεχνικών χαρακτηριστικών του ΕΣΦΑ, τη δέσμευση μεταφορικής ικανότητας, την εξισορρόπηση φορτίου, το επίπεδο και την ποιότητα συντήρησης, τη συμφόρηση και τη διαχείρισή της, τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης και την αντιμετώπισή τους.

(η) Τηρεί Μητρώο Κατόχων Δεσμευμένης Μεταφορικής Ικανότητας.

(θ) Συνάπτει συμφωνίες με τους Διαχειριστές ΑΣΦΑ, Δικτύων Διανομής, καθώς και Συστημάτων Φυσικού Αερίου που είναι εγκατεστημένα εκτός της Ελληνικής Επικράτειας, με σκοπό την ενίσχυση της μεταξύ τους διαλειτουργικότητας, την ανταλλαγή πληροφοριών και την αμοιβαία συνεργασία.

(ι) Παρέχει τις υπηρεσίες του με διαφάνεια, αμεροληψία και χωρίς διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών ή των κατηγοριών των Χρηστών του ΕΣΦΑ, όπως διακρίσεις υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων, των μετόχων τους ή των θυγατρικών εταιρειών τους.

(ια) Παρέχει στους Διαχειριστές ΑΣΦΑ ή Δικτύων Διανομής, που συνδέονται με το ΕΣΦΑ, τις αναγκαίες πληροφορίες, για την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία των συνδεδεμένων εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τους κανόνες διαχείρισης και κατανομής του δυναμικού διασύνδεσης.

(ιβ) Παρέχει σε κάθε Χρήστη του ΕΣΦΑ επαρκείς πληροφορίες για τη χρήση του συστήματος και τη δεσμευμένη μεταφορική ικανότητα, για τη διασφάλιση του υγιούς ανταγωνισμού, την αποτελεσματική πρόσβαση στο ΕΣΦΑ, καθώς και τη μεταφορά Φυσικού Αερίου, κατά τρόπο συμβατό με την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία του ΕΣΦΑ, με την επιφύλαξη τήρησης του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικών πληροφοριών που περιέρχονται σε γνώση του κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Τηρεί και διαχειρίζεται για το σκοπό αυτόν το Ηλεκτρονικό Πληροφοριακό Σύστημα ΕΣΦΑ, στο οποίο δημοσιεύει τις παραπάνω πληροφορίες, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης αυτού.

(ιγ) Δημοσιεύει κατάλογο των τιμολογίων χρέωσης των Χρηστών του ΕΣΦΑ για τις παρεχόμενες σε αυτούς υπηρεσίες, ανεξαρτήτως του τρόπου θέσπισης των τιμολογίων αυτών.

(ιδ) Ενημερώνει τη ΡΑΕ για κάθε παράβαση που περιέρχεται σε γνώση του και αφορά διατάξεις του νόμου αυτού ή όρους άδειας, που χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδίου νόμου.

(ιε) Εγκαθιστά και διαχειρίζεται Ηλεκτρονικό Σύστημα Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, στο οποίο καταχωρίζονται οι προτάσεις για σύναψη συμβάσεων μεταπώλησης Φυσικού Αερίου, οι προτάσεις για σύναψη συμβάσεων εκχώρησης ή μεταβίβασης του δικαιώματος χρήσης της δεσμευμένης μεταφορικής ικανότητας, οι δηλώσεις αποδοχής των προτάσεων αυτών και κάθε άλλο στοιχείο που είναι αναγκαίο για την ολοκλήρωση των συναλλαγών στο ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης αυτού.

(ιστ) Καταρτίζει τον Κανονισμό Ηλεκτρονικού Συστήματος Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, ο οποίος εγκρίνεται από τη ΡΑΕ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τον Κανονισμό αυτόν, ρυθμίζονται κάθε λεπτομέρεια σχετική με την πρόσβαση στα στοιχεία του Ηλεκτρονικού Συστήματος Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, οι όροι και η διαδικασία υποβολής και καταχώρισης στο σύστημα αυτό των προτάσεων για σύναψη των συμβάσεων μεταπώλησης φυσικού αερίου και των συμβάσεων εκχώρησης και μεταπώλησης δεσμευμένης μεταφορικής ικανότητας, η καταχώριση των δηλώσεων αποδοχής των προτάσεων αυτών, καθώς και θέματα τεχνικού χαρακτήρα, που αφορούν στη διαμόρφωση, την τήρηση και τη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Συστήματος Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, ώστε να παρέχεται έγκυρη πληροφόρηση στους ενδιαφερομένους για τη σύναψη των συμβάσεων εκχώρησης ή μεταβίβασης του δικαιώματος χρήσης δεσμευμένης μεταφορικής ικανότητας και να διευκολύνεται η διαδικασία σύναψης των συμβάσεων αυτών.

(ιζ) Εκπληρώνει τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που του ανατίθενται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ορίζονται ειδικότερα οι υποχρεώσεις αυτές που πρέπει να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες και να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων Φυσικού Αερίου στους Πελάτες. Για την ανάκτηση δαπανών του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, που οφείλονται στην εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σύμφωνα με την παρούσα διάταξη, εγκρίνονται χωριστά τιμολόγια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 88 του παρόντος.

(ιη) Συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών

Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου.

(ιθ) Συμμετέχει σε κοινοπραξίες, μεταξύ άλλων με έναν ή περισσότερους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, χρηματιστήρια φυσικού αερίου και άλλους σχετικούς φορείς με στόχο να αναπτυχθεί η δημιουργία περιφερειακών αγορών στο πλαίσιο της διαδικασίας ελευθέρωσης της αγοράς.

(ικ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα σύμφωνα με το νόμο, την πιστοποίηση που του χορηγείται και τους ισχύοντες κανονισμούς και κώδικες.

(κα) Καταρτίζει το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ.

3. Η αγορά και πώληση Φυσικού Αερίου από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ επιτρέπεται μόνο στις κάτωθι περιπτώσεις:

(α) Για την εξισορρόπηση φορτίου και την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με την παράγραφο 2 περίπτωση γ΄ του παρόντος.

(β) Για την αποσυμφόρηση της Εγκατάστασης ΥΦΑ Ρεβυθούσας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Στην περίπτωση αυτή, η αγορά και πώληση Φυσικού Αερίου πραγματοποιείται κατά τρόπο ώστε οι σχετικές χρεώσεις και πιστώσεις προς το ΔΕΣΦΑ ΑΕ, για κάθε αγοραπωλησία, να ισοσκελίζονται.

4. Δεν επιτρέπεται η σύναψη συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ, με εξαίρεση την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στον ΑΔΜΗΕ ΑΕ, η οποία παράγεται από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ που ευρίσκονται σε γήπεδα ή εγκαταστάσεις του ΕΣΦΑ και εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 3468/2006 (Α΄ 129) περί Αυτοπαραγωγών. Οι σχετικές επενδύσεις, εφόσον υλοποιούνται σύμφωνα με εγκεκριμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ, εντάσσονται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση του ΕΣΦΑ και τα σχετικά έσοδα και έξοδα συνυπολογίζονται κατά τον υπολογισμό των χρεώσεων χρήσης του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 88.

5. Οι Χρήστες οφείλουν να παρέχουν στο ΔΕΣΦΑ ΑΕ τις αναγκαίες πληροφορίες, για να επιτυγχάνεται η ασφαλής, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία του ΕΣΦΑ, υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού.

Άρθρο 69
Κώδικας Διαχείρισης του ΕΣΦΑ

1. Με απόφαση της ΡΑΕ, ύστερα από εισήγηση του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, θεσπίζεται ο Κώδικας Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τον οποίο διενεργείται η διαχείριση, η συντήρηση και η ανάπτυξη του ΕΣΦΑ. Ο Κώδικας αυτός δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ ρυθμίζονται ιδίως:

(α) Οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι τεχνικές λεπτομέρειες και οι ελάχιστες απαιτούμενες λειτουργικές προδιαγραφές για την πρόσβαση των Χρηστών στο ΕΣΦΑ.

(β) Η διαδικασία, οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί σχετικά με τη δέσμευση και αποδέσμευση δυναμικότητας του ΕΣΦΑ από τους Χρήστες, καθώς και την περαιτέρω εκχώρηση της δεσμευμένης μεταφορικής ικανότητας ή δυναμικότητας, αντίστοιχα, σε άλλους Χρήστες.

(γ) Η διαχείριση των σημείων εισαγωγής Φυσικού Αερίου στο ΕΣΦΑ.

(δ) Ο τρόπος διενέργειας των μετρήσεων και ο καθορισμός των προδιαγραφών ποιότητας και των συνθηκών παράδοσης και παραλαβής Φυσικού Αερίου.

(ε) Η διαδικασία κατανομής στους Χρήστες των μετρούμενων Ποσοτήτων Φυσικού Αερίου, στα σημεία εισόδου και εξόδου του ΕΣΦΑ.

(στ) Ο προγραμματισμός και η συντήρηση του ΕΣΦΑ και οι σχετικές υποχρεώσεις του ΔΕΣΦΑ ΑΕ και των Χρηστών.

(ζ) Η διαδικασία κατάρτισης του Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ, έγκρισής του από τη ΡΑΕ και παρακολούθησης και ελέγχου της υλοποίησής του και κάθε λεπτομέρεια, σχετικά με την ανάπτυξη του ΕΣΦΑ. Στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ καθορίζονται τα έργα της ανάπτυξης, της ενίσχυσης και της διασύνδεσης του ΕΣΦΑ, τα οποία απαιτείται να εκτελεσθούν κατά τα επόμενα δέκα (10) έτη από τη θέσπιση του ανωτέρω Προγράμματος, το χρονοδιάγραμμα και ο τρόπος κατασκευής των έργων αυτών, καθώς και το προϋπολογιζόμενο κόστος τους. Στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ περιλαμβάνεται διακριτή αναφορά σε έργα ανάπτυξης, ενίσχυσης και διασύνδεσης του ΕΣΦΑ για τα οποία έχει ληφθεί η απόφαση εκτέλεσης, καθώς και σε νέα έργα ανάπτυξης, ενίσχυσης και διασύνδεσης του ΕΣΦΑ, η εκτέλεση των οποίων απαιτείται να ξεκινήσει εντός των επόμενων τριών (3) ετών.

Το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη:

(αα) Στοιχεία της υφιστάμενης και της προβλεπόμενης προσφοράς και ζήτησης Φυσικού Αερίου.

(ββ) Την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας και την ασφάλεια εφοδιασμού με Φυσικό Αέριο, κατά τρόπο αξιόπιστο.

(γγ) Τη βελτίωση της επάρκειας και της αποδοτικότητας του ΕΣΦΑ και τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας του, με στόχο την πρόληψη συμφορήσεων, καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, άρνησης πρόσβασης.

(δδ) Την τροφοδοσία νέων περιοχών με Φυσικό Αέριο με στόχο την περιφερειακή ανάπτυξη και τη διασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης νέων Χρηστών.

(εε) Την προστασία του περιβάλλοντος.

(στστ) Το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης και τα περιφερειακά επενδυτικά προγράμματα σύμφωνα με τις διατάξεις του στοιχείου β΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 8 και της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 715/2009.

(ζζ) Τη βιωσιμότητα των έργων που εντάσσονται στο Πρόγραμμα και τη δυνατότητα χρηματοδότησής τους, εκτός του πλαισίου του Προγράμματος Ανάπτυξης.

(η) Οι μηχανισμοί διαχείρισης της συμφόρησης, οι σχετικές υποχρεώσεις των Χρηστών και του ΔΕΣΦΑ ΑΕ και κάθε λεπτομέρεια σχετικά με την εφαρμογή των μηχανισμών αυτών, προκειμένου η διαχείριση της συμφόρησης στα σημεία εισόδου να διενεργείται κατά τον πλέον πρόσφορο οικονομικά τρόπο, να βασίζεται, κατά το δυνατόν, σε μηχανισμούς της αγοράς, να διασφαλίζει τη βέλτιστη χρήση του ΕΣΦΑ και να κατανέμει την υπάρχουσα μεταφορική ικανότητα στους Χρήστες που τη χρησιμοποιούν.

(θ) Η διαδικασία εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης, ιδίως αυτή που αφορά τη σύναψη συμβάσεων και τον προσδιορισμό του κόστους εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ, ο τρόπος καθορισμού των χρεώσεων που επιβάλλονται στους Χρήστες για την ανάκτηση από το ΔΕΣΦΑ

ΑΕ του κόστους αυτού, καθώς και η διαδικασία λήψης άλλων αναγκαίων μέτρων για την ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομικά αποτελεσματική λειτουργία του ΕΣΦΑ. Οι τιμές των παραμέτρων που υπεισέρχονται στον υπολογισμό του κόστους εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ εγκρίνονται από τη ΡΑΕ και δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΔΕΣΦΑ ΑΕ.

(ι) Κάθε θέμα σχετικά με τη μεταπώληση Φυσικού Αερίου, το οποίο διακινείται μέσω του ΕΣΦΑ, όπως οι διαδικασίες της υποβολής, της δημοσιοποίησης στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Συναλλαγών Φυσικού Αερίου που τηρεί ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ και της αποδοχής της πρότασης για τη σύναψη σύμβασης μεταπώλησης.

(ια) Τα κριτήρια, με βάση τα οποία είναι δυνατή η κατά προτεραιότητα διακοπή της τροφοδοσίας καταναλωτών για λόγους ασφάλειας εφοδιασμού, σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

(ιβ) Η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των Χρηστών και του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, που μπορεί να περιλαμβάνει και την υπαγωγή των διαφορών σε διαιτησία που διεξάγεται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του παρόντος.

(ιγ) Οι κανόνες που διέπουν τις συναλλαγές του ΔΕΣΦΑ ΑΕ με τους Χρήστες και ιδίως οι λογαριασμοί που πρέπει να τηρεί ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ για τις συναλλαγές αυτές.

(ιδ) Οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή των διαγωνισμών που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 92, καθώς και η διαδικασία κάλυψης του κόστους προμήθειας ποσοτήτων ΥΦΑ που πωλούνται κατόπιν διαγωνισμού, συμπεριλαμβανομένου του σταθερού και μεταβλητού κόστους μεταφοράς των σχετικών ποσοτήτων, εφόσον οι ποσότητες αυτές αντιστοιχούν σε ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς, ανεξαρτήτως παραλαβής μέσω του λογαριασμού ασφάλειας εφοδιασμού που προβλέπεται στο άρθρο 73.

(ιε) Κάθε θέμα σχετικό με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών του ΕΣΦΑ, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 73, όπως το ύψος και οι προϋποθέσεις καταβολής ανταλλάγματος σε πελάτες για την, κατά προτεραιότητα, διακοπή της παροχής φυσικού αερίου σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και, ιδίως, η προϋπόθεση απόδειξης μη συνδρομής πταίσματος του Προμηθευτή των Πελατών.

(ιστ) Κάθε άλλο θέμα συναφές με τη ρύθμιση του τρόπου διαχείρισης, εκμετάλλευσης, συντήρησης και ανάπτυξης του ΕΣΦΑ.

3. Με απόφαση της ΡΑΕ εγκρίνεται ο Κανονισμός Μετρήσεων που καταρτίζεται από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Στον Κανονισμό αυτόν περιλαμβάνονται οι κανόνες, οι ελάχιστες προδιαγραφές ακρίβειας των μετρητικών διατάξεων, οι διαδικασίες, οι μέθοδοι και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με τη μέτρηση Φυσικού Αερίου.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εγκρίνεται ο Κανονισμός Πιστοποίησης πλοίων ΥΦΑ. Ο Κανονισμός αυτός καταρτίζεται από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ και περιλαμβάνει πληροφορίες για τις αναγκαίες τεχνικές προδιαγραφές της εκφόρτωσης ή της φόρτωσης πλοίων ΥΦΑ στις Εγκαταστάσεις ΥΦΑ και κάθε τεχνικό ή άλλο χαρακτηριστικό, που αφορά την έγχυση ΥΦΑ στις ή από τις Εγκαταστάσεις αυτού.

5. Με απόφαση της ΡΑΕ εγκρίνονται οι μεθοδολογίες, οι υπολογισμοί, οι ειδικές εγκρίσεις και οι λεπτομέρειες που απαιτούνται για την εφαρμογή του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, τις οποίες καταρτίζει ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ.

Άρθρο 70
Τεχνικοί κανόνες

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν σχετικές συστάσεις του Οργανισμού Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, θεσπίζονται Τεχνικοί Κανονισμοί Εξωτερικών Εγκαταστάσεων Αερίου που θα αφορούν στη μελέτη, στα υλικά, στην εγκατάσταση, στην επιθεώρηση, στις δοκιμές, στην ασφάλεια και στη λειτουργία των Συστημάτων Μεταφοράς, Εγκαταστάσεων ΥΦΑ, Εγκαταστάσεων Αποθήκευσης. Μέχρι την έκδοση των Τεχνικών Κανονισμών ισχύουν οι τεχνικές προδιαγραφές του ΔΕΣΦΑ ΑΕ για τα αντίστοιχα Συστήματα Φυσικού Αερίου που συνδέονται με το ΕΣΦΑ, τις οποίες οφείλει ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ να αναρτήσει στην ιστοσελίδα του εντός ενός (1) μηνός από τη θέση σε ισχύ του παρόντος.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση επιτροπής εμπειρογνωμόνων που συστήνεται με απόφαση του ίδιου Υπουργού, θεσπίζονται Τεχνικοί Κανονισμοί Εξωτερικών Εγκαταστάσεων Δικτύων Διανομής και Τεχνικοί Κανονισμοί Εσωτερικών Εγκαταστάσεων Αερίου που θα αφορούν στη μελέτη, στα υλικά, στην εγκατάσταση, στην επιθεώρηση, στις δοκιμές, στην ασφάλεια και στη λειτουργία Δικτύων Διανομής και εσωτερικών δικτύων και εγκαταστάσεων των καταναλωτών Φυσικού Αερίου.

3. Οι ανωτέρω Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τις διαδικασίες πληροφόρησης που προβλέπονται στο π.δ. 39/2001 (Α΄ 28).

Άρθρο 71
Δέσμευση δυναμικότητας ΕΣΦΑ

1. Για τη δέσμευση δυναμικότητας του ΕΣΦΑ συνάπτονται συμβάσεις μεταξύ του ΔΕΣΦΑ ΑΕ και των Χρηστών, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 68. Οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται μέσα σε εύλογο χρόνο από την υποβολή της σχετικής αίτησης του Χρήστη. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ επεξεργάζεται τις υποβαλλόμενες αιτήσεις, τηρώντας τη σειρά της χρονικής προτεραιότητας της υποβολής τους. Συμβάσεις επιτρέπεται να συνάπτονται και για δυναμικότητα η οποία πρόκειται να είναι διαθέσιμη στο μέλλον, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ. Με τις συμβάσεις αυτές μπορεί να προβλέπεται υποχρέωση αποζημίωσης των Χρηστών, εάν η συμβατικά δεσμευμένη δυναμικότητα δεν είναι διαθέσιμη στο χρόνο που ορίζεται από τη σύμβαση.

2. Συμβάσεις διακοπτόμενης δέσμευσης δυναμικότητας είναι έγκυρες. Στην περίπτωση αυτή, τα τιμολόγια χρήσης εγκατάστασης καταρτίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 88, λαμβανομένης υπόψη και της πιθανότητας διακοπής της πρόσβασης στο ΕΣΦΑ.

3. Τμήμα της δυναμικότητας του ΕΣΦΑ, το οποίο καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται

στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, δεσμεύεται από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ για τις ανάγκες εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ, την ασφάλεια εφοδιασμού και την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

4. Με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ μπορεί να καθορίζεται το ανώτατο όριο της δυναμικότητας που επιτρέπεται να δεσμεύεται από τον ίδιο Χρήστη σε ορισμένο σημείο εισόδου του ΕΣΦΑ. Από τον περιορισμό αυτόν μπορεί να προβλέπονται εξαιρέσεις για την εξυπηρέτηση των μακροχρόνιων συμβάσεων Προμήθειας Φυσικού Αερίου, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3428/2005.

5. Με αιτιολογημένη απόφαση του ΔΕΣΦΑ ΑΕ μπορεί να αποδεσμεύεται δυναμικότητα που έχει δεσμευθεί και δεν χρησιμοποιείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Η αποδέσμευση της δυναμικότητας συνεπάγεται απαλλαγή του Χρήστη από τις οικονομικές υποχρεώσεις έναντι του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, οι οποίες αντιστοιχούν στη δυναμικότητα που αποδεσμεύεται. Η απόφαση του ΔΕΣΦΑ ΑΕ περί αποδέσμευσης δυναμικότητας γνωστοποιείται αμελλητί στη ΡΑΕ.

6. Με συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ Χρηστών επιτρέπεται η εκχώρηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από σύμβαση δέσμευσης δυναμικότητας, καθώς και η αναδοχή των αντίστοιχων υποχρεώσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Απαγορεύονται και είναι απολύτως άκυροι όροι της σύμβασης δέσμευσης δυναμικότητας, με τους οποίους περιορίζεται ή αποκλείεται η δυνατότητα εκχώρησης και αναδοχής. Οι συμβάσεις εκχώρησης και αναδοχής συνάπτονται μόνον εγγράφως.

7. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ τηρεί Μητρώο Κατόχων Δεσμευμένης Δυναμικότητας, στο οποίο καταχωρίζει τους Χρήστες υπέρ των οποίων δεσμεύεται δυναμικότητα.

Άρθρο 72
Μητρώο Χρηστών ΕΣΦΑ

1. Δικαίωμα σύναψης με το ΔΕΣΦΑ ΑΕ Συμβάσεων Μεταφοράς και Συμβάσεων Χρήσης Εγκατάστασης ΥΦΑ ή Χρήσης Εγκατάστασης Αποθήκευσης, που εντάσσεται στο ΕΣΦΑ, έχουν οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Χρηστών ΕΣΦΑ.

2. Στο Μητρώο Χρηστών ΕΣΦΑ εγγράφονται από τη ΡΑΕ, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης:

(α) οι Προμηθευτές,

(β) οι Επιλέγοντες Πελάτες, για τις ποσότητες Φυσικού Αερίου που προμηθεύονται και

(γ) κάθε πρόσωπο που παρέχει επαρκείς εγγυήσεις οικονομικής φερεγγυότητας και τεχνικής επάρκειας.

3. Η ΡΑΕ εκδίδει τον Κανονισμό Μητρώου Χρηστών ΕΣΦΑ. Με τον Κανονισμό αυτόν ρυθμίζονται κάθε τεχνικό θέμα σχετικά με τη δομή του Μητρώου, οι εγγυήσεις οικονομικής φερεγγυότητας και τεχνικής επάρκειας που πρέπει να παρέχονται για την εγγραφή σε αυτό, όπου απαιτείται, η διαγραφή από το Μητρώο, η πρόσβαση σε αυτό, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 73
Αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών

1. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ καταρτίζει Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Κρίσεων. Το Σχέδιο αυτό εγκρίνεται από τη ΡΑΕ. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ.

2. Μεταξύ του ΔΕΣΦΑ ΑΕ και των Μεγάλων Πελατών συνάπτεται σύμβαση για την, έναντι ανταλλάγματος, κατά προτεραιότητα διακοπή της παροχής Φυσικού Αερίου, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Η σύμβαση αυτή συνάπτεται υποχρεωτικά με τους κατόχους άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, με καύσιμο Φυσικό Αέριο, οι οποίοι, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οφείλουν να τηρούν αποθέματα εφεδρικού καυσίμου.

3. Για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, σύμφωνα με τις συμβάσεις που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο, ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ εισπράττει, από όλους τους Χρήστες, τέλος ασφάλειας εφοδιασμού. Το ύψος του μοναδιαίου τέλους ασφάλειας εφοδιασμού, καθώς και το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο του λογαριασμού ασφάλειας εφοδιασμού, καθορίζονται με απόφαση της ΡΑΕ.

4. Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης του ΕΣΦΑ διακόπτονται, κατά προτεραιότητα, οι παροχές:

(α) Των κατόχων άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και των λοιπών Πελατών, με τους οποίους ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ έχει συνάψει σύμβαση, σύμφωνα με την παράγραφο 2.

(β) Άλλων Πελατών, των οποίων η διακοπή παροχής κρίνεται απολύτως αναγκαία, για να διασφαλιστεί η αξιόπιστη και ασφαλής λειτουργία του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με Κατάλογο Σειράς Διακοπής, ο οποίος καταρτίζεται από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ και εγκρίνεται από τη ΡΑΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Άρθρο 74
Άδεια ΑΣΦΑ

1. Δικαίωμα κατασκευής και κυριότητας ή, σε περίπτωση υπόγειας Εγκατάστασης Αποθήκευσης, δικαίωμα χρήσης των ΑΣΦΑ έχουν οι κάτοχοι Άδειας ΑΣΦΑ. Η Άδεια ΑΣΦΑ χορηγείται μόνο σε νομικά πρόσωπα με απόφαση της ΡΑΕ και σε περίπτωση που με την Άδεια χορηγείται δικαίωμα κατασκευής και κυριότητας συστημάτων μεταφοράς μόνο σε εταιρείες που εμπίπτουν στο άρθρο 1 της Οδηγίας 2009/101/ΕΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Αδειών.

2. Τα κριτήρια για τη χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ, αναφέρονται ιδίως:

(α) Στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και ιδίως στην εξυπηρέτηση περιοχών που δεν τροφοδοτούνται με φυσικό αέριο, στην ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας ή άλλου κράτους - μέλους ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην προστασία του περιβάλλοντος.

(β) Στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αιτούντος και ιδίως στην τεχνική και χρηματοοικονομική δυνατότητά του, που εγγυώνται την άρτια κατασκευή και την ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομικά αποτελεσματική λειτουργία του έργου.

(γ) Στην ενίσχυση του ελεύθερου ανταγωνισμού στην

αγορά Φυσικού Αερίου και ιδίως στην παροχή πρόσβασης τρίτων στο ΑΣΦΑ, κατά τρόπο άμεσο και οικονομικό, σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας και χωρίς διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών ή των κατηγοριών Χρηστών.

(δ) Στη ζήτηση, την οποία προβλέπεται να εξυπηρετεί η προτεινόμενη επένδυση και στην οικονομική αποδοτικότητα, την τεχνική αρτιότητα και αξιοπιστία του ΑΣΦΑ.

(ε) Σε περίπτωση που με την Άδεια χορηγείται δικαίωμα κατασκευής και κυριότητας Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, στην ικανοποίηση των κριτηρίων της παραγράφου 1 του άρθρου 61 και του άρθρου 62.

3. Προϋπόθεση για τη χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ για Απευθείας Γραμμές, αποτελεί η προηγούμενη άρνηση πρόσβασης στο ΕΣΦΑ ή σε άλλο ΑΣΦΑ.

4. Η Άδεια περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:

(α) Τα στοιχεία του κατόχου αυτής.

(β) Την περιγραφή του ΑΣΦΑ, για το οποίο χορηγείται η Άδεια, με ειδική αναφορά της θέσης ή της γεωγραφικής περιοχής εγκατάστασης και των τεχνικών και λειτουργικών χαρακτηριστικών του έργου.

(γ) Το χρονικό διάστημα ισχύος της Άδειας.

(δ) Τα δικαιώματα που χορηγούνται με την Άδεια, καθώς και τους όρους και τους περιορισμούς που διέπουν την άσκησή τους.

5. Η Άδεια ΑΣΦΑ τροποποιείται σε περίπτωση επέκτασης του ΑΣΦΑ ή άλλης μεταβολής, όπως σε περίπτωση μεταβολής των τεχνικών του χαρακτηριστικών, κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών. Με τον ίδιο Κανονισμό ρυθμίζονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις για τη μεταβολή του κατόχου της Άδειας ή της μετοχικής σύνθεσης αυτού.

6. Η χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, όπως η πιστοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 64 και 65, εφόσον με την άδεια χορηγείται δικαίωμα κυριότητας Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας.

7. Με την Άδεια ΑΣΦΑ, επιτρέπεται να επιβάλλονται στον κάτοχό της, για ορισμένο χρόνο, ειδικοί όροι και περιορισμοί, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, κατά τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Αδειών, όπως:

(α) Η υποχρέωση καταβολής ανταλλάγματος στο ΔΕΣΦΑ ΑΕ ή η επιβολή ειδικού τέλους στους Χρήστες του ΑΣΦΑ υπέρ του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, εφόσον η χρήση του ΑΣΦΑ ευνοείται από τα τιμολόγια χρήσης του ΔΕΣΦΑ ΑΕ και ενδέχεται να επηρεάζει δυσμενώς την οικονομική αποτελεσματικότητα αυτού. Το ύψος του ανταλλάγματος ορίζεται κατά τρόπο ώστε η δυσμενής επίδραση να αντισταθμίζεται πλήρως.

(β) Η υποχρέωση καταβολής ευλόγου ανταλλάγματος από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ στον κύριο του ΑΣΦΑ, εφόσον το ΑΣΦΑ συνεισφέρει ουσιωδώς στην οικονομική αποτελεσματικότητα του ΕΣΦΑ.

8. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ τηρεί ειδικό λογαριασμό για τη διαχείριση των πληρωμών και χρεώσεων που προβλέπονται στις περιπτώσεις α΄ και β΄ της παραγράφου 7. Το υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού λαμβάνεται υπόψη κατά τον προσδιορισμό των τιμολογίων χρήσης του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τον Κανονισμό Τιμολόγησης.

9. Τα έργα κατασκευής ή επέκτασης των ΑΣΦΑ, ανάλογα με το σκοπό τους, μπορούν να χαρακτηρίζονται έργα δημόσιας ωφέλειας, με την άδεια που τους χορηγείται.

Άρθρο 75
Διαγωνισμός χορήγησης Άδειας ΑΣΦΑ

1. Για τη χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ μπορεί να διενεργείται δημόσιος διαγωνισμός στις περιπτώσεις που:

(α) Η κατασκευή του συγκεκριμένου ΑΣΦΑ είναι αναγκαία, για λόγους εξυπηρέτησης δημοσίου συμφέροντος, όπως ασφάλειας του εφοδιασμού, προστασίας του περιβάλλοντος και ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης.

(β) Υποβάλλονται περισσότερες αιτήσεις για τη χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ, που αφορούν την ίδια γεωγραφική θέση ή περιοχή.

(γ) Η χορήγηση Άδειας ΑΣΦΑ, για την οποία υποβλήθηκε σχετική αίτηση, κρίνεται ότι στο πλαίσιο του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού, ενδέχεται να έχει αρνητικές συνέπειες σε βάρος του δυνητικού ανταγωνισμού, ιδίως εάν ευνοεί τη δημιουργία δεσπόζουσας θέσης στην αγορά ή επιδρά αποτρεπτικά στην ανάπτυξη, για μακρό χρονικό διάστημα, άλλων παρόμοιων ανταγωνιστικών επενδύσεων, επειδή καθίστανται οικονομικά μη αποδοτικές και μη βιώσιμες.

2. Για τη διεξαγωγή διαγωνισμού στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο αποφασίζει ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από γνώμη της ΡΑΕ. Με την απόφαση αυτή καθορίζεται το αντικείμενο του διαγωνισμού, καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλλουν προσφορές και προσδιορίζονται η διαδικασία του διαγωνισμού, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα κριτήρια κατακύρωσης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζεται ότι, για ορισμένο χρονικό διάστημα, δεν χορηγείται άλλη Άδεια ΑΣΦΑ για την ίδια περιοχή ή για εγκατάσταση αντίστοιχη αυτής του διαγωνισμού.

3. Τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση για την υποβολή των προσφορών, περίληψη της ανωτέρω πρόσκλησης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σε μια ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας με πανελλήνια κυκλοφορία, σε δύο ημερήσιες ή εβδομαδιαίες εφημερίδες του τόπου εγκατάστασης του ΑΣΦΑ, εφόσον εκδίδονται, στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ και στην επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να συντέμνεται, εφόσον συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος και για χρόνο όχι βραχύτερο των σαράντα πέντε (45) ημερών.

4. Η συγγραφή υποχρεώσεων και κάθε άλλο προβλεπόμενο στην πρόσκληση στοιχείο τίθενται στη διάθεση των ενδιαφερομένων, σύμφωνα με την πρόσκληση υποβολής προσφορών. Η συγγραφή υποχρεώσεων περιέχει τους γενικούς και ειδικούς όρους και τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση της Άδειας ΑΣΦΑ, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών.

5. Το πρόσωπο που επιλέγεται με τη διαδικασία του διαγωνισμού οφείλει να συστήσει εταιρεία με τη μορφή που προβλέπει η σχετική προκήρυξη, με αποκλειστικό σκοπό την κατασκευή, κυριότητα και διαχείριση ΑΣΦΑ, εντός τακτής προθεσμίας που προβλέπεται στην πρόσκληση υποβολής προσφορών, εντός της οποίας χορηγείται και η σχετική Άδεια ΑΣΦΑ.

Άρθρο 76
Απαλλαγή από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης τρίτων σε ΑΣΦΑ και την υποχρέωση ιδιοκτησιακού διαχωρισμού

1. Αίτημα για την απαλλαγή τμήματος ή του συνόλου του ΑΣΦΑ από την υποχρέωση ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 61 και 62 ή από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε τρίτους, υποβάλλεται με την αίτηση χορήγησης Άδειας ΑΣΦΑ ή με την αίτηση τροποποίησης της Άδειας αυτής.

2. Η απαλλαγή χορηγείται με απόφαση της ΡΑΕ, για ορισμένο χρόνο, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 36 της Οδηγίας 2009/1973.

3. Η εφαρμογή της διαδικασίας των παραγράφων 1 και 2 δεν απαιτείται, εφόσον πρόκειται για ΑΣΦΑ που συνιστά τμήμα διασύνδεσης, για την οποία έχει χορηγηθεί απαλλαγή από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε τρίτους κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 22 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ ή του άρθρου 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ. Στην περίπτωση αυτή, με την αίτηση χορήγησης άδειας ΑΣΦΑ, συνυποβάλλεται κάθε στοιχείο σχετικά με τη χορηγηθείσα απαλλαγή. Στην Άδεια ΑΣΦΑ συμπεριλαμβάνονται οι όροι υπό τους οποίους χορηγήθηκε η απαλλαγή.

Άρθρο 77
Διαχειριστής ΑΣΦΑ

1. Η διαχείριση και εκμετάλλευση ΑΣΦΑ επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ. Σε περίπτωση διαχείρισης, εκμετάλλευσης και ανάπτυξης ανεξάρτητου Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, η Άδεια Διαχείρισης δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση πιστοποίησης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 64 και 65.

2. Η Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ χορηγείται, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών με απόφαση της ΡΑΕ. Με την Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ και κατόπιν σχετικού αιτήματος του κατόχου της Άδειας ΑΣΦΑ, μπορεί να επιτρέπεται σε τρίτο πρόσωπο να εκτελεί πράξεις διαχείρισης του ΑΣΦΑ.

3. Η Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ, εφόσον πρόκειται για Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου για το οποίο δεν έχει χορηγηθεί εξαίρεση σύμφωνα με το άρθρο 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, χορηγείται αποκλειστικά στον κάτοχο της αντίστοιχης Άδειας ΑΣΦΑ. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση, η Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ δύναται να χορηγηθεί βάσει κριτηρίων αποδοτικότητας και οικονομικής ισορροπίας σε πρόσωπο άλλο εκτός του κατόχου της Άδειας ΑΣΦΑ. Στην περίπτωση αυτή, ο κάτοχος της Άδειας ΑΣΦΑ συνάπτει σύμβαση με τον κάτοχο της Άδειας Διαχείρισης ΑΣΦΑ, με την οποία καθορίζεται το αντάλλαγμα που οφείλεται για την ανάληψη της διαχείρισης του ΑΣΦΑ από το συνολικά εισπρακτέο έσοδο του ΑΣΦΑ με βάση τα δημοσιευόμενα τιμολόγια χρήσης του.

4. Ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ ασκεί νόμιμα τις Βασικές Δραστηριότητες Φυσικού Αερίου που προσδιορίζονται στην Άδεια Διαχείρισης ΑΣΦΑ.

5. Ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ που αποτελεί Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου για το οποίο δεν έχει χορηγηθεί εξαίρεση σύμφωνα με το άρθρο 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ πρέπει να συμμορφώνεται με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 61 και του άρθρου 62. Αν ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ που αποτελεί Εγκατάσταση ΥΦΑ ή Εγκατάσταση Αποθήκευσης μετέχει σε Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, πρέπει να είναι ανεξάρτητος από άλλους κλάδους ή τμήματα της Επιχείρησης αυτής, κατά τη νομική μορφή, οργάνωση και διαδικασία λήψης αποφάσεων. Για το σκοπό αυτόν:

(α) Τα πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση του Διαχειριστή ΑΣΦΑ δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν, με οποιονδήποτε τρόπο, σε άλλους κλάδους ή τμήματα ή άλλες Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου και να έχουν ίδια συμφέροντα που παρεμποδίζουν την άσκηση των καθηκόντων τους κατά τρόπο ανεξάρτητο και αντικειμενικό.

(β) Ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ λαμβάνει αποφάσεις για τους πόρους και τις επενδύσεις που απαιτούνται για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη του ΑΣΦΑ, ανεξάρτητα από την Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου. Η λήψη των αποφάσεων αυτών δεν αποκλείει διαδικασίες συντονισμού, ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία της επιχειρηματικής εποπτείας της μητρικής εταιρείας, σχετικά με την απόδοση των επενδύσεων. Η μητρική εταιρεία μπορεί να εγκρίνει ιδίως το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή άλλο ισοδύναμο μέσο, χωρίς να αποκτά δικαίωμα επέμβασης, με οποιονδήποτε τρόπο, στη διαχείριση, την καθημερινή λειτουργία ή τις επί μέρους αποφάσεις που αφορούν την αναβάθμιση του ΑΣΦΑ, εφόσον δε σημειώνεται υπέρβαση του χρηματοδοτικού πλαισίου που έχει εγκριθεί.

6. Αν ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ μετέχει σε Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρική ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, για τη διασφάλιση της ισότιμης μεταχείρισης των Χρηστών του ΑΣΦΑ, ο Διαχειριστής καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, στο οποίο αναφέρει τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε διακριτική μεταχείριση υπέρ της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου και να διασφαλίζεται η δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις του προσωπικού του ΑΣΦΑ για την επίτευξη του εν λόγω στόχου. Το πρόγραμμα αυτό υπόκειται στην έγκριση της ΡΑΕ, η οποία τεκμαίρεται ότι έχει παρασχεθεί σιωπηρά, εφόσον η ΡΑΕ δεν φέρει αντιρρήσεις εντός τριών (3) εβδομάδων από την υποβολή του προγράμματος προς έγκριση.

7. Το εγκεκριμένο πρόγραμμα συμμόρφωσης της παραγράφου 6 αναρτάται στην ιστοσελίδα του Διαχειριστή ΑΣΦΑ εντός πέντε (5) ημερών από την έγκρισή του. Υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, όπως αυτές προσδιορίζονται με το άρθρο 20 του παρόντος, η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του επιφορτισμένου με την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης στελέχους ή οργάνου του Διαχειριστή ΑΣΦΑ, που ενεργεί ως Υπεύθυνος Συμμόρφωσης και έχει πρόσβαση σε κάθε αναγκαία πληροφορία του Διαχειριστή και κάθε θυγατρικής εταιρείας του για την εκπλήρωση των καθηκόντων του. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης υποβάλλει εγγράφως στη ΡΑΕ μέχρι και την 31η Μαρτίου έκαστου έτους, ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί σχετικά με την τήρηση του προγράμματος συμμόρφωσης, η ο-

ποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της. Με βάση τις εκθέσεις του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης η ΡΑΕ αξιολογεί κάθε έτος την ανεξαρτησία και αμεροληψία του Διαχειριστή ΑΣΦΑ και μπορεί με απόφασή της να επιβάλει την τροποποίηση του προγράμματος συμμόρφωσης ώστε να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία και αμεροληψία του Διαχειριστή ΑΣΦΑ υποδεικνύοντας για το σκοπό αυτόν τα κατάλληλα μέτρα. Ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ υποχρεούται να συμμορφωθεί με τις υποδείξεις της ΡΑΕ και να υποβάλει προς έγκριση σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 νέο πρόγραμμα συμμόρφωσης εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της Απόφασης της ΡΑΕ. Η ΡΑΕ δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της έκθεση αξιολόγησης του προγράμματος συμμόρφωσης του Διαχειριστή ΑΣΦΑ μέχρι και την 30ή Απριλίου εκάστου έτους.

Άρθρο 78
Αρμοδιότητες Διαχειριστή ΑΣΦΑ

1. Ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ λειτουργεί, συντηρεί, εκμεταλλεύεται και αναπτύσσει ένα τεχνικά άρτιο, οικονομικά αποδοτικό και ολοκληρωμένο ΑΣΦΑ.

2. Για το σκοπό αυτόν, ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ:

(α) Παρέχει σε άλλο Διαχειριστή ΑΣΦΑ, όταν τα δύο ΑΣΦΑ διασυνδέονται και σε Χρήστες του ΑΣΦΑ, πρόσβαση σε αυτό με τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο και για όσο χρόνο ζητείται. Προς τούτο συνάπτει, με τους εγγεγραμμένους στο Μητρώο Χρηστών ΑΣΦΑ, Σύμβαση Χρήσης ΑΣΦΑ, σύμφωνα με σχετική πρότυπη σύμβαση, που καταρτίζεται και δημοσιεύεται από τον Διαχειριστή ΑΣΦΑ μετά από έγκριση της ΡΑΕ. Με τη Σύμβαση Χρήσης ΑΣΦΑ καθορίζονται ιδίως οι υπηρεσίες που παρέχονται στον αντισυμβαλλόμενο και οι οφειλόμενες χρεώσεις σύμφωνα με το δημοσιευμένο κατάλογο χρεώσεων. Άρνηση παροχής πρόσβασης στο ΑΣΦΑ επιτρέπεται μόνον είτε λόγω έλλειψης δυναμικότητας, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΑΣΦΑ, είτε όταν η πρόσβαση στο ΑΣΦΑ ενδέχεται να εμποδίζει τον Διαχειριστή ΑΣΦΑ να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας που του έχουν ανατεθεί, εκτός εάν έχει χορηγηθεί απαλλαγή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 76. Σε κάθε περίπτωση, ο Διαχειριστής ΑΣΦΑ Μεταφοράς προβαίνει στις αναγκαίες βελτιώσεις του συστήματος για την παροχή της πρόσβασης όταν αυτό είναι οικονομικά εφικτό ή όταν ένας δυνητικός Χρήστης είναι διατεθειμένος να πληρώσει γι' αυτές.

(β) Παρέχει τις υπηρεσίες του με διαφάνεια, αντικειμενικότητα και χωρίς να εισάγει διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών του ΑΣΦΑ και, ιδίως, διακρίσεις υπέρ των Συνδεδεμένων με αυτόν Επιχειρήσεων, των μετόχων ή των θυγατρικών εταιρειών τους.

(γ) Δημοσιεύει κατάλογο όλων των τιμολογίων, με τα οποία χρεώνει τους Χρήστες για τις υπηρεσίες που σχετίζονται με το ΑΣΦΑ.

(δ) Καταρτίζει και δημοσιεύει κάθε έτος πρόγραμμα εργασιών συντήρησης, το οποίο εγκρίνεται από τη ΡΑΕ και συντηρεί το ΑΣΦΑ με βάση το πρόγραμμα αυτό.

(ε) Τηρεί Μητρώο Χρηστών ΑΣΦΑ, το οποίο δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του.

(στ) Μεριμνά για την τήρηση των κανόνων εξισορρόπησης φορτίου του ΑΣΦΑ και την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΑΣΦΑ, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης αυτού και προβαίνει σε σχετικές χρεώσεις προς τους Χρήστες του ΑΣΦΑ. Η μεθοδολογία κατάρτισης των χρεώσεων για την εξισορρόπηση φορτίου του ΑΣΦΑ εγκρίνεται από τη ΡΑΕ σύμφωνα με το άρθρο 88.

(ζ) Παρέχει σε κάθε άλλο Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή Δικτύου Διανομής που διασυνδέεται με το ΑΣΦΑ επαρκείς πληροφορίες για την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία των διασυνδεδεμένων Συστημάτων Φυσικού Αερίου και Δικτύων Διανομής.

(η) Οφείλει να τηρεί τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικών πληροφοριών, οι οποίες περιέρχονται σε γνώση του κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και να αποτρέπει την κοινοποίηση πληροφοριών σχετικών με τις δικές του δραστηριότητες που ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα σε τρίτους, κατά μεροληπτικό τρόπο. Οφείλει, επίσης, να μην καταχράται τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που λαμβάνει από τρίτους, κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση για την παροχή πρόσβασης στο ΑΣΦΑ.

(θ) Λαμβάνει τα μέτρα ασφάλειας εφοδιασμού που προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΑΣΦΑ και ενημερώνει σχετικά τη ΡΑΕ και, εφόσον απαιτείται, το ΔΕΣΦΑ ΑΕ.

(ι) Συντάσσει σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης κρίσεων, το οποίο εγκρίνεται από τη ΡΑΕ.

(ια) Προγραμματίζει νέες επενδύσεις για την ενίσχυση και επέκταση του ΑΣΦΑ, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΑΣΦΑ.

(ιβ) Υποβάλει εγγράφως στη ΡΑΕ, μέχρι την 31η Μαρτίου κάθε έτους, έκθεση για τη λειτουργία του ΑΣΦΑ, καθώς και για το επίπεδο και την ποιότητα συντήρησής του, κατά το προηγούμενο έτος. Στην έκθεση αυτή αναφέρονται το υφιστάμενο δυναμικό μεταφοράς ΑΣΦΑ, καθώς και τυχόν μεταβολές των τεχνικών χαρακτηριστικών αυτού.

3. Οι Χρήστες του ΑΣΦΑ υποχρεούνται να παρέχουν στον Διαχειριστή αυτού επαρκείς πληροφορίες, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ασφαλής και αποδοτική λειτουργία του σε συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού.

Άρθρο 79
Κώδικας Διαχείρισης ΑΣΦΑ

1. Με απόφαση της ΡΑΕ ύστερα από εισήγηση του Διαχειριστή ΑΣΦΑ, θεσπίζεται ο Κώδικας Διαχείρισης του ΑΣΦΑ σύμφωνα με τον οποίο διενεργείται η διαχείριση, η συντήρηση και η ανάπτυξη του ΑΣΦΑ. Ο Κώδικας αυτός δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης ΑΣΦΑ ρυθμίζονται, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε ΑΣΦΑ, ιδίως:

(α) Οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι τεχνικές λεπτομέρειες και οι ελάχιστες απαιτούμενες λειτουργικές προδιαγραφές για την πρόσβαση των Χρηστών στο ΑΣΦΑ.

(β) Οι όροι και οι προϋποθέσεις των συμβάσεων μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή χρήσης Εγκατάστασης, καθώς και η διαδικασία εκχώρησης των δικαιωμάτων των Χρηστών που απορρέουν από τις συμβάσεις αυτές.

(γ) Η διαχείριση των διασυνδέσεων του ΑΣΦΑ, καθώς και η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών με τους Διαχειριστές Συστημάτων και δικτύων διανομής Φυσικού Αερίου που διασυνδέονται με το ΑΣΦΑ.

(δ) Ο τρόπος διενέργειας των μετρήσεων και ο καθορι-

σμός των προδιαγραφών ποιότητας και συνθηκών παράδοσης και παραλαβής Φυσικού Αερίου.

(ε) Η διαδικασία κατανομής στους Χρήστες των μετρούμενων ποσοτήτων Φυσικού Αερίου στα σημεία εισόδου και εξόδου του ΑΣΦΑ.

(στ) Ο προγραμματισμός, η υλοποίηση και η παρακολούθηση της συντήρησης και ανάπτυξης του ΑΣΦΑ.

(ζ) Η διαδικασία λήψης αναγκαίων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης, για την ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομικά αποτελεσματική λειτουργία του ΑΣΦΑ και η κατανομή του σχετικού κόστους στους Χρήστες του ΑΣΦΑ.

(η) Τα κριτήρια με βάση τα οποία είναι δυνατή η κατά προτεραιότητα διακοπή της τροφοδοσίας καταναλωτών, για λόγους ασφάλειας εφοδιασμού σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

(θ) Η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των Χρηστών και του Διαχειριστή του ΑΣΦΑ, που μπορεί να περιλαμβάνει και την υπαγωγή των διαφορών σε διαιτησία, η οποία διεξάγεται από τη ΡΑΕ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37.

(ι) Οι κανόνες που διέπουν τις συναλλαγές του Διαχειριστή με τους Χρήστες και ιδίως οι λογαριασμοί που πρέπει να τηρεί ο Διαχειριστής για το σκοπό αυτόν.

(ια) Κάθε άλλο θέμα συναφές με τη ρύθμιση του τρόπου διαχείρισης, εκμετάλλευσης, συντήρησης και ανάπτυξης του ΑΣΦΑ.

3. Με απόφαση της ΡΑΕ, ύστερα από γνώμη του οικείου Διαχειριστή, ρυθμίζονται οι μεθοδολογίες, οι υπολογισμοί, οι ειδικές εγκρίσεις και οι λεπτομέρειες που απαιτούνται για την εφαρμογή του Κώδικα Διαχείρισης του ΑΣΦΑ.

4. Η αγορά και πώληση Φυσικού Αερίου από τον Διαχειριστή ΑΣΦΑ επιτρέπεται μόνο εφόσον απαιτείται για την ομαλή, ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του ΑΣΦΑ και, ιδίως, για την εξισορρόπηση φορτίου και την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΑΣΦΑ. Η σύναψη συμβάσεων αγοράς και πώλησης Φυσικού Αερίου από τον Διαχειριστή ΑΣΦΑ γίνεται μετά από έγκριση της σχετικής διαδικασίας από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΑΣΦΑ.

5. Δεν επιτρέπεται η σύναψη συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από τον Διαχειριστή ΑΣΦΑ, με εξαίρεση την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, η οποία παράγεται από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ που ευρίσκονται σε γήπεδα ή εγκαταστάσεις του ΑΣΦΑ και εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 3468/2006 (Α΄ 129) περί Αυτοπαραγωγών. Οι σχετικές επενδύσεις εφόσον υλοποιούνται σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΑΣΦΑ, εντάσσονται στη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση του ΑΣΦΑ και τα σχετικά έσοδα και έξοδα συνυπολογίζονται κατά τον υπολογισμό των χρεώσεων χρήσης του ΑΣΦΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 88.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΔΙΑΝΟΜΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Άρθρο 80
Άδεια Διανομής Φυσικού Αερίου

1. Η κατασκευή, η λειτουργία και η διαχείριση Δικτύου Διανομής, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 21 του ν. 3428/2005, διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, μόνον από τους κατόχους Άδειας Διανομής. Η Άδεια Διανομής χορηγείται με απόφαση της ΡΑΕ, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών.

2. Για τη χορήγηση Άδειας Διανομής διενεργείται διαγωνισμός με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της ΡΑΕ στις περιπτώσεις που:

(α) για την κατασκευή του Δικτύου Διανομής, χορηγείται επιδότηση από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους,

(β) για τη χορήγηση Άδειας Διανομής σε ορισμένη γεωγραφική περιοχή, εκδηλώνεται ενδιαφέρον από περισσότερους αιτούντες. Η απόφαση διεξαγωγής διαγωνισμού δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και περίληψη αυτής σε δύο ημερήσιες εφημερίδες, ευρείας κυκλοφορίας, που εκδίδονται στην Αθήνα. Η ΡΑΕ αξιολογεί τις προτάσεις που υποβάλλονται στο διαγωνισμό και χορηγεί τη σχετική άδεια ή κηρύσσει το διαγωνισμό ως άγονο.

3. Επιτρέπεται η άρνηση χορήγησης Άδειας Διανομής για ορισμένη γεωγραφική περιοχή, εφόσον έχει ήδη κατασκευασθεί ή προβλέπεται, με βάση άλλη Άδεια Διανομής, να κατασκευασθεί στην ίδια περιοχή Δίκτυο Διανομής και η υπάρχουσα ή προβλεπόμενη δυναμικότητα του Δικτύου δεν έχει κορεσθεί.

4. Επιτρέπεται η άρνηση χορήγησης άλλης Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, για τις γεωγραφικές περιοχές που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 3428/2005.

5. Όταν ο κάτοχος Άδειας Διανομής μετέχει σε Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου ή Ηλεκτρικής Ενέργειας πρέπει να είναι ανεξάρτητος από άλλους κλάδους ή τμήματα της Επιχείρησης αυτής, τουλάχιστον κατά τη νομική μορφή, την οργάνωση και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Για το σκοπό αυτόν:

(α) Τα πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση του κατόχου της Άδειας Διανομής δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν, με οποιονδήποτε τρόπο, σε άλλους κλάδους ή τμήματα ή άλλη Συνδεδεμένη Επιχείρηση της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης Φυσικού Αερίου ή Ηλεκτρικής Ενέργειας και να έχουν ίδια συμφέροντα, που παρεμποδίζουν την άσκηση των καθηκόντων τους, κατά τρόπο ανεξάρτητο και αντικειμενικό.

(β) Ο κάτοχος της Άδειας Διανομής μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις για τους πόρους και τις επενδύσεις που απαιτούνται για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη του Δικτύου Διανομής, ανεξάρτητα από την Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου ή Ηλεκτρικής Ενέργειας. Η λήψη των αποφάσεων αυτών δεν αποκλείει διαδικασίες συντονισμού, ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία της επιχειρηματικής εποπτείας της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης σχετικά με την απόδοση των επενδύσεων. Η μητρική εταιρεία μπορεί να εγκρίνει ιδίως το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή άλλο ισοδύναμο μέσο, χωρίς να αποκτά δικαίωμα επέμβασης με οποιονδήποτε τρόπο στη διαχείριση, την καθημερινή λειτουργία ή τις επί μέρους αποφάσεις που αφορούν την αναβάθμιση του Δικτύου Διανομής, εφόσον δε σημειώνεται υπέρβαση του χρηματοδοτικού πλαισίου που έχει εγκριθεί. Δεν επιτρέπεται στη μητρική επιχείρηση να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επί μέρους αποφάσεις σχετικά με την κατασκευή ή την αναβάθμιση του Δικτύου Διανομής, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού

σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου.

(γ) Ο κάτοχος της Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου καταρτίζει και εφαρμόζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, στο οποίο αναφέρει τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική συμπεριφορά υπέρ της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης και να διασφαλίζεται η δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη του εν λόγω στόχου. Το πρόγραμμα αυτό υπόκειται στην έγκριση της ΡΑΕ, η οποία θεωρείται ως παρασχεθείσα, εφόσον η ΡΑΕ δεν φέρει αντιρρήσεις εντός τριών (3) εβδομάδων από την υποβολή του προγράμματος προς έγκριση. Το εγκεκριμένο πρόγραμμα συμμόρφωσης αναρτάται στην ιστοσελίδα του κατόχου της Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου εντός πέντε (5) ημερών από την έγκρισή του. Υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, όπως αυτές προσδιορίζονται με το άρθρο 20 του παρόντος, η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του επιφορτισμένου με την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης στελέχους ή οργάνου του κατόχου της Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου, που ενεργεί ως υπεύθυνος συμμόρφωσης και έχει πρόσβαση σε κάθε αναγκαία πληροφορία του διαχειριστή και κάθε θυγατρικής εταιρείας του για την εκπλήρωση των καθηκόντων του. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης υποβάλλει εγγράφως στη ΡΑΕ, μέχρι και την 31η Μαρτίου έκαστου έτους, ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί σχετικά με την τήρηση του προγράμματος συμμόρφωσης, η οποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της. Ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής υποχρεούται να συμμορφωθεί με τις υποδείξεις της ΡΑΕ και να υποβάλει προς έγκριση σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου νέο πρόγραμμα συμμόρφωσης εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της Απόφασης της ΡΑΕ. Η ΡΑΕ δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της έκθεση αξιολόγησης του προγράμματος συμμόρφωσης του Διαχειριστή ΑΣΦΑ μέχρι και την 30ή Απριλίου εκάστου έτους.

(δ) Οι ανακοινώσεις και τα σήματα του κατόχου Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου δεν πρέπει να προκαλούν σύγχυση όσον αφορά τη χωριστή ταυτότητα του κλάδου προμήθειας της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης Φυσικού Αερίου ή Ηλεκτρικής Ενέργειας.

6. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται όταν ο κάτοχος της Άδειας Διανομής εξυπηρετεί λιγότερους από 100.000 συνδεδεμένους Πελάτες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Άρθρο 81
Άδεια Προμήθειας Φυσικού Αερίου

1. Η Προμήθεια Φυσικού Αερίου σε Επιλέγοντες Πελάτες διενεργείται από τους κατόχους Άδειας Προμήθειας Φυσικού Αερίου. Κάθε άλλη δραστηριότητα αγοράς, πώλησης, εισαγωγής και εξαγωγής Φυσικού Αερίου ασκείται ελεύθερα. Η Προμήθεια σε μη Επιλέγοντες Πελάτες διενεργείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 21 του ν. 3428/2005.

2. Η Άδεια Προμήθειας Φυσικού Αερίου χορηγείται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Κανονισμό Αδειών.

3. Αν προκύψει έκτακτη ανάγκη, οι κάτοχοι Άδειας Προμήθειας, οι οποίοι δεν τροφοδοτούν μόνο Μεγάλους Πελάτες, οφείλουν, κατόπιν εντολής του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, να παρέχουν αδιάλειπτα Φυσικό Αέριο στους Πελάτες που δεν είναι Μεγάλοι Πελάτες. Για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής, ο κάτοχος της Άδειας Προμήθειας αποζημιώνεται πλήρως, όπως προβλέπεται στην Άδειά του.

4. Οι κάτοχοι Άδειας Προμήθειας οφείλουν να ενημερώνουν τη ΡΑΕ και τον Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου για την εκτιμώμενη συνολική ζήτηση Φυσικού Αερίου των Πελατών τους για το επόμενο έτος, τις συναφείς εύλογες εκτιμήσεις τους για τα επόμενα έτη και να παρέχουν κάθε στοιχείο το οποίο είναι αναγκαίο για την ανάπτυξη του αντίστοιχου Συστήματος Φυσικού Αερίου.

5. Η νόμιμη άσκηση δραστηριοτήτων Προμήθειας Φυσικού Αερίου σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία, παρέχει δικαίωμα Άδειας Προμήθειας Φυσικού Αερίου στην Ελλάδα, σύμφωνα με ειδική διαδικασία που προβλέπεται στον Κανονισμό Αδειών Φυσικού Αερίου, ώστε να μην εισάγονται διακρίσεις μεταξύ των προμηθευτών που δραστηριοποιούνται ή επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στην ελληνική επικράτεια.

Άρθρο 82
Επιλέγοντες Πελάτες

1. Επιλέγοντες Πελάτες είναι οι ακόλουθοι:

(α) Οι κάτοχοι άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίοι χρησιμοποιούν Φυσικό Αέριο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

(β) Οι μη Οικιακοί Πελάτες που είναι εγκατεστημένοι εκτός των γεωγραφικών περιοχών που ανήκουν στην αρμοδιότητα των ΕΠΑ και των περιοχών για τις οποίες έχει χορηγηθεί παρέκκλιση, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ, καθώς και οι μη Οικιακοί Πελάτες που είναι εγκατεστημένοι στις ανωτέρω περιοχές, εφόσον είναι Μεγάλοι Πελάτες ή προμηθεύονται Φυσικό Αέριο με σκοπό τη συμπίεσή του για τελική χρήση από κινητήρες οχημάτων.

(γ) Οι Οικιακοί Πελάτες που δεν βρίσκονται σε γεωγραφική περιοχή που ανήκει στην αρμοδιότητα των ΕΠΑ και σε περιοχές για τις οποίες έχει χορηγηθεί παρέκκλιση, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ.

(δ) Από τη λήξη του χρόνου ισχύος των αδειών που έχουν χορηγηθεί στις ΕΠΑ, οι οποίες ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3428/2005, οι λοιποί πελάτες των ΕΠΑ αυτών.

(ε) Από τη λήξη του χρόνου ισχύος της παρέκκλισης που έχει χορηγηθεί σε περιοχές της χώρας, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ, οι λοιποί πελάτες που είναι εγκατεστημένοι στις περιοχές αυτές.

(στ) Οι ΕΠΑ που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3428/2005 για την προμήθεια Ποσοτήτων Φυσικού Αερίου, πέραν της ετήσιας συμβατικής ποσότητας η οποία καθορίζεται για το έτος 2010 από την ισχύουσα, κατά την έναρξη ισχύος του ν. 3428/2005, σύμβαση, καθεμιάς ΕΠΑ με τη ΔΕΠΑ ΑΕ, και έως τη λήξη κάθε σύμβα-

σης. Από τη λήξη των συμβάσεων αυτών, οι ΕΠΑ που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3428/2005, καθίστανται Επιλέγοντες Πελάτες, για κάθε Ποσότητα Φυσικού Αερίου.

(ζ) Οι ΕΠΑ που συνιστώνται μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, από την ίδρυσή τους κατά τους όρους και περιορισμούς που τυχόν ορίζονται με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 3428/2005 και την παρ. 8 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995.

2. Για την κατάταξη Πελάτη στην κατηγορία των Μεγάλων Πελατών, κατά την έννοια της περίπτωσης ιζ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 2, η Ποσότητα Φυσικού Αερίου που προμηθεύεται ο Πελάτης ανά θέση κατανάλωσης, προσδιορίζεται:

(α) Από το μέσο όρο της κατανάλωσης καυσίμου κατά τα τελευταία δύο δωδεκάμηνα πριν από τη σύναψη συμβάσεως προμήθειας Φυσικού Αερίου ή την παράταση υφιστάμενης σύμβασης προμήθειας Φυσικού Αερίου.

(β) Προκειμένου για νέες εγκαταστάσεις, από την ισχύ αυτών.

(γ) Προκειμένου για επέκταση της εγκατεστημένης ισχύος υφιστάμενων εγκαταστάσεων, από τις ποσότητες που υπολογίζονται σύμφωνα με το στοιχείο α΄ και τη νέα εγκατεστημένη ισχύ.

3. Οι ΕΠΑ υποχρεούνται να επιτρέπουν την πρόσβαση Προμηθευτών στα Δίκτυα Διανομής τα οποία διαχειρίζονται, εφόσον αυτό απαιτείται για την τροφοδότηση πελατών που καθίστανται Επιλέγοντες σύμφωνα με την παράγραφο 1. Άρνηση πρόσβασης επιτρέπεται μόνον στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η πρόσβαση συνεπάγεται παράβαση από τις ΕΠΑ των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας ή των όρων της άδειας διανομής φυσικού αερίου ή θέτει σε κίνδυνο την ασφαλή λειτουργία του Δικτύου Διανομής. Για την πρόσβαση σε Δίκτυο Διανομής οφείλεται στις ΕΠΑ αντάλλαγμα χρήσης του Δικτύου αυτού, το ύψος του οποίου καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 88.

Άρθρο 83
Προμηθευτές με υψηλό μερίδιο αγοράς

1. Προμηθευτής με υψηλό μερίδιο αγοράς θεωρείται ο Προμηθευτής που καλύπτει ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 40% της συνολικής ετήσιας Ποσότητας Φυσικού Αερίου που προμηθεύονται στην Ελλάδα οι Επιλέγοντες Πελάτες.

2. Με απόφαση της ΡΑΕ που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να προβλέπονται ειδικές υποχρεώσεις για τους Προμηθευτές με υψηλό μερίδιο αγοράς όπως ιδίως:

(α) Υποχρέωση κατάρτισης και δημοσίευσης σχεδίου πρότυπης σύμβασης Προμήθειας, που ισχύει για όλους τους Πελάτες της ίδιας κατηγορίας. Στο σχέδιο σύμβασης Προμήθειας, που εγκρίνεται από τη ΡΑΕ κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι γενικοί όροι που καθορίζονται με τον Κώδικα Προμήθειας. Τα μέρη μπορούν να συνομολογούν και πρόσθετους όρους, εφόσον οι όροι αυτοί δεν αντίκεινται στους γενικούς όρους.

(β) Υποχρέωση δημοσίευσης, σύμφωνα με τον Κώδικα Προμήθειας, της δομής των τιμολογίων και των αρχών που εφαρμόζουν για τον υπολογισμό των χρεώσεων που περιέχονται στις συμβάσεις προμήθειας τις οποίες συνάπτουν με Επιλέγοντες Πελάτες.

(γ) Ανώτατες τιμές πώλησης στα τιμολόγια Επιλεγόντων Πελατών.

3. Αν οι δύο μεγαλύτεροι Προμηθευτές καλύπτουν ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 80% της συνολικής Ποσότητας Φυσικού Αερίου που προμηθεύονται στην Ελλάδα οι Επιλέγοντες Πελάτες, με την απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 επιβάλλονται οι ίδιες υποχρεώσεις και στο δεύτερο μεγαλύτερο Προμηθευτή, ακόμη και αν αυτός δεν είναι Προμηθευτής με υψηλό μερίδιο αγοράς.

4. Τα μερίδια της αγοράς που εκφράζονται ως ποσοστά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, υπολογίζονται από τη ΡΑΕ με βάση στοιχεία επί των πωλήσεων, τα οποία υποβάλλουν οι προμηθευτές κάθε έτος ή σε τακτά χρονικά διαστήματα, όταν εκτιμάται από τη ΡΑΕ ότι συντρέχει αλλαγή τους. Για την εξεύρεση του μεριδίου ενός Προμηθευτή συνυπολογίζονται και τα μερίδια των προμηθευτών που ελέγχονται από αυτόν, κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 3959/ 2011.

Άρθρο 84
Μεταπώληση Φυσικού Αερίου

1. Ο Επιλέγων Πελάτης δικαιούται να μεταπωλεί το σύνολο ή μέρος της Ποσότητας Φυσικού Αερίου που προμηθεύεται σε άλλον Επιλέγοντα Πελάτη, εφόσον το Φυσικό Αέριο που μεταπωλείται διακινείται μέσω του ιδίου Συστήματος Φυσικού Αερίου ή Συστημάτων Φυσικού Αερίου, τα οποία διασυνδέονται. Όροι των συμβάσεων προμήθειας, με τους οποίους περιορίζεται το δικαίωμα μεταπώλησης, είναι απολύτως άκυροι.

2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης κάθε Συστήματος Φυσικού Αερίου ρυθμίζονται τα επί μέρους θέματα σχετικά με τη μεταπώληση Φυσικού Αερίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Άρθρο 85
Κώδικας Προμήθειας Φυσικού Αερίου σε Επιλέγοντες Πελάτες

1. Με τον Κώδικα Προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες, ο οποίος εκδίδεται από τη ΡΑΕ μετά από δημόσια διαβούλευση και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την Προμήθεια Φυσικού Αερίου σε Επιλέγοντες Πελάτες.

2. Πριν από την υποβολή της εισήγησης για τον Κώδικα Προμήθειας Φυσικού Αερίου σε Επιλέγοντες Πελάτες, η ΡΑΕ διεξάγει δημόσια διαβούλευση, κατά την οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν τις απόψεις τους.

3. Με τον Κώδικα Προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες καθορίζονται ιδίως:

(α) Οι όροι και οι προϋποθέσεις της παροχής Φυσικού Αερίου και των υπηρεσιών Προμήθειας και οι γενικοί όροι που θα περιλαμβάνονται στις συμβάσεις προμήθειας.

(β) Οι περιπτώσεις κατά τις οποίες επιτρέπεται να διακόπτεται η Προμήθεια, ιδίως όταν ο Πελάτης είναι υπερήμερος ως προς την καταβολή ληξιπρόθεσμων τιμημάτων.

(γ) Οι λόγοι και οι συνέπειες της καταγγελίας των συμβάσεων Προμήθειας Φυσικού Αερίου.

(δ) Κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με την Προμήθεια

Φυσικού Αερίου σε Επιλέγοντες Πελάτες.

4. Το πρώτο, το δεύτερο, το τρίτο και το πέμπτο εδάφια της παρ. 3 του άρθρου 24 του ν. 3175/2003 ισχύουν και για τις συμβάσεις προμήθειας που συνάπτονται μεταξύ Επιλεγόντων Πελατών και Προμηθευτών. Οι εν λόγω διατάξεις ισχύουν έως την 31η Δεκεμβρίου του 2013.

Άρθρο 86
Ενιαία Αγορά Φυσικού Αερίου

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της ΡΑΕ, μπορεί να συσταθεί Ενιαία Αγορά Φυσικού Αερίου (ΕΑΦΑ), η οποία έχει ως αντικείμενο τις συναλλαγές Φυσικού Αερίου με φυσική παράδοση, για την προαγωγή του υγιούς ανταγωνισμού και την προστασία των καταναλωτών. Με την απόφαση αυτή προσδιορίζονται, ιδίως, ο χρόνος έναρξης λειτουργίας της, το πλαίσιο διενέργειας, το είδος και η φύση των συναλλαγών, το οργανωτικό πλαίσιο της Αγοράς, καθώς και ο Λειτουργός ΕΑΦΑ.

2. Ως Λειτουργός της ΕΑΦΑ μπορεί να ορίζεται ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ.

3. Με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση του Λειτουργού ΕΑΦΑ, εκδίδεται Κανονισμός Λειτουργίας ΕΑΦΑ, ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τον Κανονισμό αυτόν ρυθμίζεται κάθε επί μέρους θέμα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία της ΕΑΦΑ, όπως η διενέργεια και η εκκαθάριση των συναλλαγών, οι εγγυήσεις συμμετοχής, η τήρηση ηλεκτρονικού συστήματος για τη διευκόλυνση της διενέργειας των συναλλαγών αυτών, το κόστος λειτουργίας της Αγοράς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Ο Λειτουργός της ΕΑΦΑ καταχωρίζει στο ειδικό μητρώο που τηρεί τους Προμηθευτές Φυσικού Αερίου τους Επιλέγοντες Πελάτες, καθώς και κάθε ενδιαφερόμενο χωρίς διάκριση, εκτός αν συντρέχει ένας από τους περιοριστικά αναφερόμενους στον Κανονισμό Λειτουργίας λόγους και, ιδίως, η μη καταβολή της προβλεπόμενης εγγύησης συμμετοχής. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί να διενεργεί συναλλαγές στην ΕΑΦΑ, από την καταχώρισή του στο ειδικό μητρώο.

5. Κάθε Προμηθευτής Φυσικού Αερίου, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο ειδικό μητρώο, υποχρεούται να προσφέρει προς πώληση σε ετήσια βάση μέσω της ΕΑΦΑ ποσότητα που αντιστοιχεί τουλάχιστον σε ποσοστό 5% της Ποσότητας Φυσικού Αερίου, την οποία προμήθευσε σε Πελάτες κατά το προηγούμενο έτος. Το ποσοστό αυτό δύναται να αυξηθεί με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από γνώμη της ΡΑΕ.

6. Ο Λειτουργός ΕΑΦΑ δημοσιεύει, σε ηλεκτρονική μορφή, όλες τις προσφορές για αγορά και πώληση Φυσικού Αερίου μέσω της ΕΑΦΑ, χωρίς να αναφέρει το πρόσωπο που υπέβαλε την προσφορά.

7. Με απόφαση της ΡΑΕ μπορεί να ορίζονται οι ανώτατες τιμές και οι όροι για την προσφορά πώλησης Φυσικού Αερίου στην ΕΑΦΑ, για τη διασφάλιση του υγιούς ανταγωνισμού και την προστασία των καταναλωτών.

8. Ο Διαχειριστής Συστήματος Φυσικού Αερίου παρέχει προτεραιότητα στη Μεταφορά των Ποσοτήτων Φυσικού Αερίου που αποτελούν αντικείμενο συναλλαγής με φυσική παράδοση μέσω της ΕΑΦΑ.

Άρθρο 87
Περιορισμός ανώτατου περιθωρίου κέρδους Προμηθευτών Φυσικού Αερίου

1. Για την αντιμετώπιση της διαμόρφωσης τιμών του φυσικού αερίου σε επίπεδα που δεν δικαιολογούνται, σύμφωνα με τους κανόνες του υγιούς ανταγωνισμού και τις ειδικές συνθήκες της διεθνούς και εγχώριας αγοράς, επιτρέπεται ο καθορισμός ανώτατου περιθωρίου κέρδους των Προμηθευτών για όλες ή ορισμένες κατηγορίες Πελατών με απόφαση της ΡΑΕ. Η ισχύς της ανωτέρω απόφασης διαρκεί για όσο χρόνο επιβάλλεται από τις συνθήκες και πάντως για διάστημα που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες. Μετά τη λήξη της ισχύος της ανωτέρω απόφασης η ΡΑΕ μπορεί να παρατείνει την ισχύ αυτής για ίσο χρονικό διάστημα, μετά από επανεξέταση των συνθηκών και εφόσον κρίνεται αναγκαίο.

2. Για τον καθορισμό ανώτατου περιθωρίου κέρδους, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, λαμβάνονται υπόψη οι παράγοντες που επηρεάζουν τις τιμές πώλησης φυσικού αερίου, όπως η μεσοσταθμική τιμή προμήθειας Φυσικού Αερίου στα σημεία εισόδου Συστήματος Φυσικού Αερίου, που διαμορφώνεται βάσει των συμβάσεων προμήθειας τις οποίες έχουν συνάψει οι Προμηθευτές, το κόστος χρήσης του Συστήματος Φυσικού Αερίου που χρησιμοποιείται για την παράδοση του Φυσικού Αερίου στις επί μέρους κατηγορίες καταναλωτών και η φορολογική επιβάρυνση του Φυσικού Αερίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΗΡΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Άρθρο 88
Τιμολόγηση Βασικών Δραστηριοτήτων

1. Με τον Κανονισμό Τιμολόγησης, ο οποίος εκδίδεται από τη ΡΑΕ, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, μετά από εισήγηση του κατά περίπτωση αρμόδιου Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή Δικτύου Διανομής και δημόσια διαβούλευση, ρυθμίζεται η μεθοδολογία καθορισμού τιμολογίων για τη χρέωση κάθε Βασικής Δραστηριότητας.

2. Κατά τη ρύθμιση της μεθοδολογίας τιμολόγησης για κάθε Βασική Δραστηριότητα επιδιώκεται:

(α) Η σταθερότητα των τιμών προς όφελος των Χρηστών.

(β) Η εύλογη απόδοση των απασχολούμενων, από τον Διαχειριστή του Συστήματος Φυσικού Αερίου, κεφαλαίων.

(γ) Η παροχή υπηρεσιών, περιλαμβανόμενων υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, κατά τον πλέον αξιόπιστο, οικονομικό και φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο.

(δ) Η κάλυψη των δαπανών του Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων κοινής ωφέλειας που του έχουν επιβληθεί.

(ε) Η ενίσχυση του ελεύθερου ανταγωνισμού στην αγορά Φυσικού Αερίου.

(στ) Η τήρηση της αρχής της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αμεροληψίας.

(ζ) Η παροχή βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινήτρων για την αποδοτική λειτουργία, το συνετό προγραμματισμό και την ανάπτυξη της υποδομής που απαιτείται για την άσκηση της Βασικής Δραστηριότητας, την

ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού και την υποστήριξη ερευνητικών δραστηριοτήτων των διαχειριστών που σχετίζονται με τις αρμοδιότητές τους.

(η) Η συνεκτίμηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της εκάστοτε αγοράς, όπως η τυχόν διαφοροποίηση κόστους που οφείλεται στην τοπολογία του Συστήματος.

(θ) Η παροχή κινήτρων για χρεώσεις που αφορούν νέους καταναλωτές.

(ι) Η πραγματοποίηση νέων επενδύσεων σε Συστήματα Φυσικού Αερίου για την ασφαλή τροφοδοσία, τη βιωσιμότητά τους και την εξυπηρέτηση της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης.

3. Με τον Κανονισμό Τιμολόγησης μπορεί να ορίζεται ότι, μέσω των τιμολογίων για τη Βασική Δραστηριότητα Μεταφοράς του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, καλύπτεται και το σύνολο ή μέρος των δαπανών του ΔΕΣΦΑ ΑΕ για την εξυπηρέτηση κεφαλαίου και τη λειτουργία και συντήρηση της Βασικής Δραστηριότητας Εγκατάστασης ΥΦΑ. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται με κριτήριο τη συμβολή της Εγκατάστασης ΥΦΑ στην εξισορρόπηση του φορτίου του ΕΣΦΑ, στην ασφάλεια εφοδιασμού και στη διευκόλυνση της εισόδου νέων Προμηθευτών στην αγορά Φυσικού Αερίου.

4. Τα τιμολόγια πρόσβασης σε Δίκτυο Διανομής, για το σκοπό που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 83, καταρτίζονται από την εκάστοτε ΕΠΑ, μετά την έγκριση από τη ΡΑΕ των κανόνων κατανομής της διάταξης της παραγράφου 4 του άρθρου 89, εγκρίνονται με απόφαση της ΡΑΕ και ισχύουν από τη δημοσίευση της απόφασης αυτής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, χωρίς να τροποποιούνται οι σχετικές με την τιμολόγηση διατάξεις που περιλαμβάνονται στις Άδειες Διανομής Φυσικού Αερίου, οι οποίες έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη της ισχύος του ν. 3428/2005. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και η διαδικασία αναπροσαρμογής ή τροποποίησης των τιμολογίων αυτών. Μέχρι τη θέσπιση των ανωτέρω τιμολογίων εξακολουθούν να ισχύουν και να εισπράττονται τα τέλη πρόσβασης στα Δίκτυα Διανομής που καθορίζονται σύμφωνα με τις συμβάσεις προμήθειας Φυσικού Αερίου που έχουν συναφθεί μεταξύ της ΔΕΠΑ ΑΕ και των ΕΠΑ πριν από τις 15.3.2002.

5. Με εξαίρεση τους Διαχειριστές ΑΣΦΑ, στους οποίους χορηγείται απαλλαγή κατά τις διατάξεις του άρθρου 76, τα τιμολόγια με βάση τα οποία ο κάθε Διαχειριστής Συστήματος Φυσικού Αερίου εισπράττει οποιοδήποτε αντάλλαγμα για κάθε Βασική Δραστηριότητα, καταρτίζονται από τον εκάστοτε Διαχειριστή σύμφωνα με τον Κανονισμό Τιμολόγησης και εγκρίνονται με απόφαση της ΡΑΕ και ισχύουν το αργότερο από τα δύο κατωτέρω χρονικά σημεία:

(α) είτε από τον τρίτο μήνα μετά το μήνα δημοσίευσης της ανωτέρω απόφασης της ΡΑΕ στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

(β) είτε από τον έβδομο μήνα μετά το μήνα δημοσίευσης του Κανονισμού Τιμολόγησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Τα τιμολόγια κάθε Βασικής Δραστηριότητας μπορεί να περιλαμβάνουν μία χρέωση, ανά μονάδα δυναμικότητας και μία χρέωση, ανά μονάδα Ποσότητας Φυσικού Αερίου. Με τη χρέωση ανά μονάδα δυναμικότητας ανακτώνται, ιδίως, οι σταθερές δαπάνες της Βασικής Δραστηριότητας, στις οποίες εντάσσονται οι αποσβέσεις, το κεφάλαιο κίνησης, το κόστος των απασχολούμενων κεφαλαίων, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών κεφαλαίου για νέες επενδύσεις, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Ανάπτυξης προκειμένου για το ΕΣΦΑ ή τον αντίστοιχο προγραμματισμό νέων επενδύσεων, προκειμένου για ΑΣΦΑ. Με τη χρέωση ανά μονάδα Ποσότητας Φυσικού Αερίου ανακτώνται, ιδίως, μεταβλητές δαπάνες της Βασικής Δραστηριότητας. Δεν ανακτάται με τα τιμολόγια το κόστος κτήσης παγίων που έχει καταβληθεί από Προμηθευτές ή Πελάτες.

7. Τα τιμολόγια της Βασικής Δραστηριότητας Μεταφοράς ορίζονται χωριστά για τα σημεία εισόδου και τα σημεία εξόδου του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Κατά τον καθορισμό των τιμολογίων της Βασικής Δραστηριότητας Μεταφοράς λαμβάνονται υπόψη οι εύλογες και αναλογικές δαπάνες που βαρύνουν τον αντίστοιχο Διαχειριστή από τη συμμετοχή του στις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

Άρθρο 89
Τήρηση λογαριασμών - Λογιστικός Διαχωρισμός

1. Τα νομικά πρόσωπα που ασκούν τις δραστηριότητες της Προμήθειας, της Μεταφοράς, της Διανομής, της Αποθήκευσης, της υγροποίησης Φυσικού Αερίου και της αεριοποίησης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) εντός της Ελληνικής Επικράτειας ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τη νομική μορφή τους, καταρτίζουν, υποβάλλουν προς έλεγχο και δημοσιεύουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 42α επ. του κ.ν. 2190/1920.

2. Τα νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες Προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες και Προμήθειας σε μη Επιλέγοντες Πελάτες, καθώς και για τις δαπάνες στις οποίες υποβάλλονται για την παροχή των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που τους έχουν επιβληθεί.

3. Οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, Εγκατάστασης ΥΦΑ, Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου, Διανομής Φυσικού Αερίου και άλλων δραστηριοτήτων Φυσικού Αερίου, καθώς και ενιαίο λογαριασμό για τυχόν άλλες δραστηριότητές τους, εκτός του τομέα Φυσικού Αερίου, όπως ακριβώς θα έπρατταν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούνταν από διαφορετικές επιχειρήσεις, ώστε να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι διασταυρούμενες επιχορηγήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Οι χωριστοί λογαριασμοί που προβλέπονται στο προηγούμενο εδάφιο περιλαμβάνουν ισολογισμό και λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης για κάθε δραστηριότητα.

4. Για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου εφαρμόζουν πάγιους κανόνες κατανομής του ενεργητικού και του παθητικού και των δαπανών και εσόδων, οι οποίοι υποβάλλονται στη ΡΑΕ προς έγκριση. Οι κανόνες αυτοί τροποποιούνται μετά από έγκριση της ΡΑΕ, εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι.

5. Οι ελεγκτές της Ολοκληρωμένης Επιχείρησης ελέγχουν τους χωριστούς λογαριασμούς που τηρούνται κατά τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, όπως ακριβώς θα έπρατταν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούνταν από διαφορετικά νομικά πρόσωπα, ελέγχοντας και την ορθή εφαρμογή των κανόνων κατανομής και υποβάλλουν στην τακτική γενική συνέλευση της Ολοκληρω-

μένης Επιχείρησης και στη ΡΑΕ το πόρισμα του ελέγχου τους. Η ΡΑΕ έχει το δικαίωμα διεξαγωγής, οποτεδήποτε, έκτακτων ελέγχων για τη διαπίστωση της τήρησης των διατάξεων του άρθρου αυτού.

6. Οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου παραθέτουν, στο προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεών τους, τους εγκεκριμένους και ισχύοντες κανόνες κατανομής, τις χωριστές οικονομικές καταστάσεις για κάθε δραστηριότητά τους, τις σημαντικές πράξεις που έχουν πραγματοποιήσει με τις Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις ή με επιχειρήσεις στη μετοχική σύνθεση των οποίων μετέχουν οι ίδιοι μέτοχοι, καθώς και τη σχετική με τους χωριστούς λογαριασμούς έκθεση των ελεγκτών. Το προσάρτημα δημοσιεύεται μαζί με τις οικονομικές καταστάσεις της Ολοκληρωμένης Επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΑΔΕΙΩΝ

Άρθρο 90
Κανονισμός Αδειών

1. Ο Κανονισμός Αδειών εκδίδεται με απόφαση της ΡΑΕ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τον Κανονισμό Αδειών καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο των αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας, καθώς και τα συνυποβαλλόμενα με τις αιτήσεις δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Περαιτέρω καθορίζονται:

(α) Ο τρόπος δημοσίευσης των αιτήσεων, καθώς και οι δικαιούχοι και η διαδικασία υποβολής αντιρρήσεων.

(β) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχονται με τις άδειες.

(γ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης και ανάκλησης των αδειών.

(δ) Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τις άδειες που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

2. Κριτήρια για τη χορήγηση άδειας, κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού, είναι ιδίως:

(α) Η ασφάλεια και η προστασία των Συστημάτων Φυσικού Αερίου, καθώς και των εγκαταστάσεων και του συνδεδεμένου εξοπλισμού.

(β) Τα ιδιαίτερα τεχνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του αιτούντος και ιδίως η φερεγγυότητά του.

(γ) Η προστασία των καταναλωτών, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου και την επίτευξη των βέλτιστων τιμών.

(δ) Η προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος από τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων Φυσικού Αερίου και η διασφάλιση της ενεργειακής απόδοσης.

(ε) Η διασφάλιση και ενίσχυση του υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά Φυσικού Αερίου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της ΡΑΕ, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, επιβάλλονται υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας στους κατόχους αδειών, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της ΡΑΕ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να επιβάλλονται στους κατόχους αδειών πρόσθετες υποχρεώσεις, εφόσον συντρέχουν ειδικές συνθήκες και έκτακτες περιστάσεις που ανάγονται, ιδίως, στην εθνική άμυνα και δημόσια ασφάλεια, καθώς και σε ακραία καιρικά φαινόμενα ή άλλες αντίξοες κλιματολογικές συνθήκες.

5. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και ελέγχει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στους κατόχους αδειών σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 και αποτελούν όρους των Αδειών τους.

6. Πριν από τη χορήγηση ορισμένης Άδειας ή κατηγορίας Αδειών, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και η ΡΑΕ μπορούν να καλούν τους ενδιαφερομένους σε δημόσια διαβούλευση.

7. Η χορήγηση άδειας, σύμφωνα με το νόμο αυτόν, δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

8. Η απόφαση της ΡΑΕ, με την οποία απορρίπτεται αίτηση για τη χορήγηση Άδειας, τεκμηριώνεται πλήρως και κοινοποιείται στον αιτούντα και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο αιτών δύναται να προσφύγει κατά της ανωτέρω απόφασης της ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του νόμου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 91
Υφιστάμενες συμβάσεις

1. Ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ μπορεί να προμηθεύεται από τη ΔΕΠΑ ΑΕ χωρίς διαγωνισμό Φυσικό Αέριο για την εξισορρόπηση του φορτίου και την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΕΣΦΑ, εφόσον το αέριο αυτό το έχει προμηθευθεί η ΔΕΠΑ ΑΕ με βάση συμβάσεις προμήθειας ΥΦΑ που έχουν συναφθεί έως την 1.7.2004. Η τιμή προμήθειας του ΥΦΑ εγκρίνεται από τη ΡΑΕ, μετά από εισήγηση του ΔΕΣΦΑ ΑΕ και καλύπτει το πλήρες κόστος προμήθειας του ΥΦΑ, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται το σταθερό και μεταβλητό κόστος της θαλάσσιας μεταφοράς, το κόστος χρήσης του Συστήματος ΥΦΑ, καθώς και εύλογο κόστος διαχείρισης. Το ΥΦΑ που πωλείται από τη ΔΕΠΑ ΑΕ κατά τα προηγούμενα εδάφια μπορεί να χρησιμοποιείται κατά προτεραιότητα σε σχέση με το αέριο που προμηθεύεται ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ, σύμφωνα με την περίπτωση γ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 68.

2. Για την ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού και της ανάπτυξης ανταγωνισμού στην αγορά Φυσικού Αερίου, η ΡΑΕ δύναται να αποφασίζει τη διεξαγωγή διαγωνισμών με αντικείμενο την πώληση σε Προμηθευτές και Επιλέγοντες Πελάτες ποσοτήτων ΥΦΑ, οι οποίες αντιστοιχούν σε μακροχρόνιες συμβάσεις προμήθειας που έχουν συναφθεί και τεθεί σε εφαρμογή έως την 1.7.2004 και μέχρι το χρόνο λήξης της ισχύος των συμβάσεων αυτών, εφόσον περιλαμβάνουν ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής. Οι διαγωνισμοί διεξάγονται από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, τηρουμένων ιδίως των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης. Οι όροι διενέργειας των διαγωνισμών αυτών εγκρίνονται από τη ΡΑΕ.

3. Η μεταβολή, με τις διατάξεις του νόμου αυτού, του νομικού πλαισίου που διέπει τις συμβάσεις Προμήθειας Φυσικού Αερίου μεταξύ της ΔΕΠΑ ΑΕ και των Πελατών

της, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, δεν συνιστά σπουδαίο λόγο καταγγελίας των συμβάσεων αυτών.

Άρθρο 92

Η χρήση Συστημάτων Φυσικού Αερίου κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού επιτρέπεται και για τη διακίνηση βιοαερίου, αερίου που παράγεται από Βιομάζα και άλλων τύπων αερίων, εφόσον αυτή είναι δυνατή, από τεχνική άποψη και πληρούνται οι προδιαγραφές ασφάλειας, αφού ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις ποιότητας και τα χημικά χαρακτηριστικά των αερίων αυτών.

Άρθρο 93

Υπόγειοι φυσικοί χώροι, που μετατρέπονται σε χώρους αποθήκευσης Φυσικού Αερίου, μπορούν να εντάσσονται, είτε στο ΕΣΦΑ, σύμφωνα με το άρθρο 67, είτε σε ΑΣΦΑ, σύμφωνα με το άρθρο 74. Προϋπόθεση για την ένταξη υπόγειου φυσικού χώρου κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου στο ΕΣΦΑ ή σε ΑΣΦΑ αποτελεί η προηγούμενη παραχώρηση της χρήσης, ανάπτυξης και εκμετάλλευσής του, ως χώρου αποθήκευσης Φυσικού Αερίου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, καθορίζεται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις παραχώρησης της χρήσης ανάπτυξης και εκμετάλλευσης υπόγειων φυσικών χώρων για την αποθήκευση Φυσικού Αερίου.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 94
Καθήκοντα του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ)
(Άρθρο 12 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Ο Διαχειριστής του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας λειτουργεί, εκμεταλλεύεται, συντηρεί και αναπτύσσει το ΕΣΜΗΕ ώστε να διασφαλίζεται ο εφοδιασμός της χώρας με ηλεκτρική ενέργεια, με τρόπο επαρκή, ασφαλή, αποδοτικό και αξιόπιστο.

2. Ο Διαχειριστής:

(α) Διασφαλίζει ότι η μακροχρόνια ικανότητα του συστήματος ανταποκρίνεται σε εύλογες ανάγκες για μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, υπό οικονομικά βιώσιμες συνθήκες, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος:

(αα) συντάσσει ετησίως και υποβάλλει στη ΡΑΕ τριετές επιχειρησιακό πρόγραμμα ενεργειών και δράσεων οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για την άσκηση των καθηκόντων του, με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό,

(ββ) συντάσσει και δημοσιοποιεί τακτικά εκθέσεις για την αποδοτική λειτουργία του συστήματος.

(β) Συμβάλλει στην ασφάλεια του εφοδιασμού, διασφαλίζοντας επαρκή ικανότητα μεταφοράς και την αξιοπιστία του συστήματος.

(γ) Παρέχει πρόσβαση στο σύστημα στους κατόχους άδειας παραγωγής, προμήθειας ή εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, σε όσους έχουν νόμιμα εξαιρεθεί από την υποχρέωση κατοχής τέτοιων αδειών και στους Επιλέγοντες Πελάτες.

(δ) Επιτρέπει τη σύνδεση του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ) με το ΕΣΜΗΕ, σύμφωνα με όσα καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Κώδικας Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ).

(ε) Διαχειρίζεται τις ροές της ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα, συνεκτιμώντας τις ανταλλαγές με άλλα διασυνδεδεμένα συστήματα μεταφοράς. Για το σκοπό αυτόν μεριμνά για την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία του συστήματος, διασφαλίζοντας, μεταξύ άλλων, τη διαθεσιμότητα των αναγκαίων επικουρικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών που παρέχονται μέσω διαχείρισης της ζήτησης, στο βαθμό που η διαθεσιμότητά τους δεν εξαρτάται από άλλο διασυνδεδεμένο σύστημα μεταφοράς.

(στ) Καταρτίζει το πρόγραμμα κατανομής των μονάδων παραγωγής που συνδέονται με το σύστημα, προσδιορίζει τη χρήση των διασυνδέσεων με άλλα συστήματα μεταφοράς και κατανέμει σε πραγματικό χρόνο το φορτίο ηλεκτρικής ενέργειας στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του άρθρου 96 του παρόντος νόμου.

(ζ) Παρέχει στους Διαχειριστές άλλων συστημάτων μεταφοράς και δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, με τα οποία συνδέεται το Σύστημα, επαρκείς πληροφορίες για την ασφαλή και αποδοτική λειτουργία, καθώς και τη συντονισμένη ανάπτυξη και τη διαλειτουργικότητα του συστήματος και των παραπάνω συστημάτων και δικτύων.

(η) Παρέχει έγκαιρα στους χρήστες του συστήματος κάθε αναγκαία πληροφορία για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής πρόσβασής τους στο σύστημα.

(θ) Παρέχει τις πάσης φύσεως υπηρεσίες του εφαρμόζοντας διαφανή, αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, ώστε να αποτρέπεται κάθε διάκριση μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του Συστήματος και ιδίως κάθε διάκριση υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

(ι) Εισπράττει τα τέλη πρόσβασης στο Σύστημα και διευθετεί τις χρεοπιστώσεις που του αναλογούν στο πλαίσιο του μηχανισμού αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009.

(ια) Χορηγεί και διαχειρίζεται την πρόσβαση τρίτων στο σύστημα και παρέχει ειδικά αιτιολογημένες επεξηγήσεις σε περίπτωση άρνησης πρόσβασης.

(ιβ) Συμμετέχει σε ενώσεις, οργανώσεις ή εταιρείες, οι οποίες έχουν σκοπό την επεξεργασία και διαμόρφωση κανόνων κοινής δράσης που συντείνουν, στο πλαίσιο της κοινοτικής νομοθεσίας, στη δημιουργία ενιαίας εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και ειδικότερα στον καταμερισμό και την εκχώρηση δικαιωμάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μέσω των αντίστοιχων διασυνδέσεων, καθώς και στη διαχείριση των δικαιωμάτων αυτών για λογαριασμό των ως άνω διαχειριστών και ιδίως στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας).

(ιγ) Εκπονεί κάθε έτος, κατόπιν διαβούλευσης με όλους τους υφιστάμενους και μελλοντικούς χρήστες του

ΕΣΜΗΕ, δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ), το οποίο υποβάλλει προς έγκριση στη ΡΑΕ και δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 109.

(ιδ) Τηρεί τους αναγκαίους διαχειριστικούς λογιστικούς λογαριασμούς για την είσπραξη των εσόδων από τη διαχείριση συμφόρησης των διασυνδέσεων, ή άλλων χρεώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία και τη διαχείριση του ΕΣΜΗΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

(ιε) Δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του κατάλογο όλων των εγκεκριμένων από τη ΡΑΕ τιμολογίων με τα οποία χρεώνει τους χρήστες του Συστήματος.

(ιζ) Υπολογίζει την Οριακή Τιμή Αποκλίσεων.

(ιη) Διενεργεί την εκκαθάριση των Αποκλίσεων Παραγωγής – Ζήτησης και τη διευθέτηση των χρηματικών συναλλαγών στο πλαίσιο της διευθέτησης των Αποκλίσεων Παραγωγής – Ζήτησης σε συνεργασία με το ΛΑΓΗΕ και το Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ. Για τη διενέργεια της διευθέτησης των χρηματικών συναλλαγών, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ δύναται:

(αα) να συστήνει ή να συμμετέχει σε εταιρείες με εξειδικευμένο σκοπό την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών,

(ββ) να αναθέτει σε τρίτους, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ, την ως άνω διευθέτηση, ιδίως αναφορικά με τη διαχείριση και εκκαθάριση χρηματικών συναλλαγών και τη διαχείριση πιστωτικού και συναλλακτικού κινδύνου, στο πλαίσιο της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Ο Διαχειριστής επιτρέπεται να συνάπτει, κατόπιν διαγωνισμού, συμβάσεις αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, περιλαμβανομένων συμβάσεων διαχείρισης της ζήτησης, μόνον εφόσον αυτό απαιτείται για την παροχή των επικουρικών υπηρεσιών και για τις ανάγκες εξισορρόπησης των αποκλίσεων παραγωγής - ζήτησης κατά τη λειτουργία του συστήματος σε πραγματικό χρόνο και στο πλαίσιο των ρυθμίσεων του Κώδικα Διαχείρισης του συστήματος σύμφωνα με το άρθρο 96 του παρόντος νόμου.

4. Ο Διαχειριστής συνεργάζεται με το ΛΑΓΗΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Συναλλαγών και του Κώδικα Διαχείρισης του συστήματος.

5. Ο Διαχειριστής δύναται να προσφέρει συμβουλευτικές υπηρεσίες τεχνικής φύσεως σε θέματα της αρμοδιότητάς του σε διαχειριστές ή κυρίους συστημάτων μεταφοράς έναντι αμοιβής, καθώς και να συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα, καθώς και σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε., εφόσον δεν παρακωλύεται η άρτια εκτέλεση των καθηκόντων του. Για τις υπηρεσίες αυτές τηρεί ειδικό διαχειριστικό λογαριασμό και τα έσοδα από τις υπηρεσίες και συμμετοχές αυτές χρησιμοποιούνται για μείωση των λειτουργικών δαπανών του Διαχειριστή.

6. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή συντείνει, ιδίως, στην επίτευξη του στόχου σύγκλισης της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές και στην ολοκλήρωση της ενιαίας εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ε.Ε. σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2009/72 ΕΕ και του Κανονισμού 714/2009 της Ε.Ε..

Άρθρο 95
Δημιουργία νέου δυναμικού παραγωγής μέσω διαδικασίας υποβολής προσφορών (Άρθρο 8 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ συνάπτει, χάριν ασφάλειας εφοδιασμού, συμβάσεις ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Με τις συμβάσεις ισχύος παραγωγής ο παραγωγός υποχρεούται έναντι ανταλλάγματος να παρέχει σε μελλοντικό χρόνο διαθεσιμότητα ηλεκτρικής ισχύος νέων μονάδων παραγωγής για ορισμένο μέγεθος ισχύος και για ορισμένο χρονικό διάστημα.

2. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ συνάπτει, χάριν ασφάλειας εφοδιασμού, συμβάσεις διαχείρισης της ζήτησης και βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας.

3. Οι συμβάσεις των παραγράφων 1 και 2 είναι δυνατές μόνο εάν το, μέσω αδειοδοτικής διαδικασίας, δυναμικό παραγωγής, τα μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας και τα μέτρα διαχείρισης της ζήτησης δεν διασφαλίζουν την επάρκεια εφοδιασμού.

4. Το συνολικό μέγεθος ισχύος των συμβάσεων των παραγράφων 1 και 2 καθορίζεται κατόπιν ειδικής μελέτης σχετικά με την επάρκεια ηλεκτρικής ισχύος και τα επαρκή περιθώρια εφεδρείας ισχύος, η οποία εκπονείται κάθε φορά από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, λαμβάνοντας υπόψη το εγκεκριμένο δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ, καθώς και το μακροχρόνιο ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας και εγκρίνεται από τη ΡΑΕ.

5. Η επιλογή του φορέα που διενεργεί το διαγωνισμό, η διαγωνιστική διαδικασία, και ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, τα κριτήρια επιλογής για την ανάδειξη της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, στα οποία είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται κριτήρια για την προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση τεχνολογιών που βρίσκονται σε στάδιο ανάπτυξης, το μέγιστο και ελάχιστο των προσφορών, η διαδικασία σύναψης της σύμβασης με τον Διαχειριστή, ο τρόπος ανάκτησης του σχετικού κόστους του Διαχειριστή, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια με απόφαση της ΡΑΕ και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης τουλάχιστον έξι μήνες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών.

6. Η πρόσκληση προς υποβολή προσφορών διατίθεται σε κάθε ενδιαφερόμενη επιχείρηση εγκατεστημένη στο έδαφος κράτους - μέλους, κατά τρόπον ώστε να έχει στη διάθεσή της επαρκή χρόνο για την υποβολή προσφοράς. Για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της αμεροληψίας, η πρόσκληση περιέχει λεπτομερή περιγραφή των προδιαγραφών της διαδικασίας που ακολουθούν οι προσφέροντες, εξαντλητικό κατάλογο των κριτηρίων που διέπουν την επιλογή των υποψηφίων, καθώς και της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων πιθανών κινήτρων, ιδίως επιδοτήσεων που προβλέπονται στην πρόσκληση.

Στη διαγωνιστική διαδικασία δύνανται να συμμετέχουν και υφιστάμενες μονάδες παραγωγής, οι οποίες υποβάλλουν μακροπρόθεσμες εγγυήσεις ως προς την ικανότητά τους να ικανοποιούν τους όρους της πρόσκλησης, υπό την προϋπόθεση ότι δύνανται να καλύψουν απαιτήσεις για πρόσθετο δυναμικό κατά την παράγραφο 4.

Άρθρο 96
Κώδικας Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας
(Άρθρα 5 και 41 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Η διαχείριση του ΕΣΜΗΕ διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Κώδικας Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ), ο οποίος καταρτίζεται και υποβάλλεται στη ΡΑΕ από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ. Η ΡΑΕ, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης και αφού προβεί σε τυχόν τροποποιήσεις και προσθήκες, εκδίδει με απόφασή της το τελικό κείμενο του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος, το οποίο δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Κώδικας τροποποιείται είτε με πρωτοβουλία της ΡΑΕ είτε κατόπιν αιτήματος του Διαχειριστή ή τρίτων προσώπων που έχουν έννομο συμφέρον, κατ' εφαρμογή της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου.

2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος ρυθμίζονται ιδίως:

(α) Οι τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του Συστήματος. Ειδικότερα, ορίζονται οι ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια και οι απαιτήσεις σχεδιασμού και λειτουργίας όσον αφορά στη σύνδεση εγκαταστάσεων χρηστών, περιλαμβανομένων δικτύων διανομής, με το Σύστημα, το βαθμό της αξιοπιστίας εξυπηρέτησής τους, τον εξοπλισμό καταναλωτών με άμεση σύνδεση, τα κυκλώματα διασυνδέσεων και τις απευθείας γραμμές. Οι τεχνικοί αυτοί κανόνες εξασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων, είναι αντικειμενικοί και δεν εισάγουν διακρίσεις. Επίσης, καθορίζονται δείκτες για την παρακολούθηση της απόδοσης του Συστήματος.

(β) Η διαδικασία κατάρτισης του προγράμματος συντήρησης του Συστήματος, στο οποίο περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστον οι εργασίες συντήρησης και τα χρονοδιαγράμματα εκτέλεσης αυτών, προκειμένου να διασφαλίζεται η άρτια και έγκαιρη συντήρηση του συστήματος.

(γ) Οι προϋποθέσεις για την υποβολή αίτησης πρόσβασης στο σύστημα, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι ελάχιστες τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές για την πρόσβαση στο σύστημα, ιδίως εκείνων που σχετίζονται με τη σύνδεση, και η διαδικασία σύναψης των σχετικών συμβάσεων. Η πρόσβαση των δικαιούμενων στο σύστημα γίνεται με τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των χρηστών και μεταξύ των κατηγοριών χρηστών του Συστήματος. Ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς μπορεί να αρνείται την πρόσβαση των δικαιούμενων στο Σύστημα, μόνο για λόγους εξάντλησης της ικανότητας φόρτισης του Συστήματος. Η άρνηση πρόσβασης αιτιολογείται ειδικώς, με βάση αντικειμενικά, τεχνικά και οικονομικά κριτήρια. Σε περίπτωση άρνησης πρόσβασης ο Διαχειριστής του Συστήματος οφείλει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα αναγκαία μέτρα ενίσχυσης του Συστήματος έναντι ανταλλάγματος που αντικατοπτρίζει το κόστος της παροχής των εν λόγω ενισχύσεων και το οποίο προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 140 του παρόντος νόμου.

(δ) Η προθεσμία μέσα στην οποία ο Διαχειριστής του Συστήματος υποχρεούται να απαντά στις υποβαλλόμενες αιτήσεις και οι συνέπειες της παράλειψης της απάντησης μέσα στην προθεσμία αυτή.

(ε) Τα κριτήρια που εφαρμόζει ο Διαχειριστής του Συστήματος για την κατανομή του φορτίου στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής και των επικουρικών υπηρεσιών στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής και σε εγκαταστάσεις που παρέχουν δυνατότητες διαχείρισης της ζήτησης και εξοικονόμησης ενέργειας, καθώς και τη χρήση των Διασυνδέσεων. Για τον καθορισμό των κριτηρίων, μεταξύ άλλων, λαμβάνονται υπόψη:

(αα) Ο προγραμματισμός εγχύσεων ηλεκτρικής ενέργειας στο Σύστημα και απορροφήσεων ηλεκτρικής ενέργειας από το Σύστημα, καθώς και παροχής επικουρικών υπηρεσιών για δεδομένη χρονική περίοδο, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(ββ) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των διαθέσιμων εγκαταστάσεων παραγωγής και των Διασυνδέσεων.

(γγ) Οι τεχνικοί περιορισμοί του Συστήματος, καθώς και των εγκαταστάσεων που μπορούν να παρέχουν δυνατότητες διαχείρισης της ζήτησης και εξοικονόμησης ενέργειας.

(στ) Ο τρόπος, η έκταση, οι όροι και οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τους οποίους κατά την κατανομή του φορτίου στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής, ο Διαχειριστής του Συστήματος δίνει προτεραιότητα:

(αα) Στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και στις εγκαταστάσεις συμπαραγωγής σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 3468/2006.

(ββ) Σε εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν πρωτογενή ενέργεια από εγχώρια ενεργειακά καύσιμα μέχρι ποσοστού 15% της συνολικής ποσότητας πρωτογενούς ενέργειας η οποία είναι αναγκαία για την παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται στην ελληνική επικράτεια κατά τη διάρκεια ενός (1) ημερολογιακού έτους.

(ζ) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι διευθέτησης, από τον Διαχειριστή του Συστήματος, των Αποκλίσεων Παραγωγής - Ζήτησης, μεταξύ των κατόχων άδειας παραγωγής, των προμηθευτών, των επιλεγόντων πελατών και των χρηστών των Διασυνδέσεων. Η διευθέτηση γίνεται ενιαία κατά τρόπον ώστε να προάγεται η διαθεσιμότητα των εγκαταστάσεων παραγωγής και το κόστος να επιμερίζεται κατά το δυνατόν σε αυτούς που προκαλούν τις αποκλίσεις.

(η) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι διαχείρισης της υδροηλεκτρικής παραγωγής και της διαχείρισης των αποθεμάτων ύδατος στους ταμιευτήρες, λαμβάνοντας υπόψη και τις ρυθμίσεις του ν. 3199/2003 (Α΄ 280).

(θ) Οι υποχρεώσεις προσκόμισης εγγυήσεων διαθεσιμότητας επαρκούς ισχύος που πρέπει να πληρούνται για την απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από το ΕΣΜΗΕ και ο τρόπος εκπλήρωσης των υποχρεώσεων αυτών, ιδίως μέσω συμβάσεων. Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής κινήτρων και επιβολής κυρώσεων από τον Διαχειριστή του Συστήματος, ιδίως για τη διαθεσιμότητα επαρκούς ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας περιλαμβανόμενης και της διατήρησης ασφαλών περιθωρίων προσφοράς ισχύος και την εύρυθμη λειτουργία του προγραμματισμού εγχύσεων και απορροφήσεων και της κατανομής φορτίου, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος.

(ι) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι διευθέτησης τυχόν πληρωμών για τη διαθεσιμότητα των εγκαταστάσεων παραγωγής.

(ια) Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία που οφείλει να

ακολουθεί ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς για τη σύναψη συμβάσεων σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 95 του παρόντος νόμου.

(ιβ) Ο τρόπος συλλογής πληροφοριών σχετικά με την πρωτογενή μορφή ενέργειας που χρησιμοποιούν όσοι εγχέουν ηλεκτρική ενέργεια στο Σύστημα, καθώς και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, τουλάχιστον όσον αφορά τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

(ιγ) Ο τύπος και το ελάχιστο περιεχόμενο των συμβάσεων σύνδεσης σταθμών παραγωγής, με το Σύστημα και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

(ιδ) Οι διαδικασίες έγκρισης της κατασκευής των έργων σύνδεσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με το Σύστημα από τους κατόχους άδειας εγκατάστασης και ελέγχου και παραλαβής των έργων αυτών από τον Διαχειριστή. Μετά την παραλαβή τα έργα αυτά αποτελούν μέρος του Συστήματος και περιέρχονται στην κυριότητα της ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Σε περίπτωση σύνδεσης στο ΕΣΜΗΕ νέου σταθμού παραγωγής μέσω ακτινικών καλωδιακών γραμμών σε υποσταθμό (Υ/Σ) ή κέντρο υπερυψηλής τάσης (ΚΥΤ), η κυριότητα και η διαχείριση των έργων σύνδεσης υψηλής τάσης μέχρι τον εν λόγω Υ/Σ ή ΚΥΤ δύναται να παραμένει στον κάτοχό της οικείας άδειας παραγωγής με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

(ιε) Οι λογαριασμοί που πρέπει να τηρεί ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ για τις χρεώσεις που προκύπτουν από τη λειτουργία και διαχείριση του ΕΣΜΗΕ.

(ιστ) Η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των Χρηστών και του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, που μπορεί να περιλαμβάνει και την υπαγωγή των διαφορών σε διαιτησία, η οποία διεξάγεται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37.

(ιζ) Κάθε άλλη ρύθμιση απαραίτητη για την εύρυθμη, ασφαλή και αποδοτική διαχείριση του Συστήματος.

3. Υπολογισμοί και ειδικές εγκρίσεις, που προβλέπονται από τον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος, αποφασίζονται από τη ΡΑΕ, μετά από γνώμη του Διαχειριστή του Συστήματος και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Με απόφαση της ΡΑΕ εκδίδονται εγχειρίδια για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΣΥΣΤΑΣΗ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 97
Σκοπός του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

1. Η διαχείριση του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) ανατίθεται σε θυγατρική της ΔΕΗ ΑΕ με την επωνυμία «Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ) ΑΕ», η οποία οργανώνεται και λειτουργεί ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς κατά τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ και ιδίως του Κεφαλαίου V αυτής.

2. Η κυριότητα του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας μεταβιβάζεται από τη ΔΕΗ ΑΕ στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ, με τη διαδικασία της απόσχισης και εισφοράς κλάδου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 98.

3. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ υποχρεούται να ασκεί τις αρμοδιότητες και να εκτελεί τα καθήκοντα του Κυρίου και Διαχειριστή του Συστήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

4. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια, ώστε να είναι εφικτή η χορήγηση πιστοποίησής του ως Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς το αργότερο μέχρι την 3η Μαρτίου 2012, κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 113 και 114. Μέχρι την πιστοποίησή της η ΑΔΜΗΕ ΑΕ ασκεί τις αρμοδιότητες του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ δυνάμει της υπ' αριθ. Υ.Α.Δ5/ΗΛ/Β/Φ1/7705/25.4.2001 (Β΄ 492) απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης.

5. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ τελεί πάντοτε υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του Δημοσίου. Οποιαδήποτε μεταβίβαση μετοχών η οποία επάγεται τη μεταβολή στο δημόσιο έλεγχο της ΑΔΜΗΕ ΑΕ συντελείται μόνο εφόσον διασφαλίζεται ότι η διοίκηση της εταιρείας ασκείται κατά πλειοψηφία από μέλη που διορίζονται από το Δημόσιο ή/και ότι η λήψη μείζονος σημασίας αποφάσεων που ανάγονται στη διαχείριση του ΕΣΜΗΕ γίνεται μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του Δημοσίου.

Άρθρο 98
Απόσχιση της δραστηριότητας Μεταφοράς της ΔΕΗ ΑΕ

1. Εντός τριών (3) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, η ΔΕΗ ΑΕ υποχρεούται να προβεί στο νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό της δραστηριότητας της διαχείρισης του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας από τις λοιπές δραστηριότητες της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησής της, με την εισφορά του κλάδου της Γενικής Διεύθυνσης Μεταφοράς στη θυγατρική της εταιρεία με την επωνυμία «Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ) ΑΕ».

2. Η ως άνω εισφορά πραγματοποιείται με απόσχιση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, των άρθρων 68 έως 79 του κ.ν. 2190/1920, καθώς και των άρθρων 1 έως 5 του ν. 2166/1993 (Α΄ 137), του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων της ΔΕΗ ΑΕ, τα οποία υπάγονται λειτουργικά στις δραστηριότητες της Γενικής Διεύθυνσης Μεταφοράς της ΔΕΗ ΑΕ και ιδίως των παγίων που αποτελούν το Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως αυτά καταγράφονται στη λογιστική κατάσταση απόσχισης.

3. Η απόσχιση του κλάδου που εισφέρεται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην αμέσως προηγούμενη παράγραφο, στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ πραγματοποιείται με τη διαδικασία και τους όρους που περιέχονται στα άρθρα 1 έως και 5 του ν. 2166/1993, με τις ακόλουθες παρεκκλίσεις:

(α) Επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων που απεικονίζονται στον ισολογισμό της ΔΕΗ ΑΕ είτε στο κεφάλαιο είτε στο λογαριασμό «επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων», μπορεί να μεταφέρονται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

(β) Δεν απαιτείται να υποβληθούν στην οικεία Δ.Ο.Υ. οι μηδενικές δηλώσεις φόρου μεταβίβασης ακινήτων και αυτοκινήτων.

(γ) Η ΔΕΗ ΑΕ και η ΑΔΜΗΕ ΑΕ απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής αναλογικών και παγίων συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων για κάθε πράξη που απαιτείται συμβολαιογραφικός τύπος, όπως η σύνταξη και η

τροποποίηση καταστατικών και η κατάρτιση της σύμβασης απόσπασης και εισφοράς του κλάδου. Τα λοιπά συμβολαιογραφικά δικαιώματα περιορίζονται στο ήμισυ των προβλεπομένων από την κείμενη νομοθεσία. Κατά τη σύνταξη και υπογραφή των σχετικών πράξεων δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου.

(δ) Η μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, περιλαμβανομένης της μεταβίβασης εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ακίνητα, αυτοκίνητα και άλλα κινητά, συντελείται αυτοδικαίως, με μόνη την καταχώριση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της σύμβασης απόσπασης. Δεν απαιτούνται οποιεσδήποτε κανονιστικές ή διοικητικές εγκρίσεις, βεβαιώσεις, υπεύθυνες δηλώσεις, πιστοποιητικά και σχεδιαγράμματα για τη μεταβίβαση ακινήτων, ακόμη και αυτών που έχουν αποκτηθεί με αναγκαστική απαλλοτρίωση ή βρίσκονται σε παραμεθόριες περιοχές, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης. Μεταγραφές και λοιπές, κατά τις κείμενες διατάξεις, απαιτούμενες καταχωρίσεις για τη μεταβίβαση εμπραγμάτων δικαιωμάτων, έχουν διαπιστωτικό χαρακτήρα και διενεργούνται εντός δύο (2) ετών από την καταχώριση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της σύμβασης απόσπασης, χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε τέλους ή δικαιώματος τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, των παγίων και αναλογικών δικαιωμάτων, επιδομάτων ή άλλων τελών υπέρ αμίσθων και εμμίσθων υποθηκοφυλάκων ή κτηματολογικών γραφείων.

(ε) Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας παγίων και λοιπών περιουσιακών στοιχείων που προέκυψαν κατ' εφαρμογή άλλων νόμων παραμένουν στη ΔΕΗ ΑΕ.

(στ) Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ υποκαθίσταται, ανεξαρτήτως του χρόνου γενέσεώς τους, σε όλα εν γένει τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις έννομες σχέσεις της ΔΕΗ ΑΕ που αφορούν τον εισφερόμενο κλάδο, περιλαμβανομένων και αυτών που αφορούν τόσο το προσωπικό που συνταξιοδοτήθηκε προ της 31.12.2011 και απασχολούνταν στη δραστηριότητα του Κλάδου Μεταφοράς όσο και το μεταφερόμενο κατά τα άρθρα 102, 103 και 104 προσωπικό, και απολαμβάνει των φορολογικών προνομίων και ατελειών που είχαν θεσπιστεί υπέρ της ΔΕΗ ΑΕ. Η μεταβίβαση αυτή εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή και από την ημερομηνία της καταχώρισης στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της σχετικής εγκριτικής απόφασης, η ΔΕΗ ΑΕ απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση έναντι οποιουδήποτε τρίτου, περιλαμβανομένου του Δημοσίου και των ασφαλιστικών ταμείων, ως προς τα οποία υποκαθίσταται κατά τα ανωτέρω η ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Ομοίως απαλλάσσεται και από υποχρεώσεις, τίτλους ή δικαιώματα που τυχόν είναι αμεταβίβαστα, με νόμο ή σύμβαση. Οποιοσδήποτε λογιστικός ή φορολογικός χειρισμός διενεργήθηκε από τη ΔΕΗ ΑΕ που αφορά τον κλάδο και ενέχει μελλοντικά οφέλη ή βάρη, μεταφέρεται συνέπεια της απόσχισης στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ προς όφελος ή βάρος αυτής.

(ζ) Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ, χωρίς να διακόπτονται βιαίως και να απαιτείται, για τη συνέχιση ή την επανάληψή τους, οποιαδήποτε διατύπωση ή δήλωση εκ μέρους του.

(η) Κάθε μορφής διοικητικές άδειες και εγκρίσεις, απαλλοτριώσεις, παραχωρήσεις και επιχορηγήσεις που έχουν δοθεί στη ΔΕΗ ΑΕ, σχετικά με τον εισφερόμενο κλάδο, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ κατά παρέκκλιση οποιασδήποτε άλλης διάταξης.

(θ) Δεν υφίσταται υποχρέωση παρακολούθησης σε διακεκριμένους λογαριασμούς των λογιστικών βιβλίων της ΔΕΗ ΑΕ προκειμένου για τις συναλλακτικές και λοιπές πράξεις, οι οποίες θα λάβουν χώρα μετά την ημέρα συντάξεως της λογιστικής κατάστασης και θα αφορούν τον εισφερόμενο κλάδο και δεν θα μπορούν λόγω της φύσεώς τους να διαχωριστούν από τις συναφείς πράξεις των λοιπών κλάδων της ΔΕΗ ΑΕ. Οι πράξεις αυτές θα διαχωριστούν κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, δηλαδή από την ημέρα συντάξεως της λογιστικής κατάστασης μέχρι την ημέρα καταχωρίσεως στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της εγκριτικής απόφασης του Περιφερειάρχη, και θα μεταφερθούν μετά την ολοκλήρωση των εργασιών του μετασχηματισμού με συγκεντρωτική εγγραφή στα βιβλία της απορροφώσας τον κλάδο ανώνυμης εταιρίας κατά τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 2166/1993.

4. Το μετοχικό κεφάλαιο της ΑΔΜΗΕ ΑΕ αυξάνεται λόγω της απορρόφησης κατά το ποσό της λογιστικής αξίας του ως άνω εισφερόμενου κλάδου της ΔΕΗ ΑΕ. Με την ολοκλήρωση της απορρόφησης του κλάδου εκδίδονται από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ νέες μετοχές, οι οποίες παραδίδονται στη ΔΕΗ ΑΕ. Οι μετοχές αυτές παρέχουν στη ΔΕΗ ΑΕ το δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της απορροφώσας εταιρείας.

5. Αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων και των Γενικών Συνελεύσεων της εισφέρουσας και της απορροφώσας εταιρείας που έχουν ήδη ληφθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου προς το σκοπό της συμμόρφωσης της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ με τις υποχρεώσεις διαχωρισμού της δραστηριότητας μεταφοράς σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ καταλαμβάνονται από τις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου.

6. Οι υποχρεώσεις πληροφόρησης των μετόχων σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 σε ουδεμία περίπτωση επιτρέπεται να συνεπάγονται την κοινοποίηση εκ μέρους της ΑΔΜΗΕ ΑΕ των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση της ΔΕΗ ΑΕ. Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης, του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με τις ρυθμίσεις του παρόντος Κεφαλαίου, είναι εκ του νόμου άκυρες. Η προβολή της ακυρότητας δεν υπόκειται σε προθεσμία, κατά παρέκκλιση των ρυθμίσεων του άρθρου 35β του κ.ν. 2190/1920. Η ακυρότητα μπορεί να προβληθεί από τη ΡΑΕ, από κάθε μέτοχο ή τρίτο που έχει έννομο συμφέρον.

7. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 4 του ν. 1468/1950 (Α΄ 169), της παρ. 1 του άρθρου 36 και του άρθρου 37 του β.δ. της 28ης Ιανουαρίου 1951 (Α΄ 35), των άρθρων 12, 13 και 14 του α.ν. 1672/ 1951 (Α΄ 36) και των άρθρων του ν. 4483/1965 (Α΄ 118), όπως ισχύουν, καθώς και τα υφιστάμενα κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού φορολογικά, δικονομικά ή άλλα προνόμια ή δικαιώματα απαλλοτριώσεως ακινήτων, συστάσεως δουλειών, χρήσεως οδών, πλατειών, πεζοδρομίων, διέλευσης γραμμών ή καλωδίων ή διανοίξεως υπόγειων σηράγγων ή εκτελέσεως υπέργειων ή υπόγειων εργασιών, τοποθέτησης στύλων, εγκατάστασης υποσταθμών, που είναι αναγκαίες για την κατασκευή, συντήρηση, επισκευή, εκμετάλλευση, ανάπτυξη και διατήρηση της λειτουργικής και τεχνικής αρτιότητας του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και εν γένει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και παροχή υπηρεσιών ή άσκηση δραστηριοτήτων κοινής ωφέλειας παραμένουν σε

ισχύ και εφαρμόζονται αναλόγως και υπέρ της ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

8. Εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ της ΔΕΗ ΑΕ για δάνεια που μεταφέρονται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ ισχύουν υπέρ της ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

Άρθρο 99
Μεταφορά δραστηριοτήτων της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ

1. Εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας ΑΕ», που συστήθηκε με το π.δ. 328/2000 (Α΄ 268) κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 14 του ν. 2773/1999, μεταφέρει στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ τις οργανωτικές μονάδες και δραστηριότητες που αφορούν τη διαχείριση, λειτουργία, ανάπτυξη και συντήρηση του Συστήματος Μεταφοράς, που ασκεί, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων παγίων, καθώς και του προσωπικού του ΔΕΣΜΗΕ που απασχολείται στις εν λόγω δραστηριότητες, που συνιστούν τον Κλάδο Μεταφοράς της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ. Οι δραστηριότητες που μεταφέρονται είναι:

α) Η δραστηριότητα της Λειτουργίας και Ελέγχου του Συστήματος.

β) Η δραστηριότητα Ανάπτυξης και Συντήρησης του Συστήματος.

γ) Η δραστηριότητα της Εκκαθάρισης των Αποκλίσεων.

δ) Η δραστηριότητα Εμπορικών και Ρυθμιζόμενων Θεμάτων εξαιρουμένων των δραστηριοτήτων της περίπτωσης ι΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 118.

ε) Η δραστηριότητα των Μετρήσεων.

2. Η μεταβίβαση αυτή, όσον αφορά τις έννομες σχέσεις, δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από τις μεταφερόμενες σύμφωνα με την παράγραφο 1 μονάδες και δραστηριότητες, εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή και με την καταχώριση στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της σχετικής εγκριτικής απόφασης η ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση έναντι οποιουδήποτε τρίτου, περιλαμβανομένου του Δημοσίου και των ασφαλιστικών ταμείων, ως προς τα οποία υποκαθίσταται κατά τα ανωτέρω η ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Ομοίως απαλλάσσεται και από υποχρεώσεις, τίτλους ή δικαιώματα που τυχόν είναι αμεταβίβαστα, με νόμο ή σύμβαση. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ, χωρίς να διακόπτονται βιαίως και να απαιτείται, για τη συνέχιση ή την επανάληψή τους, οποιαδήποτε διατύπωση ή δήλωση εκ μέρους του.

3. Η ως άνω εισφορά της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ πραγματοποιείται με απόσχιση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, των άρθρων 68 έως 79 του κ.ν. 2190/1920, καθώς και των άρθρων 1 έως 5 του ν. 2166/1993 του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, που υπάγονται στις δραστηριότητες της παραγράφου 1, με τις ακόλουθες παρεκκλίσεις:

(α) Επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων που απεικονίζονται στον ισολογισμό της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ είτε στο κεφάλαιο είτε στο λογαριασμό «επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων», μπορεί να μεταφέρονται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

(β) Δεν απαιτείται να υποβληθούν στην οικεία Δ.Ο.Υ. οι μηδενικές δηλώσεις φόρου μεταβίβασης ακινήτων και αυτοκινήτων.

(γ) Η ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ και η ΑΔΜΗΕ ΑΕ απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής αναλογικών και παγίων συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων για κάθε πράξη που απαιτείται συμβολαιογραφικός τύπος, όπως η σύνταξη και η τροποποίηση καταστατικών και η κατάρτιση της σύμβασης απόσπασης και εισφοράς του κλάδου. Τα λοιπά συμβολαιογραφικά δικαιώματα περιορίζονται στο ήμισυ των προβλεπομένων από την κείμενη νομοθεσία. Κατά τη σύνταξη και υπογραφή των σχετικών πράξεων δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου.

(δ) Η μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, περιλαμβανομένης της μεταβίβασης εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ακίνητα, αυτοκίνητα και άλλα κινητά, συντελείται αυτοδικαίως, με μόνη την καταχώριση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της σύμβασης απόσχισης. Δεν απαιτούνται οποιεσδήποτε κανονιστικές ή διοικητικές εγκρίσεις, βεβαιώσεις, υπεύθυνες δηλώσεις, πιστοποιητικά και σχεδιαγράμματα για τη μεταβίβαση ακινήτων, ακόμη και αυτών που έχουν αποκτηθεί με αναγκαστική απαλλοτρίωση ή βρίσκονται σε παραμεθόριες περιοχές, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης. Μεταγραφές και λοιπές, κατά τις κείμενες διατάξεις, απαιτούμενες καταχωρίσεις για τη μεταβίβαση εμπραγμάτων δικαιωμάτων, έχουν διαπιστωτικό χαρακτήρα και διενεργούνται από την καταχώριση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της σύμβασης απόσχισης, χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε τέλους ή δικαιώματος τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, των παγίων και αναλογικών δικαιωμάτων, επιδομάτων ή άλλων τελών υπέρ αμίσθων και εμμίσθων υποθηκοφυλάκων ή κτηματολογικών γραφείων κατά παρέκκλιση κάθε κείμενης διάταξης.

(ε) Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας παγίων και λοιπών περιουσιακών στοιχείων που προέκυψαν κατ' εφαρμογή άλλων νόμων παραμένουν στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ.

(στ) Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ υποκαθίσταται σε όλα εν γένει τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις έννομες σχέσεις της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ που αφορούν τον εισφερόμενο σύμφωνα με τα παραπάνω κλάδο και απολαμβάνει των φορολογικών προνομίων και ατελειών που είχαν θεσπιστεί υπέρ της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ.

(ζ) Κάθε μορφής διοικητικές άδειες και εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, σχετικά με τον Κλάδο Μεταφοράς, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

4. Για την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2166/1993 δεν υφίσταται υποχρέωση παρακολούθησης σε διακεκριμένους λογαριασμούς των λογιστικών βιβλίων της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ προκειμένου για τις συναλλακτικές και λοιπές πράξεις, οι οποίες θα λάβουν χώρα μετά την ημέρα συντάξεως της λογιστικής κατάστασης, θα αφορούν τον εισφερόμενο κλάδο και δεν θα μπορούν λόγω της φύσεώς τους να διαχωριστούν από τις συναφείς πράξεις των λοιπών κλάδων της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ. Οι πράξεις αυτές θα διαχωριστούν κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου και θα μεταφερθούν μετά την ολοκλήρωση των εργασιών του μετασχηματισμού με συγκεντρωτική εγγραφή στα βιβλία της απορροφώσας τον κλάδο ανώνυμης εταιρίας κατά τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 2166/1993.

5. Το μετοχικό κεφάλαιο της ΑΔΜΗΕ ΑΕ αυξάνεται λόγω της απορρόφησης κατά το ποσό της λογιστικής αξίας του ως άνω εισφερόμενου κλάδου της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ. Με την ολοκλήρωση της απορρόφησης του κλάδου εκδίδονται από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ νέες μετοχές, οι οποίες

παραδίδονται στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ. Οι μετοχές αυτές παρέχουν στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ το δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της απορροφώσας εταιρείας.

6. Εντός προθεσμίας τριών μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου η ΔΕΗ ΑΕ μεταβιβάζει στο Ελληνικό Δημόσιο το σύνολο των μετοχών που κατέχει στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας ΑΕ» (ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ) που συστήθηκε με το π.δ. 328/2000 (Α΄ 268) κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 14 του ν. 2773/1999 χωρίς αντάλλαγμα.

7. Εντός προθεσμίας τριών μηνών από την ολοκλήρωση της κατά τα παραπάνω απόσχισης η ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ μεταβιβάζει στη ΔΕΗ ΑΕ το σύνολο των μετοχών που θα κατέχει στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ συνεπεία της απόσχισης και εισφοράς,έναντι ανταλλάγματος ίσου με την ονομαστική αξία των εν λόγω μετοχών.

Άρθρο 100
Εμπορικές σχέσεις της ΑΔΜΗΕ ΑΕ με τη ΔΕΗ ΑΕ
(Άρθρο 17 παρ. 1, 4, 5 και 6 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ επιτρέπεται να παρέχει υπηρεσίες στη ΔΕΗ ΑΕ και στις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις, κατά την έννοια του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920, εφόσον:

(α) η παροχή των υπηρεσιών αυτών δεν οδηγεί σε διακρίσεις εις βάρος άλλων χρηστών του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, διατίθεται σε όλους τους χρήστες υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, και δεν περιορίζει, στρεβλώνει ή παρεμποδίζει τον ανταγωνισμό κατά την παραγωγή ή προμήθεια, και

(β) οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής των εν λόγω υπηρεσιών έχουν προηγουμένως εγκριθεί από τη ΡΑΕ.

2. Με την επιφύλαξη των αποφάσεων του Εποπτικού Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου 106, σε περίπτωση υποβολής αιτήματος της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, οι μέτοχοι της ΑΔΜΗΕ ΑΕ οφείλουν να της παρέχουν τους κατάλληλους οικονομικούς πόρους για την αντικατάσταση των παρόντων πάγιων στοιχείων του Συστήματος, καθώς και για μελλοντικά επενδυτικά σχέδια. Τα αιτήματα της ΑΔΜΗΕ ΑΕ κοινοποιούνται και στη ΡΑΕ.

3. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ απέχει από κάθε ενέργεια που μπορεί να δημιουργεί σύγχυση, με την ταυτότητα, τις ανακοινώσεις, τα σήματα και τις εγκαταστάσεις της, όσον αφορά την ιδιαίτερη ταυτότητα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ ή άλλης συνδεδεμένης με αυτή, κατά την έννοια του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920, επιχείρησης. Είναι δυνατή η τροποποίηση της επωνυμίας της σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, εφόσον αυτό δεν συνεπάγεται παραβίαση των διατάξεων της παρούσης.

4. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ απαγορεύεται να μοιράζεται συστήματα πληροφορικής ή εξοπλισμό, χώρους και συστήματα ασφαλείας με οποιαδήποτε επιχείρηση ασκεί δραστηριότητα παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου, ή άλλες συνδεδεμένες με αυτές επιχειρήσεις, και ιδίως με οποιοδήποτε τμήμα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ. Στο ίδιο πλαίσιο, δεν επιτρέπεται η από κοινού ανάθεση και χρήση υπηρεσιών από μέρους της ΑΔΜΗΕ ΑΕ και της ΔΕΗ ΑΕ.

5. Οι Ετήσιοι Λογαριασμοί της ΑΔΜΗΕ ΑΕ απαγορεύεται να ελέγχονται από τον Τακτικό Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή που ελέγχει τους ετήσιους λογαριασμούς της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ ή άλλης Συνδεδεμένης με αυτή, επιχείρησης.

6. Όσον αφορά την ασφάλιση των οχημάτων της ΑΔΜΗΕ ΑΕ εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του π.δ. 764/1978 που αφορούν την ΔΕΗ ΑΕ.

Άρθρο 101
Ανεξαρτησία της ΑΔΜΗΕ ΑΕ
(Άρθρο 18 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Με την επιφύλαξη των αποφάσεων του Εποπτικού της Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου106, η ΑΔΜΗΕ ΑΕ:

(α) διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση της ΔΕΗ ΑΕ, ιδίως όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, συντήρηση ή ανάπτυξη του Συστήματος, και

(β) έχει την εξουσία να αντλεί κεφάλαια στην χρηματαγορά, ιδίως μέσω δανεισμού και αύξησης του κεφαλαίου της.

2. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ διασφαλίζει ότι διαθέτει επαρκείς πόρους για την εύρυθμη διενέργεια της δραστηριότητας της μεταφοράς, καθώς και για την ανάπτυξη και διατήρηση ενός επαρκούς, αποτελεσματικού, ασφαλούς και οικονομικού Συστήματος Μεταφοράς.

3. Τυχόν θυγατρικές επιχειρήσεις της ΔΕΗ ΑΕ που ασκούν δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας απαγορεύεται να αποκτήσουν άμεση ή έμμεση συμμετοχή στον ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Η απόκτηση συμμετοχής στον ΑΔΜΗΕ ΑΕ από οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση που ασκεί δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου δεν επιτρέπεται να συνεπάγεται την απόκτηση του Ελέγχου από τις επιχειρήσεις αυτές ή την άσκηση οποιουδήποτε δικαιώματος άμεσα ή έμμεσα επί του ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Ο ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν έχει ούτε άμεση ούτε έμμεση συμμετοχή σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της παραγωγής και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου ούτε λαμβάνει μερίσματα ή άλλο οικονομικό όφελος από τις επιχειρήσεις αυτές.

4. Η συνολική οργάνωση της δραστηριότητας της διαχείρισης και το καταστατικό της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, διασφαλίζουν την ουσιαστική ανεξαρτησία του τελευταίου σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο. Ειδικότερα, η ΔΕΗ ΑΕ απαγορεύεται ιδίως να ορίζει άμεσα ή έμμεσα την συμπεριφορά της ΑΔΜΗΕ ΑΕ στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, σε σχέση με τις καθημερινές δραστηριότητές της και τη διαχείριση του ΕΣΜΗΕ, καθώς και σε σχέση με τις δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ, το οποίο αναπτύσσεται σύμφωνα με το άρθρο 108.

5. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία και ιδίως σύμφωνα με τα άρθρα 14, 15 και 16 του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009, η ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν προβαίνει σε διακρίσεις κατά διαφορετικών ατόμων ή φορέων και δεν περιορίζει, στρεβλώνει ή παρεμποδίζει τη λειτουργία του ελεύθερου ανταγωνισμού στην παραγωγή ή την προμήθεια ιδίως προς όφελος των Συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων.

6. Όλες οι εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ των μερών της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ και της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, θα πρέπει να εναρμονίζο-

νται με τις συνθήκες λειτουργίας της αγοράς και του υγιούς ανταγωνισμού. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ τηρεί λεπτομερή αρχεία των ως άνω εμπορικών και οικονομικών σχέσεων και τα θέτει στη διάθεση της ΡΑΕ κατόπιν αιτήσεως της τελευταίας.

7. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ υποβάλλει προς έγκριση στη ΡΑΕ όλες τις εμπορικές και οικονομικές συμφωνίες με την Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση της ΔΕΗ ΑΕ.

8. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ ενημερώνει τη ΡΑΕ για τους οικονομικούς πόρους που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και είναι διαθέσιμοι για μελλοντικά επενδυτικά σχέδια ή/και για την αντικατάσταση των παρόντων παγίων στοιχείων του Συστήματος.

9. Η Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση της ΔΕΗ ΑΕ απέχει από κάθε πράξη που επηρεάζει τη συμμόρφωση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ με τις υποχρεώσεις που ορίζουν οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου η εκπλήρωση των οποίων δεν εξαρτάται με κανένα τρόπο από αυτήν.

Άρθρο 102
Προσωπικό της ΑΔΜΗΕ ΑΕ
(Άρθρο 17 παρ. 1 περίπτωση 6΄ της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ ΑΕ η οποία λαμβάνεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου το προσωπικό της ΔΕΗ ΑΕ που απασχολείται με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας στην Γενική Διεύθυνση Μεταφοράς της ΔΕΗ ΑΕ μεταφέρεται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Επίσης μεταφέρεται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ κατά τον ίδιο τρόπο και το προσωπικό των Βασικών Οργανικών Κλιμακίων (ΒΟΚ) των Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών και Ανθρωπίνων Πόρων και Οργάνωσης και των Βασικών Οργανικών Κλιμακίων (ΒΟΚ) που υπάγονται στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, καθώς και της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της ΔΕΗ ΑΕ, το οποίο υπηρετεί με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ή έμμισθης εντολής και απασχολείται για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων της εισφερόμενης Γενικής Διεύθυνσης Μεταφοράς της ΔΕΗ ΑΕ. Επιπροσθέτως, εντάσσεται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ και το προσωπικό που πρόκειται να προσληφθεί, βάσει της προκήρυξης 1/2007, για την κάλυψη αναγκών της Γενικής Διεύθυνσης Μεταφοράς. Η μεταφορά του προαναφερόμενου προσωπικού γίνεται κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής ρύθμισης Νόμου, Κανονισμού, Διαιτητικής Απόφασης, συλλογικής ή ατομικής σύμβασης εργασίας.

2. Για τη μεταφορά του ως άνω προσωπικού, ως προς τους όρους εργασίας και τα ασφαλιστικά του δικαιώματα, θεσπίζονται διατάξεις που παρέχουν το ίδιο επίπεδο προστασίας, κατά αναλογία των προβλεπομένων στις διατάξεις των Επιχειρησιακών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας, του Κανονισμού Κατάστασης Προσωπικού ΔΕΗ (ΚΚΠ/ΔΕΗ), των εν γένει υφιστάμενων υπηρεσιακών ρυθμίσεων της ΔΕΗ ΑΕ και των εν ισχύ ατομικών συμβάσεων εργασίας. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωριστεί από τη ΔΕΗ ΑΕ αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτή και δεν επιτρέπεται συνεπεία της παραπάνω μεταφοράς βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας. Με αποφάσεις της Διοίκησης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ διασφαλίζεται η εφαρμογή των προβλέψεων της παρούσας παραγράφου.

3. Με απόφαση του Δ.Σ. της ΔΕΗ ΑΕ, που εκδίδεται αφού ληφθεί υπόψη η γνώμη της πλέον αντιπροσωπευτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης του προσωπικού της, καθορίζονται η διαδικασία και γενικά κάθε λεπτομέρεια για τη μεταφορά του ως άνω προσωπικού της ΔΕΗ ΑΕ στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

4. Η παραχώρηση προσωπικού και η παροχή υπηρεσιών προς οποιοδήποτε και από οποιοδήποτε άλλο μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ απαγορεύεται, με εξαίρεση την προσφορά υπηρεσιών τεχνικής φύσεως στον Διαχειριστή του Δικτύου, καθώς και σε ειδικώς προσδιοριζόμενες εγκαταστάσεις της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ και κατόπιν της προηγούμενης έγκρισης της ΡΑΕ. Η προσφορά των υπηρεσιών του προηγούμενου εδαφίου γίνεται βάση τιμών και συνθηκών της αγοράς.

Άρθρο 103
Μεταφορά Προσωπικού της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ

1. Το πάσης φύσεως προσωπικό της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ που απασχολείται κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, είτε με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας είτε με σύμβαση έμμισθης εντολής στις εισφερόμενες στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ κατά το άρθρο 99, οργανωτικές μονάδες και δραστηριότητες, μεταφέρεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ η οποία λαμβάνεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Η μεταφορά του προαναφερόμενου προσωπικού γίνεται κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής ρύθμισης Νόμου, Κανονισμού, Διαιτητικής Απόφασης, συλλογικής ή ατομικής σύμβασης εργασίας.

2. Για τη μεταφορά του ως άνω προσωπικού και τους όρους εργασίας του εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 178/2002 και διατηρούνται σε ισχύ τα προβλεπόμενα σχετικά με τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα σε Νόμο, σε εφαρμοστέες Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, στις εν γένει υφιστάμενες υπηρεσιακές ρυθμίσεις της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ και σε ατομική σύμβαση εργασίας. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωριστεί από τη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτή και δεν επιτρέπεται συνεπεία της παραπάνω μεταφοράς βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας.

3. Στο προσωπικό της ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε που μεταφέρεται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ εφαρμόζονται κατ' αναλογία και κατ' αποκλειστικό τρόπο, από το χρόνο της μεταφοράς και εφεξής, οι ρυθμίσεις του ΚΚΠ/ΔΕΗ, των εφαρμοστέων συλλογικών συμβάσεων εργασίας και των εν γένει υπηρεσιακών ρυθμίσεων της ΔΕΗ ΑΕ, εφόσον εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την ψήφιση του παρόντος νόμου δεν υποβληθεί σχετική δήλωση εξαίρεσής του από την ως άνω υπαγωγή στις προαναφερθείσες ρυθμίσεις. Για το σκοπό αυτό ως μισθολογικό κλιμάκιο ένταξης λογίζεται εκείνο το οποίο αποτελεί εισαγωγικό του Κλάδου και της Κατηγορίας όπου θα είχε ενταχθεί, με βάση τα τυπικά προσόντα και το είδος της απασχόλησης στη ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε, ο μεταφερόμενος μισθωτός εάν είχε προσληφθεί από τη ΔΕΗ ΑΕ. Ειδικά για τους μισθωτούς που έχουν προσληφθεί στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, ως Ειδικό Επιστημονικό προσωπικό, βάσει του άρθρου 19 του ν. 2190/1994, ως μισθολογικό κλιμάκιο ένταξής τους θεωρείται το μ.κ. 2. Για τον ίδιο σκοπό, και ειδικότερα τον προσδιορισμό της μισθολογικής κατάστασης κατά το χρόνο της μεταφοράς, θεωρείται ότι οι μεταφερόμενοι μισθωτοί εξελίχθηκαν μισθολογικά ανά τριετία με βάση τις διατάξεις του άρθρου 22 ΚΚΠ/ΔΕΗ και την προϋπηρεσία τους στο

ΔΕΣΜΗΕ. Στην περίπτωση που ο μεταφερόμενος μισθωτός δεν υποβάλλει την κατά τα παραπάνω αίτηση, εάν οι τακτικές αποδοχές που ελάμβανε στο ΔΕΣΜΗΕ κατά την ημερομηνία που προηγείται της ημερομηνίας μεταφοράς του στην ΑΔΜΗΕ είναι υψηλότερες από εκείνες που προκύπτουν με βάση την κατά τα παραπάνω αναμόρφωση της μισθολογικής του κατάστασης στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ, το υπερβάλλον ποσό διατηρείται ως προσωπική διαφορά, στην οποία συμψηφίζονται οι για οποιοδήποτε λόγο αυξήσεις στο μέλλον των αποδοχών του (μισθολογική προαγωγή, χρονοεπίδομα, οικογενειακό επίδομα κ.λπ.).

4. Το προσωπικό που πρόκειται να προληφθεί στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ βάσει της προκήρυξης προσωπικού 1/9Μ/2008 η οποία είναι σε εξέλιξη, θα προσληφθεί από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ για την κάλυψη αναγκών της.

5. Με απόφαση του Δ.Σ. της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, που εκδίδεται αφού ληφθεί υπόψη η γνώμη της πλέον αντιπροσωπευτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης του προσωπικού της, καθορίζονται η διαδικασία και γενικά κάθε λεπτομέρεια για τη μεταφορά του προσωπικού της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

Άρθρο 104
Μεταφορά Προσωπικού της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ που προέρχεται από τη ΔΕΗ ΑΕ

1. Η διάθεση του προσωπικού της ΔΕΗ ΑΕ που έχει κατά τη δημοσίευση του παρόντος διατεθεί στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, λήγει με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ ΑΕ η οποία λαμβάνεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και με την ίδια απόφαση το προσωπικό αυτό μεταφέρεται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Η μεταφορά του προαναφερόμενου προσωπικού γίνεται κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής ρύθμισης Νόμου, Κανονισμού, Διαιτητικής Απόφασης, συλλογικής ή ατομικής σύμβασης εργασίας.

2. Για τη μεταφορά του ως άνω προσωπικού, ως προς τους όρους εργασίας και τα ασφαλιστικά του δικαιώματα, θεσπίζονται διατάξεις που παρέχουν το ίδιο επίπεδο προστασίας, κατά αναλογία των προβλεπομένων στις διατάξεις των Επιχειρησιακών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας, του Κανονισμού Κατάστασης Προσωπικού ΔΕΗ (ΚΚΠ/ΔΕΗ), των εν γένει υφιστάμενων υπηρεσιακών ρυθμίσεων της ΔΕΗ ΑΕ και των εν ισχύ ατομικών συμβάσεων εργασίας. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωριστεί από τη ΔΕΗ ΑΕ αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτή και δεν επιτρέπεται συνεπεία της παραπάνω μεταφοράς βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας. Με αποφάσεις της Διοίκησης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ διασφαλίζεται η εφαρμογή των προβλέψεων της παρούσας παραγράφου.

3. Στο παραπάνω προσωπικό της ΑΔΜΗΕ ΑΕ συνεχίζει να καταβάλλεται ποσόν που αντιστοιχεί στη διαφορά των πάσης φύσεως αποδοχών που καταβαλλόταν σε αυτούς κατά το χρόνο της διάθεσής τους στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ και των αποδοχών τους μετά τη λήξη της διάθεσής τους στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ. Το ποσόν αυτό διατηρείται ως προσωπική διαφορά στην οποία συμψηφίζονται οι για οποιοδήποτε λόγο αυξήσεις στο μέλλον των αποδοχών τους (μισθολογική προαγωγή, χρονοεπίδομα, οικογενειακό επίδομα κ.λπ.).

4. Με απόφαση του Δ.Σ. της ΔΕΗ ΑΕ, που εκδίδεται αφού ληφθεί υπόψη η γνώμη της πλέον αντιπροσωπευτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης του προσωπικού της, καθορίζεται η διαδικασία και γενικά κάθε λεπτομέρεια για τη μεταφορά του ως άνω προσωπικού της ΔΕΗ ΑΕ στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

Άρθρο 105
Ανεξαρτησία του προσωπικού και διοίκηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ (Άρθρο 19 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Οι αποφάσεις σχετικά με τον διορισμό, την ανανέωση και τους όρους εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής και της διάρκειας της περιόδου απασχόλησης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, λαμβάνονται από το Εποπτικό Συμβούλιο που διορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 106 και καθίστανται δεσμευτικές, σύμφωνα με τους όρους της παραγράφου 2.

2. Η ταυτότητα και οι όροι που διέπουν τη θητεία, τη διάρκεια και τη λήξη της περιόδου απασχόλησης των προσώπων που ορίζονται από το Εποπτικό Συμβούλιο για διορισμό ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ή για την ανανέωση της θητείας τους, και οι λόγοι κάθε προτεινόμενης απόφασης τερματισμού της περιόδου απασχόλησης, κοινοποιούνται στη ΡΑΕ. Οι όροι αυτοί καθίστανται δεσμευτικοί μόνον εάν, εντός τριών (3) εβδομάδων από την κοινοποίησή τους, η ΡΑΕ δεν εγείρει αντιρρήσεις. Η ΡΑΕ μπορεί να εγείρει αντιρρήσεις ως προς τις αποφάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1:

(α) εφόσον προκύψουν αμφιβολίες όσον αφορά την επαγγελματική ανεξαρτησία του προσώπου που έχει διοριστεί ως μέλος του διοικητικού συμβουλίου του ΑΔΜΗΕ ΑΕ,

(β) στην περίπτωση πρόωρης λήξης της περιόδου απασχόλησης, εάν υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την αιτιολόγηση της πρόωρης λήξης.

3. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ή άλλου συλλογικού οργάνου με εκτελεστικές αρμοδιότητες, δύνανται να προσφύγουν ενώπιον της ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34, σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης τους ή οποιασδήποτε άλλης μορφής πρόωρης λήξης της απασχόλησής τους.

4. Η πλειονότητα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ή άλλου συλλογικού οργάνου με εκτελεστικές αρμοδιότητες, δεν κατείχαν επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με τη ΔΕΗ ΑΕ ή με οποιαδήποτε Συνδεδεμένη με αυτή επιχείρηση, με την επιφύλαξη της δραστηριότητας μεταφοράς της ΔΕΗ ΑΕ και τη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ ή τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχό της, για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών πριν από τον διορισμό. Τα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ή άλλου συλλογικού οργάνου με εκτελεστικές αρμοδιότητες δεν πρέπει να κατείχαν επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με την ΔΕΗ ΑΕ ή με οποιαδήποτε Συνδεδεμένη με αυτή επιχείρηση, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών πριν από τον διορισμό τους.

5. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου με εκτελεστικές αρμοδιότητες, και οι υπάλληλοι της ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν πρέπει να έχουν άλλη επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με οποιο-

δήποτε άλλο μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ ή τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχό της.

6. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου με εκτελεστικές αρμοδιότητες, και οι υπάλληλοι της ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν πρέπει να έχουν κανένα συμφέρον ούτε να λαμβάνουν οικονομικό όφελος, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με οποιοδήποτε μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ πέραν της ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Η αμοιβή τους δεν εξαρτάται από τις δραστηριότητες ή τα αποτελέσματα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ πέραν των δραστηριοτήτων ή των αποτελεσμάτων τηςΑΔΜΗΕ ΑΕ. Δεν συνιστά παράνομο οικονομικό όφελος για τους σκοπούς του παρόντος η συμμετοχή σε ασφαλιστικούς φορείς εποπτευόμενους από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης που κατέχουν μετοχές ή άλλες κινητές αξίες της ΔΕΗ ΑΕ.

7. Μετά τη λήξη της περιόδου απασχόλησής τους στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ή άλλου συλλογικού οργάνου με εκτελεστικές αρμοδιότητες, δεν πρέπει να έχουν καμία επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση που να συνδέεται με οποιοδήποτε μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ πέραν της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ή με τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχο της ΔΕΗ ΑΕ για διάστημα τεσσάρων (4) ετών.

8. Οι παράγραφοι 3 έως και 7 εφαρμόζονται σε όλα τα πρόσωπα που ασκούν καθήκοντα εκπροσώπησης και διαχείρισης κατ' εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου και στα πρόσωπα που λογοδοτούν απευθείας σε αυτά για ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία, τη συντήρηση ή την ανάπτυξη του Συστήματος.

9. Οι απαγορεύσεις των παραγράφων 3 έως και 8 ισχύουν και στην περίπτωση κάθε άλλης επιχείρησης που εκτελεί δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου, καθώς και κάθε Συνδεδεμένη, κάθετα ή οριζόντια, με αυτές επιχείρηση.

10. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου επιβάλλεται με απόφαση της ΡΑΕ πρόστιμο ύψους από 50.000 ως 200.000 ευρώ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36.

Άρθρο 106
Αρμοδιότητες και σύνθεση του Εποπτικού Συμβουλίου
(Άρθρο 20 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ διαθέτει Εποπτικό Συμβούλιο υπεύθυνο για τη λήψη αποφάσεων που μπορεί να έχουν σημαντική επίπτωση στην αξία των πάγιων στοιχείων, και ειδικότερα αποφάσεων σχετικά με την έγκριση του ετήσιου σχεδίου χρηματοδότησης, τον καθορισμό του επιπέδου δανεισμού της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, και το ύψος των μερισμάτων που διανέμονται στους μετόχους. Στην αρμοδιότητα του Εποπτικού Συμβουλίου δεν εμπίπτουν οι καθημερινές λειτουργίες της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ιδίως όσον αφορά τη συντήρηση και διαχείριση του ΕΣΜΗΕ, καθώς και δραστηριότητες που σχετίζονται με τη κατάρτιση του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ σύμφωνα με το άρθρο 108.

2. Το Εποπτικό Συμβούλιο αποτελείται από επτά (7) μέλη και συγκροτείται από πρόσωπα με εξειδικευμένη εμπειρία στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία διορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ως εξής:

(α) τέσσερα (4) μέλη προτείνονται από τους μετόχους της ΑΔΜΗΕ ΑΕ,

(β) δυο (2) μέλη προτείνονται από το Ελληνικό Δημόσιο,

(γ) ένα (1) μέλος εκ του μόνιμου προσωπικού της ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

3. Η ταυτότητα και οι όροι που διέπουν τη θητεία, τη διάρκεια και τη λήξη της περιόδου απασχόλησης ή ανανέωσης, και οι λόγοι κάθε προτεινόμενης απόφασης τερματισμού της περιόδου απασχόλησης των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου, κοινοποιούνται στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ δύναται να προβάλει αντιρρήσεις για τα μέλη που πρέπει να πληρούν τα κριτήρια σύμφωνα με την παράγραφο 6 εντός τριών (3) εβδομάδων από την κοινοποίηση των προτεινόμενων μελών,

(α) εφόσον προκύψουν αμφιβολίες όσον αφορά την επαγγελματική ανεξαρτησία του προσώπου που έχει διοριστεί ως μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου,

(β) στην περίπτωση πρόωρης λήξης της περιόδου απασχόλησης, εάν υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την αιτιολόγηση της πρόωρης λήξης.

Εντός της ίδιας προθεσμίας η ΡΑΕ δύναται να καλεί σε ακρόαση τα προτεινόμενα μέλη.

4. Η απόφαση για την πρόωρη λήξη της απασχόλησης οποιουδήποτε μέλους του Εποπτικού Συμβουλίου κοινοποιείται στη ΡΑΕ και εγκρίνεται μόνον εάν, εντός τριών (3) εβδομάδων από την ως άνω κοινοποίηση, η ΡΑΕ δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις βάσει αμφιβολιών ως προς την αιτιολόγηση της πρόωρης λήξης της απασχόλησης του μέλους.

5. Ο διορισμός με τα στοιχεία ταυτότητας των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου, καθώς και η για οποιοδήποτε λόγο παύση τους, υπόκεινται στις διατυπώσεις δημοσιότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7β του κ.ν. 2190/1920, όπως κάθε φορά ισχύει.

6. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 και οι παράγραφοι 3 έως 9 του άρθρου 105 εφαρμόζονται τουλάχιστον στο ήμισυ των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου, πλην ενός. Το άρθρο 105 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο β΄ του παρόντος νόμου και η παράγραφος 9 του ίδιου άρθρου εφαρμόζονται έναντι όλων των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου.

8. Με απόφαση της ΡΑΕ είναι δυνατόν να εξειδικεύονται οι λεπτομέρειες της διαδικασίας κοινοποίησης των προτεινόμενων μελών του Εποπτικού Συμβουλίου και τα κριτήρια αξιολόγησης της πλήρωσης των προϋποθέσεων του παρόντος ως προς τη νόμιμη σύνθεση των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου.

9. Οι διατάξεις του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 3 και των παραγράφων 5 έως 11 του άρθρου 35α και των άρθρων 35β και 35γ του κ.ν. 2190/1920 ισχύουν κατ' ανάλογη εφαρμογή για τις αποφάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου.

10. Με το καταστατικό της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με τη συγκρότηση του Εποπτικού Συμβουλίου σε σώμα, τη σύγκλιση των συνεδριάσεών του, καθώς και τη λήψη αποφάσεων, και ιδίως:

(α) Λεπτομέρειες σχετικά με τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες του Εποπτικού Συμβουλίου, το διορισμό των μελών του, καθώς και την εκλογή και τα καθήκοντα του Προέδρου του.

(β) Κάθε ζήτημα που σχετίζεται με τη σύγκληση του Εποπτικού Συμβουλίου και τη συμμετοχή του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης στις συνεδριάσεις του.

(γ) Κάθε ζήτημα που αφορά, τη λήψη των αποφάσεων του Εποπτικού Συμβουλίου, ζητήματα κύρους αυτών, καθώς και την κοινοποίησή τους στη ΡΑΕ ιδίως, για τη λήψη αποφάσεων που αφορούν σε ζητήματα του εδαφίου α΄, της παραγράφου 1, καθώς και αποφάσεων περί διορισμού του ΔΣ της ΑΔΜΗΕ ΑΕ απαιτείται η θετική ψήφος της πλειοψηφίας των μελών που ορίζονται από τη ΔΕΗ ΑΕ.

(δ) Το κατ΄ ελάχιστον απαιτούμενο περιεχόμενο του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Εποπτικού Συμβουλίου, στον οποίο καταγράφονται με λεπτομέρεια τα ζητήματα της παραγράφου αυτής. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Εποπτικού Συμβουλίου υιοθετείται με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου κατά την πρώτη συνεδρίασή του, τελεί υπό την έγκριση της ΡΑΕ, και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της και στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 107
Πρόγραμμα Συμμόρφωσης και Υπεύθυνος Συμμόρφωσης
(Άρθρο 21 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ως Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ καταρτίζει και εκτελεί πρόγραμμα συμμόρφωσης στο οποίο αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται η διακριτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η κατάλληλη παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς το εν λόγω πρόγραμμα. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων της ΑΔΜΗΕ ΑΕ για την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Το πρόγραμμα αυτό υπόκειται στην έγκριση της ΡΑΕ. Υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, όπως αυτές προσδιορίζονται με το άρθρο 22, η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης.

2. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης διορίζεται από το Εποπτικό Συμβούλιο, με την επιφύλαξη της έγκρισης της ΡΑΕ. Η ΡΑΕ δύναται να αρνηθεί την έγκριση του υπεύθυνου συμμόρφωσης μόνο για λόγους έλλειψης ανεξαρτησίας ή επαγγελματικής επάρκειας. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Οι παράγραφοι 2 ως και 9 του άρθρου 105 εφαρμόζονται και για τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης.

3. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης είναι αρμόδιος για:

(α) την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προγράμματος συμμόρφωσης,

(β) την εκπόνηση ετήσιας έκθεσης στην οποία καθορίζονται τα μέτρα που λαμβάνονται για την εκτέλεση του προγράμματος συμμόρφωσης και την υποβολή της στη ΡΑΕ,

(γ) την υποβολή έκθεσης στο Εποπτικό Συμβούλιο και την έκδοση συστάσεων σχετικά με το πρόγραμμα συμμόρφωσης και την εκτέλεσή του,

(δ) την κοινοποίηση προς τη ΡΑΕ κάθε ουσιαστικής παράβασης ως προς την εφαρμογή του προγράμματος συμμόρφωσης, και

(ε) την υποβολή έκθεσης στη ΡΑΕ για όλες τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ και της ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

4. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης υποβάλλει στη ΡΑΕ τις αποφάσεις που προτείνονται σχετικά με το επενδυτικό πρόγραμμα ή με μεμονωμένες επενδύσεις στο ΕΣΜΗΕ. Καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των αποφάσεων του προηγουμένου εδαφίου είναι η ημερομηνία υποβολής του προγράμματος από το διοικητικό συμβούλιο της ΑΔΜΗΕ ΑΕ στο Εποπτικό Συμβούλιο.

5. Εάν η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση της ΔΕΗ ΑΕ, στη γενική συνέλευση ή με την ψηφοφορία των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου που έχει διορίσει έχει εμποδίσει τη λήψη απόφασης με συνέπεια την παρεμπόδιση ή την καθυστέρηση των επενδύσεων οι οποίες βάσει του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ επρόκειτο να εκτελεστούν μέσα στα επόμενα τρία (3) χρόνια, ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης το αναφέρει στη ΡΑΕ, η οποία στη συνέχεια ενεργεί σύμφωνα με το άρθρο 108.

6. Οι όροι που διέπουν την εντολή ή οι όροι απασχόλησης του Υπευθύνου Συμμόρφωσης, περιλαμβανομένης και της διάρκειας της εντολής του, υπόκεινται στην προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ. Σε κάθε περίπτωση, οι ως άνω όροι εξασφαλίζουν την ανεξαρτησία του Υπευθύνου Συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της παροχής όλων των πόρων που απαιτούνται για την εκπλήρωση των καθηκόντων του. Κατά τη διάρκεια της εντολής του, ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης δεν επιτρέπεται να κατέχει άλλη επαγγελματική θέση, ευθύνη ή συμφέρον, άμεσα ή έμμεσα, στην Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση της ΔΕΗ ΑΕ ή σε οποιοδήποτε τμήμα της ή στους μετόχους της που διατηρούν τον Έλεγχο ή σε Συνδεδεμένη με αυτή Επιχείρηση.

7. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης υποβάλλει τακτικά έκθεση, προφορικά ή γραπτά, προς τη ΡΑΕ και έχει το δικαίωμα να υποβάλει τακτικά έκθεση, προφορικά ή γραπτά, στο Εποπτικό Συμβούλιο της ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Σε κάθε περίπτωση, ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης υποβάλλει εγγράφως στη ΡΑΕ μέχρι και την 31η Μαρτίου έκαστου έτους, ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί σχετικά με την τήρηση του προγράμματος συμμόρφωσης η οποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΑΔΜΗΕ ΑΕ εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της στη ΡΑΕ. Με βάση τις εκθέσεις του Υπευθύνου Συμμόρφωσης, η ΡΑΕ αξιολογεί κάθε έτος την ανεξαρτησία της ΑΔΜΗΕ ΑΕ και μπορεί με απόφασή της να επιβάλλει την τροποποίηση του Προγράμματος Συμμόρφωσης, ώστε να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία και η αμεροληψία της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, υποδεικνύοντας για το σκοπό αυτό τα κατάλληλα μέτρα. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ υποχρεούται να συμμορφωθεί με τις υποδείξεις της ΡΑΕ και να υποβάλλει προς έγκριση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1, νέο πρόγραμμα συμμόρφωσης εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης της ΡΑΕ. Η ΡΑΕ δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της έκθεση αξιολόγησης του προγράμματος συμμόρφωσης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ μέχρι και την 30η Απριλίου έκαστου έτους.

8. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης μπορεί να συμμετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου της ΑΔΜΗΕ ΑΕ και στις συνεδριάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου και της γενικής συνέλευσης. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης συμμετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις που εξετάζουν τα ακόλουθα θέματα:

(α) τους όρους πρόσβασης στο Σύστημα, όπως καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) 714/2009, ειδικότερα όσον αφορά τα τιμολόγια, τις υπηρεσίες πρόσβασης τρίτων, την κατανομή δυναμικού και τη διαχείριση της συμφόρησης, τη διαφάνεια, την εξισορρόπηση και τις δευτερογε-

νείς αγορές,

(β) έργα που αναλαμβάνονται για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων διασύνδεσης και σύνδεσης,

(γ) αγορές ή πωλήσεις ενεργείας απαραίτητες για τη λειτουργία του Συστήματος,

9. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης παρακολουθεί τη συμμόρφωση του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ως προς τις διατάξεις του άρθρου 116.

10. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης έχει πρόσβαση σε όλα τα σχετικά δεδομένα και στις εγκαταστάσεις του ΑΔΕΣΗΕ, χωρίς προηγούμενη αναγγελία, καθώς και σε όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση των καθηκόντων του.

11. Με την εκ των προτέρων έγκριση της ΡΑΕ, το Εποπτικό Συμβούλιο μπορεί να παύσει τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης. Μετά από αίτηση της ΡΑΕ το Εποπτικό Συμβούλιο παύει τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης για λόγους έλλειψης ανεξαρτησίας ή επαγγελματικής επάρκειας, εντός προθεσμίας τριών (3) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης της ΡΑΕ.

12. Σε περίπτωση παρακώλυσης της δυνατότητας πρόσβασης του υπευθύνου συμμόρφωσης στα αρχεία και τις εγκαταστάσεις της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, με απόφαση της ΡΑΕ, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, χωρίς να αποκλείεται και η επιβολή άλλων διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36.

13. Με απόφαση της ΡΑΕ είναι δυνατόν να παρέχονται οδηγίες και υποδείξεις για τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων του Υπευθύνου Συμμόρφωσης. Η απόφαση αυτή αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ.

Άρθρο 108
Ανάπτυξη του ΕΣΜΗΕ και εξουσία λήψης αποφάσεων για επενδύσεις (Άρθρο 22 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ καταθέτει έως την 31η Μαρτίου εκάστου έτους στη ΡΑΕ, κατόπιν προηγούμενης διαβούλευσης με όλους τους ενδιαφερομένους, δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ, το οποίο αφορά την περίοδο με έναρξη την 1η Ιανουαρίου του αμέσως επόμενου έτους και βασίζεται στην υφιστάμενη και την προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση. Το Πρόγραμμα περιέχει αποτελεσματικά μέτρα με στόχο να διασφαλίζεται η επάρκεια του Συστήματος και η ασφάλεια του εφοδιασμού.

2. Συγκεκριμένα, το δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ:

(α) προσδιορίζει τις κυριότερες υποδομές μεταφοράς που πρέπει να κατασκευαστούν ή να αναβαθμιστούν κατά τα επόμενα δέκα (10) έτη συμπεριλαμβανομένων και των απαραίτητων υποδομών για τη διείσδυση των ΑΠΕ,

(β) περιέχει όλες τις επενδύσεις που ήδη έχουν περιληφθεί σε προηγούμενα προγράμματα ανάπτυξης και προσδιορίζει τις νέες επενδύσεις των οποίων η έναρξη υλοποίησης προβλέπεται μέσα στην επόμενη 3ετία,

(γ) παρέχει τεχνοοικονομική ανάλυση σκοπιμότητας για τα σημαντικά έργα μεταφοράς του εδαφίου β΄ ανωτέρω, ιδίως αυτά που αφορούν διεθνείς διασυνδέσεις και διασυνδέσεις νήσων με το Σύστημα Μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, εκτιμώμενων χρηματικών ροών αναγκών χρηματοδότησης των επενδυτικών σχεδίων των υπόψη έργων.

3. Κατά τη διαμόρφωση του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ, η ΑΔΜΗΕ ΑΕ προβαίνει σε εύλογες παραδοχές όσον αφορά τη διαθεσιμότητα του παραγωγικού δυναμικού, την εξέλιξη της ζήτησης και του διασυνοριακού εμπορίου, λαμβάνοντας υπόψη τα επενδυτικά σχέδια για τα περιφερειακά δίκτυα και τα δίκτυα κοινοτικής εμβέλειας.

4. Η ΡΑΕ θέτει σε δημόσια διαβούλευση το σχέδιο του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ κατά τρόπο ανοικτό και διαφανή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 του παρόντος νόμου. Η ΡΑΕ αξιολογεί και δημοσιεύει το αποτέλεσμα της διαδικασίας διαβουλεύσεων στην ιστοσελίδα της.

5. Η ΡΑΕ εξετάζει εάν το δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ καλύπτει όλες τις επενδυτικές ανάγκες που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία των διαβουλεύσεων και εάν είναι σύμφωνο προς το μη δεσμευτικό κοινοτικό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων (διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων) που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο β΄ του κανονισμού (ΕΚ) 714/2009. Εάν προκύψει οποιαδήποτε αμφιβολία όσον αφορά τη συμφωνία προς το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων, η ΡΑΕ συμβουλεύεται τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας. Η ΡΑΕ δύναται να ζητήσει από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ να τροποποιήσει το δεκαετές πρόγραμμά ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ.

6. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ, εκπονεί και δημοσιοποιεί σχετική έκθεση.

7. Σε περίπτωση που η ΡΑΕ, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της κατά την παράγραφο 6, διαπιστώνει ότι η ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν διασφαλίζει την υλοποίηση των επενδύσεων που σύμφωνα με το δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Συστήματος προγραμματίζεται να εκτελεσθούν εντός τριών ετών, εκτός εάν η καθυστέρηση αυτή οφείλεται σε αιτίες που εκφεύγουν της δυνατότητας ελέγχου της, η ΡΑΕ, λαμβάνει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα μέτρα:

(α) Επιβάλλει στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ να εκτελέσει τις εν λόγω επενδύσεις.

(β) Οργανώνει ανοικτό διαγωνισμό για τις εν λόγω επενδύσεις.

(γ) Υποχρεώνει την ΑΔΜΗΕ ΑΕ να προβεί σε αύξηση κεφαλαίου προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι απαραίτητες επενδύσεις, επιτρέποντας σε ανεξάρτητους επενδυτές να συμμετάσχουν στο εταιρικό κεφάλαιο.

8. Σε περίπτωση που η ΡΑΕ κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει του στοιχείου β΄ της προηγούμενης παραγράφου, μπορεί να υποχρεώσει τον ΑΔΜΗΕ ΑΕ να δεχθεί ένα ή περισσότερα από τα εξής:

(α) χρηματοδότηση της επένδυσης από οποιονδήποτε τρίτο,

(β) χρηματοδότηση και κατασκευή της επένδυσης από οποιονδήποτε τρίτο,

(γ) να αναλάβει την εργολαβία για την κατασκευή των πάγιων στοιχείων της επένδυσης, ή

(δ) να αναλάβει τη λειτουργία και διαχείριση των πάγιων στοιχείων της επένδυσης.

9. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ παρέχει στους επενδυτές όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να πραγματοποιήσουν την επένδυση, συνδέει τα νέα πάγια στοιχεία με το Ε-

ΣΜΗΕ και καταβάλλει εν γένει κάθε προσπάθεια προκειμένου να διευκολύνει την εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου. Οι σχετικοί χρηματοοικονομικοί διακανονισμοί υπόκεινται στην προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ.

10. Όταν η ΡΑΕ κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει της παραγράφου 7, το κόστος των εν λόγω επενδύσεων καλύπτεται από τις σχετικές ρυθμίσεις για τα τιμολόγια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 140.

Άρθρο 109
Σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο ΕΣΜΗΕ
(Άρθρο 23 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ καταρτίζει και δημοσιεύει διαφανείς και αποτελεσματικές διαδικασίες για τη χωρίς διακρίσεις σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο ΕΣΜΗΕ. Οι διαδικασίες αυτές υπόκεινται στην προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ.

2. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής λόγω πιθανών μελλοντικών περιορισμών στις διαθέσιμες δυνατότητες του ΕΣΜΗΕ, όπως συμφόρηση στα απομακρυσμένα σημεία αυτού. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες.

3. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί ένα νέο σημείο σύνδεσης με το αιτιολογικό ότι θα επιφέρει πρόσθετες δαπάνες συνδεόμενες με την απαραίτητη αύξηση δυναμικού των στοιχείων του ΕΣΜΗΕ στην εγγύτητα του σημείου σύνδεσης.

4. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ καθορίζει τα κριτήρια βάσει των οποίων μπορεί να αρνείται, για ορισμένο χρονικό διάστημα, την πρόσβαση λόγω έλλειψης χωρητικότητας. Τα κριτήρια αυτά εγκρίνονται από τη ΡΑΕ και δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 110
Ιδιοκτησιακός διαχωρισμός της δραστηριότητας μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κεφαλαίου Β΄ του παρόντος Τέταρτου Μέρους και των άρθρων 111 και 112 για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του άρθρου 94, από την επιχείρηση που έχει στην κυριότητά της Σύστημα Μεταφοράς θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

(α) Το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται:

(αα) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο επί επιχείρησης που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή επί Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, ούτε

(ββ) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο επί διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας ή επί Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου,

(β) το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται να διορίζουν μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή οργάνων με εκπροσωπευτική εξουσία στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή σε Σύστημα Μεταφοράς και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου και

(γ) το ίδιο πρόσωπο δεν δικαιούται να είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή οργάνων με εκπροσωπευτική εξουσία τόσο σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου όσο και στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή σε Σύστημα Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

2. Τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στοιχεία α΄ και β΄, περιλαμβάνουν ειδικότερα:

(α) την εξουσία άσκησης δικαιωμάτων ψήφου,

(β) την εξουσία διορισμού μελών του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση ή

(γ) την κατοχή πλειοψηφικού μεριδίου στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο της επιχείρησης ή του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

3. Η υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1 θεωρείται ότι πληρούται όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις που έχουν στην ιδιοκτησία τους Συστήματα Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας έχουν συστήσει κοινοπραξία, η οποία ενεργεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας σε δύο ή περισσότερα κράτη - μέλη για τα εν λόγω συστήματα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Ουδεμία άλλη επιχείρηση επιτρέπεται να συμμετέχει στην κοινοπραξία, εκτός εάν έχει πιστοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 13 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ ως ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος ή αν έχει πιστοποιηθεί ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς για τους σκοπούς του Κεφαλαίου V της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

4. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εφόσον το πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, στοιχεία α΄, β΄ και γ΄, είναι το Ελληνικό Δημόσιο ή άλλος φορέας, οργανισμός ή κρατικός λειτουργός του Δημόσιου τομέα, τότε δύο διαφορετικοί φορείς του Δημοσίου τομέα που ασκούν Έλεγχο αφενός στο διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή σε σύστημα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και αφετέρου σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου δεν θεωρούνται ότι είναι το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα.

5. Ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και το προσωπικό του υπόκεινται στις υποχρεώσεις εχεμύθειας ως προς τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, οι οποίες περιέρχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Οι εν λόγω πληροφορίες δεν διαβιβάζονται σε επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

6. Οι επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου δεν δικαιούνται σε καμία περίπτωση να αποκτούν

τον Έλεγχο ή να ασκούν οιοδήποτε δικαίωμα άμεσα ή έμμεσα επί διαχωρισμένων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Χώρας ή άλλων κρατών - μελών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη του δικαιώματος λήψης μερισμάτων.

7. Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της Σύστημα Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας σε ουδεμία περίπτωση επιτρέπεται από την ΑΔΜΗΕ να παρεμποδίζεται να λάβει μέτρα για τη συμμόρφωσή της με τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 111
Διορισμός τρίτου Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος

1. Σε περίπτωση συστηματικής παραβίασης από τον ΑΔΜΗΕ ΑΕ των υποχρεώσεων που υπέχει σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ιδίως σε περίπτωση κατ' εξακολούθηση μεροληπτικής συμπεριφοράς προς όφελος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ΔΕΗ ΑΕ, η ΡΑΕ δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της που λαμβάνεται κατόπιν προηγούμενης ακρόασης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ να διορίσει τρίτο πρόσωπο ως Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ο οποίος οργανώνεται και λειτουργεί ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Συστήματος κατά τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2009/72 ΕΚ ιδίως το άρθρο 13 αυτής. Η ΑΔΜΗΕ Α.Ε διατηρεί την κυριότητα του ΕΣΜΗΕ. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει με την ίδια ως άνω απόφαση της ΡΑΕ να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα ώστε ο υποψήφιος διαχειριστής να συμμορφώνεται προς τις ακόλουθες απαιτήσεις:

(α) της παραγράφου 1 του άρθρου 110,

(β) ο υποψήφιος διαχειριστής να διαθέτει τους απαιτούμενους οικονομικούς, τεχνικούς, υλικούς και ανθρώπινους πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων του δυνάμει του άρθρου 94,

(γ) ο υποψήφιος διαχειριστής να συμμορφωθεί προς το δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Συστήματος υπό την εποπτεία της ΡΑΕ,

(δ) η ΑΔΜΗΕ ΑΕ με την ιδιότητά της ως κυρίας του ΕΣΜΗΕ να τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από την παράγραφο 5. Για τον σκοπό αυτό, η ΑΔΜΗΕ ΑΕ υποχρεώνεται να παρέχει στη ΡΑΕ τα σχέδια συμφωνιών με τον υποψήφιο διαχειριστή και κάθε άλλη συναφή οντότητα, και

(ε) ο υποψήφιος διαχειριστής να είναι σε θέση να τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από τον Κανονισμό (ΕΚ) 714/2009 συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς σε ευρωπαϊκό και περιφερειακό επίπεδο.

2. Εφόσον ο υποψήφιος διαχειριστής πληροί τις προϋποθέσεις της αμέσως προηγούμενης παραγράφου 1 και του άρθρου 114, εφαρμόζεται η διαδικασία πιστοποίησης, είτε του άρθρου 113 και του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009, είτε του άρθρου 114.

3. Κάθε Ανεξάρτητος Διαχειριστής Συστήματος που διορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου είναι υπεύθυνος για τη χορήγηση και τη διαχείριση της πρόσβασης τρίτων, συμπεριλαμβανομένης της είσπραξης τελών πρόσβασης, επιβαρύνσεων συμφόρησης, και πληρωμών στο πλαίσιο του μηχανισμού αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009, καθώς και για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του ΕΣΜΗΕ και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του ΕΣΜΗΕ να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση, με προγραμματισμό των αναγκαίων επενδύσεων. Για την ανάπτυξη του ΕΣΜΗΕ μεταφοράς, ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Συστήματος είναι υπεύθυνος για τον προγραμματισμό συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας αδειοδότησης, την κατασκευή και την έναρξη λειτουργίας νέας υποδομής. Για τον σκοπό αυτό, ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Συστήματος ενεργεί ως Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ΄ του παρόντος νόμου. Ο κύριος του ΕΣΜΗΕ δεν είναι υπεύθυνος για τη χορήγηση και τη διαχείριση πρόσβασης τρίτων ούτε και για τον προγραμματισμό των επενδύσεων.

5. Σε περίπτωση διορισμού Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, ο κύριος του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας:

(α) Συνεργάζεται με τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Συστήματος και συνδράμει στην εκπλήρωση των καθηκόντων του, παρέχοντας ιδίως κάθε σχετική πληροφορία.

(β) Χρηματοδοτεί τις επενδύσεις τις οποίες αποφασίζει ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Συστήματος και εγκρίνει η ΡΑΕ ή συμφωνεί στη χρηματοδότησή τους από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο τρίτο, συμπεριλαμβανομένου του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος. Η μορφή χρηματοδότησης των ως άνω έργων εγκρίνεται από τη ΡΑΕ μετά από διαβούλευση με τον κύριο και τους χρήστες του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29.

(γ) Παρέχει τα εχέγγυα για την κάλυψη των ευθυνών που ανακύπτουν από τη χρήση των παγίων στοιχείων του Συστήματος, με εξαίρεση τις ευθύνες που προκύπτουν κατά την άσκηση των καθηκόντων από μέρους του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος, και

(δ) παρέχει τα εχέγγυα για τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης των επεκτάσεων του Συστήματος, με εξαίρεση τις επενδύσεις για τις οποίες, σύμφωνα με το στοιχείο β΄, συμφώνησε να χρηματοδοτηθούν από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο μέρος, συμπεριλαμβανομένου του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος.

6. Η ΡΑΕ εποπτεύει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του κυρίου του ΕΣΜΗΕ, και λαμβάνει κάθε σχετικό μέτρο σε συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού για τη συμμόρφωση του κυρίου προς τις υποχρεώσεις αυτές.

Άρθρο 112
Ανεξαρτησία του Κυρίου του Συστήματος Μεταφοράς (Άρθρο 14 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Σε περίπτωση διορισμού Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 111, ο κύριος του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, εφόσον αποτελεί μέρος Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης, οφείλει να είναι ανεξάρτητος, τουλάχιστον ως προς τη νομική μορφή, την οργάνωση και τη λήψη των αποφάσεων, από άλλες δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με τη μεταφορά.

2. Προκειμένου να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του κυρίου του Συστήματος Μεταφοράς της παραγράφου 1, πρέπει να πληρούνται τα ακόλουθα:

(α) εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των παρα-

γράφων 2 ως και 9 του άρθρου 105, και

(β) ο κύριος του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης στο οποίο αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται για να αποκλείεται η μεροληπτική συμπεριφορά, και διασφαλίζει τη δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Το πρόγραμμα αυτό υπόκειται στην έγκριση της ΡΑΕ. Υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του υπεύθυνου συμμόρφωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 107.

3. Η ΡΑΕ με αποφάσεις της εφαρμόζει τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 14 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ για να διασφαλίζεται η πλήρης και αποτελεσματική συμμόρφωση του κυρίου του Συστήματος Μεταφοράς με την παράγραφο 2.

Άρθρο 113
Πιστοποίηση του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ

1. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ως υποψήφιος Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς του ΕΣΜΗΕ οφείλει να γνωστοποιήσει στη ΡΑΕ τη συμμόρφωσή της με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ και να αιτηθεί τη χορήγηση πιστοποίησης ως Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 19. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ υποχρεούται να υποβάλλει την αίτησή της προβαίνοντας σε κάθε αναγκαία ενέργεια προκειμένου να τηρηθούν η διαδικασία και οι προθεσμίες του Κανονισμού (ΕΚ) 714 /2009. Η αίτηση συνοδεύεται από κάθε απαραίτητο έγγραφο και στοιχεία και καταχωρείται στο μητρώο αιτήσεων της ΡΑΕ. Για τον σκοπό αυτό η ΡΑΕ δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες και υποδείξεις αναφορικά με τον τύπο και το περιεχόμενο της αίτησης. Η ΡΑΕ, εντός ταχθείσας προθεσμίας, δύναται να ζητήσει από τον υποψήφιο διαχειριστή κάθε πληροφορία ή στοιχείο σχετικά με την υποβληθείσα αίτηση.

2. Η ΡΑΕ δύναται να ζητήσει από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ κάθε πληροφορία σχετικά με την τήρηση των όρων του Κεφαλαίου Β΄ του παρόντος νόμου και να αιτηθεί με αιτιολογημένη απόφασή της τη λήψη μέτρων προς τον σκοπό συμμόρφωσης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ εντός ρητώς ταχθείσας προθεσμίας. Κατόπιν τεκμηριωμένης γνωστοποίησης από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ της συμμόρφωσής του με τις υποδείξεις της, η ΡΑΕ ενεργεί κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4.

3. Σε περίπτωση που επανειλημμένως η ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν συμμορφώνεται με τις υποδείξεις της σύμφωνα με την παράγραφο 2, η ΡΑΕ δύναται να λάβει τα μέτρα που προβλέπονται στις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 18.

4. Η ΡΑΕ εκδίδει απόφαση σχετικά με την αίτηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την κοινοποίησή της. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ τεκμαίρεται ως θετική, εφόσον η ΡΑΕ δεν εκφράσει αντιρρήσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 2, εντός της προθεσμίας του προηγουμένου εδαφίου. Η έγκριση της ΡΑΕ κοινοποιείται αμελλητί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες και στοιχεία.

5. Εντός δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης της ΡΑΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή γνωμοδοτεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009 προς τη ΡΑΕ για την πιστοποίηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ως Ανεξάρτητου Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς. Κατά την κατάρτιση της γνώμης της, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει τη γνώμη του Οργανισμού που συστήνεται με τον Κανονισμό (ΕΚ) 713/2009 σχετικά με την απόφαση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής. Στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία των δύο (2) μηνών παρατείνεται για δύο (2) περαιτέρω μήνες. Η απόφαση της ΡΑΕ τεκμαίρεται ως αποδεκτή, εφόσον η Επιτροπή δεν γνωμοδοτήσει εντός των ως άνω προθεσμιών.

6. Η ΡΑΕ εκδίδει την τελική απόφαση για την πιστοποίηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ως Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση της γνώμης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ή εντός δύο μηνών (2) από τη σιωπηρή αποδοχή της Επιτροπής. Η απόφαση της ΡΑΕ και η τυχόν γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ.

7. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ, εφόσον πιστοποιηθεί, γνωστοποιεί στη ΡΑΕ κάθε σχεδιαζόμενη συναλλαγή, εταιρική μεταβολή ή οποιοδήποτε γεγονός που ενδεχομένως καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση των όρων υπό τους οποίους χορηγήθηκε η πιστοποίηση.

8. Η ΡΑΕ παρακολουθεί τη διαρκή συμμόρφωση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ προς τα οριζόμενα στο άρθρο 101, και για το λόγο αυτό, τηρώντας την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, δύναται να ζητεί οποιαδήποτε πληροφορία και στοιχείο από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ και επιχειρήσεις που ασκούν κάποια από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου.

9. Η ΡΑΕ δύναται να εκκινεί οποτεδήποτε τη διαδικασία ελέγχου της εκπλήρωσης των κριτηρίων της πιστοποίησης και ιδίως:

(α) ύστερα από γνωστοποίηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ σύμφωνα με την παράγραφο 7,

(β) με δική της πρωτοβουλία, όταν περιέλθει σε γνώση της ότι σχεδιαζόμενη αλλαγή στον έλεγχο ή τρόπο λήψης αποφάσεων της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ενδέχεται να καταλήξει ή έχει συντελεσθεί παράβαση του άρθρου 101, ή

(γ) ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

10. Η ΡΑΕ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τηρούν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που τίθενται υπόψη τους κατά την διαδικασία πιστοποίησης του Διαχειριστή του Συστήματος.

Άρθρο 114
Πιστοποίηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ στην περίπτωση που ενδέχεται να ελέγχεται από πρόσωπα τρίτης χώρας (Άρθρο 11 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Σε περίπτωση που συνεπεία ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 110, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση κατά την οποία η ΑΔΜΗΕ ΑΕ ενδέχεται να τεθεί ή έχει ήδη τεθεί υπό τον έλεγχο προσώπου ή προσώπων από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες, η ΡΑΕ ειδοποιεί σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για τον σκοπό αυτό η ΡΑΕ δύναται να εκδίδει κατευθυντή-

ριες οδηγίες και υποδείξεις αναφορικά με τον τύπο και το περιεχόμενο της αίτησης πιστοποίησης.

2. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ γνωστοποιεί στη ΡΑΕ κάθε γεγονός που θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση του ελέγχου του ΕΣΜΗΕ ή του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

3. Στην περίπτωση της παραγράφου 1, η ΡΑΕ εκδίδει σχέδιο απόφασης σχετικά με την πιστοποίηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η ΡΑΕ απορρίπτει την πιστοποίηση, εάν αποδειχθεί:

(α) ότι η απόκτηση ελέγχου συνεπάγεται παράβαση των απαιτήσεων του άρθρου 9 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ και,

(β) ότι η χορήγηση της πιστοποίησης θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και της Κοινότητας. Κατά την εξέταση του θέματος αυτού, η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη:

(i) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Κοινότητας έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, με την Κοινότητα μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, στις οποίες διαλαμβάνονται ζητήματα ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού,

(ii) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ελλάδος έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας, τα οποία απορρέουν δυνάμει συμφωνιών που έχει συνάψει η Ελλάδα με τη χώρα αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμφωνίες αυτές συνάδουν με την κοινοτική νομοθεσία, και

(iii) άλλα συγκεκριμένα στοιχεία και περιστάσεις που αφορούν την υπόθεση και την οικεία τρίτη χώρα.

4. Η ΡΑΕ κοινοποιεί αμελλητί την απόφασή της στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες και στοιχεία που σχετίζονται με αυτή.

5. Η ΡΑΕ πριν εκδώσει την απόφασή της σχετικά με την πιστοποίηση, αιτείται τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με:

(α) τη συμμόρφωση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ προς τις απαιτήσεις του άρθρου 9 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ κατόπιν της αλλαγής του ελέγχου της, και,

(β) το ενδεχόμενο η χορήγηση της πιστοποίησης να θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης.

6. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κοινοποιεί τη γνώμη της εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης του αιτήματος της ΡΑΕ σύμφωνα με την παράγραφο 5. Κατά την κατάρτιση της γνώμης της, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει τη γνώμη του Οργανισμού, του οικείου κράτους - μέλους και των ενδιαφερόμενων μερών. Η δίμηνη προθεσμία παρατείνεται κατά δύο (2) μήνες κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου των ως άνω προθεσμιών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η απόφαση της ΡΑΕ τεκμαίρεται αποδεκτή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

7. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατά την εκτίμηση του κατά πόσον ο έλεγχος προσώπου ή προσώπων από την οικεία τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λαμβάνει υπόψη:

(α) τα συγκεκριμένα δεδομένα της περίπτωσης και της τρίτης χώρας ή των τρίτων χωρών για τις οποίες πρόκειται, και

(β) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ένωσης έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας ή τρίτων χωρών που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί μεταξύ μίας ή περισσότερων τρίτων χωρών και της Ένωσης και στις οποίες συμφωνίες διαλαμβάνονται, ζητήματα ασφάλειας του εφοδιασμού.

8. Η ΡΑΕ εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη των προθεσμιών που αναφέρονται στην παράγραφο 6 λαμβάνει απόφαση όσον αφορά στην πιστοποίηση. Κατά τη λήψη της απόφασής της, η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η ΡΑΕ δύναται να αρνηθεί την πιστοποίηση, εάν αυτή θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ελλάδος ή την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

9. Η απόφαση της ΡΑΕ και η γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μαζί με το αιτιολογικό της, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ.

10. Η ΡΑΕ διατηρεί το δικαίωμα να αρνηθεί την πιστοποίηση του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, σε περίπτωση που κατά την άσκηση του ελέγχου διαπιστώσει ότι διακυβεύεται η προστασία των έννομων συμφερόντων δημόσιας ασφάλειας της Ελλάδος σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία.

Άρθρο 115
Απαλλαγή από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης τρίτων και τις υποχρεώσεις ιδιοκτησιακού διαχωρισμού
(Άρθρο 17 Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009)

1. Αίτημα για την απαλλαγή τμήματος ή του συνόλου νέων διασυνδέσεων με συστήματα μεταφοράς άλλων χωρών, από την υποχρέωση ιδιοκτησιακού διαχωρισμού και από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε τρίτους, ιδίως μέσω υποβρυχίων καλωδίων, υποβάλλεται με την αίτηση χορήγησης Άδειας Κυριότητας και Διαχείρισης ή με την αίτηση τροποποίησης της Άδειας αυτής, λόγω επέκτασης υφιστάμενων διασυνδέσεων με συστήματα μεταφοράς ή με την αίτηση αύξησης της δυναμικότητάς τους.

2. Η απαλλαγή χορηγείται με απόφαση της ΡΑΕ, για ορισμένο χρόνο, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009.

Άρθρο 116
Διαφάνεια και τήρηση εμπιστευτικότητας

1. Ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς και ο Λειτουργός της Αγοράς οφείλουν να τηρούν την αρχή της διαφάνειας και να δημοσιεύουν έγκαιρα στην ιστοσελίδα τους όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την ενίσχυση του υγιούς ανταγωνισμού και την αποτελεσματική πρόσβαση στην αγορά και λειτουργία αυτής. Πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς και του Λειτουργού της Αγοράς, οι οποίες είναι δημοσιοποιήσιμες, κοινοποιούνται προς τρίτους χωρίς διακρίσεις. Η τήρηση της αρχής της διαφάνειας δεν θίγει την υποχρέωση εχεμύθειας ως

προς τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

2. Ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς και ο Λειτουργός της Αγοράς διαφυλάσσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που περιέρχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και αποτρέπουν, ιδίως, τη μεροληπτική κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις δραστηριότητες τους, οι οποίες ενδέχεται να παρέχουν αθέμιτα εμπορικά πλεονεκτήματα σε τρίτους. Δεν θεωρούνται ως εμπιστευτικού χαρακτήρα οι πληροφορίες που έχουν δημοσιοποιηθεί νομίμως, γενικές πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του Συστήματος και τους χρήστες ή τρίτους, καθώς και πληροφορίες που αφορούν ιστορικά στοιχεία και στατιστικά δεδομένα.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος νόμου και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, για τη διασφάλιση του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών απαγορεύεται ιδίως:

(α) κάθε κοινοποίηση εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών στην καθετοποιημένη επιχείρηση,

(β) η χρήση κοινών υπηρεσιών με την καθετοποιημένη επιχείρηση που είναι δυνατόν να επιφέρει παραβίαση του εμπορικού απορρήτου, όπως ιδίως κοινής νομικής υπηρεσίας, κοινών φορέων παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και κοινών ορκωτών ελεγκτών.

4. Σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 111 και 112, τις υποχρεώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 ως 3 υπέχει και ο κύριος του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

5. Σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το άρθρο 36 του παρόντος νόμου διοικητικές κυρώσεις. Με απόφαση του Διαχειριστή που εγκρίνεται από τη ΡΑΕ, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ τυποποιούνται οι όροι και η διαδικασία πληροφόρησης τρίτων και δημοσιοποίησης των στοιχείων παρακολούθησης της διαχείρισης και εκμετάλλευσης του Συστήματος Μεταφοράς, έτσι ώστε να διασφαλίζεται κατά τρόπο ενιαίο και συστηματικό η τήρηση της διαφάνειας, της εχεμύθειας, και της έγκυρης πληροφόρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΑΓΟΡΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 117
Ανεξάρτητος Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

1. Με την ολοκλήρωση της μεταφοράς των δραστηριοτήτων της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ, η ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ μετονομάζεται σε "ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕ και με διακριτικό τίτλο «ΛΑΓΗΕ ΑΕ», (εφεξής Λειτουργός Αγοράς), η οποία θα λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και θα διέπεται από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 και τις διατάξεις του παρόντος νόμου, προσαρμόζοντας αντίστοιχα το Καταστατικό της.

2. Σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στα άρθρα 118 και 119, η ΛΑΓΗΕ ΑΕ ασκεί τις δραστηριότητες που ασκούνταν από τη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, πλην εκείνων που κατά το άρθρο 99 μεταφέρονται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Τα πάγια στοιχεία που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, χρησιμοποιούνται στις παραμένουσες στη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ δραστηριότητες, παραμένουν σε αυτήν.

3. Το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να περιορίζει το ποσοστό συμμετοχής του στο Λειτουργό της Αγοράς. Η διαδικασία διάθεσης και το ύψος του εκάστοτε διατιθέμενου ποσοστού ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Άρθρο 118
Σκοπός – Αρμοδιότητες του Λειτουργού της Αγοράς

1. Ο Λειτουργός της Αγοράς εφαρμόζει τους κανόνες για τη λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδομένων πράξεων και ιδίως τον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό όπως αυτός καθορίζεται στη παράγραφο 2.

2. Στο πλαίσιο του παραπάνω σκοπού του, ο Λειτουργός της Αγοράς ασκεί, ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

(α) Διενεργεί τον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό, ως εξής:

(αα) Προγραμματίζει τις εγχύσεις ηλεκτρικής ενέργειας στο ΕΣΜΗΕ, καθώς και τις απορροφήσεις ηλεκτρικής ενέργειας σε αυτό, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(ββ) Υπολογίζει την Οριακή Τιμή Συστήματος.

(γγ) Εκκαθαρίζει τις συναλλαγές στο πλαίσιο του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού.

(β) Συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ.

(γ) Τηρεί ειδικό Μητρώο Συμμετεχόντων στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας και εγγράφει τους Συμμετέχοντες, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(δ) Παρέχει έγκαιρα και με κάθε πρόσφορο τρόπο στους Συμμετέχοντες στην Αγορά αυτή Ηλεκτρικής Ενέργειας τις απαραίτητες πληροφορίες για τη συμμετοχή τους στην Αγορά.

(ε) Αποφεύγει κάθε διάκριση μεταξύ των Συμμετεχόντων στην Αγορά Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας και εφαρμόζει κατά την παροχή των υπηρεσιών του διαφανή, αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια.

(στ) Συμμετέχει σε κοινές επιχειρήσεις, ιδίως με διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, καθώς και χρηματιστήρια ηλεκτρικής ενεργείας και άλλους ανάλογους φορείς, με στόχο τη δημιουργία περιφερειακών αγορών στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς ενέργειας.

(ζ) Εισπράττει από τους Συμμετέχοντες τέλη για τη διαχείριση και λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και τηρεί τους αναγκαίους λογαριασμούς, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(η) Συμμετέχει σε ενώσεις, οργανώσεις ή εταιρείες, μέλη των οποίων είναι λειτουργοί αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και χρηματιστήρια ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες έχουν σκοπό την επεξεργασία και διαμόρφωση κανόνων κοινής δράσης που συντείνουν, στο πλαίσιο της κοινοτικής νομοθεσίας, στη δημιουργία ενιαίας εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

(θ) Συνάπτει συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 που παράγονται από εγκαταστάσεις ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ, εφόσον οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδέονται στο Σύστημα είτε απευθείας είτε μέσω του Δικτύου, και καταβάλει τις πληρωμές που προβλέπονται στις συμβάσεις αυτές. Τα ποσά που καταβάλλονται στους αντισυμβαλλόμενους ανακτώνται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 143.

(ι) Διενεργεί τη διευθέτηση των χρηματικών συναλλαγών στο πλαίσιο του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού σε συνεργασία με τους Διαχειριστές του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ. Για τη διενέργεια της διευθέτησης των χρηματικών συναλλαγών, ο Λειτουργός της Αγοράς δύναται:

(αα) Να συστήνει ή να συμμετέχει σε εταιρείες με εξειδικευμένο σκοπό την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

(ββ) Να αναθέτει σε τρίτους, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ, την ως άνω διευθέτηση, ιδίως αναφορικά με τη διαχείριση και εκκαθάριση χρηματικών συναλλαγών και τη διαχείριση πιστωτικού και συναλλακτικού κινδύνου, στο πλαίσιο της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του δυνάμει του παρόντος άρθρου, ο Λειτουργός της Αγοράς διευκολύνει κατά κύριο λόγο την ολοκλήρωση της ενιαίας εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, και για τον σκοπό αυτό αναλαμβάνει κάθε αναγκαία ενέργεια, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται με τον παρόντα νόμο, προκειμένου να διασφαλίζεται η εφαρμογή των προβλέψεων του Κανονισμού 714/2009, της Οδηγίας 72/2009 και όλων των σχετικών κατευθύνσεων και αποφάσεων που εκδίδονται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Έως την ολοκλήρωση αφενός των διαδικασιών και υποδομών που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία της ΛΑΓΗΕ ΑΕ ως Λειτουργού της Αγοράς, καθώς και όλων των ενεργειών που απαιτούνται προκειμένου να είναι δυνατή η άσκηση των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται σε αυτήν, όπως αυτές προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες πράξεις, και αφετέρου των διαδικασιών και υποδομών που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ως Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, καθώς και όλων των ενεργειών που απαιτούνται προκειμένου να είναι δυνατή η άσκηση των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται σε αυτήν, όπως αυτές προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες πράξεις, η ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ που συστήθηκε με το άρθρο 14 του ν. 2773/1999, λειτουργεί την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και διαχειρίζεται το ΕΣΜΗΕ σύμφωνα με τις διατάξεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του ν. 2773/1999 και ιδίως του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας (Β΄ 655/2005) όπως ισχύει.

Άρθρο 119
Προσωπικό της ΛΑΓΗΕ ΑΕ

1. Το Προσωπικό της ΛΑΓΗΕ προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και για την πρόσληψή του έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2527/1997, όπως ισχύει.

2. Στο προσωπικό της ΛΑΓΗΕ ΑΕ που παραμένει σε αυτή μετά τον εταιρικό μετασχηματισμό της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, εφαρμόζονται, μετά από σχετική αίτησή του, που υποβάλλεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη λειτουργίας της ΛΑΓΗΕ ΑΕ, κατ' αναλογία οι ρυθμίσεις που διέπουν το μεταφερόμενο προσωπικό της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 103.

3. Για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την έναρξη λειτουργίας της ΛΑΓΗΕ ΑΕ και για τη διευκόλυνση της πλήρους ανάπτυξης των δικών της Υπηρεσιών, με σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ της ΑΔΜΗΕ ΑΕ και της ΛΑΓΗΕ ΑΕ, μπορεί να ρυθμίζονται τα σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις για την απασχόληση από τη ΛΑΓΗΕ ΑΕ προσωπικού της ΑΔΜΗΕ ΑΕ του οποίου η μισθοδοσία και οι ασφαλιστικές εισφορές βαρύνουν τη ΛΑΓΗΕ ΑΕ. Για τη διάθεση του προσωπικού αυτού λαμβάνεται υπόψη η βούλησή του και η προηγούμενη απασχόλησή του σε εργασίες αντίστοιχες με αυτές που πρόκειται να απασχοληθούν στην ΛΑΓΗΕ ΑΕ.

4. Κατά τη διάρκεια και για ένα (1) έτος μετά τη λήξη της θητείας τους, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΛΑΓΗΕ ΑΕ απαγορεύεται:

(α) Να είναι μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές, υπάλληλοι, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή μελετητές ή να απασχολούνται με ή χωρίς αμοιβή, με έμμισθη εντολή ή με οποιαδήποτε έννομη σχέση σε επιχείρηση, η οποία αναπτύσσει δραστηριότητα στους τομείς της παραγωγής ή της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Συνδεδεμένης με αυτήν εταιρείας.

(β) Να κατέχουν εταιρικά μερίδια ή μετοχές ή άλλες κινητές αξίες σε επιχειρήσεις που αναπτύσσουν δραστηριότητα στους τομείς της παραγωγής ή της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Συνδεδεμένης με αυτές εταιρείες και εν γένει να κατέχουν άμεσα ή έμμεσα συμμετοχή ή δικαιώματα ψήφου, ιδίως μέσω νομικών προσώπων ή μέσω συγγενών εξ αίματος σε ευθεία γραμμή έως τρίτου βαθμού και εκ πλαγίου ή εξ αγχιστείας έως δεύτερου βαθμού, στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο των επιχειρήσεων αυτών. Για το ίδιο ως άνω χρονικό διάστημα αναστέλλεται αυτοδίκαια η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου των εταιρικών μεριδίων ή μετοχών που κατέχουν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΛΑΓΗΕ κατά παράβαση της παρούσας διάταξης. Στην ως άνω απαγόρευση δεν εμπίπτει η έμμεση κατοχή μεριδίων ή μετοχών των επιχειρήσεων του πρώτου εδαφίου μέσω αμοιβαίων κεφαλαίων ή συνταξιοδοτικών προγραμμάτων.

Στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που παραβαίνουν τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου επιβάλλεται, με απόφαση της ΡΑΕ, πρόστιμο ύψους από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

5. Η ΛΑΓΗΕ ΑΕ δύναται να συνάπτει συμβάσεις κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ), μετά από απόφαση του πρύτανη και αιτιολογημένη γνώμη της συγκλήτου του οικείου ΑΕΙ, με Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ), μετά από απόφαση του προέδρου και αιτιολογημένη γνώμη της συνέλευσης των καθηγητών του οικείου ΤΕΙ και ερευνητικούς φορείς, καθώς και με εξειδικευμένους επιστήμονες και τεχνικούς με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην εκτέλεση έργων και την εκπόνηση μελετών για θέματα που εντάσσονται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

Άρθρο 120
Κώδικας Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας

1. Με τον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας καθορίζονται ιδίως οι οικονομικοί και οι τεχνικοί κανόνες που διέπουν τον προγραμματισμό και τις συναλλαγές οι οποίες αφορούν την εξυπηρέτηση του φορτίου ηλεκτρικής ενέργειας, υπό όρους καλής και ασφαλούς λειτουργίας του ΕΣΜΗΕ και των εγκαταστάσεων που συνδέονται με αυτό, καθώς και οι προϋποθέσεις δημιουργίας και οι κανόνες λειτουργίας βραχυχρόνιων και μακροχρόνιων αγορών ηλεκτρισμού.

2. Η λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, ο οποίος καταρτίζεται από το Λειτουργό της Αγοράς και υποβάλλεται στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης με τους χρήστες του Συστήματος και τους συμμετέχοντες στην Αγορά, και αφού προβεί σε τυχόν τροποποιήσεις και προσθήκες, εκδίδει με απόφασή της τον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Κώδικας τροποποιείται, είτε με πρωτοβουλία της ΡΑΕ, είτε κατόπιν αιτήματος του Λειτουργού ή τρίτων προσώπων που έχουν έννομο συμφέρον, κατ΄ εφαρμογή της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου.

3. Με τον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής ενέργειας ρυθμίζονται ιδίως:

(α) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι συνεργασίας μεταξύ του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ και του Λειτουργού της Αγοράς για την ομαλή λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας σε συνάρτηση με την αδιάκοπη, αξιόπιστη και οικονομικά αποδοτική λειτουργία του ΕΣΜΗΕ.

(β) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι ημερήσιου προγραμματισμού της κατανομής φορτίου στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής και στις Διασυνδέσεις, ιδίως σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ, σε από κοινού αποφάσεις Διαχειριστών Συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας όμορων χωρών, ή άλλα κείμενα και αποφάσεις των αρμοδίων Ευρωπαϊκών οργανισμών.

(γ) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι υπολογισμού της Οριακής Τιμής Συστήματος. Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι διευθέτησης από τον Λειτουργό της Αγοράς των πληρωμών για τις προγραμματισμένες εγχύσεις ηλεκτρικής ενέργειας στο ΕΣΜΗΕ και των χρεώσεων για τις προγραμματισμένες απορροφήσεις ηλεκτρικής ενέργειας από το ΕΣΜΗΕ.

(δ) Η χρονική περίοδος που λαμβάνεται ως βάση για τον ημερήσιο ενεργειακό προγραμματισμό της κατανομής φορτίου και τον υπολογισμό της Οριακής Τιμής του Συστήματος.

(ε) Το είδος, το ύψος και ο τρόπος παροχής εγγυήσεων ή άλλης ασφάλειας και καταβολής εισφορών από τους χρήστες του ΕΣΜΗΕ αναλογικά με την ενέργεια που απορροφούν από αυτό, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η κάλυψη των δαπανών του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ και του Λειτουργού της Αγοράς, σε περίπτωση τυχόν αδυναμίας των χρηστών να εκπληρώνουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις στο πλαίσιο του ημερήσιου ενεργειακού προγραμματισμού και της κατανομής φορτίου σε πραγματικό χρόνο.

(στ) Ο τρόπος και η διαδικασία δημοσίευσης των απαραίτητων πληροφοριών για τη συμμετοχή στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειαςκαι τη λειτουργία αυτής.

(ζ) Ο τρόπος και η διαδικασία προστασίας των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών των Συμμετεχόντων ιδίως κατά την συνεργασία του Λειτουργού της Αγοράς με τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ.

(η) Η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των Συμμετεχόντων στην Αγορά και του Λειτουργού της Αγοράς, που μπορεί να περιλαμβάνει και την υπαγωγή των διαφορών σε διαιτησία, η οποία διεξάγεται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37.

(θ) Κάθε άλλη ρύθμιση απαραίτητη για την εύρυθμη, διαφανή και αποδοτική λειτουργία της Αγοράς.

4. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού και κάθε άλλης αρμόδιας αρχής, η ΡΑΕ επιβάλλει ρυθμιστικά μέτρα που αποβλέπουν στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε αυτή. Τα μέτρα αυτά, τα οποία εξειδικεύονται στο Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, είναι δυνατόν να αφορούν ειδικές ρυθμίσεις αντιστάθμισης τυχόν δεσπόζουσας επιρροής στη σχετική αγορά, ειδικούς ρυθμιστικούς όρους και κανόνες με αντικείμενο τη διασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής σε αυτή, καθώς και ρυθμίσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της ρευστότητας της ίδιας αγοράς. Τα μέτρα του προηγούμενου εδαφίου αφορούν ιδίως τις προσφορές που προέρχονται από εγκαταστάσεις παραγωγής και οι οποίες οφείλουν να αντανακλούν τουλάχιστον το ελάχιστο μεταβλητό κόστος των εγκαταστάσεων αυτών, καθώς και τη θέσπιση μηχανισμών εικονικών εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής, δια των οποίων, είτε καθίσταται διαθέσιμη ορισμένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας, είτε παρέχεται πρόσβαση σε τμήμα του παραγωγικού δυναμικού για ορισμένο χρονικό διάστημα.

5. Υπολογισμοί και ειδικές εγκρίσεις, που προβλέπονται από τον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, αποφασίζονται από τη ΡΑΕ, μετά από γνώμη του Λειτουργού της Αγοράς και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Με απόφαση της ΡΑΕ εκδίδονται εγχειρίδια για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2.

Άρθρο 121
Συμβουλευτική Επιτροπή της ΑΔΜΗΕ ΑΕ

1. Με πρωτοβουλία της ΑΔΜΗΕ ΑΕ συστήνεται Συμβουλευτική Επιτροπή χρηστών του ΕΣΜΗΕ με σκοπό τη κατοχύρωση της διαφάνειας στο πλαίσιο της λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και της διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ. Για το λόγο αυτό, η Συμβουλευτική Επιτροπή παρακολουθεί σε μακροπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο επίπεδο τους εν λόγω τομείς, καθώς και την παροχή υπηρεσιών του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ προς τους χρήστες αυτού.

2. Με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από την υποβολή της γνώμης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ και κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, καθορίζεται η διαδικασία σύστασης και σύνθεσης της Συμβουλευτικής Επιτροπής, ο τρόπος λειτουργίας της, η διαδικασία επιλογής των μελών της, καθώς και η πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν τη λει-

τουργία της αγοράς και τη διαχείριση του ΕΣΜΗΕ.

3. Η Συμβουλευτική Επιτροπή υποβάλλει στη ΡΑΕ, στους Διαχειριστές του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ και στο Λειτουργό της Αγοράς, τακτικές εκθέσεις, καθώς και προτάσεις για τη λήψη νέων μέτρων ή την τροποποίηση της κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος εκδοθείσας νομοθεσίας, με στόχο τη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και ιδίως την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος, του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας και των σχετικών Εγχειριδίων.

4. Η Συμβουλευτική Επιτροπή, αποτελείται από τουλάχιστον δέκα (10) πρόσωπα, στα οποία μετέχουν εκπρόσωποι των Διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ, του Λειτουργού της Αγοράς, ενώσεις χρηστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ, καθώς και ενώσεις συμμετεχόντων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Η Συμβουλευτική Επιτροπή για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της, μπορεί να συνιστά ομάδες εργασίας με εξειδικευμένο αντικείμενο, στις οποίες είναι δυνατό να συμμετέχουν και πρόσωπα πέραν των ανωτέρω.

5. Στη Συμβουλευτική Επιτροπή και ειδικά για θέματα διαχείρισης της υδροηλεκτρικής παραγωγής και των ταμιευτήρων, συμμετέχουν και τα όργανα που είναι αρμόδια για τη διαχείριση των υδάτων, κατά τις διατάξεις του ν. 3199/2003 (Α΄ 280).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΔΙΑΝΟΜΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 122
Κυριότητα του Δικτύου Διανομής

1. Η κυριότητα του ΕΔΔΗΕ ανήκει αποκλειστικά στη ΔΕΗ ΑΕ. Για το σκοπό αυτό, με τον παρόντα νόμο, χορηγείται στη ΔΕΗ ΑΕ Άδεια Αποκλειστικότητας της κυριότητας του Δικτύου. Η άδεια αυτή καλύπτει και κάθε μελλοντική επέκταση του ΕΔΔΗΕ.

2. Οι όροι και περιορισμοί της άδειας της παραγράφου 1 καθορίζονται με απόφαση της ΡΑΕ. Με την άδεια αυτή εξειδικεύονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του κυρίου του ΕΔΔΗΕ, σε σχέση ιδίως με τα ακόλουθα:

(α) Την παραχώρηση της διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ στον Διαχειριστή αυτού.

(β) Το ρόλο και τις ευθύνες του έναντι του Διαχειριστή του Δικτύου, όσον αφορά στην άσκηση των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται σε αυτόν με τις διατάξεις του παρόντος.

(γ) Τη διασφάλιση του λογιστικού και του λειτουργικού διαχωρισμού των σχετικών με την κυριότητα του Δικτύου δραστηριοτήτων της ΔΕΗ ΑΕ, από τις λοιπές δραστηριότητες που ασκεί αυτή στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Η ΔΕΗ ΑΕ, ως κύριος του ΕΔΔΗΕ, υποχρεούται ιδίως να διασφαλίζει τη διάθεση των οικονομικών και κάθε άλλης φύσης πόρων που απαιτούνται από την πλευρά της υπό την παραπάνω ιδιότητα, όπως αυτοί καθορίζονται ειδικότερα με την απόφαση της παραγράφου 2, για την απρόσκοπτη υλοποίηση της ανάπτυξης του Δικτύου σύμφωνα με τον προγραμματισμό που εκπονεί ο Διαχειριστής του Δικτύου.

Άρθρο 123
Νομικός και λειτουργικός διαχωρισμός της δραστηριότητας Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Άρθρο 24 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Εντός οκτώ (8) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου η ΔΕΗ ΑΕ υποχρεούται να προβεί στο νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό της δραστηριότητας της διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ από τις λοιπές δραστηριότητες της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησής της, με την εισφορά του Κλάδου Διανομής στη θυγατρική της εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ΑΕ» (ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ).

2. Η απόσχιση του ως άνω κλάδου πραγματοποιείται με τη διαδικασία και τους όρους του παρόντος νόμου, των άρθρων 68 έως 79 του κ.ν. 2190/1920, καθώς και των άρθρων 1 έως και 5 του ν. 2166/1993 με αναλογική εφαρμογή των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στο άρθρο 98. Για τους σκοπούς του παρόντος ως Κλάδος Διανομής νοείται η ομώνυμη αυτόνομη οργανωμένη λειτουργική μονάδα Γενική Διεύθυνση Διανομής της ΔΕΗ ΑΕ μαζί με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Νησιών της ΔΕΗ ΑΕ, συμπεριλαμβανομένων των περιουσιακών στοιχείων της ΔΕΗ ΑΕ και των συναφών με αυτά απαιτήσεων και υποχρεώσεων, που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των ως άνω Μονάδων, με εξαίρεση τα ακίνητα και τα πάγια στοιχεία του Δικτύου Διανομής και του Δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

3. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποκαθίσταται, ανεξαρτήτως του χρόνου γενέσεώς τους, σε όλα εν γένει τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις έννομες σχέσεις της ΔΕΗ ΑΕ που αφορούν τον εισφερόμενο κλάδο, περιλαμβανομένων και αυτών που αφορούν τόσο το προσωπικό που συνταξιοδοτήθηκε προ της 31.12.2011 και απασχολούνταν στη δραστηριότητα του Κλάδου Διανομής όσο και το μεταφερόμενο κατά το άρθρο 125 προσωπικό, και απολαμβάνει των φορολογικών προνομίων και ατελειών που είχαν θεσπιστεί υπέρ της ΔΕΗ ΑΕ. Η μεταβίβαση αυτή εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή και από την ημερομηνία της καταχώρισης στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της σχετικής εγκριτικής απόφασης, η ΔΕΗ ΑΕ απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση έναντι οποιουδήποτε τρίτου, περιλαμβανομένου του Δημοσίου και των ασφαλιστικών ταμείων, ως προς τις οποίες υποκαθίσταται κατά τα ανωτέρω η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Ομοίως η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ απαλλάσσεται και από υποχρεώσεις, τίτλους ή δικαιώματα που τυχόν είναι αμεταβίβαστα, με νόμο ή σύμβαση, ή αφορούν τα πάγια των δικτύων που παραμένουν στην κυριότητα της ΔΕΗ ΑΕ. Οποιοσδήποτε λογιστικός ή φορολογικός χειρισμός διενεργήθηκε από τη ΔΕΗ ΑΕ που αφορά τον Κλάδο Διανομής και ενέχει μελλοντικά οφέλη ή βάρη, μεταφέρεται συνέπεια της απόσχισης στην ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ προς όφελος ή βάρος αυτής.

4. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, χωρίς να διακόπτονται βιαίως και να απαιτείται για τη συνέχιση ή την επανάληψή τους, οποιαδήποτε διατύπωση ή δήλωση εκ μέρους της.

5. Κάθε μορφής διοικητικές άδειες, εγκρίσεις και παραχωρήσεις που έχουν χορηγηθεί στη ΔΕΗ ΑΕ, σχετικά με τον εισφερόμενο Κλάδο Διανομής, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Όσον αφορά την ασφάλι-

ση των οχημάτων της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του π.δ. 764/1978.

6. Το μετοχικό κεφάλαιο της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ αυξάνεται λόγω της απορρόφησης, κατά το ποσό της λογιστικής αξίας του ως άνω εισφερόμενου κλάδου της ΔΕΗ ΑΕ. Με την ολοκλήρωση της απορρόφησης του Κλάδου Διανομής, θα εκδοθούν από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ νέες μετοχές που θα παραδοθούν στη ΔΕΗ ΑΕ. Οι μετοχές αυτές παρέχουν στη ΔΕΗ ΑΕ, το δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της απορροφώσας εταιρείας.

7. Αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων και των Γενικών Συνελεύσεων της εισφέρουσας και της απορροφώσας εταιρείας, που έχουν ήδη ληφθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου προς το σκοπό της συμμόρφωσης της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ με τις υποχρεώσεις διαχωρισμού της δραστηριότητας διανομής σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, καταλαμβάνονται από τις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου.

8. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 4 του ν. 1468/1950 (Α΄ 169), της παραγράφου 1 του άρθρου 36 και του άρθρου 37 του β.δ. της 28ης Ιανουαρίου 1951 (Α΄ 35), των άρθρων 12, 13 και 14 του α.ν. 1672/1951 (Α΄ 36) και των άρθρων του ν. 4483/1965 (Α΄ 118), όπως ισχύουν, καθώς και τα υφιστάμενα κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού φορολογικά, δικονομικά ή άλλα προνόμια ή δικαιώματα απαλλοτριώσεως ακινήτων, συστάσεως δουλειών, χρήσεως οδών, πλατειών, πεζοδρομίων, διέλευσης γραμμών ή καλωδίων ή διανοίξεως υπόγειων σηράγγων ή εκτελέσεως υπέργειων ή υπόγειων εργασιών, τοποθέτησης στύλων, εγκατάστασης υποσταθμών, που είναι αναγκαίες για την κατασκευή, συντήρηση, επισκευή, εκμετάλλευση, ανάπτυξη και διατήρηση της λειτουργικής και τεχνικής αρτιότητας του ΕΔΔΗΕ και εν γένει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και παροχή υπηρεσιών ή άσκηση δραστηριοτήτων κοινής ωφέλειας παραμένουν σε ισχύ και εφαρμόζονται αναλόγως και υπέρ της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

Άρθρο 124
Ανεξαρτησία του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ
(Άρθρο 26 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των διοικητικών οργάνων της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ δεν κατέχουν καμία επαγγελματική θέση ή ευθύνη, ούτε έχουν συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση και δεν λαμβάνουν οικονομικό όφελος ή παροχή, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με επιχείρηση ή φορέα του Ελληνικού Δημοσίου που δραστηριοποιείται στον τομέα παραγωγής, προμήθειας ή μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, ή με τη ΔΕΗ ΑΕ ή με οποιαδήποτε Συνδεδεμένη με αυτή επιχείρηση εκτός της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ή τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχο των παραπάνω επιχειρήσεων. Η αμοιβή των παραπάνω προσώπων, στην οποία περιλαμβάνονται οι πάσης φύσης αποδοχές και παροχές, δεν εξαρτάται από τις δραστηριότητες ή τα αποτελέσματα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ ή οποιουδήποτε μέρους της, πέραν των δραστηριοτήτων ή των αποτελεσμάτων της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα που ασκούν καθήκοντα εκπροσώπησης και διαχείρισης κατ' εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου και στα πρόσωπα που λογοδοτούν απευθείας σε αυτά για ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία, τη συντήρηση ή την ανάπτυξη του ΕΔΔΗΕ.

3. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου επιβάλλεται με απόφαση της ΡΑΕ πρόστιμο ύψους από 50.000 ευρώ ως 200.000 ευρώ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36.

4. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και των διοικητικών οργάνων της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ δύνανται να καταγγείλουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου, την πρόωρη λήξη της απασχόλησής τους στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της να παύσει μέλος του διοικητικού συμβουλίου και των διοικητικών οργάνων της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2.

5. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να διασφαλίζει τους αναγκαίους ανθρώπινους, τεχνικούς, υλικούς και οικονομικούς πόρους για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του ΕΔΔΗΕ και γενικότερα για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων του και την προσήκουσα εκτέλεση των καθηκόντων του. Τα αναγκαία για το σκοπό αυτό κεφάλαια και πόροι, καθορίζονται αποκλειστικά από την ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 6, ανεξάρτητα από την Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ΔΕΗ ΑΕ και από οποιοδήποτε μέρος της.

6. Με την Άδεια Αποκλειστικότητας της Κυριότητας του Δικτύου Διανομής, που χορηγείται κατά το άρθρο, καθορίζονται όροι και περιορισμοί σχετικά με την προστασία των οικονομικών δικαιωμάτων της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης ΔΕΗ ΑΕ, καθώς και των δικαιωμάτων εποπτείας επί της διαχείρισης της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, σε ότι αφορά την απόδοση επί των παραχωρούμενων κεφαλαίων. Οι παραπάνω όροι μπορούν να αφορούν ιδίως στο δικαίωμα της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης να εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και να θέτει γενικά όρια στο επίπεδο δανεισμού της. Σε κάθε περίπτωση, ουδέν μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ΔΕΗ ΑΕ επιτρέπεται να εμπλέκεται ή με οποιαδήποτε τρόπο να επηρεάζει την καθημερινή δραστηριότητα της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ή τις αποφάσεις της σχετικά με την κατασκευή ή την αναβάθμιση υποδομών του ΕΔΔΗΕ, στο βαθμό που αυτή δεν υπερβαίνει τους όρους του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της. Σε περίπτωση παραβίασης του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 36.

7. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ εκτελεί πρόγραμμα συμμόρφωσης, το οποίο αποσκοπεί στην αποφυγή τυχόν διακριτικής συμπεριφοράς, μεροληπτικών εταιρικών πρακτικών και στρέβλωσης του ανταγωνισμού κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Με το πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι υποχρεώσεις του προσωπικού και της διοίκησης της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και τα μέτρα που λαμβάνει η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ για την αποφυγή των παραπάνω, καθώς και για τη διασφάλιση της εκτέλεσης του προγράμματος συμμόρφωσης από το προσωπικό της, και ο τρόπος και τα μέσα για την παρακολούθηση της εκτέλεσης και τον έλεγχο της συμμόρφωσης της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ προς το εν λόγω πρόγραμμα, τον οποίο διενεργεί ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης που διορίζεται σύμφωνα με την παρ. 8. Για το σκοπό αυτό, με το πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται κανόνες, διαδικασίες και υποχρεώσεις του προσωπικού της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, σε ότι αφορά ιδίως:

(α) την υποχρέωση διαφύλαξης του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, καθώς

και την υποχρέωση παροχής ισότιμης πρόσβασης σε πληροφορίες που αφορούν τη δραστηριότητά της και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 127,

(β) τον καθορισμό και την διαβάθμιση κάθε πληροφορίας που εμπίπτει στις παραπάνω περιπτώσεις ή τον καθορισμό των κριτηρίων διαβάθμισής της, καθώς και τους κανόνες διαχείρισής της,

(γ) την υποχρέωση της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ να διασφαλίζει ότι στους χρήστες του ΕΔΔΗΕ επικοινωνούνται με σαφήνεια και κάθε λεπτομέρεια, άμεσα και έμμεσα, τα ακόλουθα:

(αα) ο διαχωρισμός της εταιρικής ταυτότητας της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και του αντικειμένου των υπηρεσιών που παρέχει, από τις λοιπές δραστηριότητες της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ και ιδίως από τις δραστηριότητες παραγωγής και προμήθειας,

(ββ) η υποχρέωση της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ να παρέχει τις υπηρεσίες της στους χρήστες του ΕΔΔΗΕ σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ανεξαρτήτως των συμβατικών τους σχέσεων με λοιπούς κατόχους αδειών του παρόντος νόμου και, ιδίως, χωρίς να τους δεσμεύει άμεσα ή έμμεσα σε σχέση με άλλα μέρη της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ,

(δ) την ενημέρωση του προσωπικού της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ για το πρόγραμμα συμμόρφωσης, τα μέτρα εφαρμογής του, τις συνέπειες που επισύρει η παραβίαση όρων του, καθώς και την εκπαίδευση για τη τήρησή του,

(ε) τη συγκέντρωση και καταγραφή στοιχείων, καθώς και την τήρηση αρχείου σχετικά με την εκτέλεση του προγράμματος συμμόρφωσης από τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης και από τη ΡΑΕ,

(στ) τη διασφάλιση της απρόσκοπτης πρόσβασης του Υπευθύνου Συμμόρφωσης στις εγκαταστάσεις της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και σε κάθε αναγκαίο στοιχείο και πληροφορία στο πλαίσιο των καθηκόντων ελέγχου της συμμόρφωσης με το πρόγραμμα.

Το πρόγραμμα συμμόρφωσης καταρτίζεται από τον υπεύθυνο συμμόρφωσης σε συνεργασία με την ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, εντός τριών (3) μηνών από το νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό της δραστηριότητας της Διανομής και υπόκειται στην έγκριση της ΡΑΕ, η οποία δύναται να επιβάλει συγκεκριμένες τροποποιήσεις του προγράμματος. Υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης.

8. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, εντός δύο (2) μηνών από την πρώτη συγκρότησή του, με την επιφύλαξη της έγκρισης της ΡΑΕ. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται αναλογικά και για τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης.

9. Η ΡΑΕ δύναται με απόφασή της να αρνηθεί την έγκριση του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης μόνο για λόγους έλλειψης ανεξαρτησίας ή επαγγελματικής επάρκειας, καθώς και να εντέλλει οποτεδήποτε την αντικατάσταση ήδη διορισμένου Υπεύθυνου Συμμόρφωσης για τους ίδιους λόγους, λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη και την επίδοση του τελευταίου κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να διασφαλίζει την απρόσκοπτη πρόσβαση του Υπευθύνου Συμμόρφωσης σε κάθε αναγκαίο στοιχείο και πληροφορία που τηρείται από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ή από οποιαδήποτε συνδεδεμένη με αυτόν εταιρεία, καθώς και την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις των παραπάνω επιχειρήσεων χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση, προκειμένου να ασκεί τα καθήκοντά του.

10. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης είναι αρμόδιος για:

(α) την παρακολούθηση της εκτέλεσης του Προγράμματος Συμμόρφωσης και τον έλεγχο της συμμόρφωσης της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ προς αυτό,

(β) την εκπόνηση ετήσιας έκθεσης και την κοινοποίησή της στην ΡΑΕ μέχρι την 31η Ιανουαρίου έκαστου έτους. Στην έκθεση, που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίησή της αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται για την εκτέλεση του Προγράμματος Συμμόρφωσης, αξιολογείται η επάρκεια και η εφαρμογή τους από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ως προς την επίτευξη των σκοπών του προγράμματος και διατυπώνονται προτάσεις του Υπευθύνου Συμμόρφωσης σχετικά με το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης και την εκτέλεσή του,

(γ) την υποβολή στη ΡΑΕ τριμηνιαίων αναφορών σε σχέση με την εκτέλεση του Προγράμματος Συμμόρφωσης,

(δ) τη γνωστοποίηση στη ΡΑΕ κάθε παράβασης ως προς την εφαρμογή του Προγράμματος Συμμόρφωσης, κατά το χρόνο που αυτή σημειώνεται, καθώς και την υποβολή προτάσεων για την άμεση λήψη μέτρων,

(ε) την υποβολή έκθεσης στη ΡΑΕ σε σχέση με τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ΔΕΗ ΑΕ και της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

Η ΡΑΕ αξιολογεί κατ' έτος το βαθμό ανεξαρτησίας της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και μπορεί να τροποποιήσει οποτεδήποτε με απόφασή της το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης επιβάλλοντας επιπλέον τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση διακριτικής συμπεριφοράς, μεροληπτικών πρακτικών και στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, σε όφελος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ ή επιχειρήσεων Συνδεδεμένων με αυτήν.

11. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να διασφαλίζει ότι τα εμπορικά της σήματα και οι επικοινωνιακές της πρακτικές δεν προκαλούν σύγχυση όσον αφορά τη χωριστή ταυτότητα του κλάδου προμήθειας της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ. Η ΡΑΕ με απόφασή της δύναται να επιβάλλει τη λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου για τη τήρηση της ως άνω υποχρέωσης.

Άρθρο 125
Προσωπικό της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ

1. Το προσωπικό της ΔΕΗ ΑΕ που απασχολείται με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας στην Γενική Διεύθυνση Διανομής της ΔΕΗ ΑΕ, καθώς και στη Διεύθυνση Διαχείρισης Νησιών της ΔΕΗ ΑΕ μεταφέρεται την 31.12.2011 στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Επίσης μεταφέρεται κατά την ίδια ως άνω ημερομηνία στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και το προσωπικό των Βασικών Οργανικών Κλιμακίων (ΒΟΚ) των Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών και Ανθρωπίνων Πόρων και Οργάνωσης, της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και των Βασικών Οργανικών Κλιμακίων (ΒΟΚ) που υπάγονται στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, (με την εξαίρεση του Κέντρου Ερευνών – Δοκιμών και Προτύπων), το οποίο υπηρετεί με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ή έμμισθης εντολής και απασχολείται για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων της εισφερόμενης Γενικής Διεύθυνσης Διανομής της ΔΕΗ ΑΕ. Επιπροσθέτως, μεταφέρεται προς ένταξη στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και το προ-

σωπικό που πρόκειται να προσληφθεί, βάσει της προκήρυξης 1/2007, για την κάλυψη αναγκών της Γενικής Διεύθυνσης Διανομής και της Διεύθυνσης Διαχείρισης Νησιών της ΔΕΗ ΑΕ. Η μεταφορά του προαναφερόμενου προσωπικού γίνεται κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής ρύθμισης νόμου, κανονισμού, διαιτητικής απόφασης, συλλογικής ή ατομικής σύμβασης εργασίας.

2. Για τη μεταφορά του ως άνω προσωπικού και τους όρους εργασίας του εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 178/2002 και διατηρούνται σε ισχύ τα προβλεπόμενα σχετικά με τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα σε νόμο, σε εφαρμοστέες Επιχειρησιακές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, στον Κανονισμό Κατάστασης Προσωπικού ΔΕΗ (ΚΚΠ/ΔΕΗ), στις εν γένει υφιστάμενες υπηρεσιακές ρυθμίσεις της ΔΕΗ ΑΕ και σε ατομική σύμβαση εργασίας. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωριστεί από τη ΔΕΗ ΑΕ, αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτή και δεν επιτρέπεται συνεπεία της παραπάνω μεταφοράς βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας.

3. Με απόφαση του Δ.Σ. της ΔΕΗ ΑΕ, που εκδίδεται εντός προθεσμίας 30 ημερών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου και αφού ληφθεί υπόψη η γνώμη της πλέον αντιπροσωπευτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης του προσωπικού της, καθορίζονται η διαδικασία και γενικά κάθε λεπτομέρεια για τη μεταφορά του ως άνω προσωπικού της ΔΕΗ ΑΕ στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

4. Για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την έναρξη λειτουργίας της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και για τη διευκόλυνση της πλήρους ανάπτυξης των δικών του Υπηρεσιών, η ΔΕΗ ΑΕ δύναται να υποστηρίζει τη λειτουργία της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ παρέχοντάς της υπηρεσίες, όπως ενδεικτικά τις υπηρεσίες υγείας και ασφάλειας εργαζομένων και νομικής υποστήριξης έναντι εύλογου ανταλλάγματος που θα καλύπτει το κόστος παροχής τους. Η παροχή υπηρεσιών από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ προς τη ΔΕΗ ΑΕ επιτρέπεται όσον αφορά τη σχέση που δημιουργεί η ιδιοκτησία των παγίων από τη ΔΕΗ ΑΕ σε συνδυασμό με την ανάληψη των εργασιών ανάπτυξης και εκμετάλλευσης των παγίων από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Η παροχή υπηρεσιών από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ προς τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ επιτρέπεται στα πλαίσια της ανάπτυξης και εκμετάλλευσης των σχετιζομένων εγκαταστάσεων, έναντι εύλογου ανταλλάγματος που θα ανταποκρίνεται στις συνθήκες της αγοράς. Πέραν των ανωτέρω, η παροχή υπηρεσιών μεταξύ της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και οποιουδήποτε ανταγωνιστικού μέρους της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ επιτρέπεται μόνο στα πλαίσια των ισότιμων σχέσεων που θα έχει η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ με όλους τους Παραγωγούς και Προμηθευτές της αγοράς.

5. Το προσωπικό της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ οφείλει να ενεργεί με αμεροληψία και να τηρεί τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, σε συμμόρφωση με τους όρους του Προγράμματος Συμμόρφωσης.

Άρθρο 126
Άδεια Διαχείρισης του Δικτύου Διανομής

1. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται, εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας απόσχισης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 123 του παρόντος νόμου, να λάβει Άδεια Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η οποία καλύπτει και κάθε μελλοντική επέκτασή του.

2. Η άδεια χορηγείται από τη ΡΑΕ και με αυτήν καθορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

(α) Οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ σχετικά με την παραχώρηση της διαχείρισης του Δικτύου σε αυτόν, καθώς και οι υποχρεώσεις και οι ευθύνες του Διαχειριστή του Δικτύου, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, έναντι του κυρίου του ΕΔΔΗΕ.

(β) Οι όροι και οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την άσκηση της δραστηριότητας διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(γ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις, καθώς και τα αναγκαία μέτρα διασφάλισης της ανεξαρτησίας, του λειτουργικού διαχωρισμού, της αμερόληπτης και μη διακριτικής συμπεριφοράς του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 127
Αρμοδιότητες του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ (Άρθρο 25 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ είναι υπεύθυνη για την ανάπτυξη, τη λειτουργία και τη συντήρηση, υπό οικονομικούς όρους του ΕΔΔΗΕ ώστε να διασφαλίζεται η αξιόπιστη, αποδοτική και ασφαλής λειτουργία του, καθώς και η μακροπρόθεσμη ικανότητά του να ανταποκρίνεται σε εύλογες ανάγκες ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον, και την ενεργειακή αποδοτικότητα, καθώς και για τη διασφάλιση, κατά τον πλέον οικονομικό, διαφανή, άμεσο και αμερόληπτο τρόπο, της πρόσβασης των χρηστών στο ΕΔΔΗΕ, προκειμένου να ασκούν τις δραστηριότητές τους, σύμφωνα με την Άδεια Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ που της χορηγείται κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου και σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

2. Πέραν των όσων ορίζονται στην Άδεια Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ο Διαχειριστής υποχρεούται ειδικότερα να διασφαλίζει:

(α) Την αξιοπιστία και την ασφάλεια του ΕΔΔΗΕ, λαμβάνοντας παραλλήλως κατάλληλα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

(β) Τη διατήρηση τεχνικά άρτιου και οικονομικά αποδοτικού ΕΔΔΗΕ.

(γ) Την τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών και απαιτήσεων σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του Δικτύου και να μεριμνά για την επίτευξη των στόχων απόδοσης για τη δραστηριότητα της Διανομής, όσον αφορά μεταξύ άλλων στις απώλειες, στην αξιοπιστία τροφοδότησης, στην ποιότητα τάσης και στην ποιότητα εξυπηρέτησης των Πελατών, όπως καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(δ) Την πρόσβαση στο ΕΔΔΗΕ των κατόχων αδειών Παραγωγής, καθώς και των Παραγωγών που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης της, των προμηθευτών και των Πελατών, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα τιμολόγια που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(ε) Διασφαλίζει τη σύνδεση με το ΕΔΔΗΕ όσων το ζητούν σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα τιμολόγια που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(στ) Διασφαλίζει την προμήθεια, εγκατάσταση, συντήρηση, καλή λειτουργία και αντικατάσταση των μετρητικών διατάξεων που εγκαθίστανται στο ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ,

του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ και τους όρους της Άδειας Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, καθώς και τη συλλογή των σχετικών μετρήσεων.

(ζ) Παρέχει στους χρήστες του ΕΔΔΗΕ και στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο Δίκτυο, όπως αυτές καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(η) Απέχει από κάθε διάκριση μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του ΕΔΔΗΕ και ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

(θ) Συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του Συστήματος, τον Διαχειριστή Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ) και με τους Διαχειριστές Κλειστών Δικτύων Διανομής για την κατάρτιση και εφαρμογή κατάλληλων πρωτοκόλλων επικοινωνίας και συνεργασίας, ώστε να διασφαλίζεται η καλή και απρόσκοπτη λειτουργία των δικτύων ευθύνης τους, η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και η λειτουργία της αγοράς.

(ι) Σχεδιάζει, προγραμματίζει και διασφαλίζει την υλοποίηση της ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ, εξετάζοντας τη δυνατότητα λήψης μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας/διαχείρισης της ζήτησης ή/και τη δυνατότητα αποκεντρωμένης παραγωγής που θα μπορούσαν να υποκαταστήσουν την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης υποδομών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 141 ή άλλης διάταξης που καθορίζει υποχρέωση κοινοποίησης πληροφοριών, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που περιέρχονται σε γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Οι κοινοποιούμενες πληροφορίες σχετικά με τις δικές του δραστηριότητες, που ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα, διατίθενται χωρίς διακρίσεις σε όλους τους χρήστες του Δικτύου Διανομής.

4. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ δημοσιοποιεί τη μεθοδολογία υπολογισμού των χρεώσεων σύνδεσης στο Δίκτυο, τις μοναδιαίες τιμές κόστους και κάθε αναγκαία πληροφορία για τον τρόπο υπολογισμού των χρεώσεων σύνδεσης στο Δίκτυο. Τα σχετικά τιμολόγια εγκρίνονται από τη ΡΑΕ σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 140.

5. Για την παραχώρηση της διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ καταβάλλει ετήσιο αντάλλαγμα στον κύριο του ΕΔΔΗΕ, που εγκρίνεται από τη ΡΑΕ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22.

Άρθρο 128
Κώδικας Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ
(Άρθρο 41 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Η διαχείριση του ΕΔΔΗΕ διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, ο οποίος καταρτίζεται από τη ΔΕΔΔΗΕ, που υποβάλλει τη γνώμη της στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης και αφού προβεί σε τυχόν τροποποιήσεις και προσθήκες, εκδίδει με απόφασή της το τελικό κείμενο του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, το οποίο δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Κώδικας τροποποιείται, είτε με πρωτοβουλία της ΡΑΕ, είτε κατόπιν αιτήματος της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ή τρίτων προσώπων που έχουν έννομο συμφέρον, κατ΄ εφαρμογή της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου.

2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης του Δικτύου καθορίζονται:

(α) Τεχνικές προδιαγραφές και απαιτήσεις σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του ΕΔΔΗΕ και στόχοι απόδοσης για τη δραστηριότητα της Διανομής, ιδίως όσον αφορά τις απώλειες, την αξιοπιστία τροφοδότησης, την ποιότητα τάσης και την ποιότητα εξυπηρέτησης των Πελατών.

(β) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα τιμολόγια, σύμφωνα με τα οποία η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να παρέχει πρόσβαση στο ΕΔΔΗΕ, στους κατόχους άδειας παραγωγής ή τους παραγωγούς που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης αυτής, στους Προμηθευτές και στους Πελάτες, διασφαλίζοντας την πρόσβαση των δικαιουμένων στο ΕΔΔΗΕ κατά τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των χρηστών και των κατηγοριών χρηστών του ΕΔΔΗΕ. Για τον σκοπό αυτό, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται ιδίως να τηρεί πρωτόκολλο σχετικά με τις αιτήσεις σύνδεσης, το οποίο και δημοσιοποιεί.

(γ) Αντικειμενικά τεχνοοικονομικά κριτήρια και προϋποθέσεις, καθώς και η διαδικασία προσωρινής άρνησης της σύνδεσης στο ΕΔΔΗΕ, η οποία επιτρέπεται μόνο για λόγους εξάντλησης της ικανότητας φόρτισης και αιτιολογείται επαρκώς. Τα στοιχεία τα οποία η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να παρέχει στους αιτούντες σε περίπτωση προσωρινής άρνησης σύνδεσης, σχετικά με δυνατότητες μελλοντικής εξυπηρέτησης του αιτήματός τους, όπως τυχόν προγραμματιζόμενη ή σχεδιαζόμενη ανάπτυξη του ΕΔΔΗΕ που θα επιτρέψει τη σύνδεσή τους και το χρόνο υλοποίησής της, επέκταση ή/και ενίσχυση του ΕΔΔΗΕ που θα επέτρεπε τη σύνδεση τους, καθώς και το σχετικό κόστος και τον απαιτούμενο χρόνο για την υλοποίησή της, δυνατότητες ομαδοποίησης εκκρεμών αιτήσεων σύνδεσης για τον επιμερισμό του κόστους της απαιτούμενης ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ. Η παροχή των παραπάνω στοιχείων μπορεί να γίνεται έναντι χρέωσης, το ύψος της οποίας προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 140.

(δ) Η προθεσμία, εντός της οποίας η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να αποφασίζει αιτιολογημένα για τις αιτήσεις σύνδεσης και να ενημερώνει τους αιτούντες.

(ε) Οι τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού και λειτουργίας του εξοπλισμού των εγκαταστάσεων των Πελατών και των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες συνδέονται στο ΕΔΔΗΕ.

(στ) Οι προδιαγραφές των μετρητών, η διαδικασία εγκατάστασης και ελέγχου των μετρητών και διαχείρισης των μετρήσεων, η κυριότητα των μετρητικών δεδομένων και οι σχετικές ευθύνες, οι κανόνες παροχής στοιχείων και ανταλλαγής δεδομένων σχετικά με τις μετρήσεις και την εκκαθάριση, ώστε να διασφαλίζεται η ακρίβεια, η διαφάνεια, η απρόσκοπτη άσκηση του δικαιώματος επιλογής προμηθευτή, η πρόσβαση όσων έχουν έννομο συμφέρον στα δεδομένα ατελώς, η δυνατότητα διαχείρισης του φορτίου και του εντοπισμού βλαβών του ΕΔΔΗΕ.

(ζ) Οι συμβατικές σχέσεις μεταξύ της ΔΕΔΔΗΕ και των Χρηστών του ΕΔΔΗΕ και οι σχετικές δεσμεύσεις του, καθώς και οι ποινικές ρήτρες που καταπίπτουν σε περίπτωση μη τήρησης διατάξεων του Κώδικα, σε σχέση ιδίως με την ποιότητα υπηρεσιών.

(η) Οι διαδικασίες και οι όροι ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ, λαμβανομένων υπόψη ιδίως της εξέλιξης της ζήτησης, των αναγκών σύνδεσης νέων Χρηστών, των αναγκών βελτίωσης της αποδοτικότητας, της ασφάλειας λειτουρ-

γίας και της ποιότητας υπηρεσιών του ΕΔΔΗΕ, της εφαρμογής νέων τεχνολογιών και ενιαίων, κατά το δυνατόν, προδιαγραφών και της προστασίας του περιβάλλοντος. Οι βασικοί άξονες ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ σε χρονικό ορίζοντα από τρία έως επτά έτη καθορίζονται με το Σχέδιο Ανάπτυξης του Δικτύου, το οποίο καταρτίζεται από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και εγκρίνεται με απόφαση της ΡΑΕ. Έργα επέκτασης του ΕΔΔΗΕ λόγω σύνδεσης εκτελούνται νομίμως, ακόμη και εάν δεν έχουν προβλεφθεί στο εγκεκριμένο Σχέδιο Ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ.

(θ) Ο καθορισμός των χρεώσεων σύνδεσης με το ΕΔΔΗΕκαι χρήσης αυτού, ο τρόπος και τα κριτήρια υπολογισμού των χρεώσεων αυτών, λαμβανομένων υπόψη:

(αα) της απόδοσης της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, κατά τομέα δραστηριότητας και

(ββ) του Σχεδίου Ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ.

(ι) Οι διαδικασίες έκδοσης τιμολογίων και τήρησης λογαριασμών από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και οι διαδικασίες εκκαθάρισης των λογαριασμών.

(ια) Η διαδικασία αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων, σχετικά με τη λειτουργία του ΕΔΔΗΕ.

(ιβ) Οι διαδικασίες εφαρμογής μέτρων διαχείρισης της ζήτησης και εξοικονόμησης ενέργειας.

(ιγ) Η διαδικασία έκδοσης εσωτερικών τεχνικών οδηγιών για την τήρηση του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(ιδ) Ο τρόπος με τον οποίο η ΕΔΔΗΕ ΑΕ παρακολουθεί την εξέλιξη της ζήτησης και την απόδοση του ΕΔΔΗΕ και της δραστηριότητας της Διανομής και η υποχρέωσή του για την υποβολή σχετικών εκθέσεων στη ΡΑΕ κατά τακτά χρονικά διαστήματα.

(ιε) Ο τύπος και το περιεχόμενο των συμβάσεων σύνδεσης Χρηστών με το ΕΔΔΗΕ.

(ιστ) Κάθε άλλη λεπτομέρεια, απαραίτητη για τη ρύθμιση του τρόπου Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

3. Με απόφαση της ΡΑΕ μετά από εισήγηση της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ θεσπίζονται τα εγχειρίδια εφαρμογής του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η έκδοση των οποίων προβλέπεται στον εν λόγω Κώδικα.

4. Ρυθμίσεις, υπολογισμοί και ειδικές εγκρίσεις, που απαιτούνται για την εφαρμογή του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, αποφασίζονται από τη ΡΑΕ μετά από γνώμη της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ ρυθμίζονται με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

Άρθρο 129
Αρμοδιότητες της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ όσον αφορά στη διαχείριση ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών

1. Η διαχείριση των ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, που περιλαμβάνει τη διαχείριση της παραγωγής, τη λειτουργία της αγοράς και των συστημάτων των νησιών αυτών, διενεργείται από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας απόσχισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 123, να λάβει άδεια Διαχείρισης ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Η άδεια αυτή χορηγείται από τη ΡΑΕ, μετά από αίτηση της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και με αυτήν καθορίζονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

(α) οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ σχετικά με την άσκηση της δραστηριότητας αυτής,

(β) οι όροι και οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής,

(γ) τα αναγκαία μέτρα διασφάλισης της αμερόληπτης και χωρίς διακρίσεις συμπεριφοράς της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ έναντι των Παραγωγών και Προμηθευτών της.

2. Πέραν των προβλεπομένων στην Άδεια Διαχείρισης της παραγράφου 1, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να:

(α) Παρακολουθεί και μεριμνά για την αξιόπιστη, οικονομικά αποδοτική και ασφαλή λειτουργία των μονάδων παραγωγής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, λαμβάνοντας παραλλήλως τα κατάλληλα μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων στο περιβάλλον.

(β) Μεριμνά για την ανάπτυξη, την τεχνική αρτιότητα και την οικονομικότητα της παραγωγής στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, για την εξυπηρέτηση της ζήτησης.

(γ) Απέχει από κάθε διάκριση μεταξύ των παραγωγών των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και ιδίως, από διακρίσεις υπέρ των Συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

(δ) Συντάσσει μέχρι την 31η Μαρτίου εκάστου έτους, προγράμματα ανάπτυξης της παραγωγής για τα Απομονωμένα Μικροδίκτυα, τα οποία εγκρίνονται από τη ΡΑΕ και τεκμηριωμένο απολογισμό. Στα προγράμματα αυτά περιλαμβάνονται εκτιμήσεις, που αφορούν στην εξέλιξη της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας και στη διαθεσιμότητα του υφιστάμενου δυναμικού παραγωγής, πρόγραμμα αντικατάστασης του υφιστάμενου δυναμικού παραγωγής και εγκατάστασης νέου δυναμικού παραγωγής, πρόγραμμα διασύνδεσης με άλλο Μη Διασυνδεδεμένο Νησί. Οι εκτιμήσεις για την εξέλιξη της ζήτησης φορτίου περιλαμβάνουν πρόγραμμα εξοικονόμησης ενέργειας και μέτρα διαχείρισης της ζήτησης φορτίου. Με απόφαση της ΡΑΕ καθορίζεται η χρονική περίοδος που καλύπτουν τα προγράμματα αυτά, η οποία δεν μπορεί να είναι ανώτερη των επτά (7) ετών. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και ο τρόπος δημοσίευσης των προγραμμάτων.

(ε) Συντάσσει μέχρι την 31η Μαρτίου εκάστου έτους για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά καταστάσεις, στις οποίες παραθέτει τις εκτιμήσεις του σχετικά με το δυναμικό παραγωγής που ενδέχεται να συνδεθεί με το ΕΔΔΗΕ, την ανάγκη διασύνδεσης με άλλο Μη Διασυνδεδεμένο Νησί ή Απομονωμένο Μικροδίκτυο και με τη ζήτηση της ηλεκτρικής ενέργειας. Με απόφαση της ΡΑΕ καθορίζεται η χρονική περίοδος που καλύπτουν οι εκτιμήσεις αυτές, η οποία δεν μπορεί να είναι ανώτερη των επτά (7) ετών. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και ο τρόπος δημοσίευσης των εκτιμήσεων.

(στ) Μεριμνά ώστε να εξασφαλίζονται οι αναγκαίοι χώροι για την εγκατάσταση νέου δυναμικού παραγωγής, για την επέκταση του υφιστάμενου δυναμικού ή στοιχείων ενίσχυσης και επέκτασης του ΕΔΔΗΕ στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά και Απομονωμένα Μικροδίκτυα.

(ζ) Συνάπτει συμβάσεις με τους κατόχους των αδειών για τη έγχυση και απορρόφηση ενέργειας και την παροχή Επικουρικών Υπηρεσιών στο δίκτυο διανομής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και την αμοιβή των παραγωγών της ενέργειας αυτής και τηρεί τους απαραίτητους λογαριασμούς για την αμοιβή των παραγωγών αυτών, τη χρέωση των Πελατών και των Προμηθευτών για την απορρόφηση ενέργειας, καθώς και για τις λοιπές χρεώσεις και πιστώσεις των ειδικών λογαριασμών, που καθορίζονται στην κείμενη νομοθεσία, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(η) Συνάπτει συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που παράγονται από εγκαταστάσεις ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006, εφόσον οι εγκαταστάσεις παραγωγής συνδέονται με το δίκτυο διανομής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και καταβάλλει τις πληρωμές που προβλέπονται στις συμβάσεις αυτές. Τα ποσά που καταβάλλονται στους αντισυμβαλλόμενους ανακτώνται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 143.

Άρθρο 130
Κώδικας Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών

1. Η διαχείριση της παραγωγής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Ο Κώδικας αυτός καταρτίζεται από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και υποβάλλεται στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, και αφού προβεί σε τυχόν τροποποιήσεις και προσθήκες, εκδίδει με απόφασή της το τελικό κείμενο του Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, το οποίο δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Κώδικας τροποποιείται, είτε με πρωτοβουλία της ΡΑΕ, είτε κατόπιν αιτήματος της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ή τρίτων προσώπων που έχουν έννομο συμφέρον, κατ΄ εφαρμογή της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου.

2. Με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών καθορίζονται ειδικότερα:

(α) Τα κριτήρια που εφαρμόζει η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ για την κατανομή φορτίου στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής. Για τον καθορισμό των κριτηρίων λαμβάνονται, μεταξύ άλλων, υπόψη:

(αα) Ο προγραμματισμός εγχύσεων και απορροφήσεων ηλεκτρικής ενέργειας στο δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, για δεδομένη χρονική περίοδο. Τον προγραμματισμό καταρτίζει η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, κατά το αποτέλεσμα της οικονομικής ιεράρχησης των δηλώσεων διαθεσιμότητας για έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες παραγωγής, με βάση το μεταβλητό κόστος των μονάδων αυτών.

(ββ) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των διαθέσιμων εγκαταστάσεων παραγωγής.

(γγ) Οι τεχνικοί περιορισμοί του ηλεκτρικού συστήματος των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(β) Ο τρόπος, η έκταση, οι όροι και οι προϋποθέσεις, σύμφωνα με τους οποίους, κατά την κατανομή του φορτίου στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ δίνει προτεραιότητα στις εγκαταστάσεις παραγωγής οι οποίες χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και στις εγκαταστάσεις συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 3468/2006.

(γ) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι διευθέτησης, από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, των πληρωμών για τις προγραμματισμένες εγχύσεις ηλεκτρικής ενέργειας στο δίκτυο διανομής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, καθώς και των πληρωμών για τη διαθεσιμότητα των εγκαταστάσεων παραγωγής. Για τις ανωτέρω πληρωμές δεν λαμβάνεται υπόψη η προσφερθείσα τιμή παραγωγής:

(αα) Από εγκαταστάσεις στις οποίες παρέχεται προτεραιότητα κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(ββ) Από εγκαταστάσεις οι οποίες εντάσσονται στο δίκτυο διανομής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών με αποκλειστικό σκοπό την κάλυψη των αναγκών αυτού.

(δ) Η μέθοδος υπολογισμού και ο τρόπος μέτρησης από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ των Αποκλίσεων Παραγωγής - Ζήτησης, σε δεδομένη χρονική περίοδο. Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι διευθέτησης των Αποκλίσεων Παραγωγής - Ζήτησης, μεταξύ των κατόχων άδειας παραγωγής και προμήθειας. Η ανωτέρω διευθέτηση γίνεται κατά τρόπο ώστε να προάγεται η διαθεσιμότητα των εγκαταστάσεων παραγωγής, το κόστος να επιμερίζεται σε αυτούς που προκαλούν τις αποκλίσεις, η τιμή να βασίζεται σε κοστολογικά στοιχεία λειτουργίας των εγκαταστάσεων παραγωγής και το συνολικό κόστος να ελαχιστοποιείται.

(ε) Η χρονική περίοδος που λαμβάνεται ως βάση από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ για την κατανομή του φορτίου, τον υπολογισμό και τη διευθέτηση των αποκλίσεων παραγωγής - ζήτησης.

(στ) Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία επιβολής κυρώσεων και η παροχή κινήτρων από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ για τη διατήρηση ασφαλών περιθωρίων προσφορών ισχύος, τη διαθεσιμότητα επαρκούς ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και την εύρυθμη λειτουργία του προγραμματισμού εγχύσεων και της κατανομής φορτίου.

(ζ) Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία που οφείλει να ακολουθεί τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ για τη σύναψη συμβάσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 2ζ του άρθρου 129 και οι όροι των αντίστοιχων συμβάσεων.

(η) Η μεθοδολογία υπολογισμού της αμοιβής των μονάδων παραγωγής. Με απόφαση της ΡΑΕ μπορούν να καθορίζονται αριθμητικές τιμές των παραμέτρων της μεθοδολογίας αυτής.

(θ) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι διευθέτησης, από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, των χρεώσεων των προμηθευτών και πελατών για την απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από το δίκτυο διανομής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(ι) Το είδος, το ύψος και ο τρόπος παροχής εγγυήσεων ή άλλης ασφάλειας και καταβολής εισφορών από τους Χρήστες του δικτύου διανομής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών αναλογικά με την ενέργεια που απορροφούν από αυτό, κατά τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η κάλυψη των δαπανών της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, σε περίπτωση τυχόν αδυναμίας των Χρηστών να εκπληρώνουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις στο πλαίσιο της λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά.

(ια) Ο τρόπος και η διαδικασία δημοσίευσης των απαραίτητων πληροφοριών για την συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και για την εύρυθμη και χωρίς διακρίσεις λειτουργία της.

(ιβ) Οι διαδικασίες επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά και της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

(ιγ) Οι υποχρεώσεις προσκόμισης εγγυήσεων διαθεσιμότητας επαρκούς ισχύος που πρέπει να πληρούνται για την απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από το δίκτυο διανομής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και ο τρόπος εκπλήρωσης των υποχρεώσεων αυτών, ιδίως μέσω συμβάσεων.

(ιδ) Ο τύπος και το κατ' ελάχιστο περιεχόμενο των συμβάσεων σύνδεσης σταθμών παραγωγής με το δίκτυο διανομής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

(ιε) Οι τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού και λειτουργίας του εξοπλισμού των εγκαταστάσεων των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες συνδέονται στο δίκτυο διανομής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(ιστ) Οι διαδικασίες έκδοσης τιμολογίων και τήρησης λογαριασμών από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, καθώς και οι διαδικασίες εκκαθάρισης των λογαριασμών.

(ιζ) Η διαδικασία αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων, σχετικά με τη λειτουργία των ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(ιη) Κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη ρύθμιση του τρόπου Διαχείρισης των Ηλεκτρικών Συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

3. Ρυθμίσεις, υπολογισμοί και ειδικές εγκρίσεις που απαιτούνται για την εφαρμογή του Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών καθορίζονται με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από γνώμη της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του ανωτέρω Κώδικα καθορίζονται με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

4. Η ΔΕΗ ΑΕ οφείλει να τηρεί χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες της παραγωγής και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 141. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ τηρεί χωριστούς λογαριασμούς για τη δραστηριότητα διαχείρισης του δικτύου διανομής για τα Απομονωμένα Μικροδίκτυα και τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά.

Άρθρο 131
Διαχείριση Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ) - Κλειστά Δίκτυα Διανομής (Άρθρο 28 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Οι γραμμές διανομής μέσης και χαμηλής τάσης και οι εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκονται εντός των ορίων του ακινήτου που περιγράφεται στις διατάξεις του Άρθρου Πρώτου του ν. 2338/1995 (Α΄ 202) και οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου κατασκευάζονται, αναπτύσσονται και τίθενται σε λειτουργία από την εταιρεία «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ», καθώς και οι μελλοντικές επεκτάσεις αυτών εντός της ίδιας έκτασης, αποτελούν το Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δίκτυο ΔΑΑ) και δεν εντάσσονται στο ΕΔΔΗΕ, κατά την έννοια του άρθρου 2.

2. Στην εταιρεία «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ» χορηγείται, με το νόμο αυτόν, άδεια αποκλειστικής διαχείρισης του Δικτύου ΔΑΑ (Διαχειριστής Δικτύου ΔΑΑ). Ο Διαχειριστής Δικτύου ΔΑΑ είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία του Δικτύου ΔΑΑ, καθώς και για τον προγραμματισμό και τη διασφάλιση της συντήρησης και της ανάπτυξης αυτού σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές και τις σχετικές διατάξεις του ν. 2338/1995, ο Διαχειριστής Δικτύου ΔΑΑ είναι αρμόδιος ιδίως να:

(α) Διασφαλίζει την αξιοπιστία και ασφάλεια του Δικτύου ΔΑΑ, λαμβάνοντας παραλλήλως τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

(β) Διασφαλίζει τη διατήρηση τεχνικά άρτιου και οικονομικά αποδοτικού Δικτύου ΔΑΑ.

(γ) Διασφαλίζει την τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του Δικτύου ΔΑΑ, ιδίως όσον αφορά την ποιότητα τάσης και την αξιοπιστία τροφοδότησης των Πελατών.

(δ) Εξασφαλίζει την πρόσβαση στο Δίκτυο ΔΑΑ στους Προμηθευτές και στους Επιλέγοντες Πελάτες, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με την απόφαση που εκδίδεται κατά την παράγραφο 3.

(ε) Διασφαλίζει την προμήθεια, εγκατάσταση, συντήρηση, καλή λειτουργία και αντικατάσταση των μετρητικών διατάξεων που εγκαθίστανται στο Δίκτυο ΔΑΑ.

(στ) Παρέχει στους Χρήστες του Δικτύου ΔΑΑ, στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και τον κύριο του ΕΔΔΗΕ τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο Δίκτυο ΔΑΑ.

(ζ) Απέχει από κάθε διάκριση μεταξύ των Χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του Δικτύου ΔΑΑ.

3. Με απόφαση της ΡΑΕ, καθορίζονται οι όροι και περιορισμοί της άδειας αποκλειστικής διαχείρισης του Δικτύου ΔΑΑ. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται, ιδίως, οι υποχρεώσεις του Διαχειριστή Δικτύου ΔΑΑ σχετικά με την ανάπτυξη, ενίσχυση και συντήρηση του Δικτύου ΔΑΑ, τις σχέσεις μεταξύ Διαχειριστή Δικτύου ΔΑΑ και ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, την παροχή πρόσβασης σε τρίτους, την έγκριση από τη ΡΑΕ της μεθοδολογίας τιμολόγησης που εφαρμόζει ο Διαχειριστής ΔΑΑ για την παροχή πρόσβασης σε τρίτους και τον τρόπο και τη διαδικασία δημοσίευσης των εφαρμοστέων τιμολογίων χρήσης του Δικτύου ΔΑΑ, κατά τρόπο ώστε:

(α) η πρόσβαση των δικαιουμένων στο Δίκτυο ΔΑΑ να γίνεται κατά τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών και των κατηγοριών Χρηστών του Δικτύου ΔΑΑ και

(β) τα κριτήρια καθορισμού της μεθοδολογίας τιμολόγησης, που ισχύουν κατά τις διατάξεις του άρθρου 140 του παρόντος νόμου για τη διαχείριση του ΕΔΔΗΕ, να εφαρμόζονται και για τον Διαχειριστή Δικτύου ΔΑΑ, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών συνθηκών λειτουργίας του Δικτύου ΔΑΑ.

4. Κατά του Διαχειριστή του Δικτύου ΔΑΑ επιτρέπεται η υποβολή καταγγελίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34.

5. Η ΡΑΕ δύναται με απόφασή της να κατατάσσει ένα δίκτυο, το οποίο διανέμει ηλεκτρική ενέργεια σε γεωγραφικά περιορισμένο βιομηχανικό ή εμπορικό ή κοινόχρηστο χώρο και το οποίο, με την επιφύλαξη της παραγράφου 8, δεν εφοδιάζει οικιακούς καταναλωτές, ως Κλειστό Δίκτυο Διανομής, εάν:

(α) οι υποδομές και οι εγκαταστάσεις του εν λόγω δικτύου δεν εντάσσονται στο ΕΔΔΗΕ, κατά την έννοια του ορισμού του άρθρου 2,

(β) για συγκεκριμένους τεχνικούς λόγους ή λόγους ασφαλείας, οι δραστηριότητες ή οι παραγωγικές διεργασίες των Χρηστών του εν λόγω δικτύου είναι ενοποιημένες, ή

(γ) το εν λόγω δίκτυο διανέμει ηλεκτρική ενέργεια κατά κύριο λόγο στον κύριο ή τον φορέα εκμετάλλευσης του δικτύου ή στις συναφείς επιχειρήσεις.

6. Με την απόφαση της παραγράφου 5 καθορίζεται το πρόσωπο που διαχειρίζεται το Κλειστό Δίκτυο Διανομής (Διαχειριστής Κλειστού Δικτύου Διανομής), οι αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του, καθώς και οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη ρύθμιση του τρόπου διαχείρισης του Κλειστού Δικτύου Διανομής, σε αναλογία προς τη δραστηριότητα διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ και λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Κλειστού Δικτύου Δια-

νομής και των Χρηστών που εξυπηρετεί. Η εν λόγω απόφαση μπορεί να αφορά ταυτόχρονα την κατάταξη περισσότερων του ενός δικτύων ως Κλειστά Δίκτυα Διανομής.

7. Ο Διαχειριστής Κλειστού Δικτύου Διανομής μπορεί, με απόφαση της ΡΑΕ η οποία εκδίδεται μετά από αίτησή του, να εξαιρείται από την υποχρέωση έγκρισης από τη ΡΑΕ των τιμολογίων πρόσβασης στο δίκτυό του και των μεθοδολογιών που διέπουν τον υπολογισμό τους, πριν από τη θέση τους σε ισχύ. Για τη χορήγηση εξαίρεσης κατά τα ανωτέρω, η σκοπιμότητα εφαρμογής της διαδικασίας έγκρισης των τιμολογίων πρόσβασης κρίνεται λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τη φύση της σχέσης μεταξύ αφ' ενός των χρηστών του δικτύου και αφ' ετέρου του κυρίου και του διαχειριστή του και τυχόν αλληλεξάρτηση των δραστηριοτήτων τους. Μετά από αίτηση προς τη ΡΑΕ Χρήστη Κλειστού Δικτύου Διανομής, για το οποίο έχει παρασχεθεί εξαίρεση κατά τα ανωτέρω, ενεργοποιείται η διαδικασία του άρθρου 140 για την έγκριση των τιμολογίων πρόσβασης και της μεθοδολογίας που διέπει τον υπολογισμό τους.

8. Η δυνατότητα κατάταξης ενός δικτύου ως Κλειστό Δίκτυο Διανομής και εξαίρεσης του Διαχειριστή του κατά την παράγραφο 7, υφίστανται στην περίπτωση που το δίκτυο αυτό χρησιμοποιείται περιστασιακά από μικρό αριθμό οικιακών καταναλωτών, οι οποίοι έχουν εργασιακή ή παρόμοια σχέση με τον κύριο του εν λόγω δικτύου και βρίσκονται εντός της περιοχής την οποία αυτό εξυπηρετεί.

9. Οι διατάξεις των παραγράφων 5 έως 8 δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση του Δικτύου του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 132
Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

1. Η δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτή.

2. Με την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων για την παραγωγή από Α.Π.Ε., η άδεια για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στον Κανονισμό Αδειών, που θεσπίζεται από τη ΡΑΕ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Ο Κανονισμός Αδειών του άρθρου 135, ως προς τη χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

(α) την εν γένει ασφάλεια του συστήματος ηλεκτρικής ενεργείας, των εγκαταστάσεων και του σχετικού εξοπλισμού,

(β) την προστασία της δημόσιας υγείας και ασφάλειας,

(γ) την προστασία του περιβάλλοντος,

(δ) την εξασφάλιση ή τη δυνατότητα εξασφάλισης του δικαιώματος χρήσης της θέσης εγκατάστασης του έργου,

(ε) τη χρήση δημόσιων εκτάσεων,

(στ) την ενεργειακή αποδοτικότητα,

(ζ) τη φύση των πρωτογενών πηγών,

(η) τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων του να υλοποιήσει το έργο με βάση την επιστημονική και τεχνική επάρκειά του και τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης,

(θ) τη συμμόρφωση προς τα μέτρα που αφορούν την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και την προστασία του καταναλωτή,

(ι) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στην επίτευξη του συνολικού στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μερίδιο 20% ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2020 όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και

(ια) την συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στη μείωση των εκπομπών.

4. Η άδεια πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία:

(α) Το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται το δικαίωμα.

(β) Το σταθμό ηλεκτροπαραγωγής για τον οποίο χορηγείται η άδεια, τον τόπο εγκατάστασής του, το δυναμικό παραγωγής και τη χρησιμοποιούμενη καύσιμη ύλη.

5. Κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών παραγωγής, καθώς και για τη διερεύνηση οποιουδήποτε ζητήματος που τυχόν ανακύπτει και σχετίζεται με υφιστάμενες άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η ΡΑΕ δύναται να συλλέγει και να αξιολογεί τεχνικά, οικονομικά, λογιστικά, εμπορικά και άλλα συναφή στοιχεία των ενδιαφερομένων, αλλά και στοιχεία που περιέρχονται σε γνώση της από πάσης φύσεως δημόσιες αρχές. Για το σκοπό αυτόν, δύναται να αιτείται τη συνδρομή κάθε αρμόδιας αρχής, η οποία υποχρεούται να γνωστοποιήσει στη ΡΑΕ τα σχετικά δεδομένα ή να γνωμοδοτήσει επί του ζητήματος που τέθηκε υπόψη της εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την παραλαβή του εν λόγω αιτήματος της ΡΑΕ. Η ανωτέρω προθεσμία απάντησης του εν λόγω φορέα δύναται να παραταθεί, μετά από συναίνεση της ΡΑΕ, για διάστημα όχι μεγαλύτερο συνολικά των έξι (6) μηνών.

6. Η ΡΑΕ, κατά τη χορήγηση αδειών παραγωγής, δύναται να θέτει, κατά περίπτωση, ειδικούς όρους και προϋποθέσεις, προς διασφάλιση της πλήρωσης των κριτηρίων αξιολόγησης.

7. Η ΡΑΕ, κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων που υποβάλλονται για χορήγηση αδειών παραγωγής, διασφαλίζει την τήρηση των όρων του υγιούς ανταγωνισμού, περιλαμβανομένων και ζητημάτων δεσπόζουσας επιρροής στην αγορά ενέργειας, θέτοντας για το σκοπό αυτόν ειδικούς αντισταθμιστικούς όρους ή περιορισμούς στις χορηγούμενες άδειες και λαμβάνοντας κάθε αναγκαίο ρυθμιστικό μέτρο.

8. Η άδεια επιτρέπεται να επεκτείνεται, αν αυξηθεί το δυναμικό παραγωγής ή να τροποποιείται, αν αλλάζουν τα υπόλοιπα στοιχεία της.

9. Η χορήγηση άδειας παραγωγής δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, όπως οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας.

10. Η άδεια παραγωγής για υδροηλεκτρικά έργα χορηγείται μόνον εφόσον αυτά εντάσσονται σε ολοκληρωμένο σχεδιασμό ανάπτυξης και ενεργειακής διαχείρισης του υδάτινου δυναμικού της οικείας υδρολογικής λεκάνης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1739/1987 (Α΄ 201), όπως ισχύει.

12. Εξαιρούνται από την υποχρέωση κατοχής άδειας παραγωγής:

(α) μονάδες ηλεκτροπαραγωγής ισχύος μέχρι 20 KW,

(β) εφεδρικοί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγών ζευγών, ανεξάρτητα από την ισχύ τους, οι οποίοι λειτουργούν μόνο σε περίπτωση διακοπής της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας λόγω βλάβης ή περιορισμών του Συστήματος ή του Δικτύου. Αν οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν για σκοπούς διαφορετικούς από τους προβλεπόμενους, απαιτείται άδεια παραγωγής,

(γ) σταθμοί ισχύος μέχρι 2MW που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς με σκοπούς αποκλειστικά εκπαιδευτικούς ή πειραματικούς,

(δ) σταθμοί που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) για λόγους πιστοποίησης ή μετρήσεων και για όσο χρονικό διάστημα διεξάγονται μετρήσεις ή διενεργείται πιστοποίηση και

(ε) πρόσωπα, στις εγκαταστάσεις ή μονάδες των οποίων παράγεται ηλεκτρική ενέργεια με μη συμβατικές μεθόδους και ως συνέπεια άσκησης της κύριας δραστηριότητάς τους, άλλης από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

13. Με απόφαση της ΡΑΕ δημιουργείται μητρώο εξαιρέσεων στο οποίο καταγράφονται οι περιπτώσεις στις οποίες διαπιστώνεται η συνδρομή των προϋποθέσεων εξαίρεσης. Στον Κανονισμό Αδειών εξειδικεύεται η διαδικασία διαπίστωσης της συνδρομής των ως άνω προϋποθέσεων.

Άρθρο 133
Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά

1. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων περί ΑΠΕ και παραγωγής ως ΣΗΘΥΑ, καθώς και της περίπτωσης χορήγησης παρέκκλισης κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, η άδεια παραγωγής για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά χορηγείται, κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων, από τη ΡΑΕ σύμφωνα με τους όρους και τις ειδικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στον Κανονισμό Αδειών.

2. Εξαίρεση από την υποχρέωση λήψης άδειας χορηγείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού Αδειών. Με τους όρους της άδειας ή της εξαίρεσης, κατά την παράγραφο αυτή, καθορίζονται οι ειδικές υποχρεώσεις του κατόχου της άδειας σχετικά με την καλή και εμπρόθεσμη κατασκευή και λειτουργία της μονάδας και οι εγγυήσεις για τη διασφάλιση της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων αυτών.

3. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή παραγωγής ΣΗΘΥΑ, από υβριδικούς σταθμούς, καθώς και την περίπτωση των αυτοπαραγωγών, για τα Απομονωμένα Μικροδίκτυα, εφόσον έχει χορηγηθεί παρέκκλιση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 139, άδεια παραγωγής χορηγείται μόνο στη ΔΕΗ ΑΕ, σύμφωνα, με τη διαδικασία τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κανονισμό Αδειών. Η ΔΕΗ ΑΕ ευθύνεται για τον απρόσκοπτο εφοδιασμό των Απομονωμένων Μικροδικτύων για τα οποία της χορηγείται σχετική άδεια, καθώς και για τη διασφάλιση της μακροχρόνιας οικονομικής λειτουργίας των ηλεκτρικών συστημάτων των νησιών αυτών.

4. Η ΡΑΕ, κάθε δύο (2) έτη, καταρτίζει για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά που δεν αποτελούν Απομονωμένα Μικροδίκτυα, κατάλογο στον οποίο καταγράφονται οι ανάγκες εγκατάστασης νέων μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, που εκτιμάται ότι θα προκύψουν κατά την επόμενη πενταετία. Στις ανάγκες αυτές συνυπολογίζονται και οι ανάγκες αντικατάστασης του υπάρχοντος παραγωγικού δυναμικού και λαμβάνονται υπόψη οι άδειες παραγωγής οι οποίες έχουν χορηγηθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Αδειών. Ο ανωτέρω κατάλογος καταρτίζεται με βάση τις τακτικές προβλέψεις της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά και την εκτίμηση των δυνατοτήτων και της σκοπιμότητας διασύνδεσης του δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

5. Για τη διασφάλιση του απρόσκοπτου ενεργειακού εφοδιασμού των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, που δεν αποτελούν Απομονωμένα Μικροδίκτυα κατά την παράγραφο 3, όταν διαπιστώνεται πρόβλημα επάρκειας ισχύος με βάση τη διαδικασία χορήγησης αδειών κατόπιν αίτησης και έπειτα από την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας ή διαχείρισης της ζήτησης, όπως προβλέπεται στον Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, προκηρύσσεται δημόσιος διαγωνισμός με την ακόλουθη διαδικασία:

(α) Η ΡΑΕ δημοσιεύει πρόσκληση στην οποία περιγράφονται η διαδικασία του διαγωνισμού, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων και το τυχόν αντάλλαγμα για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που παρέχεται σε εκείνον ο οποίος λαμβάνει την άδεια.

(β) Έξι (6) τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προσφορών, η πρόσκληση δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σε μια ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας με πανελλήνια κυκλοφορία, σε δύο ημερήσιες ή εβδομαδιαίες εφημερίδες του νησιού, όπου πρόκειται να γίνει η εγκατάσταση, εφόσον εκδίδονται, και στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

(γ) Η συγγραφή υποχρεώσεων και κάθε συμβατικό στοιχείο τίθενται στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου κατά τα οριζόμενα στην πρόσκληση.

(δ) Η ΡΑΕ αξιολογεί τις προτάσεις που υποβάλλονται στο διαγωνισμό και χορηγεί την άδεια παραγωγής. Κατά την αξιολόγηση των προτάσεων λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, η τήρηση των κανόνων του υγιούς ανταγωνισμού και η προστασία του περιβάλλοντος.

(ε) Η ΡΑΕ λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο για τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας των στοιχείων που περιέχονται στις υποβαλλόμενες προτάσεις.

(στ) Εάν ο διαγωνισμός κηρυχθεί άγονος, άδεια παραγωγής χορηγείται στη ΔΕΗ ΑΕ με απόφαση της ΡΑΕ. Στην περίπτωση αυτή η άδεια παραγωγής περιλαμβάνει ειδικούς όρους που διασφαλίζουν την τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών, οι οποίες ορίζονται στη διακήρυξη του διαγωνισμού.

6. Σε περίπτωση που η ΡΑΕ διαπιστώνει με αιτιολογημένη απόφασή της την ύπαρξη ή το ενδεχόμενο εκδήλωσης κατάστασης εκτάκτου ανάγκης, η οποία δεν επιτρέπει τον έγκαιρο και απρόσκοπτο ενεργειακό εφοδιασμό Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού, κατά την παράγραφο 5, η ΡΑΕ με απόφασή της χορηγεί άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη ΔΕΗ ΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Αδειών. Η άδεια που χορηγείται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο ισχύει για όσο χρόνο διαρκεί η κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Άρθρο 134
Άδεια Προμήθειας και Εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας

1. Η Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Επιλέγοντες Πελάτες και, όσον αφορά τη ΔΕΗ ΑΕ και σε Μη Επιλέγοντες Πελάτες κατά την παράγραφο 5, επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 120, επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή άδεια Εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με την παράγραφο 4.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6, η άδεια Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κανονισμό Αδειών, εφόσον ο υποψήφιος Προμηθευτής:

(α) έχει τη μορφή ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με εταιρικό κεφάλαιο τουλάχιστον εξακοσίων χιλιάδων (600.000) ευρώ,

(β) διαθέτει οργανωτική και διοικητική δομή κατάλληλη να εξασφαλίσει την αξιόπιστη, συνετή και χρηστή άσκηση δραστηριότητας προμήθειας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών και

(γ) έχει την αναγκαία χρηματοοικονομική ευρωστία και φερεγγυότητα, η οποία αποδεικνύεται από τα στοιχεία της αίτησης, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών.

3. Πέραν των προϋποθέσεων που απαιτούνται κατά την προηγούμενη παράγραφο για τη χορήγηση της άδειας Προμήθειας, ο κάτοχος αυτής οφείλει, κατά την άσκηση της δραστηριότητας Προμήθειας, να προσκομίζει ικανοποιητικές μακροχρόνιες εγγυήσεις για την εξασφάλιση διαθεσιμότητας επαρκούς ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για έγχυση στο ΕΣΜΗΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ.

4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6, η άδεια Εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κανονισμό Αδειών, εφόσον ο υποψήφιος έμπορος:

α) έχει τη μορφή ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με εταιρικό κεφάλαιο τουλάχιστον εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ,

β) διαθέτει οργανωτική και διοικητική δομή κατάλληλη να εξασφαλίσει την αξιόπιστη, συνετή και χρηστή της άσκησης δραστηριότητας εμπορίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών και

γ) έχει την αναγκαία χρηματοοικονομική ευρωστία και φερεγγυότητα, που αποδεικνύεται από τα στοιχεία της αίτησης, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών.

5. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 139 του παρόντος νόμου, για τα Απομονωμένα Μικροδίκτυα άδεια προμήθειας χορηγείται αποκλειστικά στη ΔΕΗ ΑΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών. Η ΔΕΗ ΑΕ, μετά από αίτηση Μη Επιλέγοντα Πελάτη, υποχρεούται να τον προμηθεύει με ηλεκτρική ενέργεια. Η Προμήθεια διενεργείται σύμφωνα με τους όρους της άδειας του πρώτου εδαφίου.

6. Η άσκηση δραστηριοτήτων Προμήθειας ή Εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας σε κράτος - μέλος της Ε.Ε., σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία του εν λόγω κράτους - μέλους, παρέχει δικαίωμα χορήγησης άδειας για την άσκηση της αντίστοιχης δραστηριότητας στην Ελλάδα, κατά παρέκκλιση των οριζομένων στις παραγράφους 2 και 4, σύμφωνα με ειδική διαδικασία που προβλέπεται στον Κανονισμό Αδειών, ώστε να μην εισάγονται διακρίσεις μεταξύ των Προμηθευτών που δραστηριοποιούνται ή επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στην ελληνική επικράτεια.

Άρθρο 135
Κανονισμός Αδειών

1. Με απόφαση της ΡΑΕ θεσπίζεται Κανονισμός Αδειών με τον οποίο ρυθμίζονται ιδίως:

(α) Το περιεχόμενο της αιτήσεως, τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και στοιχεία για τη χορήγηση των αδειών παραγωγής, κυριότητας και διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς, προμήθειας και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας και διανομής θερμικής ενέργειας και οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις χορηγήσεώς τους, οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης των όρων χορήγησης άδειας, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια της διαδικασίας εξέτασης της αιτήσεως ή επανεξέτασης της συμμόρφωσης του αιτούντος προς τους όρους της χορηγηθείσας άδειας. Οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις αναφέρονται ιδίως στη διασφάλιση της πλήρωσης των κριτηρίων αξιολόγησης, που τίθενται κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 132, 133 και 134.

(β) Ο τρόπος δημοσιεύσεως της αιτήσεως, τα πρόσωπα που μπορεί να υποβάλουν αντιρρήσεις και η διαδικασία υποβολής τους. Για τις αντιρρήσεις αυτές αποφασίζει η ΡΑΕ.

(γ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί ασκήσεως των δικαιωμάτων που παρέχονται με την άδεια.

(δ) Ο τρόπος και η διαδικασία ελέγχου από τη ΡΑΕ της άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχει η άδεια.

(ε) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης και επέκτασης των αδειών και προκειμένου για τις άδειες παραγωγής και προμήθειας, οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανακλήσεώς τους.

(στ) Κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή των άρθρων 132, 133 και 134.

2. Με απόφαση της ΡΑΕ, σύμφωνα με το άρθρο 38, καθορίζεται το τέλος για την έκδοση, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών παραγωγής και αποφάσεων εξαίρεσης, αδειών προμήθειας και εμπορίας και διανομής θερμικής ενέργειας, καθώς και τα ετήσια τέλη για τη χρήση των αδειών και των εξαιρέσεων αυτών.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να επιβάλλονται στους κάτοχους αδειών του παρόντος πρόσθετες υποχρεώσεις:

(α) Για να διασφαλίζεται η παροχή Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Δεύτερου Μέρους του παρόντος νόμου.

(β) Για να αντιμετωπίζονται περιπτώσεις πολέμου ή επιστράτευσης ή ανάγκες της άμυνας της χώρας ή επείγουσα κοινωνική ανάγκη από θεομηνία ή ανάγκη που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

4. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και ελέγχει τη συμμόρφωση των κατόχων αδειών με τους ανωτέρω όρους. Οι όροι αυτοί θεωρούνται όροι των αδειών που έχουν ήδη χορηγηθεί ή χορηγούνται μετά την έναρξη ισχύος των αποφάσεων της παραγράφου 3.

Άρθρο 136
Απευθείας γραμμές
(Άρθρο 34 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ)

1. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορήγηση άδειας απευθείας γραμμής έχουν:

(α) Οι κάτοχοι άδειας Παραγωγής και οι κάτοχοι άδειας Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, που είναι εγκατεστημένοι στην ελληνική επικράτεια, προκειμένου να προμηθεύουν με ηλεκτρική ενέργεια, μέσω Απευθείας Γραμμής, τις εγκαταστάσεις τους, τις θυγατρικές τους επιχειρήσεις και Επιλέγοντες Πελάτες.

(β) Κάθε Επιλέγων Πελάτης, που είναι εγκατεστημένος στην ελληνική επικράτεια, προκειμένου να προμηθεύεται ηλεκτρική ενέργεια, μέσω Απευθείας Γραμμής, από επιχειρήσεις Παραγωγής και Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

Η σχετική άδεια κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής χορηγείται από τη ΡΑΕ.

2. Με τον Κανονισμό Αδειών καθορίζονται αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια και προϋποθέσεις, καθώς και η διαδικασία για τη χορήγηση άδειας κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής. Κριτήριο και προϋπόθεση χορήγησης της άδειας συνιστούν, ιδίως, η προηγούμενη άρνηση πρόσβασης στο ΕΣΜΗΕ ή στο ΕΔΔΗΕ και η αδυναμία χορήγησης πρόσβασης με εύλογο κόστος και σε εύλογο χρόνο. Με τον ίδιο Κανονισμό καθορίζεται και το περιεχόμενο της άδειας, το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, περιγραφή της Απευθείας Γραμμής, τον τρόπο και τις διαδικασίες για τη διαχείριση και την εκμετάλλευσή της, καθώς και για τη διασφάλιση της πρόσβασης τρίτων, όπου επιτρέπεται, οι όροι, τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης, επέκτασης και ανάκλησης της άδειας, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του κατόχου της και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, σε αναλογία προς τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 135. Άρνηση χορήγησης άδειας κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής επιτρέπεται, ιδίως για λόγους που σχετίζονται με την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας και με την προστασία των καταναλωτών και αιτιολογείται ειδικώς για κάθε περίπτωση. Η χορήγηση άδειας κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής δεν απαλλάσσει τον κάτοχο από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες και εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Με την επιφύλαξη απευθείας γραμμών που έχουν κατασκευαστεί πριν τις 3 Σεπτεμβρίου 2009, όταν η Απευθείας Γραμμή συνδέεται με το ΕΣΜΗΕ ή με το ΕΔΔΗΕ, μπορεί να προβλέπεται ότι η σχετική άδεια διαχείρισης χορηγείται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ υπό τον όρο τήρησης της υποχρέωσης περί ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, ή στην ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, υπό τον όρο τήρησης των υποχρεώσεων περί λογιστικού, νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 141.

3. Η Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας μέσω Απευθείας Γραμμής, κατά το μέρος που η ενέργεια αυτή παράγεται από μονάδες παραγωγής που συνδέονται στην Απευθείας Γραμμή, δεν περιλαμβάνεται στις συναλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας που προβλέπονται στους Κώδικες Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας και Διαχείρισης Παραγωγής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Η Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας μέσω Απευθείας Γραμμής δεν αποκλείει συμπληρωματική Προμήθεια, η οποία περιλαμβάνει και την ταυτόχρονη Προμήθεια ή Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από Επιλέγοντες Πελάτες.

4. Οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές και τα χαρακτηριστικά της Απευθείας Γραμμής καθορίζονται από τον κάτοχο της οικείας άδειας κυριότητας και διαχείρισης, υπό την αίρεση της συμμόρφωσής του προς τους σχετικούς διεθνείς κανονισμούς και πρότυπα και τις διατάξεις του άρθρου ....., για την κάλυψη των αναγκών σε ηλεκτρική ενέργεια των Επιλεγόντων Πελατών. Στην περίπτωση που η Απευθείας Γραμμή συνδέεται με το ΕΣΜΗΕ ή το ΕΔΔΗΕ, ακολουθούνται επιπλέον η τυποποίηση, οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές που εφαρμόζονται στα δίκτυα αυτά, καθώς και οι ελάχιστες απαιτήσεις του αρμόδιου Διαχειριστή για την ομαλή σύνδεση και συνεργασία της Απευθείας Γραμμής αντιστοίχως με το ΕΣΜΗΕ ή το ΕΔΔΗΕ, όσον αφορά την προστασία και τα συστήματα επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζονται θέματα καθορισμού, όρων και προϋποθέσεων, αδειοδότησης, ελέγχων και εγκρίσεων που απαιτούνται για την εγκατάσταση και τη λειτουργία Απευθείας Γραμμής, καθώς και για την σύνδεσή της με το ΕΣΜΗΕ ή το ΕΔΔΗΕ, με την επιφύλαξη της κείμενης νομοθεσίας που διέπει τα θέματα αυτά για τα δημόσια δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας.

5. Με απόφαση της ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ή της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, μπορεί να παραχωρείται σε αυτούς η διαχείριση Απευθείας Γραμμής και, επιπλέον, η Απευθείας Γραμμή να εντάσσεται αντιστοίχως στο ΕΣΜΗΕ ή στο ΕΔΔΗΕ. Στην πρώτη περίπτωση, η σχετική άδεια κυριότητας και διαχείρισης μετατρέπεται σε άδεια κυριότητας και η άδεια διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής χορηγείται στον αρμόδιο Διαχειριστή. Στη δεύτερη περίπτωση, η άδεια κυριότητας και διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής ανακαλείται. Οι σχετικές εισηγήσεις των Διαχειριστών πρέπει να τεκμηριώνονται με βάση την κάλυψη των αναγκών ανάπτυξης ή λειτουργίας των παραπάνω δικτύων και την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, σε σχέση με την, κατά τα λοιπά ισοδύναμη, κατασκευή νέων ή την ενίσχυση υφιστάμενων υποδομών των δικτύων αυτών. Η ΡΑΕ, για τη διαμόρφωση της άποψής της στο πλαίσιο της παραπάνω απόφασης, λαμβάνει υπόψη τη γνώμη του κατόχου της σχετικής άδειας κυριότητας και διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής.

6. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 5, καταβάλλεται οικονομικό αντάλλαγμα στον κάτοχο της άδειας κυριότητας και διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής. Το οικονομικό αντάλλαγμα καθορίζεται με την απόφαση της ΡΑΕ που προβλέπεται στην παράγραφο 5, κατόπιν σχετικής εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή.

7. Στην περίπτωση ένταξης Απευθείας Γραμμής στο ΕΣΜΗΕ ή στο ΕΔΔΗΕ, το αντάλλαγμα της παραγράφου 6 καταβάλλεται εφάπαξ από τον κύριο του υπόψη δικτύου για τη μεταβίβαση σε αυτόν της κυριότητας των έργων της Απευθείας Γραμμής και των δικαιωμάτων χρήσης του εδάφους που αυτά καταλαμβάνουν. Στην περίπτωση παραχώρησης της διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής χωρίς μεταβολή στην κυριότητά της, καταβάλλεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή ετήσιο αντάλλαγμα, σε αναλογία προς το αντάλλαγμα που αυτός καταβάλει στον κύριο του οικείου δικτύου για την παραχώρηση της διαχείρισής του. Το ύψος του ανταλλάγματος αναλογεί στην αξία

των έργων της Απευθείας Γραμμής κατά το χρόνο μεταβίβασής τους και, επιπλέον, στην περίπτωση ένταξής της στο ΕΣΜΗΕ ή στο ΕΔΔΗΕ, στην αξία των δικαιωμάτων χρήσης του εδάφους κατά τον ίδιο χρόνο. Η εκτίμηση της αξίας των έργων της Απευθείας Γραμμής βασίζεται στις εγκεκριμένες κατά το άρθρο 140 μεθοδολογίες και τιμολόγια πρόσβασης στο οικείο δίκτυο.

Άρθρο 137
Επιλέγοντες Πελάτες

1. Όλοι οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας ορίζονται ως Επιλέγοντες Πελάτες, με εξαίρεση τους καταναλωτές που είναι εγκατεστημένοι σε Απομονωμένα Μικροδίκτυα υπό την επιφύλαξη του άρθρου 139.

2. Προμηθευτής εγκατεστημένος σε άλλο κράτος – μέλος δεν επιτρέπεται να συνάπτει σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας με Επιλέγοντα Πελάτη, εφόσον ο εν λόγω πελάτης δεν θεωρείται ως Επιλέγων Πελάτης σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία του κράτους – μέλους εγκατάστασης του Προμηθευτή. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να επιβάλει την εκτέλεση της αιτούμενης σύμβασης προμήθειας μετά από σχετικό αίτημα του κράτους – μέλους εγκατάστασης του Προμηθευτή, λαμβάνοντας υπόψη το κοινό συμφέρον και μετά από εξέταση της κατάστασης στις σχετικές αγορές.

Άρθρο 138
Κώδικας Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε Πελάτες

1. Ο Κώδικας Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε Πελάτες εκδίδεται από τη ΡΑΕ, κατόπιν προηγούμενης δημόσιας διαβούλευσης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τον Κώδικα Προμήθειας σε Πελάτες ρυθμίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των Πελατών και των Προμηθευτών, τόσο κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων και της σύναψης της σύμβασης μεταξύ τους, όσο και κατά την εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

2. Με τον Κώδικα Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε Πελάτες καθορίζονται ιδίως:

(α) Οι όροι και οι προϋποθέσεις σύναψης, τροποποίησης και λύσης συμβάσεων Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, οι όροι που υποχρεωτικώς περιλαμβάνονται στις σχετικές συμβάσεις και ιδίως, όροι προστασίας των καταναλωτών, καθώς και διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών.

(β) Οι περιπτώσεις στις οποίες επιτρέπεται να διακόπτεται η Προμήθεια, ιδίως, όταν ο Πελάτης είναι υπερήμερος ως προς την καταβολή του τιμήματος.

(γ) Οι προδιαγραφές και ο τρόπος δημοσίευσης των όρων και των τιμολογίων παροχής υπηρεσιών Προμήθειας, που περιλαμβάνουν τουλάχιστον διακριτή αναγραφή των χρεώσεων για χρήση του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ για Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας, για το Ειδικό Τέλος ΑΠΕ και για λοιπές ρυθμιζόμενες χρεώσεις.

(δ) Η συχνότητα τιμολόγησης βάσει πραγματικής κατανάλωσης.

(ε) Ο τρόπος διασφάλισης της δυνατότητας αλλαγής Προμηθευτή, χωρίς οικονομική ή άλλη επιβάρυνση.

(στ) Οι υποχρεώσεις των Προμηθευτών σχετικά με την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχουν στους Πελάτες τους.

(ι) Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διενέργεια της Προμήθειας σε Πελάτη.

3. Ο Κώδικας Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε Πελάτες ενσωματώνει τις ρυθμίσεις του Δεύτερου Μέρους του παρόντος νόμου σχετικά με την προστασία των Πελατών.

Άρθρο 139
Παρεκκλίσεις

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υποβάλλεται τεκμηριωμένο αίτημα στην ΕΕ, κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 44 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, για τη χορήγηση παρέκκλισης για τα Απομονωμένα Μικροδίκτυα. Η παρέκκλιση δύναται να αφορά στην εφαρμογή των Κεφαλαίων ΙΙΙ και VIII της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

Άρθρο 140
Γενικά τιμολόγια και διατάξεις χρέωσης

1. Τα τιμολόγια με βάση τα οποία οι κάτοχοι άδειας εισπράττουν τίμημα ή τέλος ή οποιαδήποτε αντιπαροχή για την παροχή των υπηρεσιών τους, με εξαίρεση τα τιμολόγια Προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες, δεν ισχύουν εάν δεν εγκριθούν προηγουμένως από τη ΡΑΕ, με την επιφύλαξη των προβλεπομένων στο ν. 3899/2010.

2. Η ΡΑΕ αποφασίζει, έξι (6) μήνες πριν την έναρξη ισχύος τους, μετά από γνώμη των αρμόδιων διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των τιμολογίων σύνδεσης και χρήσης των εθνικών δικτύων, και ιδίως των τιμολογίων πρόσβασης στο ΕΣΜΗΕ και στο ΕΔΔΗΕ και στα Κλειστά Δίκτυα Διανομής, στα οποία περιλαμβάνονται οι χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης σε αυτά. Η μεθοδολογία τιμολόγησης καταρτίζεται με τρόπο που επιτρέπει την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στο ΕΣΜΗΕ και στο ΕΔΔΗΕ, ώστε να διασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η παροχή υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Η ΡΑΕ εγκρίνει, ένα (1) μήνα πριν την έναρξη ισχύος τους, μετά από εισήγηση των αρμόδιων διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ, τα τιμολόγια σύνδεσης και χρήσης των εθνικών δικτύων και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτώνται στην ιστοσελίδα της.

4. Κατά την έγκριση των τιμολογίων της παραγράφου 3 πέραν ενός εύλογου κέρδους, λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

(α) Οι δαπάνες για την παραγωγή ή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας που αφορούν τη λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς ή του Δικτύου Διανομής.

(β) Οι δαπάνες για μισθούς, ημερομίσθια και συναφή έξοδα.

(γ) Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των φόρων, και λοιπών τελών και δασμών.

(δ) Η απόσβεση των επενδύσεων.

(ε) Η απόδοση του επενδυμένου κεφαλαίου, λαμβανομένου υπόψη του επιχειρηματικού κινδύνου και του κόστους κεφαλαίου αντίστοιχων δραστηριοτήτων.

(στ) Οι δαπάνες για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

(ζ) Οι δαπάνες για τις υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν ή εγγυήσεις λειτουργίας που χορηγήθηκαν πριν από την

έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

(η) Κριτήρια ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ύστερα από γνώμη της ΡΑΕ, οι κάτοχοι άδειας, στα πλαίσια της γενικής υποχρέωσής τους προς παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, μπορεί να υποχρεωθούν να διαφοροποιούν για κατηγορίες Πελατών τα τιμολόγια τους, με την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται:

(α) η δυνατότητα κάλυψης των συνολικών δαπανών για κάθε κάτοχο άδειας και

(β) η μη ύπαρξη σταυροειδών επιδοτήσεων μεταξύ κατηγοριών Πελατών.

6. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού και κάθε άλλης αρμόδιας αρχής, η ΡΑΕ, επιβάλλει ρυθμιστικά μέτρα επί ζητημάτων προμήθειας, τα οποία εξειδικεύονται στον Κώδικα Προμήθειας, και αφορούν ιδίως την τιμολόγηση ηλεκτρικής ενέργειας. Τα μέτρα αυτά αποβλέπουν τόσο στην προστασία των καταναλωτών από καταχρηστικές συμπεριφορές όσο και στην πρόληψη και καταστολή πρακτικών νόθευσης του ανταγωνισμού στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας. Η ΡΑΕ δύναται ιδίως να επιβάλλει ειδικά ρυθμιστικά μέτρα επί των προσφερόμενων από τις επιχειρήσεις τιμολογίων προμήθειας, ιδίως των επιχειρήσεων που κατέχουν σημαντικό μερίδιο στη σχετική αγορά και είναι δυνατό να ασκούν δεσπόζουσα επιρροή σε αυτή, υπό το πρίσμα του ελέγχου του υποκείμενου κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών, των στοιχείων και παραμέτρων που χρησιμοποιούνται για τη διαφοροποίηση των τιμολογήσεων ανά κατηγορία πελατών και της ενδεχόμενης ύπαρξης καταχρηστικών όρων στην τιμολόγηση των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας.

Άρθρο 141
Τήρηση λογαριασμών από κατόχους αδειών

1. Οι κάτοχοι αδειών, ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τη νομική μορφή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, καταρτίζουν - υποβάλλουν σε έλεγχο και δημοσιεύουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, καθώς και των νόμων 3229/2004 (Α΄ 38) και 3301/2004 (Α΄ 263). Κάτοχοι αδειών, οι οποίοι δεν υποχρεούνται από τις ισχύουσες διατάξεις να δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους, οφείλουν να τηρούν, στα γραφεία της έδρας τους, αντίγραφα των λογαριασμών στη διάθεση του κοινού.

2. Οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για καθεμία από τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες και προμήθειας σε Μη Επιλέγοντες Πελάτες, καθώς και παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούνταν από διαφορετικές επιχειρήσεις, προκειμένου να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι σταυροειδείς επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Στους λογαριασμούς αυτούς πρέπει να αποσαφηνίζονται τα έσοδα που προέρχονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς Συστήματος Μεταφοράς και Δικτύου Διανομής. Οι επιχειρήσεις αυτές τηρούν ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, που δεν εμπίπτουν στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Οι λογαριασμοί περιλαμβάνουν ισολογισμό και λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως, για κάθε χωριστή δραστηριότητα.

3. Οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις διευκρινίζουν τους κανόνες κατανομής του ενεργητικού και παθητικού και των δαπανών και εσόδων, τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο. Η ΡΑΕ εγκρίνει τις αρχές και τους κανόνες κατανομής, οι οποίοι εφαρμόζονται από τις επιχειρήσεις αυτές, καθώς και την τροποποίησή τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποφυγή διακρίσεων, διασταυρούμενων επιδοτήσεων ή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

4. Οι ελεγκτές των Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων ελέγχουν τους χωριστούς λογαριασμούς που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, όπως θα έπρατταν αν οι εν λόγω δραστηριότητες ασκούνταν από διαφορετικές επιχειρήσεις και υποβάλλουν στην οικεία γενική συνέλευση το πιστοποιητικό του ελέγχου τους. Ο έλεγχος αυτός συνίσταται ιδίως, στην ορθή εφαρμογή των κανόνων κατανομής για το διαχωρισμό των λογαριασμών και στην τήρηση της υποχρέωσης κατά την παράγραφο 2, προς αποφυγή των διακρίσεων και των σταυροειδών επιδοτήσεων, μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων. Μετά την έγκρισή τους από τη γενική συνέλευση, οι οικονομικές καταστάσεις μαζί με το πιστοποιητικό των ελεγκτών, σχετικά με τους χωριστούς λογαριασμούς, κοινοποιούνται στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ μπορεί να προβαίνει σε έκτακτους ελέγχους για την τήρηση των υποχρεώσεων που καθορίζονται από το άρθρο αυτό και για το σκοπό αυτόν έχει δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας.

5. Οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις παραθέτουν, στο προσάρτημα ή στις σημειώσεις των ετήσιων οικονομικών καταστάσεών τους, τους εγκεκριμένους και ισχύοντες κανόνες κατανομής, τις χωριστές οικονομικές καταστάσεις για κάθε δραστηριότητα, τις σημαντικές πράξεις που έχουν πραγματοποιήσει με τις Συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή με επιχειρήσεις, στη μετοχική σύνθεση των οποίων μετέχουν οι ίδιοι μέτοχοι, καθώς και τη σχετική με τους χωριστούς λογαριασμούς έκθεση των ελεγκτών. Αντίγραφο του προσαρτήματος τηρείται στα γραφεία της έδρας της επιχείρησης στη διάθεση του κοινού. Συμπληρωματικά με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, καθώς και τις σχετικές διατάξεις των νόμων 3229/2004 και 3301/2004 που αφορούν στη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων, οι ισολογισμοί και τα αποτελέσματα χρήσης, για κάθε χωριστή δραστηριότητα που προβλέπεται από το άρθρο αυτό, δημοσιεύονται με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.

Άρθρο 142
Κανόνες ασφαλείας

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, θεσπίζονται κανόνες προστασίας της ζωής, της υγείας και της περιουσίας, από κινδύνους που προέρχονται από την παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, από τη χρήση της και από την εγκατάσταση, συντήρηση ή χρήση κάθε ηλεκτρικής γραμμής ή εγκατάστασης.

2. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής θεσπίζει ειδικές προδιαγραφές ή υποχρεώ-

σεις για κατηγορίες ή είδη ηλεκτρικών γραμμών ή εγκαταστάσεων και ορίζει τις ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού και λειτουργίας, όσον αφορά τη σύνδεση με εγκαταστάσεις παραγωγής, δίκτυα διανομής, με εξοπλισμό άμεσα συνδεδεμένων καταναλωτών, με κυκλώματα διασυνδέσεων και με απευθείας γραμμές, κατά τρόπο αντικειμενικό και χωρίς διακρίσεις, προκειμένου να διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα των δικτύων. Οι ως άνω κανόνες είναι σύμφωνοι με τις συστάσεις που εκδίδει ο Οργανισμός, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

Άρθρο 143
Ειδικός λογαριασμός

1. Η ΛΑΓΗΕ ΑΕ και η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ανακτούν πλήρως τα ποσά που καταβάλλουν στους αντισυμβαλλόμενους κατά τις διατάξεις της περίπτωσης θ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 118 και της περίπτωσης η΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 129 αντίστοιχα, μέσω του ειδικού διαχειριστικού Λογαριασμού όπως αυτός δημιουργήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 40 του ν. 2773/1999, τον οποίο διαχειρίζεται η ΛΑΓΗΕ ΑΕ.

2. Έσοδα του ειδικού Λογαριασμού είναι:

(α) Τα ποσά που καταβάλλουν οι παραγωγοί και οι προμηθευτές στο πλαίσιο του ημερήσιου ενεργειακού προγραμματισμού του άρθρου 120 και της Εκκαθάρισης των Αποκλίσεων παραγωγής – ζήτησης κατά το άρθρο 105, τα οποία αναλογούν στην ισχύ που εντάσσεται κατά προτεραιότητα στο σύστημα μεταφοράς και στο δίκτυο διανομής της ηπειρωτικής χώρας και των συνδεδεμένων με αυτά νησιών κατά τα οριζόμενα στον ν. 3851/2010.

(β) Τα ποσά που καταβάλλουν οι Προμηθευτές στα Μη Διασυνδεμένα Νησιά, για την ηλεκτρική ενέργεια που απορροφάται στα συστήματα των νησιών αυτών, που παράγεται από τις μονάδες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 129. Για τον υπολογισμό των ποσών αυτών ως τιμή kWh λαμβάνεται υπόψη το μέσο μεταβλητό κόστος της παραγωγής των εγκατεστημένων μονάδων παραγωγής, με εξαίρεση τις μονάδες ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά για κάθε μήνα, το οποίο τελεί υπό την έγκριση της ΡΑΕ.

(γ) Έσοδα από την επιβολή ειδικού τέλους επί της κατανάλωσης που διαφοροποιείται ανά κατηγορία Πελατών περιλαμβανομένων και των αυτοπαραγωγών, ομοιόμορφα για όλη την ελληνική επικράτεια, σύμφωνα με μεθοδολογία η οποία καθορίζεται με προεδρικό διάταγμα. Η μεθοδολογία περιλαμβάνει συντελεστές που διαφοροποιούν το ειδικό τέλος κατά κατηγορία Πελατών, έτσι ώστε να προκύπτει χρέωση που εξισορροπεί τις οικονομικές συνέπειες μεταξύ των κατηγοριών Πελατών. Οι αριθμητικές τιμές των συντελεστών της ανωτέρω μεθοδολογίας προσδιορίζονται κάθε έτος με απόφαση της ΡΑΕ που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η ετήσια επιβάρυνση Πελάτη κατά θέση κατανάλωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των οκτακοσίων χιλιάδων (800.000) ευρώ. Το όριο αυτό αναπροσαρμόζεται ετήσια με μέριμνα της ΡΑΕ σύμφωνα με την ετήσια μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή όπως δημοσιεύεται από την Ε.Σ.Υ.Ε..

Η ως άνω ρύθμιση εφαρμόζεται από 1η Ιανουαρίου του έτους 2012 και η πρώτη αναπροσαρμογή θα πραγματοποιηθεί κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους 2013. Για το έτος 2011 ισχύει η υπ' αριθμ. 373/2011 απόφαση της ΡΑΕ η οποία εκδόθηκε βάσει του άρθρου 40 του ν. 2773/1999, όπως ισχύει.

(δ) Τα έσοδα που προέρχονται από τις δημοπρατήσεις των αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 25 του ν.3468/2006 όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο.

(ε) Ποσά που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ
ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 144
Ποινικές κυρώσεις

1. Όποιος ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες προμήθειας, μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης, υγροποίησης φυσικού αερίου και της αεριοποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ) χωρίς να κατέχει σχετική άδεια, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ, ανάλογα με τη συχνότητα και τη βαρύτητα της πράξης.

2. Όποιος με οποιονδήποτε τρόπο παράγει, μεταφέρει, διανέμει, προμηθεύει ή εμπορεύεται ηλεκτρική ενέργεια χωρίς να έχει σχετικό δικαίωμα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ, ανάλογα με τη συχνότητα και τη βαρύτητα της πράξης.

3. Το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί να επιβάλει και τη δήμευση εν όλω ή εν μέρει των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού που χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση της παράβασης που τιμωρείται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄
ΕΡΕΥΝΑ, ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ'

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ Α.Ε.

Άρθρο 145
Σύσταση Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρίας Υδρογονανθράκων Α.Ε.

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΠΕΚΑ) μέσα σε πέντε (5) μήνες από την δημοσίευση του νόμου αυτού, συνιστάται Ανώνυμη Εταιρία με την επωνυμία «Ελληνική Διαχειριστική Εταιρία Υδρογονανθράκων ΑΕ» (ΕΔΕΥ ΑΕ) (στην αγγλική "Hellenic Hydrocarbon Resources Management SA" (H.H.R.M. S.A.)), η οποία λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και διέπεται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, το καταστατικό της και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 (Α΄144) και τις διατάξεις του ν. 2289/1995 (Α΄27) όπως κάθε φορά ισχύει.

2. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καταρτίζεται το κα-

ταστατικό της Εταιρίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του κ.ν. 2190/1920 (Α΄ 144), και ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν το μετοχικό κεφάλαιο, την διαδικασία για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, την έκδοση της μίας και μόνης μετοχής υπέρ του Δημοσίου, τα δικαιώματα του μετόχου, τη συγκρότηση, τη σύγκληση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, τους ελεγκτές, τη διανομή των κερδών, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τη λύση και την εκκαθάρισή της, την πρώτη εταιρική χρήση, όπως και κάθε άλλο σχετικό θέμα που προβλέπεται από την κείμενη για τις ανώνυμες εταιρίες νομοθεσία.

3. Η διάρκεια της Εταιρίας ορίζεται σε ενενήντα εννέα (99) χρόνια από την ημερομηνία δημοσίευσης του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 1.

4. Η Εταιρία απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής αναλογικών και πάγιων συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων για κάθε πράξη που απαιτείται συμβολαιογραφικός τύπος, σε σχέση με τη σύνταξη και την τροποποίηση του καταστατικού της. Για τις λοιπές πράξεις τα συμβολαιογραφικά δικαιώματα περιορίζονται στο ήμισυ των προβλεπομένων από την κείμενη νομοθεσία. Για τις ανωτέρω συμβολαιογραφικές πράξεις δεν καταβάλλονται φόροι ή τέλη. Κατά τη σύνταξη και υπογραφή των σχετικών πράξεων δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου.

5. Η Εταιρία απαλλάσσεται από κάθε δημόσιο, δημοτικό κοινοτικό ή υπέρ τρίτου άμεσο ή έμμεσο φόρο ή τέλος, εκτός από το φόρο προστιθέμενης αξίας, καθώς και το φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων. Επίσης απαλλάσσεται και από την υποχρέωση καταβολής δικαστικού ενσήμου και απολαμβάνει γενικά όλων των δικονομικών και άλλων προνομίων και ατελειών του Δημοσίου.

Άρθρο 146
Σκοπός

1. Σκοπός της Εταιρίας είναι:

α. Η διαχείριση για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου των αποκλειστικών δικαιωμάτων του στην αναζήτηση, έρευνα και εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων στις χερσαίες, υπολίμνιες και υποθαλάσσιες περιοχές, στις οποίες η Ελληνική Δημοκρατία ασκεί κυριαρχία ή κυριαρχικά δικαιώματα.

β. Η διαχείριση, ο έλεγχος και η παρακολούθηση όλων των σχετικών συμβάσεων που έχουν συναφθεί στο παρελθόν από το Δημόσιο ή για λογαριασμό αυτού με τρίτους.

γ. Η διερεύνηση και αξιολόγηση του δυναμικού της χώρας σε υδρογονάνθρακες, καθώς και ο προγραμματισμός της ανάθεσης και η επίβλεψη εργασιών διερεύνησης και αξιολόγησης του δυναμικού αυτής.

δ. Η συγκέντρωση, αποθήκευση, επεξεργασία, αποτίμηση και διαχείριση των στοιχείων και δεδομένων που αποκτήθηκαν ή αποκτώνται κατά την διάρκεια ερευνών για την αποτίμηση του δυναμικού της χώρας σε υδρογονάνθρακες, καθώς και των στοιχείων και δεδομένων που προκύπτουν από την ανάπτυξη και εκμετάλλευση κοιτασμάτων και η δημιουργία σχετικής τράπεζας δεδομένων.

ε. Η αιτιολογημένη εισήγηση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής των προτεινόμενων περιοχών προς παραχώρηση δικαιωμάτων αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

στ. Η χορήγηση των αδειών αναζήτησης υδρογονανθράκων σύμφωνα με τις παραγράφους 5 έως και 9 του άρθρου 2 του ν. 2289/1995, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο.

ζ. Η προετοιμασία και διεξαγωγή των σχετικών διαγωνισμών για τη σύναψη συμβάσεων έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων και η προβολή τους στην διεθνή σχετική αγορά.

η. Η αξιολόγηση των αιτήσεων συμμετοχής στους εν λόγω διαγωνισμούς σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

θ. Η διαπραγμάτευση των όρων των συμβάσεων για την παραχώρηση δικαιωμάτων, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, καθώς και η υπογραφή και υποβολή για έγκριση στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής των σχετικών συμβάσεων.

ι. Η συνεχής και συστηματική παρακολούθηση και έλεγχος της ορθής εκτέλεσης των όρων των παραπάνω συμβάσεων, καθώς και η υποβολή κάθε έτος στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) έκθεσης σε σχέση με την πρόοδο των εργασιών και την τήρηση των όρων της σύμβασης από τον ανάδοχο.

ια. Η κατάρτιση Κανονισμών Ασφαλείας και Υγιεινής, καθώς και προστασίας του περιβάλλοντος για τις εργασίες της περίπτωσης α΄, οι οποίες εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού.

ιβ. Η εκπόνηση οικονομοτεχνικών αποτιμήσεων των προς παραχώρηση περιοχών και η ανάλυση των σχετικών επιχειρηματικών κινδύνων, καθώς και οικονομοτεχνικών μελετών ανάπτυξης κοιτασμάτων με στόχο την μεγιστοποίηση του δημόσιου οφέλους από τις εργασίες των επενδυτών.

ιγ. Η υποβολή στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ανά τριετία επιχειρησιακού σχεδίου (business plan) προγραμματισμού και υλοποίησης των στόχων της.

ιδ. Η συνεχής παρακολούθηση και ανάλυση της διεθνούς ενεργειακής αγοράς, ιδιαιτέρως σε θέματα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων και η γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων τους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

ιε. Εισήγηση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για διάθεση σε τρίτους με αντάλλαγμα στοιχείων και δεδομένων της παραγράφου δ΄ του άρθρου 146.

ιζ. Εισήγηση προς τους Υπουργούς Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για τον καθορισμό της διαδικασίας και των προϋποθέσεων χρήσης, ανάπτυξης και εκμετάλλευσης υπόγειων φυσικών χώρων για την αποθήκευση φυσικού αερίου. Η διαχείριση για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου της ως άνω διαδικασίας και η παρακολούθηση των σχετικών συμβάσεων.

2. Η ΕΔΕΥ ΑΕ μπορεί να συνεργάζεται με εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και φορείς, της ημεδαπής και της αλλοδαπής σχετικούς με το σκοπό της.

Άρθρο 147
Μετοχικό κεφάλαιο – Έσοδα – Χρηματοδότηση

1. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας ορίζεται σε ένα

εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ, το οποίο καταβάλλεται από το Ελληνικό Δημόσιο με μετρητά σε τρεις ισόποσες ετήσιες δόσεις. Για το μετοχικό κεφάλαιο εκδίδεται μία μετοχή υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία είναι αμεταβίβαστη. Το Δημόσιο για την άσκηση των μετοχικών δικαιωμάτων του εκπροσωπείται από τους Υπουργούς Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Οικονομικών ή το νόμιμο εκπρόσωπό τους.

2. Έσοδα της Εταιρίας είναι ιδίως:

α) Τα ποσά που εισπράττει από την διάθεση με αντάλλαγμα των στοιχείων και δεδομένων που έχει στην διάθεσή της.

β) Οι τυχόν χορηγίες προς αυτήν, οι οποίες δεν μπορεί να προέρχονται από πηγές που άμεσα ή έμμεσα έχουν σχέση με την κύρια δραστηριότητα της Εταιρίας και με οποιονδήποτε τρόπο να επηρεάζουν τις ανταγωνιστικές διαδικασίες ερευνών και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

γ) Τα ποσά που εισπράττει από παραχώρηση δικαιωμάτων αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

δ) Ποσά από κάθε άλλη νόμιμη και συμβατή με τον σκοπό της δραστηριότητα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία εκκαθάρισης των ποσών που εισπράττει η Εταιρία από την άσκηση των δραστηριοτήτων της, το ποσοστό που παρακρατεί υπέρ αυτής για το σκοπό της και ο τρόπος και η διαδικασία απόδοσης του υπολοίπου στο Δημόσιο.

4. Στην Εταιρία για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με την επίτευξη του σκοπού της μπορούν να καταβάλλονται επιχορηγήσεις από εθνικούς πόρους μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται τα έργα και οι υπηρεσίες που χρηματοδοτούνται, το συνολικό κόστος αυτών και το ύψος της σχετικής χρηματοδότησης, ο τρόπος και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της, οι υποχρεώσεις της εταιρείας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 148
Διοίκηση της Εταιρίας

1. Η Εταιρία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) το οποίο αποτελείται από επτά (7) μέλη που διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την επαγγελματική – διοικητική τους ικανότητα και που διαθέτουν γνώση και εμπειρία στον ενεργειακό τομέα και κατά προτίμηση στον τομέα της έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

2. Τα μέλη του Δ.Σ. επιλέγονται ύστερα από προκήρυξη του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που δημοσιεύεται σε τέσσερις, τουλάχιστον, ημερήσιες εφημερίδες πανελλήνιας κυκλοφορίας, από τις οποίες οι δύο (2) οικονομικού περιεχομένου. Ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, τρία (3) από τα ανωτέρω μέλη της Εταιρίας επιλέγονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και εξ αυτών, με πράξη του Υ.Σ. διορίζονται ο Πρόεδρος, στον οποίο μπορεί να ανατίθενται και τα καθήκοντα του Διευθύνοντος Συμβούλου, ο, Αντιπρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος. Τα λοιπά τέσσερα μέλη του Δ.Σ. διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

3. Η θητεία όλων των μελών του Δ.Σ. είναι πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί μια μόνο φορά σύμφωνα με τις διαδικασίες της προηγούμενης παραγράφου.

4. Τα μέλη του Δ.Σ. εκπίπτουν αυτοδικαίως από την θέση τους αν εκδοθεί σε βάρος τους αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού σε θέση δημόσιου υπαλλήλου ή έκπτωση δημόσιου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

5. Η ιδιότητα του μέλους αναστέλλεται αν εκδοθεί αμετάκλητο παραπεμπτικό βούλευμα για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού σε θέση δημόσιου υπαλλήλου ή έκπτωση δημόσιου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα και μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική απόφαση. Αν ανασταλεί η ιδιότητα μέλους διορίζεται αναπληρωματικό μέλος, με τη διαδικασία της παραγράφου 2. Η θητεία του αναπληρωματικού μέλους διαρκεί όσο διαρκεί η αναστολή.

6. Δεν διορίζονται μέλη του Δ.Σ. όσοι είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές, υπάλληλοι, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή μελετητές σε επιχείρηση, η οποία αναπτύσσει δραστηριότητα στον τομέα της έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων. Όσα μέλη παραβαίνουν τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εκπίπτουν αυτοδικαίως της ιδιότητας του μέλους και περί αυτού εκδίδεται σχετική διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Επίσης τα μέλη αυτά υποχρεούνται να επιστρέψουν στην εταιρεία το σύνολο των αποδοχών και αποζημιώσεων που εισέπραξαν κατά τη διάρκεια της θητείας τους.

7. Τα μέλη του Δ.Σ. υποχρεούνται κάθε έτος να υποβάλλουν δήλωση περιουσιακής κατάστασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3213/2003 (Α΄ 209) όπως ισχύει κάθε φορά.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται οι αποδοχές του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου και η αποζημίωση των λοιπών μελών του Δ.Σ.. Η δαπάνη που προκαλείται από την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου βαρύνει τον προϋπολογισμό της Εταιρίας.

9. Η εταιρεία στις σχέσεις της με τις άλλες Αρχές και τους τρίτους, καθώς και ενώπιον των δικαστηρίων, εκπροσωπείται από τον Πρόεδρό της. Σε περίπτωση έλλειψης, κωλύματος ή απουσίας του Προέδρου εκπροσωπείται από τον Αντιπρόεδρο και σε περίπτωση έλλειψης, κωλύματος ή απουσίας αυτού, από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. μπορεί με αποφάσεις του να εξουσιοδοτεί μέλη του Δ.Σ. να ενεργούν για λογαριασμό του και να τον εκπροσωπούν για συγκεκριμένη πράξη ή ενέργεια ή κατηγορία πράξεων ή ενεργειών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του.

10. Τα μέλη του Δ.Σ. της Εταιρίας δεν επιτρέπεται, για τρία (3) έτη μετά τη λήξη της θητείας τους, με οποιονδήποτε τρόπο, να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή να απασχο-

λούνται, με ή χωρίς αμοιβή, με έμμισθη εντολή ή με οποιαδήποτε έννομη σχέση, σε Εταιρία ή Επιχείρηση οι οποίες είτε οι ίδιες είτε μέσω άλλης επιχείρησης δραστηριοποιούνται, άμεσα ή έμμεσα, στις περιοχές της περίπτωσης α΄ του άρθρου 146, στον Τομέα Έρευνας και εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων. Σε όσους παραβαίνουν τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλεται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, πρόστιμο ίσο με το δεκαπλάσιο των συνολικών αποδοχών που έλαβε το μέλος κατά τη διάρκεια της θητείας του.

Άρθρο 149
Οικονομικά στοιχεία

1. Η Εταιρία έχει υποχρέωση να τηρεί λογαριασμούς και αρχεία, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα αποτελέσματα χρήσης και να δημοσιεύει ισολογισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 και τα όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της.

2. Ο έλεγχος των οικονομικών στοιχείων και των ετήσιων λογαριασμών και οικονομικών καταστάσεων γίνεται από πιστοποιημένο ελεγκτικό όργανο. Τα στοιχεία αυτά και οι οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται όπως ο νόμος ορίζει και υποβάλλονται δε μαζί με την έκθεση πεπραγμένων και τον προϋπολογισμό του επόμενου έτους από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής στον Πρόεδρο της Βουλής.

Άρθρο 150
Σύναψη Συμβάσεων

1. Η Εταιρία μπορεί, να συνάπτει συμβάσεις ανάθεσης μελετών, εκτέλεσης έργων, παροχής υπηρεσιών και προμηθειών, σύμφωνα με τον Κανονισμό Προμηθειών, ο οποίος καταρτίζεται από το Δ.Σ. της Εταιρίας, εντός τριμήνου από την συγκρότησή του σε σώμα, εγκρίνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Κανονισμός πρέπει να είναι σύμφωνος με την εθνική και τη νομοθεσία της ΕΕ για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων. Εξαιρούνται οι συμβάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 2289/95 όπως εκάστοτε ισχύει.

2. Η εταιρεία μπορεί να συνάπτει συμβάσεις με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), με Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) και ερευνητικούς φορείς, όπως το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ) και το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.), καθώς και με εξειδικευμένους επιστήμονες και τεχνικούς, που έχουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην εκτέλεση ερευνητικών εργασιών και την εκπόνηση μελετών για θέματα που εντάσσονται στο πλαίσιο του σκοπού της.

Άρθρο 151
Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας με απόφασή του, η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καταρτίζει τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της Εταιρίας.

Με τον Κανονισμό αυτό ρυθμίζονται ιδίως:

α. Η εσωτερική λειτουργία της Εταιρίας και οι σχετικές διαδικασίες.

β. Ο τρόπος και τα όργανα διαχείρισης των πόρων της.

γ. Οι κατηγορίες και οι ειδικότητες του προσωπικού της, οι οποίες έχουν σχέση με τα αντικείμενα των κατά το άρθρο 146 δραστηριοτήτων της, ο αριθμός των αντίστοιχων θέσεων, ο οποίος δεν μπορεί συνολικά να υπερβαίνει τους είκοσι πέντε (25),τα απαιτούμενα για την πρόσληψη προσόντα, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιακών μονάδων της, οι όροι εργασίας και τα καθήκοντα του προσωπικού της και

δ. κάθε άλλο σχετικό με τα ανωτέρω θέμα.

Άρθρο 152
Προσωπικό

1. Για την κάλυψη των αναγκών της Εταιρίας αμέσως μετά την έναρξη λειτουργίας της μπορεί να αποσπάται σε αυτήν προσωπικό μέχρι πέντε (5) ατόμων, από Υπηρεσίες του Δημοσίου, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, καθώς και νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν.2190/1994. Η απόσπαση γίνεται μετά από δημόσια πρόσκληση, με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, για χρονικό διάστημα μέχρι τριών (3) ετών. Με την πρόσκληση αυτή καθορίζονται τα απαιτούμενα προσόντα και οι ειδικότητες του υπό απόσπαση προσωπικού. Η επιλογή των αποσπώμενων θα γίνει από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. της ΕΔΕΥ.

Το προσωπικό που αποσπάται λαμβάνει τις αποδοχές του φορέα προέλευσης, οι οποίες βαρύνουν την εταιρία.

2. Με τον Κανονισμό του άρθρου 151 μπορεί να συστήνονται έως είκοσι (20) θέσεις επιστημονικού προσωπικού γεωεπιστημόνων και μηχανικών, νομικών και οικονομικών επιστημών με εξειδίκευση στην έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων και έως πέντε (5) θέσεις διοικητικού προσωπικού.

Για την πλήρωση των θέσεων αυτών γίνεται δημόσια πρόσκληση κατόπιν απόφασης του Δ.Σ. με την οποία καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις, η σχετική διαδικασία, καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα των υποψηφίων για την επιλογή. Η επιλογή γίνεται από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. της ΕΔΕΥ.

Το προσωπικό διορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας.

Πριν από την έκδοση της πράξης διορισμού λαμβάνει χώρα έλεγχος νομιμότητας της διαδικασίας πρόσληψης από τον ΑΣΕΠ.

3. Με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Οικονομικών, μετά από πρόταση του Δ.Σ. της Εταιρίας καθορίζονται οι αποδοχές και οι κάθε είδους πρόσθετες αποζημιώσεις του προσωπικού που υπηρετεί σε αυτήν.

4. Τα μέλη του Δ.Σ. και το προσωπικό που υπηρετεί στην Εταιρία υπέχουν τις υποχρεώσεις εχεμύθειας και προστασίας του επιχειρηματικού ή και άλλων απορρήτων, που προβλέπονται από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 153
Ειδικές Ρυθμίσεις

Η ΕΔΕΥ ΑΕ μετά τη σύστασή της διαχειρίζεται τα πάσης φύσεως αρχεία δεδομένων που προκύπτουν από ε-

ρευνητικές και παραγωγικές διαδικασίες που γίνονται στην Ελλάδα σε θέματα υδρογονανθράκων. Τα αρχεία αυτά παραμένουν στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου και περιέρχονται στην κατοχή της Εταιρίας για τη φύλαξη, τη διαχείρισή τους και για κάθε περαιτέρω αξιοποίησή τους. Τα στοιχεία αυτά είναι εμπιστευτικά και επιτρέπεται η δημοσιοποίησή τους σε ειδικές περιπτώσεις με απόφαση του Δ.Σ. της Εταιρίας η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Τα αρχεία και στοιχεία τα οποία αποκτήθηκαν στο παρελθόν για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου από εργασίες έρευνας και παραγωγής υδρογονανθράκων στην ελληνική επικράτεια και περιήλθαν αυτοδικαίως σε αυτό μπορεί να παραχωρούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής στην ΕΔΕΥ ΑΕ, για φύλαξη – διαχείριση και αξιοποίησή τους. Με την ίδια ή άλλη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ορίζονται ο τρόπος, τα όργανα και η διαδικασία παράδοσης των ανωτέρω αρχείων και στοιχείων.

Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της ΕΔΕΥ ΑΕ, οι αναγκαίες ενέργειες για την υλοποίηση των σκοπών αυτής γίνονται από τη Διεύθυνση η Διεύθυνση Πετρελαϊκής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ v. 2289/1995 ΠΕΡΙ «ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

Άρθρο 154

1. Όπου στις διατάξεις του ν. 2289/1995 αναφέρεται «Υπουργός Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας» στο εξής νοείται «Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», «Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας» στο εξής νοείται «Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας» ή/και «Υπουργός Προστασίας του Πολίτη» κατ' αρμοδιότητα, «Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων» και «Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών» στο εξής νοείται «Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων».

2. Όπου στον ίδιο ως άνω νόμο αναφέρεται ΔΕΠ – ΕΚΥ νοείται η εταιρία που συνιστάται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 145, στην οποία από την έναρξη ισχύος του προεδρικού διατάγματος που αναφέρεται στην παράγραφο αυτή, όλες οι αρμοδιότητες και τα δικαιώματα που είχαν ανατεθεί στις εταιρείες ΔΕΠ και ΔΕΠ-ΕΚΥ ΑΕ βάσει του ν. 468/1976 και του ν. 2289/1995 σε συνδυασμό με την παρ.11 του δεύτερου άρθρου του ν. 2593/1998 και των εκτελεστικών αυτών προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων και αφορούν στους σκοπούς της ΕΔΕΥ ΑΕ, περιέρχονται σε αυτήν κατ' αποκλειστικότητα και ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2289/1995 και τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 155

1. Η παράγραφος 6 του άρθρου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«Εκμισθωτής: Το Δημόσιο για λογαριασμό του οποίου η ΕΔΕΥ ΑΕ συνάπτει με τρίτους σύμβαση μίσθωσης.»

2. Η παράγραφος 7 του άρθρου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«Εργοδότης: Το Δημόσιο για λογαριασμό του οποίου η ΕΔΕΥ ΑΕ συνάπτει με τρίτους σύμβαση διανομής της παραγωγής.»

3. Η παράγραφος 8 του άρθρου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ανάδοχος: Εκείνος που συνάπτει σύμβαση μίσθωσης ή σύμβαση διανομής της παραγωγής με την ΕΔΕΥ ΑΕ, καθώς και ο σύμφωνα με τις παραγράφους 4 έως 8 του άρθρου 7 του παρόντος δικαιοδόχος του.»

Άρθρο 156

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το δικαίωμα αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων που υπάρχουν στις χερσαίες, στις υπολίμνιες και υποθαλάσσιες περιοχές στις οποίες η Ελληνική Δημοκρατία ασκεί αντιστοίχως κυριαρχία ή κυριαρχικά δικαιώματα σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της θάλασσας, όπως κυρώθηκε με το ν. 2321/1995 ανήκει αποκλειστικά στο Δημόσιο και η άσκησή του αφορά πάντοτε τη δημόσια ωφέλεια. Η διαχείριση για λογαριασμό του Δημοσίου των δικαιωμάτων της παραγράφου αυτής ασκείται από την ΕΔΕΥ ΑΕ.

Ως «υποθαλλάσιες περιοχές» νοούνται ο βυθός και το υπέδαφος των εσωτερικών υδάτων, της αιγιαλίτιδας ζώνης, της υφαλοκρηπίδας και της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης (αφ'ής κηρυχθεί) μέχρι την απόσταση των 200 ν.μ. από τις γραμμές βάσης από τις οποίες μετρείται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης.

Ελλείψει συμφωνίας οριοθέτησης με γειτονικά κράτη των οποίων οι ακτές είναι παρακείμενες ή αντικείμενες με τις ελληνικές ακτές, το εξωτερικό όριο της υφαλοκρηπίδας και της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης (αφ'ής κηρυχθεί) είναι η μέση γραμμή, κάθε σημείο της οποίας απέχει ίση απόσταση από τα εγγύτερα σημεία των γραμμών βάσης (τόσο ηπειρωτικών όσο και νησιωτικών) από τις οποίες μετρείται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το δικαίωμα αναζήτησης παραχωρείται με απόφαση της ΕΔΕΥ ΑΕ, τα δε δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης με σύμβαση κατόπιν των διαδικασιών που προβλέπονται στην παρ. 17 του ιδίου άρθρου του ν. 2289/1995.»

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού μπορούν να επιβληθούν σε οποιοδήποτε στάδιο προϋποθέσεις για την άσκηση των δικαιωμάτων αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων σε περιοχή ή περιοχές της επόμενης παραγράφου για λόγους εθνικής ασφάλειας.»

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που εκδίδονται μετά α-

πό γνώμη της ΕΔΕΥ ΑΕ και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, οι περιοχές της παραγράφου 1 διαιρούνται είτε στο σύνολο είτε σε μέρος σε περιοχές οι οποίες αφ' ενός μεν προορίζονται για την άσκηση των δραστηριοτήτων αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης, αφ' ετέρου δε διατίθενται για την άσκηση των δραστηριοτήτων αυτών.

Οι περιοχές έχουν κατά το δυνατόν σχήμα ορθογώνιο και προσδιορίζονται από γεωγραφικούς παράλληλους ή μεσημβρινούς και κατά περίπτωση από τις οριογραμμές της χερσαίας μεθορίου και των ηπειρωτικών και νησιωτικών ακτών ή από γραμμές που πλησιάζουν αυτές τις οριογραμμές.»

5. Η παράγραφος 5 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η ΕΔΕΥ ΑΕ εκδίδει πρόσκληση προς υποβολή αιτήσεων για αναζήτηση που εγκρίνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων ορίζεται στην πρόσκληση και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των ενενήντα (90) ημερών από την τελευταία δημοσίευση. Στην πρόσκληση που μπορεί να εκδίδεται και μετά από αίτηση ενδιαφερομένου, αναφέρεται η προς αναζήτηση περιοχή, οι όροι και οι υποχρεώσεις του αδειούχου, τα κριτήρια επιλογής του, το ύψος του καταβλητέου παραβόλου και της εγγυητικής εκτέλεσης τράπεζας που λειτουργεί νόμιμα σε χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προθεσμία χορηγήσεως της άδειας, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Η ΕΔΕΥ ΑΕ εφαρμόζει τα ανωτέρω και για την περίπτωση εκτέλεσης από εξειδικευμένες εταιρίες σεισμικών ή άλλων γεωφυσικών και γεωλογικών μεθόδων ερευνών μη αποκλειστικής χρήσης, με συγκεκριμένους όρους εμπορικής συνεκμετάλλευσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων. Ο κάτοχος της άδειας αυτής εκτελεί τα σεισμικά προγράμματα με ίδιες δαπάνες και με δικαίωμα πώλησης σε τρίτους των αποτελεσμάτων των ερευνών.»

6. Η παράγραφος 6 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην πρόσκληση, η ΕΔΕΥ ΑΕ χορηγεί την άδεια αναζήτησης, με απόφασή της που εγκρίνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και για διάρκεια μέχρι δεκαοκτώ (18) μηνών. Η προς αναζήτηση περιοχή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 4.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα προκειμένου για την ξηρά και τα 20.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα προκειμένου για τη θάλασσα. Τα ανωτέρω όρια δεν ισχύουν για την περίπτωση εκτέλεσης σεισμικών ή άλλων γεωφυσικών και γεωλογικών μεθόδων ερευνών μη αποκλειστικής χρήσης.»

7. Μετά την περίπτωση γ΄ της παραγράφου 7 του άρθρου 2 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με ανακοίνωση που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης γνωστοποιεί τις περιοχές που είναι διαθέσιμες δυνάμει της παραγράφου αυτής, καθώς και κάθε σχετική με αυτές ειδικότερη πληροφορία. Για κάθε σημαντική μεταβολή των πληροφοριών αυτών δημοσιεύεται συμπληρωματική ανακοίνωση.»

8. Στην παράγραφο 8 του άρθρου 2 όπου αναφέρεται «Υπουργείο Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας» αντικαθίσταται με «ΕΔΕΥ ΑΕ».

9. Η παράγραφος16 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«16. Οι κατά την παράγραφο 10 του παρόντος συμβάσεις του Δημοσίου με τρίτους συνομολογούνται κατόπιν των διαδικασιών που ορίζονται στην επόμενη παράγραφο.»

10. Η παράγραφος 17 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«17. Η ΕΔΕΥ ΑΕ παραχωρεί για λογαριασμό του Δημοσίου το δικαίωμα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων σύμφωνα με τις εξής διαδικασίες:

α) Είτε μετά από διακήρυξη, για τις περιοχές της παραγράφου 4, που εγκρίνεται από τον Υπουργό ΠΕΚΑ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η προθεσμία υποβολής των προσφορών ορίζεται στη διακήρυξη και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των ενενήντα (90) ημερών από την τελευταία δημοσίευση.

β) Είτε μετά από αίτηση ενδιαφερόμενου για περιοχή η οποία δεν περιλαμβάνεται στη διακήρυξη σύμφωνα με την ανωτέρω περίπτωση α΄. Η ΕΔΕΥ ΑΕ, εφόσον η αίτηση γίνει αποδεκτή, εκδίδει διακήρυξη που εγκρίνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η προθεσμία υποβολής των προσφορών για τυχόν άλλους ενδιαφερόμενους είναι τουλάχιστον ενενήντα (90) ημέρες από την τελευταία δημοσίευση.

γ) Είτε με ανοιχτή πρόσκληση (open door) για εκδήλωση ενδιαφέροντος όταν η περιοχή για την οποία ζητείται η παραχώρηση είναι διαθέσιμη σε μόνιμη βάση ή έχει αποτελέσει αντικείμενο προηγούμενης διαδικασίας η οποία δεν κατέληξε στην υπογραφή σύμβασης μίσθωσης ή διανομής παραγωγής ή έχει εγκαταλειφθεί από ανάδοχο, στην περίπτωση που αυτός έχει υπαναχωρήσει από τη σύμβαση ή καταγγείλει αυτήν. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με ανακοίνωση που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης γνωστοποιεί τις ως άνω περιοχές με τους ελάχιστους βασικούς όρους των παραχωρήσεων, καθώς και κάθε σχετική με αυτές ειδικότερη πληροφορία. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλλουν προσφορά για παραχώρηση σε περισσότερες της μίας περιοχές. Οι προσφορές υποβάλλονται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του πρώτου και δεύτερου εξαμήνου κάθε ημερολογιακού έτους.

Σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από το τέλος του εξαμήνου για τη συγκεκριμένη περιοχή, ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ανακοινώνει ότι η συγκεκριμένη περιοχή εξαιρείται από τις περιοχές που είναι διαθέσιμες κατά τα ανωτέρω, εφόσον βρίσκεται σε διαδικασία παραχώρησης. Οι προσφορές αξιολογούνται και επιλέγεται η πλέον συμφέρουσα για το Δημόσιο, κατόπιν διαπραγματεύσεων με τους ενδιαφερόμενους και με βάση τα κριτήρια της πρόσκλησης.

11. Η παράγραφος 18 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«18. Κατά την εφαρμογή των διαδικασιών α΄ και β΄ της προηγούμενης παραγράφου, η διακήρυξη για την υποβολή των προσφορών θα πρέπει να καθορίζει τις γεωγραφικές περιοχές που αποτελούν εν όλω ή εν μέρει το αντικείμενο της παραχώρησης, το είδος των συμβάσεων

κατά την παράγραφο 14, τους όρους και τα κριτήρια συμμετοχής, όπως η ελάχιστη οικονομική δυνατότητα και η τεχνική ικανότητα του προσφέροντος, η προηγούμενη πείρα του στον τομέα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, η τυχόν επίδειξη υπαίτιας βλαπτικής συμπεριφοράς στο πλαίσιο προηγούμενης άδειας, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο όρο και προϋπόθεση.»

12. Η παράγραφος 19 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«19. Στη διακήρυξη καθορίζονται αναλυτικά τα κριτήρια επιλογής και τα σημεία συναγωνισμού, στα οποία περιλαμβάνεται το προσφερόμενο από τους ενδιαφερόμενους μίσθωμα, προκειμένου για σύμβαση μίσθωσης ή το προσφερόμενο στον εργοδότη μερίδιο επί των παραχθησομένων υδρογονανθράκων, προκειμένου για σύμβαση διανομής της παραγωγής, τίμημα υπογραφής της σύμβασης (signature bonus), καθώς και τίμημα παραγωγής (production bonus). Στη διακήρυξη μπορεί να προβλέπεται επίσης η καταβολή κατά το στάδιο των ερευνών και εκμετάλλευσης ετήσιας αποζημίωσης η οποία καθορίζεται ανά στρέμμα (surface fees).»

13. Η παράγραφος 20 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«20. Με τη διακήρυξη καθορίζονται ο τρόπος υποβολής των προσφορών, τα συνοδεύοντα αυτήν απαραίτητα στοιχεία, το ύψος του καταβλητέου παραβόλου για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό, τέλος για επιμόρφωση του σχετικού με τον τομέα ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης, καθώς και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια για τη διενέργεια του διαγωνισμού και την επιλογή του Αναδόχου.»

14. Στην παράγραφο 25 του άρθρου 2, στην τρίτη σειρά, η φράση «κατά την παρ.9 του άρθρου 5» αντικαθίσταται με τη φράση «κατά την παρ.8 του άρθρου 5» και στην τελευταία σειρά η φράση «1 έως και 3 του παρόντος» αντικαθίσταται με «1 έως και 2 του παρόντος».

15. Στην παράγραφο 32 του άρθρου 2, στην τέταρτη σειρά, η φράση «παραγράφους 8 έως και 15 του άρθρου 5» αντικαθίσταται με «παραγράφους 8 έως και 14 του άρθρου 5» και στην ένατη σειρά η φράση «στο άρθρο 9, παρ.2, περιπτώσεις α΄ έως και ι΄ του παρόντος» αντικαθίσταται με τη φράση «στο άρθρο 9, παρ.5…».

16. Στην περίπτωση β΄ της παραγράφου 35 του άρθρου 2, στη δεύτερη σειρά, η φράση «στο άρθρο 9, παρ.2, περιπτώσεις α΄ έως και ι΄» αντικαθίσταται με τη φράση «στο άρθρο 9, παρ.5…».

17. Στο άρθρο 2 προστίθεται νέα παράγραφος 39 η οποία έχει ως εξής:

«39. Οι συμβάσεις της παραγράφου 10 υπογράφονται από την ΕΔΕΥ ΑΕ και τον Ανάδοχο και υποβάλλονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για έγκριση από τον Υπουργό. Χωρίς την έγκριση αυτή, οι εν λόγω συμβάσεις είναι απολύτως άκυρες και δεν παράγουν κανένα έννομο αποτέλεσμα.»

Άρθρο 157

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 προστίθεται στο τέλος εδάφιο ως εξής:

«Το δικαίωμα συμμετοχής του Δημοσίου δεν μπορεί να ασκείται από την ΕΔΕΥ ΑΕ.»

Άρθρο 158

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η διάρκεια του σταδίου ερευνών προσδιορίζεται στη σύμβαση, δεν μπορεί να υπερβεί τα επτά (7) έτη για χερσαίες περιοχές και τα οκτώ (8) έτη για θαλάσσιες περιοχές και αρχίζει από την έναρξη ισχύος της σύμβασης. Το στάδιο ερευνών διαιρείται σε φάσεις που ορίζονται στη σύμβαση.»

2. Η παράγραφος 13 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«13. Η διάρκεια του σταδίου εκμετάλλευσης μπορεί να παραταθεί έως και δύο πενταετίες, μετά από εισήγηση της ΕΔΕΥ ΑΕ, όταν αποδεδειγμένα η προβλεπόμενη διάρκεια δεν επαρκεί για την ολοκλήρωση των εν λόγω δραστηριοτήτων, με επαναδιαπραγμάτευση των όρων της σύμβασης και υπογραφή νέας σύμβασης, ύστερα από αίτηση του Αναδόχου που υποβάλλεται πριν τη λήξη της.

Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται να τεκμηριώσει την αίτησή του και ως προς τη διάρκεια της παράτασης.»

3. Η παράγραφος 15 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«15. Εάν κοίτασμα υδρογονανθράκων εκτείνεται πέρα από τα όρια της συμβατικής περιοχής του Αναδόχου, σε συμβατική περιοχή άλλου Αναδόχου και για την καλύτερη και πιο οικονομική έρευνα και εκμετάλλευση ενδείκνυται η εκτέλεση των σχετικών εργασιών βάσει ενιαίου προγράμματος, ο Εκμισθωτής ή Εργοδότης καλεί τους Αναδόχους να υποβάλλουν για έγκριση μέσα σε ορισμένη προθεσμία ενιαίο πρόγραμμα έρευνας και εκμετάλλευσης του κοιτάσματος.

Εάν η περιοχή στην οποία επεκτείνεται το κοίτασμα δεν έχει παραχωρηθεί σε τρίτο, τότε η περιοχή αυτή παραχωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Εάν οι Ανάδοχοι δεν υποβάλλουν πρόγραμμα μέσα στην ανωτέρω τασσόμενη προθεσμία, ο Εκμισθωτής ή Εργοδότης δύναται να καταγγείλει τις σχετικές συμβάσεις.»

4. Η παράγραφος 16 του άρθρου 5 καταργείται.

5. Στην παράγραφο 18 του άρθρου 5 η φράση «κατά την παράγραφο 16» αντικαθίσταται με «κατά την παράγραφο 15».

Άρθρο 159

1. Η παράγραφος 8 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Ο Ανάδοχος και οι εργολάβοι ή υπεργολάβοι που αυτός χρησιμοποιεί δύνανται να απασχολούν στην Ελλάδα αλλοδαπούς, υπηκόους τρίτων χωρών, σε εργασίες που απαιτούν ιδιαίτερη εξειδίκευση.»

2. Στην παράγραφο 9 του άρθρου 6 η φράση «παρέχουν άδειες εισόδου, παραμονής, κυκλοφορίας και εργασίας» αντικαθίσταται με «θεωρήσεις εισόδου και άδειες παραμονής και εργασίας».

Άρθρο 160

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 4, καθώς και των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 18 του άρθρου 2 του παρόντος, ο Ανάδοχος δικαιούται να μεταβιβάζει εν όλω ή κατά ποσοστό τα συμβατικά δικαιώματα και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις του σε ανεξάρτητο τρίτο, μόνο ύστερα από έγγραφη συναίνεση του Εκμισθωτή ή Εργοδότη και έγκριση από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Ο Εκμισθωτής ή Εργοδότης μπορεί να θέσει οποιουσδήποτε όρους στον Ανάδοχο για τη διασφάλιση των ιδίων συμφερόντων ενώ δεν μπορεί να αρνηθεί τη συναίνεση, εκτός αν συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας κατά την κρίση του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο αποφαίνεται μετά από κοινή εισήγηση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Εθνικής Άμυνας.

Το Δημόσιο δύναται να ασκήσει δικαίωμα πρώτης προτίμησης σε περίπτωση υποκατάστασης ή μεταβίβασης ποσοστών του Αναδόχου.»

Η συναίνεση αυτή απαιτείται και όταν μεταβιβάζεται η συγγενής επιχείρηση που ελέγχει τον Ανάδοχο.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 4, καθώς και των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 18 του άρθρου 2 του παρόντος, ο Ανάδοχος δικαιούται ύστερα από έγγραφη συναίνεση του Εκμισθωτή ή Εργοδότη και έγκριση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής να μεταβιβάζει εν όλω ή ποσοστό τα συμβατικά δικαιώματα και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις του σε συγγενή επιχείρηση υπό τον όρο ότι θα παραμείνει εις ολόκληρον υπεύθυνος μαζί με την αποκτώσα συγγενή επιχείρηση έναντι του Εκμισθωτή ή Εργοδότη για την τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεών του. Η συναίνεση και έγκριση είναι δυνατόν να μην δοθεί αν συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας κατά την κρίση του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο αποφαίνεται μετά από κοινή εισήγηση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Εθνικής Άμυνας.»

3. Η παράγραφος 6 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Αν ο Ανάδοχος είναι κοινοπραξία φυσικών ή νομικών προσώπων, κάθε μέλος δικαιούται να μεταβιβάζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση σε άλλο μέλος της κοινοπραξίας, ύστερα από έγγραφη συναίνεση του Εκμισθωτή ή Εργοδότη και έγκριση από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Το Δημόσιο δύναται να ασκήσει δικαίωμα πρώτης προτίμησης σε περίπτωση υποκατάστασης ή μεταβίβασης ποσοστών του Αναδόχου.»

4. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 11 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Εκμισθωτής ή ο Εργοδότης με τα αρμόδια όργανα ή και άλλα ειδικά εξουσιοδοτημένα από αυτόν πρόσωπα ελέγχει και εγκρίνει τα προγράμματα εργασιών και τις κάθε είδους δαπάνες και προμήθειες υλικών και υπηρεσιών που είναι αναγκαίες για την εκτέλεσή τους. Επίσης, ελέγχει τα λογιστικά βιβλία και στοιχεία του Αναδόχου για να διαπιστώσει την αλήθεια των εγγραφών σε αυτά και τη δικαιολόγηση των δαπανών σύμφωνα με τους κανόνες της ορθής επιχειρηματικής πρακτικής. Οι ανωτέρω διαδικασίες θα πρέπει να περιγράφονται λεπτομερώς στη σχετική σύμβαση.»

5. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 13 του άρθρου 7, στην τέταρτη σειρά, η φράση «του άρθρου 9, παρ.2, περιπτώσεις α΄ έως και ι΄» αντικαθίσταται με τη φράση «του άρθρου 9, παρ.5…».

Άρθρο 161

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 8 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Ανάδοχος υπόκειται σε ειδικό φόρο εισοδήματος με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), καθώς και σε περιφερειακό φόρο με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), χωρίς καμία πρόσθετη τακτική ή έκτακτη εισφορά, τέλος ή άλλη επιβάρυνση οποιασδήποτε φύσεως υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου.»

2. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 8 προστίθεται νέα παράγραφος ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προσδιορίζεται ο τρόπος καταβολής του περιφερειακού φόρου, η διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης του φόρου και κάθε σχετική με αυτόν αναγκαία λεπτομέρεια.»

Άρθρο 162

1. Στην περίπτωση α΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 9 διαγράφεται η φράση «καθώς και της τυχόν καταβληθείσας στρεμματικής αποζημίωσης της παρ.3 του άρθρου 5 του παρόντος.»

2. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 9, στη δεύτερη σειρά, η φράση «και των παραγράφων 4,5 και 6 του παρόντος άρθρου» αντικαθίσταται με τη φράση «και των παραγράφων 1 έως και 6 του παρόντος άρθρου…».

3. Στην παράγραφο 8 του άρθρου 9, στην όγδοη σειρά, η φράση «κατά τις παραγράφους 9,10 και 11 του άρθρου 7…» αντικαθίσταται με τη φράση «κατά τις παραγράφους 4 έως και 8 του άρθρου 7…».

4. Η παράγραφος 10 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Οι αμοιβές συμβολαιογράφων για την κατάρτιση των δικαιοπραξιών του Αναδόχου που απαιτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, καθώς επίσης και τα δικαιώματα έμμισθων και άμισθων υποθηκοφυλάκων για την εγγραφή ή τη μεταγραφή των δικαιοπραξιών αυτών δεν μπορούν να υπερβούν για κάθε περίπτωση το ποσό των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ. Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών.»

Άρθρο 163

1. Από τον τίτλο του Κεφαλαίου Γ΄ διαγράφεται η φράση «Διατάξεις για τη ΔΕΠ - ΕΚΥ».

2. Το άρθρο 11 καταργείται.

3. Ο τίτλος του άρθρου 12, που αναριθμείται σε 11 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αναγκαστική απαλλοτρίωση - Παραχώρηση χρήσης δημόσιων κτημάτων, αιγιαλού και θαλάσσιας περιοχής – Θαλάσσιες εγκαταστάσεις και κατασκευές – Εκμετάλλευση υδρογονανθράκων υφαλοκρηπίδας ή αποκλειστικής οικονομικής ζώνης – Εγκαταστάσεις εντός των χωρικών υδάτων».

4. Στο τέλος του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 12, που αναριθμείται σε 11, μετά τη λέξη

«νησίδας» προστίθεται φράση ως εξής:

«σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2971/2001 (Α΄ 285) "Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις"».

5. Στην παράγραφο 8 του άρθρου 12, που αναριθμείται σε 11, διαγράφεται η φράση «ή τη ΔΕΠ-ΕΚΥ»

6. Η παράγραφος 12 του άρθρου 12, που αναριθμείται σε 11, αντικαθίσταται ως εξής:

«Γύρω από τις μόνιμες ή προσωρινές εγκαταστάσεις ή πλωτές κατασκευές επί της υφαλοκρηπίδας ή της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης ή υπεράνω αυτών, που προορίζονται για εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, δημιουργείται ζώνη ασφαλείας πεντακοσίων (500) μέτρων που υπολογίζεται από τα ακραία σημεία των εγκαταστάσεων ή κατασκευών αυτών. Η ζώνη ασφαλείας με τις σε αυτήν εγκαταστάσεις και κατασκευές, ο υπερκείμενος εναέριος χώρος και ο υποκείμενος θαλάσσιος χώρος είναι χώροι απαραβίαστοι. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Προστασίας του Πολίτη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να μειώνεται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις η έκταση της ζώνης ασφαλείας, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (1982), η οποία κυρώθηκε με το ν. 2321/1995 (Α΄ 136). Η είσοδος πλοίων ή άλλων πλωτών ναυπηγημάτων απαγορεύεται χωρίς ειδική άδεια, η οποία χορηγείται στα πλοία ή πλωτά ναυπηγήματα με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Προστασίας του Πολίτη και στα αεροσκάφη με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Η παράβαση της απαγόρευσης αυτής τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι (6) μηνών και με χρηματική ποινή.»

7. Στις παραγράφους 16, 18 και 19 του άρθρου 12, που αναριθμείται σε 11, η φράση «θαλάσσιας οικονομικής ζώνης της χώρας» αντικαθίσταται με «αποκλειστικής οικονομικής ζώνης της χώρας».

8. Η παράγραφος 17 του άρθρου 12, που αναριθμείται σε 11, αντικαθίσταται ως εξής:

«17. Η αστυνόμευση στις θαλάσσιες περιοχές της υφαλοκρηπίδας ή της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης, στις μόνιμες ή προσωρινές εγκαταστάσεις ή πλωτές κατασκευές επί της υφαλοκρηπίδας ή της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης ή υπεράνω αυτών, που προορίζονται για εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ασκείται από το Λιμενικό Σώμα. Με αίτηση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας διαθέτει την αναγκαία ένοπλη δύναμη για ενίσχυση των οργάνων του Λιμενικού Σώματος.»

9. Η παράγραφος 32 του άρθρου 12 καταργείται.

Άρθρο 164

1. Οι παράγραφοι 21 έως 31 του άρθρου 12, που αναριθμείται σε 11, μεταφέρονται σε αυτοτελές άρθρο 12 το οποίο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 12

Μέτρα Ασφαλείας- Προστασία του Περιβάλλοντος- Ποινικές και Διοικητικές Κυρώσεις- Κοινωνική Ασφάλιση

1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από εισήγηση της Ε-ΔΕΥ ΑΕ, θεσπίζονται Κανονισμοί εκτέλεσης των κάθε φύσης εργασιών και έργων αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, περιλαμβανομένης της κατασκευής των κάθε φύσης εγκαταστάσεων, των δεξαμενών αποθήκευσης και των αγωγών, της διενέργειας των γεωτρήσεων και της σφράγισης των φρεάτων, με σκοπό τη λήψη κάθε φύσης μέτρων ασφαλείας προσώπων ή πραγμάτων, παρεμπόδιση της ρύπανσης ή μόλυνσης του περιβάλλοντος, προστασίας της χλωρίδας και της πανίδας, της αλιείας, της ναυσιπλοΐας, των αρχαιοτήτων γενικά, των ιστορικών τόπων, των τόπων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, καθώς και άλλων δραστηριοτήτων εντός των περιοχών εκμετάλλευσης. Με τη σύμβαση προβλέπεται ότι μέχρι την έκδοση των Κανονισμών που αναφέρονται στο άρθρο αυτό οι εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης θα εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις ανάλογων Κανονισμών κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Κάθε Ανάδοχος οφείλει να διεξάγει τις δραστηριότητες υδρογονανθράκων με δέοντα και ασφαλή τρόπο σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, καθώς και να συμμορφώνεται με τους Κανονισμούς και κάθε σχετική νομοθεσία που ρυθμίζει θέματα ασφάλειας και υγιεινής των εργαζομένων και προστασίας του περιβάλλοντος. Ειδικότερα, οφείλει μεταξύ άλλων να:

α) Διασφαλίζει ότι τα υλικά, προμήθειες, μηχανήματα, κατασκευές, εξοπλισμός και εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται από αυτόν ή από υπεργολάβους του είναι σύμφωνα με τα γενικά αποδεκτά πρότυπα στη διεθνή πετρελαϊκή βιομηχανία και είναι δεόντως κατασκευασμένα, διατηρούμενα σε καλή λειτουργική κατάσταση.

β) Χρησιμοποιεί με βιώσιμο τρόπο τους φυσικούς πόρους της περιοχής που περιλαμβάνεται στην άδεια που χορηγήθηκε.

γ) Αποτρέπει τις ζημίες στους παραγωγικούς σχηματισμούς και διασφαλίζει ότι οι υδρογονάνθρακες που ανακαλύφθηκαν, η ιλύς ή οποιαδήποτε άλλα ρευστά ή ουσίες δεν διαρρέουν ή απορρίπτονται.

δ) Αποτρέπει ζημίες σε στρώματα υδρογονανθράκων και υδροφόρα στρώματα που είναι παρακείμενα σε παραγωγικό σχηματισμό ή σχηματισμούς και αποτρέπει το νερό από το να εισέρχεται σε οποιαδήποτε στρώματα υδρογονανθράκων, εκτός από τις περιπτώσεις όπου χρησιμοποιούνται μέθοδοι εισπίεσης νερού για επιχειρήσεις δευτερογενούς απόληψης ή η εισπίεση νερού εφαρμόζεται για οποιονδήποτε άλλο λόγο σύμφωνα με τις γενικά αποδεκτές διεθνείς πρακτικές της πετρελαϊκής βιομηχανίας.

ε) Αποθηκεύει ορθά τους υδρογονάνθρακες σε δοχεία που έχουν κατασκευαστεί γι αυτό το σκοπό και δεν αποθηκεύει αργό πετρέλαιο σε χωμάτινη δεξαμενή παρά μόνο προσωρινά σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

στ) Εφαρμόζει την κείμενη νομοθεσία περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων σε σχέση με τα απόβλητα των υδρογονανθράκων.

ζ) Διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες υδρογονανθράκων διενεργούνται με περιβαλλοντικά αποδεκτό και ασφαλή τρόπο που είναι συμβατός με την εκάστοτε ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία και την ορθή πρακτική της διεθνούς πετρελαϊκής βιομηχανίας και ασκεί γι' αυτό τον σκοπό αποτελεσματικό έλεγχο.

3. Ο Ανάδοχος οφείλει επίσης να λαμβάνει όλα τα α-

ναγκαία μέτρα έτσι ώστε να περιορίσει στο ελάχιστο κάθε περιβαλλοντική ρύπανση ή ζημία στα νερά, στο έδαφος ή στην ατμόσφαιρα που μπορεί να προκληθεί σε σχέση με τις δραστηριότητες υδρογονανθράκων. Σε περίπτωση που ο Εκμισθωτής ή Εργοδότης κρίνει ότι οποιεσδήποτε εργασίες ή εγκαταστάσεις που έχουν ανεγερθεί ή δραστηριότητες που διεξάγονται δύνανται να θέσουν σε κίνδυνο πρόσωπα ή περιουσία τρίτου προσώπου ή ρυπαίνουν ή επιφέρουν ζημία στο περιβάλλον, στην πανίδα, στην χλωρίδα ή στους θαλάσσιους οργανισμούς, ζητά από τον Ανάδοχο να λάβει διορθωτικά μέτρα, εντός εύλογης χρονικής περιόδου και να αποκαταστήσει οποιαδήποτε ζημία στο περιβάλλον. Ο Εκμισθωτής ή Εργοδότης μπορεί επίσης να αναστείλει την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων του Αναδόχου έως ότου αυτός λάβει όλα τα διορθωτικά μέτρα και να αποκαταστήσει την περιβαλλοντική ζημία.

4. Ο Ανάδοχος οφείλει να διασφαλίζει ότι ο σχεδιασμός της γεώτρησης και η διενέργεια των γεωτρητικών εργασιών, περιλαμβανομένων της θωράκισής της, της επένδυσής της, της τσιμέντωσής της, της απόστασης μεταξύ των γεωτρήσεων και των εργασιών σφραγίσματός της συνάδουν με τις γενικώς αποδεκτές πρακτικές της διεθνούς πετρελαϊκής βιομηχανίας.

5. Με σκοπό τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος, ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δύναται να ζητάει την κατάθεση εγγύησης, το ύψος της οποίας καθορίζεται από τον Υπουργό μετά από εισήγηση της ΕΔΕΥ ΑΕ ή εναλλακτικά ασφαλιστήριο συμβόλαιο σε διεθνή οίκο κατά παντός κινδύνου.

6. Από το περιερχόμενο στην ΕΔΕΥ ΑΕ, δυνάμει συμβάσεων του παρόντος, μίσθωμα ή μερίδιο παραγωγής, ποσοστό είκοσι επί τοις εκατό (20%) κατ' έτος κατατίθεται σε ειδικό προς τούτο τραπεζικό λογαριασμό του Πράσινου Ταμείου. Το προϊόν του λογαριασμού διατίθεται για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων προστασίας του περιβάλλοντος από δραστηριότητες που έχουν σχέση με κάθε είδους εκμετάλλευση ή χρήση ενεργειακών πηγών ή πόρων.

7. Όποιος αναζητεί, ερευνά ή εκμεταλλεύεται υδρογονάνθρακες χωρίς άδεια ή παροχή τέτοιου δικαιώματος κατά τις διατάξεις του παρόντος, τιμωρείται με φυλάκιση δύο (2) τουλάχιστον μηνών και με χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ. Οι υδρογονάνθρακες που έχουν παράνομα εξορυχτεί περιέρχονται αυτοδίκαια στην κυριότητα του Δημοσίου.

8. Επιβάλλεται διοικητική κύρωση ύψους από εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ, ανεξάρτητα από κάθε άλλη διοικητική, αστική ή ποινική κύρωση κατά των ενεργούντων αναζήτηση, έρευνα ή εκμετάλλευση υδρογονανθράκων κατά παράβαση των Κανονισμών της παραγράφου 1. Οι ανωτέρω κυρώσεις επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από κλήση προς ακρόαση του ενδιαφερομένου. Προκειμένου για παραβάσεις εξαιτίας των οποίων επήλθε ρύπανση ή μόλυνση της θάλασσας, βλάβη της θαλάσσιας χλωρίδας ή πανίδας ή της αλιείας ή για παραβάσεις μέτρων ασφαλείας της ναυσιπλοΐας τα παραπάνω πρόστιμα επιβάλλονται με αποφάσεις των αρμόδιων λιμενικών αρχών.

9. Επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων κατά των ανωτέρω αποφάσεων, που ασκείται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή τους. Τα ποσά των προστίμων εισπράττονται κατά τη διαδικασία του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

10. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με αιτιολογημένη απόφασή του, διατάσσει μετά από κλήση του θιγόμενου σε ακρόαση, την παύση των εργασιών αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, εφόσον διεξάγονται κατά παράβαση του παρόντος νόμου ή και των Κανονισμών της παραγράφου 1. Για την εκτέλεση της ανωτέρω απόφασης, ζητείται η συνδρομή των αρμόδιων αστυνομικών ή λιμενικών αρχών ή κάθε άλλης αρχής.

11. Εργασία παρεχόμενη σε εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων εκτός των τοπικών ορίων ασφάλισης του απασχολούμενου προσωπικού στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή σε άλλο οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης, θεωρείται για την εφαρμογή της οικείας περί κοινωνικής ασφάλισης νομοθεσίας ότι παρέχεται μέσα στην πλησιέστερη περιοχή ασφαλίσεως του αντίστοιχου οργανισμού κοινωνικής ασφάλισης.

12. Για το προσωπικό που απασχολείται από τον Ανάδοχο και τους εργολάβους ή τους υπεργολάβους για τους σκοπούς των κατά τις διατάξεις των παραγράφων 22 έως και 39 του άρθρου 2 και 3 έως 5 του άρθρου 3 του παρόντος συναπτόμενων συμβάσεων, δεν έχουν εφαρμογή οι προβλέπουσες μειωμένες εισφορές εργοδότη προς το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή άλλο οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης διατάξεις των:

α) άρθρου 6 του ν.3213/1955 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων περί μέτρων προστασίας της επαρχιακής βιομηχανίας»,

β) άρθρου 5 του ν.2861/1954 «περί μέτρων ενισχύσεως της εξαγωγής βιομηχανικών και άλλων εγχωρίων προϊόντων»,

γ) άρθρου 16 του ν.δ. 1312/1972 «περί νέων μέτρων προς ενίσχυσιν της περιφερειακής αναπτύξεως», όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 του ν.δ. 1377/1973 και

δ) άρθρου 10 του ν.289/1976 «περί παροχής κινήτρων δια την ανάπτυξιν παραμεθορίων περιοχών και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων.»

13. Η παράγραφος 2 του άρθρου 21 καταργείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
Διαδρομή και εγκατάσταση αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη (άρθρα 165-175)

Άρθρο 165
Διαδρομή και εγκατάσταση αγωγού

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται η διαδρομή και η εγκατάσταση του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη και των τυχόν διακλαδώσεών του, καθώς και η εγκατάσταση των συστατικών και των παρατημάτων τους, για την κατασκευή του οποίου υπογράφηκε η Τριμερής Διακρατική Συμφωνία που κυρώθηκε με το ν. 3558/2007 (Α΄ 101).

2. Το έργο της κατασκευής, εγκατάστασης και εκμετάλλευσης του αγωγού είναι έργο εθνικής σημασίας, δημόσιας ωφέλειας και γενικά δημόσιου συμφέροντος.

Άρθρο 166
Υποχρεώσεις ιδιοκτητών ακινήτων, απαγορεύσεις, καταβολή ποσοστού αγοραίας αξίας

1. Κύριοι ή νομείς ή κάτοχοι από οποιαδήποτε έννομη αιτία αγροτικών ή αστικών ακινήτων ή δασών ή δασικών εκτάσεων υποχρεούνται να επιτρέπουν τη διάνοιξη και κατασκευή υπόγειων σηράγγων στο αναγκαίο βάθος για την εγκατάσταση του αγωγού, καθώς επίσης και οτιδήποτε είναι αναγκαίο για την κατασκευή, χρήση, επισκευή και επιστασία για τη συντήρηση του έργου αυτού.

2. Στα ακίνητα της προηγούμενης παραγράφου απαγορεύεται σε ζώνη πλάτους πέντε (5) μέτρων αριστερά και πέντε (5) μέτρων δεξιά από τον άξονα του αγωγού, καθώς και σε ζώνη 0,50 μ. αριστερά και 0,50 μ. δεξιά, από τον άξονα του καλωδίου της καθοδικής προστασίας του αγωγού, καθώς και σε επιφάνεια εξήντα (60) τετραγωνικών μέτρων στο σημείο απόληξης του καλωδίου, η οποία απαιτείται για την εγκατάσταση των ανόδων, όπως αυτή εμφαίνεται στα επί μέρους κτηματολογικά διαγράμματα, η κάθε είδους υπόγεια εγκατάσταση, η τοποθέτηση παράλληλα ή κάθετα ή διαγώνια κάθε είδους σωληνώσεων, οι οποίες απαιτούν εκσκαφή πάνω από 0,50 μ., η ανόρυξη φρεάτων ή τάφρων, η δημιουργία νέων αγροτικών οδών, η φύτευση δένδρων, των οποίων το ριζικό σύστημα εισχωρεί σε βάθος μεγαλύτερο των 0,60 μ., καθώς και η αλλοίωση της μορφολογίας της επιφάνειας του εδάφους με οποιονδήποτε τρόπο.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής επιβάλλεται, όταν κρίνεται αναγκαία, η προσωρινή κατάληψη και χρησιμοποίηση για την εγκατάσταση του αγωγού και άλλης εδαφικής ζώνης, που ευρίσκεται σε επαφή με τη μία ή και τις δύο ζώνες των πέντε (5) μέτρων της παραγράφου 2 και της οποίας το ενιαίο ή κατά τμήματα συνολικό πλάτος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα είκοσι δύο (22) μέτρα.

Στα τμήματα του αγωγού, τα οποία κατασκευάζονται με σύστημα διπλής σωλήνωσης, παρεμβάλλεται μεταξύ αυτών ζώνη πλάτους μέχρι πέντε (5) μέτρων, οι δε ανωτέρω ζώνες των πέντε (5) μέτρων εκατέρωθεν του αγωγού υπολογίζονται από τον άξονα κάθε σωλήνωσης. Στην περίπτωση αυτή το συνολικό πλάτος της ζώνης του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα είκοσι πέντε (25) μέτρα.

4. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης καθορίζεται η αγοραία αξία των εκτάσεων των παραγράφων 2 και 3 και καταβάλλεται στο δικαιούχο ως αποζημίωση το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) αυτής. Αν υφίσταται επικαρπία επ' αυτών, το ήμισυ του προηγούμενου ποσοστού δικαιούται ο ψιλός κύριος και το άλλο ήμισυ ο επικαρπωτής, στους οποίους καταβάλλεται μετά από τη δικαστική αναγνώρισή τους ως δικαιούχων.

5. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης της παραγράφου 4 για τον καθορισμό της αξίας των εκτάσεων εκδίδεται μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για τη διαδρομή και εγκατάσταση του αγωγού ή για την προσωρινή κατάληψη και χρήση των ανωτέρω ζωνών.

6. Τα ποσά που καταβάλλονται ως αποζημίωση στους δικαιούχους, σύμφωνα με την παράγραφο 4, καθώς και η προβλεπόμενη στο άρθρο 168 αποζημίωση, δεν υπόκεινται σε φόρο, κρατήσεις ή τέλος υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε άλλου.

Άρθρο 167
Περιορισμοί δόμησης

1. Στα ακίνητα του άρθρου 166, τα οποία ευρίσκονται εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως, απαγορεύεται κάθε είδους δόμηση: α) σε ζώνη πλάτους είκοσι (20) μέτρων αριστερά και είκοσι (20) μέτρων δεξιά από τον άξονα του αγωγού και β) σε ζώνη πλάτους 0,50 μ. αριστερά και 0,50 μ. δεξιά από τον άξονα του καλωδίου καθοδικής προστασίας του αγωγού, καθώς και επιφανείας μέχρι των εξήντα (60) τετραγωνικών μέτρων που προορίζεται για την τοποθέτηση της ανόδου στο σημείο απόληξης του καλωδίου καθοδικής προστασίας.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορεί να μειώνεται το πλάτος συγκεκριμένης ζώνης κατά περιοχή, σύμφωνα με τον σχεδιασμό του έργου.

Άρθρο 168
Αποζημίωση δικαιούχων

1. Αν παραβλάπτεται η συνήθης εκμετάλλευση του ακινήτου ή προκαλούνται ζημιές στα τυχόν επικείμενα κτίσματα, δένδρα, φυτά και καρπούς και κάθε άλλου είδους εγκαταστάσεις επ' αυτού, όπως και για τις απαγορεύσεις και δεσμεύσεις των ακινήτων που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 166 και στην παράγραφο 1 του άρθρου 167, καταβάλλεται στον δικαιούχο, κατά το μέτρο της βλάβης που αυτός υφίσταται, χρηματική αποζημίωση, η οποία συνίσταται στην πλήρη αποκατάσταση οποιασδήποτε ζημίας ή φθοράς. Για την αναγνώριση των δικαιούχων εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 26 και 27 του ν. 2882/2001 (Α΄ 17), όπως ισχύει. Η χρηματική αποζημίωση ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης το βραδύτερο μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για τη διαδρομή και εγκατάσταση του αγωγού ή για την προσωρινή κατάληψη και χρησιμοποίηση για την εγκατάσταση του αγωγού και άλλης εδαφικής ζώνης.

2. Τα ποσά των αποζημιώσεων της παραγράφου 4 του άρθρου 166 και της αποζημίωσης της προηγούμενης παραγράφου βαρύνουν τη διεθνή εταιρεία του έργου TRANS-BALKAN PIPELINE BV.

Άρθρο 169
Δικαστική επίλυση διαφορών

1. Αν ο ενδιαφερόμενος δεν αποδέχεται την αξία του ακινήτου ή τη χρηματική αποζημίωση, που καθορίστηκαν με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης, μπορεί να ασκήσει αίτηση ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο ή το μεγαλύτερο μέρος αυτού, μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από τη θυροκόλληση της απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης στο κατάστημα του οικείου δήμου. Η θυροκόλληση γίνεται με δικαστικό επιμελητή με την παρουσία ε-

νός μάρτυρα και συντάσσεται σχετική έκθεση. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης δημοσιεύεται σε μια εφημερίδα που εκδίδεται στην έδρα της, σε δύο συνεχόμενα φύλλα αυτής, δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την παραπάνω θυροκόλληση. Το δικαστήριο δικάζει κατά τη διαδικασία των εργατικών διαφορών (άρθρο 663 επ.ΚΠο΄Δ.). Η αίτηση του δικαιούχου επιδίδεται στο υποκατάστημα της εταιρείας TRANS-BALKAN PIPELINE BV στην Ελλάδα δεκαπέντε (15) ημέρες τουλάχιστον πριν από την ορισθείσα δικάσιμο. Αν δεν υπάρχει υποκατάστημα η επίδοση γίνεται στον αντίκλητο που έχει διοριστεί από αυτή στην περιφέρεια του ανωτέρω δικαστηρίου.

2. Τα ποσά της αποζημίωσης που αντιστοιχούν στο ποσοστό της παραγράφου 4 του άρθρου 166 και η αποζημίωση της παραγράφου 1 του άρθρου 168 παρακατατίθενται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων επ' ονόματι των εικαζόμενων δικαιούχων. Για την αναγνώριση των δικαιούχων εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 26 και 27 του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων που κυρώθηκε με το ν. 2882/2001 (Α΄ 17).

3. Μετά τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 1 του άρθρου 165 μπορεί να αρχίσει η εκτέλεση του έργου, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν αναστέλλεται από την άσκηση της αίτησης ή οποιασδήποτε άλλη δικαστικής ενέργειας.

Άρθρο 170
Χρησιμοποίηση δημοτικών εκτάσεων

Η εταιρεία TRANS-BALKAN PIPELINE BV μπορεί να χρησιμοποιεί εκτάσεις που ανήκουν σε ΟΤΑ Α΄και Β΄βαθμού για το έργο της κατασκευής και εγκατάστασης του αγωγού. Για τις εκτάσεις αυτές καταβάλλει αποζημίωση, η οποία καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 166. Για τις κοινόχρηστες εκτάσεις που χρησιμοποιεί η εταιρεία για τις ανάγκες του έργου υποχρεούται να επαναφέρει αυτές χωρίς αναβολή και με τις δικές της δαπάνες στην προηγούμενη της χρησιμοποίησής τους κατάσταση, αποκαθιστώντας κάθε σχετική βλάβη.

Άρθρο 171
Απαλλοτρίωση ακινήτων

1. Αν απαιτείται κήρυξη αναγκαστικής απαλλοτρίωσης δασών, δασικών ή άλλης οποιασδήποτε μορφής εκτάσεων που ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, αποκλειστικά και σε όση έκταση μόνο είναι αναγκαία για τον σκοπό της παραγράφου 1 του άρθρου 165, καθώς και για την ανέγερση και τοποθέτηση των αναγκαίων κτηριακών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων αντίστοιχα, αυτή επιτρέπεται και διενεργείται μόνον υπέρ του Δημοσίου και με δαπάνες της εταιρείας TRANS-BALKAN PIPELINE BV, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ισχύοντος Συντάγματος και του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων που κυρώθηκε με το ν. 2882/2001 (Α΄ 17), ως προς όλα τα σχετικά με αυτή θέματα.

2. Η προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων κηρύσσεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και συνεπάγεται αυτοδικαίως και την απαλλοτρίωση κάθε υπάρχοντος επί αυτών κτίσματος ή άλλης κατασκευής, δένδρων, καθώς και όλων των κατά τα άρθρα 953 και επόμενα του Αστικού Κώδικα συστατικών του πράγματος, έστω και αν αυτά δεν περιλαμβάνονται ρητώς στην απόφαση κήρυξης της απαλλοτρίωσης ή στον οικείο κτηματολογικό πίνακα.

3. Οι απαλλοτριούμενες εκτάσεις παραδίδονται κατά χρήση στην εταιρεία TRANS-BALKAN PIPELINE BV για την πραγματοποίηση του σκοπού της απαλλοτρίωσης. Δάση και δασικές εκτάσεις που ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο παραδίδονται κατά χρήση χωρίς αντάλλαγμα σε αυτήν για την εκτέλεση του έργου.

Άρθρο 172
Ποινικές κυρώσεις - Μεταγραφή

1. Όποιος δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 165 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος παραβιάζει τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 166 και της παραγράφου 1 του άρθρου 167.

2. Οι υπουργικές αποφάσεις των παραγράφων 1 του άρθρου 165 και 3 του άρθρου 166, καθώς και της παραγράφου 2 του άρθρου 167 μεταγράφονται στις μερίδες των αναγνωριζόμενων δικαιούχων στα κατά τόπους αρμόδια υποθηκοφυλακεία και στο οικείο κτηματολογικό γραφείο αν υπάρχει.

Άρθρο 173
Παραχώρηση χρήσης αιγιαλού, παραλίας – Υποθαλάσσια έργα – Χρήση Λιμένα

1. Επιτρέπεται η παραχώρηση, στην εταιρεία TRANS-BALKAN PIPELINE BV του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού, παραλίας, συνεχόμενου ή παρακείμενου θαλάσσιου χώρου ή πυθμένα θάλασσας για την εγκατάσταση του αγωγού και την λειτουργία του, καθώς και για την εκτέλεση κάθε είδους έργου και εργασιών που απαιτούνται για το σκοπό αυτόν, όπως η τοποθέτηση καλωδίων, ναυδετών, πλωτών προβλητών και εξεδρών και η πόντιση τεχνητών υφάλων. Η παραχώρηση γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Προστασίας του Πολίτη μετά από αίτηση της εταιρείας προς την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία, η οποία συνοδεύεται από την τεχνική μελέτη του έργου. Η απόφαση παραχώρησης, με την οποία καθορίζεται και εύλογη αποζημίωση έναντι του ανωτέρω δικαιώματος χρήσης, εκδίδεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή της αίτησης, εφόσον υπάρχουν εγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί όροι και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Μετά από αίτηση της εταιρείας TRANS-BALKAN PIPELINE BV, ο φορέας διοίκησης και εκμετάλλευσης του Λιμένα Αλεξανδρούπολης, με απόφαση της διοίκησής του μετά από σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού και του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, παραχωρεί έναντι εύλογου ανταλλάγματος και για όσο χρονικό διάστημα ισχύει η Συμφωνία Διέ-

λευσης μεταξύ της εταιρείας TRANS-BALKAN PIPELINE BV και της Ελληνικής Δημοκρατίας τη χρήση χώρων που βρίσκονται μέσα στην εγκεκριμένη ζώνη λιμένα Αλεξανδρούπολης και είναι αναγκαίοι για την εξυπηρέτηση της λειτουργίας και συντήρησης του Αγωγού. Οι όροι χρήσης, το αντάλλαγμα της παραχώρησης και τα λοιπά δικαιώματα και υποχρεώσεις, καθορίζονται με σύμβαση μεταξύ του φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης του Λιμένα Αλεξανδρούπολης και της εταιρείας.

Άρθρο 174
Παρεκκλίσεις για απόκτηση ακινήτων

Οι διατάξεις που προβλέπονται στην παρ. 5 του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α΄ 33) και στην περίπτωση Β΄ της παρ. 2 του άρθρου 1 του α.ν. 431/1968 (Α΄ 115) ισχύουν και για τα ακίνητα που αποκτά η εταιρεία TRANS-BALKAN PIPELINE BV για τις ανάγκες του έργου. Η εταιρεία, για τους σκοπούς του έργου του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη, δεν υπόκειται στις απαγορεύσεις του άρθρου 25 του ν. 1892/1990 (Α΄ 101).

Άρθρο 175
Πολεοδομικές ρυθμίσεις

Επιτρέπεται η ανέγερση εγκαταστάσεων της εταιρείας TRANS-BALKAN PIPELINE BV, οι οποίες έχουν άμεση σχέση με την κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία και εκμετάλλευση του αγωγού, κατά παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 1 και 4 του π.δ. της 24/31.5.1985 (Δ΄ 270). Η παρέκκλιση αυτή εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από σχετικό αίτημα της εταιρείας και γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος και αφορά:

α) Στην αρτιότητα του γηπέδου, η επιφάνεια του οποίου δεν μπορεί να είναι μικρότερη των πεντακοσίων (500) τετραγωνικών μέτρων.

β) Στις αποστάσεις των εγκαταστάσεων από τα όρια του γηπέδου, οι οποίες δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερες από 2,50 μέτρα.

γ) Στο ποσοστό κάλυψης που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) της επιφάνειας του γηπέδου, στο συντελεστή δόμησης που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 0,90 και το συντελεστή κατ' όγκο εκμετάλλευσης που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5.

δ) Στο ύψος της συμπαγούς περίφραξης του γηπέδου, όταν τούτο απαιτείται για λόγους ασφαλείας του κοινού και των εγκαταστάσεων το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 4,50 μέτρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΓΩΓΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΙΤΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ (ΑΡΘΡΑ 176-177)

Άρθρο 176
Αγωγοί Φυσικού Αερίου Διασύνδεσης Ελλάδας-Ιταλίας και Ελλάδας-Βουλγαρίας

1. Η διαδρομή και εγκατάσταση των αγωγών φυσικού αερίου διασύνδεσης: α) Ελλάδας- Ιταλίας (ΥΑΦΑ-ΠΟΣΕΙΔΩΝ ή IGI Poseidon) σε εκτέλεση της από 4 Νοεμβρίου 2005 Διακρατικής Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής και της Ιταλικής Δημοκρατίας που κυρώθηκε με το ν. 3441/2006 (Α΄ 39), β) Ελλάδας-Βουλγαρίας σε εκτέλεση του από 24 Απριλίου 2009 Μνημονίου μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και γ) Ελλάδας με άλλο κράτος σε εκτέλεση σχετικής διακρατικής συμφωνίας, ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Τα έργα εγκατάστασης, κατασκευής και λειτουργίας των αγωγών της παραγράφου 1 είναι εθνικής σημασίας, δημόσιας ωφέλειας και γενικά δημοσίου συμφέροντος.

Άρθρο 177
Οριοθέτηση έργων αγωγών

1. Οι διατάξεις των άρθρων 165 μέχρι 172, 173 παρ.1, 174 και 175 εφαρμόζονται και για τα έργα των αγωγών της παραγράφου 1 του άρθρου 176.

2. α) Όπου στις διατάξεις των άρθρων αυτών αναφέρονται: η εταιρεία "TRANS BALKAN PIPELINE BV" ή «η εταιρεία», νοούνται η εταιρεία «ΥΑΦΑ ΠΟΣΕΙΔΩΝ ΑΕ (IGI-POSEIDON)» για το έργο του αγωγού Ελλάδας- Ιταλίας και η εταιρεία που συνιστάται για το έργο του αγωγού Ελλάδας-Βουλγαρίας ή Ελλάδας-άλλου κράτους αντίστοιχα.

β) Όπου στις ίδιες διατάξεις αναφέρεται ο «Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης» για το έργο του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη νοείται ο Γενικός Γραμματέας της αντίστοιχης Αποκεντρωμένης Διοίκησης εντός των διοικητικών ορίων της οποίας διέρχονται οι αγωγοί των έργων της παραγράφου 1 του άρθρου 176.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Εξωτερικών, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Προστασίας του Πολίτη θεσπίζονται, εντός του πλαισίου των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας, ειδικές ρυθμίσεις για τη ναυσιπλοΐα, την αλιεία και τη σήμανση αναφορικά με θαλάσσιες ζώνες της ελληνικής αιγιαλίτιδας ζώνης ή τμήματα της ελληνικής υφαλοκρηπίδας που επηρεάζονται σε περίπτωση διέλευσης από αυτές των αγωγών του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ (ΑΡΘΡΑ 178-190)

Άρθρο 178
Θέματα διαχείρισης – κατανομής δυναμικότητας διακρατικών γραμμών διασύνδεσης φυσικού αερίου

Στο άρθρο 3 του ν. 3428/2005 (Α΄313), όπως έχει τροποποιηθεί με την παράγραφο 3 του άρθρου 16 του ν. 3661/2008 (Α΄ 89) προστίθεται νέα παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εκδίδεται μετά από τη γνωμοδότηση της ΡΑΕ της περίπτωσης ια΄ της παραγράφου 2 ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά στη διαχείριση και την κατανομή της δυναμικότητας των διασυνδέσεων με κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊ-

κού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) και της Ενεργειακής Κοινότητας, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές των κρατών αυτών. Ιδίως ρυθμίζονται θέματα των όρων πρόσβασης στη γραμμή διασύνδεσης συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τιμολογίων και της μεθοδολογίας υπολογισμού αυτών, του μηχανισμού κατανομής της δυναμικότητας, της διαχείρισης της συμφόρησης και της διαδικασίας εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών που αναφύονται κατά την εφαρμογή των ανωτέρω, και του Κανονισμού Ανοικτής Διαδικασίας Δέσμευσης Δυναμικότητας Μεταφοράς στο υποθαλάσσιο Τμήμα του αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδας-Ιταλίας (Αγωγός Ποσειδών), σύμφωνα με την με στοιχεία SG-Greffe (2007) D/203046 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

Άρθρο 179
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 2364/1995 και του ν. 3428/2005

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995 (Α΄ 252) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η άσκηση των ανωτέρω δικαιωμάτων από τις Ε.Π.Α. επιτρέπεται μόνο μετά από προηγούμενη άδεια διανομής φυσικού αερίου, χρονικής ισχύος από είκοσι πέντε (25) μέχρι τριάντα πέντε (35) έτη, η οποία μπορεί να παρατείνεται ανά πενταετία με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Για τη χορήγηση της άδειας διανομής λαμβάνεται υπόψη η παρέκκλιση που έχει χορηγηθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 4 και 5 (σε συνδυασμό με την παράγραφο 8) του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ προς την οποία εναρμονίστηκε η εθνική νομοθεσία με το ν. 3428/ 2005 (Α΄ 313).»

2. Η περίπτωση δ΄ της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Την υποχρέωση ανάπτυξης των δικτύων διανομής σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που επισυνάπτεται στην άδεια διανομής».

3. Μετά την περίπτωση η΄ της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 2364/ 1995 προστίθενται οι ακόλουθες περιπτώσεις:

«θ) Την υποχρέωση ασφάλισης του κατόχου της άδειας διανομής για αστική ευθύνη έναντι τρίτων από την άσκηση των δραστηριοτήτων του.

ι) Την υποχρέωση λειτουργίας, συντήρησης, επιθεώρησης, επισκευής και αντικατάστασης του συστήματος διανομής σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας.

ια) Την υποχρέωση λήψης κάθε αναγκαίου μέτρου για την ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής και την αποφυγή πρόκλησης σωματικής βλάβης ή περιουσιακής ζημίας.

ιβ) Την υποχρέωση υποβολής Προγράμματος Ανάπτυξης του συστήματος διανομής στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και στη ΡΑΕ μετά την παρέλευση πενταετίας από τη χορήγηση της άδειας διανομής, το οποίο θα αφορά τα επόμενα πέντε έτη.

ιγ) Την υποχρέωση υποβολής έως τις 30 Ιουνίου κάθε έτους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και στη ΡΑΕ Έκθεσης Δραστηριότητας για το προηγούμενο έτος.

ιδ) Την υποχρέωση ενημέρωσης ετησίως του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και της ΡΑΕ για την πρόοδο των εργασιών ανάπτυξης του συστήματος διανομής και για την πρόοδο ολοκλήρωσης των λοιπών υποχρεώσεων του κατόχου της άδειας διανομής.»

4. Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995 αριθμούνται ως αυτοτελείς παράγραφοι 6 και 7 και αντικαθίστανται αντίστοιχα ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, μπορούν να καθορίζονται ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις σχετικά με την άσκηση της δραστηριότητας διανομής σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 34 του ν. 3428/2005, οι οποίοι περιλαμβάνονται στην άδεια διανομής φυσικού αερίου και να προσδιορίζεται ο τρόπος ελέγχου τηρήσεως των ως άνω όρων, καθώς και της κατάχρησης τυχόν δεσπόζουσας θέσης της εταιρείας στην αγορά από τη ΡΑΕ.»

«7. Οι όροι και οι προϋποθέσεις ασκήσεως των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της άδειας διανομής δεν μπορούν να τροποποιούνται χωρίς τη συναίνεση του κατόχου της».

5. Οι επόμενες παράγραφοι 6, 7, 8, 9 του ίδιου άρθρου αναριθμούνται σε 8, 9, 10 και 11 αντίστοιχα.

6. Η παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995, που αναριθμείται σε 8, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η Δ.ΕΠ.Α. Α.Ε. μπορεί να προκηρύξει δημόσιο διεθνή διαγωνισμό σύμφωνα με τους όρους της παραγράφου 10, για την ανάδειξη ιδιώτη επενδυτή, στον οποίο ανατίθεται η εκμετάλλευση των δικαιωμάτων της παραγράφου 3, με συμμετοχή τούτου στη σύσταση ανώνυμης εταιρείας (Ε.Π.Α. Α.Ε) σε ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον 35% της αξίας της αντίστοιχης Ε.Π.Α., όπως αυτή προκύπτει αθροιστικά από την αποτίμηση των εισφορών σε είδος κατά την παράγραφο 23 του άρθρου 7 και της οικονομικής προσφοράς του ιδιώτη επενδυτή. Στο διαγωνισμό μπορούν να συμμετέχουν επιχειρήσεις ή κοινοπραξίες επιχειρήσεων που έχουν εμπειρία στην ανάπτυξη, λειτουργία και διαχείριση συστημάτων διανομής φυσικού αερίου.

Οι Ε.Π.Α. αποτελούν εταιρείες αποκλειστικού σκοπού, ο οποίος συνίσταται στην άσκηση των αναφερόμενων στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 δικαιωμάτων. Τα γεωγραφικά όρια της δραστηριότητάς τους καθορίζονται στο καταστατικό τους και μπορούν να επεκτείνονται μόνο μετά από έγκριση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».

7. Το πρώτο εδάφιο της παρ.8 του άρθρου 4 του ν.2364/1995, η οποία αναριθμείται σε 10, αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται ιδίως:».

Στην περίπτωση δ΄ της ίδιας παραγράφου προστίθεται υποπερίπτωση (iv) ως εξής: «(iv) στην υποχρέωση επανεπένδυσης για την επέκταση του δικτύου, επίτευξης επιπλέον εσόδων που τυχόν προκύπτουν σε περίπτωση υψηλότερου εσωτερικού συντελεστή απόδοσης σε σχέση με τον προβλεπόμενο στην απόφαση παρέκκλισης που έχει χορηγηθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ προς την οποία εναρμονίστηκε η εθνική νομοθεσία με το ν. 3428/ 2005 (Α΄ 313)».

8. Η περίπτωση ε΄ της παρ. 8 του άρθρου 4 του ν. 2364/ 1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«(ε) οι ελάχιστοι υποχρεωτικοί όροι αγοράς φυσικού αερίου των Ε.Π.Α., οι οποίοι αναφέρονται ιδίως: (i) στη μέγιστη διάρκεια που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, (ii) στις ελάχιστες ετήσιες ποσότητες φυσικού αερίου που δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις ανώτατες ποσότητες που έχουν προσδιοριστεί με την ως άνω απόφαση παρέκκλισης και (iii) στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ στα οποία παραδίδονται οι ως άνω ποσότητες αερίου.

Για την απόδειξη εξασφάλισης του δικαιώματος αγοράς φυσικού αερίου από τους υποψήφιους επενδυτές επί τη βάσει των παραπάνω ελαχίστων όρων, αρκεί η υποβολή σχετικής δήλωσης του προμηθευτή φυσικού αερίου ή/και σχετικού προσυμφώνου αγοράς φυσικού αερίου.»

9. Προστίθεται στο τέλος του άρθρου 4 του ν. 2364/1995 η ακόλουθη παράγραφος:

«10. Το αργότερο μέχρι την παρέλευση ενός (1) έτους από την έναρξη λειτουργίας καθενός εκ των αγωγών μεταφοράς φυσικού αερίου υψηλής πίεσης που θα διέρχονται από τις γεωγραφικές περιοχές των Περιφερειών Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου, η Δ.ΕΠ.Α. Α.Ε. οφείλει να προβεί στις ενέργειες που αναφέρονται στην παράγραφο 6 για τη δημιουργία και λειτουργία με τη μορφή ανωνύμων εταιρειών δύο (2) νέων Ε.Π.Α. ήτοι της Ε.Π.Α. Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας και της Ε.Π.Α. Πελοποννήσου με γεωγραφικά όρια δραστηριότητας τις αντίστοιχες Περιφέρειες.»

10. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 23 του άρθρου 7 του ν.2364/1995, στην τρίτη σειρά, μετά τη λέξη «συντάσσεται» προστίθενται οι λέξεις: «πριν από την προκήρυξη του διαγωνισμού».

11. Το τρίτο εδάφιο της παρ.23 του άρθρου 7 του ν. 2364/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η έκθεση αποτίμησης συντάσσεται πριν από την αποστολή της πρόσκλησης υποβολής προσφορών προς τους ιδιώτες επενδυτές που θα έχουν προεπιλεγεί και τους παραδίδεται στο στάδιο υποβολής προσφορών προκειμένου να ληφθεί υπόψη για τη διαμόρφωση της οικονομικής τους προσφοράς για την ανάληψη ποσοστού συμμετοχής στην αντίστοιχη Ε.Π.Α..»

12. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 3428/2005 (Α΄ 313), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικότερα για την Ε.Π.Α. Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας και την Ε.Π.Α. Πελοποννήσου (που θα περιλαμβάνει και το νομό Κορινθίας) η ΔΕΠΑ οφείλει να προβεί στις παραπάνω ενέργειες πριν την παρέλευση ενός (1) έτους από την έναρξη λειτουργίας αγωγών μεταφοράς φυσικού αερίου υψηλής πίεσης που θα διέρχονται από τις αντίστοιχες γεωγραφικές περιοχές των ΕΠΑ Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου».

13. Η παράγραφος 5 του άρθρου 21 του ν.3428/2005, όπως ισχύει, τροποποιείται ως εξής:

«Στις Ε.Π.Α. που συνιστώνται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, χορηγείται άδεια διανομής φυσικού αερίου κατά τις διατάξεις του ν. 2364/1995, εφόσον έχει τηρηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 49 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ.»

Άρθρο 180
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3175/ 2003

1. Η παράγραφος 6 του άρθρου 4 του ν. 3175/2003 (Α΄ 207) όπως προστέθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 37 του ν. 3734/2009 (Α΄ 8) αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικότερα, στην περίπτωση βεβαιωμένου ή πιθανού γεωθερμικού πεδίου χαμηλής θερμοκρασίας, το δικαίωμα του Δημοσίου για έρευνα και διαχείριση εκμισθώνεται για το σύνολο ή τμήματα του γεωθερμικού πεδίου με ανοικτό πλειοδοτικό διαγωνισμό με γραπτές σφραγισμένες προσφορές ή με διαδικασία υποβολής δεσμευτικών επενδυτικών προτάσεων ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ανάλογα με τα ειδικότερα χαρακτηριστικά μεγέθη του πεδίου (όπως θερμοκρασία, έκταση, βάθος), καθώς και τις ειδικές συνθήκες και περιστάσεις που αφορούν την εκμίσθωσή του.

Η προσφυγή στη διαδικασία υποβολής δεσμευτικών προτάσεων ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος γίνεται όταν συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος και ιδιαίτερα προκειμένου να επισπευσθεί η διενέργεια έρευνας, διαχείρισης και εκμετάλλευσης του γεωθερμικού δυναμικού ή πεδίου και η εκμίσθωση των σχετικών επ'αυτών δικαιωμάτων του Δημοσίου.

Οι προσφορές ή οι επενδυτικές προτάσεις αξιολογούνται από τριμελή Επιτροπή που συνιστάται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εντός των ορίων της οποίας ευρίσκεται το γεωθερμικό πεδίο ή το μεγαλύτερο τμήμα αυτού, η οποία αποτελείται από στελέχη της εν λόγω Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή και από δημόσιους λειτουργούς. Η εκμίσθωση διενεργείται με απόφαση αυτού μετά από γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Η εκμίσθωση δικαιωμάτων του Δημοσίου επί τμημάτων γεωθερμικού πεδίου προϋποθέτει την έκδοση σχετικής απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη του ΙΓΜΕ.

Η εκμίσθωση του δικαιώματος επί των τμημάτων αυτών γίνεται για δεκαπέντε (15) έτη και μπορεί να παρατείνεται για πέντε (5) επιπλέον έτη κάθε φορά μέχρι τη συμπλήρωση 35ετίας, εφόσον τηρούνται οι όροι των σχετικών συμβάσεων μίσθωσης και οι όροι προστασίας του περιβάλλοντος.

Η εκμίσθωση του δικαιώματος έρευνας τμημάτων πιθανού γεωθερμικού πεδίου γίνεται για δύο έτη με δικαίωμα παράτασης για ένα επιπλέον έτος μετά από αιτιολογημένη αίτηση του μισθωτή.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 5 του ν. 3175/2003, η οποία προστέθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 37 του ν.3734/2009, αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι και η διαδικασία εκμίσθωσης του δικαιώματος έρευνας και διαχείρισης των γεωθερμικών πεδίων χαμηλής θερμοκρασίας κατόπιν πλειοδοτικού διαγωνισμού ή πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή δεσμευτικών επενδυτικών προτάσεων ανάλογα με τα ειδικότερα χαρακτηριστικά μεγέθη του πεδίου, που διενεργούνται από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Με την απόφαση αυτή ρυθμίζονται ιδίως:

α) Οι ειδικότεροι όροι της προκήρυξης και η διαδικασία διεξαγωγής του διαγωνισμού ή οι ειδικότεροι όροι πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή δεσμευτικών προτάσεων.

β) Τα δικαιολογητικά, τα στοιχεία και οι μελέτες που καλούνται να υποβάλλουν οι υποψήφιοι μισθωτές, καθώς και οι προδιαγραφές των μελετών.

γ) Τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών και το περιεχόμενο των επενδυτικών προτάσεων.

δ) Οι εγγυητικές επιστολές συμμετοχής στις ανωτέρω διαδικασίες, καθώς και οι εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης.

ε) Οι όροι της σύμβασης.

στ) Ο τρόπος καθορισμού των ελάχιστων και αναλογικών μισθωμάτων και ο τρόπος επιμερισμού των εσόδων από το τέλος υπέρ των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

η) Οι διαδικασίες παρακολούθησης και ελέγχου της τήρησης των όρων της σύμβασης, οι λόγοι κατάπτωσης των εγγυητικών επιστολών και λύσης της σύμβασης.»

3. Η περίπτωση γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3175/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Στην καταβολή στο Ελληνικό Δημόσιο από την έναρξη της εκμετάλλευσης αναλογικού μισθώματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 84 του ν.δ. 210/1973, καθώς και στην καταβολή ειδικού τέλους, που ορίζεται σε 10% επί του αναλογικού μισθώματος, υπέρ των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ βαθμού στα όρια των οποίων βρίσκεται ο χώρος εκμετάλλευσης.»

4. Η παράγραφος 3 του άρθρου 9 του ν. 3175/2003, που προστέθηκε με την παρ.9 του άρθρου 37 του ν. 3734/2009 (Α΄ 8) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο έλεγχος των εργασιών έρευνας και εκμετάλλευσης των γεωθερμικών πεδίων ασκείται, βάσει του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών, του Κανονισμού Γεωθερμικών Εργασιών και του Μεταλλευτικού Κώδικα, από τις Επιθεωρήσεις Μεταλλείων.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται τα αρμόδια όργανα, οι διαδικασίες, οι μέθοδοι παρακολούθησης και ο έλεγχος των εργασιών έρευνας και διαχείρισης των γεωθερμικών πεδίων μέσα στα διοικητικά όρια της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Για την άσκηση των ελέγχων αυτών, οι ελεγκτικές αρχές δύνανται να ζητούν τη συνδρομή του ΙΓΜΕ.»

Άρθρο 181
Μεταλλευτικές –Λατομικές εργασίες εντός δασών – δασικών εκτάσεων

Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 57 του ν. 998/1979 (Α΄289) προστίθενται τα εξής εδάφια:

«Εντός δασών ή δασικών εκτάσεων που βρίσκονται στη ζώνη οριστικής παραχώρησης μεταλλευτικού χώρου, όπου ασκείται νόμιμη μεταλλουργική δραστηριότητα, μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, να επιτρέπεται η απόθεση των καταλοίπων της μεταλλουργικής δραστηριότητας εν όλω ή εν μέρει σε χώρους που έχει προηγηθεί και ολοκληρωθεί η εξόρυξη του μεταλλεύματος, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στην έγκριση επέμβασης και στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων. Σε περίπτωση ακαταλληλότητας ή ανεπάρκειας των χώρων αυτών είναι δυνατή η απόθεση των καταλοίπων σε άλλα τμήματα της παραχωρηθείσας έκτασης κατόπιν αιτιολογημένης σχετικής εισήγησης των αρμόδιων υπηρεσιών. Η ακριβής θέση, ο τρόπος και η διαδικασία της απόθεσης, καθώς και τα μέτρα αποκατάστασης και αναδάσωσης του χρησιμοποιούμενου στην περίπτωση αυτή χώρου καθορίζονται με την απόφαση έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων.

Σε ανενεργά μεταλλεία και λατομεία και σε λατομεία για τα οποία δόθηκε στο παρελθόν παράταση λειτουργίας για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος κατ'εφαρμογή του άρθρου 20 του ν. 2115/1993 ή του άρθρου 7 του ν. 2837/2000 και για τα οποία είχε χορηγηθεί έγκριση επέμβασης επιτρέπεται η απόθεση, επεξεργασία και αξιοποίηση αποβλήτων που προέρχονται από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ) από εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης, όπως αυτό ορίζεται στην παρ.9 του άρθρου 3 της με αριθμ. 36259/1757/Ε103/23.8.2010 (Β΄ 1312) απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, στο πλαίσιο της αποκατάστασης και αναδάσωσης των εκτάσεων αυτών και κατά τους όρους της οικείας απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων. Στην απόφαση έγκρισης επέμβασης καθορίζεται ο χρόνος λειτουργίας του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης ΑΕΚΚ σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς όρους της αποκατάστασης, ο οποίος δεν μπορεί να παρατείνεται. Οι εγκαταστάσεις για τη λειτουργία του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης έχουν προσωρινό χαρακτήρα και απομακρύνονται με την ολοκλήρωση του έργου της αποκατάστασης.»

Άρθρο 182
Παράταση προθεσμίας για τον καθορισμό λατομικών περιοχών

Παρατείνεται για πέντε ακόμη έτη από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού η προθεσμία καθορισμού των λατομικών περιοχών που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 3 του ν. 1428/1984, καθώς και η προθεσμία καθορισμού των θέσεων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων αδρανών υλικών στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2702/1999.

Άρθρο 183
Παράταση λειτουργίας λατομείων αδρανών υλικών και λατομείων μαρμάρων

1. Ορίζεται η 31.12.2013 ως χρόνος λήξης της τελευταίας παράτασης της άδειας εκμετάλλευσης ή της μίσθωσης που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν.1428/1984 (Α΄ 43) των λατομείων αδρανών υλικών που λειτουργούν είτε εντός λατομικών περιοχών ή χώρων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων του άρθρου 15 του ν.1515/1985 (Α΄ 18) είτε κατά τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 2α και 2β του ν. 1428/1984 (Α΄ 43), εφόσον δεν έχει λήξει η ισχύς της αντίστοιχης απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και της έγκρισης επέμβασης της παρ.2 του άρθρου 57 του ν.998/1979, αν πρόκειται για δάσος ή δασική έκταση, ή σε περίπτωση που έχει λήξει η ισχύς αυτών, αν εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου υποβληθεί αρμοδίως πλήρης φάκελος με σχετική αίτηση για τη χορήγηση νέων εγκρίσεων.

Για την κατά το προηγούμενο εδάφιο παράταση της λειτουργίας:

α) εφαρμόζονται οι εγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί όροι του λατομείου, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 1428/1984, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 9 του ν. 2115/1993 (Α΄15). Σε περίπτωση λήξης της ισχύος της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή της έγκρισης επέμβασης στο δάσος ή τη δασική έκταση μετά τη χορήγηση της προβλεπόμενης από το παρόν άρθρο πα-

ρατάσεως, επιτρέπεται η συνέχιση λειτουργίας τους εφόσον έχει εμπρόθεσμα κατατεθεί αίτηση ανανέωσης περιβαλλοντικών όρων, δεν έχει μεταβληθεί η έκταση για την οποία έχουν χορηγηθεί περιβαλλοντικοί όροι και δεν έχει τροποποιηθεί η διαδικασία εκμετάλλευσης,

β) απαιτείται ανανέωση της εγγυητικής επιστολής καλής εκπλήρωσης των όρων της σύμβασης.

Για τη χορήγηση της ανωτέρω παράτασης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, προκειμένου για δημόσια λατομεία, ή του αιρετού Περιφερειάρχη για τα μη δημόσια λατομεία, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, συνοδευομένης από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την απόδειξη της συνδρομής των υπό α΄ και β΄ στοιχείων. Η αίτηση υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος, άλλως από την λήξη κατά περίπτωση της προηγούμενης παράτασης της άδειας εκμετάλλευσης ή της μίσθωσης.

2. Ομοίως ορίζεται η 31.12.2013 ως χρόνος λήξης της τελευταίας παράτασης της άδειας εκμετάλλευσης των λατομείων μαρμάρων που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 2702/1999 (Α΄ 70), καθώς και των αντίστοιχων μισθώσεων, εφόσον δεν έχει λήξει η ισχύς της αντίστοιχης απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και της έγκρισης επέμβασης της παρ.2 του άρθρου 57 του ν. 998/1979, αν πρόκειται για δάσος ή δασική έκταση και με ανάλογο εφαρμογή των προϋποθέσεων των εδαφίων α΄ και β΄ της παραγράφου 1 του παρόντος.

Στην περίπτωση αυτή η διαπιστωτική πράξη εκδίδεται από τον αρμόδιο Επιθεωρητή Μεταλλείων.

3. Για τα λατομεία των παραγράφων 1 και 2 καταβάλλεται από τους έχοντες την εκμετάλλευσή τους «πράσινο τέλος» ύψους ένα τοις εκατό (1%) επί της αξίας των πωλούμενων προϊόντων, το οποίο κατατίθεται σε ειδικό προς τούτο τραπεζικό λογαριασμό του Πράσινου Ταμείου. Τα ποσά του λογαριασμού αυτού διατίθενται αποκλειστικά για περιβαλλοντικές δράσεις στην περιοχή του οικείου δημοτικού διαμερίσματος στην οποία ασκείται η σχετική λατομική δραστηριότητα.

4. Στις ρυθμίσεις των προηγούμενων παραγράφων δεν υπάγονται τα λατομεία των οποίων η τελευταία παράταση της άδειας εκμετάλλευσης ή της μίσθωσης λήγει μετά την 31.12.2013.

Άρθρο 184
Αποκέντρωση αρμοδιότητας παραγωγής ANFO και SLURRIES

Η αρμοδιότητα χορήγησης της άδειας λειτουργίας εγκαταστάσεων παραγωγής ANFO και SLURRIES επί εγκαταστάσεων ευρισκομένων πάνω σε οχήματα, εντός μεταλλευτικών και λατομικών χώρων, σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης με αριθμ.13127/3645/8.7.2005 (Β΄ 1005) και της απόφασης των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Δημόσιας Τάξης και Μεταφορών & Επικοινωνιών και των Αναπληρωτών Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας με αριθμ. 3329/89-Παράρτημα 4.3 (Β΄ 132) μεταφέρεται στην οικείες Περιφέρειες.

Άρθρο 185
Τροποποίηση του ν. 3557/2007

Η παράγραφος 3 του άρθρου πέμπτου του ν. 3555/2007 (Α΄ 81) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Μέχρι τη συντέλεση αναγκαστικής απαλλοτρίωσης εδαφικών εκτάσεων και των επικειμένων τους που κηρύχθηκε προς εκτέλεση εξορυκτικών έργων απόληψης λιγνίτη για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και διασφάλιση της ενεργειακής επάρκειας του συστήματος, επιτρέπεται η επίταξη αυτών. Η επίταξη κηρύσσεται μετά από αίτηση και με δαπάνες του υπερ ου η απαλλοτρίωση, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από σχετική εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Φυσικού Πλούτου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Για τις ανάγκες της επίταξης συντάσσεται από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου έκθεση εκτίμησης της αποζημίωσης για τη στέρηση της χρήσεως των επιτασσόμενων εκτάσεων και των επικειμένων τους. Με την καταβολή της αποζημίωσης αυτής στον δικαιούχο ή τη δημόσια παρακατάθεση της επιτρέπεται η κατάληψη των ακινήτων. Κάθε αμφισβήτηση για το ύψος της αποζημίωσης επιλύεται από το δικαστήριο που είναι αρμόδιο για τον καθορισμό τιμής μονάδας αποζημίωσης των απαλλοτριωθέντων, το οποίο κρίνει με την ίδια για το καθορισμό αυτής διαδικασία».

Άρθρο 186
Τροποποίηση του άρθρου 27 Α΄ του ν. 3734/2009

1. Η περίπτωση α΄ της παραγράφου 5 του άρθρου 27Α του ν. 3734/2009 (Α΄ 8) αντικαθίσταται ως εξής:

«5.α) Η Σύμβαση Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκό σταθμό συνάπτεται για είκοσι (20) έτη, συνομολογείται με την τιμή αναφοράς που αναγράφεται στον ανωτέρω πίνακα και αντιστοιχεί στην τιμή που ισχύει κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης, άλλως από τη συμπλήρωσή του, υπό την προϋπόθεση έναρξης δοκιμαστικής λειτουργίας ή για τις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας, υπό την προϋπόθεση ενεργοποίησης της σύνδεσης του φωτοβολταϊκού σταθμού, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών για τους σταθμούς ισχύος έως 10MW και εντός τριάντα έξι (36) μηνών για τους σταθμούς ισχύος από 10MW και άνω από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης πώλησης από τον αρμόδιο Διαχειριστή. Η ίδια προθεσμία των τριάντα έξι (36) μηνών ισχύει και για μεμονωμένους σταθμούς Α.Π.Ε. ισχύος μικρότερης των 10MW εφόσον αθροιζόμενοι ξεπερνούν τα 10MW και που για τη σύνδεσή τους απαιτείται η κατασκευή κοινών έργων σύνδεσης. Σε αντίθετη περίπτωση, ως τιμή αναφοράς θα λαμβάνεται η τιμή που αντιστοιχεί στον μήνα και έτος που πραγματοποιείται η έναρξη δοκιμαστικής λειτουργίας ή για τις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας ή ενεργοποίηση της σύνδεσης του φωτοβολταϊκού σταθμού, με βάση την ισχύ που διαθέτει ο σταθμός κατά την εν λόγω χρονική στιγμή.

Η ανωτέρω διάταξη καταλαμβάνει και εκκρεμή αιτήματα που έχουν υποβληθεί από 6.9.2010».

2. Το εδάφιο πρώτο της περίπτωσης β΄ του άρθρου 27 Α του ν. 3734/2009 ως ισχύει αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Οι τιμές που καθορίζονται στον ανωτέρω πίνακα αναπροσαρμόζονται κάθε έτος, κατά ποσοστό 25% του δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους, όπως αυτός καθορίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή».

Άρθρο 187
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3468/2006

1. Η περίπτωση στ΄ της παρ.1 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006 (Α΄ 129) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παρ.12 του ν. 3851/2010 (Α΄ 85) αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) σταθμούς από Α.Π.Ε ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με εγκατεστημένη ισχύ έως πέντε (5) MWe, που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς σκοπούς, σταθμούς που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε) για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν για τη διενέργεια πιστοποιήσεων ή μετρήσεων, καθώς και σταθμούς από Α.Π.Ε με εγκατεστημένη ισχύ έως πέντε (5) MWe των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την προμήθεια και εγκατάσταση των οποίων αναλαμβάνει για λογαριασμό τους το Κ.Α.Π.Ε στο πλαίσιο προγραμματικών με αυτούς συμβάσεων.»

2. Η παρ.4 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο αρμόδιος Διαχειριστής με απόφασή του χορηγεί μέσα σε τέσσερις (4) μήνες την Προσφορά Σύνδεσης που ζητήθηκε.

Προκειμένου για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που υποχρεούνται σε έκδοση άδειας παραγωγής, η προσφορά σύνδεσης οριστικοποιείται και καθίσταται δεσμευτική με την έκδοση της απόφασης Ε.Π.Ο. για το σταθμό Α.Π.Ε. ή αν δεν απαιτείται απόφαση Ε.Π.Ο., με τη βεβαίωση από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή ότι ο σταθμός Α.Π.Ε. απαλλάσσεται από την υποχρέωση αυτή. Η Προσφορά Σύνδεσης ισχύει για τέσσερα (4) έτη από την οριστικοποίησή της και δεσμεύει τον Διαχειριστή και τον δικαιούχο.

Προκειμένου για σταθμούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής (περιπτώσεις του άρθρου 4 παρ.1 του παρόντος) ο αρμόδιος Διαχειριστής με απόφασή του χορηγεί την Προσφορά Σύνδεσης που ζητήθηκε η οποία:

α) Είναι εξαρχής οριστική για τους σταθμούς που εξαιρούνται και από την υποχρέωση έκδοσης απόφασης Ε.Π.Ο. και δεσμεύει τον Διαχειριστή και τον δικαιούχο και ισχύει για έξι (6) μήνες από την ημερομηνία χορήγησής της.

β) Οριστικοποιείται και καθίσταται δεσμευτική με την έκδοση της απόφασης Ε.Π.Ο. για τους σταθμούς που υπόκεινται σε διαδικασία Ε.Π.Ο. και ισχύει για έξι (6) μήνες από την οριστικοποίησή της.

3. Στην περίπτωση β΄ της παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 3468/ 2006 όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. προηγείται της υπογραφής της Σύμβασης Πώλησής τους.»

4. Στο τέλος της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 9, καθώς και στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 3468/2006, όπως ισχύουν, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για ηλιοθερμικούς σταθμούς η προτεραιότητα αυτή παρέχεται και για την ηλεκτρική ενέργεια που δεν παράγεται από Α.Π.Ε., εφόσον η παραγωγή της επιτρέπεται από τις κείμενες διατάξεις και την οικεία άδεια παραγωγής.»

5. Στο τέλος της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Με απόφαση της ΡΑΕ καθορίζεται η μεθοδολογία και οι παράμετροι αυτής, για τον υπολογισμό του τιμήματος που οφείλεται στον παραγωγό για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από τον ηλιοθερμικό σταθμό και εγχέεται στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, μέσω της χρήσης των καυσίμων της περίπτωσης αυτής. Το τίμημα θα πρέπει να αντανακλά το κόστος παραγωγής της ενέργειας αυτής. Η μεθοδολογία θα προβλέπει ανώτατη τιμή λαμβάνοντας υπόψη το κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του ηλεκτρικού συστήματος στο οποίο συνδέεται ο σταθμός, όπως αυτό προσδιορίζεται με βάση τα οριζόμενα στους οικείους Κώδικες. Η μεθοδολογία αυτή θα πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενικά και δημοσιευμένα στοιχεία, καθώς και στις τεχνικές και οικονομικές παραμέτρους για την χρήση των καυσίμων από τον σταθμό. Στην περίπτωση χρήσης βιοντήζελ ή άλλων βιοκαυσίμων, η τιμολόγηση της ενέργειας αυτής γίνεται βάσει του πίνακα της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 1. Με την απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 12 καθορίζεται η μεθοδολογία για τον προσδιορισμό των ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας που παράγονται από ηλιοθερμικό σταθμό και αντιστοιχούν στις διάφορες πρωτογενείς πηγές ενέργειας, καθώς και ο τρόπος εφαρμογής της.

Οι ηλιοθερμικοί σταθμοί επιτρέπεται να απορροφούν ηλεκτρική ενέργεια από το δίκτυο, εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για την ασφάλεια του εξοπλισμού και τη διατήρηση της αρτιότητας και λειτουργικότητάς τους. Η απορροφώμενη ηλεκτρική ενέργεια συμψηφίζεται με την παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από το σταθμό η οποία εγχέεται στο δίκτυο, σύμφωνα με τα ειδικότερα καθοριζόμενα στην απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 12. Από την τελευταία ρύθμιση εξαιρείται η κατανάλωση από παροχή χαμηλής τάσης.»

Άρθρο 188
Προτεραιότητα σύνδεσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από βιοαέριο

Αιτήσεις χορήγησης προσφορών σύνδεσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από βιοαέριο, των υποπεριπτώσεων ιδ΄ και ιε΄, του πίνακα τιμολόγησης παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, της περίπτωσης β΄, της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 2, του άρθρου 5 του ν. 3851/2010 (Α΄ 85), οι οποίες υποβλήθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εξετάζονται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων.

Άρθρο 189
Ρυθμίσεις για έργα ηλεκτροδότησης των νησιών

1.Υφιστάμενοι και λειτουργούντες Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, καθώς και στοιχεία του Δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που είναι εγκατεστημένα ή πρόκειται να εγκατασταθούν στα νησιά αυτά τόσο για την εξυπηρέτηση των αναγκών των νησιών όσο και στα πλαίσια των έργων εθνικής κλίμακας, των οποίων η ε-

γκατάσταση και λειτουργία δεν προβλέπεται σε τοπικό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού, πολεοδομικό ή ρυμοτομικό σχέδιο, προεδρικό διάταγμα καθορισμού ζώνης οικιστικού ελέγχου ή άλλα σχέδια χρήσεων γης, και μέχρι την τροποποίηση των προεδρικών διαταγμάτων αυτών, λειτουργούν νόμιμα σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Α΄ 128/2008) και των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Βορείου και Νοτίου Αιγαίου (Β΄ 1473/2003 και Β΄ 1487/2003, αντίστοιχα). Οι υφιστάμενοι Σταθμοί Παραγωγής, καθώς και τα υπάρχοντα ή αναγκαία προγραμματιζόμενα στοιχεία του Δικτύου μεταφοράς και διανομής χωροθετούνται στο σημείο που ήδη βρίσκονται ή που προγραμματίζεται να εγκατασταθούν σύμφωνα με τις εκάστοτε αποφάσεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή αδειών παραγωγής ή αναγκαστικών απαλλοτριώσεων.

Τα παραπάνω εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις επεκτάσεων ισχύος αναγκαία για την κάλυψη της προβλεπόμενης ή της έκτακτης ζήτησης, μετά από σχετική γνωμοδότηση του Διαχειριστή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

2. Για την ανέγερση Σταθμών Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και την εγκατάσταση στοιχείων του Δικτύου στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, δεν ισχύει ο περιορισμός της περίπτωσης α΄ του άρθρου 1 του από 31.5.1985 προεδρικού διατάγματος (Δ΄ 270), όσον αφορά το πρόσωπο του γηπέδου σε οδό να είναι κατ' ελάχιστο 25 μ. αν το πρόσωπο είναι επί αγροτικής ή δασικής οδού.

3. Σε περιοχές που έχουν εκδοθεί προεδρικά διατάγματα για τον καθορισμό Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.), η απόσταση που πρέπει να τηρείται ανάμεσα στη γραμμή αιγιαλού και στη γραμμή δόμησης κτιρίων και εγκαταστάσεων σε γήπεδο όπου έχει ή θα εγκατασταθεί στοιχείο του Δικτύου μεταφοράς ή διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, ορίζεται στα 30 μέτρα. Επίσης, επιτρέπεται η μη τήρηση των αποστάσεων από τα διατάγματα Ζ.Ο.Ε. όταν πρόκειται για επεκτάσεις υφιστάμενων Μονάδων Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας εντός του ιδίου γηπέδου η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από την απόσταση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων ή των 30 μ., εάν αυτές είναι σε απόσταση μικρότερη των 30μ. από τη γραμμή αιγιαλού. Από τις ρυθμίσεις της παρούσας δεν θίγονται οι διατάξεις του ν.δ. 439/1970 (Α΄ 36).

4. Στο άρθρο 14 του ν. 2971/2001, όπως ισχύει, μετά την παράγραφο 10 προστίθεται παράγραφος 11 ως ακολούθως:

«11. α. Η συντήρηση ενεργειακής εγκατάστασης, στην οποία περιλαμβάνεται και η μερική ή ολική αντικατάσταση τμημάτων της σε παραλία ή αιγιαλό συνεχόμενο ή παρακείμενο θαλάσσιο χώρο και πυθμένα, εφόσον δεν επέρχεται αλλοίωση του περιβάλλοντος χώρου, πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων που έχει χορηγηθεί για το συνολικό έργο για το οποίο πρόκειται να γίνει η αντικατάσταση ή συντήρηση και δεν απαιτείται νέα απόφαση παραχώρησης της παραγράφου 1.

Για την κατά τα ως άνω έναρξη προγραμματισμένων εργασιών αντικατάστασης ή συντήρησης απαιτείται η σύνταξη τεκμηριωμένης τεχνικής μελέτης, η οποία κοινοποιείται τουλάχιστον προ δεκαπέντε (15) ημερών στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία, στη Λιμενική Αρχή, καθώς και στην αρμόδια για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων υπηρεσία. Κάθε παραπάνω αναφερόμενος φορέας μπορεί να εκδώσει απόφαση απαγόρευσης, παύσης ή αναστολής εκτέλεσης των σχετικών εργασιών μόνο εάν η τεχνική μελέτη παρουσιάζει κενά ή αντιβαίνει στην ΕΠΟ ή τους αρχικούς όρους παραχώρησης.

β. Εάν διαπιστωθεί εκτέλεση εργασιών κατά παρέκκλιση της σχετικής τεχνικής μελέτης, η αρμόδια Λιμενική Αρχή επιβάλλει πρόστιμο ύψους 10.000 έως 100.000 ευρώ, ανάλογα με την απόκλιση από τη μελέτη, με την επιφύλαξη τυχόν αυστηρότερων προστίμων που μπορούν να επιβληθούν για παραβίαση της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας.»

γ. Σε περίπτωση έκτακτης ζημίας ή απρόβλεπτης βλάβης που είναι δυνατόν να προκαλέσει περιβαλλοντικό πρόβλημα ή πρόβλημα στην ενεργειακή τροφοδοσία της περιοχής, η επέμβαση συντήρησης γίνεται χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη κοινοποίηση τεχνικής μελέτης απλά ενημέρωση του λιμεναρχείου – εφόσον πρόκειται για εργασίες σε θαλάσσιο χώρο – και των υπολοίπων υπηρεσιών την πρώτη εργάσιμη ημέρα έναρξης των εργασιών.

Άρθρο 190
Κέντρα Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας

1. Κέντρα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (Κ/Δ) υπό την έννοια του παρόντος νόμου είναι οι κλειστού τύπου (εντός κτιρίου) υποσταθμοί υποβιβασμού της τάσης από υψηλή σε μέση σε εντός σχεδίου περιοχές. Η σύνδεση των Κ/Δ με τα δίκτυα υψηλής τάσης και μέσης τάσης είναι αμιγώς υπόγεια. Τα Κέντρα Διανομής συνιστούν βασικά έργα αστικής υποδομής και εγκαθίστανται εντός των οικιστικών περιοχών ή οποιουδήποτε άλλου πολεοδομικού ιστού.

2. Σε όλες τις κατηγορίες χρήσεων γης, οι οποίες καθορίζονται στο π.δ. της 23.2/6.3.1987 (Δ΄ 166) ή σε άλλα προεδρικά διατάγματα που εκδόθηκαν βάσει της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 1561/1985 (Α΄ 148), όπως αυτή τροποποιήθηκε από την παρ. 5 του άρθρου 13 του ν. 3212/2003 (Α΄ 308) και ισχύει, ή προβλέπονται από τον χωροταξικό ή πολεοδομικό σχεδιασμό οποιουδήποτε επιπέδου, περιλαμβάνεται ως επιτρεπτή χρήση η εγκατάσταση Κέντρων Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και των συνοδευτικών αυτών έργων και υπόγειων καλωδιακών δικτύων.

3. Προκειμένου για την κατασκευή Κέντρων Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, η κατά την κείμενη νομοθεσία αρμοδιότητα έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ανήκει στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Άρθρο 191
Τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 3054/2002

Το τρίτο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 20 του ν. 3054/2002 (Α΄ 230), όπως αντικαταστάθηκε από την παρ.1 του άρθρου 13 του ν. 3851/2010, τροποποιείται ως εξής:

«Την αυτή υποχρέωση έχουν και οι εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών για τις πραγματικές (συμπεριλαμβανομένων τυχόν εκπτώσεων ή άλλων διακανονισμών) τιμές στις οποίες διαθέτουν τα πετρελαιοειδή προϊόντα στους κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας ή στους τελικούς

καταναλωτές ανά περιοχή».

Άρθρο 192
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3852/2010

1. Η υποπερίπτωση γ.20 της περίπτωσης Γ΄ της παραγράφου ΙΙ του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87) καταργείται από τότε που ίσχυσε.

2. Οι άδειες εγκατάστασης, λειτουργίας ή επέκτασης σταθμού ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., που χορηγήθηκαν με βάση την καταργούμενη διάταξη, θεωρούνται νομίμως χορηγηθείσες.

3. Η παράγραφος 17 του γ΄ Υποτομέα Ενέργειας, του Τομέα Γ΄ Φυσικών Πόρων –Ενέργειας - Βιομηχανίας, του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«17. Η χορήγηση αδειών εγκατάστασης, επέκτασης, εκσυγχρονισμού και λειτουργίας, σύμφωνα με το ν. 3325/ 2005 (Α΄ 68), όπως ισχύει, στις:

α) Βιομηχανίες παραγωγής πετρελαιοειδών και λιπαντικών (διυλιστήρια) με εγκατεστημένη παραγωγική ισχύ μέχρι και 367 KW (500 HP) και αποθηκευτική ικανότητα μέχρι και 10.000 m3.

β) Εγκαταστάσεις εναποθήκευσης και διακίνησης υγρών καυσίμων, υγραερίων και ασφάλτου, εμφιάλωσης υγραερίων και συσκευασίας λιπαντικών, με αποθηκευτική ικανότητα μέχρι και 50.000 m3 και με εγκατεστημένη παραγωγική ισχύ μέχρι και 367 KW (500HP), με εξαίρεση την Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης, για την οποία ισχύει μέχρι και 1470 KW (2000 HP).

γ) Εγκαταστάσεις αναγέννησης ορυκτελαίων χωρίς περιορισμό στην εγκατεστημένη ισχύ και με αποθηκευτική ικανότητα μέχρι και 10.000 m3.

δ) Εγκαταστάσεις ερευνών και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, αποθήκευσης, διακίνησης και διανομής φυσικού αερίου, με εγκατεστημένη παραγωγική ισχύ μέχρι και 367 KW (500 HP) και αποθηκευτική ικανότητα μέχρι και 10.000 m3.

Οι άδειες που έχουν εκδοθεί, είτε από τα όργανα της Κεντρικής Διοίκησης είτε από τα όργανα της Περιφέρειας, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2011 μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, θεωρείται ότι έχουν εκδοθεί αρμοδίως».

Άρθρο 193
Αποσπάσεις προσωπικού Δ.Ε.Η. Α.Ε.

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου δεν επιτρέπεται η απόσπαση προσωπικού της Δ.Ε.Η. Α.Ε. και των θυγατρικών εταιρειών της σε υπηρεσίες του Δημοσίου, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και σε λοιπούς φορείς του δημόσιου τομέα. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η απόσπαση προσωπικού της Δ.Ε.Η. Α.Ε. και των θυγατρικών εταιρειών της σε υπηρεσιακές μονάδες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, καθώς και η απόσπαση προσωπικού της Δ.Ε.Η. Α.Ε. που γίνεται με βάση την παρ.4 του άρθρου 20 του ν. 3846/2010 (Α΄ 66).

2. Με εξαίρεση τις αποσπάσεις του προσωπικού της Δ.Ε.Η. Α.Ε. και των θυγατρικών εταιρειών της που έχουν γίνει σε υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, καθώς και όσες έχουν γίνει με βάση το άρθρο 34 του ν. 2773/1999 (Α΄ 286) όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 3 του άρθρου 26 του ν.2919/2001 (Α΄ 128) και την παρ. 14 του άρθρου 32 του ν.3232/2004 (Α΄ 48) και με βάση την παρ.4 του άρθρου 20 του ν. 3846/2010 (Α΄ 66), όλες οι λοιπές αποσπάσεις προσωπικού των εταιρειών αυτών αίρονται από 31.12.2011.

Άρθρο 194
Τροποποίηση διατάξεων του ν.δ. 210/1973

Η παρ.1 του άρθρου 148 του ν.δ. 210/1973 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ωσαύτως, το Δημόσιο έχει το αποκλειστικό δικαίωμα αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης όλων των μεταλλευτικών ορυκτών που αναφέρονται στο άρθρο 2 του παρόντος, και απαντώνται στις υπολίμνιες και υποθαλάσσιες περιοχές της χώρας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 2289/1995, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο.»

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄
ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 195
Καταργούμενες διατάξεις

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργούνται:

α) Τα άρθρα 1 έως και 6, 8 έως και 20, 22 έως και 36, 39 και 41 του ν. 3428/2005 (Α΄ 313).

β) Οι παράγραφοι 7 ως και 10 του άρθρου 7 του ν. 3428/2005.

γ) Οι παράγραφοι 1 ως και 3 του άρθρου 38 του ν. 3428/2005.

Οποιαδήποτε υφιστάμενη αναφορά στις ως άνω καταργούμενες διατάξεις νοείται στο εξής ως αναφορά στις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος νόμου.

δ) Η παράγραφος 8 του άρθρου 7 του ν. 2364/1995 (Α΄ 252).

Τα εδάφια τρίτο και τέταρτο της παραγράφου 5, του άρθρου 7 του ν. 3428/2005, η παράγραφος 6, καθώς και η παράγραφος 14 του ίδιου άρθρου καταργούνται από την πλήρωση ως προς τον ΔΕΣΦΑ ΑΕ των όρων και προϋποθέσεων των διατάξεων του άρθρου 62 του παρόντος νόμου.

3. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργούνται:

(α) Τα άρθρα 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 27, 29, 30, 31 και 32 του ν. 2773/1999.

(γ) Το άρθρο 9, παράγραφοι 1, 2, 3, 4, και 5 του ν. 2773/1999.

(δ) Το άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 4 του ν. 2773/1999.

(ε) Το άρθρο 19, παράγραφος 2, εδάφια α΄, β΄, γ΄, δ΄, ε΄ και στ΄ του ν. 2773/1999.

(στ) Το άρθρο 24, παράγραφοι 1, 2, 3 και 5 του ν. 2773/1999.

(ζ) Το άρθρο 25, παράγραφοι 1 και 2 του ν. 2773/1999.

(η) Το άρθρο 28, παράγραφοι 1 και 2 του ν. 2773/1999.

(θ) Το άρθρο 2 του ν. 2941/2001.

(ι) Το άρθρο 23, παράγραφοι 10 και 18 του ν. 3175/2003.

(ια) Τα άρθρα 4, 8, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 και 31 του ν. 3426/2005.

(ιβ) Το άρθρο 5, παράγραφος 4 του ν. 3426/2005.

(ιγ) Το άρθρο 6, παράγραφοι 1, 2 και 3 του ν. 3426/2005.

(ιδ) Το άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 2 του ν. 3426/2005.

(ιε) Το άρθρο 9, παράγραφοι 1, 2, 3 και 4 του ν. 3426/2005.

(ιστ) Το άρθρο 30, παράγραφος 4 του ν. 3426/2005.

(ιζ) Το άρθρο 24Γ του ν. 3468/2006.

(ιη) Το άρθρο 26, παράγραφοι 3 και 4 του ν. 3468/2006.

(ιθ) Το άρθρο 29, παράγραφος 8 του ν. 3734/2009.

(κ) Το άρθρο 31, παράγραφος 3 του ν. 3734/2009.

(κα) Το άρθρο 36, παράγραφος 1 του ν. 3734/2009.

4. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργείται κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη με το περιεχόμενο των διατάξεων του νόμου αυτού ή αναφέρεται σε θέμα που ρυθμίζεται από αυτόν.

Άρθρο 196
Τελικές και μεταβατικές διατάξεις

1. Για το διορισμό των επιτυχόντων της με αριθμό 1/2008 (ΦΕΚ Τεύχος Προκηρύξεων ΑΣΕΠ, 699/31.12.2008) προκήρυξης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, που αφορά στην πλήρωση δεκατεσσάρων (14) θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στη Γραμματεία της Αρχής, οι οποίες θέσεις έχουν ήδη εγκριθεί με τις υπ'αριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 16/448/13341/19.9.2006 και ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ.16/152/5853/12.5.2008 αποφάσεις της Τριμελούς Επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 2 των υπ' αριθμ. 55/1998 (Α΄ 252) και 33/2006 (Α΄ 280) Π.Υ.Σ. και για τις οποίες έχει ολοκληρωθεί, κατά τη θέση του παρόντος σε ισχύ, η διαδικασία κύρωσης των προσωρινών πινάκων των επιτυχόντων από το ΑΣΕΠ και έκδοσης των οριστικών πινάκων, εφαρμόζονται οι περιορισμοί των άρθρων 10 και 11 του ν. 3833/2010. Οι δαπάνες που προκαλούνται από την εφαρμογή της ως άνω διάταξης βαρύνουν αποκλειστικά τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ.

2. Η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 15 του ν. 2773/1999, όπως ισχύει κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Στη ΡΑΕ συνιστάται μία (1) θέση ειδικού συμβούλου που είναι αρμόδιος για θέματα σχετικά με την ίδρυση και λειτουργία της Ενεργειακής Κοινότητας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, καθώς και για τη συνεργασία της ΡΑΕ με τον ΟΣΡΑΕ (Οργανισμός Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, ACER) και τον ΔΕΡΑΕ (Διεθνή Επιτροπή Ρυθμιστών Ενέργειας, ICER). Η θέση αυτή πληρούται από πρόσωπο που διακρίνεται για την επιστημονική του κατάρτιση και ικανότητα, και διαθέτει εξειδικευμένη εμπειρία σε θέματα ενέργειας. Ο ειδικός σύμβουλος διορίζεται με τριετή θητεία με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, κατόπιν προκηρύξεως που δημοσιεύεται σε δύο (2) ημερήσιες εφημερίδες με πανελλήνια κυκλοφορία. Οι αποδοχές και το λειτουργικό καθεστώς παροχής των υπηρεσιών του ειδικού συμβούλου εξομοιώνονται με τα εκάστοτε αντιστοίχως προβλεπόμενα για τους αντιπροέδρους της ΡΑΕ. Η σχετική δαπάνη βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ.»

3. Το άρθρο 25 του ν. 3468/2006 όπως ισχύει, τροποποιείται ως εξής:

«Α2. Τα έσοδα που προέρχονται από τις δημοπρατήσεις των αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, σύμφωνα με την παρ. 3.3.1 του Παραρτήματος 34 του άρθρου 3 της υπ' αριθ. 52115/2970/2008 (Β΄ 2575) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, καθώς και σύμφωνα με το άρθρο 7 της υπ' αριθ. 54409/2632/2004 (Β΄ 1931) κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων αποτελούν πόρο του ειδικού λογαριασμού, που διαχειρίζεται ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ) κατά το άρθρο 40 του ν. 2773/1999, στον οποίο και αποδίδεται. Οι όροι και η διαδικασία για τη διενέργεια των ανωτέρω δημοπρατήσεων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορεί τα έσοδα από τις δημοπρατήσεις των αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου να κατανέμονται και να αποδίδονται ως πόροι του Ειδικού Λογαριασμού που τηρείται από τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφορών Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ) ή την ΛΑΓΗΕ ΑΕ και υπέρ του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Πράσινο Ταμείο» του πρώτου εδαφίου της παρούσας περίπτωσης (Α2), είτε να καταβάλλονται για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΛΑΓΗΕ ΑΕ υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το ποσοστό των εσόδων και η διαδικασία κατανομής και απόδοσης των πόρων αυτών στα παραπάνω νομικά πρόσωπα και κάθε σχετικό θέμα.

Για την περίοδο 2013-2020, τουλάχιστον το 50% του συνόλου των εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου πρέπει να χρησιμοποιείται για τους σκοπούς της Οδηγίας 2009/29, όπως ενσωματώθηκε στην Ελληνική έννομη τάξη με το άρθρο 7Ε της κ.υ.α. υπ' αριθμ. ΗΠ57495/2959/Ε103. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προσδιορίζεται το ακριβές ύψος του ποσού που διατίθεται υπέρ των σκοπών του προηγούμενου εδαφίου και μπορεί να τροποποιείται το προβλεπόμενο σε αυτό ελάχιστο ποσοστό.»

4. Η ρύθμιση της παραγράφου 6 του άρθρου 55 εφαρμόζεται από 1ης Ιανουαρίου του έτους 2012 και η πρώτη αναπροσαρμογή θα πραγματοποιηθεί κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους 2013. Για το έτος 2011 ισχύει η υπ' αριθμ. 372/2011 απόφαση της ΡΑΕ.

5. Με απόφαση των οικείων διοικήσεων, οι επωνυμίες και τα αρκτικόλεξα των εταιρειών ΔΕΣΦΑ ΑΕ, ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ΛΑΓΗΕ ΑΕ και ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, όπως και η απόδοσή τους σε ξένες γλώσσες, μπορούν να τροποποιούνται ελευθέρως.

6. Οι διαδικασίες διαγωνισμών έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών, οι οποίοι προκηρύχθηκαν από τη ΔΕΗ ΑΕ πριν από την ημερομηνία ισχύος του παρόντος νόμου και αφορούν δραστηριότητες των κλάδων που αποσχίζονται και εισφέρονται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ και στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, μετά την ολοκλήρωση του μετασχηματισμού αναλαμβάνονται και συνεχίζονται από τα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την οικεία διακήρυξη. Η ανάθεση και σύναψη των συμβάσεων του προηγούμενου εδαφίου γίνεται με χωριστές συμβάσεις από τη ΔΕΗ ΑΕ, την ΑΔΜΗΕ ΑΕ και τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ κατά το μέρος που τις αφορά.

7. Οι διαδικασίες διαγωνισμών έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών που προκηρύχθηκαν από την ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ πριν από την ημερομηνία ισχύος του παρόντος νόμου και αφορούν δραστηριότητες είτε του κλάδου που εισφέρεται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ είτε του κλάδου που παραμένει στην ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, μετά την ολοκλήρωση του μετασχηματι-

σμού αναλαμβάνονται και συνεχίζονται από τα αρμόδια όργανα των εταιρειών που αφορούν, σύμφωνα με την οικεία διακήρυξη. Η ανάθεση και σύναψη των συμβάσεων του προηγούμενου εδαφίου γίνεται με χωριστές συμβάσεις από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ και τη ΛΑΓΗΕ ΑΕ και κατά το μέρος που τις αφορά.

8. Η ΔΕΠΑ ΑΕ και ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ οφείλουν το αργότερο μέχρι τις 3 Μαρτίου 2012 να προβούν στις δέουσες ενέργειες, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, για τη συμμόρφωσή τους προς τις διατάξεις του άρθρου 62 του παρόντος νόμου.

9. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 24 του ν. 3175/2003 ισχύει έως και την 31η Δεκεμβρίου 2013.

10. Υπουργικές αποφάσεις που έχουν τεθεί σε ισχύ πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και ρυθμίζουν θέματα όρων πρόσβασης στη γραμμή διασύνδεσης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τιμολογίων και της μεθοδολογίας υπολογισμού αυτών, του μηχανισμού κατανομής της δυναμικότητας, της διαχείρισης της συμφόρησης και της διαδικασίας εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών που αναφύονται κατά την εφαρμογή των ανωτέρω και του Κανονισμού Ανοικτής Διαδικασίας Δέσμευσης Δυναμικότητας Μεταφοράς στο υποθαλάσσιο Τμήμα του αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδας-Ιταλίας (Αγωγός Ποσειδών), σύμφωνα με τα στοιχεία SG-Greffe (2007) D/203046 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την έκδοση της αναφερομένης στο άρθρο 21 απόφασης της ΡΑΕ.

11. Άδειες παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και διανομής θερμικής ενέργειας, για τις οποίες υποβλήθηκαν αιτήσεις πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του.

12. Οι γενικοί και ειδικοί όροι και προϋποθέσεις της άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για την ανανέωση και αντικατάσταση του δυναμικού παλαιών μονάδων της ΔΕΗ ΑΕ με νέες σύγχρονης τεχνολογίας, άνευ περιορισμού ισχύος, η οποία χορηγείται στη ΔΕΗ ΑΕ με το άρθρο 33 παράγραφος 1 του ν. 3734/2009, καθορίζονται με απόφαση της ΡΑΕ.

13. Οι αποφάσεις, κώδικες, κανονισμοί και εγχειρίδια, που έχουν εκδοθεί βάσει εξουσιοδοτικών διατάξεων από τα αρμόδια προς τούτο όργανα, και τα οποία καταργούνται, τροποποιούνται, συμπληρώνονται ή αντικαθίστανται με διατάξεις του παρόντος νόμου, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την κατάργηση, τροποποίηση, συμπλήρωση ή αντικατάστασή τους, σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις του.

Άρθρο 197
Λοιπές Διατάξεις

1. Από την ισχύ του παρόντος νόμου, η παράγραφος 2 του άρθρου 9 του ν. 3468/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το δικαίωμα προτεραιότητας που παρέχεται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, ισχύει και για το πλεόνασμα της ηλεκτρικής ενέργειας Αυτοπαραγωγών, εφόσον η πλεονάζουσα ενέργεια παράγεται ως ΣΗΘΥΑ κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση β΄ της προηγούμενης παραγράφου και για το τμήμα της παραγόμενης ενέργειας που δεν υπερβαίνει, σε ετήσια βάση, το 20% της συνολικά παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικά στην περίπτωση του υφιστάμενου σταθμού κυριότητας του Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου ΑΕ, στη νήσο Ρεβυθούσα, το δικαίωμα προτεραιότητας που παρέχεται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύει για το σύνολο του πλεονάσματος της ηλεκτρικής ενέργειας Αυτοπαραγωγού που παράγεται ως ΣΗΘΥΑ.»

2. Από την ισχύ του παρόντος νόμου, το προτελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως η παράγραφος αυτή ισχύει μετά την αντικατάσταση της από την παράγραφο 2 του άρθρου 5 του ν. 3851/2010 (Α΄ 85), αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι τιμές του ανωτέρω πίνακα για τους Αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας ισχύουν μόνο για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για το πλεόνασμα της ηλεκτρικής ενέργειας που διατίθεται στο Σύστημα ή το Δίκτυο, το οποίο μπορεί να ανέλθει μέχρι ποσοστό 20% της συνολικά παραγόμενης, από τους σταθμούς αυτούς, ηλεκτρικής ενέργειας, σε ετήσια βάση. Ειδικά στην περίπτωση του υφιστάμενου σταθμού κυριότητας του Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου ΑΕ, στη νήσο Ρεβυθούσα, οι τιμές του ανωτέρω πίνακα για τους Αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας ισχύουν για το σύνολο του πλεονάσματος της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται ως ΣΗΘΥΑ και διατίθεται στο Σύστημα ή το Δίκτυο, σε ετήσια βάση.»

Άρθρο 198
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις.

Αθήνα, 7 Ιουλίου 2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Δ. Ρέππας	Ευάγ. Βενιζέλος
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
Μ. Χρυσοχοΐδης	Γ. Παπακωνσταντίνου
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
Γ. Κουτρουμάνης	Μ. Παπαϊωάννου
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
Χ. Καστανίδης	Π. Μπεγλίτης

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Χ. Παπουτσής

Αριθμ. 114 /8/2011

ΕΚΘΕΣΗ
Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρου 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις»

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στην οργάνωση των ενεργειακών αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και Δίκτυα Μεταφοράς Υδρογονανθράκων, καθώς και διάφορα άλλα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Ειδικότερα:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α

1. Ορίζεται ότι: α. Σκοπός του υπό ψήφιση νόμου αποτελεί η προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις των Οδηγιών 2009/72 και 73 /ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009, με τις οποίες θεσπίζονται κανόνες που διέπουν την εσωτερική αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου, αντίστοιχα, με παράλληλη κατάργηση προγενέστερων σχετικών Κοινοτικών Οδηγιών.

β. Οι δραστηριότητες της παραγωγής, προμήθειας, αγοράς, μεταφοράς και διανομής Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και της αποθήκευσης και υγροποίησης Φυσικού Αερίου και αεριοποίησης υγροποιημένου Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας, ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου και είναι δραστηριότητες κοινής ωφέλειας, που τελούν υπό την εποπτεία του Κράτους. *(άρθρο 1)*

2. Καθορίζεται η έννοια των όρων, που είναι αναγκαίοι για την εφαρμογή των διατάξεων του προτεινόμενου νομοσχεδίου. (άρθρο 2)

Α. ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Με τις διατάξεις του Μέρους αυτού, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) και προβλέπονται τα ακόλουθα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

1.α. Επανακαθορίζονται οι γενικές αρχές, που διέπουν την εποπτεία των Ενεργειακών Δραστηριοτήτων, η οποία ασκείται από τον αρμόδιο Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και από την ΡΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας, ο οποίος διαμορφώνεται, εφεξής, σε δεκαετή, μόνο, κυλιόμενη βάση με τη μορφή απόφασης του οικείου Υπουργού, κατά την οριζόμενη διαδικασία.

β. Στο πλαίσιο αυτό, επίσης, προσδιορίζονται εκ νέου οι υποχρεώσεις των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες και ο τρόπος δράσης του αρμόδιου Υπουργού (ΥΠΕΚΑ) και της ΡΑΕ, για την επίτευξη των οριζόμενων στόχων. *(άρθρο 3)*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

2.α. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με τη νομική φύση της ΡΑΕ (ν. 2773/1999), η οποία είναι ανεξάρτητη ρυθμιστική αρχή, με νομική προσωπικότητα και δικό της προϋπολογισμό, κατά την εκτέλεση του οποίου διαθέτει πλήρη αυτονομία.

β. Ο προϋπολογισμός της ΡΑΕ, προσαρτάται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και η εκτέλεσή του παρακολουθείται από την Επιτροπή του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και Ελέγχου της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, όπως ορίζεται από τον Κανονισμό της Βουλής.

γ. Περαιτέρω, η ΡΑΕ συντάσσει, ετησίως, έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητές της, η οποία υποβάλλει στη Βουλή των Ελλήνων, τον οικείο Υπουργό, τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δημοσιεύεται στην επίσημη ιστοσελίδα της Αρχής. *(άρθρα 4 - 6)*

3. Επανακαθορίζεται η διαδικασία επιλογής των μελών της ΡΑΕ και ο τρόπος λειτουργίας αυτής. *(άρθρα 7 - 8)*

4.α. Προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες του Προέδρου της ΡΑΕ.

β. Παρέχεται η δυνατότητα στη ΡΑΕ να συγκροτεί, με απόφασή της, επιτροπές και ομάδες για την εξέταση και έρευνα θεμάτων ειδικού ενδιαφέροντος, σχετικών με τις αρμοδιότητες της, στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν και πρόσωπα που δεν είναι μέλη της Γραμματείας.

- Με την εν λόγω απόφαση, καθορίζεται το έργο, η διάρκεια και η σύνθεση κάθε επιτροπής και ομάδας.

- Με απόφαση, επίσης, της ΡΑΕ, καθορίζεται η αμοιβή των μελών των ανωτέρω επιτροπών και ομάδων, η προκαλούμενη δε δαπάνη βαρύνει τον προϋπολογισμό της. *(άρθρο 9)*

5.α. Καθορίζεται το νομικό καθεστώς των μελών της ΡΑΕ, τα οποία κατά την άσκηση των καθηκόντων τους δεν υπόκεινται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά ή άλλα διοικητικά όργανα.

β. Επαναπροσδιορίζονται οι απαγορεύσεις, που ισχύουν για τα μέλη της ΡΑΕ, (κατοχή μεριδίων ή μετοχών των επιχειρήσεων που υπάγονται άμεσα ή έμμεσα στην εποπτεία της Αρχής, με τις οριζόμενες εξαιρέσεις, συμμετοχή, για δύο (2) χρόνια (αντί τρία που ισχύει), ως εταίροι ή μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή η απασχόληση με ή χωρίς αμοιβή σε εταιρεία ή επιχείρηση που εμπίπτουν στην εποπτεία της ΡΑΕ), η παράβαση των οποίων επιφέρει το ήδη προβλεπόμενο πρόστιμο.

γ. Οι πάσης φύσεως αποδοχές των μελών της ΡΑΕ καθορίζονται με κ.υ.α.

- Στην περίπτωση που οι αποδοχές μέλους της ΡΑΕ, που προέρχεται από φορέα του δημοσίου τομέα, υπολείπονται εκείνων της θέσης που κατείχε πριν το διορισμό του, οι αποδοχές του διατηρούνται αυτοδικαίως στο ύψος των αποδοχών της οργανικής του θέσης, λαμβανομένης υπόψη της μισθολογικής ωρίμανσης και εξέλιξης της εν λόγω θέσης.

- Η κάλυψη των προαναφερόμενων δαπανών, καθώς και των εισφορών των μελών της ΡΑΕ σε φορείς κοινωνικής ασφάλισης βαρύνει τον προϋπολογισμό της εν λόγω Αρχής. *(άρθρο 10)*

6.α. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την πειθαρχική διαδικασία, που ακολουθείται στις περιπτώσεις παράβασης των υποχρεώσεων των μελών της ΡΑΕ και η οποία

ασκείται από ειδικό (πενταμελές) πειθαρχικό συμβούλιο, κατά την οριζόμενη διαδικασία.

β. Η αμοιβή του προέδρου, των μελών και του γραμματέα του πειθαρχικού συμβουλίου, καθώς και των αναπληρωτών τους, καθορίζεται με κ.υ.α. και η εν λόγω δαπάνη βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ. (άρθρο 11)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

7. Επανακαθορίζονται, διευρυνόμενες, οι αρμοδιότητες της ΡΑΕ. Ειδικότερα, η ΡΑΕ, μεταξύ άλλων: i) παρακολουθεί την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ii) αποφασίζει για την / τον: αα) χορήγηση, τροποποίηση και ανάκληση των αδειών για την άσκηση Ενεργειακών Δραστηριοτήτων και για τις τροποποιήσεις των Προγραμμάτων Ανάπτυξης που καταρτίστηκαν από τους αρμόδιους Διαχειριστές Μεταφοράς (σήμερα απλώς γνωμοδοτεί), ββ) μεθοδολογία για τον υπολογισμό των Τιμολογίων Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα για το Φυσικό Αέριο και την ηλεκτρική ενέργεια, γγ) απαλλαγή τμήματος ή του συνόλου της δυναμικότητας Συστήματος Φυσικού Αερίου και Διασυνδέσεων με Συστήματα Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας άλλων χωρών από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε τρίτους ή την υποχρέωση ιδιοκτησιακού Διαχωρισμού δδ) καθορισμό των Κλειστών Δικτύων Διανομής εντός της Ελληνικής επικράτειας, iii) παρακολουθεί την επικοινωνία μεταξύ των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς και των Κάθετα Ολοκληρωμένων Επιχειρήσεων όπου ανήκουν, iv) αποφασίζει για την πιστοποίηση επιχειρήσεων Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων και νομικών προσώπων τρίτων χωρών (εκτός Ε.Ε.), προκειμένου να οριστούν ως Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς, v) εγκρίνει την τοποθέτηση ή απομάκρυνση του Υπευθύνου Συμμόρφωσης των Ανεξάρτητων Διαχειριστών Μεταφοράς, vi) συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές των κρατών – μελών που συμμετέχουν στην Ενεργειακή Κοινότητα των όμορων χωρών, με διεθνείς οργανισμούς και με άλλα διεθνή όργανα, προκειμένου να παρακολουθεί και να εποπτεύει την εφαρμογή των κανόνων πρόσβασης στις Διασυνδέσεις και για την επίτευξη των δραστηριοδιοτήτων της, vii) παρακολουθεί και εποπτεύει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας, viii) εποπτεύει την εφαρμογή των μέτρων προστασίας των Πελατών, ix) συνεργάζεται με την Επιτροπή Ανταγωνισμού για την αντιμετώπιση παραβάσεων του δικαίου ανταγωνισμού, που εμπίπτουν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής κ.λπ. (άρθρα 12 - 26)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

8. Προσδιορίζονται τα μέσα που διαθέτει η ΡΑΕ, για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της και ειδικότερα: α. Η ΡΑΕ έχει τη δυνατότητα: i) συλλογής στοιχείων, διεξαγωγής ερευνών, σύναψης συμβάσεων εκτέλεσης έργων, παροχής υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών για θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων της, ii) έκδοσης των αναγκαίων κανονιστικών πράξεων σχετικά με την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, καθώς και των Κανονισμών Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης, Προμηθειών κ.λπ. iii) λήψης προσωρινών μέτρων σε περιπτώσεις διαπίστωσης πιθανής παράβασης της κείμενης σχετικής νομοθεσίας κ.λπ.

- Η απόφαση της ΡΑΕ σχετικά με τα προσωρινά μέτρα είναι άμεσα εκτελεστή, με δυνατότητα μόνο άσκησης προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, χωρίς να αναστέλλεται η εκτέλεση της απόφασης για τα προσωρινά μέτρα.

- Παρέχεται η δυνατότητα στη ΡΑΕ να επιβάλλει χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ για κάθε μέρα μη συμμόρφωσης προς την απόφαση για τα προσωρινά μέτρα.

β. Περαιτέρω, η ΡΑΕ μπορεί, με απόφασή της, να επιβάλλει στους κυρίους και τους διαχειριστές των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου πρόστιμο έως 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών τους, εφόσον παραβιάζουν τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου. Το ύψος του προστίμου είναι ανάλογο με τη βαρύτητα και τη συχνότητα της παράβασης.

- Τα προαναφερόμενα πρόστιμα εισπράττονται σύμφωνα με τον ΚΕΔΕ για λογαριασμό της ΡΑΕ και αποδίδονται σε αυτή (σήμερα συναφή πρόστιμα σχετικά με το φυσικό αέριο εισπράττονται υπέρ του Δημοσίου).

- Στις περιπτώσεις συστηματικής και κατ' επανάληψη παράβασης του σχετικού νομοθετικού πλαισίου, η ΡΑΕ μπορεί να ανακαλέσει τις ανωτέρω άδειες και να επιβάλλει σχετικό πρόστιμο.

γ. Προβλέπεται η οργάνωση μόνιμης, εφεξής, διαιτησίας στη ΡΑΕ (σήμερα παρέχεται σχετική δυνατότητα οργάνωσης διαιτησίας με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης), για την επίλυση των διαφορών μεταξύ των προσώπων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενέργειας, των Επιλεγόμενων Πελατών κλπ., με την προϋπόθεση κατάρτισης σχετικής συμφωνίας.

- Καθορίζεται η διαδικασία διεξαγωγής της διαιτησίας ενώπιον τριμελούς διαιτητικού δικαστηρίου, με την οριζόμενη συγκρότηση. (άρθρα 27 - 37)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

9.α. Ρυθμίζονται, εκ νέου, θέματα των πόρων και της οικονομικής διαχείρισης της ΡΑΕ, η οποία, με απόφασή της καθορίζει, κατά την οριζόμενη διαδικασία, τη μεθοδολογία υπολογισμού των προβλεπόμενων (άρθρο 6 ν.2773/1999) ανταποδοτικών τελών, που αποτελούν πόρο αυτής.

β. Προβλέπεται ότι, το 80% του οικονομικού πλεονάσματος μεταξύ εσόδων – εξόδων της ΡΑΕ, που ενδεχομένως προκύψει στο τέλος κάθε διετίας, είτε διατίθεται ως έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού, είτε για να μειώνει ισόποσα και συμμετρικά το ύψος των ανταποδοτικών τελών που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις του τομέα ενέργειας, ώστε να πληρούται το κριτήριο της κοστοστρέφειας των ανταποδοτικών τελών.

γ. Ορίζεται ότι, ο έλεγχος των οικονομικών στοιχείων και των ετήσιων λογαριασμών και οικονομικών καταστάσεων γίνεται από δύο (2) ορκωτούς λογιστές, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, οι δαπάνες του οποίου βαρύνουν την ΡΑΕ. (άρθρο 38)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

10. Επανακαθορίζονται τα θέματα σχετικά με την διάρθρωση, το προσωπικό και τη λειτουργία της Γραμματείας της ΡΑΕ. Ειδικότερα, ορίζεται ότι: α. Η Γραμματεία της ΡΑΕ διαρθρώνεται σε Διευθύνσεις και Γραφείο Προ-

έδρου, σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης αυτής, με τον οποίο καθορίζονται οι αρμοδιότητες αυτών και η κατανομή των θέσεων προσωπικού.

β. Κάθε Διεύθυνση συγκροτείται από Τμήματα, οι αρμοδιότητες των οποίων καθορίζονται με απόφαση της ΡΑΕ, όπως και οι προϊστάμενοι των Διευθύνσεων και των Τμημάτων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

γ.i) Συνιστώνται για τη στελέχωση της Γραμματείας, συνολικά, είκοσι πέντε (25) επιπλέον θέσεις [είκοσι (20) ειδικού επιστημονικού και πέντε (5) διοικητικού] προσωπικού και πέντε (5) θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή, πέραν των προβλεπόμενων με τον ιδρυτικό νόμο (ν.2773/1999), καθώς και πέντε (5) θέσεις ειδικού τεχνικού προσωπικού, για την παροχή έργου υποδομής στη λειτουργία αυτής.

- Οι ειδικότητες και τα προσόντα του ανωτέρω προσωπικού, καθώς και των δικηγόρων που υπηρετούν με σύμβαση έμμισθης εντολής καθορίζεται με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ.

ii) Παρέχεται η δυνατότητα αύξησης, με π. δ/γμα, των θέσεων προσωπικού της Γραμματείας της ΡΑΕ.

iii) Η πλήρωση των θέσεων διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2190/1994 όπως ισχύουν, ύστερα από προκήρυξη της ΡΑΕ.

iv) Προβλέπεται η δυνατότητα κάλυψης των θέσεων των δικηγόρων με έμμισθη εντολή από δικηγόρους που υπηρετούν σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού, με απόφαση της ΡΑΕ.

- Η πρόσληψη δικηγόρου σε θέση ειδικού επιστημονικού προσωπικού της ΡΑΕ συνεπάγεται την υποχρεωτική αναστολή του δικηγορικού επαγγέλματος.

- Εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 24 παρ.2 του ν.1868/1989 όπως ισχύει (υποχρεωτική καταβολή της ετήσιας ασφαλιστικής εισφοράς στα οικεία ασφαλιστικά Ταμεία) και για τους δικηγόρους που υπηρετούν στη ΡΑΕ με σύμβαση έμμισθης εντολής, σε θέση ειδικού επιστημονικού προσωπικού και με σύμβαση ορισμένου χρόνου.

v) Η κάλυψη των θέσεων των αναγκών της Γραμματείας της ΡΑΕ μπορεί να γίνεται και με αποσπάσεις προσωπικού των οριζόμενων νομικών προσώπων (άρθρου 14, παρ.1, ν.2190/1994), κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων.

- Ορίζεται ότι, εφόσον οι αποδοχές υπαλλήλου του Δημόσιου τομέα που αποσπάται στη ΡΑΕ με οποιαδήποτε σχέση εργασίας είναι χαμηλότερες των αντιστοίχων της θέσης που κατείχε πριν την απόσπασή του, διατηρούνται οι αποδοχές στο ύψος των αποδοχών της οργανικής του θέσης και η σχετική δαπάνη βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ.

vi) Με κ.υ.α, μπορεί να μετατάσσεται, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, προσωπικό από φορείς του δημόσιου τομέα για την κάλυψη κενών θέσεων της Γραμματείας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

δ. Συνιστάται στη Γραμματεία της ΡΑΕ υπηρεσιακό συμβούλιο, που λειτουργεί και ως πρωτοβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο, η συγκρότηση, η σύνθεση, η θητεία και η λειτουργία του οποίου ρυθμίζονται με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ.

- Το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό όργανο συγκροτείται και λειτουργεί κατ' αναλογία των οριζομένων στον Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ.

ε. Οι αποδοχές, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται μισθοί, επιδόματα και απολαβές για υπερωριακή απασχόληση, καθώς και το ύψος κάθε είδους δαπανών σχετικών με τις πρόσθετες αποζημιώσεις και την αποζημίωση μετακίνησης του προσωπικού που υπηρετεί στη ΡΑΕ με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή έμμισθης εντολής συμπεριλαμβανομένων και των πέντε (5) ειδικών συνεργατών του Γραφείου Προέδρου, καθορίζονται, με κ.υ.α.

στ. Επιτρέπεται στα μέλη της Γραμματείας της ΡΑΕ να αναλαμβάνουν διδακτικά καθήκοντα ή να απασχολούνται με καθεστώς μερικής απασχόλησης σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ΤΕΙ, διεθνείς οργανισμούς, ερευνητικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, άλλες ρυθμιστικές αρχές κλπ.

- Κατά τη διάρκεια της θητείας τους τα μέλη της Γραμματείας της ΡΑΕ απαγορεύεται να είναι μέτοχοι ή μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές, σύμβουλοι κ.λπ. σε επιχείρηση που εποπτεύεται από την ΡΑΕ.

(άρθρα 39 - 44)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

11. Τα θέματα εσωτερικής λειτουργίας και διαχείρισης της ΡΑΕ ρυθμίζονται με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

(άρθρο 45)

Β. ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Με τις διατάξεις του Μέρους αυτού ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την προστασία των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Ειδικότερα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

1.α. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τα δικαιώματα των Επιλεγόντων Πελατών, τις υποχρεώσεις των Προμηθευτών, τη διαφάνεια των χρεώσεων και των πληροφοριών εκ μέρους των προμηθευτών, τη διαδικασία επίλυσης διαφορών, κ.λπ.

β. Θεσπίζεται κατηγορία Ευάλωτων Πελατών προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και ορίζονται οι πελάτες που εντάσσονται στην κατηγορία αυτή.

γ. Τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ένταξης ενός πελάτη σε κατηγορία Ευάλωτων Πελατών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής. Με κ.υ.α. καθορίζονται τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της Ενεργειακής Πενίας, τα Εθνικά Σχέδια Δράσης κ.λπ. (άρθρα 46 – 54)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας. Ειδικότερα:

1.α. Προβλέπεται ότι, με π.δ/γμα, μπορεί να ορίζονται, πέραν των προβλεπόμενων από τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου υπηρεσίες (τελευταίου καταφυγίου και καθολικής υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας) και άλλες υπηρεσίες κοινής ωφέλειας (ΥΚΩ) με σκοπό την προστασία των Ευάλωτων Πελατών.

β. Ορίζεται ότι, οι υποχρεώσεις για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας πρέπει να είναι διαφανείς και αμερόληπτες και προβλέπεται η έκδοση υπουργικής από-

φασης στην οποία θα αναφέρονται οι οριζόμενες προϋποθέσεις για τη λήψη του μέτρου της επιβολής ΥΚΩ, καθώς και τους φορείς που μπορούν να τις παρέχουν.

γ. Οι δαπάνες για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας επιμερίζονται για όλη την ελληνική επικράτεια, σε κάθε κατηγορία πελατών, σύμφωνα με μεθοδολογία η οποία καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ. (άρθρο 55)

2. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία ανάθεσης της παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, του προμηθευτή τελευταίου καταφυγίου φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, του προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας κ.λπ. (άρθρα 56 – 58)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Προβλέπεται ότι, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από γνώμη της ΡΑΕ, ρυθμίζεται η αντικατάσταση των υφιστάμενων συστημάτων μέτρησης της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στο Δίκτυο Διανομής, με αντίστοιχα ευφυή συστήματα τα οποία αποσκοπούν ιδίως στη δυνατότητα ενεργού συμμετοχής των καταναλωτών στην αγορά ενέργειας αλλά και γενικότερα στην αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη λειτουργία της. (άρθρο 59)

Γ. ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Με τις διατάξεις του Μέρους αυτού ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την οργάνωση της αγοράς Φυσικού Αερίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Επαναπροσδιορίζονται και διευρύνονται οι αρμοδιότητες της ΡΑΕ ως προς την αγορά του Φυσικού Αερίου, όπως να:

- τηρεί Μητρώο Αδειών,
- τηρεί Μητρώο Χρηστών του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ),
- παρακολουθεί και εποπτεύει τη λειτουργία της Ενιαίας Αγοράς Φυσικού Αερίου (ΕΑΦΑ) κ.λπ. (άρθρο 60)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον διαχωρισμό Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Ειδικότερα:

1.α. Ορίζεται ότι κάθε επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, ασκεί τις αρμοδιότητες του διαχειριστή του εν λόγω συστήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου.

β. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι οριζόμενες προϋποθέσεις.

γ. Προβλέπεται ότι κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο που θέλει να αποκτήσει Συμμετοχή σε Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου υποχρεούται να ενημερώσει προηγουμένως την ΡΑΕ και να κοινοποιήσει σ' αυτήν το ποσοστό συμμετοχής.

Σε αντίθετη περίπτωση η ΡΑΕ μπορεί να επιβάλλει τις κυρώσεις του άρθρου 36 του υπό ψήφιση νόμου (πρόστιμο έως 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών). (άρθρα 61 – 63)

2. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον διορισμό και την πιστοποίηση των διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου καθώς και με την πιστοποίηση σε σχέση με τρίτες χώρες. Επίσης ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την εχεμύθεια διαχειριστών Συστημάτων Φυσικού Αερίου. (άρθρα 64 – 66)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη Διαχείριση του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ). Ειδικότερα:

α. Επαναπροσδιορίζεται το περιεχόμενο του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) και επανακαθορίζονται οι αρμοδιότητές του.

β. Προβλέπεται ότι, με απόφαση της ΡΑΕ (αντί του Υπουργού πρώην Ανάπτυξης, που ισχύει), θεσπίζεται Κώδικας διαχείρισης του ΕΣΦΑ, με τον οποίο ρυθμίζονται τα οριζόμενα με τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, θεσπίζονται Τεχνικοί Κανονισμοί Εξωτερικών Εγκαταστάσεων Αερίου που αφορούν στη μελέτη, στα υλικά, στην εγκατάσταση, στην επιθεώρηση, στις δοκιμές, στην ασφάλεια και στη λειτουργία των Συστημάτων Μεταφοράς, Εγκαταστάσεων και Αποθήκευσης. (άρθρα 67 – 73)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

1. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη χορήγηση άδειας ΑΣΦΑ, τον διαγωνισμό χορήγησης, τον Διαχειριστή ΑΣΦΑ κ.λπ.

2. Επαναπροσδιορίζονται οι αρμοδιότητες του διαχειριστή ΑΣΦΑ και ορίζονται εκ νέου οι ρυθμίσεις που πρέπει να περιλαμβάνονται στον Κώδικα Διαχείρισης ΑΣΦΑ κ.λπ. (άρθρα 74 – 79)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Επανακαθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου καθώς και οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των κατόχων της άδειας αυτής. (άρθρο 80)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την: α. χορήγηση Άδειας Προμήθειας Φυσικού Αερίου, επαναπροσδιορίζεται ποιοι είναι οι Επιλέγοντες Πελάτες καθώς και οι Προμηθευτές με υψηλό μερίδιο αγοράς κ.λπ.,

β. μεταπώληση Φυσικού Αερίου, την Ενιαία Αγορά Φυσικού Αερίου και τον περιορισμό ανώτατου περιθωρίου κέρδους Προμηθευτών Φυσικού Αερίου. (άρθρα 81 – 87)

ΚΕΦΑΛΑΙΑ Ζ΄, Η΄ και Θ΄

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την τιμολόγηση Βασικών Δραστηριοτήτων, την τήρηση λογαριασμών και τον Κανονισμό Αδειών. (άρθρα 88 – 90)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄

α. Προβλέπεται ότι ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ μπορεί να προμηθεύεται από την ΔΕΠΑ ΑΕ, χωρίς διαγωνισμό, Φυσικό Αέριο υπό τους οριζόμενους όρους και προϋποθέσεις.

β. Για την ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού και της ανάπτυξης ανταγωνισμού στην Αγορά Φυσικού

Αερίου, η ΡΑΕ μπορεί να αποφασίζει τη διεξαγωγή διαγωνισμών με αντικείμενο την πώληση σε Προμηθευτές και Επιλέγοντες Πελάτες ποσοτήτων περιοχών Υψηλής Φυσικής Αξίας (ΥΦΑ), οι οποίες αντιστοιχούν σε μακροχρόνιες συμβάσεις προμήθειας που έχουν συναφθεί και τεθεί σε εφαρμογή έως την 1.7.2004 και μέχρι το χρόνο λήξης της ισχύος των συμβάσεων αυτών.

(άρθρα 91 – 93)

Δ. ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Με τις διατάξεις του Μέρους αυτού ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την οργάνωση της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. Ειδικότερα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Καθορίζονται οι υποχρεώσεις του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) και ορίζεται ότι η διαχείριση του ΕΣΜΗΕ διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής ενέργειας (Κώδικας Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ) ο οποίος καταρτίζεται και υποβάλλεται στη ΡΑΕ από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ και ο οποίος περιλαμβάνει τις οριζόμενες ρυθμίσεις. (άρθρα 94 – 96)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη σύσταση, οργάνωση και λειτουργία του διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. Ειδικότερα:

1.α. Ορίζεται ότι η διαχείριση του ΕΣΜΗΕ ανατίθεται σε θυγατρική της ΔΕΗ ΑΕ με την επωνυμία «Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής ενέργειας (ΑΔΜΗΕ) ΑΕ», η οποία οργανώνεται και λειτουργεί ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς.

β. Η κυριότητα του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας μεταβιβάζεται από τη ΔΕΗ ΑΕ στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ με τη διαδικασία της απόσχισης και εισφοράς κλάδου.

γ. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ τελεί πάντοτε υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του Δημοσίου. Οποιαδήποτε μεταβίβαση μετοχών, η οποία επάγεται τη μεταβολή στο δημόσιο έλεγχο της ΑΔΜΗΕ ΑΕ συντελείται μόνο εφόσον διασφαλίζεται ότι η διοίκηση της εταιρείας ασκείται κατά πλειοψηφία από μέλη που διορίζονται από το Δημόσιο ή και ότι η λήψη μείζονος σημασίας αποφάσεων που ανάγονται στη διαχείριση του δικτύου γίνεται μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του Δημοσίου. (άρθρο 97)

2.α. Προβλέπεται ότι, εντός τριών (3) μηνών από την ισχύ του υπό ψήφιση νόμου, η ΔΕΗ ΑΕ υποχρεούται να προβεί στο νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό της Δραστηριότητας της διαχείρισης του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας από τις λοιπές δραστηριότητες της, με την εισφορά του Κλάδου της Γενικής Διεύθυνσης Μεταφοράς στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

β. Η παραπάνω εισφορά πραγματοποιείται με απόσχιση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου και με τις οριζόμενες παρεκκλίσεις όπως:

- Επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων που απεικονίζονται στον ισολογισμό της ΔΕΗ ΑΕ, μπορεί να μεταφέρονται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

- Δεν απαιτείται η υποβολή στην οικεία Δ.Ο.Υ. μηδενικών δηλώσεων φόρου μεταβίβασης ακινήτων και αυτοκινήτων.

- Απαλλάσσονται (ΔΕΗ ΑΕ και ΑΔΜΗΕ ΑΕ) από την υποχρέωση καταβολής αναλογικών και παγίων συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων κ.λπ.

- Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ υποκαθίσταται σε όλα εν γένει τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις έννομες σχέσεις της ΔΕΗ ΑΕ, που αφορούν τόσο το προσωπικό που συνταξιοδοτήθηκε προ της 31.12.2011 και απασχολούνταν στον κλάδο Μεταφοράς, όσο και το μεταφερόμενο κατά τα άρθρα 113, 114 και 115 άρθρα του υπό ψήφιση νόμου προσωπικό κ.λπ.

- Κάθε μορφής διοικητικές άδειες και εγκρίσεις, απαλλοτριώσεις, παραχωρήσεις και επιχορηγήσεις που έχουν δοθεί στη ΔΕΗ ΑΕ, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ κατά παρέκκλιση οποιαδήποτε άλλης διάταξης.

γ. Ορίζεται ότι το μετοχικό κεφάλαιο της ΑΔΜΗΕ ΑΕ αυξάνεται λόγω της απορρόφησης κατά το ποσό της λογιστικής αξίας του ως άνω εισφερόμενου κλάδου της ΔΕΗ ΑΕ.

δ. Οι οριζόμενες κείμενες διατάξεις καθώς και τα υφιστάμενα κατά τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου φορολογικά, δικονομικά και άλλα προνόμια, παραμένουν σε ισχύ και εφαρμόζονται αναλόγως και υπέρ της ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

ε. Τέλος προβλέπεται ότι, εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ της ΔΕΗ ΑΕ για δάνεια που μεταφέρονται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ ισχύουν υπέρ αυτής. (άρθρο 98)

3.α. Ορίζεται ότι εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ισχύ του υπό ψήφιση νόμου η ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ μεταφέρει στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ τις οργανωτικές μονάδες και δραστηριότητες που αφορούν στη διαχείριση, λειτουργία, ανάπτυξη και συντήρηση του Συστήματος Μεταφοράς συμπεριλαμβανομένων των αντιστοίχων παγίων καθώς και του προσωπικού που απασχολείται στις οριζόμενες αρμοδιότητες.

β. Η εισφορά πραγματοποιείται με απόσχιση κατά την ίδια διαδικασία και με τις ίδιες παρεκκλίσεις που περιγράφονται στο άρθρο 98 του υπό ψήφιση νόμου κατά την εισφορά της ΔΕΗ ΑΕ προς την ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

(άρθρο 99)

4.α. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις εμπορικές σχέσεις μεταξύ της ΑΔΜΗΕ ΑΕ και της ΔΕΗ ΑΕ.

β. Ορίζεται ότι η ΑΔΜΗΕ ΑΕ διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, διασφαλίζει ότι διαθέτει επαρκείς πόρους για την εύρυθμη διενέργεια της δραστηριότητας της μεταφοράς κ.λπ.

γ. Προβλέπεται ότι, με απόφαση του ΔΣ της ΔΕΗ ΑΕ εντός τριμήνου από την ισχύ του υπό ψήφιση νόμου, το προσωπικό της ΔΕΗ που απασχολείται με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας στη Γενική Διεύθυνση Μεταφοράς μεταφέρεται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ καθώς και το προσωπικό των οριζόμενων υπηρεσιών της ΔΕΗ ΑΕ. Επιπλέον εντάσσεται στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ και το προσωπικό που πρόκειται να προσληφθεί βάσει της προκήρυξης 1/2007, για την κάλυψη αναγκών της Γενικής Διεύθυνσης Μεταφοράς. Η ανωτέρω μεταφορά γίνεται κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής ρύθμισης.

(άρθρα 100 – 102)

5.α. Το πάσης φύσεως προσωπικό της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ που απασχολείται κατά την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου στις εισφερόμενες στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ οργα-

νωτικές μονάδες και δραστηριότητες, μεταφέρεται με απόφαση του ΔΣ της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ, διατηρώντας τα εργασιακά και ασφαλιστικά του δικαιώματα.

β. Τέλος ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη μισθολογική του κατάταξη και προβλέπεται ότι με απόφαση του ΔΣ καθορίζονται η διαδικασία μεταφοράς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. (άρθρο 103)

6. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη μεταφορά προσωπικού της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ που είχε διατεθεί από τη ΔΕΗ ΑΕ, με το ύψος των αποδοχών τους κ.λπ. (άρθρο 104)

7. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του προσωπικού και των μελών του ΔΣ της ΑΔΜΗΕ ΑΕ και προβλέπεται, μετά από απόφαση της ΡΑΕ, επιβολή προστίμου από 50.000 ευρώ μέχρι 200.000 ευρώ σε περίπτωση παράβασης των οριζόμενων υποχρεώσεων του. (άρθρο 105)

8. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ διαθέτει επταμελές (7) Εποπτικό Συμβούλιο που συγκροτείται από πρόσωπα με εξειδικευμένη εμπειρία στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία διορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, με τις οριζόμενες αρμοδιότητες. (άρθρο 106)

9. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ, καταρτίζει και εκτελεί πρόγραμμα συμμόρφωσης, στο οποίο αναφέρονται τα λαμβανόμενα μέτρα, με Υπεύθυνο Συμμόρφωσης που διορίζεται από το Εποπτικό Συμβούλιο και με τις οριζόμενες αρμοδιότητες. (άρθρο 107)

10.α. Προβλέπεται ότι η ΑΔΜΗΕ ΑΕ, καταθέτει σε ετήσια βάση, 10ετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, το οποίο περιέχει τα απαιτούμενα μέτρα, με στόχο τη διασφάλιση της επάρκειας του Συστήματος και της ασφάλειας του εφοδιασμού.

β. Επίσης καταρτίζει και δημοσιεύει αποτελεσματικές διαδικασίες για τη χωρίς διακρίσεις σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο ΕΣΜΗΕ. Οι διαδικασίες αυτές υπόκεινται στην προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ. (άρθρα 108 – 109)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το διαχωρισμό Συστημάτων Μεταφοράς και Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. Ειδικότερα:

1.α. Προσδιορίζονται οι προϋποθέσεις για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του άρθρου 105 του υπό ψήφιση νόμου (Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ).

β. Προβλέπεται ότι σε περίπτωση συστηματικής παραβίασης από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ των υποχρεώσεων της, η ΡΑΕ δύναται να διορίσει τρίτο πρόσωπο ως Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ο οποίος οργανώνεται και λειτουργεί ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Συστήματος. (άρθρα 110 – 112)

2. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την πιστοποίηση του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, την πιστοποίηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ στην περίπτωση που ενδέχεται να ελέγχεται από πρόσωπα τρίτης χώρας, τη διαφάνεια και τήρηση εμπιστευτικότητας κ.λπ. (άρθρα 113 – 116)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την Αγορά Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας. Ειδικότερα:

1.α. Προβλέπεται ότι με την ολοκλήρωση της μεταφοράς των δραστηριοτήτων της ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ, η ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ μετονομάζεται σε «Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας ΑΕ και με το διακριτικό τίτλο «ΛΑΓΗΕ ΑΕ» η οποία λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου.

β. Επαναπροσδιορίζονται οι αρμοδιότητες της και προβλέπεται ότι το Ελληνικό Δημόσιο μπορεί να περιορίσει το ποσοστό συμμετοχής του στον Λειτουργό της Αγοράς. Η διαδικασία διάθεσης και το ύψος του εκάστοτε διατεθειμένου ποσοστού, ορίζεται με κ.υ.α. (άρθρα 117 – 118)

2.α. Ορίζεται ότι το προσωπικό της ΛΑΓΗΕ προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και για την πρόσληψη του έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 1 του ν.2527/1997 όπως ισχύει.

β. Για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την έναρξη λειτουργίας της ΛΑΓΗΕ ΑΕ, με σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ της ΑΔΜΗΕ ΑΕ και της ΛΑΓΗΕ ΑΕ, μπορεί να ρυθμίζονται τα σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις για την απασχόληση από τη ΛΑΓΗΕ ΑΕ προσωπικό της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, του οποίου η μισθοδοσία και οι ασφαλιστικές εισφορές βαρύνουν τη ΛΑΓΗΕ ΑΕ.

γ. Προβλέπεται ότι η ΛΑΓΗΕ ΑΕ μπορεί να συνάπτει συμβάσεις κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης με ΑΕΙ ή ΤΕΙ και ερευνητικούς φορείς καθώς και με εξειδικευμένους επιστήμονες και τεχνικούς για θέματα που εντάσσονται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της. (άρθρο 119)

3.α. Ορίζεται ότι, με τον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας καθορίζονται ιδίως οι οικονομικοί και οι τεχνικοί κανόνες που διέπουν τον προγραμματισμό και τις συναλλαγές οι οποίες αφορούν στην εξυπηρέτηση του φορτίου ηλεκτρικής ενέργειας.

β. Συστήνεται, με πρωτοβουλία της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, Συμβουλευτική Επιτροπή χρηστών του ΕΣΜΗΕ με σκοπό την κατοχύρωση της διαφάνειας κ.λπ. Η Συμβουλευτική Επιτροπή αποτελείται τουλάχιστον από δέκα (10) πρόσωπα, η οποία, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και για την εκτέλεση αυτών, μπορεί να συνιστά ομάδες εργασίας με εξειδικευμένο αντικείμενο. (άρθρα 120 – 121)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη Διανομή Ηλεκτρικής Ενέργειας. Ειδικότερα:

1. Ορίζεται ότι, η κυριότητα του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ) ανήκει αποκλειστικά στη ΔΕΗ ΑΕ και για το σκοπό αυτό με τον υπό ψήφιση νόμο, χορηγείται στη ΔΕΗ ΑΕ Άδεια Αποκλειστικότητας της κυριότητας του δικτύου. Οι όροι και οι περιορισμοί της άδειας αυτής καθορίζονται με απόφαση της ΡΑΕ. (άρθρο 122)

2.α. Προβλέπεται ότι εντός οκτώ (8) μηνών από την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, η ΔΕΗ ΑΕ υποχρεούται να προβεί στο νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό της δραστηριότητας του ΕΔΔΗΕ από τις λοιπές δραστηριότητες της, με την εισφορά του Κλάδου Διανομής στη θυγατρικής της εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ΑΕ» (ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ).

β. Η απόσχιση του ως άνω κλάδου πραγματοποιείται με τη διαδικασία και τους όρους των διατάξεων του υπό

ψήφιση νόμου και των σχετικών κείμενων διατάξεων και με τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 98 του υπό ψήφιση νόμου.

γ. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποκαθίσταται, σε όλα τα εν γένει δικαιώματα, υποχρεώσεις κ.λπ. της ΔΕΗ ΑΕ που αφορούν τον εισφερόμενο κλάδο. Η μεταβίβαση αυτή εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή και από την ημερομηνία καταχώρησης της στο μητρώο ΑΕ, η ΔΕΗ ΑΕ απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση έναντι τρίτου κ.λπ.

δ. Το μετοχικό κεφάλαιο της ΔΕΔΔΗΕ αυξάνεται λόγω της απορρόφησης, κατά το ποσοστό της λογιστικής αξίας του προαναφερόμενου κλάδου της ΔΕΗ ΑΕ.

(άρθρο 123)

3.α. Καθορίζονται οι υποχρεώσεις των μελών του ΔΣ και των διοικητικών οργάνων της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και προβλέπεται επιβολή προστίμου με απόφαση της ΡΑΕ, ύψους από 50.000 ευρώ μέχρι 200.000 ευρώ στους παραβάτες των υποχρεώσεων αυτών.

β. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ εκτελεί πρόγραμμα συμμόρφωσης με το οποίο καθορίζονται οι υποχρεώσεις του προσωπικού και της διοίκησης της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, μέτρα για τη διασφάλιση των υποχρεώσεων αυτών κ.λπ.

γ. Ορίζεται Υπεύθυνος Συμμόρφωσης και καθορίζονται οι αρμοδιότητές του. (άρθρο 124)

4.α. Το προσωπικό της ΔΕΗ ΑΕ που απασχολείται με σύμβαση εξηρτημένης εργασίας στις οριζόμενες οργανικές της μονάδες, μεταφέρεται στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

β. Για τη μεταφορά του ως άνω προσωπικού και τους όρους εργασίας που εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 178/2002 (προστασία εργαζομένων σε μεταβιβαζόμενες επιχειρήσεις). (άρθρο 125)

5.α. Προβλέπεται ότι η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, υποχρεούται εντός της οριζόμενης προθεσμίας να λάβει Άδεια Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η οποία άδεια χορηγείται από την ΡΑΕ στην οποία καθορίζονται τα οριζόμενα.

β. Καθορίζονται οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, η οποία μεταξύ άλλων καταρτίζει Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ στον οποίο καθορίζονται τα οριζόμενα από τις προτεινόμενες διατάξεις.

(άρθρα 126-129)

6. Καθορίζονται οι αρμοδιότητες της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ όσον αφορά στη διαχείριση ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, η οποία διαχείριση γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(άρθρο 130)

7.α. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη Διαχείριση Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δ.Α.Α.) – Κλειστά Δίκτυα Διανομής και προβλέπεται ότι στην εταιρεία «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.» χορηγείται άδεια αποκλειστικής διαχείρισης του Δικτύου ΔΑΑ. Ο Διαχειριστής Δικτύου ΔΑΑ είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία του Δικτύου ΔΑΑ καθώς και για τον προγραμματισμό και τη διασφάλιση της συντήρησης και της ανάπτυξης αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου και τις σχετικές διατάξεις του ν. 2338/1985 (Κύρωση σύμβασης Ανάπτυξης Αεροδρομίου Σπάτων).

β. Παρέχεται η δυνατότητα στη ΡΑΕ, να κατατάσσει ένα δίκτυο, το οποίο διανέμει ηλεκτρική ενέργεια σε γεωγραφικά περιορισμένο βιομηχανικό ή εμπορικό ή κοινόχρηστο χώρο και το οποίο δεν εφοδιάζει οικιακούς καταναλωτές, ως Κλειστό Δίκτυο Διανομής, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις. (άρθρο 131)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την παραγωγή, προμήθεια και οργάνωση της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. Ειδικότερα:

1.α. Ορίζεται ότι, η άδεια για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον υπό ψήφιση νόμο και στον Κανονισμό Αδειών που θεσπίζεται από τη ΡΑΕ.

β. Η ΡΑΕ, κατά τη χορήγηση των αδειών, δύναται να θέτει, κατά περίπτωση, ειδικούς όρους και προϋποθέσεις, προς διασφάλιση της πλήρωσης των κριτηρίων αξιολόγησης.

γ. Η ΡΑΕ, με την επιφύλαξη των οριζόμενων, μπορεί να χορηγεί άδεια παραγωγής στους ενδιαφερόμενους, για τα Μη Διασυνδεμένα Νησιά. (άρθρα 132 – 133)

2.α. Προβλέπεται ότι, η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Επιλέγοντες Πελάτες και, όσον αφορά τη ΔΕΗ ΑΕ και σε Μη Επιλέγοντες Πελάτες, επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

β. Η άδεια Εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται από τη ΡΑΕ σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κανονισμό Αδειών με τον οποίο ρυθμίζονται τα ειδικώς οριζόμενα.

(άρθρα 134 – 135)

3. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το δικαίωμα και τη διαδικασία χορήγησης άδειας απευθείας γραμμής του Κώδικα Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες κ.λπ. (άρθρα 136 – 139)

4.α. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τα γενικά τιμολόγια και τις διατάξεις χρέωσης και ορίζεται ότι με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η ΡΑΕ, επιβάλλει ρυθμιστικά μέτρα επί ζητημάτων προμήθειας, τα οποία εξειδικεύονται στον Κώδικα Προμήθειας και αφορούν ιδίως την τιμολόγηση ηλεκτρικής ενέργειας.

β. Τέλος ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την τήρηση λογαριασμών από κατόχους αδειών, τους κανόνες ασφαλείας (κατά την παραγωγή, μεταφορά κ.λπ. ηλεκτρικής ενέργειας) τα έσοδα του Ειδικού Διαχειριστικού Λογαριασμού που διαχειρίζεται η ΛΑΓΗΕ ΑΕ κ.λπ.

(άρθρα 140 – 143)

Ε. ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Με τις διατάξεις του Μέρους αυτού, επαναπροσδιορίζονται οι ποινικές κυρώσεις, που επιβάλλονται σε όποιον: i) ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες προμήθειας, μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης, υγροποίησης φυσικού αερίου και της αεροποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ), χωρίς να κατέχει τη σχετική άδεια (φυλάκιση τουλάχιστον 6 μηνών και χρηματική ποινή από 150.000 ευρώ μέχρι 3.000.000 ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα και τη συχνότητα της πράξης), ii) παράγει, μεταφέρει, διανέμει, προμηθεύει ή εμπορεύεται ηλεκτρική ενέργεια, χωρίς την απαιτούμενη άδεια (φυλάκιση 6 μηνών και χρηματική ποινή από 150.000 ευρώ μέχρι 1.500.000 ευρώ). (άρθρο 144)

ΕΝΟΤΗΤΑ Β

Με τις διατάξεις αυτής της ενότητας ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μετα-

φοράς Υδρογονανθράκων κ.λπ.

Ι. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

1. Συνιστάται με π.δ/γμα που εκδίδεται μέσα σε πέντε (5) μήνες από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων ΑΕ» (ΕΔΕΥ ΑΕ), η οποία λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας.

2. Με το εν λόγω π.δ/γμα καταρτίζεται το καταστατικό της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του κ.ν. 2190/1920 και ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν το μετοχικό κεφάλαιο, τη διαδικασία αύξησης ή μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου, την έκδοση της μίας και μόνης μετοχής υπέρ του Δημοσίου, τα δικαιώματα του μετόχου, τη συγκρότηση, τη σύγκληση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, τους ελεγκτές, τη διανομή των κερδών, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τη λύση και την εκκαθάρισή της, την πρώτη εταιρική χρήση, όπως και κάθε άλλο σχετικό θέμα που προβλέπεται από την κείμενη για τις ανώνυμες εταιρείες νομοθεσία.

3. Η Εταιρεία, η διάρκεια της οποίας ορίζεται σε ενενήντα εννέα (99) χρόνια, απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής αναλογικών και παγίων συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων για κάθε πράξη που απαιτείται συμβολαιογραφικός τύπος, σε σχέση με τη σύνταξη και την τροποποίηση του καταστατικού της. Για τις λοιπές πράξεις τα συμβολαιογραφικά δικαιώματα περιορίζονται στο ήμισυ των προβλεπομένων από την κείμενη νομοθεσία. Για τις ανωτέρω συμβολαιογραφικές πράξεις δεν καταβάλλονται φόροι ή τέλη. Κατά τη σύνταξη και υπογραφή των σχετικών πράξεων δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου.

4. Προβλέπεται η απαλλαγή της Εταιρείας από κάθε δημόσιο, δημοτικό κοινοτικό ή υπέρ τρίτου άμεσο ή έμμεσο φόρο ή τέλος, εκτός από το φόρο προστιθέμενης αξίας και φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων. Επίσης απαλλάσσεται και από την υποχρέωση καταβολής δικαστικού ενσήμου και απολαμβάνει γενικά όλων των δικονομικών και άλλων προνομίων και ατελειών του Δημοσίου. (άρθρο 145)

5. Ορίζεται ο σκοπός της ΕΔΕΥ ΑΕ και παρέχεται η δυνατότητα συνεργασίας της Εταιρείας με Εκπαιδευτικά και Ερευνητικά Ιδρύματα και φορείς, της ημεδαπής και της αλλοδαπής. (άρθρο 146)

6.α. Ορίζεται, σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, το οποίο καταβάλλεται από το Ελληνικό Δημόσιο με μετρητά σε τρεις ισόποσες ετήσιες δόσεις. Για το μετοχικό κεφάλαιο εκδίδεται μία μετοχή υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία είναι αμεταβίβαστη. Το Δημόσιο για την άσκηση των μετοχικών δικαιωμάτων του εκπροσωπείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και τον Υπουργό Οικονομικών ή το νόμιμο εκπρόσωπο τους.

β. Ως έσοδα της εταιρείας θεωρούνται:

- Τα ποσά που εισπράττει από τη διάθεση με αντάλλαγμα τα στοιχεία και δεδομένα που έχει στη διάθεσή της.

- Οι τυχόν χορηγίες προς αυτήν, οι οποίες δεν μπορεί να προέρχονται από πηγές που άμεσα ή έμμεσα έχουν σχέση με την κύρια δραστηριότητα της εταιρείας και με οποιοδήποτε τρόπο να επηρεάζουν τις ανταγωνιστικές διαδικασίες ερευνών και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

- Τα ποσά που εισπράττει από παραχώρηση δικαιωμάτων αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

- Ποσά από κάθε άλλη νόμιμη και συμβατή με τον σκοπό της δραστηριότητα.

γ. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον ορισμό με κ.υ.α., του τρόπου και της διαδικασίας εκκαθάρισης των ποσών που εισπράττει η Εταιρεία από την άσκηση των δραστηριοτήτων της, του ποσοστού που παρακρατεί υπέρ αυτής για τον σκοπό της και του τρόπου και της διαδικασίας απόδοσης του υπολοίπου στο Δημόσιο.

δ. Παρέχεται η δυνατότητα καταβολής επιχορηγήσεων στην εταιρεία από εθνικούς πόρους μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με την επίτευξη του σκοπού της.

ε. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό με κ.υ.α., των έργων και των υπηρεσιών που χρηματοδοτούνται, του συνολικού κόστους αυτών και του ύψους της σχετικής χρηματοδότησης, του τρόπου και των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την καταβολή της, των υποχρεώσεων της εταιρείας, καθώς και κάθε άλλου σχετικού θέματος. (άρθρο 147)

7.α. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διοίκηση της Εταιρείας, τον αριθμό, τις υποχρεώσεις και τον τρόπο επιλογής των μελών του Δ.Σ., τον τρόπο εκπροσώπησης της Εταιρείας, κ.λπ. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι η θητεία όλων των μελών του επταμελούς Διοικητικού Συμβουλίου είναι πενταετής με δικαίωμα ανανέωσης μια μόνο φορά.

β. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό με κ.υ.α., των αποδοχών του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου και της αποζημίωσης των λοιπών μελών του Δ.Σ. και ορίζεται ότι, η δαπάνη που προκαλείται από την εν λόγω εφαρμογή βαρύνει τον προϋπολογισμό της Εταιρείας.

γ. Τα μέλη του Δ.Σ. της Εταιρείας δεν επιτρέπεται, για τρία (3) έτη μετά τη λήξη της θητείας τους, με οποιονδήποτε τρόπο, να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή να απασχολούνται, με ή χωρίς αμοιβή, με έμμισθη εντολή ή με οποιαδήποτε έννομη σχέση, σε Εταιρεία ή Επιχείρηση οι οποίες είτε οι ίδιες είτε μέσω άλλης επιχείρησης δραστηριοποιούνται, άμεσα ή έμμεσα, στις οριζόμενες περιοχές του Τομέα Έρευνας και εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων. Επιβάλλεται, με υπουργική απόφαση, πρόστιμο ίσο με το δεκαπλάσιο των συνολικών αποδοχών που έλαβε το μέλος κατά τη διάρκεια της θητείας του, σε όσους παραβαίνουν τις ανωτέρω διατάξεις. (άρθρο 148)

8. Αναλαμβάνεται η υποχρέωση από την Εταιρεία να τηρεί λογαριασμούς και αρχεία, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα αποτελέσματα χρήσης και να δημοσιεύει ισολογισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν.2190/1920 και τα όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της. Ο έλεγχος των οικονομικών στοιχείων και των ετήσιων λογαριασμών και οικονομικών καταστάσεων γίνεται από πιστοποιημένο ελεγκτικό Όργανο. (άρθρο 149)

9.α. Παρέχεται η δυνατότητα στην Εταιρεία να συνάπτει συμβάσεις ανάθεσης μελετών, εκτέλεσης έργων, παροχής υπηρεσιών και προμηθειών, σύμφωνα με τον

Κανονισμό Προμηθειών, ο οποίος καταρτίζεται από το Δ.Σ. της Εταιρείας.

β. Παράλληλα παρέχεται η δυνατότητα στην εταιρεία να συνάπτει συμβάσεις με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ), με Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ) και ερευνητικούς φορείς, καθώς και με εξειδικευμένους επιστήμονες και τεχνικούς, που έχουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην εκτέλεση ερευνητικών εργασιών και την εκπόνηση μελετών για θέματα που εντάσσονται στο πλαίσιο του σκοπού της. (άρθρο 150)

10.α. Το Δ.Σ. της Εταιρείας καταρτίζει Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας με τον οποίο ρυθμίζονται ιδίως η εσωτερική της λειτουργία, ο τρόπος και τα όργανα διαχείρισης των πόρων της, οι κατηγορίες και οι ειδικότητες του προσωπικού της κ.λπ.

β. Παρέχεται η δυνατότητα απόσπασης στην εταιρεία προσωπικού μέχρι πέντε (5) ατόμων, από υπηρεσίες του δημοσίου, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου καθώς και νομικά πρόσωπα της παρ.1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994, για την κάλυψη των αναγκών της.

Η εν λόγω απόσπαση διενεργείται με κ.υ.α., κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, για χρονικό διάστημα μέχρι τριών (3) ετών. Το προσωπικό που αποσπάται λαμβάνει τις αποδοχές του φορέα προέλευσης, οι οποίες βαρύνουν την εταιρεία.

Επίσης παρέχεται η δυνατότητα σύστασης έως είκοσι (20) θέσεων επιστημονικού προσωπικού γεωεπιστημόνων και μηχανικών, νομικών και οικονομικών επιστημών με εξειδίκευση στην έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων και έως πέντε (5) θέσεις διοικητικού προσωπικού, με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της Εταιρείας, υπεύθυνος για την κατάρτιση του οποίου ορίζεται το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

Τέλος προβλέπεται ότι με κ.υ.α. καθορίζονται οι αποδοχές και οι κάθε είδους πρόσθετες αποζημιώσεις του προσωπικού που υπηρετεί στην εταιρεία.

(άρθρα 151 και 152)

11.α. Ορίζεται η ΕΔΥΕ ΑΕ ως υπεύθυνος διαχείρισης των πάσης φύσεων αρχείων δεδομένων που προκύπτουν από ερευνητικές και παραγωγικές διαδικασίες που γίνονται στην Ελλάδα σε θέματα υδρογονανθράκων. Τα αρχεία αυτά παραμένουν στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου και περιέρχονται στην κατοχή της εταιρείας για τη φύλαξη, τη διαχείρισή τους και για κάθε περαιτέρω αξιοποίησή τους.

β. Όσον αφορά τα αρχεία και στοιχεία τα οποία αποκτήθηκαν στο παρελθόν για λογαριασμό του ελληνικού δημοσίου από εργασίες έρευνας και παραγωγής υδρογονανθράκων στην ελληνική επικράτεια και περιήλθαν αυτοδικαίως σε αυτό, μπορεί να παραχωρούνται με υπουργική απόφαση στην ΕΔΕΥ ΑΕ, για φύλαξη – διαχείριση και αξιοποίησή τους. Με την ίδια ή άλλη απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ ορίζονται ο τρόπος, τα όργανα και η διαδικασία παράδοσης των ανωτέρω αρχείων και στοιχείων.

γ. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της ΕΔΕΥ ΑΕ, οι αναγκαίες ενέργειες για την υλοποίηση των σκοπών αυτής γίνονται από την οριζόμενη Διεύθυνση του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. (άρθρο 153)

III. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού, τροποποιούνται διατάξεις του ν. 2289/1995 σχετικά με την αναζήτηση, έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων και προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Περιέρχονται κατ' αποκλειστικότητα στην ΕΔΕΥ ΑΕ, όλες οι αρμοδιότητες και τα δικαιώματα που είχαν ανατεθεί στις εταιρείες ΔΕΠ και ΔΕΠ-ΕΚΥ ΑΕ βάσει του ν. 468/1976 και του ν. 2289/1995 και των εκτελεστικών αυτών προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων. Ειδικότερα παρέχεται στην ΕΔΕΥ ΑΕ το δικαίωμα να συνάπτει με τρίτους σύμβαση μίσθωσης ή διανομής της παραγωγής για την έρευνα και εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων. (άρθρα 154 και 155)

2.α. Η ΕΔΕΥ ΑΕ πέραν της αρμοδιότητας της έκδοσης πρόσκλησης προς υποβολή αιτήσεων για αναζήτηση υδρογονανθράκων, εκδίδει πρόσκληση και για την περίπτωση εκτέλεσης από εξειδικευμένες εταιρείες σεισμικών ή άλλων γεωφυσικών και γεωλογικών μεθόδων ερευνών μη αποκλειστικής χρήσης, με συγκεκριμένους όρους εμπορικής συνεκμετάλλευσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων. Ορίζεται ότι, ο κάτοχος της άδειας αυτής εκτελεί τα σεισμικά προγράμματα με ίδιες δαπάνες και με δικαίωμα πώλησης σε τρίτους των αποτελεσμάτων των ερευνών.

β. Επανακαθορίζονται η διάρκεια της χορηγούμενης από την ΕΔΕΥ ΑΕ, άδειας αναζήτησης (μέχρι 18 μήνες αντί του ισχύοντος μέχρι 12 μήνες), καθώς και τα όρια αναζήτησης οικοπέδων τόσο για την ξηρά (4.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα αντί του ισχύοντος ορίου των 750 τετραγωνικών χιλιομέτρων) όσο και την θάλασσα (20.000 τετραγωνικά χλμ. αντί του ισχύοντος ορίου των 1.500 τετραγωνικών χλμ.) και ορίζεται ότι, τα ανωτέρω όρια δεν έχουν ισχύ για την περίπτωση εκτέλεσης σεισμικών ή άλλων γεωφυσικών και γεωλογικών μεθόδων ερευνών μη αποκλειστικής χρήσης.

γ. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με ανακοίνωση που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης γνωστοποιεί τις περιοχές που είναι διαθέσιμες για αναζήτηση υδρογονανθράκων, καθώς και κάθε σχετική με αυτές ειδικότερη πληροφορία. Για κάθε σημαντική μεταβολή των πληροφοριών αυτών δημοσιεύεται συμπληρωματική ανακοίνωση.

δ. Επαναπροσδιορίζεται η ακολουθούμενη διαδικασία βάσει της οποίας η ΕΔΕΥ ΑΕ παραχωρεί για λογαριασμό του δημοσίου το δικαίωμα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

ε. Προστίθενται στους όρους της διακήρυξης προς υποβολή προσφορών για έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων και η υποχρέωση καταβολής τιμήματος υπογραφής της σύμβασης καθώς και τιμήματος παραγωγής.

στ. Παράλληλα προβλέπεται η καταβολή τέλους επιμόρφωσης του σχετικού με τον τομέα ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης.

ζ. Οι συμβάσεις βάσει των οποίων παραχωρείται το δικαίωμα έρευνας και εκμετάλλευσης του δημοσίου υπογράφονται από την ΕΔΕΥ ΑΕ και τον Ανάδοχο και υποβάλλονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για έγκριση από τον Υπουργό, χωρίς την έγκριση του οποίου, οι εν λόγω συμβάσεις εί-

ναι απολύτως άκυρες και δεν παράγουν κανένα έννομο αποτέλεσμα. (άρθρο 156)

3. Ορίζεται ρητά ότι, το δικαίωμα συμμετοχής του δημοσίου σε κοινοπραξία με τον Ανάδοχο, τόσο στο στάδιο έρευνας όσο και στο στάδιο εκμετάλλευσης ανακαλυφθέντος κοιτάσματος, στις συμβάσεις μίσθωσης ή διανομής της παραγωγής, δεν μπορεί να ασκείται από την ΕΔΕΥ ΑΕ. (άρθρο 157)

4.α. Επαναπροσδιορίζεται η χρονική διάρκεια του σταδίου ερευνών. Ειδικότερα ορίζεται ότι, εφεξής, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη αντί του ισχύοντος σήμερα διαστήματος των έξι (6) ετών για χερσαίες περιοχές και τα οκτώ (8) έτη αντί του ισχύοντος σήμερα διαστήματος των επτά (7) ετών για θαλάσσιες περιοχές.

β. Παρέχεται η δυνατότητα παράτασης έως και δύο πενταετίες της διάρκειας του σταδίου εκμετάλλευσης, όταν αποδεδειγμένα η προβλεπόμενη διάρκεια δεν επαρκεί για την ολοκλήρωση των εν λόγω δραστηριοτήτων, με επαναδιαπραγμάτευση των όρων της σύμβασης και υπογραφή νέας σύμβασης, ύστερα από αίτηση του Αναδόχου που υποβάλλεται πριν τη λήξη της.

γ. Ορίζεται ότι, σε περίπτωση που οι ανάδοχοι δεν υποβάλλουν πρόγραμμα έρευνας και εκμετάλλευσης του κοιτάσματος μέσα στην οριζόμενη προθεσμία, ο εκμισθωτής ή εργοδότης δύναται να καταγγείλει τις σχετικές συμβάσεις. (άρθρο 158)

5. Παρέχεται η δυνατότητα στον ανάδοχο και στους εργολάβους ή υπεργολάβους που αυτός χρησιμοποιεί να απασχολούν στην Ελλάδα αλλοδαπούς υπηκόους τρίτων χωρών σε εργασίες που απαιτούν ιδιαίτερη εξειδίκευση. (άρθρο 159)

6.α. Επαναπροσδιορίζεται η διαδικασία μεταβίβασης από τον ανάδοχο εν όλω ή κατά ποσοστό των συμβατικών δικαιωμάτων του και των αντίστοιχων υποχρεώσεων του, τόσο σε ανεξάρτητο τρίτο όσο και σε συγγενή επιχείρηση και ορίζεται ότι το Δημόσιο δύναται να ασκήσει δικαίωμα πρώτης προτίμησης σε περίπτωση υποκατάστασης ή μεταβίβασης ποσοστών του Αναδόχου.

β. Προστίθεται στις αρμοδιότητες του εκμισθωτή ή του εργοδότη με τα αρμόδια όργανα ή και άλλα ειδικά εξουσιοδοτημένα από αυτόν πρόσωπα και ο έλεγχος και η έγκριση των προγραμμάτων εργασιών και των κάθε είδους δαπανών και προμηθειών υλικών και υπηρεσιών που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση τους. (άρθρο 160)

7.α. Προβλέπεται η επιβολή στον Ανάδοχο Πρόσθετου Περιφερειακού Φόρου με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%) χωρίς καμία πρόσθετη τακτική ή έκτακτη εισφορά, τέλος ή άλλη επιβάρυνση οποιασδήποτε φύσεως υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου και παράλληλα μειώνεται από σαράντα τοις εκατό (40%) σε είκοσι τοις εκατό (20%) ο συντελεστής του ειδικού φόρου εισοδήματος, στον οποίο υπόκειται ο ανάδοχος.

β. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον προσδιορισμό με κ.υ.α. του τρόπου καταβολής του Περιφερειακού φόρου, της διαδικασίας βεβαίωσης και είσπραξης του φόρου και κάθε άλλης σχετικής αναγκαίας λεπτομέρειας. (άρθρο 161)

8. Επανακαθορίζεται το ποσό της αμοιβής των συμβολαιογράφων για την κατάρτιση των δικαιοπραξιών του Αναδόχου που απαιτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου, καθώς επίσης και τα δικαιώματα έμμισθων και άμισθων υποθηκοφυλάκων για την εγγραφή ή τη μεταγραφή των δικαιοπραξιών αυτών και διαμορφώνεται εφεξής στο ύψος μέχρι 2.000 ευρώ αντί του ισχύοντος σήμερα ποσού των 1.467,35 ευρώ (500.000 δρχ.) για κάθε περίπτωση. (άρθρο 162)

9.α. Παύει να παρέχεται η δυνατότητα αύξησης της έκτασης της ζώνης ασφαλείας των πεντακοσίων (500) μέτρων γύρω από τις μόνιμες ή προσωρινές εγκαταστάσεις ή πλωτές κατασκευές επί της υφαλοκρηπίδας ή της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης ή υπεράνω αυτών, που προορίζονται για εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

β. Ασκείται εφεξής αποκλειστικά από το Λιμενικό Σώμα η αστυνόμευση στις θαλάσσιες περιοχές της υφαλοκρηπίδας ή της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης, στις μόνιμες ή προσωρινές εγκαταστάσεις ή πλωτές κατασκευές επί της υφαλοκρηπίδας ή της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης ή υπεράνω αυτών, που προορίζονται για εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

γ. Καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 12 παρ.32 του ν. 2289/1995 σύμφωνα με τις οποίες: i) παραχωρήσεις του δικαιώματος έρευνας και εκμετάλλευσης, που έχουν γίνει σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 2 του ν. 468/1976 δεν θίγονται και ii) σε περίπτωση που το ανωτέρω δικαίωμα ασκείται με σύναψη σύμβασης διανομής της παραγωγής ή σύμβασης μίσθωσης, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2289/1995. (άρθρο 163)

10.α. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τη θέσπιση με κ.υ.α., Κανονισμών εκτέλεσης των κάθε φύσης εργασιών και έργων αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων κ.λπ..

β. Κάθε Ανάδοχος, οφείλει να διεξάγει τις δραστηριότητες υδρογονανθράκων με δέοντα και ασφαλή τρόπο σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές καθώς και να συμμορφώνεται με τους Κανονισμούς και με κάθε σχετική νομοθεσία που ρυθμίζει θέματα ασφάλειας και υγιεινής των εργαζομένων και προστασίας του περιβάλλοντος.

γ. Με σκοπό τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου, ο Υπουργός ΠΕΚΑ δύναται να ζητάει την κατάθεση εγγύησης, το ύψος της οποίας καθορίζεται από τον ίδιο μετά από εισήγηση της ΕΔΕΥ ΑΕ ή εναλλακτικά, ασφαλιστήριο συμβόλαιο σε διεθνή οίκο κατά παντός κινδύνου.

δ. Προβλέπεται η κατάθεση ποσοστού είκοσι επί τοις εκατό (20%) κατ' έτος, από το περιερχόμενο στην ΕΔΕΥ ΑΕ, δυνάμει συμβάσεων του υπό ψήφιση νόμου, μίσθωμα ή μερίδιο παραγωγής, σε ειδικό προς τούτο τραπεζικό λογαριασμό του Πράσινου Ταμείου. Το προϊόν του εν λόγω λογαριασμού διατίθεται για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων προστασίας του περιβάλλοντος από δραστηριότητες που έχουν σχέση με κάθε είδους εκμετάλλευση ή χρήση ενεργειακών πηγών ή πόρων.

ε. Η προβλεπόμενη χρηματική ποινή για όποιον αναζητεί, ερευνά ή εκμεταλλεύεται υδρογονάνθρακες χωρίς άδεια ή παροχή τέτοιου δικαιώματος κυμαίνεται εφεξής από εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ αντί του ισχύοντος σήμερα εύρους από 58.694 ευρώ (20.000.000 δρχ.) έως 1.467.351 ευρώ (500.000.000 δρχ.).

στ. Παράλληλα επιβάλλεται διοικητική κύρωση ύψους από εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ αντί του ισχύοντος σήμερα εύρους από 58.694 ευρώ (20.000.000 δρχ.) έως 1.467.351 ευρώ (500.000.000 δρχ.), ανεξάρτητα από κάθε άλλη διοικητική, αστική ή ποινική κύρωση

κατά των ενεργούντων αναζήτηση, έρευνα ή εκμετάλλευση υδρογονανθράκων κατά παράβαση των οριζομένων Κανονισμών.

ζ. Παρέχεται η δυνατότητα προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων κατά των αποφάσεων, που ασκείται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή τους και ορίζεται ότι, τα ποσά των προστίμων εισπράττονται κατά τη διαδικασία του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. (άρθρο 164)

ΙΙΙ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδρομή και εγκατάσταση του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη και προβλέπονται τα ακόλουθα:

1.α. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, της διαδρομής και εγκατάστασης του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη και των τυχόν διακλαδώσεών του, καθώς και της εγκατάστασης των συστατικών και των παραρτημάτων τους, για την κατασκευή του οποίου υπογράφηκε Τριμερής Διακρατική Συμφωνία (ν. 3558/2007).

β. Το έργο της κατασκευής, εγκατάστασης και εκμετάλλευσης του αγωγού είναι έργο εθνικής σημασίας, δημόσιας ωφέλειας και γενικά δημοσίου συμφέροντος. (άρθρο 165)

2.α. Θεσπίζεται η υποχρέωση, για τους κυρίους ή νομείς ή κατόχους από οποιαδήποτε έννομη αιτία αγροτικών ή αστικών ακινήτων ή δασών ή δασικών εκτάσεων που ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, να επιτρέπουν τη διάνοιξη και κατασκευή υπόγειων σηράγγων στο αναγκαίο βάθος, για την εγκατάσταση του αγωγού, καθώς επίσης και οτιδήποτε είναι αναγκαίο για την κατασκευή, χρήση, επισκευή και επιστασία για τη συντήρηση του έργου αυτού.

β. Ορίζονται ζώνες συγκεκριμένου πλάτους δεξιά και αριστερά από τον άξονα του αγωγού και των καλωδίων καθοδικής προστασίας αυτού, εντός των οποίων απαγορεύεται η εκτέλεση των οριζόμενων εργασιών και έργων.

γ. Με υπουργική απόφαση, επιβάλλεται, όταν κρίνεται αναγκαία, η προσωρινή κατάληψη και χρησιμοποίηση για την εγκατάσταση του αγωγού και άλλης εδαφικής ζώνης που ευρίσκεται σε επαφή με τη μία ή και τις δύο προαναφερόμενες ζώνες.

δ. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, καθορίζεται η αγοραία αξία των προαναφερόμενων εκτάσεων (ζωνών) και καταβάλλεται στον δικαιούχο ως αποζημίωση το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) αυτής.

- Αν υφίσταται επικαρπία επ' αυτών, το ήμισυ του προηγούμενου ποσοστού δικαιούται ο ψιλός κύριος και το άλλο ήμισυ ο επικαρπωτής, στους οποίους καταβάλλεται μετά από τη δικαστική αναγνώρισή τους ως δικαιούχων.

ε. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα, για τον καθορισμό της αξίας των προαναφερόμενων εκτάσεων, εκδίδονται εντός της οριζόμενης προθεσμίας.

στ. Τα ποσά που καταβάλλονται ως αποζημίωση στους δικαιούχους, δεν υπόκεινται σε φόρο, κρατήσεις ή τέλος υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε άλλου. (άρθρο 166)

3.α. Ορίζεται ότι, στα ακίνητα του άρθρου 166 του υπό ψήφιση νόμου, τα οποία ευρίσκονται εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως, απαγορεύεται κάθε είδους δόμηση στο οριζόμενο πλάτος από τον άξονα του αγωγού και από τον άξονα του καλωδίου καθοδικής προστασίας του αγωγού.

β. Με υπουργική απόφαση, μπορεί να μειώνει το πλάτος συγκεκριμένης ζώνης κατά περιοχή, σύμφωνα με το σχεδιασμό του έργου. (άρθρο 167)

4.α. Προβλέπεται η καταβολή χρηματικής αποζημίωσης στους δικαιούχους όταν παραβλάπτεται η συνήθης εκμετάλλευση του ακινήτου ή προκαλούνται ζημιές στα τυχόν επικείμενα κτίσματα, δένδρα, φυτά και καρπούς και σε κάθε άλλου είδους εγκαταστάσεις επ' αυτού.

- Για την αναγνώριση των δικαιούχων εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 26 και 27 του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (Κ.Α.Α.Α., ν. 2882/2001), όπως ισχύει.

- Η χρηματική αυτή αποζημίωση ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, το βραδύτερο εντός έτους, από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της υπουργικής απόφασης, για τη διαδρομή και εγκατάσταση του αγωγού ή για προσωρινή κατάληψη και χρησιμοποίηση για την εγκατάσταση του αγωγού και άλλης εδαφικής ζώνης.

β. Τα ποσά των αποζημιώσεων της παραγράφου 4 του άρθρου 166 του υπό ψήφιση νόμου και της αποζημίωσης της προηγούμενης παραγράφου, βαρύνουν τη διεθνή εταιρεία του έργου TRANS-BALKAN PIPELINE BV. (άρθρο 168)

5.α. Παρέχεται η δυνατότητα άσκησης αίτησης από τον ενδιαφερόμενο, ο οποίος δεν αποδέχεται την αξία του ακινήτου ή τη χρηματική αποζημίωση, που καθορίστηκαν με τη σχετική απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η εν λόγω αίτηση ασκείται ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Τα ποσά της αποζημίωσης που αντιστοιχούν στο ποσοστό της παραγράφου 4 του άρθρου 166 και η αποζημίωση της παραγράφου 1 του άρθρου 168 του υπό ψήφιση νόμου, παρακατατίθενται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων επ' ονόματι των εικαζόμενων δικαιούχων.

γ. Ορίζεται ότι, μετά τη δημοσίευση της απόφασης για τη διαδρομή και εγκατάσταση του αγωγού, δύναται να αρχίσει η εκτέλεση του έργου, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν αναστέλλεται από την άσκηση της αίτησης ή οποιασδήποτε άλλης δικαστικής ενέργειας. (άρθρο 169)

6. Παρέχεται η δυνατότητα στην εταιρεία TRANS-BALKAN PIPELINE BV να χρησιμοποιεί εκτάσεις, που ανήκουν σε ο.τ.α. α' και β' βαθμού, για το έργο της κατασκευής και εγκατάστασης του αγωγού. Για τις εκτάσεις αυτές καταβάλλει αποζημίωση, η οποία καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 166 του υπό ψήφιση νόμου.

- Η εταιρεία υποχρεούται, να επαναφέρει τις κοινόχρηστες εκτάσεις, που χρησιμοποιεί για τις ανάγκες του έργου, χωρίς αναβολή και με τις δικές της δαπάνες, στην προηγούμενη της χρησιμοποίησής τους κατάστασης, αποκαθιστώντας κάθε σχετική βλάβη. (άρθρο 170)

7.α. Επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση δασών, δασικών ή άλλης οποιασδήποτε μορφής εκτάσεων που ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, αποκλειστικά και σε όση έκταση μόνο είναι αναγκαία για τον σκοπό της παραγράφου 1 του άρθρου

166 του υπό ψήφιση νόμου, καθώς και για την ανέγερση και τοποθέτηση των αναγκαίων κτιριακών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων, αντίστοιχα.

- Η εν λόγω αναγκαστική απαλλοτρίωση διενεργείται μόνο υπέρ του Δημοσίου και με δαπάνες της εταιρείας TRANS-BALKAN PIPELINE BV, σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

β. Η προαναφερόμενη αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων κηρύσσεται με κ.υ.α. και συνεπάγεται αυτοδικαίως και την απαλλοτρίωση κάθε υπάρχοντος επί αυτών κτίσματος ή άλλης κατασκευής, δένδρων κ.λπ.

γ. Οι απαλλοτριωμένες εκτάσεις παραδίδονται κατά χρήση στην εταιρεία TRANS-BALKAN PIPELINE BV για την πραγματοποίηση του σκοπού της απαλλοτρίωσης. Δάση και δασικές εκτάσεις που ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο παραδίδονται κατά χρήση, χωρίς αντάλλαγμα, σε αυτήν για την εκτέλεση του έργου. (άρθρο 171)

8.α. Προβλέπεται η επιβολή ποινικών κυρώσεων σε όποιον δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 21, του υπό ψήφιση νόμου και συγκεκριμένα επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

- Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος παραβιάζει τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 166 και της παρ. 1 του άρθρου 167.

β. Ορίζεται ότι, οι υπουργικές αποφάσεις, με τις οποίες καθορίζονται, μεταξύ των άλλων: i) η διαδρομή και εγκατάσταση του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη και των τυχόν διακλαδώσεών τους, ii) η προσωρινή κατάληψη και χρησιμοποίηση και άλλης εδαφικής ζώνης, πλην των οριζόμενων εδαφικών εκτάσεων, για την εγκατάσταση του εν λόγω αγωγού και iii) το πλάτος συγκεκριμένης ζώνης κατά περιοχή, εντός της οποίας απαγορεύεται κάθε είδους δόμηση σε οριζόμενο πλάτος από τον άξονα του αγωγού κ.λπ., μεταγράφονται στις μερίδες των αναγνωριζόμενων δικαιούχων στα κατά τόπους αρμόδια υποθηκοφυλακεία και στο οικείο κτηματολογικό γραφείο. (άρθρο 172)

9.α. Επιτρέπεται η παραχώρηση στην εταιρεία TRANS-BALKAN PIPELINE BV του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού, παραλίας, συνεχόμενου ή παρακείμενου θαλάσσιου χώρου ή πυθμένα θάλασσας, για την εγκατάσταση του αγωγού και τη λειτουργία του, καθώς και για την εκτέλεση κάθε είδους έργου και εργασιών (πλωτές εξέδρες, τεχνητοί ύφαλοι κ.λπ.), που απαιτούνται για τον σκοπό αυτό.

- Η εν λόγω παραχώρηση γίνεται, με κοινή απόφαση των αρμόδιων Υπουργών, μετά από αίτηση της εταιρείας προς την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία, η οποία συνοδεύεται από την τεχνική μελέτη του έργου.

- Η απόφαση παραχώρησης, με την οποία καθορίζεται και εύλογη αποζημίωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις έναντι του ανωτέρω δικαιώματος χρήσης, εκδίδεται εντός της οριζόμενης προθεσμίας, εφόσον υπάρχουν εγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί όροι.

β. Μετά από αίτηση της εταιρείας TRANS-BALKAN PIPELINE BV, ο φορέας διοίκησης και εκμετάλλευσης του λιμένα Αλεξανδρούπολης, με σύμφωνη γνώμη των συναρμοδίων φορέων, παραχωρεί, έναντι ευλόγου ανταλλάγματος και για όσο χρονικό διάστημα ισχύει η Συμφωνία Διέλευσης, μεταξύ της εταιρείας TRANS-BALKAN PIPELINE BV και της Ελληνικής Δημοκρατίας, τη χρήση χώρων που βρίσκονται μέσα στην εγκεκριμένη ζώνη λιμένα Αλεξανδρούπολης και είναι αναγκαίοι για την εξυπηρέτηση της λειτουργίας και συντήρησης του αγωγού.

- Οι όροι χρήσης, το αντάλλαγμα της παραχώρησης και τα λοιπά δικαιώματα και υποχρεώσεις, καθορίζονται με σύμβαση μεταξύ του φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης του λιμένα Αλεξανδρούπολης και της εταιρείας. (άρθρο 173)

10. Ορίζεται ότι, η εταιρεία TRANS-BALKAN PIPELINE BV, για τους σκοπούς του έργου κατασκευής του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη, δεν υπόκειται: i) στις ισχύουσες απαγορεύσεις κατάτμησης ακινήτων και κληροτεμαχίων (άρθρο 29, παρ. 5, του ν. 1337/1983 και άρθρο 1, παρ. 2 (β), του α.ν. 431/1968) και ii) στους περιορισμούς κατάρτισης δικαιοπραξιών σε παραμεθόριες περιοχές από αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα (άρθρο 25, ν.1892/1990). (άρθρο 174)

11. Επιτρέπεται η ανέγερση εγκαταστάσεων της εταιρείας TRANS-BALKAN PIPELINE BV, οι οποίες έχουν άμεση σχέση με την κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία και εκμετάλλευση του αγωγού, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων (άρθρα 1 και 4 του π.δ. 24/31-5-1985), σχετικά με την αρτιότητα των οικοπέδων, τον συντελεστή δόμησης κ.λπ.

- Η παρέκκλιση αυτή εγκρίνεται με υπουργική απόφαση, μετά από σχετικό αίτημα της εταιρείας και γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος και αφορά: i) στην αρτιότητα του γηπέδου, ii) στις αποστάσεις των εγκαταστάσεων από τα όρια του γηπέδου, iii) στο ποσοστό κάλυψης και iv) στο ύψος της συμπαγούς περίφραξης του γηπέδου, όταν αυτό απαιτείται για λόγους ασφαλείας του κοινού και των εγκαταστάσεων. (άρθρο 175)

IV. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδρομή και εγκατάσταση των αγωγών φυσικού αερίου Ελλάδας – Ιταλίας και Ελλάδας – Βουλγαρίας και προβλέπονται τα ακόλουθα:

1.α. Παρέχεται η εξουσιοδότηση, για τον καθορισμό με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, της διαδρομής και εγκατάστασης των αγωγών φυσικού αερίου διασύνδεσης: i) Ελλάδας - Ιταλίας (ΥΑΦΑ - ΠΟΣΕΙΔΩΝ ή IGI Poseidon) σε εκτέλεση της από 4 Νοεμβρίου 2005 Διακρατικής Συμφωνίας, μεταξύ της Ελληνικής και της Ιταλικής Δημοκρατίας (ν.3441/2006), ii) Ελλάδας - Βουλγαρίας σε εκτέλεση του από 24 Απριλίου 2009 Μνημονίου, μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και iii) Ελλάδας με άλλο κράτος σε εκτέλεση σχετικής διακρατικής συμφωνίας.

β. Τα έργα εγκατάστασης, κατασκευής και λειτουργίας των εν λόγω αγωγών είναι εθνικής σημασίας, δημόσιας ωφέλειας και γενικά δημοσίου συμφέροντος. (άρθρο 176)

2.α. Προβλέπεται η ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 166 έως 172, 173 παρ. 1, 174 και 175 και για τα προαναφερόμενα έργα του άρθρου 176.

- Ειδικότερα, εφαρμόζονται οι διατάξεις σχετικά με: i) την υποχρέωση των κατόχων ακινήτων, να επιτρέπουν τη διάνοιξη των σηράγγων για εγκατάσταση των αγωγών φυσικού αερίου, ii) την καταβολή χρηματικής αποζημίωσης στους δικαιούχους, iii) την χρησιμοποίηση από

τις εταιρείες εκτάσεων, που ανήκουν στους ο.τ.α. α' και β' βαθμού, iv) την απαλλοτρίωση ακινήτων και την παραχώρηση αιγιαλού και παραλίας, v) τις ποινικές κυρώσεις και τη μεταγραφή των σχετικών πράξεων, vi) τις κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων πολεοδομικές ρυθμίσεις, για την ανέγερση εγκαταστάσεων από τις εταιρείες κ.λπ.

β. Ορίζεται ότι, φορέας εκτέλεσης του έργου του αγωγού Ελλάδας - Ιταλίας είναι η εταιρεία ΥΑΦΑ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε., ενώ για το έργο του αγωγού Ελλάδας – Βουλγαρίας και Ελλάδας - άλλου κράτους, η εταιρεία που συνιστάται, αντίστοιχα.

γ. Παρέχεται η εξουσιοδότηση, για τη θέσπιση, με κ.υ.α., εντός του πλαισίου των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας, ειδικών ρυθμίσεων για τη ναυσιπλοΐα, την αλιεία και τη σήμανση αναφορικά με θαλάσσιες ζώνες της ελληνικής αιγιαλίτιδας ζώνης ή τμήματα της ελληνικής υφαλοκρηπίδας που επηρεάζονται σε περίπτωση διέλευσης από αυτές των αγωγών του υπό ψήφιση νόμου.

(άρθρο 177)

V. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού, ρυθμίζονται θέματα διαχείρισης και κατανομής της δυναμικότητας των διακρατικών γραμμών διασύνδεσης φυσικού αερίου και λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 3 του ν.3428/2005 και παρέχεται η εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνωμοδότηση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), για τη ρύθμιση κάθε θέματος που αφορά στη διαχείριση και την κατανομή της δυναμικότητας των διασυνδέσεων με κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) και της Ενεργειακής Κοινότητας, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές των κρατών αυτών.

- Ειδικότερα, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τους όρους πρόσβασης στη γραμμή διασύνδεσης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τιμολογίων και της μεθοδολογίας υπολογισμού αυτών, του μηχανισμού κατανομής της δυναμικότητας, της διαχείρισης της συμφόρησης και της διαδικασίας εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών που αναφύονται, κατά την εφαρμογή των ανωτέρω, και του Κανονισμού Ανοικτής Διαδικασίας Δέσμευσης Δυναμικότητας Μεταφοράς στο υποθαλάσσιο τμήμα του αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδας - Ιταλίας (Αγωγός Ποσειδών), καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. (άρθρο 178)

2. Τροποποιούνται οι διατάξεις του ν. 2364/1995 και προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

α. Παρέχεται η δυνατότητα, με υπουργική απόφαση, παράτασης, ανά πενταετία (πέραν της 35ετίας), της άσκησης των δικαιωμάτων προγραμματισμού, μελέτης, σχεδιασμού, κατασκευής, εκμετάλλευσης Συστήματος Διανομής Φυσικού Αερίου και πώλησης φυσικού αερίου από τις Εταιρείες Παραγωγής Αερίου (Ε.Π.Α.), μετά από προηγούμενη άδεια διανομής φυσικού αερίου, υπό τους οριζόμενους όρους.

- Για τη χορήγηση της άδειας διανομής των Ε.Π.Α., λαμβάνεται υπόψη η παρέκκλιση που έχει χορηγηθεί, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Κοινοτική Οδηγία 2003/55/ΕΚ, προς την οποία εναρμονίστηκε η εθνική νομοθεσία (ν. 3428/2005).

β. Επανακαθορίζονται οι όροι που πρέπει να περιλαμβάνει η άδεια διανομής φυσικού αερίου. Ειδικότερα, συμπεριλαμβάνονται μεταξύ άλλων, και η υποχρέωση: i) ασφάλισης του κατόχου της άδειας διανομής, για αστική ευθύνη έναντι τρίτων από την άσκηση των δραστηριοτήτων του, ii) λειτουργίας, συντήρησης, επιθεώρησης, επισκευής και αντικατάστασης του συστήματος διανομής, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας, iii) λήψης κάθε αναγκαίου μέτρου, για την ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής και την αποφυγή πρόκλησης σωματικής βλάβης ή περιουσιακής ζημίας, iv) υποβολής Προγράμματος Ανάπτυξης του συστήματος διανομής στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και στη ΡΑΕ, μετά την παρέλευση πενταετίας από τη χορήγηση της άδειας διανομής, το οποίο θα αφορά τα επόμενα πέντε (5) έτη, v) ενημέρωσης ετησίως των προαναφερόμενων φορέων για την πρόοδο των εργασιών κ.λπ.

γ. Ορίζεται ότι, με υπουργική απόφαση, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις, σχετικά με την άσκηση της δραστηριότητας διανομής, οι οποίοι περιλαμβάνονται στην άδεια διανομής φυσικού αερίου και προσδιορίζεται ο τρόπος ελέγχου τήρησης των όρων αυτών, καθώς και της κατάχρησης τυχόν δεσπόζουσας θέσης της εταιρείας στην αγορά, από τη ΡΑΕ.

- Οι όροι και προϋποθέσεις ασκήσεως των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της άδειας διανομής δεν μπορούν να τροποποιούνται χωρίς τη συναίνεση του κατόχου της.

δ. Επανακαθορίζεται το ποσοστό συμμετοχής στη σύσταση ανώνυμης εταιρείας ΕΠΑ Α.Ε., ιδιώτη επενδυτή, στον οποίο ανατίθεται, μετά από δημόσιο διεθνή διαγωνισμό που προκηρύσσει η Δ.ΕΠ.Α. Α.Ε. και σύμφωνα με τους προβλεπόμενους όρους, η εκμετάλλευση των δικαιωμάτων προγραμματισμού μελέτης, σχεδιασμού, κατασκευής, κυριότητας και εκμετάλλευσης συστήματος Διανομής Φυσικού Αερίου στη γεωγραφική περιοχή δραστηριότητάς τους. Το ποσοστό συμμετοχής αυτού ορίζεται στο 35%, τουλάχιστον, της αξίας της αντίστοιχης ΕΠΑ, αντί το 49% επί του μετοχικού κεφαλαίου, που ισχύει.

- Ορίζεται ότι, οι ΕΠΑ αποτελούν εταιρείες αποκλειστικού σκοπού, που συνίσταται στην άσκηση των προαναφερομένων δικαιωμάτων. Τα γεωγραφικά όρια της δραστηριότητάς τους καθορίζονται με το καταστατικό τους και μπορεί να επεκτείνονται μόνο μετά από έγκριση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

ε. Στους καθοριζόμενους, με υπουργική απόφαση, υποχρεωτικούς ελάχιστους όρους της σύμβασης και του καταστατικού περιλαμβάνεται και η υποχρέωση επανεπένδυσης για την επέκταση του δικτύου, επίτευξης επιπλέον εσόδων που τυχόν προκύπτουν, σε περίπτωση υψηλότερου εσωτερικού συντελεστή απόδοσης, σε σχέση με τον προβλεπόμενο στην απόφαση παρέκκλισης.

στ. Με υπουργική απόφαση καθορίζονται, επίσης, οι ελάχιστοι υποχρεωτικοί όροι αγοράς φυσικού αερίου των Ε.Π.Α., οι οποίοι αναφέρονται κυρίως: i) στη μέγιστη διάρκεια, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, ii) στις ελάχιστες ετήσιες ποσότητες φυσικού αερίου, που δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις ανώτατες ποσότητες που έχουν προσδιοριστεί με την ως άνω απόφαση παρέκκλισης και iii) στα σημεία εισόδου του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ), στα οποία παραδίδο-

νται οι ως άνω ποσότητες αερίου.

- Προβλέπεται ότι, για την απόδειξη εξασφάλισης του δικαιώματος αγοράς φυσικού αερίου από τους υποψήφιους επενδυτές επί τη βάσει των παραπάνω ελάχιστων όρων, αρκεί η υποβολή σχετικής δήλωσης του προμηθευτή φυσικού αερίου ή / και σχετικού προσυμφώνου αγοράς φυσικού αερίου.

ζ. Προβλέπεται ότι, το αργότερο μέχρι την παρέλευση ενός (1) έτους από την έναρξη λειτουργίας καθενός εκ των αγωγών μεταφοράς φυσικού αερίου υψηλής πίεσης που θα διέρχονται από τις γεωγραφικές περιοχές των Περιφερειών Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου, η Δ.ΕΠ.Α. ΑΕ οφείλει να προβεί στις οριζόμενες ενέργειες για τη δημιουργία και λειτουργία με τη μορφή ανωνύμων εταιρειών δύο (2) νέων Ε.Π.Α. ήτοι της Ε.Π.Α. Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας και της Ε.Π.Α. Πελοποννήσου με γεωγραφικά όρια δραστηριότητας τις αντίστοιχες Περιφέρειες.

η. Ορίζεται ότι, η απαιτούμενη έκθεση αποτίμησης, με βάση την οποία αποτιμώνται οι εισφορές σε είδος των παρεχόμενων δικαιωμάτων από την Εταιρεία Διανομής Αερίου (Ε.Δ.Α.) προς την αντίστοιχη Εταιρεία Παραγωγής Αερίου (Ε.Π.Α.), συντάσσεται, πριν από την προκήρυξη του διαγωνισμού, από ανεξάρτητο ορκωτό ελεγκτή, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων.

θ. Η προαναφερόμενη έκθεση αποτίμησης, επίσης, συντάσσεται πριν από την αποστολή της πρόσκλησης υποβολής προσφορών προς τους ιδιώτες επενδυτές, προκειμένου να διαμορφώσουν ανάλογα την οικονομική τους προσφορά για την ανάληψη ποσοστού συμμετοχής στην αντίστοιχη ΕΠΑ.

ι. Ορίζεται ότι, ειδικότερα για την Ε.Π.Α. Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας και την Ε.Π.Α. Πελοποννήσου (που θα περιλαμβάνει και το Νομό Κορινθίας) η ΔΕΠΑ οφείλει να προβεί στις οριζόμενες ενέργειες πριν την παρέλευση ενός (1) έτους από την έναρξη λειτουργίας αγωγών μεταφοράς φυσικού αερίου υψηλής πίεσης που θα διέρχονται από τις αντίστοιχες γεωγραφικές περιοχές των ΕΠΑ Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου. (άρθρο 179)

3. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται διατάξεις του ν.3175/2003, σχετικά με την άσκηση του δικαιώματος του Δημοσίου για έρευνα και διαχείριση του γεωθερμικού δυναμικού και προβλέπονται τα εξής:

α. Ειδικότερα, στην περίπτωση βεβαιωμένου ή πιθανού γεωθερμικού δυναμικού χαμηλής θερμοκρασίας, το δικαίωμα του Δημοσίου για έρευνα και διαχείριση εκμισθώνεται για το σύνολο ή τμήματα του γεωθερμικού πεδίου, κατά την οριζόμενη διαδικασία και ανάλογα με τα ειδικότερα χαρακτηριστικά μεγέθη του πεδίου, καθώς και τις ειδικές συνθήκες και περιστάσεις που αφορούν την εκμίσθωσή του.

- Συνιστάται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εντός των ορίων της οποίας ευρίσκεται το γεωθερμικό πεδίο ή το μεγαλύτερο τμήμα αυτού, πενταμελής Επιτροπή, για την αξιολόγηση των προσφορών ή των επενδυτικών προτάσεων, η οποία αποτελείται από στελέχη της εν λόγω Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή από δημοσίους λειτουργούς.

- Με απόφαση, επίσης, του Γενικού Γραμματέα διενεργείται η εκμίσθωση, μετά από γνώμη της προαναφερόμενης Επιτροπής Αξιολόγησης.

- Η εκμίσθωση δικαιωμάτων του Δημοσίου επί τμημάτων γεωθερμικού πεδίου προϋποθέτει την έκδοση σχετικής υπουργικής απόφασης, μετά από γνώμη του ΙΓΜΕ.

- Η προαναφερόμενη μίσθωση διενεργείται για δεκαπέντε (15) έτη (σήμερα γίνεται για δέκα (10) έτη), με δυνατότητα παράτασης, για πέντε (5) επιπλέον έτη κάθε φορά μέχρι τη συμπλήρωση 35ετίας, εφόσον τηρούνται οι προβλεπόμενοι όροι των σχετικών συμβάσεων μίσθωσης και οι όροι προστασίας του περιβάλλοντος.

- Η εκμίσθωση του δικαιώματος έρευνας τμημάτων πιθανού γεωθερμικού πεδίου γίνεται για δύο (2) έτη, με δικαίωμα παράτασης για ένα επιπλέον έτος.

β. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση, με υπουργική απόφαση, των ειδικότερων όρων και της διαδικασίας εκμίσθωσης του δικαιώματος έρευνας και διαχείρισης των γεωθερμικών πεδίων χαμηλής θερμοκρασίας.

γ. Θεσπίζεται, για τον μισθωτή κάθε γεωθερμικού πεδίου, η υποχρέωση καταβολής ειδικού τέλους, που ορίζεται σε ποσοστό 10% επί του αναλογικού μισθώματος, υπέρ των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ Βαθμού, στα όρια των οποίων βρίσκεται ο χώρος εκμετάλλευσης.

δ. Επανακαθορίζεται ο τρόπος άσκησης ελέγχου των εργασιών έρευνας και διαχείρισης των γεωθερμικών πεδίων και παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με υπουργική απόφαση, των αρμοδίων οργάνων, των διαδικασιών, των μεθόδων παρακολούθησης και του ελέγχου των προαναφερόμενων εργασιών, μέσα στα διοικητικά όρια της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

- Για την άσκηση των ελέγχων αυτών, οι ελεγκτικές αρχές μπορούν να ζητούν τη συνδρομή του ΙΓΜΕ.

(άρθρο 180)

4. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 57 του ν. 998/1979, σχετικά με τη διαδικασία εναπόθεσης, επεξεργασίας και αξιοποίησης κατάλοιπων μεταλλουργικής επεξεργασίας, καθώς και αποβλήτων από κατεδαφίσεις, εκσκαφές κ.λπ. Ειδικότερα, προβλέπονται τα ακόλουθα:

α. Παρέχεται η δυνατότητα απόθεσης, εντός δασών ή δασικών εκτάσεων, όπου ασκείται νόμιμη μεταλλουργική δραστηριότητα, των κατάλοιπων της εν λόγω δραστηριότητας, εν όλω ή εν μέρει, σε χώρους που έχει προηγηθεί και ολοκληρωθεί η εξόρυξη του μεταλλεύματος, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους.

- Σε περίπτωση ακαταλληλότητας ή ανεπάρκειας των χώρων αυτών είναι δυνατή η απόθεση των καταλοίπων σε άλλα τμήματα της παραχωρηθείσας έκτασης, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση των αρμοδίων υπηρεσιών.

- Η ακριβής θέση, ο τρόπος και η διαδικασία απόθεσης, καθώς και τα μέτρα αποκατάστασης και αναδάσωσης του χρησιμοποιούμενου χώρου καθορίζονται με την απόφαση έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων.

β. Επιτρέπεται η απόθεση, επεξεργασία και αξιοποίηση αποβλήτων, προερχόμενων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ), από εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης, σε ανενεργά μεταλλεία και λατομεία και σε λατομεία για τα οποία δόθηκε στο παρελθόν παράταση λειτουργίας για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος και για τα οποία έχει χορηγηθεί έγκριση επέμβασης.

- Ο χρόνος λειτουργίας του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης ΑΕΚΚ καθορίζεται με την απόφαση έγκρισης επέμβασης και δεν μπορεί να παρατείνεται.

- Οι εγκαταστάσεις για τη λειτουργία του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης έχουν προσωρινό χαρακτήρα και απομακρύνονται με την ολοκλήρωση του έργου.

(άρθρο 181)

5. Παρατείνεται, για πέντε (5) ακόμα έτη, από την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, η προθεσμία καθο-

ρισμού των λατομικών περιοχών και των θέσεων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων αδρανών υλικών στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας. (άρθρο 182)

6.α. Ορίζεται η 31.12.2013 ως χρόνος λήξης της τελευταίας παράτασης της άδειας εκμετάλλευσης ή της μίσθωσης των λατομείων αδρανών υλικών, που λειτουργούν είτε εντός λατομικών περιοχών ή χώρων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων, της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας, είτε από τις λατομικές περιοχές όλης της χώρας, εφόσον δεν έχει λήξει η ισχύς της αντίστοιχης απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και της έγκρισης επέμβασης, αν πρόκειται για δάσος ή δασική περιοχή ή σε περίπτωση που έχει λήξει η ισχύς αυτών, αν εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου υποβληθεί αρμοδίως πλήρης φάκελος με σχετική αίτηση για τη χορήγηση νέων εγκρίσεων.

β. Για τη χορήγηση της εν λόγω παράτασης λειτουργίας, για την οποία εφαρμόζονται οι εγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί όροι του λατομείου και απαιτείται ανανέωση της εγγυητικής επιστολής καλής εκπλήρωσης των όρων της σύμβασης, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή του αιρετού Περιφερειάρχη εάν πρόκειται για δημόσια ή μη λατομεία, αντίστοιχα, κατά την οριζόμενη διαδικασία.

γ. Επιπρόσθετα, για τα ανωτέρω λατομεία καταβάλλεται, από τους έχοντες την εκμετάλλευσή τους, «πράσινο τέλος» ύψους ένα τοις εκατό (1%) επί της αξίας των πωλούμενων προϊόντων, το οποίο κατατίθεται σε ειδικό, προς τούτο, τραπεζικό λογαριασμό του Πράσινου Ταμείου.

- Τα ποσά του λογαριασμού αυτού διατίθενται αποκλειστικά για περιβαλλοντικές δράσεις στην περιοχή του οικείου δημοτικού διαμερίσματος, όπου ασκείται η σχετική λατομική δραστηριότητα.

δ. Στις ανωτέρω ρυθμίσεις δεν υπάγονται τα λατομεία, των οποίων η τελευταία παράταση της άδειας εκμετάλλευσης ή της μίσθωσης λήγει μετά την 31.12.2013. (άρθρο 183)

7. Ορίζεται ότι, η αρμοδιότητα χορήγησης άδειας λειτουργίας εγκαταστάσεων παραγωγής ANFO και SLURRIES, επί εγκαταστάσεων ευρισκομένων πάνω σε οχήματα εντός μεταλλευτικών και λατομικών χώρων, μεταφέρεται, από την Κεντρική Διοίκηση, στις οικείες Περιφέρειες. (άρθρο 184)

8. Τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου πέμπτου, παρ. 3, του ν. 3555/2007 και ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την διασφάλιση της ενεργειακής επάρκειας, για την κατασκευή έργων του Υπουργείου Π.Ε.Κ.Α. Ειδικότερα, προβλέπονται τα εξής:

- Επιτρέπεται, η επίταξη εδαφικών εκτάσεων και των επικειμένων τους, μέχρι τη συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης αυτών, που κηρύχθηκε προς εκτέλεση εξορυκτικών έργων απόληψης λιγνίτη, για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και διασφάλιση της ενεργειακής επάρκειας του συστήματος.

- Η επίταξη κηρύσσεται, με κοινή υπουργική απόφαση, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

- Για τις ανάγκες της επίταξης συντάσσεται, από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου, έκθεση εκτίμησης της αποζημίωσης, για τη στέρηση της χρέωσης των επιτασσόμενων εκτάσεων και των επικειμένων τους. Με την καταβολή της αποζημίωσης αυτής στο δικαιούχο ή τη δημόσια παρακατάθεσή της επιτρέπεται η κατάληψη των ακινήτων.

- Κάθε αμφισβήτηση για το ύψος της αποζημίωσης επιλύεται από το δικαστήριο, που είναι αρμόδιο για τον καθορισμό τιμής μονάδας αποζημίωσης των απαλλοτριωθέντων, το οποίο κρίνει με την ίδια, για το καθορισμό αυτής, διαδικασία. (άρθρο 185)

9. Επανακαθορίζονται τα θέματα σχετικά με τις συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας και συγκεκριμένα προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι:

α. Η τιμή αναφοράς στην οποία συνομολογούνται οι συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας αντιστοιχεί στην ισχύουσα κατά την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης τιμή, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης ενώ σε κάθε άλλη περίπτωση στην τιμή που ισχύει κατά την ημερομηνία συμπλήρωσης του εν λόγω φάκελου.

β. Η προθεσμία που τίθεται ως προϋπόθεση για την ενεργοποίηση σύνδεσης φωτοβολταϊκών σταθμών για τους οποίους δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας ισχύει και για μεμονωμένους σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ισχύος μικρότερης των 10MW με τον όρο ότι οι ανωτέρω σταθμοί αθροιζόμενοι ξεπερνούν τα 10MW και που για τη σύνδεση αυτών είναι αναγκαία η κατασκευή κοινών έργων σύνδεσης.

Οι ανωτέρω ρυθμίσεις ισχύουν αναδρομικά για εκκρεμή αιτήματα υποβληθέντα από 6.9.2010. (άρθρο 186)

10.α. Τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 3468/2006 και ορίζεται ότι, μεταξύ των άλλων και το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) απαλλάσσεται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή άλλης διαπιστωτικής απόφασης για τους σταθμούς από Α.Π.Ε. των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την προμήθεια και εγκατάσταση των οποίων αναλαμβάνει για λογαριασμό τους στο πλαίσιο προγραμματικών με αυτούς συμβάσεων.

β. Τροποποιούνται οι διατάξεις σχετικά με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Ειδικότερα:

Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με την προσφορά σύνδεσης που είναι απαραίτητη για την έκδοση άδειας εγκατάστασης σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Συγκεκριμένα, ορίζονται θέματα σχετικά με την οριστικοποίηση και τη δεσμευτικότητα της προσφοράς σύνδεσης ανάλογα με την επιμέρους κατηγορία των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ή Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), οι οποίοι εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής. Για τους λοιπούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εξακολουθεί να ισχύει η κείμενη νομοθεσία.

γ. Ορίζεται ότι η υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. προηγείται της υπογραφής της Σύμβασης Πώλησης αυτών.

δ. Η προτεραιότητα που δίδεται στην απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας εκ μέρους του διαχειριστή στις εγκαταστάσεις των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που συνδέονται με τα Σύστημα ή το Δίκτυο, καθώς και η αντίστοιχη προτεραιότητα που αφορά στις εγκαταστάσεις των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στα μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, παρέχεται και για τη μη παραγόμενη από Α.Π.Ε. ηλεκτρική ενέργεια ηλιοθερμικών σταθμών με τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

ε. Προβλέπεται ότι με απόφαση της Ρ.Α.Ε. καθορίζε-

ται η μεθοδολογία και οι παράμετροι αυτής σχετικά με τον υπολογισμό του οφειλόμενου στον παραγωγό τιμήματος για την παραγόμενη σε ηλιοθερμικό σταθμό ηλεκτρική ενέργεια που εγχέεται στο Σύστημα ή το Δίκτυο μέσω χρήσης καυσίμων των οριζόμενων κατηγοριών. Το εν λόγω τίμημα πρέπει να αντανακλά το κόστος παραγωγής της εν λόγω ενέργειας.

στ. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τα χαρακτηριστικά της ακολουθούμενης κατά τα ανωτέρω μεθοδολογίας τιμολόγησης και προβλέπεται ότι με κ.υ.α. καθορίζεται ο τρόπος προσδιορισμού των παραγόμενων σε ηλιοθερμικό σταθμό ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας που αντιστοιχούν σε πρωτογενείς πηγές ενέργειας, καθώς και η εφαρμογή των ανωτέρω.

ζ. Επιτρέπεται η απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από το δίκτυο εκ μέρους ηλιοθερμικών σταθμών υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις και προβλέπεται ο συμψηφισμός της απορροφώμενης με την παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια που εγχέεται στο δίκτυο με τις τιθέμενες εξαιρέσεις. (άρθρο 187)

11. Προβλέπεται η, κατά προτεραιότητα εξέταση από τον αρμόδιο Διαχειριστή των οριζόμενων αιτήσεων χορήγησης προσφορών σύνδεσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από βιοαέριο. (άρθρο 188)

12. Ορίζεται ότι λειτουργούν νόμιμα και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μέχρι την τροποποίηση των προβλεπόμενων π.δ/των, οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και τα στοιχεία του δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας σε μη Διασυνδεδεμένα Νησιά που εξυπηρετούν τις οριζόμενες ανάγκες και σκοπούς και των οποίων η εγκατάσταση και λειτουργία δεν προβλέπεται σε τοπικό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού, πολεοδομικά ή ρυμοτομικά σχέδια, π.δ/γμα καθορισμού ζώνης οικιστικού ελέγχου ή άλλα σχέδια χρήσεων γης. Τα προαναφερόμενα ισχύουν και για περιπτώσεις επεκτάσεων ισχύος που κρίνονται απαραίτητες για κάλυψη προβλεπόμενης ή έκτακτης ζήτησης.

Καθορίζεται η απόσταση που πρέπει να τηρείται, σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.), μεταξύ των γραμμών αιγιαλού και δόμησης κτηρίων και εγκαταστάσεων με στοιχεία δικτύου μεταφοράς ή διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και προβλέπονται οι σχετικές εξαιρέσεις.

Προβλέπεται ότι, προκειμένου για τη συντήρηση ενεργειακών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένης της μερικής ή ολικής αντικατάστασης τμημάτων αυτών σε παραλία ή αιγιαλό συνεχόμενο ή παρακείμενο σε θαλάσσιο χώρο δεν απαιτείται νέα απόφαση σχετικής παραχώρησης. Προϋπόθεση για την έναρξη των σχετικών προγραμματισμένων εργασιών αντικατάστασης και συντήρησης αποτελεί η σύνταξη τεκμηριωμένης τεχνικής μελέτης που υποβάλλεται στους αρμόδιους φορείς σύμφωνα με την οριζόμενη διαδικασία. Οποιοδήποτε ελάττωμα στην εν λόγω μελέτη επισύρει αποφάσεις απαγόρευσης παύσης ή αναστολής εκτέλεσης των σχετικών εργασιών, ενώ σε περίπτωση που πραγματοποιηθούν εργασίες κατά παρέκκλιση της τεχνικής μελέτης επιβάλλεται πρόστιμο από 10.000 ευρώ έως 100.000 ευρώ ανάλογα με την απόκλιση, χωρίς να αποκλείεται η επιβολή αυστηρότερων κυρώσεων εφόσον τέτοιες προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Τέλος, σε περίπτωση που έκτακτη ζημιά ή απρόβλεπτη βλάβη προκαλέσει προβλήματα περιβαλλοντικά ή ενεργειακής τροφοδοσίας μια περιοχής, η επέμβαση συντήρησης γίνεται άμεσα με απλή ενημέρωση του αρμόδιου φορέα. (άρθρο 189)

13. Δίδεται ο ορισμός των Κέντρων Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (Κ/Δ), τα οποία αποτελούν βασικά έργα αστικής υποδομής και εγκαθίστανται εντός οικιστικών περιοχών ή πολεοδομικού ιστού εν γένει. Περαιτέρω, καθορίζεται το καθεστώς σύνδεσης των εν λόγω Κέντρων με δίκτυα υψηλής και μέσης τάσης. Η κατά τα ανωτέρω εγκατάσταση των Κέντρων και των συνοδευτικών αυτών έργων περιλαμβάνεται ως επιτρεπτή σε όλες τις κατηγορίες χρήσεων γης που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία ενώ η έγκριση των σχετικών περιβαλλοντικών όρων αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργού ΠΕΚΑ. (άρθρο 190)

14. Εφεξής, η υποχρέωση των εταιρειών εμπορίας πετρελαιοειδών να γνωστοποιούν στους προβλεπόμενους φορείς τις πραγματικές τιμές διάθεσης των προϊόντων τους στους κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας περιλαμβάνει και τους τελικούς καταναλωτές, ανά περιοχή. (άρθρο 191)

15. Η χορήγηση άδειας εγκατάστασης, λειτουργίας ή επέκτασης σταθμού ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. παύει εφεξής να αποτελεί αρμοδιότητα των Περιφερειών.

Επανακαθορίζεται το πεδίο των αρμοδιοτήτων των Περιφερειών σχετικά με τη χορήγηση αδειών εγκατάστασης, επέκτασης και εν γένει λειτουργίας εταιρειών παραγωγής εναποθήκευσης και διακίνησης πετρελαιοειδών και λοιπών καυσίμων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί ίδρυσης και λειτουργίας βιομηχανικών βιοτεχνικών εγκαταστάσεων στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης.

Οι χορηγηθείσες και εκδοθείσες με το ισχύον έως σήμερα καθεστώς άδειες θεωρούνται νόμιμες και αρμοδίως εκδοθείσες αντίστοιχα. (άρθρο 192)

16. Απαγορεύεται από την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, οποιαδήποτε απόσπαση προσωπικού της Δ.Ε.Η. Α.Ε. και των θυγατρικών αυτής εταιρειών σε υπηρεσίες του Δημοσίου, ν.π.δ.δ., ο.τ.α. και σε λοιπούς φορείς του δημοσίου τομέα, με εξαίρεση τους υπαλλήλους που αποσπώνται σε υπηρεσιακές μονάδες του ΥΠΕΚΑ ή αντικαθιστούν αποχωρούντες αποσπασμένους στον Τομέα Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ και τους Τομείς Επικουρικής Πρόνοιας και Ασθένειας Προσωπικού ΔΕΗ του ΤΑΥΤΕΚΩ υπαλλήλους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, αίρονται, από 31.12.2011, όλες οι αποσπάσεις προσωπικού της ΔΕΗ Α.Ε., εκτός των προαναφερόμενων και των αποσπάσεων που έχουν πραγματοποιηθεί από τη Διεύθυνση Ασφάλισης Προσωπικού της ΔΕΗ Α.Ε. στον ΟΑΠ ΔΕΗ Α.Ε., κατά την ισχύουσα νομοθεσία. (άρθρο 193)

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄

Με τις διατάξεις της Ενότητας αυτής, εισάγονται τελικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις. Ειδικότερα:

1. Καταργούνται οι οριζόμενες κείμενες διατάξεις, οι οποίες τροποποιούνται ή ρυθμίζονται εκ νέου με τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου. (άρθρο 194)

2.α. Ορίζεται ότι, οι διατάξεις των άρθρων 10 και 11 του ν.3833/2010, που θέτουν περιορισμούς στον τρόπο πρόσληψης σε φορείς του δημόσιου τομέα για τα έτη 2011 έως και 2013, εφαρμόζονται, για τον διορισμό στη Γραμματεία της ΡΑΕ, των επιτυχόντων στο διαγωνισμό

(προκήρυξη με αριθμό 1/2008) για την πλήρωση δέκα τεσσάρων (14) θέσεων Ειδικού Επιστημονικού προσωπικού με σύμβαση εργασίας ι.δ.α.χ., για τις οποίες έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία έκδοσης των οριστικών πινάκων των επιτυχόντων από το ΑΣΕΠ.

β. Προβλέπεται ότι, με κ.υ.α., τα έσοδα από δημοπρατήσεις των αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μπορεί να καταβάλλονται (εκτός από το Πράσινο Ταμείο) και για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΛΑΓΗΕ ΑΕ υπέρ του ελληνικού δημοσίου.

- Επίσης, προβλέπεται ότι, για την περίοδο 2013 – 2020, τουλάχιστον το 50% του συνόλου των εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου πρέπει να χρησιμοποιείται για τους σκοπούς της Οδηγίας 2009/29 όπως ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το άρθρο 7Ε της κ.υ.α. υπ' αριθ. ΗΠ57495/2959/Ε103.

- Με κ.υ.α., προσδιορίζεται το ακριβές ύψος του ποσού που διατίθεται για τον προαναφερόμενο σκοπό καθώς και η τροποποίηση του ελάχιστου ποσοστού.

γ. Παρατίθενται μεταβατικής ισχύος διατάξεις, με τις οποίες ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις διαδικασίες διαγωνισμών, έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών, οι οποίοι προκηρύχθηκαν από τη ΔΕΗ ΑΕ και από τη ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ πριν από την ημερομηνία ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, τις άδειες παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για τις οποίες έχουν υποβληθεί αιτήσεις κ.λπ.

δ. Τροποποιούνται οι διατάξεις των άρθρων 9 και 13 του ν.3468/2006 και επανακαθορίζονται θέματα σχετικά με την ένταξη των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στο Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο και με τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας από τους προαναφερόμενους σταθμούς και από Υβριδικούς Σταθμούς.

(άρθρα 195 – 197)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού.

1. Δαπάνη ύψους 1.000.000 ευρώ, που επιμερίζεται σε τρεις (3) ισόποσες ετήσιες δόσεις, από την ανάληψη υποχρέωσης του Δημοσίου της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΔΕΥ ΑΕ. (άρθρο 147 παρ.1)

2. Εφάπαξ δαπάνη, από την δημοσίευση στον τοπικό τύπο της απόφασης του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εντός των διοικητικών ορίων της οποίας διέρχονται οι αγωγοί πετρελαίου και φυσικού αερίου, με την οποία καθορίζονται οι αξίες των ακινήτων ή η χρηματική αποζημίωση των δικαιούχων.

(άρθρο 169, σε συνδυασμό και με το άρθρο 177)

3. Ενδεχόμενη δαπάνη (Π.Δ.Ε.) από τη δυνατότητα επιχορήγησης της ΕΔΕΥ ΑΕ για τα οριζόμενα έργα και υπηρεσίες. (άρθρο 147 παρ. 4)

4. Μείωση εσόδων του δημοσίου, από τη μείωση (από 40% σε 20%) του ειδικού φόρου εισοδήματος, στον οποίο υπόκειται ο Ανάδοχος. (άρθρο 161 παρ.1)

5. Απώλεια εσόδων του Δημοσίου, από τη: α. θεσπιζόμενη απαλλαγή από φόρους, κρατήσεις ή τέλη υπέρ του Δημοσίου, του ποσού των αποζημιώσεων, που καταβάλλονται, από τις εταιρείες TRANS-BALKAN PIPELINE BV, ΥΑΦΑ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε., καθώς και της εταιρείας που συστήνεται για το έργο του αγωγού Ελλάδας - Βουλγαρίας ή Ελλάδας - άλλου κράτους, αντίστοιχα, στους δικαιούχους ακινήτων, οι οποίοι υποχρεούνται να επιτρέπουν τη διάνοιξη και κατασκευή υπόγειων σηράγγων στο αναγκαίο βάθος, για την εγκατάσταση των αγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου, καθώς και για την προσωρινή κατάληψη και χρησιμοποίηση και άλλης εδαφικής ζώνης, που βρίσκεται σε επαφή με συγκεκριμένες ζώνες για την εγκατάσταση των αγωγών

(άρθρο 166 παρ.6, σε συνδυασμό με το άρθρο 177),

β. μη είσπραξη ανταλλάγματος από τις εταιρείες, κατά την παραχώρηση κατά χρήση σε αυτήν των δασών και δασικών εκτάσεων, που ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο, για την εκτέλεση του έργου της εγκατάστασης των αγωγών (άρθρο 171 παρ.3, σε συνδυασμό με το άρθρο 177).

6. Ενδεχόμενη μείωση των δημοσίων εσόδων, από τυχόν μη απόδοση στον κρατικό προϋπολογισμό του 80% του οικονομικού πλεονάσματος μεταξύ εσόδων – εξόδων της ΡΑΕ, που τυχόν προκύψει στο τέλος κάθε διετίας και διατεθεί για τη μείωση του ύψους των ανταποδοτικών τελών, που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις του τομέα ενέργειας, ώστε να πληρούται το κριτήριο της κοστοστρέφειας των ανταποδοτικών τελών (άρθρο 38 παρ.6).

7. Ενδεχόμενη απώλεια των δημοσίων εσόδων από τη: α. μη είσπραξη, των προστίμων που επιβάλλονται από τη ΡΑΕ και αποδίδονται, εφεξής, σε αυτή, για τυχόν παραβάσεις κατ' εφαρμογή του άρθρου 36,

β. απαλλαγή από φόρους, κρατήσεις ή τέλη υπέρ του Δημοσίου της χρηματικής αποζημίωσης, που καταβάλλεται στους δικαιούχους από τις εταιρείες TRANS-BALKAN PIPELINE BV, ΥΑΦΑ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε., καθώς και της εταιρείας που συστήνεται για το έργο του αγωγού Ελλάδας - Βουλγαρίας ή Ελλάδας - άλλου κράτους, αντίστοιχα, για την πλήρη αποκατάσταση οποιασδήποτε ζημίας ή φθοράς, η οποία θα επέλθει, στην περίπτωση που: i) παραβλάπτεται η συνήθης εκμετάλλευση των ακινήτων ή προκαλούνται ζημιές ή φθορές στα τυχόν επικείμενα κτίσματα, δένδρα, φυτά και καρπούς και πάσης φύσεως εγκαταστάσεις επί αυτών, ii) απαγορεύεται η κάθε είδους εκμετάλλευση των ακινήτων στο προβλεπόμενο εύρος γύρω από τα έργα ή δεσμεύονται με προσωρινή κατάληψη και χρησιμοποιούνται από τις εν λόγω εταιρείες για την εγκατάσταση των αγωγών (άρθρο 166 παρ.6, σε συνδυασμό με τα άρθρα 168 παρ.1 και 177).

8. Αύξηση εσόδων από την: α. επιβολή τέλους για επιμόρφωση του σχετικού με τον τομέα ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης (άρθρο 156 παρ.13),

β. είσπραξη της εισφοράς για μεταγραφή στα κατά τόπους αρμόδια υποθηκοφυλακεία και στο οικείο κτηματολογικό γραφείο, εάν υπάρχει, στις μερίδες των αναγνωριζόμενων δικαιούχων, με βάση υπουργικές αποφάσεις με τις οποίες καθορίζονται: i) η διαδρομή και εγκατάσταση του αγωγού πετρελαίου και φυσικού αερίου, ii) η προσωρινή κατάληψη και χρησιμοποίηση και άλλης εδαφικής ζώνης πλην των οριζόμενων εδαφικών εκτάσεων, για την εγκατάσταση των εν λόγω αγωγών και iii) το πλάτος συγκεκριμένης ζώνης κατά περιοχή, εντός της οποίας απαγορεύεται κάθε είδους δόμηση σε οριζόμενο πλάτος από τον άξονα του αγωγού και από τον άξονα του καλωδίου καθοδικής προστασίας των αγωγών. (άρθρο 172 παρ.2, σε συνδυασμό με τα άρθρα 165 παρ.1, 166 παρ.3, 167 παρ.2 και 177)

9. Αύξηση του χαρτοφυλακίου του Ελληνικού Δημοσίου, από την περιέλευση σε αυτό από την ΔΕΗ ΑΕ, του συνόλου των μετοχών που κατέχει στην εταιρεία ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ, χωρίς αντάλλαγμα (άρθρο 99 παρ.6).

10. Ενδεχόμενη αύξηση των εσόδων του Δημοσίου, από την: α. είσπραξη αποζημίωσης από τις εταιρείες, για τυχόν παραχώρηση σε αυτές του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού, παραλίας, συνεχόμενου ή παρακείμενου θαλάσσιου χώρου ή πυθμένα της θάλασσας, για την εγκατάσταση των αγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου. (άρθρο 173 παρ.1, σε συνδυασμό με το άρθρο 177) Το ύψος των εσόδων αυτών εξαρτάται από την έκδοση σχετικής κ.υ.α., με την οποία καθορίζεται το ύψος της εν λόγω αποζημίωσης,

β. δυνατότητα επιμήκυνσης, κατά πέντε (5) έτη [από δέκα (10) σε δεκαπέντε (15)], της εκμίσθωσης δικαιωμάτων του Δημοσίου επί τμημάτων γεωθερμικού πεδίου και του δικαιώματος έρευνας τμημάτων πιθανού γεωθερμικού πεδίου, για δύο (2) έτη με δυνατότητα παράτασης για ένα επιπλέον έτος (άρθρο 180 παρ. 1),

γ. επιβολή προστίμου στην περίπτωση διαπίστωσης εκτέλεσης εργασιών, κατά παρέκκλιση της σχετικής τεχνικής μελέτης (άρθρο 189 παρ.4β).

11. Ενδεχόμενη αύξηση της δημόσιας περιουσίας, από την περιέλευση στην κυριότητα του Δημοσίου οποιασδήποτε μορφής εκτάσεων, που ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, καθώς και κάθε υπάρχοντος επί αυτών κτίσματος ή άλλης κατασκευής, δένδρων κ.λπ., σε περίπτωση που απαιτηθεί κήρυξη αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, προκειμένου να παραδοθούν στις εταιρείες, για την κατασκευή των αγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου

(άρθρο 171 παρ.1, σε συνδυασμό με το άρθρο 177).

ΙΙ. Επί του προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ, Ανεξάρτητη Αρχή, μη επιχορηγούμενη από τον Κρατικό Προϋπολογισμό).

1. Ετήσια δαπάνη, από την αύξηση των θέσεων του προσωπικού της Αρχής (είκοσι (20) θέσεις ειδικού επιστημονικού και πέντε (5) διοικητικού προσωπικού, πέντε (5) θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή, και πέντε (5) θέσεις ειδικού τεχνικού προσωπικού) και την ως εκ τούτου καταβολή αποδοχών και εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών στο προσωπικό που θα καταλάβει τις συνιστώμενες θέσεις, καθώς και την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων, εξαιτίας της αύξησης αυτής (άρθρο 41 παρ.1, σε συνδυασμό με το άρθρο 43 παρ.1).

Η εν λόγω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από την έκδοση σχετικής κ.υ.α., εκτιμάται στο ποσό των 1.300.000 ευρώ, περίπου.

2. Δαπάνη από την: α. καταβολή αμοιβής στον πρόεδρο, τα μέλη και τον γραμματέα του ειδικού πειθαρχικού συμβουλίου, που συνιστάται για τα μέλη της ΡΑΕ (άρθρο 11 παρ.3). Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής, εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός συμμετεχόντων, συνεδριάσεων κ.λπ.) και από την έκδοση σχετικής υπουργικής απόφασης,

β. διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ και την εφαρμογή των μέσων άσκησης αυτών (χορήγηση αδειών, πιστοποίηση των ανεξάρτητων διαχειριστών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, σύναψη συμβάσεων, λήψη προσωρινών μέτρων, οργάνωση μόνιμης διαιτησίας για την επίλυση διαφορών, τήρηση Μητρώων κ.λπ.) (άρθρα 12 – 38, 60, 132 παρ.13). Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα.

3. Ενδεχόμενη δαπάνη, από τυχόν: α. σύσταση επιτροπών και ομάδων για την εξέταση και έρευνα θεμάτων ειδικού ενδιαφέροντος, σχετικών με τις αρμοδιότητες της ΡΑΕ και την ως εκ τούτου καταβολή αμοιβής στα μέλη αυτών (άρθρο 9 παρ.2). Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής, εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός συνιστώμενων επιτροπών και ομάδων, μελών αυτών, συνεδριάσεων κ.λπ.) και από την έκδοση σχετικής απόφασης της ΡΑΕ.

4. Ενδεχόμενη αύξηση των εσόδων της Αρχής από την είσπραξη των επιβαλλόμενων προστίμων, για τυχόν παραβάσεις, κατ' εφαρμογή των άρθρων 36, 107 παρ.12, 116 παρ.5, 119 παρ.4 και 124 παρ.3.

ΙΙΙ. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των οικείων ο.τ.α. α΄ βαθμού.

Απώλεια εσόδων από την απαλλαγή κάθε άμεσου ή έμμεσου φόρου ή τέλους και κάθε δημοτικού ή κοινοτικού φόρου της ΕΔΕΥ ΑΕ. (άρθρο 145 παρ. 5)

IV. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού του ΤΑΧΔΙΚ και των λοιπών φορέων της παρ.2 του άρθρου 4 του ν.663/1977 (Ταμείο Νομικών, Ο-ΓΑ, Ο.Α.Ε.Ε., Ταμεία Πρόνοιας Δικηγόρων κ.λπ.)

Ενδεχόμενη αύξηση των δημοσίων εσόδων και των εσόδων των λοιπών ως άνω φορέων, από την είσπραξη της, κατά περίπτωση, επιβαλλόμενης χρηματικής ποινής ή τη μετατροπή σε χρηματική της επιβαλλόμενης ποινής φυλάκισης, για την: i. άσκηση, χωρίς την σχετική άδεια, των δραστηριοτήτων της προμήθειας, μεταφοράς, διανομής κ.λπ. φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 144) και ii. παρεμπόδιση, καθ' οιονδήποτε τρόπο, των εργασιών κατασκευής του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη και των τυχόν διακλαδώσεών του ή της μη τήρησης των οριζόμενων προδιαγραφών και περιορισμών δόμησης.

(άρθρο 172 παρ.1, σε συνδυασμό με το άρθρο 177)

V. Επί του προϋπολογισμού των οικείων ο.τ.α. α΄ βαθμού.

Αύξηση εσόδων των οικείων ο.τ.α. α' βαθμού, από την είσπραξη:

α. της αποζημίωσης από τις εταιρείες, για τη χρησιμοποίηση δημοτικών ή κοινοτικών εκτάσεων, με σκοπό την κατασκευή και εγκατάσταση των αγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου (άρθρο 170, σε συνδυασμό με το άρθρο 177). Το ύψος των εσόδων αυτών εξαρτάται από την έκδοση σχετικής απόφασης του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εντός των διοικητικών ορίων της οποίας διέρχονται οι αγωγοί των έργων, με την οποία καθορίζεται το ύψος της εν λόγω αποζημίωσης,

β. του ειδικού τέλους (10% επί του αναλογικού μισθώματος), το οποίο καταβάλλεται από τον μισθωτή κάθε γεωθερμικού πεδίου, ο χώρος εκμετάλλευσης του οποίου βρίσκεται στα όρια των οικείων δήμων.

(άρθρο 180 παρ. 3)

VI. Επί του προϋπολογισμού των οικείων ο.τ.α. β΄ βαθμού.

Αύξηση εσόδων από τη θέσπιση ειδικού φόρου εισοδήματος με συντελεστή 5% που επιβάλλεται στον Ανά-

δοχο. (άρθρο 161 παρ.1)

VII. Επί του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου (ν.π.δ.δ. επιχορηγούμενο από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Αύξηση εσόδων από την: α. κατάθεση ποσοστού 20% κατ' έτος, από το περιερχόμενο στην ΕΔΕΥ ΑΕ δυνάμει συμβάσεων του υπό ψήφιση νόμου, μίσθωμα ή μερίδιο παραγωγής, σε ειδικό προς τούτο τραπεζικό λογαριασμό (άρθρο 164 παρ. 6),

β. είσπραξη του «πράσινου τέλους» (1% επί της αξίας των πωλούμενων προϊόντων), που καταβάλλουν οι έχοντες την εκμετάλλευση των λατομείων αδρανών υλικών (άρθρο 183 παρ. 3).

VIII. Επί του προϋπολογισμού της Ανωνύμου Εταιρείας «Οργανισμός Λιμένα Αλεξανδρούπολης Α.Ε. (Ο.Λ.Α. Α.Ε.) (ν.π.ι.δ., μη επιχορηγούμενο από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Αύξηση των εσόδων του ανωτέρω νομικού προσώπου, από την είσπραξη ανταλλάγματος, από την εταιρεία TRANS - BALKAN PIPELINE BV, για την παραχώρηση σε αυτήν του δικαιώματος χρήσης χώρων, που βρίσκονται μέσα στην εγκεκριμένη ζώνη του λιμένα Αλεξανδρούπολης και είναι αναγκαίοι για την εξυπηρέτηση της λειτουργίας και συντήρησης του αγωγού (άρθρο 173 παρ.2). Το ύψος των εσόδων αυτών εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και από τη σύναψη σχετικής σύμβασης μεταξύ του φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης του λιμένα Αλεξανδρούπολης και της εταιρείας, με την οποία θα καθοριστεί, μεταξύ των άλλων, το ποσό του ανταλλάγματος παραχώρησης.

Αθήνα, 7 Ιουλίου 2011

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού.

1. Δαπάνη ύψους 1.000.000 ευρώ, που επιμερίζεται σε τρεις (3) ισόποσες ετήσιες δόσεις, από την ανάληψη υποχρέωσης του Δημοσίου της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΔΕΥ ΑΕ. (άρθρο 147 παρ.1)

2. Εφάπαξ δαπάνη, από την δημοσίευση στον τοπικό τύπο της απόφασης του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εντός των διοικητικών ορίων της οποίας διέρχονται οι αγωγοί πετρελαίου και φυσικού αερίου, με την οποία καθορίζονται οι αξίες των ακινήτων ή η χρηματική αποζημίωση των δικαιούχων. (άρθρο 169, σε συνδυασμό και με το άρθρο 177)

3. Ενδεχόμενη δαπάνη (Π.Δ.Ε.) από τη δυνατότητα επιχορήγησης της ΕΔΕΥ ΑΕ για τα οριζόμενα έργα και υπηρεσίες. (άρθρο 147 παρ.4)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπισθούν από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού.

4. Μείωση εσόδων του δημοσίου από τη μείωση (από 40% σε 20%) του ειδικού φόρου εισοδήματος, στον οποίο υπόκειται ο Ανάδοχος. (άρθρο 161 παρ.1)

5. Απώλεια εσόδων του Δημοσίου, από τη: α. θεσπιζόμενη απαλλαγή από φόρους, κρατήσεις ή τέλη υπέρ του Δημοσίου, του ποσού των αποζημιώσεων, που καταβάλλονται, από τις εταιρείες TRANS-BALKAN PIPELINE BV, ΥΑΦΑ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε., καθώς και της εταιρείας που συστήνεται για το έργο του αγωγού Ελλάδας - Βουλγαρίας ή Ελλάδας - άλλου κράτους, αντίστοιχα, στους δικαιούχους ακινήτων, οι οποίοι υποχρεούνται να επιτρέπουν τη διάνοιξη και κατασκευή υπόγειων σηράγγων στο αναγκαίο βάθος, για την εγκατάσταση των αγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου, καθώς και για την προσωρινή κατάληψη και χρησιμοποίηση και άλλης εδαφικής ζώνης, που βρίσκεται σε επαφή με συγκεκριμένες ζώνες για την εγκατάσταση των αγωγών,

(άρθρο 166 παρ.6, σε συνδυασμό με το άρθρο 177)

β. μη είσπραξη ανταλλάγματος από τις εταιρείες, κατά την παραχώρηση κατά χρήση σε αυτήν των δασών και δασικών εκτάσεων, που ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο, για την εκτέλεση του έργου της εγκατάστασης των αγωγών (άρθρο 171 παρ.3, σε συνδυασμό με το άρθρο 177).

6. Ενδεχόμενη μείωση των δημοσίων εσόδων, από τυχόν μη απόδοση στον κρατικό προϋπολογισμό του 80% του οικονομικού πλεονάσματος μεταξύ εσόδων – εξόδων της ΡΑΕ, που τυχόν προκύψει στο τέλος κάθε διετίας και διατεθεί για τη μείωση του ύψους των ανταποδοτικών τελών, που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις του τομέα ενέργειας, ώστε να πληρούται το κριτήριο της κοστοστρέφειας των ανταποδοτικών τελών. (άρθρο 38 παρ. 6)

7. Ενδεχόμενη απώλεια των δημοσίων εσόδων από τη: α. μη είσπραξη, των προστίμων, που επιβάλλονται από τη ΡΑΕ και αποδίδονται, εφεξής, σε αυτή, για τυχόν παραβάσεις κατ' εφαρμογή του άρθρου 36,

β. απαλλαγή από φόρους, κρατήσεις ή τέλη υπέρ του Δημοσίου της χρηματικής αποζημίωσης, που καταβάλλεται στους δικαιούχους από τις προαναφερόμενες εταιρείες, για την πλήρη αποκατάσταση οποιασδήποτε ζημίας ή φθοράς, η οποία θα επέλθει, στην περίπτωση που: i) παραβλάπτεται η συνήθης εκμετάλλευση των ακινήτων ή προκαλούνται ζημιές ή φθορές στα τυχόν επικείμενα κτίσματα, δένδρα, φυτά και καρπούς και πάσης φύσεως εγκαταστάσεις επί αυτών, ii) απαγορεύεται η κάθε είδους εκμετάλλευση των ακινήτων στο προβλεπόμενο εύρος γύρω από τα έργα ή δεσμεύονται με προσωρινή κατάληψη και χρησιμοποιούνται από τις εν λόγω εταιρείες για την εγκατάσταση των αγωγών (άρθρο 166 παρ.6, σε συνδυασμό με τα άρθρα 168 παρ.1 και 177).

Οι κατά τα ανωτέρω μειώσεις και απώλειες των δημοσίων εσόδων θα αναπληρώνονται από άλλες πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού.

ΙΙ. Επί του προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Ε-

νέργειας (ΡΑΕ, Ανεξάρτητη Αρχή, μη επιχορηγούμενη από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

1. Ετήσια δαπάνη, από την αύξηση των θέσεων του προσωπικού της Αρχής (είκοσι (20) θέσεις ειδικού επιστημονικού και πέντε (5) διοικητικού προσωπικού, πέντε (5) θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή, και πέντε (5) θέσεις ειδικού τεχνικού προσωπικού) και την ως εκ τούτου καταβολή αποδοχών και εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών στο προσωπικό που θα καταλάβει τις ανωτέρω θέσεις, καθώς και την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων, εξαιτίας της αύξησης αυτής *(άρθρο 41 παρ.1, σε συνδυασμό με το άρθρο 43 παρ.1).*

Η εν λόγω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από την έκδοση σχετικής κ.υ.α., εκτιμάται στο ποσό των 1.300.000 ευρώ, περίπου.

2. Δαπάνη από την: α. καταβολή αμοιβής στον πρόεδρο, τα μέλη και τον γραμματέα του ειδικού πειθαρχικού συμβουλίου, που συνιστάται για τα μέλη της ΡΑΕ (άρθρο 11 παρ.3). Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής, εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός συμμετεχόντων, συνεδριάσεων κ.λπ.) και από την έκδοση σχετικής υπουργικής απόφασης,

β. διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ και την εφαρμογή των μέσων άσκησης αυτών (χορήγηση αδειών, πιστοποίηση των ανεξάρτητων διαχειριστών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, σύναψη συμβάσεων, λήψη προσωρινών μέτρων, οργάνωση μόνιμης διαιτησίας για την επίλυση διαφορών, τήρηση Μητρώων κ.λπ.) *(άρθρα 12 - 38, 60, 132 παρ.13).* Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα.

3. Ενδεχόμενη δαπάνη, από τυχόν σύσταση επιτροπών και ομάδων για την εξέταση και έρευνα θεμάτων ειδικού ενδιαφέροντος, σχετικών με τις αρμοδιότητες της ΡΑΕ και την ως εκ τούτου καταβολή αμοιβής στα μέλη αυτών (άρθρο 9 παρ.2). Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής, εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός συνιστώμενων επιτροπών και ομάδων, μελών αυτών, συνεδριάσεων κ.λπ.) και από την έκδοση σχετικής απόφασης της ΡΑΕ.

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπισθούν από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού της ΡΑΕ.

III. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των οικείων ο.τ.α. α΄ βαθμού.

Απώλεια εσόδων από την απαλλαγή κάθε άμεσου ή έμμεσου φόρου ή τέλους και κάθε δημοτικού ή κοινοτικού φόρου της ΕΔΕΥ ΑΕ. *(άρθρο 145 παρ. 5)*

Η κατά τα ανωτέρω απώλεια των δημοσίων εσόδων θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των οικείων ο.τ.α. α΄ βαθμού.

Αθήνα, 7 Ιουλίου 2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
Ευάγ. Βενιζέλος	Γ. Παπακωνσταντίνου